

2021-2027

**STRATEGIA INTEGRATĂ DE
DEZVOLTARE DURABILĂ
a Municipiului Piatra Neamț**

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul European de Dezvoltare Regională

POCA

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferență!

Instrumente Structurale
2014-2020

STRATEGIA DE DEZVOLTARE
DURABILĂ A MUNICIPIULUI
PIATRA NEAMȚ
2021-2027

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A MUNICIPIULUI PIATRA NEAMȚ 2021-2027

COLECTIV DE ELABORARE

Manager de proiect: **Radu Șerban TIMNEA**

Expert planificare strategică urbană: **Claudia Mihaela SLIVINSCHI**

Expert mobilitate urbană și dezvoltare durabilă: **Răzvan Andrei GHEORGHIU**

Expert protecția mediului: **Anca Emilia BURGHELEA**

Expert analiză socio-demografică: **Radu Marian DRAGOMIR**

Expert infrastructură: **Mihnea Alexandru CONSTANTINESCU**

Expert formator management strategic: **Radu Șerban TIMNEA**

Expert eficiență energetică și reducerea poluării: **Ioan-Sevastian BITIR-ISTRATE**

Expert economie și management financiar în sectorul public: **Mihaela Zoica TIMNEA**

Expert fonduri nerambursabile: **Ionela DRAGOMIR**

CRIZA COVID-19

CRIZA COVID ne pune într-o situație în care trebuie să regândim colectiv modul de viață, modelul nostru economic și relația noastră cu mediul. Izbucnirea pandemiei COVID-19 în 2020 aduce o situație pe plan mondial pe care majoritatea oamenilor din generația actuală nu au experimentat-o în decursul vieții lor. La scurt timp, liderii politici împreună cu specialiștii au trebuit să ia decizii dificile cu impact amplu, cu scopul de a se adapta la o situație în evoluție cu totul impredictibilă, sperând să aibă efecte pozitive asupra sănătății, economiei și vieții sociale în ansamblu.

Izbucnirea pandemiei în anul 2020 are un impact major și asupra administrațiilor locale și regionale, impact care nu poate fi încă pe deplin evaluat în momentul elaborării strategiei. Cu toate acestea, credem că respectiva criză evidențiază relevanța principalelor obiective prezentate în strategia noastră: administrațiile locale și regionale puternice vor juca un rol activ în gestionarea dificultăților cu care ne confruntăm, respectiv în asigurarea rezilienței în fața viitoarelor amenințări. Trebuie să profităm de „oportunitate” și să folosim recuperarea din criză pentru a ”reconstrui mai bine”, cu valori comune precum democrația, egalitatea, accesibilitatea și sustenabilitatea, având în centrul eforturilor noastre de punere în aplicare, obiectivele comune ale politicilor europene, obiectivele de dezvoltare durabilă și alte obiective relevante asumate la nivel internațional, precum cele asumate în *Acordul Climatic de la Paris*.

Există o mare incertitudine cu privire la eficacitatea măsurilor luate; evoluțiile din următoarele luni vor dezvălui dacă vor avea succes. Cu toate acestea, este clar că efectul pandemiei ne schimbă considerabil viața și că trebuie să ne adaptăm condițiilor de viață și de muncă care se modifică rapid. De aceea în strategia de dezvoltare am inclus în cadrul fiecărui obiectiv o doză de proactivitate care să permită o mai bună adaptabilitate la condițiile dinamice din viitor.

Redresarea după noua criză COVID-19 și a impactului său devastator poate fi privită și ca o oportunitate unică de a ne angaja și de a investi în măsuri pentru atingerea obiectivelor de dezvoltare sustenabilă și a obiectivelor politicii europene comune, așa cum a fost anunțat în Acordul Verde European, Strategia Digitală și Pilonul European al Drepturilor Sociale. Aceasta este șansa noastră de a încuraja tranziția justă, verde, digitală și socială, care este crucială pentru următoarele generații și pentru ca Europa să devină mai competitivă, în comparație cu restul statelor lumii. Prin Acordul Verde, Strategia Digitală și Conferința privind viitorul Europei, lansate în 2019, Uniunea Europeană speră să răspundă îndoielilor și așteptărilor cetățenilor europeni.

Criza economică generată de pandemia de COVID-19 a avut un impact semnificativ asupra economiei globale, Fondul Monetar Internațional (FMI) estimând că, la nivel global, economiile dezvoltate vor ajunge cel mai devreme în 2021 la un nivel al Produsului Intern Brut (PIB) anterior crizei. Cu toate acestea, incertitudinea generată de evoluția pandemiei în următoarele luni va conduce la o scădere accentuată a investițiilor în Europa, fiind de așteptat ca Europa să revină la dinamica creșterii economice din ultimii ani doar în 2025.

Prin comparație cu țările din Uniunea Europeană, România a fost mai puțin afectată de această criză, dar pandemia a survenit într-un moment inoportun din punct de vedere fiscal și cu un deficit bugetar excesiv la finalul anului 2019, de 4,8%. România va trece printr-o perioadă de recesiune mai puțin accentuată ca alte țări din regiune. Creșterea îndatorării publice în anii premergători crizei economice limitează capacitatea de reacție și reziliență a României. Documentul strategic al României care stabilește domeniile și prioritățile de investiții, precum și reformele elaborate pentru fiecare domeniu de investiții, în concordanță cu Recomandările Specifice de Țară (RST) și cu Regulamentele Comisiei Europene, este Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR), lansat în dezbatere publică de către Ministerul Fondurilor Europene în luna octombrie 2020.

Investițiile din Planul Național de Relansare și Reziliență au ca scop creșterea capacității de reziliență în perioade de criză pandemică și asigurarea unei creșteri economice pe termen lung a României. Planul va finanța investiții în infrastructură de transport, energie și mediu, în mediul de afaceri, în servicii publice digitale, în cercetare și noile tehnologii, precum și în tranziția verde, finanțare asigurată din Facilitatea de Redresare și Reziliență (FRR). În ciuda șocului generat de pandemia de coronavirus, pe termen mediu România își va menține trendul de convergență cu economiile mai dezvoltate din Uniunea Europeană, susținut de un nivel de creștere economică mai ridicat.

CUPRINS

1. Introducere | 16

- 1.1. Scopul și rolul documentației | 16
- 1.2. Contextul și necesitatea Strategiei de Dezvoltare Durabilă | 18
  - 1.2.1. Context european | 18
  - 1.2.2. Context național | 23
  - 1.2.3. Context regional și local | 41
- 1.3. Metodologia de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Durabilă | 45

2. Aspecte generale | 48

- 2.1. Așezare geografică. Suprafață | 48
- 2.2. Cadrul natural și resurse naturale | 51
  - 2.2.1. Relieful | 51
  - 2.2.2. Hidrografia | 53
  - 2.2.3. Clima | 54
  - 2.2.4. Vegetația și fauna | 55
  - 2.2.5. Resursele naturale | 56
  - 2.2.6. Istoric | 57
- 2.3. Populația | 59
  - 2.3.1. Situația demografică | 59
  - 2.3.2. Structura pe sexe și grupe de vârstă | 62
  - 2.3.3. Structura după etnie | 66
  - 2.3.4. Mișcarea naturală și migratorie | 67

3. Economia municipiului Piatra Neamț | 74

- 3.1. Perspectiva de ansamblu a economiei | 74
- 3.2. Clustere | 84
- 3.3. Infrastructura de afaceri | 84
- 3.4. Forța de muncă | 85

4. Infrastructura și echiparea edilitară a municipiului | 89

- 4.1. Administrația publică locală | 89
- 4.2. Structura funcțională a teritoriului | 92
  - 4.2.1. Mediul urban: poli de dezvoltare urbană, zone metropolitane | 92
  - 4.2.2. Structura funcțională a Municipiului Piatra-Neamț | 93
- 4.3. Fondul locativ | 106

4.4. Infrastructura de comunicații și transport | 114

- 4.4.1. Infrastructura rutieră | 114
- 4.4.2. Transportul public | 121
- 4.4.3. Managementul traficului | 127
- 4.4.4. Siguranța circulației | 129

4.5. Infrastructura de utilități publice | 130

- 4.5.1. Rețeaua de apă potabilă și sistemul de canalizare | 130
- 4.5.2. Rețeaua de alimentare cu gaze naturale | 138
- 4.5.3. Energia electrică. Sistemul de iluminat public | 142
- 4.5.4. Eficiența energetică | 145
- 4.5.5. Gestiunea deșeurilor | 152

5. Aspecte sociale, educaționale și culturale | 162

5.1. Sistemul educațional | 162

- 5.1.1. Aspecte generale | 162
- 5.1.2. Structura și evoluția populației școlare | 165
- 5.1.3. Structura și evoluția unităților de învățământ. Dotări | 169
- 5.1.4. Personalul didactic pe niveluri de educație | 175
- 5.1.5. Abandonul școlar | 178
- 5.1.6. Formarea profesională și învățarea pe tot parcursul vieții | 180

5.2. Rețeaua de sănătate | 181

- 5.2.1. Aspecte generale | 181

5.3. Sistemul de asistență socială | 197

- 5.3.1. Aspecte generale | 197
- 5.3.2. Structura DGASPC. Descriere | 198
- 5.3.3. Structura DAS. Descriere | 199
- 5.3.4. Zone urbane marginalizate - Comunități dezavantajate | 211

6. Turism, cultură și patrimoniu | 226

6.1. Potențialul turistic | 226

- 6.1.1. Potențialul turistic al cadrului natural | 228
- 6.1.2. Patrimoniul natural protejat | 229
- 6.1.3. Patrimoniul cultural material și imaterial | 232

6.2. Infrastructura și serviciile turistice | 244

7. Mediul și infrastructura de mediu | 248

- 7.1. Calitatea aerului | 248
- 7.2. Calitatea apei | 253
  - 7.2.1. Resursele de apă | 253
  - 7.2.2. Poluarea apei | 256
  - 7.2.3. Inundabilitatea | 258
  - 7.2.4. Managementul Situațiilor de Urgență | 259
- 7.3. Calitatea solului | 260
  - 7.3.1. Poluarea solului | 261
  - 7.3.2. Tendințe în gestionarea solului | 262
- 7.4. Biodiversitate | 263
  - 7.4.1. Riscurile de mediu | 268
  - 7.4.2. Schimbările climatice | 271

8. Analiza SWOT | 274

- 8.1. Dezvoltare economică și resurse umane | 274
- 8.2. Infrastructura urbană (locuințe, utilități, spațiul urban) | 276
- 8.3. Infrastructura de transport și comunicații | 278
- 8.4. Educație, sănătate și asistență socială | 280
- 8.5. Turism, cultură și patrimoniu | 284
- 8.6. Cadrul natural și mediul | 286

9. Stabilirea obiectivelor strategice | 288

- 9.1. Obiective strategice europene, naționale și regionale | 288
  - 9.1.1. Criterii și cerințe de planificare | 288
  - 9.1.2. Obiective globale la nivel european | 290
  - 9.1.3. Obiective strategice la nivel național | 292
  - 9.1.4. Obiective strategice la nivel regional | 296
- 9.2. Arhitectura Programelor Operaționale 2021-2027 | 297
- 9.3. Programe de cooperare teritorială și transfrontalieră | 320
- 9.4. Misiunea, Viziunea și Obiectivele de dezvoltare ale Municipiului Piatra Neamț | 322
  - 9.4.1. Misiunea | 322
  - 9.4.2. Viziunea | 322

- 9.5. Obiectivele strategice ale Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Piatra Neamț 2021-2027 | 324
  - 9.5.1. Contextul definirii obiectivelor strategice | 324
  - 9.5.2. Obiective strategice | 325
  - 9.5.3. Domenii de intervenție și acțiuni specifice | 333
- 9.6. Portofoliul de proiecte | 334
  - 9.6.1. Analiza de impact privind măsurile întreprinse în perioada de referință a Strategiei de Dezvoltare anterioară | 334
  - 9.6.2. Portofoliul de proiecte | 340
- 9.7. Criterii de prioritizare | 384

10. Implementarea, monitorizarea și evaluarea Strategiei de Dezvoltare Durabilă | 402

- 10.1. Contextul instituțional de implementare a Strategiei de Dezvoltare Durabilă | 402
- 10.2. Indicatorii de monitorizare și evaluare a implementării SDD | 403
- 10.3. Riscuri în implementarea SDD. Măsuri de atenuare | 411
- 10.4. Procedura de prioritizare a proiectelor SDD | 412
- 10.5. Cadrul partenerial pentru elaborarea și implementarea SDD | 413

LISTA FIGURILOR

- Fig. 2.1.** Harta Regiunii Nord-Est | 48
- Fig. 2.2.** Organizarea administrativ teritorială a Regiunilor de Dezvoltare din România (km2) | 49
- Fig. 2.3.** Harta Județului Neamț | 50
- Fig. 2.4.** Zona Metropolitană Piatra Neamț | 50
- Fig. 2.5.** Temperatura și precipitațiile medii în municipiul Piatra Neamț | 54
- Fig. 2.6.** Evoluția populației rezidente și a populației domiciliată în Regiunea Nord-Est, 2011-2019 | 60
- Fig. 2.7.** Evoluția populației domiciliată pe județe, 2011-2020 | 60
- Fig. 2.8.** Evoluția populației rezidente pe județe, 2011-2020 | 61
- Fig. 2.9.** Evoluția populației din județul Neamț în perioada 2010-2019 | 61
- Fig. 2.10.** Evoluția populației din municipiul Piatra Neamț în perioada 2011-2019 | 62
- Fig. 2.11.** Repartiția populației jud. Neamț pe grupe de vârstă și sexe, 2019 | 63
- Fig. 2.12.** Repartiția populației Municipiului Piatra Neamț pe grupe majore de vârstă, 2019 | 63
- Fig. 2.13.** Repartiția populației Municipiului Piatra Neamț pe grupe de vârstă detaliate, 2019 | 64
- Fig. 2.14.** Repartiția pe grupe de vârstă și sexe, Municipiul Piatra Neamț, 2019 | 65
- Fig. 2.15.** Evoluția soldului schimbărilor de domiciliu, Municipiul Piatra Neamț, 2011-2019 | 70
- Fig. 3.1.** Produsul intern brut al Regiunii Nord-Est în perioada 2011-2017 | 76
- Fig. 3.2.** Evoluția numărului de firme, pe tipuri, jud. Neamț | 77
- Fig. 3.3.** Ponderea sectoarelor de activitate, număr întreprinderi, jud. Neamț, 2019 | 79
- Fig. 3.4.** Ponderea sectoarelor de activitate, număr angajați, jud. Neamț, 2019 | 80
- Fig. 3.5.** Ponderea sectoarelor de activitate, număr întreprinderi, Municipiul Piatra- Neamț, 2019 | 82
- Fig. 3.6.** Ponderea sectoarelor de activitate, număr angajați, Municipiul Piatra - Neamț, 2019 | 83
- Fig. 3.7.** Populația ocupată civilă, pe activități ale economiei naționale, la sfârșitul anului 2018, jud. Neamț (mii persoane) | 86
- Fig. 3.8.** Gradul de mulțumire în ceea ce privește numărul de locuri de muncă | 88
- Fig. 4.1.** Gradul de mulțumire în ceea ce privește serviciile prestate pentru cetățean de aparatul de specialitate al Primarului | 91
- Fig. 4.2.** Gradul de mulțumire în ceea ce privește serviciile prestate pentru cetățean de aparatul de specialitate al Primarului (la nivel de cartier) | 91
- Fig. 4.3.** Gradul de mulțumire în ceea ce privește administrarea parcurilor/spațiilor verzi | 100
- Fig. 4.4.** Gradul de mulțumire în ceea ce privește administrarea parcurilor/spațiilor verzi (la nivel de cartier) | 100
- Fig. 4.5.** Gradul de mulțumire în ceea ce privește starea parcurilor și grădinilor publice | 101
- Fig. 4.6.** Gradul de mulțumire în ceea ce privește starea parcurilor și grădinilor publice (la nivel de cartier) | 101
- Fig. 4.7.** Gradul de mulțumire în ceea ce privește numărul și starea terenurilor de sport în aer liber din cartier | 104
- Fig. 4.8.** Gradul de mulțumire în ceea ce privește numărul și starea terenurilor de sport în aer liber din cartier (la nivel de cartier) | 104
- Fig. 4.9.** Gradul de mulțumire în ceea ce privește numărul și starea locurilor de joacă pentru copii din cartier | 105
- Fig. 4.10.** Gradul de mulțumire în ceea ce privește numărul și starea locurilor de joacă pentru copii din cartier (la nivel de cartier) | 105
- Fig. 4.11.** Distribuția numărului de locuințe pe tipuri de proprietate | 106
- Fig. 4.12.** Distribuția suprafeței locuibile pe tipuri de proprietate | 106
- Fig. 4.13.** Evoluția numărului de locuințe – total | 107
- Fig. 4.14.** Evoluția suprafeței locuibile - total | 107
- Fig. 4.15.** Evoluția fondului de locuințe în proprietate de stat – număr | 108
- Fig. 4.16.** Evoluția fondului de locuințe în proprietate de stat – suprafață | 108
- Fig. 4.17.** Evoluția fondului de locuințe în proprietate privată – număr | 109
- Fig. 4.18.** Evoluția fondului de locuințe în proprietate privată – suprafață | 109
- Fig. 4.19.** Evoluția numărului de locuințe terminate | 110
- Fig. 4.20.** Gradul de mulțumire în ceea ce privește aspectul clădirilor | 110
- Fig. 4.21.** Gradul de mulțumire în ceea ce privește aspectul clădirilor (la nivel de cartier) | 111
- Fig. 4.22.** Gradul de mulțumire în ceea ce privește termoizolarea clădirilor | 111
- Fig. 4.23.** Gradul de mulțumire în ceea ce privește termoizolarea clădirilor (la nivel de cartier) | 112
- Fig. 4.24.** Gradul de mulțumire în ceea ce privește nivelul de rezistență al clădirilor | 112
- Fig. 4.25.** Gradul de mulțumire în ceea ce privește nivelul de rezistență al clădirilor (la nivel de cartier) | 113
- Fig. 4.26.** Gradul de mulțumire în ceea ce privește numărul de locuințe sociale | 113
- Fig. 4.27.** Gradul de mulțumire în ceea ce privește numărul de locuințe pentru tineri | 114
- Fig. 4.28.** Gradul de mulțumire în ceea ce privește starea străzilor | 118
- Fig. 4.29.** Gradul de mulțumire în ceea ce privește starea străzilor (la nivel de cartier) | 118
- Fig. 4.30.** Gradul de apreciere a importanței dezvoltării/extinderii infrastructurii pentru bicicliști | 119
- Fig. 4.31.** Gradul de apreciere a importanței dezvoltării/extinderii infrastructurii pentru bicicliști (la nivel de cartier) | 119
- Fig. 4.32.** Gradul de mulțumire în ceea ce privește starea trotuarelor/aleilor/zonelor pietonale | 120
- Fig. 4.33.** Gradul de mulțumire în ceea ce privește starea trotuarelor/aleilor/zonelor pietonale (la nivel de cartier) | 120
- Fig. 4.34.** Harta legăturilor pe calea ferată pentru Municipiul Piatra Neamț | 121
- Fig. 4.35.** Principalele trasee și stații de transport public din Municipiul Piatra Neamț | 124
- Fig. 4.36.** Distribuția deplasărilor pe moduri de transport | 125
- Fig. 4.37.** Gradul de mulțumire în ceea ce privește transportul în comun | 125
- Fig. 4.38.** Gradul de mulțumire în ceea ce privește transportul în comun (la nivel de cartier) | 126
- Fig. 4.39.** Gradul de mulțumire în ceea ce privește infrastructura de parcare | 128
- Fig. 4.40.** Gradul de mulțumire în ceea ce privește infrastructura de parcare (la nivel de cartier) | 128
- Fig. 4.41.** Variația numărului de accidente, 2016-2020 | 129

Fig. 4.42. Variația consecințelor accidentelor, 2016-2020 | 130

Fig. 4.43. Evoluția volumului de apă consumat, Municipiul Piatra Neamț, 2011-2019 | 133

Fig. 4.44. Evoluția cantității de apă potabilă distribuită consumatorilor din Municipiul Piatra Neamț, în perioada 2015-2019 | 133

Fig. 4.45. Gradul de mulțumire în ceea ce privește calitatea sistemului de furnizare apă | 134

Fig. 4.46. Gradul de mulțumire în ceea ce privește calitatea sistemului de furnizare apă (la nivel de cartier) | 134

Fig. 4.47. Stația de epurare apă uzată Piatra Neamț | 136

Fig. 4.48. Gradul de mulțumire în ceea ce privește calitatea sistemului de canalizare | 136

Fig. 4.49. Gradul de mulțumire în ceea ce privește calitatea sistemului de canalizare (la nivel de cartier) | 137

Fig. 4.50. Volumul de gaze naturale distribuit în Municipiul Piatra Neamț, 2011-2019 | 139

Fig. 4.51. Gradul de mulțumire în ceea ce privește calitatea sistemului de furnizare gaze | 141

Fig. 4.52. Gradul de mulțumire în ceea ce privește calitatea sistemului de furnizare gaze (la nivel de cartier) | 141

Fig. 4.53. Gradul de mulțumire în ceea ce privește calitatea sistemului de furnizare a energiei electrice | 144

Fig. 4.54. Gradul de mulțumire în ceea ce privește calitatea sistemului de furnizare a energiei electrice (la nivel de cartier) | 144

Fig. 4.55. Gradul de mulțumire în ceea ce privește iluminatul public | 145

Fig. 4.56. Gradul de mulțumire în ceea ce privește iluminatul public (la nivel de cartier) | 145

Fig. 4.57. Consumurile de energie, pe sectoare, în anul 2006 | 149

Fig. 4.58. Ponderea combustibililor, pe categorii, în consumul final de energie pentru anul 2006 | 149

Fig. 4.59. Consumul de energie electrică pe sectoare 2006 | 150

Fig. 4.60. Consumul final de gaze naturale – 2006 | 150

Fig. 4.61. Emisii echiv. CO2 aferente sectoarelor de activitate | 151

Fig. 4.62. Emisii echiv. CO2 în funcție de vectorii energetici – 2006 | 151

Fig. 4.63. Sistemul de Management Integrat al Deșeurilor din județul Neamț | 153

Fig. 4.64. Evoluția colectării selective vs. total colectat de la populației | 157

Fig. 4.65. Gradul de mulțumire în ceea ce privește serviciul de salubritate | 160

Fig. 4.66. Gradul de mulțumire în ceea ce privește serviciul de salubritate (la nivel de cartier) | 160

Fig. 4.67. Gradul de mulțumire în ceea ce privește starea de curățenie a cartierului dumneavoastră | 161

Fig. 4.68. Gradul de mulțumire în ceea ce privește starea de curățenie a cartierului dumneavoastră (la nivel de cartier) | 161

Fig. 5.1. Evoluția populației școlare totale pe regiuni de dezvoltare, 2010-2019 | 165

Fig. 5.2. Evoluția populației școlare totale în Jud. Neamț și în Municipiul Piatra-Neamț, 2010-2019 | 166

Fig. 5.3. Evoluția numărului de copii din creșe și grădinițe, Municipiul Piatra Neamț, 2014-2019 | 167

Fig. 5.4. Evoluția numărului de elevi înscriși în învățământul preuniversitar, Municipiul Piatra Neamț, 2010-2019 | 168

Fig. 5.5. Evoluția numărului de elevi înscriși în învățământul universitar, Municipiul Piatra Neamț, 2010-2019 | 168

Fig. 5.6. Evoluția numărului de unități de învățământ la nivel național și al Regiunii Nord-Est, 2010-2019 | 169

Fig. 5.7. Gradul de mulțumire în ceea ce privește numărul de unități școlare din cartier | 172

Fig. 5.8. Gradul de mulțumire în ceea ce privește numărul de unități școlare din cartier (la nivel de cartier) | 172

Fig. 5.9. Gradul de mulțumire în ceea ce privește condițiile fizice și de dotarea unităților școlare din cartier | 173

Fig. 5.10. Gradul de mulțumire în ceea ce privește condițiile fizice și de dotarea unităților școlare din cartier (la nivel de cartier) | 174

Fig. 5.11. Gradul de mulțumire în ceea ce privește modul de desfășurare al învățământului online | 174

Fig. 5.12. Gradul de mulțumire în ceea ce privește modul de desfășurare al învățământului online (la nivel de cartier) | 175

Fig. 5.13. Evoluția personalului didactic din Județul Neamț în perioada 2015-2019 | 174

Fig. 5.14. Personalul didactic din Municipiul Piatra Neamț, 2015-2019 | 177

Fig. 5.15. Gradul de mulțumire în ceea ce privește nivelul de pregătire profesională al cadrelor didactice | 177

Fig. 5.16. Gradul de mulțumire în ceea ce privește nivelul de pregătire profesională al cadrelor didactice (la nivel de cartier) | 178

Fig. 5.17. Rata abandonului școlar | 180

Fig. 5.18. Gradul de mulțumire în ceea ce privește oferta de cursuri de formare profesională pe tot parcursul vieții | 180

Fig. 5.19. Distribuția unităților sanitare pe județe, Regiunea Nord-Est, 2018 | 182

Fig. 5.20. Evoluția unităților sanitare pe tipuri de proprietate, 2011-2019 jud. Neamț | 183

Fig. 5.21. Repartiția unităților sanitare pe tipuri de proprietate, 2019, jud. Neamț | 183

Fig. 5.22. Natalitatea în Municipiul Piatra Neamț 2015-2019 | 184

Fig. 5.23. Rata mortalității la 1000 de locuitori în Municipiul Piatra Neamț, 2015-2019 | 185

Fig. 5.24. Rata mortalității infantile la 1000 nou născuți în Municipiul Piatra Neamț, 2015-2019 | 186

Fig. 5.25. Rata sporului natural la nivelul municipiului Piatra Neamț | 186

Fig. 5.26. Evoluția infrastructurii medicale, domeniu public/privat, 2011-2019, Municipiul Piatra Neamț | 189

Fig. 5.27. Evoluția personalului medical, sistem public/privat, 2011-2019 | 192

Fig. 5.28. Gradul de mulțumire în ceea ce privește calitatea serviciilor medicale | 193

Fig. 5.29. Gradul de mulțumire în ceea ce privește calitatea serviciilor medicale (la nivel de cartier) | 193

Fig. 5.30. Gradul de mulțumire în ceea ce privește numărul de spitale/maternități | 194

Fig. 5.31. Gradul de mulțumire în ceea ce privește dotarea din spitale/cabinete medicale | 194

Fig. 5.32. Gradul de mulțumire în ceea ce privește dotarea din spitale/cabinete medicale (la nivel de cartier) | 195

Fig. 5.33. Gradul de mulțumire în ceea ce privește numărul de cabinete medicale de familie | 195

Fig. 5.34. Gradul de mulțumire în ceea ce privește numărul de cabinete medicale de familie (la nivel de cartier) | 196

Fig. 5.35. Gradul de mulțumire în ceea ce privește numărul de farmacii | 196

Fig. 5.36. Gradul de mulțumire în ceea ce privește numărul de farmacii (la nivel de cartier) | 196

Fig. 5.37. Copii cu măsură de protecție, DGASPC Neamț, 2019 | 198

Fig. 5.38. Gradul de apreciere a importanței serviciilor sociale pentru persoane vârstnice | 208

Fig. 5.39. Gradul de apreciere a importanței serviciilor sociale pentru persoane cu dizabilități | 209

Fig. 5.40. Gradul de apreciere a importanței serviciilor sociale pentru persoane minorei proveniți din familii în dificultate | 209

Fig. 5.41. Gradul de apreciere a importanței cantinelor de ajutor social | 210

Fig. 5.42. Gradul de mulțumire în ceea ce privește calitatea serviciilor sociale din municipiu | 210

Fig. 5.43. Evoluția ratei deprivării materiale severe în Regiunea Nord-Est în perioada 2010-2019 | 212

Fig. 5.44. Rata riscului de sărăcie sau excluziune socială (AROPE) în Regiunea Nord-Est în perioada 2010-2019 | 213

Fig. 5.45. Regiunea Nord-Est - Procentul populației urbane în zone cu locuire precară | 214

Fig. 5.46. Regiunea Nord-Est - Procentul populației urbane în zone cu nivel scăzut de capital uman | 214

Fig. 5.47. Regiunea Nord-Est - Procentul populației urbane în zone cu nivel scăzut de ocupare în sectorul formal | 215

Fig. 5.48. Regiunea Nord-Est - Procentul populației urbane în zone marginalizate | 215

Fig. 5.49. Distribuția populației Municipiului Piatra Neamț pe zone | 215

Fig. 6.1. Patrimoniul turistic natural al Regiunii Nord-Est | 228

Fig. 6.2. Gradul de mulțumire în ceea ce privește starea elementelor patrimoniului cultural din municipiu (muzee, teatre, cinematografe, biblioteci) | 242

Fig. 6.3. Gradul de mulțumire în ceea ce privește oferta de petrecere a timpului liber | 243

Fig. 6.4. Gradul de mulțumire în ceea ce privește oferta de petrecere a timpului liber (la nivel de cartier) | 243

Fig. 6.5. Structuri de primire turistică în Regiunea Nord-Est | 244

Fig. 6.6. Evoluția structurilor de cazare în Jud. Neamț, 2011-2019 | 244

Fig. 6.7. Evoluția structurilor de cazare în Municipiul Piatra Neamț, 2011-2019 | 245

Fig. 6.8. Structuri de cazare în Municipiul Piatra Neamț, 2019 | 245

Fig. 6.9. Evoluția capacității de cazare turistică, Regiunea Nord-Est, 2011-2019 (nr. locuri) | 245

Fig. 6.10. Evoluția capacității de cazare turistică, jud. Neamț, 2011-2019 (nr. locuri) | 246

Fig. 6.11. Evoluția capacității de cazare turistică, Municipiul Piatra Neamț, 2011-2019 (nr. locuri) | 246

Fig. 6.12. Capacitatea de cazare turistică în funcțiune, pe tipuri de structuri de primire turistică în Municipiul Piatra Neamț (locuri- zile) | 246

Fig. 6.13. Evoluția numărului de sosiri în structurile de cazare, în municipiul Piatra Neamț, în perioada 2011-2019 | 247

Fig. 6.14. Evoluția numărului de înnoptări în structurile de cazare, în municipiul Piatra Neamț, în perioada 2011-2019 | 247

Fig. 7.1. Amplasarea stațiilor automate de monitorizare a calității aerului, județul Neamț | 249

Fig. 7.2. Evoluția concentrațiilor medii anuale de SO₂ înregistrate la stațiile de monitorizare automate | 251

Fig. 7.3. Evoluția concentrațiilor medii anuale de NO₂ înregistrate la stațiile de monitorizare automate | 251

Fig. 7.4. Evoluția concentrațiilor medii anuale de O₃ înregistrate la stațiile de monitorizare automate | 252

Fig. 7.5. Evoluția concentrațiilor medii anuale de CO înregistrate la stațiile de monitorizare automate | 252

Fig. 7.6. Evoluția concentrațiilor medii anuale de C₆H₆ înregistrate la stațiile de monitorizare automate | 252

Fig. 7.7. Evoluția concentrațiilor medii anuale de PM₁₀ gravimetric înregistrate la stațiile de monitorizare automate | 253

Fig. 7.8. Harta bazinelor și sub-bazinelor hidrografice din Regiunea de Nord-Est | 255

Fig. 7.9. Ariile naturale protejate din Regiunea Nord-Est | 265

Fig. 7.10. Zone naturale protejate | 266

Fig. 7.11. Comparația temperaturilor medii lunare și a precipitațiilor în perioada 1990 - 2012 față de 1960 - 1990 la nivelul României | 273

LISTA TABELELOR

- Tabel 1.1.** Obiectivele de dezvoltare durabilă ale Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă | 19
- Tabel 1.2.** Structura pe piloni a PNRR | 35
- Tabel 2.1.** Structura populației pe sexe, 2019 | 62
- Tabel 2.2.** Evoluția populației pe grupe principale de vârstă, Municipiul Piatra Neamț, 2011-2019 | 65
- Tabel 2.3.** Repartiția populației de altă etnie decât cea română, în Regiunea Nord-Est, 2011 | 66
- Tabel 2.4.** Repartiția populației de altă etnie decât cea română, Municipiul Piatra-Neamț, 2011 | 66
- Tabel 2.5.** Mișcarea naturală a populației (nr. persoane), 2011, 2019 | 67
- Tabel 2.6.** Mișcarea naturală a populației (rate la 1000 locuitori), 2011, 2019 | 67
- Tabel 2.7.** Evoluția mișcării migratorii a populației Regiunii Nord-Est și județelor componente, 2011-2019 (nr. persoane) | 69
- Tabel 2.8.** Evoluția mișcării migratorii a populației Municipiului Piatra Neamț, 2011-2019 (nr. persoane) | 70
- Tabel 2.9.** Emigranți definitiv, 2011-2019 (nr. persoane) | 71
- Tabel 2.10.** Emigranți temporar, 2011-2019 (nr. persoane) | 71
- Tabel 2.11.** Imigranți definitiv, 2011-2019 (nr. persoane) | 72
- Tabel 2.12.** Imigranți temporar, 2011-2019 (nr. persoane) | 72
- Tabel 3.1.** Evoluția Produsului intern brut regional în perioada 2011-2017 | 75
- Tabel 3.2.** Valoarea adăugată brută (VAB) pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2 în perioada 2013-2017 | 76
- Tabel 3.3.** Repartiția domeniilor de activitate pe sectoare ale economiei | 78
- Tabel 3.4.** Repartiția întreprinderilor pe activități ale economiei naționale, număr, jud. Neamț, 2019 | 79
- Tabel 3.5.** Numărul mediu al salariaților pe activități ale economiei naționale, jud. Neamț, 2019 | 80
- Tabel 3.6.** Repartiția întreprinderilor pe activități ale economiei naționale, număr, Municipiul Piatra - Neamț, 2019 | 81
- Tabel 3.7.** Numărul mediu al salariaților pe activități ale economiei naționale, Municipiul Piatra-Neamț, 2019 | 83
- Tabel 3.8.** Evoluția resurselor de muncă pe sexe, jud. Neamț (mii persoane) | 85
- Tabel 3.9.** Evoluția populației active, jud. Neamț (mii persoane) | 86
- Tabel 3.10.** Evoluția populației ocupate, jud. Neamț (mii persoane) | 86
- Tabel 3.11.** Populația ocupată civilă, pe activități ale economiei naționale sfârșitul anului 2018, jud. Neamț (mii persoane) | 87
- Tabel 3.12.** Evoluția numărului de șomeri, 2016-2019 (medie anuală) | 88
- Tabel 4.1.** Evoluția suprafeței administrative a Municipiul Piatra-Neamț, 2016-2019 | 93
- Tabel 4.2.** Bilanțul teritoriului administrativ Piatra Neamț | 94
- Tabel 4.3.** Evoluția structurii terenului extravilan, după forma de proprietate (2016-2019) | 95
- Tabel 4.4.** Evoluția terenului extravilan, în funcție de categoria de folosință, 2016-2019 | 95
- Tabel 4.5.** Evoluția intravilanului, în perioada 2016-2019 (2020), în funcție de destinația terenului | 96
- Tabel 4.6.** Bilanțul zonelor funcționale din intravilan Piatra Neamț | 96
- Tabel 4.7.** Locuri de joacă Cartier Dărmănești | 102

- Tabel 4.8.** Locuri de joacă Cartier Mărăței | 103
- Tabel 4.9.** Locuri de joacă Cartier Precista | 103
- Tabel 4.10.** Locuri de joacă Cartier Centru | 103
- Tabel 4.11.** Evoluția rețelei stradale (lungime/număr), în perioada 2016-2020 (2020), pe tipuri de drum (străzi/bulevarde/alei și fundături/piețe) | 115
- Tabel 4.12.** Străzi pe care s-au realizat lucrări de reparații curente, 2020 | 116
- Tabel 4.13.** Graficul curselor interjudețene/regulate în Municipiul Piatra Neamț – Autogara S.C. PATRU PLUS TRANS S.R.L | 122
- Tabel 4.14.** Graficul curselor județene/regulate în Municipiul Piatra Neamț – Autogara PATRU PLUS TRANS S.R.L | 122
- Tabel 4.15.** Graficul curselor regulate în Municipiul Piatra Neamț – Autogara TRANSMOLDAVIA | 122
- Tabel 4.16.** Graficul curselor regulate în Municipiul Piatra Neamț – Autogara CONPASTRU | 123
- Tabel 4.17.** Amplasamentul intersecțiilor semaforizate | 127
- Tabel 4.18.** Amplasamentul principalelor sensuri giratorii | 127
- Tabel 4.19.** Rețeaua și volumul de apă potabilă distribuită în Regiunea Nord-Est, 2018 | 131
- Tabel 4.20.** Numărul de utilizatori deserviți, pe tipuri, Piatra Neamț, 2019 | 132
- Tabel 4.21.** Volumul de apă [mc] consumat în perioada 2011-2019 | 133
- Tabel 4.22.** Localități și populația conectată la rețele de canalizare, 2018 | 135
- Tabel 4.23.** Rețeaua și volumul de gaze naturale distribuit în Regiunea Nord-Est, 2018 | 139
- Tabel 4.24.** Volumul de gaze naturale distribuit în Municipiul Piatra Neamț, 2011-2019 | 139
- Tabel 4.25.** Evoluția lungimii de conducte distribuție gaze, Municipiul Piatra Neamț | 140
- Tabel 4.26.** Accesul consumatorilor din Municipiul Piatra-Neamț la rețeaua de gaze naturale, anul 2019 | 140
- Tabel 4.27.** Forma de proprietate asupra componentelor sistemului de iluminat public | 143
- Tabel 4.28.** Lista corpurilor de iluminat public din Municipiul Piatra Neamț | 144
- Tabel 4.29.** Consumul final de energie, 2006 | 148
- Tabel 4.30.** Consumul anual de energie și emisiile de CO2 pe vectori energetici – 2006 | 152
- Tabel 4.31.** Cantități de deșeuri generate în perioada 2014-2018 în județul Neamț | 154
- Tabel 4.32.** Evoluția colectării selective de la populație în perioada 2014 – 2018 | 157
- Tabel 4.33.** Depozite de deșeuri industriale (de producție) | 159
- Tabel 4.34.** Cantitatea de DEEE colectată din județul Neamț | 159
- Tabel 5.1.** Evoluția populației școlare, pe niveluri de educație, Municipiul Piatra-Neamț, 2010-2019 | 166
- Tabel 5.2.** Unitățile școlare pe niveluri de educație în Municipiul Piatra | 170
- Tabel 5.3.** Rețeaua unităților de învățământ preuniversitar cu personalitate juridică, 2019-2020 | 170
- Tabel 5.4.** Evoluția personalului didactic din Regiunea Nord-Est și Județul Neamț în perioada 2015-2019 | 176
- Tabel 5.5.** Rata abandonului școlar în învățământul profesional,% | 179
- Tabel 5.6.** Evoluția ratei abandonului școlar | 179
- Tabel 5.7.** Evoluția unităților sanitare pe tipuri de proprietate, 2011-2019, jud. Neamț | 183

- Tabel 5.8.** Născuți vii la 1000 locuitori, Municipiul Piatra Neamț 2015-2019 | **184**
- Tabel 5.9.** Rata mortalității la nivelul municipiului Piatra Neamț | **184**
- Tabel 5.10.** Rata mortalității infantile la nivelul municipiului Piatra Neamț | **186**
- Tabel 5.11.** Rata sporului natural la nivelul municipiului Piatra Neamț | **187**
- Tabel 5.12.** Evoluția unităților publice de sănătate | **187**
- Tabel 5.13.** Evoluția unităților publice de sănătate | **188**
- Tabel 5.14.** Evoluția numărului de paturi | **190**
- Tabel 5.15.** Evoluția personalului medical | **191**
- Tabel 5.16.** Furnizorii de servicii sociale din municipiul Piatra Neamț acreditați în baza L197/2012 (la data de 09 mai 2018) | **203**
- Tabel 5.17.** Serviciile sociale din județul Neamț și municipiul Piatra Neamț, acreditate în baza Legii 197/2012 (la data de 09.05.2018) | **204**
- Tabel 5.18.** Rata deprivării materiale severe în anul 2019 | **211**
- Tabel 5.19.** Rata riscului de sărăcie sau excluziune socială în anul 2019 | **212**
- Tabel 5.20.** Principalele grupuri vulnerabile din municipiul Piatra Neamț și profilul acestora | **216**
- Tabel 6.1.** Lista monumentelor istorice din Municipiul Piatra Neamț | **233**
- Tabel 7.1.** Calitatea aerului ambiental în anul 2019, județul Neamț | **249**
- Tabel 7.2.** Starea ecologică/potențialul ecologic al corpurilor de apă (râuri) în raport cu elementele biologice și elementele suport (consumul biochimic de oxigen, amoniu, azotați și ortofosfați) | **257**
- Tabel 7.3.** Potențialul ecologic al corpului de apă Bâta Doamnei (lac de acumulare) în raport cu azotații și fosforul total | **257**
- Tabel 7.4.** Utilizarea îngrășămintelor chimice în agricultură, jud. Neamț | **261**
- Tabel 7.5.** Evoluția consumului total de pesticide, jud. Neamț | **261**
- Tabel 7.6.** Lista ariilor protejate Natura 2000, jud. Neamț | **267**
- Tabel 9.1.** Proiecte aflate în implementare | **336**
- Tabel 10.1.** Indicatori de monitorizare a implementării Strategiei de Dezvoltare Durabilă | **406**

1. Introducere

1.1. Scopul și rolul documentației

Una dintre primele definiții importante ale **Strategiei** a fost dată de istoricul comerțului, americanul Alfred D. Chandler (în 1962), în felul următor: „[strategia înseamnă] stabilirea scopurilor și obiectivelor fundamentale pe termen lung și adoptarea unor direcții de acțiune, precum și alocarea resurselor necesare pentru îndeplinirea acestor scopuri”.

Marchesnay Michel propune o sinteză a definiției strategiei explicând: ”Set de reflecții, decizii și acțiuni având ca obiect stabilirea scopurilor generale și a obiectivelor, alegerea mijloacelor pentru atingerea acestor obiective, punerea în aplicare a acțiunilor și activităților necesare și controlul performanțelor ce vizează executarea și realizarea scopurilor”.

Economiștii contemporani români Ovidiu Nicolescu și Ioan Verboncu oferă următoarea definiție: „prin strategie desemnăm ansamblul obiectivelor majore ale organizației pe termen lung, principalele modalități de realizare, împreună cu resursele alocate, în vederea obținerii avantajului competitiv potrivit misiunii stabilite”.

În urma examinării diverselor definiții privind conceptele strategiei, rezumând cele expuse prin strategie desemnăm „maniera și capacitatea entității de a identifica, elabora și implementa variante predictive pe termen lung ce subscriu pentru o finalitate optimă”.

Strategia de dezvoltare reprezintă un document-cheie al cărui scop, în cadrul perioadei de programare 2021-2027, este reprezentat de asigurarea unei viziuni coerente de dezvoltare la nivelul municipiilor, orașelor și zonelor metropolitane, transpuse într-un portofoliu de propuneri prioritare, ideal sprijinite de comunitate și finanțabile de către Uniunea Europeană.

Un oraș este un ecosistem caracterizat prin existența unor sinergii între cetățeni, mediul privat și administrația locală, având drept scop dezvoltarea economică și creșterea calității serviciilor private și publice. În același timp, un oraș modern este locul în care rețelele de infrastructură tradiționale și serviciile publice sunt optimizate datorită tehnologiilor digitale, tehnologiilor IT și de comunicații, în beneficiul

cetățenilor, al mediului de afaceri și al administrațiilor locale.

Ca instrument de planificare, o Strategie Locală (SDL) trebuie să răspundă la nevoile locale de dezvoltare prin implementarea unui proces participativ în care buna guvernare, colaborarea și implicarea comunității să reprezinte piloni de dezvoltare și să asigure continuitatea pe termen lung a viziunii de dezvoltare.

O strategie de dezvoltare este o viziune de dezvoltare și modernizare ce urmărește ca obiectiv final următoarele scopuri concrete: infrastructură performantă, modernizarea clădirilor, dezvoltarea mobilității, tehnologie de ultimă generație, energie ieftină, cetățeni sănătoși, conducere și educație la cele mai înalte standarde, mai pe scurt, dezvoltare, modernizare și prosperitate.

Dezvoltarea urbană durabilă a municipiilor este cel mai important motor al dezvoltării economice și sociale și poate fi realizată doar printr-o abordare integrată, care să urmărească toate domeniile ce țin de dezvoltare urbană, securitate informațională, eficiență energetică, regenerare urbană, mobilitate urbană.

Strategia de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Piatra Neamț (SDD) pentru perioada 2021-2027 reprezintă instrumentul de planificare a viitorului localității, având rolul de a stabili o viziune integrată pe termen lung asupra dezvoltării durabile a comunității, aplicând principiile coeziunii și competitivității economice, sociale și teritoriale, dezvoltării și asigurării de șanse egale pentru toți membrii societății locale, regionale și naționale.

Strategia de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Piatra Neamț este concepută pentru a răspunde nevoilor reprezentanților autorității locale și comunității în procesul de îmbunătățire a calității și diversității locurilor de muncă disponibile, precum și în procesul de îmbunătățire a calității vieții cetățenilor și mediului economic local. Strategia se adresează unei game largi de probleme economice, sociale și de mediu

ale comunității, care sunt relevante pentru a defini și furniza obiectivele necesare obținerii dezvoltării durabile și creșterii coeziunii economice și sociale în Municipiul Piatra Neamț.

Scopul Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Piatra Neamț 2021-2027 este de creare a cadrului de dezvoltare strategică a Municipiului prin identificarea direcțiilor de dezvoltare și formularea de acțiuni fundamentate, bazate pe date concrete, care să asigure coerența inter-sectorială, angajamentele instituționale și modalitățile de implementare, fără efecte negative asupra mediului. Se are în vedere planificarea integrată în cadrul sectoarelor prioritare, ceea ce va conduce la dezvoltarea durabilă a localității și la îmbunătățirea calității vieții locuitorilor Municipiului Piatra Neamț. Lucrarea se fundamentează pe elementele specifice Municipiului Piatra Neamț: datele economice, demografice,

de infrastructură, mediu, amenajarea teritoriului, distribuția serviciilor etc., precum și pe o evaluare riguroasă a modului în care comunitatea dorește să evolueze.

Ca atare, pornind de la nevoile actuale ale populației, resursele disponibile și experiențele acumulate, Municipiul Piatra Neamț a demarat adoptarea unui concept de dezvoltare având la bază o gândire integrată proactivă, care vizează creșterea performanțelor managementului administrației locale, pentru asigurarea unui consens asupra viziunii viitorului economic al teritoriului.

Strategia de Dezvoltare Durabilă definește viitorul municipiului, ea prezentând determinarea actorilor locali de a-și uni eforturile și de a conlucra pentru viitorul prosper al municipiului și al locuitorilor săi.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A MUNICIPIULUI PIATRA NEAMȚ 2021-2027 este un document cadru de referință care stabilește direcții strategice clare pentru viitorul municipiului și al cetățenilor, facilitând luarea unor decizii importante în toate domeniile de activitate, fiind concepută pentru a răspunde nevoilor reprezentanților autorității locale și comunității în procesul de îmbunătățire a calității vieții cetățenilor și mediului economic local.

Implementarea Strategiei va determina creșterea nivelului de predictibilitate a acțiunilor, managementul eficient al politicilor publice, crearea conexiunii dintre planificarea politicilor publice și elaborarea bugetelor locale multianuale, creșterea coerenței și eficienței în cheltuirea fondurilor publice.

Sintetizând cele prezentate mai sus, **direcțiile** care stau la baza planificării și formulării **Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Piatra Neamț 2021-2027** sunt:

- dezvoltarea unei structuri multipolare, cu poli principali susținuți de poli secundari, atât la scară urbană, cât și teritorială;
- expansiune urbană echilibrată, coroborată cu utilizarea eficientă a resurselor de teren și dezvoltarea infrastructurii;
- dezvoltarea spațială a teritoriului, ținând cont de organizarea teritorială a cererii și ofertei de mobilitate;
- dezvoltarea coordonată și susținută a zonelor de acces în municipiu;

- coordonarea integrată a dezvoltării municipiului și a teritoriului său de influență (echilibru în dezvoltarea sistemului urban-rural);
- asigurarea unei creșteri economice care să fie echilibrată cu cerințele sociale și de mediu;
- planificarea strategică sub forma unui proces integrat, asumat la nivel teritorial;

1.2. Contextul și necesitatea strategiei de dezvoltare durabilă

Strategia de Dezvoltare Durabilă reprezintă cadrul pentru inițierea și implementarea unor proiecte de dezvoltare durabilă a municipiului, ce vor putea fi duse la îndeplinire nu doar de către administrația locală, ci de către toți actorii locali, utilizând oportunitățile de finanțare oferite de Fondurile Europene, Fondurile Guvernamentale, Credite sau alte soluții de finanțare și derulare a proiectelor așa cum sunt parteneriatele publice private.

1.2.1. Context European

La nivel european, Uniunea Europeană pune dezvoltarea durabilă în centrul preocupărilor sale, considerând că principiile **Agendei 2030** au la bază principiile și valorile pe care se întemeiază Uniunea.

AGENDA 2030 PENTRU DEZVOLTARE DURABILĂ a fost adoptată în septembrie 2015, la **Summit-ul ONU privind dezvoltarea** și reprezintă un program de acțiune globală în domeniul dezvoltării cu un caracter

universal și care promovează echilibrul între cele trei dimensiuni ale dezvoltării durabile: economic, social și de mediu.

Central **Agendei 2030** se regăsesc cele **17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD)** – denumite și **Obiective Globale** - în vederea eradicării sărăciei extreme, combaterii inegalităților și a injustiției și protejării planetei până în 2030¹.

¹ Sursa: Ministerul Afacerilor Externe – Teme globale - <https://www.mae.ro/>

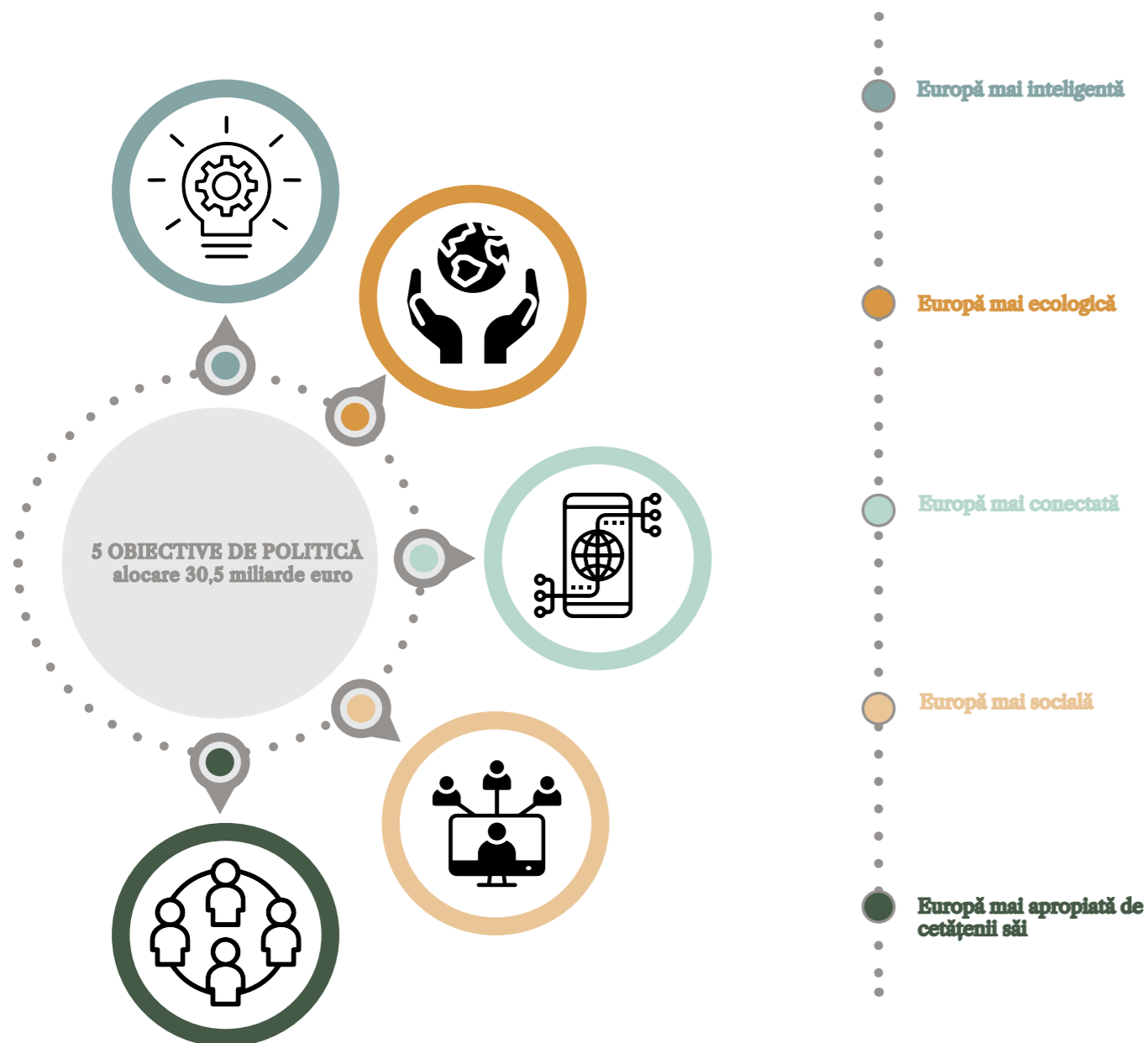
Tab. 1.1. Obiectivele de dezvoltare durabilă ale Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă

Nr. crt.	OBIECTIVE GLOBALE	DESCRIERE
1.	FĂRĂ SĂRĂCIE	Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context
2.	FOAMETE „ZERO”	Eradicarea foametei, asigurarea securității alimentare, îmbunătățirea nutriției și promovarea unei agriculturi durabile.
3.	SĂNĂTATE ȘI BUNĂSTARE	Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor la orice vârstă.
4.	EDUCAȚIE DE CALITATE	Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți.
5.	EGALITATE DE GEN	Realizarea egalității de gen și împuternicirea tuturor femeilor și a fetelor.
6.	APĂ CURATĂ ȘI SANITAȚIE	Asigurarea disponibilității și managementului durabil al apei și sanitație pentru toți.
7.	ENERGIE CURATĂ ȘI LA PREȚURI ACCESIBILE	Asigurarea accesului tuturor la energie la prețuri accesibile, într-un mod sigur, durabil și modern.
8.	MUNCĂ DECENTĂ ȘI CREȘTERE ECONOMICĂ	Promovarea unei creșteri economice susținute, deschise tuturor și durabile, a ocupării depline și productive a forței de muncă și a unei munci decente pentru toți.
9.	INDUSTRIE, INOVAȚIE ȘI INFRASTRUCTURĂ	Construirea unor infrastructuri rezistente, promovarea industrializării durabile și încurajarea inovației.
10.	INEGALITĂȚI REDUSE	Reducerea inegalităților în interiorul țărilor și de la o țară la alta.
11.	ORAȘE ȘI COMUNITĂȚI DURABILE	Dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile.
12.	CONSUM ȘI PRODUCȚIE RESPONSABILE	Asigurarea unor tipare de consum și producție durabile.
13.	ACȚIUNE CLIMATICĂ	Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor.
14.	VIAȚA ACVATICĂ	Conservarea și utilizarea durabilă a oceanelor, mărilor și a resurselor marine pentru o dezvoltare durabilă.
15.	VIAȚA TERESTRĂ	Protejarea, restaurarea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, stoparea și repararea degradării solului și stoparea pierderilor de biodiversitate.
16.	PACE, JUSTIȚIE ȘI INSTITUȚII	Promovarea unor societăți pașnice și incluzive pentru o dezvoltare durabilă, a accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile.
17.	PARTENERIATE PENTRU REALIZAREA OBIECTIVELOR	Consolidarea mijloacelor de implementare și revitalizarea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă.

În viitorul cadru financiar al Uniunii Europene 2021 – 2027, finanțările europene pentru dezvoltare se vor concentra pe proiecte inovative, prietenoase cu mediul.

În stabilirea obiectivelor strategice pentru perioada 2021-2027 s-a avut în vedere corelarea acestora cu obiectivele de politică propuse în documentul „ROMANIA CATCHING-UP REGIONS – DEZVOLTARE URBANĂ SUSTENABILĂ 2021-2027”, emis de Banca Mondială, Comisia Europeană și Guvernul României, respectiv:

- Obiectivul de politică 1:** *O Europă mai inteligentă* – Transformare industrială inovatoare și inteligentă
- Obiectivul de politică 2:** *O Europă cu emisii scăzute de carbon și mai ecologică* – Tranziția către o energie nepoluantă și echitabilă, investiții verzi și albastre, economia circulară, adaptarea la schimbările climatice și prevenirea riscurilor;
- Obiectivul de politică 3:** *O Europă mai conectată* – Mobilitate și conectivitate regională a tehnologiei informației și comunicațiilor;
- Obiectivul de politică 4:** *O Europă mai socială* – Implementarea Pilonului european al drepturilor sociale;
- Obiectivul de politică 5:** *O Europă mai aproape de cetățeni* prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a zonelor urbane, rurale și de coastă și a inițiativelor locale.

Măsurile propuse pentru atingerea fiecăruia dintre obiectivele de mai sus, precum și legăturile dintre acestea și Planul de acțiune sunt detaliate în *Strategia de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Piatra Neamț 2021-2027*.

În cadrul următorului buget pe termen lung al Uniunii Europene pentru 2021-2027, Comisia Europeană propune modernizarea politicii de coeziune, principala politică de investiții a UE și una dintre cele mai tangibile expresii ale solidarității. Obiectivul este stimularea convergenței economice și sociale, sprijinind, în același timp, regiunile să valorifice pe deplin globalizarea și înzestrându-le cu instrumente adecvate pentru o creștere solidă și durabilă. Toate regiunile rămân eligibile pentru finanțare prin politica de coeziune, pe baza a trei categorii: regiuni mai puțin dezvoltate, în tranziție și mai dezvoltate. În perioada 2021-2027, cinci obiective de politică vor stimula investițiile UE.

Investițiile în dezvoltare regională se vor axa mai ales pe obiectivele 1 și 2. Acestor priorități li se vor aloca 65 % - 85 % din resursele FEDR și ale Fondului de coeziune, în funcție de prosperitatea relativă a statelor membre.

¹ Sursa: http://www.adrse.ro/Planificare/PlanificareRegionala_2021-2027.aspx

POLITICA DE COEZIUNE (PC) 2012-2027 continuă investițiile în toate regiunile, pe baza a 3 categorii (mai puțin dezvoltate, în tranziție, mai dezvoltate). Metoda de alocare a fondurilor se bazează încă, în mare măsură, pe PIB-ul pe cap de locuitor. Se introduc noi criterii (șomajul în rândul tinerilor, nivel scăzut de educație, schimbări climatice și primirea și integrarea migranților), pentru a reflecta mai bine realitatea de pe teren. Regiunile ultraperiferice vor beneficia în continuare de sprijin special de la Uniunea Europeană.

Politica de coeziune continuă să sprijine strategiile de dezvoltare conduse la nivel local și să autonomizeze gestionarea fondurilor de către autoritățile locale. Crește și dimensiunea urbană a politicii de coeziune, prin alocarea a 6% din FEDR dezvoltării urbane durabile și printr-un nou program de colaborare în rețea și de consolidare a capacităților dedicat autorităților urbane, sub denumirea Inițiativă urbană europeană. (conform site-ului oficial al Comisiei Europene)¹.

VIZIUNEA PRIVIND POLITICA DE COEZIUNE ÎN PERIOADA 2021-2027

- Îmbunătățirea competitivității și susținerea inovării
- Promovarea investițiilor verzi, adaptarea la schimbările climatice și un răspuns proactiv la potențiale riscuri
- Asigurarea accesibilității persoanelor și conectivității orașelor
- Dezvoltarea serviciilor publice de calitate în beneficiul cetățenilor săi

În cursul anului 2018, **Comisia Europeană** a publicat propunerea privind pachetul legislativ pentru **Politica de Coeziune (PC) 2012-2027**, care cuprinde:

- Regulamentul privind prevederile comune (CPR)
- Regulamentul privind Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) și Fondul de coeziune (FC)
- Regulamentul privind cooperarea teritorială;
- Regulamentul privind mecanismul de cooperare transfrontalieră;
- Regulamentul privind „Fondul social european plus” (FSE+).

¹ Sursa: <http://mfe.gov.ro/minister/periode-de-programare/perioda-2021-2027>

STRATEGIA UNIUNII EUROPENE PENTRU TINERET PE PERIOADA 2021-2027

Documentul strategic stabilește următoarele **direcții de acțiune**:

- ♦ să le permită tinerilor să fie arhitecții propriilor vieți, să sprijine dezvoltarea lor personală și creșterea către autonomie, să consolideze reziliența acestora și să îi înzestreze cu deprinderile de viață necesare pentru a face față unei lumi în schimbare;
- ♦ să încurajeze tinerii și să îi înzestreze cu resursele necesare pentru a deveni cetățeni activi, agenți ai solidarității și ai schimbărilor pozitive, inspirați de valorile UE și de o identitate europeană;
- ♦ să îmbunătățească deciziile de politică în ceea ce privește impactul acestora asupra tinerilor în toate sectoarele, îndeosebi ocuparea forței de muncă, educația, sănătatea și incluziunea socială;
- ♦ să contribuie la eradicarea sărăciei în rândul tinerilor și a tuturor formelor de discriminare și să promoveze incluziunea socială a tinerilor.

Obiectivele europene pentru tineret prezintă o viziune pentru o Europă care le permite tinerilor să își realizeze pe deplin potențialul. Acestea identifică domenii intersectoriale care afectează viețile tinerilor și indică care sunt provocările care trebuie abordate.

Obiectivele stabilite în documentul strategic sunt:

- ▶ întărirea sentimentului de apartenență al tinerilor la proiectul european și construirea unei punți între UE și tineri pentru redobândirea încrederii și sporirea gradului de participare;
- ▶ asigurarea egalității tuturor, indiferent de gen, precum și a abordărilor care iau în considerare dimensiunea de gen în toate domeniile vieții tinerilor;

- ▶ facilitarea și asigurarea incluziunii tuturor tinerilor în societate;
- ▶ asigurarea îmbunătățirii accesului tinerilor la informații fiabile, sprijinirea capacității acestora de a evalua informațiile în mod critic, precum și de a se implica în dialoguri participative și constructive;
- ▶ atingerea unui nivel îmbunătățit de confort mintal și eliminarea stigmatizării problemelor de sănătate mintală, promovând astfel incluziunea socială a tuturor tinerilor
- ▶ crearea condițiilor care să le permită tinerilor să își împlinească potențialul în zonele rurale;
- ▶ garantarea unei piețe a muncii accesibile, cu oportunități care să ducă la locuri de muncă de calitate pentru toți tinerii
- ▶ integrarea și îmbunătățirea diferitelor forme de învățare, pentru a-i pregăti pe tineri pentru provocările unei vieți în perpetuă schimbare în secolul XXI;
- ▶ consolidarea participării democratice a tinerilor și a autonomiei acestora, precum și punerea la dispoziție a spațiilor dedicate tinerilor în toate sferile societății;
- ▶ să se ajungă la o societate în care toți tinerii să fie activi din punct de vedere ecologic, informați și capabili să producă o schimbare prin acțiunile lor cotidiene;
- ▶ asigurarea accesului egal pentru toți tinerii în cadrul organizațiilor de tineret și al programelor europene de tineret, construind o societate bazată pe valorile europene și pe identitatea europeană.

1.2.2. Context național

La nivel național, documentul ce fundamentează și stabilește obiectivele tematice de dezvoltare este **STRATEGIA NAȚIONALĂ PENTRU DEZVOLTAREA DURABILĂ A ROMÂNIEI (SNDDR) 2030**.

Prin această strategie, România își stabilește cadrul național pentru susținerea *Agendei 2030* și implementarea setului de 17 ODD. România, alături de alte 193 de state membre ale ONU, și-a asumat stabilirea cadrului național pentru susținerea *Agendei 2030* pentru dezvoltare durabilă, care include un set de 17 obiective de dezvoltare durabilă, reunite informal și sub denumirea de Obiective Globale. Planul de acțiune globală se adresează ameliorării sărăciei, combaterii inegalităților, in justiției sociale și protejării planetei până în anul 2030.

Ca membru al Uniunii Europene, România contribuie la îndeplinirea *obiectivelor de dezvoltare durabilă* nu numai din perspectivă națională, dar și la nivel internațional, prin sprijinul pe care îl acordă țărilor mai puțin dezvoltate, prin intermediul asistenței oficiale pentru dezvoltare. Experiența acumulată de România în procesul de tranziție este de natură a susține eforturilor țărilor interesate de a beneficia de un astfel de sprijin.

România este angajată să implementeze obiectivele de dezvoltare durabilă la nivel național și a revizuit Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă, pentru a integra aceste obiective. Excluziunea socială este identificată ca o provocare majoră la adresa implementării Obiectivelor. În Strategia românească revizuită se pune accentul pe susținerea incluziunii persoanelor cu dizabilități, a tinerilor și a femeilor în politicile de dezvoltare. Eradicarea sărăciei reclamă oportunități decente de angajare, iar prevenirea și evitarea excluziunii sociale necesită politici de coeziune socială.

Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030 susține dezvoltarea României pe **trei piloni principali**, respectiv:

I. ECHITATEA SOCIALĂ – prin care națiunile în curs de dezvoltare trebuie să aibă posibilitatea de a-și satisface nevoile de bază în ceea ce privește ocuparea forței de muncă, alimentația, asigurarea energiei, apei și canalizării;

II. CREȘTEREA ECONOMICĂ – la nivelul națiunilor în curs de dezvoltare pentru a se apropia de calitatea vieții din țările dezvoltate;

III. MEDIUL – cu nevoia de a conserva și îmbunătăți baza de resurse disponibile prin schimbarea treptată a modului în care trebuie să se dezvolte și să fie folosite tehnologiile. Această abordare a fost posibilă prin punerea în evidență a conceptului de „depășire a limitelor”. S-a conștientizat că resursele naturale, de care societatea are nevoie și care sunt limitate, au fost depășite, creând în același timp un dezechilibru ecologic la nivel planetar, prin creșterea economică iresponsabilă.

Astfel, s-a constatat că numai prin susținerea simultană a celor trei piloni – social, economic și de mediu – se poate ajunge la o dezvoltare durabilă și la un viitor comun la nivel global.

Strategia este orientată către cetățean și se concentrează pe inovație, optimism, reziliență și încrederea că statul servește nevoile fiecărui cetățean, într-un mod echitabil, eficient și într-un mediu curat, în mod echilibrat și integrat.

În cadrul SNDDR sunt prezentate țintele naționale pentru fiecare dintre obiectivele de dezvoltare durabilă specificate în Agenda 2030 pentru măsurile preconizate și ținte 2030, pentru eșalonarea rațională a eforturilor destinate atingerii acestui scop

Ținând cont de importanța și necesitatea ca dezvoltarea viitoare a Municipiului Piatra Neamț să fie în concordanță și să contribuie la obiectivele stabilite la nivel național, mai jos sunt prezentate pe scurt principalele aspecte incluse în SNDDR în acest sens:

ODD 1: Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context

În acest scop, Agenda 2030 țintește segmentele periferice din societate și încurajează transformarea societății într-o direcție care să asigure cetățenilor o viață demnă și prosperă.

Țintele ODD 1:

- ▶ eradicarea sărăciei extreme pentru toți oamenii de pretutindeni;
- ▶ reducerea cu cel puțin jumătate a numărului de bărbați, femei și copii de toate vârstele care trăiesc în sărăcie în toate dimensiunile acesteia;
- ▶ implementarea unor sisteme de protecție socială adecvate la nivel național și a măsurilor necesare, inclusiv implementarea venitului minim garantat, pentru o acoperire substanțială a celor săraci și vulnerabili;
- ▶ asigurarea faptului că toți bărbații și toate femeile, în special cei săraci și vulnerabili, au drepturi egale;
- ▶ crearea rezilienței celor săraci și aflați în situații vulnerabile și reducerea expunerii și vulnerabilității acestora la evenimente extreme legate de climă, dezastre economice, sociale și de mediu;
- ▶ crearea unui cadru de politici adecvat la nivel național, regional și internațional, bazat pe strategii de dezvoltare orientate către cei săraci și sensibili la aspectele de gen.

ODD 2: Eradicarea foametei, asigurarea securității alimentare, îmbunătățirea nutriției și promovarea unei agriculturi durabile

Agricultura este importantă pentru întreaga societate. România deține locul al șaselea în Europa din perspectiva dimensiunii terenurilor agricole. Agenda 2030 țintește eradicarea foametei și securitatea alimentară prin creșterea productivității agricole și prin reducerea deșeurilor alimentare.

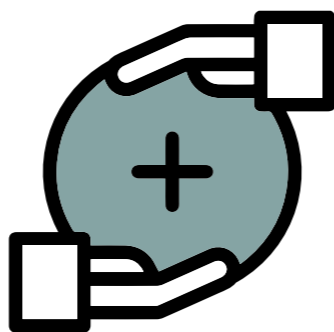

Țintele ODD 2:

- ▶ eradicarea foametei și asigurarea accesului tuturor, în special al celor săraci și în situații vulnerabile la produse alimentare sigure, nutritive și suficiente pe tot parcursul anului;
- ▶ eradicarea tuturor formelor de malnutriție, inclusiv atingerea până în 2025 a țintelor convenite la nivel internațional cu privire la greutatea și talia joasă la copiii sub vârsta de 5 ani, și abordarea necesităților nutriționale funcție de vârstă;
- ▶ dublarea productivității agricole și veniturilor micilor producători agricoli prin accesul sigur și egal la terenuri, resurse și factori de producție, cunoștințe, servicii financiare, piețe și oportunități și angajarea în activități non-agricole;
- ▶ asigurarea unor sisteme de producție alimentară durabile și implementarea unor practici agricole reziliente, care sporesc productivitatea și producția și care îmbunătățesc în mod progresiv calitatea terenurilor și solului;
- ▶ menținerea diversității genetice a semințelor, plantelor cultivate și animalelor de fermă și domestice și a speciilor sălbatice înrudite și promovarea accesului și schimbului corect și echitabil al beneficiilor care rezultă;
- ▶ adoptarea măsurilor necesare pentru buna funcționare a piețelor de produse agro-alimentare și facilitarea accesului în timp util la informații de piață, pentru limitarea volatilității extreme a prețurilor la alimente.

ODD 3: Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor, la orice vârstă

Îmbunătățirea accesului la servicii de asistență medicală modernă de calitate este esențială pentru funcționarea adecvată a unei societăți durabile. Abordarea domeniului trebuie întărită prin prevenire, promovarea unui mod de viață sănătos, incluzând combaterea unor obiceiuri negative, încurajarea stilului proactiv și favorizarea activităților sociale, care să includă și abordarea bolilor psihice, boli care sunt de multe ori neglijate sau stigmatizate.

Țintele ODD 3:

- ▶ reducerea ratei globale a mortalității materne la mai puțin de 70 de cazuri la 100.000 de nașcuți-vii;
- ▶ eliminarea deceselor care pot fi prevenite în rândul nou-născuților și copiilor până la 5 ani la cel mult 12 decese la 1.000 nașcuți-vii și mortalitatea copiilor până la 5 ani la cel mult 25 decese la 1000 nașcuți-vii;
- ▶ eliminarea epidemiilor de SIDA, tuberculoză, malarie și boli tropicale neglijate și combaterea hepatitei, bolilor condiționate de apă și a altor boli transmisibile;
- ▶ reducerea cu o treime a mortalității premature cauzate de boli netransmisibile prin prevenire, tratare și promovarea sănătății mintale și a bunăstării;
- ▶ întărirea prevenirii și tratamentului abuzului de substanțe narcotice și a consumului excesiv de alcool;
- ▶ înjumătățirea numărului global de decese și raniri cauzate de accidente rutiere;
- ▶ asigurarea accesului universal la serviciile de sănătate sexuală și reproductivă și integrarea sănătății reproducerii în strategiile și programele naționale;
- ▶ realizarea acoperirii universale în domeniul sănătății, inclusiv protecția riscurilor financiare, accesul la servicii esențiale de sănătate calitative și accesul la medicamente de bază;
- ▶ reducerea substanțială a numărului deceselor și bolilor provocate de produse chimice periculoase, de poluare și de contaminarea aerului, apei și a solului;
- ▶ creșterea considerabilă a finanțării sistemului de sănătate și recrutare, dezvoltare, instruire și menținere a personalului medical în special în statele mai puțin dezvoltate și în curs de dezvoltare.

ODD 4: Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți

Accesul la educația de calitate este esențial pentru funcționarea adecvată a unei societăți durabile. Educația ar trebui să fie tratată ca un proces care se derulează pe tot parcursul vieții, indiferent de vârstă

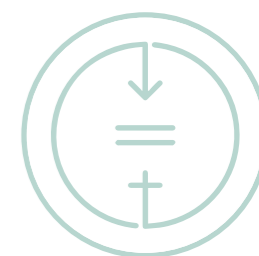
încurajând inovația și meritocrația, respectiv conduita și emanciparea. Pentru atingerea acestui scop, trebuie redus abandonul școlar și este necesară îmbunătățirea sistemului educațional, indiferent de locația geografică și de domeniu, respectiv proveniență. Așadar, din perspectiva Agendei 2030, educația este o temă fundamentală.

Țintele ODD 4:

- ▶ asigurarea faptului că toți copiii absolvă învățământul primar și secundar gratuit, echitabil și calitativ, care să conducă la rezultate relevante și eficiente pe planul învățării;
- ▶ asigurarea faptului că toți copiii au acces la dezvoltarea timpurie de calitate, îngrijire și educația preșcolară;
- ▶ asigurarea accesului egal pentru toată populația la educație tehnică, vocațională și terțiară, inclusiv universitară, accesibilă și calitativă;
- ▶ creșterea substanțială a numărului de tineri și adulți care detin competențe relevante, care să faciliteze angajarea, crearea de locuri de muncă decente și antreprenoriatul;
- ▶ eliminarea disparităților între sexe în educație și asigurarea accesului egal la toate nivelurile de învățământ și formare profesională a persoanelor vulnerabile;
- ▶ asigurarea faptului că toți tinerii și o proporție substanțială a adulților, dispun de competențe elementare, precum alfabetizarea și aritmetica elementară;
- ▶ asigurarea faptului că toți elevii dobândesc cunoștințele și competențele necesare pentru promovarea dezvoltării durabile prin educația pentru dezvoltare și stiluri de viață durabile, drepturile omului, egalitatea de gen, etc.;
- ▶ construirea și modernizarea infrastructurii în instituțiile de învățământ astfel încât să corespundă necesităților copiilor și persoanelor cu dizabilități și oferirea unui mediu de învățământ sigur, non-violent și incluziv pentru toți.

ODD 5: Realizarea egalității de gen și împuternicirea tuturor femeilor și a fetelor

Egalitatea între genuri poate fi considerată un indicator pentru societățile dezvoltate. Populația globală include peste 50% femei, totuși, există

numeroase inegalități între persoanele de sex masculin și cele de sex feminin, de exemplu salarii mai mici, violență domestică, probleme de emancipare. Genul cu care se naște cineva nu influențează demnitatea și calitatea vieții în societățile dezvoltate.

Țintele ODD 5:

- ▶ eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva tuturor femeilor/fetelor de pretutindeni;
- ▶ eliminarea tuturor formelor de violență împotriva femeilor/fetelor, în sferile publice și private, inclusiv a traficului, exploatării sexuale și a altor tipuri de exploatare;
- ▶ eliminarea tuturor practicilor dăunătoare, precum căsătoriile cu copii, timpurii și forțate, cât și mutilarea genitală a femeilor;
- ▶ recunoașterea și aprecierea îngrijirii neremunerate și a muncii casnice prin furnizarea de servicii publice, infrastructură și politici de protecție socială și promovarea responsabilității partajate în gospodărie și familie;
- ▶ asigurarea participării depline și eficiente a femeilor și a egalității de șanse la ocuparea de posturi de conducere la toate nivelurile de luare a deciziilor în viața politică, economică și publică;
- ▶ asigurarea accesului universal la sănătatea sexuală și reproductivă și a drepturilor reproductive, în conformitate cu prevederile Programului de acțiuni al Conferinței Internaționale pentru Populație și Dezvoltare și ale Platformei de acțiune de la Beijing și a documentelor finale ale conferințelor de revizuire ale acestora.

ODD 6: Asigurarea disponibilității și managementului durabil al apei și igienei pentru toți

Asigurarea disponibilității și managementului durabil al apei, respectiv sanitație pentru toți sunt aspirații fundamentale ale cetățenilor. Este responsabilitatea statului asigurarea disponibilității apei și sanitației pentru toți, protecția ecosistemelor acvatice, creșterea eficienței în domeniul managementului și aprovizionarea populației cu apă curată, potabilă.

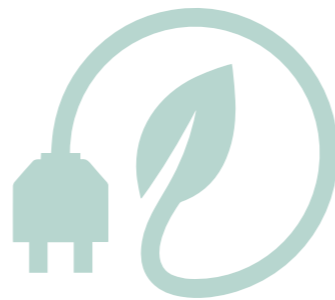

Țintele ODD 6:

- ▶ realizarea accesului universal și echitabil la apă potabilă sigură și la prețuri accesibile pentru toți;
- ▶ realizarea accesului la condiții sanitare și de igienă adecvate și echitabile pentru toți, acordând o atenție specială celor în situații vulnerabile;
- ▶ îmbunătățirea calității apei prin reducerea poluării, eliminarea depozitării deșeurilor și reducerea la minimum a produselor chimice și materialelor periculoase, înjumătățind proporția apelor uzate netratate și sporind substanțial reciclarea și reutilizarea sigură la nivel global;
- ▶ creșterea substanțială a eficienței de utilizare a apei în toate sectoarele și asigurarea unui proces durabil de captare și furnizare a apei potabile, pentru a face față deficitului de apă și pentru a reduce substanțial numărul de persoane care suferă de deficit de apă;
- ▶ implementarea managementului integrat al resurselor de apă la toate nivelurile, inclusiv, dacă este cazul, prin cooperarea transfrontalieră;
- ▶ protejarea și restabilirea ecosistemelor legate de apă, inclusiv munți, păduri, zone umede, râuri, rezervoare acvifere și lacuri;
- ▶ susținerea și fortificarea participării comunităților locale în îmbunătățirea managementului în domeniul apei și sanitației.

ODD 7: Asigurarea accesului tuturor la energie la prețuri accesibile, într-un mod sigur, durabil și modern

Cerința pentru energia electrică este în creștere. Energia durabilă înseamnă de fapt energie regenerabilă. Conform datelor Eurostat, aportul energiei regenerabile în România a crescut de la 17,1% (2006) la 24,8% (2015), așadar, am depășit cu 5 ani ținta stabilită de UE pentru 2020. Doar prin încurajarea energiei regenerabile și a inovației în domeniu este posibilă menținerea progresului tehnologic și protejarea naturii, respectiv atenuarea efectele schimbărilor climatice.

Țintele ODD 7:

- ▶ asigurarea accesului universal la servicii energetice accesibile, sigure și moderne;
- ▶ creșterea semnificativă a ponderii energiei din surse regenerabile în mixul energetic global;
- ▶ dublarea ratei globale de îmbunătățire a eficienței energetice.

ODD 8: Promovarea unei creșteri economice susținute, deschisă tuturor și durabilă, a ocupării depline și productive a forței de muncă și asigurarea de locuri de muncă decente pentru toți

Dezvoltarea durabilă încurajează delimitarea creșterii economice de aspectele negative de mediu, punând accent și pe aspectele sociale. Acest scop implică o creștere economică sustenabilă și promovează munca decentă pentru toți indiferent de gen, locație geografică și descendență. În acest context, devine vitală abordarea din perspectiva "nimeni nu rămâne în urmă". Acest scop include facilitarea întreprinderilor mici și mijlocii, diversificarea economiei și extinderea procedurii la regiunile în dezvoltare.

Țintele ODD 8:

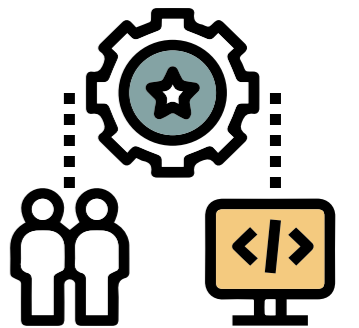
- ▶ susținerea creșterii economice pe cap de locuitor în conformitate cu situația națională și, în special, creșterea PIB cu cel puțin 7 la sută pe an în țările cel mai puțin dezvoltate;
- ▶ atingerea unor niveluri mai ridicate ale productivității prin diversificare, modernizarea tehnologică și inovație, cu accent pe sectoarele cu valoare adăugată sporită și utilizarea intensivă a forței de muncă;
- ▶ promovarea unor politici orientate spre dezvoltare care susțin activitățile productive, crearea locurilor de muncă decente, antreprenoriatul, creativitatea și inovația, și care încurajează formalizarea și creșterea întreprinderilor micro, mici și mijlocii;
- ▶ îmbunătățirea progresivă a eficienței resurselor globale pentru consum și producție, și decuplarea creșterii economice de degradarea mediului, în conformitate cu Cadru pentru 10 ani al programelor

privind consumul și producția durabilă, în frunte cu țările dezvoltate;

- ▶ angajarea completă și productivă și muncă decentă pentru toți, inclusiv pentru tineri și persoanele cu dizabilități, precum și remunerarea egală pentru munca de valoare egală;
- ▶ reducerea substanțială a proporției tinerilor fără un loc de muncă, fără educație sau formare;
- ▶ măsuri imediate și eficiente pentru eradicarea muncii forțate, eliminarea sclaviei moderne și a traficului de ființe umane, și asigurarea interzicerii și eliminării celor mai grave forme ale muncii copiilor, inclusiv recrutarea și utilizarea copiilor soldați, iar până în 2025, eliminarea muncii copiilor în toate formele sale;
- ▶ protecția dreptului la muncă și promovarea mediilor de lucru sigure și securizate pentru toți lucrătorii, inclusiv lucrătorii migranți și cei în locuri de muncă precare;
- ▶ elaborarea și implementarea politicilor pentru promovarea unui turism durabil care creează locuri de muncă și promovează cultura și produsele locale;
- ▶ consolidarea capacității instituțiilor financiare interne pentru a încuraja și a extinde accesul la servicii bancare, de asigurări și servicii financiare pentru toți.

ODD 9: Construirea unor infrastructuri rezistente, promovarea industrializării durabile și încurajarea inovației

Epoca modernă a adus un mod de viață accelerat. În această eră pot fi competitive doar acele țări care încurajează inovația pe lângă o infrastructură rezilientă și o industrie durabilă. Aceste trei aspecte sunt, bineînțeles, interconectate între ele. Infrastructura modernă este vitală pentru creșterea economică, adică o infrastructură durabilă constituie baza unei industrii sustenabile. Așadar, inovația este indispensabilă din perspectiva competitivității în secolul al XXI-lea.

Țintele ODD 9:

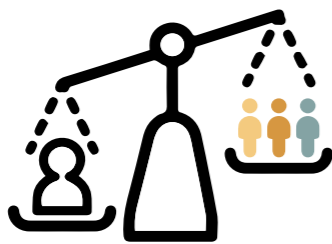
- ▶ dezvoltarea infrastructurii calitative, fiabile, durabile și puternice, inclusiv infrastructura

regională și transfrontalieră, pentru a sprijini dezvoltarea economică și bunăstarea oamenilor;

- ▶ promovarea industrializării incluzive și durabile, sporirea ratei de ocupare și a PIB în industrie și dublarea acestei cote în țările cel mai puțin dezvoltate;
- ▶ creșterea accesului întreprinderilor mici industriale și de altă natură, în special din țările în curs de dezvoltare, la servicii financiare, inclusiv la credite accesibile și integrarea acestora în lanțuri valorice și piețe externe;
- ▶ modernizarea infrastructurii și reabilitarea industriilor pentru a deveni durabile, cu eficiență sporită în utilizarea resurselor și adoptare sporită a tehnologiilor și proceselor industriale curate și ecologice;
- ▶ întărirea cercetării științifice, modernizarea capacităților tehnologice ale sectoarelor industriale, încurajarea inovațiilor și creșterea numărului de angajați în cercetare și dezvoltare și a cheltuielilor publice și private de cercetare și dezvoltare;
- ▶ creșterea accesului la tehnologii informaționale și comunicaționale și promovarea accesului universal la internet în țările slab dezvoltate.

ODD 10: Reducerea inegalităților în interiorul țărilor și între țări

Inegalitatea este una dintre cele mai mari obstacole în procesul de dezvoltare al unei societăți durabile. Inegalitatea poate să apară în diferite domenii cum ar fi problemele de gen, dificultățile în educație, aspectele financiare, etc. Acest scop accentuează caracterul ideal, meritocratic al societății și totodată permite tuturor accesul la resurse.

Țintele ODD 10:

- ▶ realizarea și susținerea în mod progresiv a creșterii veniturilor pentru 40 la sută din limita de jos a populației, la o rată mai mare decât media națională;
- ▶ abilitarea și promovarea incluziunii sociale, economice și politice a tuturor, indiferent de vârstă, sex, dizabilitate, rasă, etnie, origine, religie sau statut economic sau de altă natură;
- ▶ asigurarea oportunităților egale și reducerea

inegalității rezultatelor, inclusiv prin eliminarea legilor, politicilor și practicilor discriminatorii, și promovarea legislației, politicilor și acțiunilor corespunzătoare în acest sens;

- ▶ adoptarea politicilor, în special fiscale, salariale și de protecție socială, în scopul realizării progresive a unei egalități sporite;
- ▶ perfecționarea reglementării și monitorizării piețelor și instituțiilor financiare globale și consolidarea implementării acestor reglementări;
- ▶ asigurarea reprezentării și vocii puternice pentru țările în curs de dezvoltare în procesele decizionale din cadrul instituțiilor economice și financiare internaționale globale, pentru a oferi instituții mai eficiente, credibile, responsabile și legitime;
- ▶ facilitarea migrației și mobilității ordonate, sigure, reglementate și responsabile a persoanelor, inclusiv prin implementarea unor politici de migrație planificate și bine gestionate.

ODD 11: Dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile

În România, aportul populației urbane a crescut în ultimii 50 de ani, așadar este o necesitate pentru orașe să se adapteze la această situație. Orașele trebuie să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile. În plus, orașele trebuie să combată formele de înstrăinare. Trebuie să ținem cont și de comunitățile rurale, și să asigurăm cetățenilor condiții pentru o viață demnă, indiferent de ambianța aleasă de ei.

Țintele ODD 11:

- ▶ accesul tuturor la locuințe și servicii de bază adecvate, sigure și la prețuri accesibile și modernizarea cartierelor sărace;
- ▶ asigurarea accesului la sisteme de transport sigure, la prețuri echitabile, accesibile și durabile pentru toți, îmbunătățirea siguranței rutiere, în special prin extinderea rețelelor de transport public, acordând o atenție deosebită nevoilor celor aflați în situații vulnerabile, femei, copii, persoane cu dizabilități și în etate;
- ▶ consolidarea urbanizării incluzive și durabile și a capacității pentru planificarea și gestionarea

participativă, integrată și durabilă a așezărilor umane în toate țările;

- ▶ consolidarea eforturilor de protecție și salvagardare a patrimoniului cultural și natural mondial;
- ▶ reducerea numărului de decese și a numărului de persoane afectate și scăderea substanțială a pierderilor economice directe în raport cu PIB la nivel global, cauzate de dezastre, inclusiv dezastrele legate de apă, cu un accent pe protecția celor săraci și a persoanelor aflate în situații vulnerabile;
- ▶ reducerea pe cap de locuitor a impactului negativ asupra mediului în orașe, inclusiv prin acordarea unei atenții deosebite calității aerului și gestionării deșeurilor municipale și de alt tip;
- ▶ asigurarea accesului universal la spații verzi și publice sigure, incluzive și accesibile, în special pentru femei și copii, persoane în etate și cele cu dizabilități;
- ▶ stimularea conexiunilor pozitive economice, sociale și de mediu între localitățile urbane, periurbane și rurale prin întărirea planificării la nivel național și regional.

ODD 12: Asigurarea unor tipare de consum și producție durabile

Noțiunile de consum și producție constituie termene fundamentale în economie. Când producția și consumul devin durabile, se decuplează creșterea economică de schimbarea climatică. Acest scop include atât conștientizarea resurselor finite, cât și aplicarea măsurilor sustenabile, în acest mod proiectându-se pentru descendenții noștri o ambianță similară celei actuale. Această abordare are drept consecință un comportament mai conștient, incluzând o producție mai eficientă, un management durabil al deșeurilor și activități în concordanță cu principiile protecției mediului.

Țintele ODD 12:

- ▶ implementarea Cadrului de 10 ani de programe pentru modelele de consum și producție durabile, toate țările luând măsuri, în frunte cu țările dezvoltate, ținând cont de dezvoltarea și capacitățile țărilor în curs de dezvoltare;

- ▶ realizarea gestionării durabile și utilizării eficiente a resurselor naturale;
- ▶ înjumătățirea pe cap de locuitor la nivel mondial a risipei de alimente la nivel de vânzare cu amănuntul și de consum și reducerea pierderilor de alimente de-a lungul lanțurilor de producție și de aprovizionare, inclusiv a pierderilor post-recoltare;
- ▶ realizarea managementului ecologic al substanțelor chimice și a tuturor deșeurilor pe parcursul ciclului de viață al acestora și reducerea semnificativă a emisiilor acestora în aer, apă și sol, în scopul de a reduce la minimum efectele adverse ale acestora asupra sănătății umane și a mediului;
- ▶ reducerea semnificativă a generării de deșeuri, prin prevenire, reducere, reciclare și reutilizare;
- ▶ încurajarea companiilor, în special a companiilor mari și transnaționale, să adopte practici durabile și să integreze informațiile privind durabilitatea în ciclul de raportare;
- ▶ promovarea practicilor durabile de achiziții publice, în conformitate cu politicile și prioritățile naționale;
- ▶ oamenii de pretutindeni trebuie să dețină informații relevante și să fie sensibilizați pe tema dezvoltării durabile și a unui stil de viață în armonie cu natura.

ODD 13: Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor

Schimbarea climei este o realitate, fiind necesară luarea unor măsuri urgente pentru a limita impactul acesteia. Agenda 2030 propune și descifrarea cauzelor (antropice) în privința schimbării climei, însă, probabil cel mai important aspect rămâne să anticipăm problemele estimabile și să propunem soluții viabile pentru aceste situații. Efectele schimbării climatice se manifestă în toate domeniile vieții, incluzând aspectele de sănătate, de calitate a vieții și pierderea accelerată a biodiversității. Doar acțiunile coordonate la nivel global pot atenua consecințele și pot avea impact semnificativ în acest sens.

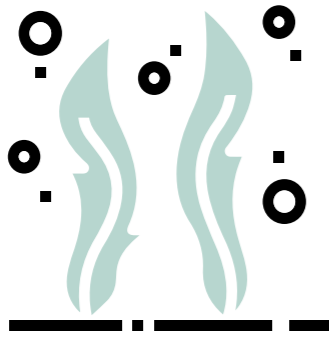

Țintele ODD 13:

- ▶ consolidarea rezilienței și capacității de adaptare la riscurile legate de climă și dezastrele naturale în toate țările;
- ▶ integrarea măsurilor privind schimbările climatice în politici, strategii și planuri naționale;
- ▶ îmbunătățirea educației, sensibilizării și capacităților umane și instituționale privind atenuarea schimbărilor climatice, adaptarea, reducerea impactului și alerta timpurie

ODD 14: Conservarea și utilizarea durabilă a oceanelor, mărilor și a resurselor marine pentru o dezvoltare durabilă

Omenirea nu depinde de mediul acvatic doar prin pescuit, comerț și transport, ci depinde fundamental de această ambianță. Majoritatea oxigenului din atmosferă (aprox.70%) este produsă de plantele marine, așadar, putem doar estima cât sunt de importante aceste medii acvatice pentru ecosistemul nostru, și este evidentă necesitatea protecției naturii și în acest sens. Schimbarea climei și comportamentul nedurabil constituie principalele amenințări pentru oceane și mări. Având 245 km de coastă marină, România trebuie să-și îndeplinească și în mod nemijlocit rolul în protecția mărilor și a resurselor marine.

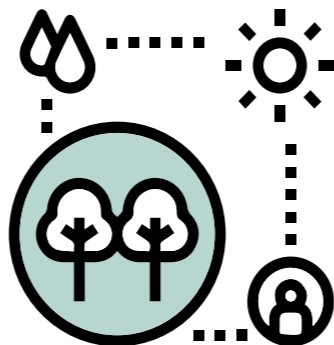
Țintele ODD 14:

- ▶ prevenirea și reducerea semnificativă a poluării marine de toate tipurile, în special de la activitățile terestre, inclusiv poluarea cu deșeuri marine și poluarea cu nutrienți;
- ▶ gestionarea și protecția durabilă a ecosistemelor marine și costale, pentru a evita impactele negative, inclusiv prin consolidarea rezistenței acestora, și luarea de măsuri pentru restaurarea acestora;
- ▶ minimizarea și gestionarea impactului acidificării oceanelor, inclusiv prin cooperare științifică sporită la toate nivelurile;
- ▶ reglementarea eficientă a pescuitului și eliminarea pescuitului excesiv, ilegal, nedeclarat și nereglementat și a practicilor de pescuit distructive și implementarea planurilor de management bazate pe știință;

- ▶ conservarea a cel puțin 10% din zonele costale și marine, în conformitate cu legislația națională și internațională și în baza celor mai bune evidențe științifice disponibile;
- ▶ interzicerea formelor de subvenționare a pescuitului care contribuie la capacitatea excedentară și pescuitul excesiv, eliminarea subvențiilor care contribuie la pescuitul ilegal, nedeclarat și nereglementat și abținerea de la introducerea unor subvenții noi de acest tip;
- ▶ creșterea beneficiilor economice pentru statele insulare mici și țările cel mai puțin dezvoltate, din utilizarea durabilă a resurselor marine, inclusiv prin gestionarea durabilă a pescuitului, acvaculturii și turismului.

ODD 15: Protejarea, restaurarea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, stoparea și repararea degradării solului și stoparea pierderilor de biodiversitate

Acest scop țintește o temă vastă și ne reamintește că și noi, oamenii, facem parte din biosfera acestei planete. Oamenii de știință au propus să definim această nouă epocă geologică ca "Epoca Antropocenă", sau Era Omenirii. Societatea umană are o "urmă" imensă pe Pământ, acest impact impune o responsabilitate sporită, un management conștientizat și activități corelate în domeniul protecției mediului. Facem parte din biosferă și trebuie să ne îndeplinim rolul în condițiile actuale din perspectiva dezvoltării durabile.

Țintele ODD 15:

- ▶ promovarea implementării managementului durabil al tuturor tipurilor de păduri, stoparea defrișării, restabilirea pădurilor degradate și creșterea semnificativă a împăduririi și reîmpăduririi la nivel global;
- ▶ combaterea deșertificării, restaurarea terenurilor și solurilor degradate, inclusiv a terenurilor afectate de deșertificare, secetă și inundații și depunerea de

eforturi pentru a atinge o lume neutră din punct de vedere al degradării solului;

- ▶ asigurarea conservării ecosistemelor montane, inclusiv a biodiversității acestora, în scopul de a spori capacitatea acestora de a oferi beneficii esențiale pentru dezvoltare durabilă;
- ▶ luarea unor măsuri urgente și semnificative pentru a reduce degradarea habitatelor naturale, a stopa pierderea biodiversității a proteja și preveni extincția speciilor amenințate;
- ▶ promovarea distribuirii corecte și echitabile a beneficiilor care rezultă din utilizarea resurselor genetice și promovarea accesului corespunzător la aceste resurse;
- ▶ luarea unor măsuri urgente pentru a stopa braconajul și traficul de specii de floră și faună protejate și abordarea cererii și ofertei de produse ilegale de specii sălbatice;
- ▶ introducerea măsurilor pentru a preveni introducerea și a reduce semnificativ impactul speciilor invazive asupra ecosistemelor terestre și acvatice și pentru a controla și eradica speciile prioritare;
- ▶ integrarea valorilor biodiversității și ecosistemelor în planificarea națională și locală, procesele de dezvoltare, strategii și planurile de reducere a sărăciei

ODD 16: Promovarea unor societăți pașnice și incluzive pentru o dezvoltare durabilă, a accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile

Dezvoltarea durabilă nu este doar o politică modernă, inteligentă, ci este și o paradigmă nouă despre funcționarea societății. Pentru a fi o abordare funcțională, dezvoltarea durabilă trebuie să aibă o bază solidă. Această abordare implică societăți pașnice unde beneficiile dezvoltării durabile sunt accesibile pentru toți. Dezvoltarea durabilă poate deveni o abordare funcțională doar dacă societatea își va însuși și va trata această perspectivă ca pe o viziune proprie și cuprinzătoare

Țintele ODD 16:

- ▶ reducerea tuturor formelor de violență și ratelor de deces conexe, pretutindeni;
- ▶ stoparea abuzului, exploatării, traficului și a tuturor formelor de violență și torturii copiilor;
- ▶ promovarea statului de drept la nivel național și internațional și asigurarea accesului egal la justiție pentru toți;
- ▶ reducerea fluxurilor ilicite financiare și de armament, consolidarea recuperării și returnării bunurilor furate și combaterea tuturor formelor de crimă organizată;
- ▶ reducerea semnificativă a corupției și dării de mită în toate formele sale;
- ▶ dezvoltarea instituțiilor eficiente, responsabile și transparente la toate nivelurile;
- ▶ asigurarea procesului decizional receptiv, inclusiv, participativ și reprezentativ la toate nivelurile;
- ▶ extinderea și consolidarea participării țărilor în curs de dezvoltare în instituțiile de guvernare globală;
- ▶ asigurarea identității legale tuturor, inclusiv înregistrarea nașterii;
- ▶ asigurarea accesului public la informații și protejarea libertăților fundamentale, în conformitate cu legislația națională și acordurile internaționale.

ODD 17: Consolidarea mijloacelor de implementare și revitalizarea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă

Dezvoltarea durabilă poate fi considerată un proiect global. Trăim într-o lume globalizată, deci nu putem ignora ce se întâmplă în afara granițelor politice. Problemele globale impun soluții globale, această abordare necesită și colaborare, respectiv finanțare internațională pentru atingerea obiectivelor din Agenda 2030. Procesul de transformare implică accesul la știință și tehnologia inovativă, dezvoltarea capacităților în concordanță cu principiile subsidiarității, modificarea comerțului și a economiei într-o direcție mai sustenabilă și elaborarea variantei coerente privind politica dezvoltării durabile.

Țintele ODD 17:

- ▶ consolidarea mobilizării resurselor interne, inclusiv prin suportul internațional pentru țările în curs de dezvoltare, pentru a îmbunătăți capacitatea națională de impozitare și colectarea altor venituri;
- ▶ țările dezvoltate își vor implementa pe deplin angajamentele privind asistența oficială de dezvoltare, inclusiv angajamentul mai multor țări dezvoltate de a atinge ținta de 0,7 la sută din AOD/PNB pentru țările în curs de dezvoltare și între 0,15 și 0,20 la sută din AOD/PNB pentru țările cele mai puțin dezvoltate;
- ▶ susținerea țărilor în curs de dezvoltare în atingerea sustenabilității datorilor pe termen lung prin intermediul unor politici coordonate, care vizează stimularea finanțării datorilor, reducerea datorilor și restructurarea;
- ▶ adoptarea și implementarea regimurilor de promovare a investițiilor pentru țările cel mai puțin dezvoltate;
- ▶ consolidarea cooperării regionale și internaționale nord-sud, sud-sud și triunghiulare privind accesul la știință, tehnologie și inovații și îmbunătățirea schimbului de cunoștințe în condiții agreeate de comun acord;
- ▶ promovarea dezvoltării, transferului, diseminării și difuzării tehnologiilor prietenoase mediului pentru țările în curs de dezvoltare în condiții favorabile, inclusiv în termeni concesionali și preferențiali, în condiții agreeate de comun acord;
- ▶ operaționalizarea completă a băncii de tehnologii, a mecanismului de consolidare a capacităților în știință, tehnologie și inovare pentru țările cele mai puțin dezvoltate și sporirea utilizării tehnologiei generice, în special a tehnologiei informației și comunicațiilor;
- ▶ promovarea sistemului de comerț multilateral universal, bazat pe reguli, deschis, nediscriminatoriu și echitabil în cadrul Organizației Mondiale a Comerțului, inclusiv prin încheierea negocierilor în cadrul Agendei de dezvoltare de la Doha;
- ▶ creșterea semnificativă a exporturilor țărilor în curs de dezvoltare, în special în vederea dublării cotei exporturilor la nivel mondial pentru țările cel mai puțin dezvoltate;
- ▶ implementarea în timp util a accesului pe piață fără taxe vamale și fără cote pe o bază durabilă pentru toate țările cel mai puțin dezvoltate, în concordanță cu deciziile Organizației Mondiale a Comerțului;

- ▶ sporirea stabilității macroeconomice globale, inclusiv prin coordonarea politicilor și coerența politicilor;
- ▶ sporirea coerenței politicilor pentru dezvoltare durabilă;
- ▶ respectarea spațiului de politici și a autorității fiecărei țări în a stabili și implementa politici de eradicare a sărăciei și dezvoltare durabilă;
- ▶ încurajarea și promovarea parteneriatelor publice, publice-private și cu societatea civilă eficiente, în baza experienței și strategiilor de resurse ale parteneriatelor;
- ▶ dezvoltarea, în baza inițiativelor existente, a măsurătorilor progresului privind dezvoltarea durabilă care completează PIB și oferă suport pentru dezvoltarea capacităților statistice în țările în curs de dezvoltare.¹

Totodată, România este în curs de elaborare a unui nou de **ACORD DE PARTENERIAT PENTRU PERIOADA 2021-2027**, aflat în negociere cu Comisia Europeană, acesta urmând să fie documentul programatic-cheie prin care țara își stabilește prioritățile și modalitatea de cheltuire a fondurilor europene din perioada de programare 2021-2027.

Acordul de Parteneriat și Programele Operaționale pentru perioada 2021-2027 au fost consolidate în urma unui proces intens de consultare inter-instituțională, negocieri informale cu Comisia Europeană, precum și pe baza unei valoroase contribuții din partea partenerilor socio-economici relevanți.

¹ Sursa: Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030

ROMÂNIA 2021-2027

INSTRUMENTE DE FINANȚARE PENTRU PERIOADA 2021-2027

PROGRAMELE OPERAȚIONALE aferente implementării politicii de coeziune la nivel național pentru **exercițiul financiar 2021 – 2027**, propuse de **Ministerul Fondurilor Europene** sunt:

1. **Programul Operațional Tranziție Justă (POTJ) – OS FTJ**
2. **Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD) – OP 2**
3. **Programul Operațional Transport (POT) – OP 3**
4. **Programului Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF) – OP 1**
5. **Programul Operațional de Sănătate (POS) – OP 1,4**
6. **Programul Educație și Ocupare (POEO) – OP 4**
7. **Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS) – OP 4,5**
8. **Programele Operaționale Regionale – implementate la nivel de regiune (8 POR) – OP 1, 2, 3, 4, 5**
9. **Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT).**

Totodată, la elaborarea **Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Piatra Neamț 2021-2027**, a fost avută în vedere încadrarea și corelarea cu **strategiile și politicile sectoriale existente la nivel național**, respectiv:

¹ Sursa: <https://www.mlpa.ro>

♦ STRATEGIA DE DEZVOLTARE TERITORIALĂ A ROMÂNIEI (SDTR) - ROMÂNIA POLICENTRICĂ 2035

Purtând subtitlul **România policentrică 2035**, strategia este rezultatul unui amplu demers instituțional și de cercetare derulat de Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației pentru fundamentarea și elaborarea sa.

Strategia de dezvoltare teritorială a României este documentul programatic pe termen lung prin care este conturată **viziunea de dezvoltare a teritoriului național pentru orizontul de timp 2035** și sunt stabilite obiective de dezvoltare, măsuri, acțiuni și proiecte concrete la nivel teritorial. **Misiunea** acestuia este de a **asigura o dezvoltare policentrică** și un echilibru între nevoia de dezvoltare și avantajele competitive ale teritoriului național în context european și global.

SDTR va reprezenta documentul care stă la baza întregului sistem de planificare spațială (amenajarea teritoriului și urbanism) la nivel național și va fundamenta:

- documentele strategice de nivel regional, județean și local (strategii de dezvoltare teritorială, planuri de amenajarea teritoriului, planuri de dezvoltare regională)
- documentațiile operaționale (planuri de urbanism)
- alte strategii de dezvoltare de la nivel național cu relevanță și impact teritorial.¹

◆ CONCEPTUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE TERITORIALĂ ROMÂNIA 2030

Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială România 2030 (CSDT România 2030) este un document strategic privind dezvoltarea teritorială durabilă și integrată pe termen mediu și lung a României.

Conceptul asigură un cadru de fundamentare a dezvoltării teritoriale a României, în conexiune cu evoluțiile din spațiul european și internațional și se bazează pe practicile curente în domeniul planificării teritoriale (spre exemplu, din Finlanda, Irlanda, Ungaria, Olanda și Franța). Nota specifică a acestuia este apelul la o viziune integratoare a acțiunilor de dezvoltare, în care nu se propun soluții generale pentru probleme, ci soluții care izvorăsc din nevoile și caracteristicile diferitelor zone.

Obiectivul general al CSDT este asigurarea integrării României în structurile Uniunii Europene prin afirmarea identității regional-continentale, a rolului său în regiune, creșterea coeziunii spațiale și a competitivității și asigurarea unei dezvoltări durabile a României.

Obiectivul general este detaliat în **cinci obiective strategice** majore:

- Racordarea la rețeaua europeană a polilor și coridoarelor de dezvoltare spațială;
- Structurarea și dezvoltarea rețelei de localități urbane;
- Afirmarea solidarității urban-rural adecvată categoriilor de teritorii;
- Consolidarea și dezvoltarea rețelei de legături inter-regionale;
- Valorificarea patrimoniului natural și cultural.

◆ PLANUL NAȚIONAL DE RELANSARE ȘI REZILIENȚĂ (PNRR)

Declanșarea epidemiei de COVID-19 la începutul anului 2020 a modificat perspectivele economice, sociale și bugetare în Uniune și în lume, fiind necesar un răspuns urgent și coordonat atât la nivelul Uniunii, cât și la nivel național pentru a face față enormelor consecințe economice și sociale, precum și efectelor asimetrice asupra statelor membre. În acest scop Uniunea Europeană a instituit un **mecanism de redresare și reziliență** pentru a furniza un sprijin financiar eficace și semnificativ menit să accelereze implementarea reformelor sustenabile și a investițiilor publice conexe în statele membre.

Astfel, **NextGenerationEU** este un instrument financiar temporar, în valoare de **750 de miliarde euro**, separat de bugetul pe termen lung al UE, Cadrul Financiar Multianual (CFM), pentru perioada 2021-

2027. Din cele 750 miliarde de euro destinate „Next Generation EU”, **Comisia Europeană a alocat 672,5 miliarde de euro instrumentului temporar MRR** în vederea finanțării planurilor de redresare și reziliență pe care le elaborează statele membre UE.

Bugetul MRR este constituit din:

- » granturi în valoare de până la 312,5 miliarde euro
- » împrumuturi de până la 360 miliarde euro.

Scopul Mecanismului de Redresare și Reziliență (MRR) este de a oferi sprijin pentru investiții și reforme esențiale în vederea redresării sustenabile și pentru ameliorarea rezilienței economice și sociale a statelor membre UE. La finalul perioadei de investiții, economiile și societățile europene vor fi mai bine pregătite pentru provocările și oportunitățile tranzițiilor verzi și digitale.

Pentru utilizarea instrumentului de finanțare MRR fiecare stat membru al UE trebuie să elaboreze propriul **Plan de Relansare și Reziliență (PNRR)** prin care își stabilește domeniile prioritare de investiții în scopul ieșirii din criză, relansării economice și creșterii capacității de reziliență.

Planul de Relansare și Reziliență (PNRR) pe care România îl elaborează acum se constituie într-un Document Strategic ce stabilește prioritățile investiționale și reformele necesare pentru redresare și creștere sustenabilă, corelate tranziției verzi și digitale avute în vedere de Comisia Europeană. **România ar primi 14,248 miliarde sub formă de grant și aproximativ 14,935 miliarde sub formă de împrumuturi pentru un total de 29,2 miliarde euro.**

PNRR se referă la un pachet coerent de investiții publice și reforme propuse în baza Recomandărilor Specifice de Țară 2019-2020. Aceste reforme și proiecte de investiții publice trebuie puse în aplicare până în 2026.

PNRR are la bază 6 piloni principali:

- ▶ **Tranziția verde;**
- ▶ **Transformarea digitală;**
- ▶ **Creșterea inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii;**
- ▶ **Coeziune socială și teritorială;**
- ▶ **Sănătate și reziliență economică, socială și instituțională;**
- ▶ **Politici pentru generația următoare, copiii și tinerii.**

Pilonul I. Tranziție verde vizează reforme și investiții în următoarele componente:

- **Componenta I.1 - Managementul apei**
- **Componenta I.2 - Împădurim România și protejăm biodiversitatea**

- **Componenta I.3 - Managementul deșeurilor**
- **Componenta I.4 - Transport, feroviar și alte moduri sustenabile de transport**
- **Componenta I.5 - Fondul pentru Valul renovării**
- **Componenta I.6 - Energie regenerabilă și infrastructură de gaz cu hidrogen.**

Pilonul II. Transformare digitală vizează reforme și investiții în:

- **Componenta II.1 - Cloud guvernamental și sisteme digitale interconectate.**

Pilonul III. Creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii vizează reforme și investiții în următoarele componente:

- **Componenta III.1 - Reforme fiscale și reforma sistemului de pensii**
- **Componenta III.2 - Suport pentru sectorul privat, cercetare, dezvoltare și inovare, și reforma companiilor de stat.**

Pilonul IV. Coeziune socială și teritorială vizează reforme și investiții în următoarele componente:

- **Componenta IV.1 - Fond local pentru tranziția verde și digitală**
- **Componenta IV.2 - Turism și cultură.**

Pilonul V. Sănătate și reziliență economică, socială și instituțională vizează reforme și investiții în următoarele componente:

- **Componenta V.1 - Fondul pentru spitale și pentru creșterea accesului la sănătate**
- **Componenta V.2 - Reforme în domeniul social**
- **Componenta V.3 - Reforma administrației publice, întărirea dialogului social și creșterea eficienței justiției.**

Pilonul VI. Politici pentru generația următoare, copiii și tinerii vizează reforme și investiții în:

- **Componenta VI.1 - România Educată.**

Structura pe piloni a PNRR: Componenta de investiții a PNRR a fost elaborată pe baza celor șase piloni și componente de investiții prezentate în tabelul de mai jos, cu sumele calculate în prețuri curente:

Tab. 1.2. Structura pe piloni a PNRR
Sursa: Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene - <https://mfe.gov.ro/pnrr/>

		Finanțat din PNRR (milioane euro)	29,217	VERDE	DIGITAL
		Cofinanțare națională (milioane euro)	171	12,013	5,894
				40,88%	20,05%
Pilonul I	I.1.	Managementul apei	1,884	814	115
	I.2.	Împădurim România și protejăm biodiversitatea	1,372	933	10
	I.3.	Managementul deșeurilor	1,204	465	40
	I.4.	Transport rutier, feroviar și alte moduri sustenabile de transport	7,620	4,108	927
	I.5.	Fondul pentru Valul renovării	2,200	2,186	5
	I.6.	Energie regenerabilă și infrastructură de gaz cu hidrogen	1,624	1,094	149
Pilonul II	II.1.	Cloud guvernamental și sisteme publice digitale interconectate	1,892	0	1,885

		Finanțat din PNRR (milioane euro)	29,217	VERDE	DIGITAL
Pilonul III	III.1.	Reforme fiscale și reforma sistemului de pensii	482	0	433
	III.2.	Suport pentru sectorul privat, cercetare, dezvoltare și inovare, și reforma companiilor de stat	2,359	230	764
Pilonul IV	IV.1.	Fondul local pentru tranziția verde și digitală	2,120	1,280	320
	IV.2.	Turism și cultură	200	0	4
Pilonul V	V.1.	Fondul pentru spitale și pentru creșterea accesului la sănătate	2,455	244	70
	V.2.	Reforme în domeniul social	217	41	29
	V.3.	Reforma administrației publice, întărirea dialogului social și creșterea eficienței justiției	155	17	14
Pilonul VI	VI.1.	România Educată	3,606	602	1,129

Procesul de elaborare a PNRR a fost stabilit prin Memorandumul cu tema „Mecanismul pentru elaborarea poziției Guvernului României cu privire la Planul Național de Relansare și Reziliență” aprobat în ședința Guvernului din 20 ianuarie 2021. **Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene (MIPE) este coordonatorul național al procesului de elaborare și negociere a PNRR cu Comisia Europeană.** Comisia Europeană evaluează PNRR pe baza unor criterii transparente. Astfel, investițiile și reformele prevăzute în PNRR trebuie să contribuie la abordarea eficientă a recomandărilor specifice fiecărei țări și la consolidarea potențialului de creștere economică, a creării de locuri de muncă și a rezilienței economice și sociale. De asemenea, **investițiile și reformele trebuie să contribuie la îndeplinirea obiectivului de schimbări climatice, tranziția verde, în proporție de 37% și la realizarea obiectivului de digitalizare în proporție de 20%.**

♦ POLITICA AGRICOLĂ COMUNĂ (PAC) DE DUPĂ 2020

În cadrul evaluării la jumătatea perioadei a cadrului financiar multianual 2014-2020, Comisia Europeană a adoptat o propunere legislativă de tip „omnibus” al cărei obiectiv era introducerea unor adaptări tehnice în actele de bază în vigoare pentru simplificarea instrumentelor existente, propunere care a vizat și o reformă a PAC. Îmbunătățirile convenite față de PAC 2014-2020 se referă la domeniul de aplicare al organizațiilor de producători, la consolidarea asigurărilor agricole și a instrumentelor de stabilizare a veniturilor, la normele privind plățile ecologice și plățile către tinerii fermieri și la definiția termenului „fermier activ” (care permite statelor membre să le aplice în mod foarte flexibil).

PAC 2021-2027 se va concentra asupra a **nouă obiective** care să reflecte funcționalitatea sa pe mai

multe planuri: economic, de mediu și socio-teritorial. Aceasta ar menține cei doi piloni ai săi și cele două fonduri agricole pentru a sprijini programele naționale, în funcție de o serie de măsuri alese pe baza unei abordări integrate.

Principalele priorități stabilite de Comisia Europeană pentru PAC de după 2020 sunt un nivel mai ridicat de ambiție în privința protecției mediului și a combaterii schimbărilor climatice, mai buna orientare a sprijinului și recurgerea într-o mai mare măsură la legătura virtuoză dintre cercetare, inovare și consiliere.

De asemenea, au fost stabilite și **obiectivele PAC 2021-2027:**

- creșterea productivității agriculturii prin promovarea progresului tehnic, prin asigurarea dezvoltării raționale a producției agricole, precum și prin utilizarea optimă a factorilor de producție și, în

special, a forței de muncă;

- asigurarea în acest fel a unui nivel de trai echitabil pentru populația agricolă, în special prin majorarea venitului individual al lucrătorilor din agricultură;
- stabilizarea piețelor;
- garantarea siguranței aprovizionărilor;
- asigurarea unor prețuri rezonabile de livrare către consumatori.¹

♦ STRATEGIA ENERGETICĂ A ROMÂNIEI 2019-2030, CU PERSPECTIVA ANULUI 2050

Strategia Energetică a României 2019-2030, cu perspectiva anului 2050 este un document programatic care definește viziunea și stabilește obiectivele fundamentale ale procesului de dezvoltare a sectorului energetic. De asemenea, documentul indică reperele naționale, europene și globale care influențează și determină politicile și deciziile din domeniul energetic.

Viziunea Strategiei Energetice a României este de creștere a sectorului energetic în condiții de sustenabilitate. România are resursele necesare creșterii sistemului energetic, iar acesta trebuie să fie pregătit să susțină dezvoltarea industriei și a agriculturii, a economiei în ansamblul său, precum și îmbunătățirea calității vieții, atât în mediul urban, cât și în mediul rural. Valorificarea acestor resurse reprezintă baza dezvoltării sustenabile, dezvoltarea sectorului energetic fiind parte a procesului de dezvoltare a României.

Strategia Energetică are **opt obiective strategice fundamentale**, care structurează întregul demers de analiză și planificare pentru perioada 2019-2030 și orizontul de timp al anului 2050, respectiv:

- Creșterea aportului energetic al României pe piețele regionale și europene prin valorificare resurselor energetice primare naționale;
- România, furnizor regional de securitate energetică;
- Piețe de energie competitive, baza unei economii competitive;
- Energie curată și eficiență energetică;
- Modernizarea sistemului de guvernare energetică;
- Asigurarea accesului la energia electrică și termică pentru toți consumatorii;
- Creșterea calității învățământului în domeniul energiei și formarea continuă a resursei umane;
- Protecția consumatorului vulnerabil și reducerea sărăciei energetice.

¹ Sursa: <https://www.madr.ro/pac-dupa-2020/4476-pac-dupa-2020>

² Sursa: https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/ro_final_necp_main_ro.

♦ PLANUL NAȚIONAL INTEGRAT ÎN DOMENIUL ENERGIEI ȘI SCHIMBĂRILOR CLIMATICE (PNIESC) 2021-2030

În urma aderării UE la Acordul de la Paris și odată cu publicarea Strategiei Uniunii Energetice, Uniunea și-a asumat un rol important în privința combaterii schimbărilor climatice, prin cele **5 dimensiuni principale:**

securitate energetică
decarbonare
eficiență energetică
piața internă a energiei și cercetare
inovare și competitivitate.

Astfel, Uniunea Europeană s-a angajat să conducă tranziția energetică la nivel global, prin îndeplinirea obiectivelor prevăzute în Acordul de la Paris privind schimbările climatice, care vizează furnizarea de energie curată în întreaga Uniune Europeană. Pentru a îndeplini acest angajament, Uniunea Europeană a stabilit **obiective privind energia și clima la nivelul anului 2030**, după cum urmează:

- reducerea emisiilor interne de gaze cu efect de seră cu cel puțin 40% până în 2030, comparativ cu 1990;
- consum de energie din surse regenerabile de 32% în 2030;
- îmbunătățirea eficienței energetice cu 32,5% în 2030;
- interconectare a pieței de energie electrică la un nivel de 15% până în 2030.

În consecință, pentru a garanta îndeplinirea acestor obiective, fiecare stat membru a fost obligat să transmită Comisiei Europene un Proiect al **Planului Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice (PNIESC) pentru perioada 2021-2030**, până la data de 31 decembrie 2018. Proiectele PNIESC stabilesc obiectivele și contribuțiile naționale la realizarea obiectivelor UE privind schimbările climatice. În urma analizei planurilor integrate transmise de către toate statele membre, a rezultat faptul că există un decalaj între obiectivele UE și contribuțiile Statelor Membre în materie de energie din surse regenerabile și eficiență energetică:

- » Există o diferență între ținta SRE de 32% asumată la nivelul UE și cea rezultată conform acestor planuri, care se situează între 30,4% și 31,9%;
- » o reducere în materie de consum primar situată între 26,3% și 30,2%, iar în materie de consum final situată între 26,5% și 30,7%.²

◇ ROMÂNIA EDUCATĂ – VIZIUNE ȘI STRATEGIE 2018-2030

România Centenară trebuie să facă față provocărilor lumii moderne – o lume globală, competitivă și tehnologizată, în care inovarea și evoluția tehnologică au loc într-un ritm din ce în ce mai alert – o lume în care capacitatea indivizilor, dar și a societății în ansamblu, de a se adapta rapid este cea care face diferența. Dinamica schimbărilor va stimula sistemul de educație să transmită tinerilor competențele necesare pentru accesul pe piața muncii, cât mai aproape de momentul finalizării studiilor, și va impulsi dezvoltarea de programe adiționale de formare la locul de muncă sau în instituții specializate în formarea adulților.

De aceea, în Proiectul „România Educată” s-a pornit de la proiecția viitorului, imaginând provocările acestuia pentru societatea prezentului. Cele **15 transformări preconizate pentru România până în 2030**, incluse în consultarea online din cadrul proiectului, au fost:

- conectarea permanentă la internet;
- dinamica accentuată a profesiilor;
- scăderea și îmbătrânirea populației;
- urbanizarea crescută a populației, tot mai concentrată în jurul orașelor dinamice;
- creșterea diversității familiilor;
- apariția de noi abordări ale democrației participative;
- creșterea diversității etnoculturale;
- robotizarea avansată;
- creșterea ponderii serviciilor în economie;
- adâncirea inegalității sociale;
- creșterea impactului schimbărilor climatice;
- repolarizarea lumii, care devine policentrică;
- dezvoltarea realității virtuale;
- creșterea incidenței bolilor cauzate de stres;
- creșterea competiției globale pentru talente.

12 deziderate pentru România educată, la orizontul 2030:

- Sistemul de educație formează cetățeni activi
- Educația este individualizată, centrată pe nevoile și aspirațiile celui care învață și pe specificul fiecărei comunități de învățare
- Educația începe cât mai devreme în viața unui copil și continuă pe tot parcursul vieții sale
- Profesorii sunt mentori și facilitatori, veritabili profesioniști în educație
- Pentru educație se alocă resurse suficiente, în mod transparent și eficient
- Sistemul de educație este unul echitabil și de calitate pentru fiecare elev

- Tinerii pot opta pentru trasee flexibile în educație
- Sistemul de educație românesc este atrăgător pentru comunitățile academice din România și din întreaga lume, facilitând o intensitate crescută a mobilităților internaționale
- Alfabetizarea funcțională a tuturor elevilor
- Etica și integritatea sunt valori care se transmit și se respectă pe tot parcursul educational
- Managementul educational este unul profesionist și bazat pe inovație
- Cadru legislativ care guvernează educația este unul stabil și se bazează pe o viziune asumată.

◇ PLANUL DE AMENAJARE A TERITORIULUI NAȚIONAL SECȚIUNEA VIII - ZONE CU RESURSE TURISTICE

În conformitate cu prevederile Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare, **Planul de Amenajare a Teritoriului Național** este suportul dezvoltării complexe și durabile a teritoriului care are caracter director și se elaborează pe secțiuni specializate, aprobate de către Parlamentul României.

Turismul constituie pentru România sectorul economic care dispune de un valoros potențial de dezvoltare neexploatat suficient și care poate deveni o sursă de atracție atât pentru turiști, cât și pentru investitori. În prezent, există o serie de programe de investiții guvernamentale ce pot contribui la dezvoltarea unităților administrativ teritoriale care prezintă un potențial turistic important.

Prin Legea nr.190/2009 a fost aprobată **Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.142/2008** privind aprobarea **Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a VIII-a – zone cu resurse turistice**. Prin actul normativ se stabilește că în unitățile administrativ teritoriale cu resurse turistice care au fost identificate pe baza unor criterii obiective și care sunt enumerate în anexele la **Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.142/2008**, turismul este considerat activitate economică prioritară, investițiile pentru dezvoltarea acestei activități vor fi orientate cu precădere spre aceste zone, iar proiectele de infrastructură specific turistică, tehnică și de protecția mediului pentru zone cu resurse turistice vor fi promovate cu prioritate prin programele de dezvoltare naționale, regionale și județene.

Pentru stabilirea obiectivă a potențialului turistic existent la nivelul fiecărei unități administrativ teritoriale a fost elaborată o metodologie de analiză multicriterială de evaluare care a fost utilizată în

mod unitar pe tot parcursul elaborării studiilor de fundamentare a secțiunii a VIII a Planului de amenajarea teritoriului național.

Au fost stabilite **patru categorii de elemente de analiză**, respectiv:

- ◇ resursele turistice naturale;
- ◇ resursele turistice antropice;
- ◇ infrastructura specific turistică;
- ◇ infrastructura tehnică.

Se prevede reactualizarea anexelor **Planului de amenajare a teritoriului național Secțiunea a VIII-a - zone cu resurse turistice prin includerea și a altor administrații teritoriale în lista unităților administrativ teritoriale cu resurse turistice mari sau foarte mari**. Pe termen mediu și lung, aceste modificări vor crea un impact pozitiv în sensul că unitățile administrativ teritoriale considerate ca având resurse turistice vor avea șanse mai mari în atragerea de finanțări nerambursabile, în condițiile în care proiectele de infrastructură specific turistică, tehnică și de protecția mediului pentru unitățile administrativ-teritoriale cu resurse turistice vor fi promovate cu prioritate, prin programele naționale, regionale și județene de dezvoltare.

◇ STRATEGIA NAȚIONALĂ DE DEZVOLTARE A ECOTURISMULUI 2019-2029

Aplicarea principiilor actuale de dezvoltare a turismului durabil în ariile naturale protejate și în zonele adiacente acestora a condus la apariția ecoturismului ca formă distinctă de turism, menită să respecte integritatea peisajelor naturale, a biodiversității ecologice, în concordanță cu cerințele anumitor segmente de turiști, care doresc să își petreacă vacanța în natură și totodată să creeze posibilități de dezvoltare locală a comunităților. Cu cât aceste resurse sunt mai variate și mai complexe, dar mai ales nealterate de activitățile antropice, cu atât interesul turistic pentru ele este mai mare, iar activitățile turistice pe care le generează sunt mai valoroase și mai atractive, răspunzând multor motivații turistice.

În ciuda faptului că țara noastră deține un patrimoniu ecoturistic deosebit, cu potențial mare de valorificare, ecoturismul este un segment confruntat cu numeroase probleme, cum ar fi: slaba cooperare la nivel local, promovarea modestă la nivel național și internațional, slaba dezvoltare a infrastructurii specifice ecoturismului, migrația forței de muncă, numărul redus al celor cu o bună pregătire în domeniu, un cadru legal ce nu răspunde suficient nevoilor din domeniul serviciilor locale etc.

Strategia națională de dezvoltare a ecoturismului își propune să prezinte stadiul actual de dezvoltare al acestei forme de turism la nivel național și să vină cu un set de direcții care să orienteze eforturile de valorificare prin ecoturism al unor zone în care natura și cultura locală ocupă un loc central, în concordanță cu cerințele impuse de legislația națională, precum și de convențiile internaționale la care România a aderat.

Scopul strategiei este de a promova ecoturismul, ca formă principală de turism în cadrul acestor destinații și creșterea rolului pe care ecoturismul îl joacă în dezvoltarea economică a acestor areale și în prosperitatea populației locale. **Dezvoltarea activităților ecoturistice** în cadrul comunităților locale și în cadrul ariilor naturale protejate implică o serie de **beneficii socio-economice**, respectiv:

- generează apariția locurilor de muncă pe plan local (direct în sectorul turistic sau în sectoarele conexe). Prin creșterea veniturilor și a standardelor de viață pentru populația locală, generațiile tinere sunt încurajate să rămână în cadrul comunității;
- stimulează economia locală prin dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor turistice (servicii de cazare, alimentație, transport, facilități recreative, produse meșteșugărești și servicii de ghidaj, suveniruri);
- stimulează economia rurală prin crearea sau creșterea cererii de produse agricole necesare asigurării serviciilor turistice;
- impulsionează dezvoltarea infrastructurii, fapt ce aduce beneficii în egală măsură și populației locale;
- stimulează dezvoltarea regiunilor periferice prin inserții de capital;
- stimulează îmbunătățirea relațiilor interculturale dintr-o regiune;
- în condițiile unei dezvoltări normale, turismul poate duce la autofinanțarea mecanismelor dezvoltării de care pot beneficia administratorii ariilor naturale protejate ca instrument pentru conservarea acestora;
- sprijină activitățile de conservare, prin convingerea guvernelor și a publicului asupra importanței arealelor naturale.

♦ **MASTER PLANUL GENERAL DE TRANSPORT AL ROMÂNIEI**

Proiectele de infrastructură sunt investiții publice de importanță strategică pentru România, care asigură creșterea calității vieții, conectivitatea cu coridoarele de transport transeuropene și creșterea mobilității populației și a mărfurilor, iar **întârzierea**

pregătirii portofoliului de proiecte pentru perioada de programare 2021-2027 va avea impact direct asupra pierderii de sume alocate României prin programele operaționale aferente acestei perioade de programare, context care impune reglementarea în regim de urgență a unor măsuri pentru diminuarea acestei categorii de risc.

Prin Hotărârea Guvernului nr. 666/2016 a fost aprobat **Master Planul General de Transport al României**, document strategic de dezvoltare a infrastructurii de transport rutier, feroviar, aerian, naval și intermodal/multimodal, sursele de finanțare pentru dezvoltarea infrastructurii de transport, strategia de implementare a proiectelor de dezvoltare a infrastructurii de transport precum și asigurarea activității de întreținere și reparații curente pentru infrastructura de transport până în anul 2030.

Strategia de implementare a **Master Planului General de Transport al României** reprezintă o prioritizare a proiectelor și includerea lor în sursele de finanțare pentru cele două exerciții financiare: 2014-2020 și respectiv 2021- 2027.

Acest document strategic are ca instrument de decizie **Modelul Național de Transport**, care utilizează date de natură economică, demografică și de transport pe baza cărora se determină prognozele de trafic pentru toate modurile de transport la nivelul unui proiect de infrastructură, utilizate pentru fundamentarea analizei cost-beneficiu în vederea prioritizării proiectelor.

Master Planul General de Transport al României trebuie să contribuie la o dezvoltare în mod durabil, unul dintre rezultatele sale estimate fiind: „Un sistem de transport durabil (sustenabil)”.

♦ **STRATEGIA NAȚIONALĂ PRIVIND IMIGRAȚIA PENTRU PERIOADA 2019 – 2022**

Dinamica migrației într-o lume din ce în ce mai interconectată este un fenomen care va dura, impunând necesitatea stabilirii unui set de măsuri de bază, precum și o politică comună coerentă și unitară în materie de migrație, azil și integrare socială. Politicile stabilite trebuie să asigure transpunerea documentelor programatice elaborate la nivel european pentru a găsi soluții la problema migrației, precum și pentru a îndeplini obligațiile internaționale asumate, în conformitate cu principiile solidarității și responsabilității comune.

Necesitatea elaborării unei noi strategii naționale privind imigrația este determinată pe de o parte de evoluția fenomenului imigraționist, iar, pe de altă parte, de obligativitatea implementării politicilor din domeniu, elaborate la nivel european.

Obiectiv strategic general - Dezvoltarea sistemului național de azil în scopul eficientizării și asigurării conformității cu standardele legale naționale, europene și internaționale aplicabile. D.4. Asigurarea unui standard demn de viață al solicitanților de protecție internațională conform standardelor legale naționale, europene și internaționale aplicabile.

Direcții de acțiune:

- Dezvoltarea și implementarea unui mecanism de verificare a respectării standardelor existente în domeniul recepției;
- Adaptarea condițiilor de recepție la nevoile persoanelor din categoria grupurilor vulnerabile și pentru asigurarea serviciilor medicale specifice;

- Asigurarea asistenței materiale, medicale și sociale a solicitanților de azil prin asigurarea resurselor necesare de la buget și atragerea de resurse complementare prin parteneriate cu ONG-uri, organizații internaționale și prin resursele alocate în cadrul programelor cu finanțare europeană;
- Coordonarea adecvată cu autoritățile competente cu privire la recepția și asistența solicitanților cu nevoi speciale și favorizarea interacțiunii între comunitățile locale și centrele de cazare;
- Implementarea unui nou mecanism de identificare timpurie a persoanelor vulnerabile, precum și elaborarea unor reglementări referitoare la rolul instituțiilor statului cu atribuții în identificarea și asistența persoanelor vulnerabile, precum și specializarea acestora în acest domeniu.

1.2.3. Context regional și local

Context regional

La elaborarea **Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Piatra Neamț 2021-2027**, a fost avută în vedere încadrarea și corelarea cu strategiile și politicile sectoriale existente la nivel regional.

În conformitate cu prevederile legii dezvoltării regionale și ca urmare a publicării de către Comisia Europeană a propunerii pachetului legislativ pentru perioada de programare 2021-2027, **Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord-Est** elaborează **Planul de Dezvoltare Regională Nord-Est (PDR NE) 2021-2027**.

Până la momentul elaborării Strategiei de Dezvoltare Durabilă Piatra Neamț au fost parcurse următoarele etape:

- ▶ Actualizarea componentei și structurii parteneriatului regional implicat în elaborarea PDR NE;
- ▶ Realizarea Studiului privind disparitățile de tip urban-rural în Regiunea Nord-Est;
- ▶ Realizarea versiunilor de lucru ale Analizei economico-sociale, analizelor SWOT și a strategiei de dezvoltare regională;

- Organizarea și derularea rundelor de consultări, materializate în întâlniri directe dedicate identificării nevoilor, problemelor și oportunităților de dezvoltare, formulării soluțiilor de ordin strategic în toate județele;
- Derularea procesului de constituire și dezvoltare a portofoliului de proiecte prioritare;
- Realizarea versiunii consolidate a PDR NE;
- Consultarea finală asupra versiunii consolidate a PDR Nord-Est 2021-2027.

Totodată, Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord-Est a elaborat în parteneriat cu Grupul Regional pentru Elaborarea PRAT Nord-Est, **Planul Regional de Acțiune pentru Turism (PRAT) Nord - Est 2017 – 2023**, document care asigură cadrul strategic necesar dezvoltării turismului în Regiunea Nord-Est.

Obiectivul PRAT Nord-Est 2017-2023 este: dezvoltarea turistică durabilă, creșterea competitivității și atractivității turistice a Regiunii Nord-Est prin valorificarea patrimoniului natural și antropoc și creșterea calității produselor și serviciilor turistice.

Direcțiile strategice de dezvoltare a turismului în Regiunea Nord-Est pentru perioada 2017-2023 sunt susținute prin punctele tari ale acestei zone și sunt propuse pentru a ameliora punctele slabe ale regiunii în vederea creșterii competitivității pe piața turismului:

- Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii turistice
- Dezvoltarea produselor turistice
- Promovarea turistică
- Dezvoltarea resurselor umane în sectorul turistic
- Sustinerea dezvoltării turismului durabil.

PRAT Nord-Est 2017-2023 este implementat și monitorizat cu sprijinul membrilor Grupului Regional pentru Elaborarea PRAT Nord-Est. Acest proces

1 Sursa: Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord-Est - <https://www.adrnorddest.ro/index.php?page=por-2021-2027>

Context local

presupune monitorizarea stării și evoluției situației curente în sectorul turistic din Regiunea Nord-Est, monitorizarea implementării portofoliului de proiecte și în special a proiectelor prioritare, precum și realizarea *Rapoartelor Anuale de Monitorizare PRAT Nord-Est 2017-2023*.

De asemenea, începând cu perioada de programare 2021-2027, **Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord-Est va îndeplini funcția de Autoritate de Management pentru Programul Operațional Regional**.

Procesul de elaborare a Programului Operațional Regional Nord-Est 2021-2027 se desfășoară în strânsă colaborare cu partenerii locali, având drept premise necesitățile reale ale regiunii.

Programul Operațional Regional pentru Regiunea Nord-Est 2021-2027 este un document strategic de programare care acoperă domeniile: specializare inteligentă și inovare, IMM-uri, digitalizare, eficiență energetică, dezvoltare urbană, mobilitate și conectivitate, protecția naturii și a biodiversității, infrastructură educațională, turism și cultură/patrimoniu cultural.

Elaborarea *Programului Operational Regional Nord-Est 2021-2027* presupune corelarea acestuia, atât cu documentele de planificare existente la nivel regional, cât și cu regulamentele existente la nivel european, intervențiile propuse urmând să fie concentrate pe cele 5 obiective principale de politica (OP) ale Comisiei Europene.

Viziunea ADR Nord-Est de viitor, transpusă în documente :

- *Programul Operațional Regional Nord-Est 2021-2027 - versiunea aprilie 2021*
- *Strategia pentru Cercetare și Inovare Regională prin Specializare Inteligentă RIS3 Nord-Est [versiune revizuită septembrie 2020]*¹.

La elaborarea **Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Piatra Neamț 2021-2027**, a fost avută în vedere încadrarea și corelarea cu strategiile și politicile sectoriale existente la nivel local, precum:

♦ STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ INTEGRATĂ A MUNICIPIULUI PIATRA NEAMȚ 2014 – 2020

Strategia de Dezvoltare Locală Integrată a Municipiului Piatra Neamț este un document cadru de referință care stabilește direcții strategice clare pentru viitorul municipiului și al cetățenilor, pentru perioada de programare 2014-2020.

Strategia de Dezvoltare Locală este actualizată prin prezentul document strategic, astfel încât să se asigure o prelungire a planificării pe termen mediu și lung și stabilirea unor noi obiective și direcții de intervenție, adaptate la noul context socio-economic și noile scheme și instrumente de finanțare.

Astfel, în procesul de elaborare al **Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Piatra Neamț 2021-2027** a fost analizat integral documentul menționat, astfel încât să fie stabilită actualitatea obiectivelor și domeniilor de intervenție pentru contextul prezent, precum și stadiul de implementare și efectele proiectelor incluse în Planul de acțiune.

♦ PLANUL DE MOBILITATE URBANĂ (P.M.U.D) A MUNICIPIULUI PIATRA NEAMȚ

Planul de Mobilitate Urbană reprezintă o documentație complementară strategiei de dezvoltare teritorială urbană și a planului urbanistic general (P.U.G.), dar și instrumentul de planificare strategică teritorială prin care este corelată dezvoltarea spațială a localităților cu nevoile de mobilitate și transport ale persoanelor și mărfurilor.

Planul de mobilitate urbană durabilă al Municipiului Piatra Neamț (P.M.U.D) existen, elaborat în anul 2016, are ca țintă principală îmbunătățirea accesibilității localităților și a relației între acestea, diversificarea și utilizarea sustenabilă a mijloacelor de transport (aerian, acvatic, feroviar, auto, velo, pietonal, pe cablu) din punct de vedere social, economic și de mediu, precum și buna integrare a diferitelor moduri de mobilitate și transport, căi de comunicație pietonală.

Pentru perioada programatică 2021-2027 este în curs de elaborare o nouă variantă a Planului de mobilitate urbană durabilă, prin care vor fi analizate gradul de implementare și efectele Planului de acțiune anterior, astfel încât să poată fi continuate demersurile pentru atingerea unei mobilități urbane durabile, avându-se în vedere noile condiționalități.

În varianta finală a Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Piatra Neamț 2021-2027 se va asigura corelarea celor două documente programatice și o viziune comună în ceea ce privește dezvoltarea mobilității urbane.

♦ PLANUL URBANISTIC GENERAL MUNICIPIUL PIATRA NEAMȚ 2018

Planul Urbanistic General are ca scop stabilirea obiectivelor, acțiunile și măsurile de dezvoltare urbanistică a Municipiului Piatra Neamț și asigurarea prin reglementări specifice a condițiilor necesare pentru realizarea acestora, având în vedere atât etape de valabilitate de 7-10 ani, cât și protejarea

șanselor favorabile de dezvoltare în perspectiva largă a anului 2025.

Planul Urbanistic General, finalizat în anul 2018, reprezintă un document fundamental pentru trasarea liniilor de dezvoltare viitoare a municipiului și asigură cadrul de planificare și reglementare necesar gestiunii urbane din punct de vedere spațial a municipiului Piatra Neamț. Dezvoltarea urbană a ultimilor ani a adus o importantă creștere a volumului construit în municipiu, însă cu semnificative lacune ale calității mediului obținut, caracterizat de lipsa coordonării administrative din punct de vedere urbanistic și al infrastructurii (rețele edilitare, accesibilitate auto, velo, pietonală și transport în comun, dotări comunitare pentru învățământ, sănătate, sport și servicii de proximitate, spații verzi publice). În acest moment al dezvoltării sale urbane, aceasta este și cea mai mare sarcină, anume de a coordona modul în care zonele nou constituite ale orașului vor putea deveni părți ale acestuia la un nivel de calitate satisfăcător. Pentru acest scop, Planul urbanistic general oferă nu numai parametri minimi calitativi pentru dezvoltare, ci și metodologia unor operațiuni urbane pentru transformarea teritoriilor prin urbanizare și restructurare.

♦ PLANUL DE ACȚIUNE PENTRU ENERGIE DURABILĂ ȘI CLIMĂ (P.A.E.D.C) A MUNICIPIULUI PIATRA NEAMȚ

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă și Climă (P.A.E.D.C) este un document strategic pe termen mediu și lung care definește, în principiu, politica administrației publice locale în domeniile conexe energiei și mediului, având ca obiectiv general reducerea emisiilor de CO2 generate de consumul de energie finală în teritoriul administrativ. PAEDC al Municipiului Piatra Neamț este un document de comunicare orientat către toate părțile interesate în vederea înțelegerii provocărilor aduse de schimbările climatice și efectele tot mai drastice pe care acestea le aduc an de an. Prin implementarea PAEDC, se urmărește conștientizarea populației și a tuturor factorilor care sunt interesați de o dezvoltare locală durabilă a municipiului, prin creșterea economică, protecția mediului și creșterea calității vieții cetățenilor.

♦ PROGRAMUL DE ÎMBUNĂTĂȚIRE EFICIENȚĂ ENERGETICĂ (P.I.E.E) ÎN MUNICIPIUL PIATRA NEAMȚ 2016-2020

Definirea și elaborarea **Programului de Îmbunătățire a Eficienței Energetice** reprezintă un instrument puternic și important în elaborarea unei viziuni pe termen mediu și lung, care să definească cerințele și pragmatismul eficientizării consumului de

energie pe teritoriul Uniunii Europene și a întregului continent european. PIEE acoperă câteva domenii cheie, respectiv: planificarea urbană, achiziție și implementare de noi instrumente și tehnologii de eficientizare a consumului energetic (inclusiv noi surse de finanțare), noi surse de energie necoventionale și o educație cât mai de timpuriu pornită, privind folosirea cât mai eficientă și economică a surselor de energie aflate la dispoziție. Ca o consecință firească, se naște o corelare între cele două instrumente programatice: PEE și PAED.

În concluzie, atât la nivelul Regiunii de Dezvoltare Nord-Est, cât și la nivel județean și local, autoritățile publice elaborează și actualizează documentele strategice corespunzătoare următorului orizont de timp (2021-2027), cu implicarea actorilor locali în vederea dezvoltării armonioase a teritoriului și pentru elaborarea și implementarea proiectelor de dezvoltare durabilă.

Și Municipiul Piatra Neamț s-a angajat pe traiectoria de a deveni un municipiu european care respectă mecanismele europene de dezvoltare, principiile și regulile pentru o dezvoltare durabilă.

Ținând cont de aceste aspecte, *SDD a Municipiului Piatra Neamț pentru perioada 2021-2027* este elaborată în contextul noilor abordări la nivel global, european și național privind dezvoltarea durabilă, adică o dezvoltare care să răspundă nevoilor generațiilor actuale fără a compromite șansele viitoarelor generații de a-și satisface propriile nevoi.

Totodată, în conformitate cu prevederile aprobate prin Memorandum-ul pe tema: *Programele operaționale/naționale și arhitectura instituțională de gestionare a fondurilor europene aferente Politicii de Coeziune 2021-2027*, este absolut necesară elaborarea unor documente strategice care să asigure continuarea dezvoltării urbane durabile a Municipiului Piatra Neamț și creșterea calității vieții cetățenilor săi, prin stabilirea unor planuri de acțiune coerente, în toate domeniile importante, precum și prin identificarea tuturor surselor de finanțare care să asigure implementarea cu succes a măsurilor și proiectelor propuse.

Astfel, este evidentă necesitatea elaborării *Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Piatra Neamț (SDD) pentru perioada 2021-2027*.

După cum am menționat, Strategia de Dezvoltare Locală Integrată existentă a fost realizată pentru orizontul de timp 2014-2020, astfel încât **este necesară elaborarea unui nou document strategic pentru perioada 2021-2027** în care să fie analizate stadiul proiectelor în implementare, efectele proiectelor implementate, necesitățile și deficiențele existente, și prin care să fie propuse noile obiective strategice și domenii de intervenție, astfel încât să se asigure

continuarea dezvoltării urbane durabile și creșterea calității vieții pentru cetățenii municipiului Piatra Neamț.

Necesitatea unei Strategii pentru perioada 2021-2027 mai rezidă și în următoarele aspecte:

- **exercițiul financiar european următor reprezintă o provocare și totodată o oportunitate pentru Municipiul Piatra Neamț pentru realizarea proiectelor de investiții necesare dezvoltării comunității;**
- **necesitatea de a realiza un document strategic care să răspundă obiectivului central de dezvoltare a capacității de reglementare și planificare strategică a administrației locale, cu scopul final de a asigura un cadru adecvat pentru dezvoltarea sustenabilă și echilibrată a comunității, cu o manifestare clară în convergența nivelului de trai al cetățenilor săi către standarde europene;**
- **abordarea participativă, dezvoltarea de jos în sus, care să implice un număr cât mai mare de actori care acționează direct, la fața locului, precum și schițarea unui număr de scenarii în baza viziunilor exprimate de aceștia este singura opțiune care poate asigura legitimitate demersului de planificare strategică și poate asigura durabilitate acțiunilor publice;**
- **planificarea strategică la nivel local este necesară deoarece creează coerența actului de guvernare locală și mărește transparența cheltuirii banului public;**
- **informarea funcționarilor publici, a membrilor societății civile și a mediului de afaceri în domeniul politicilor publice pentru a crea un nivel comun de cunoștințe privind eficiența actelor normative, care va fi un proces continuu pe toată perioada de implementare a strategiei de dezvoltare;**
- **realizarea portofoliului de proiecte în cadrul Strategiei de Dezvoltare Durabilă va permite administrației locale să acceseze programele de finanțare disponibile în perioada 2021-2027.**

Municipiul Piatra Neamț are în vedere dezvoltarea de documente strategice în perioada 2021-2027 pentru a stabili priorități în scopul de a crea un avantaj în dezvoltarea pe termen lung. Strategiile elaborate la nivel local au o importanță deosebită în ceea ce privește utilizarea Fondurilor Europene pentru exercițiul financiar al Uniunii Europene 2021-2027.

1.3. Metodologia de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Durabilă

Planificarea strategică este un proces în mai multe etape, prin care comunitatea participă la crearea unei imagini a viitorului propriu în cadrul nou care va fi conferit localității lor, pornind de la condițiile prezente, cu identificarea și definirea căilor de realizare a aceluia viitor. Se realizează astfel imaginea trecerii de la condițiile actuale socio-economice la noul set de condiții, conform proiecției de perspectivă, care să corespundă așteptărilor comunității și ale altor factori interesați de dezvoltarea localității.

Documentul final rezultat, strategia de dezvoltare urbană, deține valențe multiple:

- **constituie un document programatic privind direcțiile strategice de dezvoltare în perioada de planificare vizată;**
- **este un document de cercetare privind contextul și potențialul de dezvoltare calitativă a sistemului complex al localității;**
- **reprezintă un document de analiză detaliată a principalilor parametri de stare ai ariei administrative care constituie obiectul de referință al strategiei elaborate;**
- **reprezintă un ghid de orientare unitară a liderilor administrației publice locale, a comunității de afaceri, investitorilor, dar și a comunității civile în ansamblu;**
- **acționează ca un garant al dezvoltării optime prin care se sporește încrederea mediului de afaceri în eficiența administrației publice locale și contribuie astfel la stimularea opțiunilor de a investi în zonă;**
- **prin punerea în aplicare, acționează ca un instrument de lucru performant la dispoziția autorităților locale pentru întărirea potențialului economic al localității, îmbunătățirea climatului investițional și creșterea nivelului general de competitivitate;**
- **reprezintă un mijloc de coeziune al instituțiilor și întreprinderilor locale, precum și a antreprenorilor și forței de muncă.**

Oferirea unui răspuns adecvat acestui demers amplu, cu actori care aparțin unor categorii multiple și animați de interese diverse, este posibilă numai în condițiile definirii și executării unui proces complex, care presupune parcurgerea iterativă a mai multor etape. De asemenea, este necesară evidențierea caracterului iterativ al procesului de planificare, o caracteristică intrinsecă a analizei unor procese complexe de dimensiuni mari.

Rezultatele demersurilor/acțiunilor dintr-o anumită etapă sunt strâns interconectate cu acțiunile celorlalte etape, astfel încât deseori elemente și caracteristici nou apărute la un moment dat conduc la necesitatea unor revizuirii/ reformulări în cadrul etapelor implicate.

Ca urmare, etapele principale pe care le vom prezenta nu au respectat o ordine de derulare în timp strict secvențială, ci, funcție de concluziile reieșite din analiza unui anumit aspect, s-a trecut la tratarea simultană, integrată, a unor elemente dependente diverse.

Principalele etape parcurse în vederea fundamentării și elaborării *Strategiei de dezvoltare durabilă a Municipiului Piatra Neamț 2021-2027* sunt următoarele:

- **Analiza documentelor strategice anterioare**
- **Analiza situației existente din punct de vedere socio-economic, al mediului și nivelului de echipare tehnică și socială a municipiului**
- **Analiza măsurii în care strategia de dezvoltare anterioară 2014-2020 și-a atins obiectivele în raport cu proprii indicatori propuși**
- **Identificarea punctelor tari, a punctelor slabe, amenințărilor și oportunităților și realizarea analizei SWOT**
- **Definirea coordonatelor de context strategic, prin stabilirea direcțiilor și obiectivelor strategice de acțiune, respectiv a priorităților de dezvoltare pentru perioada 2021-2027**
- **Elaborarea Planului de acțiune și a listei de intervenții (portofoliu de proiecte) cu indicarea surselor potențiale de finanțare**
- **Realizarea procesului consultativ asupra Strategiei de Dezvoltare Durabilă**
- **Obținerea avizului de mediu**
- **Elaborarea de fișe de proiect pentru proiectele prioritare**

Rezultatele analizelor efectuate asupra situației existente sunt sintetizate în conținutul Strategiei în capitolul „Prezentarea situației existente”. Principalul obiectiv al acestei etape a constat în determinarea parametrilor de stare și a nivelului de dezvoltare

al acestora, pentru domeniile majore prin care se configurează mediul de manifestare al tuturor factorilor de interes din cadrul Municipiului Piatra Neamț.

O importanță deosebită a fost acordată în această etapă asigurării caracteristicilor de calitate ale datelor prelevate pentru a fi prelucrate, referitoare la: actualitate, veridicitate, relevanță, credibilitate, consistență etc. Pentru respectarea acestei cerințe, **informațiile și datele** care au făcut obiectul analizei au fost solicitate de la responsabilii de domenii din cadrul *Primăriei Municipiului Piatra Neamț*, după cum urmează:

- ◆ **Economic**
- ◆ **Infrastructură și mediu**
- ◆ **Sănătate, educație, cultură**
- ◆ **Social**
- ◆ **Administrație publică locală**

De asemenea, au fost identificați principalii actori în domeniul respectiv și a fost realizată contactarea și solicitarea acestora în vederea obținerii datelor privind: situația actuală, activitatea derulată în ultima perioadă, probleme identificate, propuneri de măsuri și proiecte pentru perioada viitoare.

Rezultatele analizei socio-economice dau o imagine de ansamblu privind resursele actuale de care dispune comunitatea, cu evidențierea pentru fiecare problematică în parte a punctelor tari, punctelor slabe, oportunităților de dezvoltare care trebuie exploatate, precum și a posibilelor riscuri/amenințări care trebuie eliminate/evitate (**analiza SWOT**).

Pasul următor a constat în **identificarea și analiza documentelor strategice existente** pentru perioada de analiză la nivel european, național și regional/județean, în scopul conectării *Strategiei de dezvoltare durabilă a Municipiului Piatra Neamț 2021-2027* la politicile de dezvoltare durabilă și direcțiile de acțiune propuse la nivelurile respective.

Etapă următoare a constat în elaborarea efectivă a strategiei de dezvoltare, prin definirea principalelor repere strategice, respectiv **viziunea și misiunea** asupra dezvoltării viitoare a localității prin prisma așteptărilor tuturor categoriilor de factori beneficiari și/sau cu impact direct asupra direcției de dezvoltare a ansamblului resurselor umane și facilităților operaționale prin care se consolidează potențialul de creștere a calității vieții în Municipiul Piatra Neamț.

Definirea strategiei Municipiului Piatra Neamț pe traiectoria vizată la nivel european și național a constituit un obiectiv imperativ în procesul de elaborare a documentului. S-a urmărit în acest mod crearea condițiilor de maximizare a atragerii de fonduri europene, concomitent cu asigurarea conformității la cerințele documentelor programatice strategice.

În acest sens, pasul următor a constat în **definirea obiectivului general și a obiectivelor specifice** avute în vedere prin implementarea Strategiei de dezvoltare durabilă, urmată de stabilirea principalelor domenii de intervenție care trebuie abordate în vederea atingerii obiectivelor specificate.

Pentru fiecare dintre domeniile de intervenție prioritare identificate la nivelul obiectivelor strategice, a fost propusă o **listă de acțiuni orientative**, care apoi au fost concretizate în proiectele ce constituie **portofoliul de proiecte** al *SDD a Municipiului Piatra Neamț 2021-2027*. De asemenea, în cadrul secțiunii respective au fost identificate posibilele **surse de finanțare** și au fost propuse **criterii de prioritarizare a proiectelor din portofoliu**. Estimarea bugetară a proiectelor propuse s-a realizat prin raportarea la standardele de cost actuale aplicate la estimările realizate pe baza valorii unor proiecte similare aflate în implementare sau implementate de curând.

Setul de proiecte astfel definit corespunde viziunii și cerințelor strategice vizate, precum și imaginii viitoare a localității conform cerințelor exprimate de cetățeni, instituțiile publice și mediul de afaceri, cu luarea în considerare a condițiilor socio-economice care sunt expresia resurselor potențiale de care dispune municipiul la momentul elaborării strategiei și maximizarea șanselor de atragere a unui volum cât mai mare de fonduri europene.

Capitolul final al documentului strategic definește **principalele direcții de acțiune și metodologii** care trebuie aplicate pentru implementarea și monitorizarea Strategiei.

Proiectele și acțiunile incluse în SDD a Municipiului Piatra Neamț 2021-2027 sunt adresate întregii comunități, ele implicând deopotrivă instituțiile și administrația publică, mediul de afaceri, societatea civilă și, mai ales, beneficiarii finali ai rezultatelor implementării Strategiei, cetățenii Municipiului Piatra Neamț.

În acest sens, stabilirea priorităților la nivel de proiecte trebuie să aibă în vedere importanța acestora pentru comunitatea locală, creându-se astfel premisele unui impact favorabil cât mai larg în rândul populației,

prin situarea pe traiectoria de dezvoltare dorită de cetățeni și luarea în considerare, cât de mai mult posibil, a doleanțelor și așteptărilor acestora.

Asigurarea acestui deziderat este realizată prin **procesul de consultare publică**, desfășurat cu respectarea prevederilor Legii nr.52 din 21 ianuarie 2003 privind transparența decizională în administrația publică și a prevederilor Legii nr.544 din 12 octombrie 2001 privind liberul acces la informații de interes public.

Varianta intermediară a Strategiei de dezvoltare durabilă a Municipiului Piatra Neamț 2021-2027 a fost postată pe site-ul Primăriei Municipiului Piatra Neamț, oferindu-se astfel posibilitatea oricărei persoane interesate să consulte documentul și totodată să-și exprime părerea.

Totodată, pe site a fost postat un chestionar online pentru obținerea opiniei publice asupra principalelor aspecte legate de situația actuală, pe fiecare dintre domeniile abordate în documentul strategic. Prin sintetizarea răspunsurilor cetățenilor asupra acestor probleme se conturează prioritățile de dezvoltare viitoare a municipiului din perspectiva acestora, rezultatele urmând a fi introduse drept criteriu de prioritarizare a proiectelor în procesul de implementare și monitorizare a strategiei.

Etapă de consultare publică a inclus organizarea de grupuri de lucru pe 5 domenii relevante, respectiv: economic; infrastructură și mediu; sănătate, educație, cultură; social; administrație publică. Grupurile de

lucru au fost implicate în toate etapele de realizare a documentului strategic, prin organizarea de focus-grupuri, atât în etapa de analiză a situației existente și a nevoilor de dezvoltare, cât și după realizarea variantei intermediare a portofoliului de proiecte. Discuțiile desfășurate în cadrul focus-grupurilor au contribuit la definirea necesităților și dezideratelor de dezvoltare viitoare, din punctul de vedere al comunității locale și al reprezentanților acestora din toate domeniile principale, cât și la conturarea planului de acțiune, astfel încât acesta să răspundă dorințelor și nevoilor populației și să fie înțeles și acceptat de către aceasta.

În paralel cu etapa de consultare publică se desfășoară **procedura de obținere a acordului de mediu**, a cărei necesitate este stabilită prin Directiva Consiliului 85/337/EEC privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului, amendată de Directiva Consiliului 97/11/EC și de Directiva Parlamentului European și a Consiliului 2003/35/CE de instituire a participării publicului la elaborarea anumitor planuri și programe privind mediul și de modificare a Directivelor Consiliului 85/337/CEE și 96/61/CE în ceea ce privește participarea publicului și accesul la justiție.

După finalizarea acestor etape, a fost realizată și aprobată **forma finală a Strategiei de dezvoltare durabilă a Municipiului Piatra Neamț 2021-2027**, prin integrarea elementelor și recomandărilor rezultate în urma procesului de consultare publică și a procedurii de obținere a acordului de mediu.

2. Aspecte generale

2.1. Așezare geografică. Suprafață

Municipiul Piatra Neamț este situat în **Regiunea de Dezvoltare Nord-Est**, din care fac parte județele Bacău, Botoșani, Iași, Neamț, Suceava și Vaslui.

Conform clasificării EUROSTAT, prin Nomenclatorul Unităților Teritoriale pentru Statistică (NUTS), regiunea este încadrată pe palierul NUTS 2, împreună cu celelalte regiuni de dezvoltare ale țării, acestea fiind incluse, la rândul lor, în unități teritoriale statistice mai mari (NUTS 1). Regiunea Nord-Est împreună cu Regiunea Sud-Est, formează Macroregiunea 2 a României.

Suprafața regiunii este de 3.684.983 hectare (36.850 km²), reprezentând aproximativ 15,46% din suprafața României ¹.

¹ Planul de Dezvoltare Regională Nord-Est 2021-2027 (versiunea de lucru oct. 2020)

Fig. 2.1. Harta Regiunii Nord-Est

Structura administrativă a Regiunii cuprinde cele 6 județe menționate anterior, în care se regăsesc 17 municipii, 29 de orașe, 112 localități componente ale municipiilor și orașelor și 506 comune, cu un număr de 2.414 sate.

În anul 2019, populația domiciliată a Regiunii Nord-Est era de 3.190.301 locuitori, rezultând o densitate a populației de 107,9 loc/km².

Printre caracteristicile distincte ale regiunii, în ceea ce privește așezarea geografică, se evidențiază următoarele:

- ◆ Regiunea se constituie parte din frontiera estică a Uniunii Europene, cu implicații majore în ceea ce privește securizarea punctelor de trecere a frontierei spre Ucraina și Republica Moldova.
- ◆ Din acest punct de vedere, ținând cont de faptul că ambele state au semnat Acordul de asociere cu Uniunea Europeană, poziția Regiunii Nord-Est reprezintă un factor decisiv în sprijinirea dezvoltării transfrontaliere.
- ◆ Pe de altă parte, faptul că Ucraina și Republica Moldova nu fac încă parte din Uniunea Europeană îngreunează dezvoltarea unor axe de transport la nivel european, cu implicații negative pentru Regiunea Nord-Est.

- ◆ 4 dintre județele regiunii fac parte din trei Euroregiuni transfrontaliere: județele Suceava și Vaslui fac parte din Euroregiunea Carpatica, județele Suceava și Botoșani fac parte din Euroregiunea Prutul de Sus, iar județele Iași și Vaslui fac parte din Euroregiunea Siret-Prut-Nistru.

Județul Neamț este situat în partea central-estică a României, învecinându-se la nord cu județul Suceava, la vest cu județul Harghita, la sud cu județul Bacău și la est cu județele Iași și Vaslui. Județul se încadrează, din punct de vedere geografic între 46040' și 47020' latitudine nordică, respectiv 25043' și 27015' longitudine estică.

Județul Neamț are o suprafață de 5.896 km², ceea ce reprezintă 16% din suprafața Regiunii Nord-Est, situându-se pe locul 3 din punct de vedere al suprafeței, în raport cu celelalte județe ale regiunii.

În anul 2019, populația domiciliată a Județului Neamț era de 566.870 locuitori, rezultând o densitate a populației de 96,1 loc/km², ușor inferioară celei la nivel de regiune.

Fig. 2.2. Organizarea administrativ teritorială a Regiunilor de Dezvoltare din România

Județul Neamț deține în prezent o **rețea de localități** ce cuprinde:

- 2 municipii: Piatra Neamț și Roman
- 3 orașe: Bicaz, Roznov și Târgu Neamț
- 16 localități componente ale municipiilor și orașelor
- 78 comune
- 344 sate.

Municipiul Piatra Neamț este reședința județului Neamț și principalul centru economic, politico-administrativ și cultural.

Municipiul este situat pe valea râului Bistrița, la coordonatele 26022'15" longitudine estică și 46055'39" latitudine nordică.

Municipiul Piatra Neamț, atestat istoric din anul 1392 sub numele de "Piatra lui Crăciun", este situat în apropierea masivului Ceahlău, munte considerat sfânt în mitologia românească. Fiind situat la o răscruce de drumuri turistice, municipiul este un important obiectiv turistic, deținând monumente istorice și de arhitectură.

Conform Legii nr. 351/2001 privind aprobarea *Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a IV-a „Rețeaua de localități”*, municipiul Piatra Neamț este încadrat în rândul localităților de rang II. Acest statut arată că Municipiul Piatra Neamț, ca și centru de dezvoltare, are o importantă influență asupra zonelor funcționale adiacente și are rol de echilibru în sistemul administrativ județean.

În acest context Municipiul Piatra Neamț este un pol important de dezvoltare care trebuie să aibă un rol din ce în ce mai important nu numai la nivel local, dar și regional.

Populația domiciliată în Municipiul Piatra Neamț era, în anul 2019, de 112.451 locuitori.

Intravilanul existent al municipiului Piatra Neamț cuprinde o suprafață de 3.302,19 ha, iar suprafața teritoriului administrativ este de 7.735,50 ha.

Densitatea medie a populației municipiului raportată la totalul suprafeței administrative este de 1.453,70 locuitori/km², de aproximativ 15 ori mai mare decât cea a județului Neamț, rezultând un grad ridicat de concentrare a populației în municipiul reședință de județ.

2.2. Cadrul natural și resurse naturale

2.2.1. Relieful

Regiunea Nord-Est este împărțită în 3 zone: **zona montană carpatică** în vest, ocupând 28% din teritoriu, **zona subcarpatică** în partea mediană spre sud, cu 12% din teritoriu și **zona de podiș și câmpie** în est, ocupând cea mai mare suprafață – 60% din teritoriu.

Zona montană este caracterizată de cele trei aliniamente geologice care creează un peisaj diferit de la o zonă la alta. Aliniamentul vestic, reprezentat în această regiune doar de munții Călimani – 2100 m, oferă un peisaj vulcanic specific, prin prezența conurilor și craterelor vulcanice. Aliniamentul central, format din roci dure, cristaline, este caracterizat printr-un relief șters, monoton, excepție făcând munții Rarău – 1651 m și Hășmaș – 1792 m unde, datorită activității geologice au apărut elemente spectaculoase precum Pietrele Doamnei, Piatra Șoimului sau Piatra Singuratică, obiective care sporesc potențialul turistic al zonei. Ultimul aliniament, situat în partea estică a Carpaților Orientali, este alcătuit din strate sedimentare cutate și oferă un peisaj de culmi domoale, dintre care se remarcă Obcinile Bucovinei – cu altitudini de până în 1500 m, faimoase datorită monumentelor istorice aflate în zonă și a stațiunilor

turistice. Tot din acest aliniament face parte și muntele Ceahlău – 1907 m, considerat muntele simbol al Moldovei, important punct turistic prin prezența stațiunii Durău, a cascadei Duruitoarea, a vârfului Toaca, dar și a lacului de acumulare Izvorul Muntelui din partea de est.

Subcarpații au înălțimi medii de 400-500 m (max. 911 m - Culmea Pleșu) - despărțindu-se de zona montană printr-o serie de depresiuni traversate de râurile Bistrița și Trotuș.

Zona de podiș caracterizează partea de est a regiunii și este subdivizată în Podișul Sucevei în zona central-nordică, Podișul Bârladului în sud-est și Câmpia Moldovei în nord-est. Podișul Sucevei este parcurs de râurile Siret, Suceava și Moldova și este caracterizat printr-un relief neuniform de dealuri scunde și depresiuni, Podișul Bârladului este puternic influențat de acțiunea erozivă a râului Bârlad și a afluenților săi, generând văi orientate nord-sud, iar Câmpia Moldovei este denumită astfel datorită funcției agricole importante, relieful fiind însă dominat de dealuri scunde.

Fig. 2.3. Harta Județului Neamț
(Sursa: <https://geografient.files.wordpress.com/>)

Zona periurbană a Municipiului Piatra Neamț are în componența sa următoarele localități:

- **Doamna** (situată la aproximativ 4 km de Piatra Neamț)
- **Văleni** (situată pe malul drept al râului Bistrița, la confluența cu Pârâul Turcului, la aproximativ 2 km de localitatea Piatra Neamț)
- **Ciritei** (situat la est de Piatra Neamț, la aproximativ 2 km).

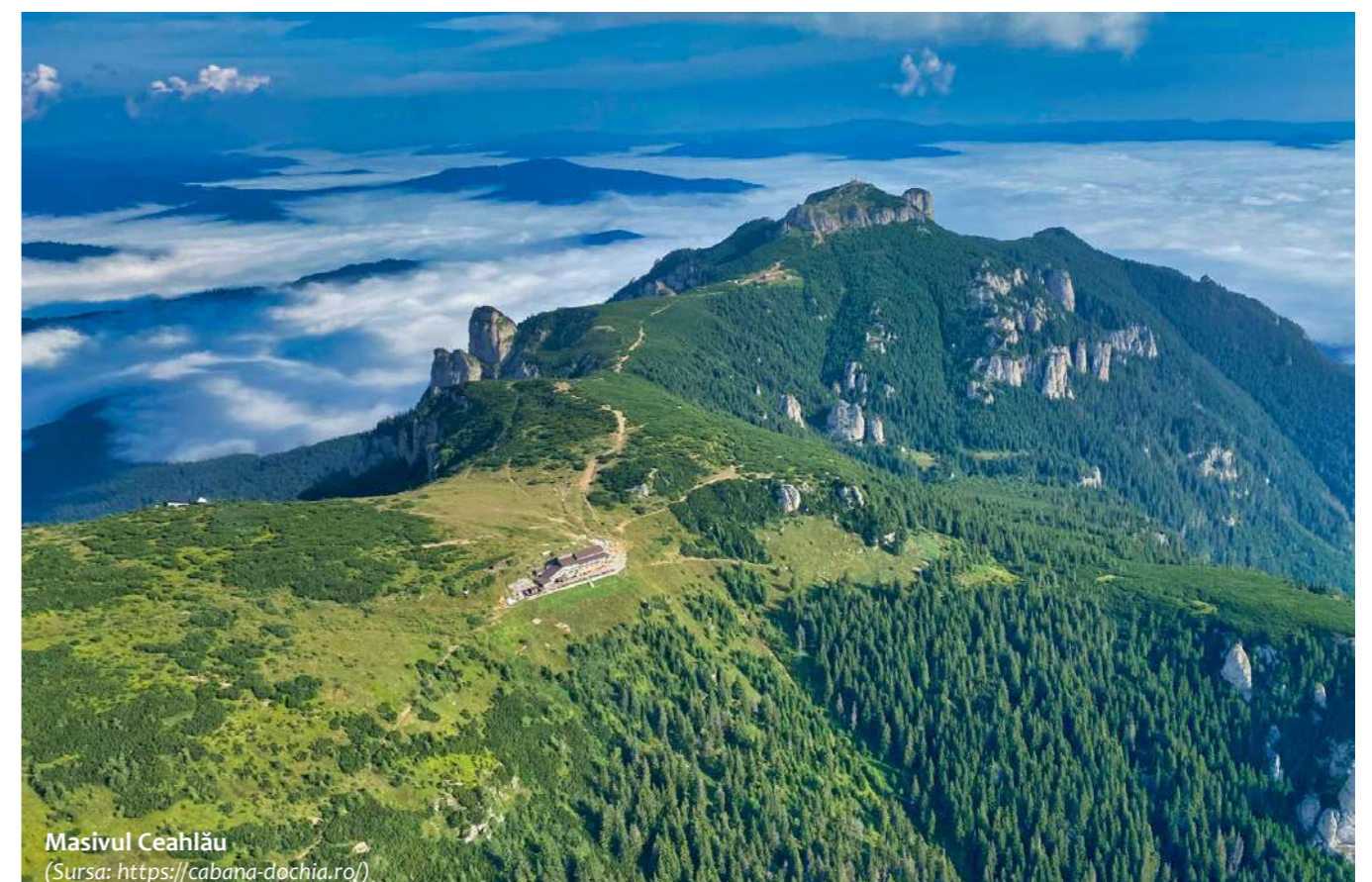
Municipiul Piatra Neamț este membru fondator al Zonei Metropolitane Piatra Neamț, alături de municipiul Bicăz și comunele Alexandru cel Bun, Bodești, Gârcina, Războieni și Tarcău.

Zona Metropolitană Piatra Neamț a fost înființată prin semnarea actului constitutiv de către primăriile celor șapte localități fondatoare pe data de 15 noiembrie 2019, iar prin sentința civilă nr. 1809 din 02.06.2020, Judecătoria Piatra Neamț a admis cererea și a dispus înscrierea în Registrul asociațiilor și fundațiilor a **Asociației de Dezvoltare Intercomunitară „Zona Metropolitană Piatra Neamț”**.

În afara celor șapte localități fondatoare mai sunt și alte localități aflate pe o rază de 30 km în jurul municipiului, care și-au exprimat intenția să adere la Zona Metropolitană Piatra-Neamț. Acestea urmează să adopte în Consiliile Locale hotărârile necesare și să devină membri în asociația constituită deja, cu aceleași drepturi ca și membrii fondatori.

Fig. 2.4. Zona Metropolitană Piatra Neamț
(Sursa: www.primariapn.ro)

Masivul Ceahlău
(Sursa: <https://cabana-dochia.ro/>)

Munții Hășmaș

(Sursă foto: <https://www.instagram.com/claudimaxim/>)

Relieful județului Neamț prezintă o diversitate deosebită determinată într-o lungă perioadă de timp de alcătuirea și structura geologică, de mișcările tectonice, de succesiunea de sisteme morfoclimaterice. Este dispus în trepte care coboară de la vest spre est, cuprinzând unități muntoase, unitatea subcarpatică, unitate de podiș, culoarele de vale ale Siretului și Moldovei.

Principalele unități muntoase, amplasate în vestul județului, sunt:

- **Masivul Ceahlău**, cu înălțimea maximă de 1907 m;
- **Munții Hășmaș**, situați în bazinul superior al râului Biczaz, cu înălțimea maximă de 1792 m;
- **Munții Bistriței**, cu masivul Grințieș de 1757 m și o parte a masivului Budacu;
- **Munții Tarcău**, la sud de valea Biczazului și la est de valea Dămuclui, cu înălțimea maximă de 1664 m;
- **Munții Stânișoarei** care ocupă zona de la nord de valea Bistriței, cu culmi joase rotunjite ce ating 1529 m, separate de văi largi cu aspect de depresiune.

Unitatea subcarpatică este situată la est de zona montană și cuprinde depresiunile: Neamț, Cracău-Bistrița și o parte din depresiunea Tazlău.

Unitatea de podiș apare la est de Subcarpați și se integrează prin toate elementele morfologice și de evoluție Podișului Central Moldovenesc.

Cea mai joasă formă de relief o reprezintă culoarele de vale ale Siretului și Moldovei care ating o lărgime maximă de 5-6 km la nivelul luncilor, având aspectul unor câmpii largi terasate.

Fiind amplasat într-un bazin intramontan (în vecinătatea estică a Carpaților Orientali), **Municipiul Piatra Neamț** se află la o altitudine de 310 m și este înconjurat de următoarele culmi muntoase: la nord Muntele Cozla (679 m), la est Muntele Pietricica (590 m), la sud-vest Muntele Cernegura (852 m), la sud-vest Bâta Doamnei (462 m), iar la nord-vest Muntele Cârloman (617 m).

Conform clasificării realizate de *Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale și Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice*, municipiul este situat în zona montană, aspect specificat în încadrarea din *Ordinul comun nr. 97/1.332/2019 privind aprobarea criteriilor de încadrare și a listei localităților din zona montană*, emis de cele două ministere menționate.

Din punct de vedere al configurației reliefului, există două zone distincte: una intramontană, ocupată de cartierele vestice și zona centrală a Municipiului și una colinar-depresionară, formată din terasele Bistriței spre Dumbrava Roșie – Săvinești, Roznov. Spre Vest, Municipiul se învecinează cu zona montană, având aspectul unui bazin depresionar. La Nord, prin valea Cuejdiului și la Est și Sud-Est, prin valea Bistriței, se face trecerea în vasta Depresiune Subcarpatică Cracău – Bistrița.

2.2.2. Hidrografia

Lacul Bâta Doamnei

(Sursa: <https://forumneamt.ro/piatra-neamt.html>)

Regiunea Nord-Est e străbătută de opt cursuri importante de apă, care drenează teritoriul pe direcția Nord-Sud, întreaga hidrografie aparținând bazinelor hidrografice ale Siretului (42.890 kmp) și Prutului (10.990 kmp). Acesta din urmă reprezintă granița naturală cu Republica Moldova, pe o distanță de cca. 562,3 km.

Rețeaua hidrografică a județului Neamț este colectată, în cea mai mare parte, de râul Siret cu afluenții săi de ordinul I, Moldova și Bistrița și, în mică măsură, de afluentul său de ordinul II, Tazlău, din bazinul Troțușului.

Râul Siret străbate teritoriul județului pe o distanță redusă, de numai 38 km, între amonte pr. Albuia și aval confluența cu pr. Valea Neagră. În secțiunea de intrare, suprafața de bazin este de 6617 km², iar în cea de ieșire de 11620 km², aportul cel mai mare datorându-se râului Moldova (S=4315 km²), cu care are confluența în dreptul municipiului Roman. Dintre afluenții de pe teritoriul județului Neamț menționăm Valea Neagră, afluent de dreapta cu o lungime de 40 km și o suprafață de 304 km².

Râul Bistrița, prezent în județ prin sectorul său mijlociu, curge pe o distanță de 126 km, între aval confluența cu Pietroasa (S=2532 km²) și amonte confluența cu Români (S=6400 km²). La intrarea în județ, Bistrița are aspectul unui râu tipic de munte, în aval de Fărcașa și în special de Lacul de acumulare și barajul Izvorul Muntelui. Aspectul și condițiile naturale ale râului sunt complet modificate prin intervenția omului. Până în dreptul satului Stejaru, unde revin debitele

de apă dinspre hidrocentrală, în albia râului curge un mic firicel de apă format din izvoarele din jurul barajului, după care începe să apară salba de lacuri de acumulare și hidrocentrale. În aval de Piatra Neamț, râul pătrunde în Depresiunea Cracău – Bistrița, valea se lărgeste, iar panta râului scade în jur de 1 la mie.

Râul Cuejdi este afluent de partea stângă a râului Bistrița, cu o lungime totală de 24 km și o suprafață de 100 km², **albia râului fiind amenajată în zona municipiului Piatra Neamț.**

Râul Moldova se încadrează în județ cu bazinul său inferior cuprins între aval localitate Drăgușeni (S=2575 km²) și vărsarea în Siret (S=4315 km²). Străbate teritoriul pe o lungime de 76 km, din totalul lungimii sale de 216 km, formând, pe sectorul de la intrare până la confluența cu Petroaia, limita comună cu județul Iași. Râul se caracterizează printr-o mobilitate mare a albiei și printr-o pantă medie relativ ridicată pe acest sector.

Lacurile de pe raza municipiului Piatra Neamț sunt acumularea **Bâta Doamnei** (255 ha și un volum de cca. 10 mil. mc, format de barajul cu același nume) și **Lacul Reconstrucția** (10 ha și un volum de cca. 250 mii mc, din care se desprinde canalul hidrotehnic al Bistriței), ambele fiind lacuri de acumulare pe râul Bistrița.

Lacurile de acumulare Vaduri (120 ha) și **Pângărați** (155 ha), aflate la aproximativ 10, respectiv 14 km de Piatra Neamț, **au statut de arii de protecție specială avifaunistică, asemeni lacului Bâta Doamnei.**

2.2.3. Clima

Clima Regiunii Nord-Est e caracterizată prin zone climatice cu diferențe semnificative între cele muntoase și cele de deal și de câmpie.

Zona montană este influențată în nord de masele de aer scandinav-baltice, iar pe direcția vest-est de masele de aer oceanice transportate de vânturile din vest care determină o creștere a precipitațiilor medii anuale până la 1200 mm în Ceahlău. Climatul este de tip montan per ansamblu cu temperaturi medii anuale de 7°C la 1000 m, fiind prezent însă și climatul alpin la peste 1800 m cu temperaturi medii anuale de 0°C.

În **zona subcarpatică** predomină circulația aerului pe direcția nord-vest – sud-est, pe văile principalelor râuri, pătrunzând uneori și crivățul dinspre nord-est. În depresiunile subcarpatice se produc iarna inversiuni termice, iar primăvara fenomene de tipul foehnului. Temperaturile medii anuale cresc de la nord spre sud, situându-se în jurul valorii de 8-9°C, iar precipitațiile nu depășesc 700 mm/an.

Zona de podiș este caracterizată în est prin influențe continentale estice, aride, cu temperaturi medii anuale de 9-10°C și precipitații de 400-500 mm/an. Iernile sunt reci, fiind prezent și crivățul, iar verile foarte călduroase și secetoase. În nord, temperaturile medii anuale scad până la 6°C, însă precipitațiile anuale cresc până la 900 mm, fiind resimțite influențe baltice.

Clima județului Neamț este temperat continentală. Caracteristicile climei sunt determinate de particularitățile circulației atmosferice, de altitudine, de formele și fragmentarea reliefului, dar și de suprafețele lacustre ale amenajării hidroenergetice a râului Bistrița. Efectul de “baraj” al Carpaților Orientali se manifestă în tot cursul anului, în condițiile advecției dinspre vest a maselor de aer caracteristice latitudinilor medii.

Regimul climatic are un caracter mai continental în estul județului – aer mai uscat și timp în general mai senin. Influența “barajului” muntos al Carpaților se resimte în special în anumite faze tipice de iarnă, când au loc invazii de aer rece, arctic continental. Munții deviază înaintarea spre vest a acestor mase de aer, determinând geruri intense în condițiile existenței unor depresiuni barice adânci deasupra Mării Negre și Mării Mediterane. Asemenea situații dau naștere viscolelor violente, în zona estică a județului. În cazul maselor de aer instabile, ascensiunea forțată (dinamică) a aerului umed pe versanții estici, prin încălzirea adiabatică, produce efecte de foen în masivul Ceahlău spre valea Bistriței și în depresiunile subcarpatice Neamț și Cracău-Bistrița.

În ceea ce privește regimul precipitațiilor, maximumul de precipitații se înregistrează în luna iunie și minimumul în lunile ianuarie - februarie, în zona montană minimumul înregistrându-se în luna octombrie.

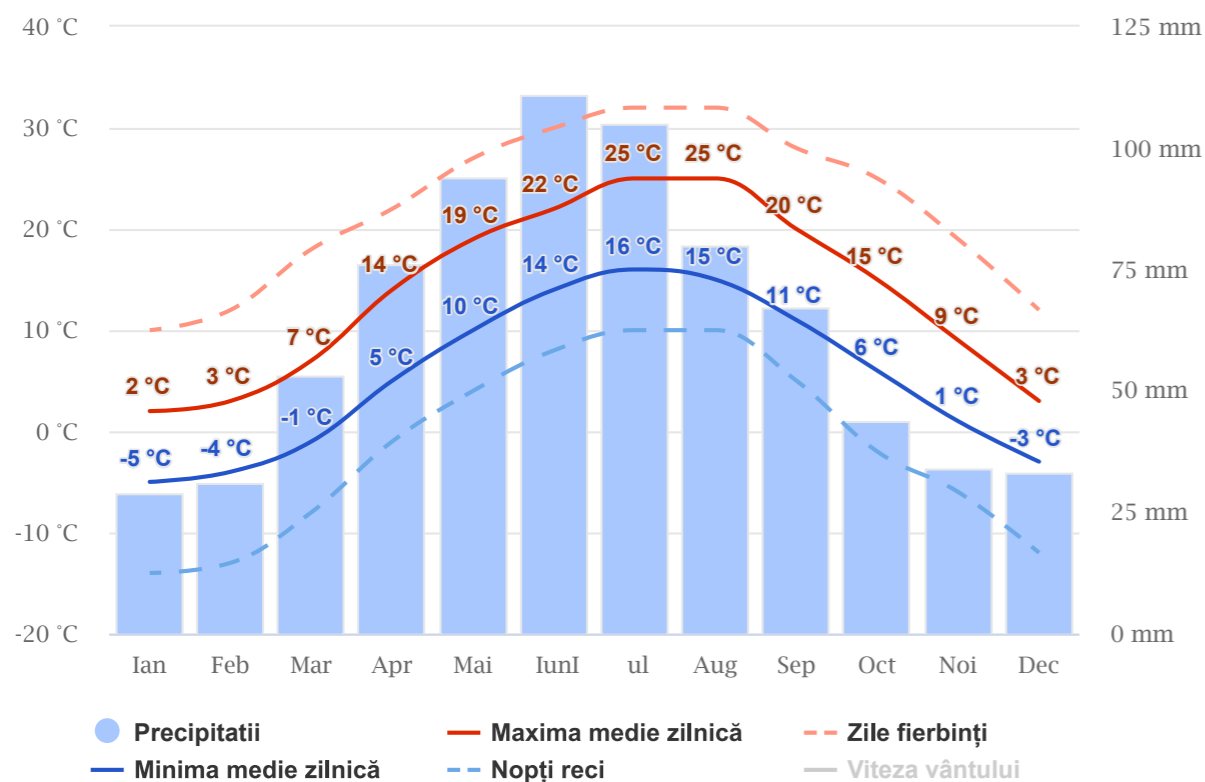

Fig. 2.5. Temperatura și precipitațiile medii în municipiul Piatra Neamț
(Sursa: <https://www.meteoblue.com/>)

2.2.4. Vegetația și fauna

(Sursa foto: <https://unsplash.com/@happyyna>)

Vegetația naturală ierboasă și arboricolă constituie una dintre componentele de bază ale mediului geografic, structura și compoziția sa floristică fiind elemente semnificative ale calității mediului.

Varietatea reliefului și variabilitatea condițiilor hidroclimatice au impus o diferențiere puternică a formațiunilor vegetale și a tipurilor de sol din această regiune.

Din punct de vedere bio-geografic, **fauna și flora Regiunii** de Nord-Est fac parte din:

- **regiunea alpină** în partea de vest (vestul județelor Suceava, Neamț și Bacău);
- **regiunea continentală** în partea centrală și de nord-est (estul județelor Suceava, Neamț și Bacău, județele Botoșani, Iași și parțial județul Vaslui);
- **regiunea stepică** în estul și sudul județului Vaslui.

Existența diferitelor specii de plante și animale, precum și prezența diferitelor habitate specifice, a dus la crearea unor arii de protecție, fie a habitatelor – protejând și specii de floră și faună sălbatică de interes comunitar, altele decât păsările (Natura 2000 - SCI), fie doar a păsărilor - avifaunistice (Natura 2000 - SPA).

În județul Neamț s-au identificat **25 de tipuri de habitate**:

- ♦ 5 tipuri de habitate de ape dulci;
- ♦ 9 tipuri de habitate de pajiști și tufărișuri (tufărișuri cu *Pinus mugo* și *Rhododendron myrtifolium* și comunități rupicole calcifile sau pajiști bazifile);
- ♦ 1 tip de habitat de turbării și mlaștini (izvoare petrifiante cu formare de travertin);
- ♦ 3 habitate de stâncării și peșteri;
- ♦ 7 habitate de pădure (păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior*).

Baza de date privind speciile de floră și faună din județ cuprinde un număr de **481 de specii de animale și 2.287 de specii de plante din care 8 specii de plante protejate**.

Fauna este reprezentată de:

- **32 specii de pești**, din care 10 specii menționate în Directiva Habitare;
- **15 specii de amfibieni**, din care 10 specii menționate în Directiva Habitare;
- **11 specii de reptile**, din care 3 specii menționate în Directiva Habitare;
- **225 specii de păsări**, din care 103 specii menționate în Directiva Păsări;
- **55 specii de mamifere**, din care 25 specii menționate în Directiva Habitare.

Inventarul speciilor de **faună de interes comunitar** cuprinde:

- :: **11 specii de mamifere** (*Bison bonasus* prioritar, *Myotis bechsteinii*, *Myotis blythii*, *Myotis myotis*, *Barbastrella barbastrellus*, *Rhinolophus hipposideros*, *Spermophilus citellus*, *Lutra lutra*, *Lynx lynx*, *Canis lupus* și *Ursus arctos* - prioritar);
- :: **4 specii de amfibieni și reptile** (*Triturus cristatus*, *Triturus montandoni*, *Triturus cristatus*, *Bombina variegata*), **8 specii de pești** (*Cottus gobio*, *Barbus meridionalis*, *Cobitis taenia*, *Gobio uranoscopus*, *Misgurnus fossilis*, *Gobio kessleri*, *Rhodeus sericeus*, *Sabanejewia aurata*);
- :: **5 specii de nevertebrate** (*Odontopodisma rubripes*, *Rosalia alpina* - prioritar, *Pholidoptera transsylvanica*, *Cerambyx cerdo*, *Callimorpha quadripunctaria* - specie prioritară).

De asemenea, există **48 de specii de păsări de interes comunitar** care se regăsesc în ariile de protecție specială avifaunistică.

În ceea ce privește **specia zimbru** (*Bison bonasus*), au fost puse în libertate de către Administrația Parcului Natural Vânători-Neamț **37 exemplare**, începând din 2012.

Impactul creșterii sistemului socio-economic se concretizează în simplificarea capitalului natural asociat cu reducerea diversității biologice și cu declinul ponderii resurselor regenerabile produse în sistemele naturale și seminaturale. Dacă se ține seama că aceste fenomene de deteriorare a ecosistemelor se produc pe suprafețe mari, se poate înțelege și faptul că ele afectează nu numai echilibrul ecologic local, ci și starea ecologică globală a ecosferei și implicit calitatea vieții populațiilor umane.

Totodată, turismul necontrolat practicat intens creează impact negativ, prin deteriorarea și degradarea florei sălbatice, perturbarea speciilor de animale, abandonarea deșeurilor menajere.

2.2.5. Resursele naturale

În județul Neamț se găsesc importante zăcăminte de minereuri, ape minerale și roci utilizabile în construcții.

♦ Minereuri și substanțe nemetalifere

- **Uranium** – se găsește în zona Grințieș-Bradul-Tulgheș. În prezent mina este închisă, dar este în procedura de obținere a autorizațiilor pentru o nouă exploatare.
- **Săruri de potasiu** – în județul Neamț se găsesc rezerve foarte mari de săruri de potasiu, cca. 500.000 mii tone, cu conținutul de 32-42% NaCl, 7-10 K₂O și 6-9%MgO. Aceste zăcăminte se găsesc în zonele: Bălțătești, Cut-Calu, Gârcina, Schitu-Frumoasa și Tazlău și au fost cercetate sub aspect cantitativ și calitativ, dar nu au fost determinate cu precizie domeniile de utilizare.

♦ Roci utilizabile în construcții

- **Calcare** - se găsesc în zona Bicaz-Chej, se utilizează la fabricarea cimentului. Rezervele asigură producția pe o perioadă de 70 de ani. Aceleași tipuri de calcare, dar feruginoase, apar în zona Dămuc și pot fi folosite în construcții de drumuri, la terasamente.
- **Marne** - se găsesc la Țepeșeni și se utilizează tot la fabricarea cimentului.
- **Argile** - se găsesc acumulări uriașe de argilă utilizabile la fabricarea cărămizilor și a blocurilor ceramice și sunt distribuite proporțional pe raza județului astfel:
  - > **Cariera de argilă Ciritei**, la periferia municipiului Piatra Neamț, rezervele ajung pe o perioadă de 40 ani;
  - > **Cariera de argilă Sagna** – cantități extrase 10-20 mii tone/an, rezerve 5-10 milioane tone, se folosesc la fabricarea cărămizilor și blocurilor ceramice;
  - > **Cariera de argilă de la Răucești** - se folosește la fabricarea cărămizilor și blocurilor ceramice, iar rezervele însumează mai multe milioane de mc. Alte zone cu acumulări de argilă: Gîdintî, Tașca-Bicaz, Roman, Vânători-Tg.Neamț, etc.
- **Gresii** – acumulările de gresii din județul Neamț pot fi utilizate ca piatră spartă la terasamentele de cale ferată, în substructura drumurilor, la construirea și întreținerea drumurilor comunale. Se găsesc în:
  - > **Perimetrul Tarcău-Pârâul Capra** - cu rezerve de circa 15 milioane tone, se folosea înainte de 1989 pentru întreținerea terasamentelor de cale ferată, fundații, drumuri comunale etc.

> **Zona Ardeluța** – se regăsește același tip de gresie ca în zona Tarcău, rezervele sunt extrem de mari. Gresii de același tip se mai găsesc pe pârâiele Calu, Iapa și Nechit.

- **Argile bentonitice** – sunt cantonate în formațiuni pe raza comunei Tarcău și sunt recomandate a fi utilizate în obținerea obiectelor sanitare și a maselor ceramice superioare.
- **Nisipuri și gresii silicioase** - se găsesc răspândite în bazinele pârâielor Calu, Iapa și Nechit. Rezervele sunt foarte mari, se folosesc cu succes în turnătorii pentru obținerea sticlei, a materialelor refractare și a B.C.A. Gresii silicioase pot fi utilizate în construcții, pentru amenajări hidrotehnice, construcția de drumuri etc.
- **Nisipuri și pietrișuri de râu** – în județ există un mare potențial de resurse de nisip și pietriș de râu, care acoperă cu prisosință necesarul județului, precum și a județelor limitrofe, în special al județului Iași.
  - > **Bazinul râului Bistrița** – oferă posibilități reduse de valorificare datorită barajelor existente. Există totuși zone cu posibilități de valorificare cum ar fi: Poiana Teiului, Borca, Neagra, Bistricioara, Plopușorul, Doina, Roznov, Dumbrava Roșie, Săvinești;
  - > **Bazinul râului Moldova** - este foarte productiv din punctul de vedere al acumulărilor de balast. Potențialul de resurse, numai pe malul județului Neamț se apreciază la circa 5.000.000 mc. Pricipalele balastiere sunt: Drăgănești, Șoimărești, Preutești-Timișești, Tupilați, Nisiporești, Botești, Gherăești, etc.;
  - > **Bazinul râului Siret** – este bogat în resurse de nisip și pietriș. Principalele balastiere sunt: Tămășeni, Buruienești, Doljești, Rotunda, Sagna, Gâdintî, Cotu-Vameș, Ion Creangă, Valea Seacă, Horia;
  - > **Alte cursuri cu acumulări de nisip și pietriș** – Girov (râul Cracău), Căciulești (râul Cracău), Crăcăuani (râul Cracău), Tg. Neamț (râul Ozana), Vânători (râul Ozana), Leghiu (râul Ozana), Braniște (râul Ozana).

♦ Ape minerale și substanțe terapeutice

- **Ape minerale carbogazoase** - cele mai importante rezerve omologate de apă minerală carbogazoasă se găsesc în zona Toșorog. Din cele 15 foraje efectuate, doar unul este activ, F1, cu un debit de 2 litri/secundă adică o rezervă de 172 mc/zi. Restul forajelor sunt în conservare sau cimentate. Față de puterea zăcămintului, gradul de valorificare este de

aproximativ 10-15%. Alte zone cu ape minerale carbogazoase sunt Bicazu Ardelean și Dealul Gherman.

- **Ape minerale necarbogazoase (plate)** – în județul Neamț există importante surse de apă plată astfel:
  - > **Perimetrul Munticelul** – perimetrul se află în exploatare, dar întrucât se află în zona parcului natural, activitatea este întreruptă;
  - > **Zona Bicazului Ardelean, Zona Leghin - Pipirig, Zona cabanei Izvorul Muntelui și Zona Tazlău-Ardeluța** sunt prezente surse de apă plată, dar care nu au fost investigate din punct de vedere calitativ și cantitativ.

♦ Ape balneo-terapeutice

- în județul Neamț apar o serie de zăcăminte de ape balneo-terapeutice, care sunt puțin sau deloc valorificate;
- în zona Durău se găsesc ape bicarbonatate sulfuroase cu rezerve de 5 mc/zi, ape clorurate cu rezerve de 9 mc/zi;
- în zona Bălțătești se găsesc ape clorurate utilizate în scop terapeutic;
- în zona Oglinzi-Băi se găsesc ape clorurate cu rezerve de 69-282 mc/zi - în zona Piatra Șoimului se găsesc ape clorurate cu rezerve de 13 mc/zi.

2.2.6. Istoric

Regiunea Nord-Est, regiune istorică a Moldovei – fostul Principat al Moldovei (1359 - 1859) a atins maximul de expansiune în timpul domniei lui Ștefan cel Mare (1457 - 1504), după care a pierdut de-a lungul timpului anumite regiuni (Bugeac în 1538 – redobândit parțial în 1856, Bucovina în 1775, Basarabia în 1812). După unirea cu Țara Românească (1859), Bugeacul este din nou pierdut (1878) în schimbul dobândirii Dobrogei de către nou creată România.

După Primul Război Mondial se realizează **Marea Unire (1918)**, moment în care toate regiunile istorice ale Principatului Moldovei se reunesc în cadrul României Mari.

În timpul celui de-al Doilea Război Mondial, România pierde nordul Bucovinei, Ținutul Herței, Basarabia și Bugeacul în favoarea URSS, începând din 1940. După război este recunoscută definitiv anexarea acestor teritorii de către URSS, iar după destrămarea acesteia

În 1991, nordul Bucovinei, Ținutul Herței și nordul Basarabiei formează oblastul Cernăuți, Bugeacul devine parte componentă a oblastului Odesa, ambele făcând parte din Ucraina, iar restul Basarabiei formează, împreună cu Transnistria - Republica Moldova.

În urma ultimei reorganizări teritoriale, din 1968, teritoriul rămas în România a fostului Principat al Moldovei a fost împărțit în 8 județe: Botoșani, Bacău, Iași, Neamț, Suceava, Vaslui, Galați și Vrancea. Primele șase județe fac parte acum din Regiunea Nord-Est, celelalte 2 aparținând Regiunii Sud-Est.

Descoperirile arheologice, alături de documentele istoricilor, ne arată faptul că regiunea geografică care înconjoară municipiul Piatra-Neamț a fost locuită încă din perioada mezoliticului (aprox. 12.000 înainte de Hristos).

Cea mai veche așezare a fost descoperită la Poiana Cireșului, însă dovezi ale trecutului precum bucăți de ceramică, silex ale civilizației Cucuteni au fost descoperite pe Cozla, în Dărmănești, Bâta Doamnei, Ciriței (Piatra Neamț), etc.

Pe măsură ce ne apropiem de prezent, putem găsi și alte dovezi ale existenței regiunii din care face parte municipiul Piatra-Neamț în Cronică rusească (1387-1392), precum și în documente care atestă existența Mănăstirii Bistrița.

Documentar, **Piatra-Neamț este menționat pentru prima dată în 1387** sub numele de “Kamena” (Piatra), într-o listă a orașelor menținută la zi de ruși.

Dintre documentele interne, este menționat actul din 31 iulie 1431, prin care Alexandru cel Bun a dăruit Mănăstirii Bistrița două prisăci și o “casă a lui Crăciun de la Piatra”, iar **în 1453 primește statutul de târg domnesc**.

Evoluția așezărilor rurale a dus la formarea, începând cu a doua jumătate a **sec. XIV**, a primelor centre cu nuanță urbană: Piatra lui Crăciun, Roman și Neamț. Cu timpul, târgul Piatra capătă o mai mare importanță, aceasta și datorită constituirii aici a unei Curți Domnești.

În **perioada Renașterii și Revoluției industriale** evoluția continuă. Spre începutul secolului XVII municipiul devenise un centru de producție, iar în **1797**, Piatra încetează să mai fie târg voievodal. Pe fondul diversificării producției meșteșugărești și comerciale, spre sfârșitul secolului al XVIII-lea - începutul secolului al XIX-lea, municipiul devine cel mai important centru urban și comercial al ținutului Neamț. Treptat, construcțiile încep să acopere și terasele mai joase ale Bistriței și Cujeșului, iar la mijlocul secolului al XIX-lea sunt incluse în perimetrul municipiului și satele Mărăței și Dărmănești.

În **Epoca Modernă**, revoluția tehnică, reformele de după 1859, cucerirea independenței de stat în 1877 și măsurile legislative ce au urmat au dus la dezvoltarea capitalismului industrial și în această parte a țării. La 8 noiembrie **1841** prima „moară” de hârtie (prima, de altfel, de acest fel) din Moldova este deschisă de Gheorghe Asachi, iar din **1852** aici a funcționat fabrica de postav și sumane Grulich. Apar fabrici de cherestea, săpun, chibrituri, bere și mori.

În **1864** la numele de Piatra se adaugă cuvântul Neamț, măsură necesară pentru a deosebi municipiul de Piatra din județul Olt. 15 februarie 1885 este asociat cu construirea căii ferate Piatra-Neamț - Bacău. Se deschide și filiala locală a Băncii Naționale, în 1832 apare prima școală publică, iar în 1871 este construit primul teatru. Râul Bistrița a jucat rol de veritabilă arteră de comunicație de care depindea viața economică a municipiului.

În ultima parte a secolului XIX se adoptă măsuri semnificative de sistematizare (adaptarea străzilor la circulația trăsurilor și pavarea lor, amenajarea de piețe, canalizarea apelor uzate și a pârâului Cuiejdi, modernizarea centrului orașului și instituirea iluminatului public, amenajarea unor bulevarde, scuaruri, grădini și parcuri), controlul riguros al construcțiilor, norme de construcție și planuri urbanistice, extindere și modernizare, construcție de monumente.

La **sfârșitul secolului al XIX-lea**, municipiul era reședința plășii Piatra-Muntele și a județului Neamț și avea 17.391 de locuitori, aproximativ jumătate fiind de confesiune iudaică, iar cartierele lui erau: Mahalaua Poștei, Dărmănești, Bordeiele, Mărăței, Bistrița, Precista, Borzogheanu, Preideanu și Valea Viei. În municipiu se aflau trei școli primare de băieți cu 619 elevi, trei școli de fete cu 409 eleve, un gimnaziu real cu 120 de elevi, trei pensioane private cu 90 de eleve și o școală de muzică bisericească; un spital cu 45 de paturi și două farmacii și șapte biserici.

La **începutul Secolului XX**, intrarea României în Primul Război Mondial a făcut ca situația locală să aibă mult de suferit. În campaniile acestuia, unitatea din Piatra-Neamț a pierdut peste 2.000 de ostași.

2.3. Populația

2.3.1. Situația demografică

Preocupările actuale ale demografiei se orientează tot mai mult spre cunoașterea, descrierea și analiza evoluției familiilor și a gospodăriilor, ca formă esențială a modului de conviețuire umană, suport informațional statistic esențial pentru construirea politicilor de dezvoltare economică și socială. În acest sens, prin strategia elaborată cu privire la Recensământul Populației și al Locuințelor din anul 2011, a fost extins fondul de informații prin care să se caracterizeze evoluția în timp a familiilor, respectiv a gospodăriilor – componentele de bază ale conviețuirii umane.

Este cunoscut faptul că **evoluțiile demografice** din România sunt îngrijorătoare, cu trenduri negative pe termen lung.

Consecințele acestor evoluții sunt considerabile în toate domeniile vieții economico-sociale: forță de muncă, educație și formare profesională, servicii sociale și de sănătate, dezvoltare regională, etc.

Ținând seama de aceste elemente, este o prioritate de interes național elaborarea unei **Strategii privind populația României** pe termen lung (până în anul 2050) și foarte lung (până la sfârșitul secolului), care ar trebui să vizeze **trei obiective principale**:

- ▶ **Ameliorarea stării de sănătate, reducerea mortalității și creșterea duratei medii de viață.**
- ▶ **Evitarea unei emigrații importante ca dimensiune.**
- ▶ **Redresarea natalității, prin adoptarea unor măsuri urgente de protecție și susținere a familiei prin prestații și servicii sociale accesibile tuturor.**

Pentru a asigura creșterea calității vieții cetățenilor și persoanelor rezidente în România și pentru reducerea și inversarea declinului demografic, vor fi urmărite următoarele **obiective orientative**:

- » **Înscrierea pe o tendință sigură de diminuare a reducerii numărului populației generale.**
- » **Reducerea ratei sărăciei la un nivel comparabil cu media UE din acel an.**
- » **Asigurarea accesului tuturor cetățenilor și rezidenților la servicii de sănătate, educație și sociale de calitate.**
- » **Asigurarea accesului nediscriminatoriu al tuturor persoanelor pe piața muncii**
- » **Cuprinderea tuturor persoanelor apte de muncă în sistemul de educație și formare profesională continuă, inclusiv a celor în vârstă de peste 50 ani.¹**

Populația reprezintă elementul de bază al potențialului economic al unui stat. Prin urmare, cunoașterea aspectelor privind numărul, structura și evoluția acesteia în timp reprezintă punctul de pornire al tuturor analizelor.

Conform datelor statistice existente, **populația domiciliată a Regiunii Nord-Est era, la data de 1 iulie 2019, de 3.977.469 persoane**, reprezentând 18,03% din populația României, procent ce clasează regiunea pe primul loc, ca număr de locuitori. Din punctul de vedere al **populației rezidente a Regiunii Nord-Est**, aceasta era, la aceeași dată, de 3.190.301 persoane, reprezentând 16,47% din populația României, regiunea fiind pe primul loc și conform acestui indicator, în raport cu celelalte regiuni. Diferența dintre cei doi indicatori este de 787.168 de persoane, datorându-se în principal emigrării temporare în alte state membre ale Uniunii Europene sau în alte regiuni de dezvoltare ale României.

Evoluția populației domiciliată, respectiv rezidente, a Regiunii Nord-Est în perioada 2012-2019 este reprezentată în graficul de mai jos. Indicatorul populație rezidentă a fost introdus de INS în anul 2012, prin urmare valoarea pentru 2011 nefiind disponibilă.

¹ Sursa: Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030

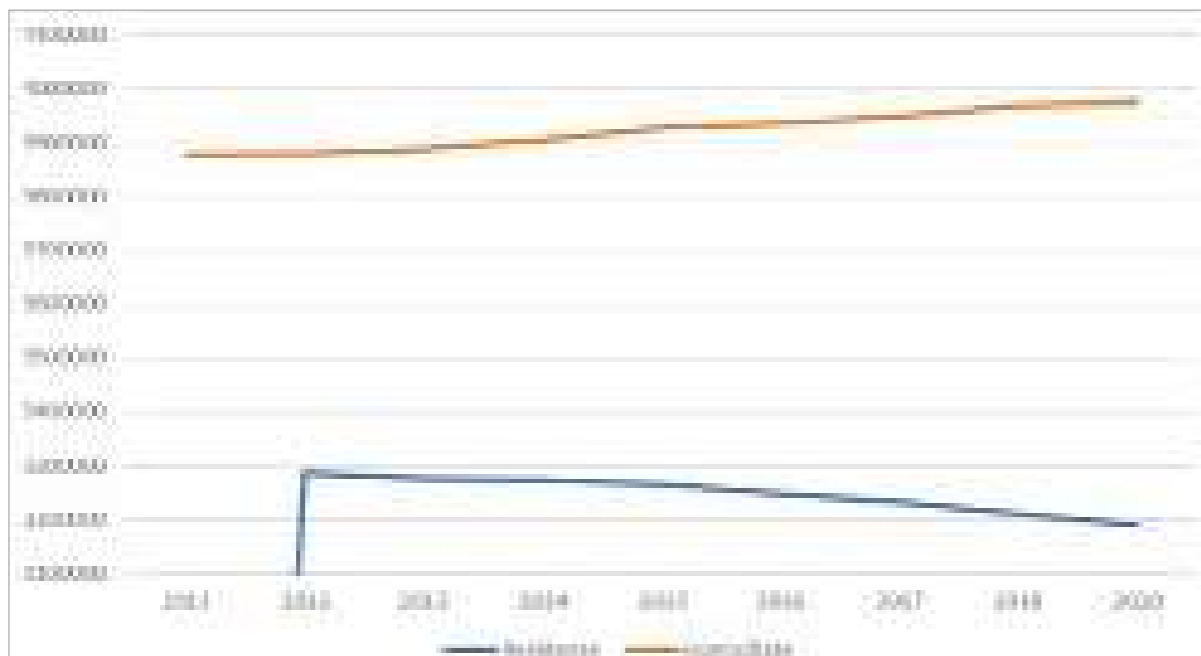

Fig. 2.6. Evoluția populației rezidente și a populației domiciliată în Regiunea Nord-Est, 2011-2019
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

După cum se observă, în paralel cu creșterea populației domiciliată în perioada prezentată, populația rezidentă are o scădere continuă, ceea ce indică o creștere accentuată a numărului de emigranți în afara Regiunii.

Luând în considerare populația domiciliată, cele mai populate județe ale regiunii sunt: Iași, cu 956.216 locuitori (24,04% din totalul populației regiunii), Suceava, cu 761.432 locuitori (19,14% din totalul populației regiunii) și Bacău, cu 738.225 locuitori (18,56% din totalul populației regiunii). La polul opus se situează județele Neamț, cu 566.870 locuitori (14,25% din totalul populației regiunii), Vaslui, cu 499.807 locuitori (12,57% din totalul populației regiunii) și Botoșani, cu 454.919 locuitori (11,44% din totalul populației regiunii).

Evoluția populației domiciliată, respectiv rezidente a fiecărui județ în perioada 2012-2019 este reprezentată în graficele de mai jos:

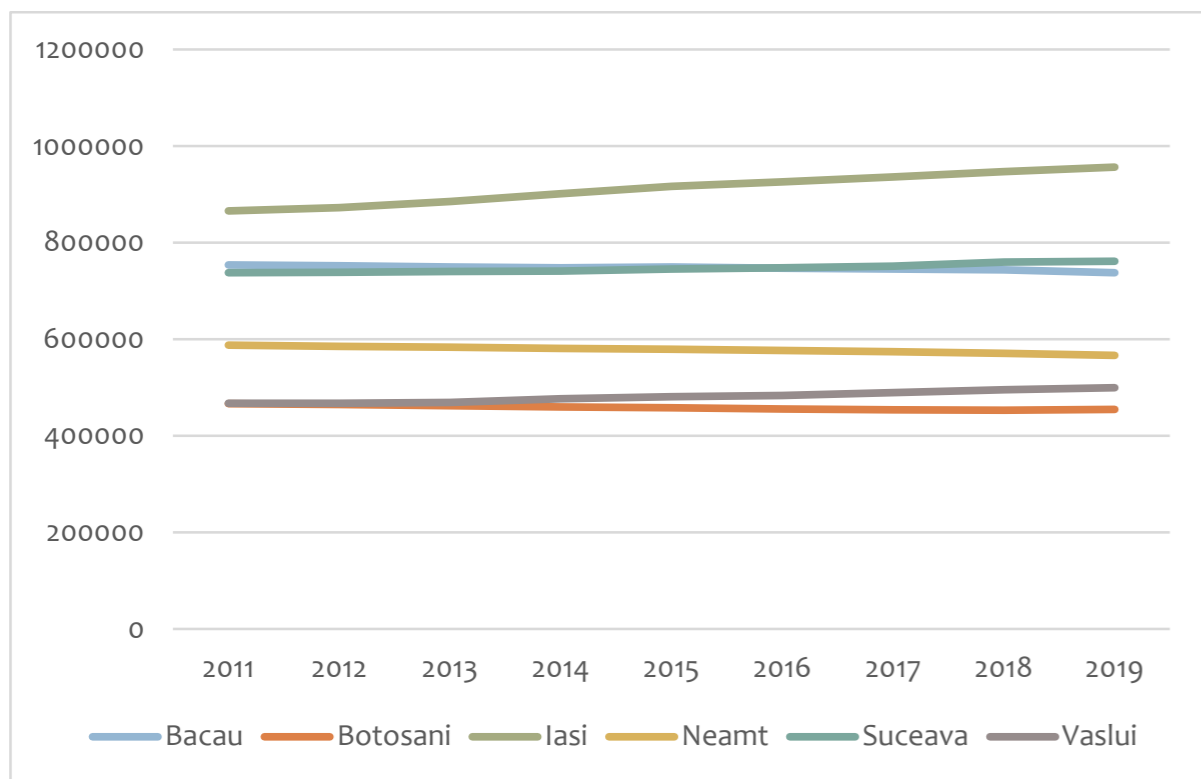

Fig. 2.7. Evoluția populației domiciliată pe județe, 2011-2020
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

Din punct de vedere al populației rezidente, se constată faptul că toate județele regiunii au înregistrat scăderi ale populației în perioada de analiză (2010-2019), cu excepția județului Iași (creștere 2,4%), așa cum reiese din graficul de mai jos:

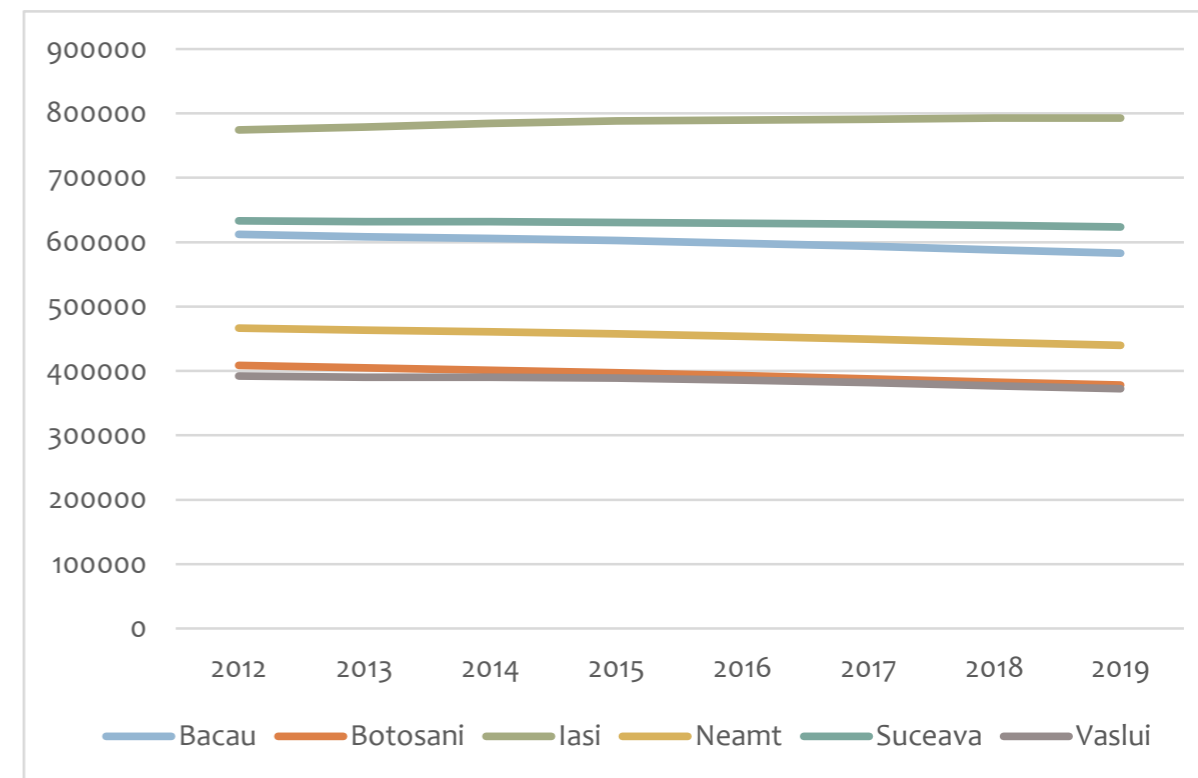

Fig. 2.8. Evoluția populației rezidente pe județe, 2011-2020
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

În ceea ce privește **județul Neamț**, potrivit informațiilor oferite de baza de date tempo online, INSSE, acesta avea în 2011 o populație domiciliată de 587.473 locuitori, din care 233.837 (39,8%) locuiau în mediul urban și 353.636 (60,2%) în mediul rural. La aceeași dată, din totalul populației 297.839 erau femei (50,7%) și restul de 289.634 (49,3%) bărbați. Rapoartele procentuale menționate se mențin și la nivelul anului 2019, cu variații minore: urban – 39,2%, rural – 60,8%, respectiv femei – 50,9%, bărbați – 49,1%.

Evoluția populației în perioada 2010-2019 este reprezentată în graficul următor:

Fig. 2.9. Evoluția populației din județul Neamț în perioada 2010-2019
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

Populația stabilă a celor mai importante localități din județ, la finele anului 2019, era următoarea: Municipiul Piatra-Neamț – 112.451 persoane, Municipiul Roman – 69.128 persoane, Municipiul Târgu Neamț – 21.967 persoane, Municipiul Roznov – 10.341 persoane și Municipiul Bicaz – 8.246 persoane.

Municipiul Piatra-Neamț reprezintă principalul centru socio-economic din Județul Neamț. La data de 1 iulie 2019, conform datelor Institutului Național de Statistică, municipiul avea o populație stabilă totală de 112.451 locuitori. Se constată și aici aceeași dinamică negativă, în sensul că la nivelul anului 2011 numărul populației era de 118.669 de locuitori, în anul 2019 înregistrându-se o scădere cu 5,24% (mai mare decât cea echivalentă la nivel de județ, de doar 3,85%).

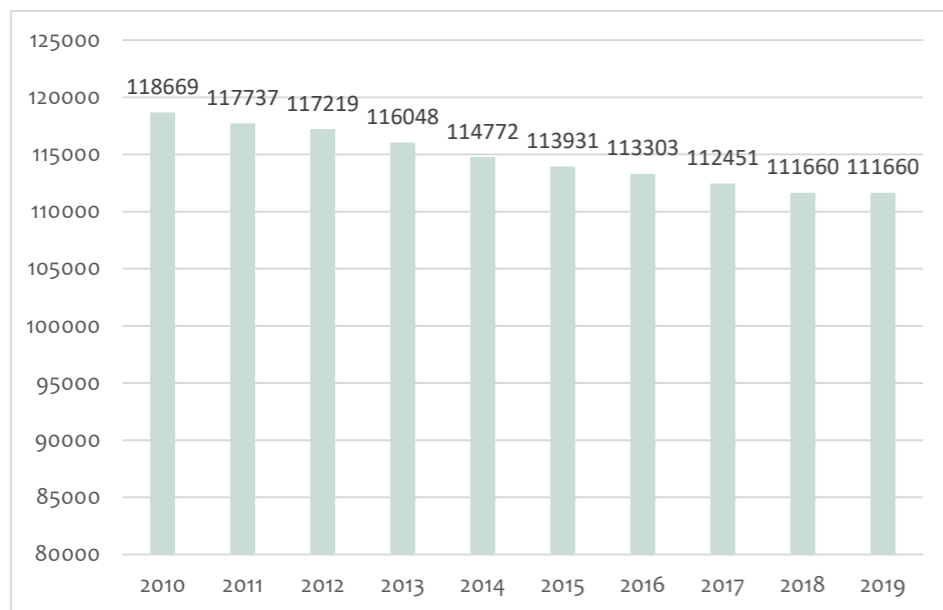

Fig. 2.10. Evoluția populației din municipiul Piatra Neamț în perioada 2011-2019
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

Cauzele principale ale acestei scăderi au fost natalitatea tot mai mică și migrația externă accentuată.

2.3.2. Structura pe sexe și grupe de vârstă

Distribuția pe sexe a populației Regiunii Nord-Est este în concordanță cu distribuția la nivelul țării, dar și la nivelul Uniunii Europene, unde se înregistrează o pondere ușor mai crescută a femeilor în totalul populației.

Cu toate acestea, dacă la nivelul României diferența procentuală între sexe este de 2,31% în favoarea

femeilor, la nivelul Regiunii Nord-Est diferența este de doar 0,20%, marcând o distribuție mult mai echilibrată a populației.

Structura pe sexe a populației, la nivelul județului Neamț, respectiv a municipiului Piatra Neamț, manifestă aceeași preponderență a persoanelor de sex feminin, evidențiată în tabelul următor:

1 Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE

Tabel 2.1. Structura populației pe sexe, 2019

	Județul Neamț	Municipiul Piatra Neamț
Feminin	50,86% (288.282)	53,26% (59.888)
Masculin	49,14% (278.588)	46,74% (52.563)

După cum se observă, la nivelul județului diferența procentuală între sexe este de 1,72%, în schimb la nivelul municipiului se constată o preponderență accentuată a femeilor, în favoarea cărora există o diferență de 6,52%.

Organizarea pe grupe de vârstă a județului Neamț evidențiază cea mai ridicată pondere deținută de populația adultă (63,30%), apropiată de valorile de la nivelul Regiunii Nord-Est (63,40%), respectiv de la nivelul țării (63,61%). Populația vârstnică reprezintă 16,89% din totalul populației județului, pondere superioară celei înregistrate la nivelul regiunii (14,74%), dar foarte apropiată de valoarea înregistrată la nivelul țării (16,71%), în timp ce în cazul populației tinere (0-19 ani), la nivel de județ se înregistrează o pondere mai mică (19,82%) față de Regiunea Nord-Est (21,86%) și apropiată de cea la nivel național (19,68%).

Analiza distribuției populației pe grupe de vârstă și pe sexe pentru anul 2019 este reprezentată în figura de mai jos, din care se observă că populația județului Neamț este dominată de grupa adulților cu vârste cuprinse între 40-44 ani.

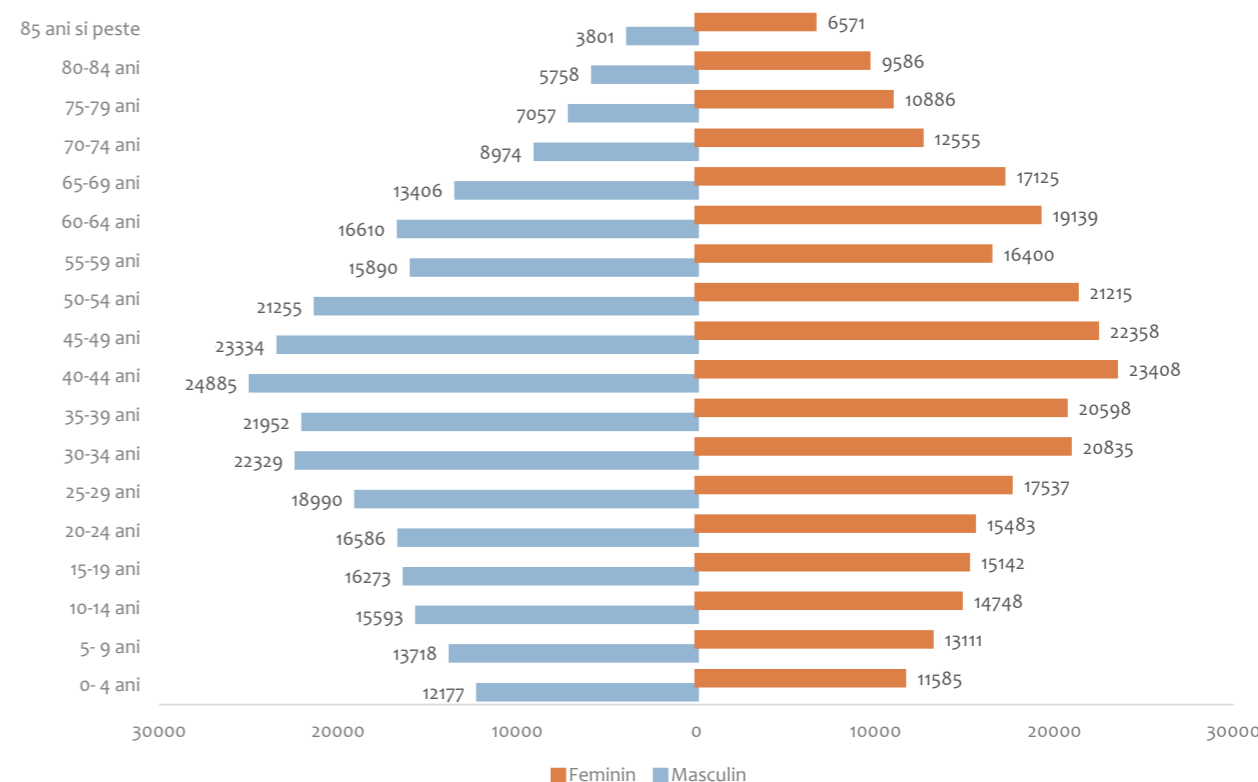

Fig. 2.11. Repartiția populației jud. Neamț pe grupe de vârstă și sexe, 2019
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

În ceea ce privește **populația Municipiului Piatra-Neamț**, aceasta prezintă următoarele ponderi pe grupe majore de vârstă:

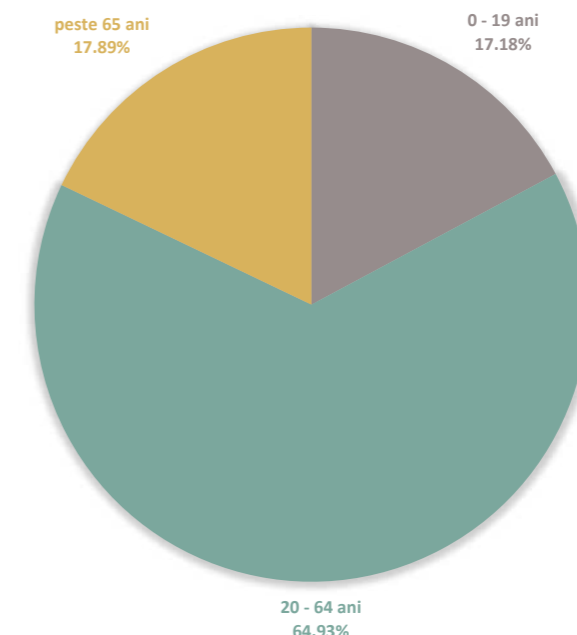

Fig. 2.12. Repartiția populației Municipiului Piatra Neamț pe grupe majore de vârstă, 2019
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

După cum se observă, comparativ cu datele prezentate anterior la nivel de țară, regiune și județ, în Piatra Neamț ponderea populației vârstnice este mai mare, la fel ca și cea a populației adulte, rezultând într-o pondere redusă a tinerilor.

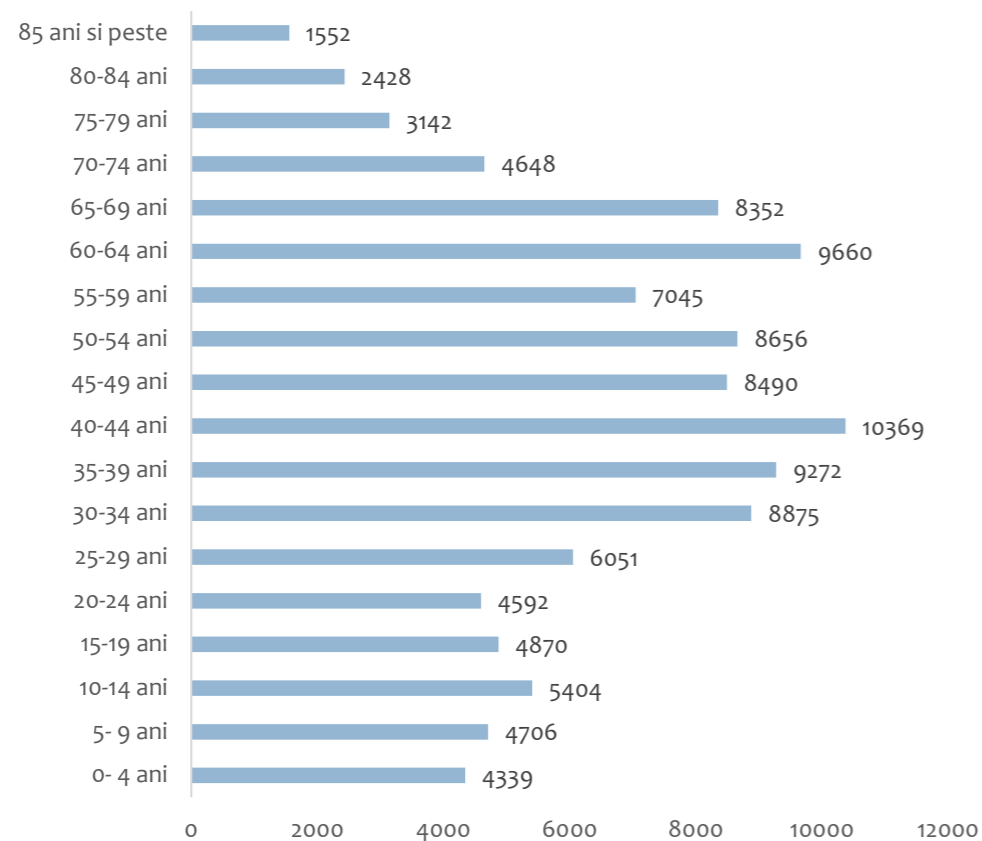

Fig. 2.13. Repartiția populației Municipiului Piatra Neamț pe grupe de vârstă detaliate, 2019
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

Analizând repartiția detaliată pe grupe de vârstă, se constată aceeași preponderență a segmentului de vârstă 40-44 de ani, ca și la nivelul județului, dar grupa următoare de vârstă este cea de 60-64 de ani, marcând tendința de îmbătrânire evidențiată și în graficul anterior.

Cumulând datele de mai sus, se observă clar o tendință mai pronunțată a îmbătrânirii populației la nivelul municipiului, față de cea la nivel de județ.

Modelele demografice ale viitoarelor tendințe demografice sugerează faptul că ratele considerabil mai mici ale natalității, corelate cu o speranță de viață din ce în ce mai mare, vor fi reflectate într-o structură a populației cu o vârstă mai înaintată. Se așteaptă ca acest model al îmbătrânirii populației, care este din ce în ce mai evident în rândul regiunilor UE, să aibă implicații profunde într-o gamă largă de domenii de politică, cu impact, printre altele, asupra populației de vârstă școlară, asistenței medicale, participării la forța de muncă, protecției sociale, aspectelor de securitate socială și finanțelor publice.

În cazul în care se are în vedere gruparea populației numai în două categorii distincte, sub 40 de ani și mai

mare de 40 de ani (inclusiv 40 de ani), atunci obținem, de asemenea, un indicator reprezentativ privind gradul de îmbătrânire al populației. Datele rezultate în acest caz, au următoarele valori pentru municipiul Piatra Neamț, în anul 2019: 48.109 locuitori au vârsta mai mică de 40 de ani, iar restul, 64.432 locuitori au vârsta mai mare sau egală cu 40 de ani. Procentual, aceste valori reprezintă 42,78% și 57,21%. Concluzia este și de această dată clară: populația municipiului Piatra Neamț este preponderent adultă.

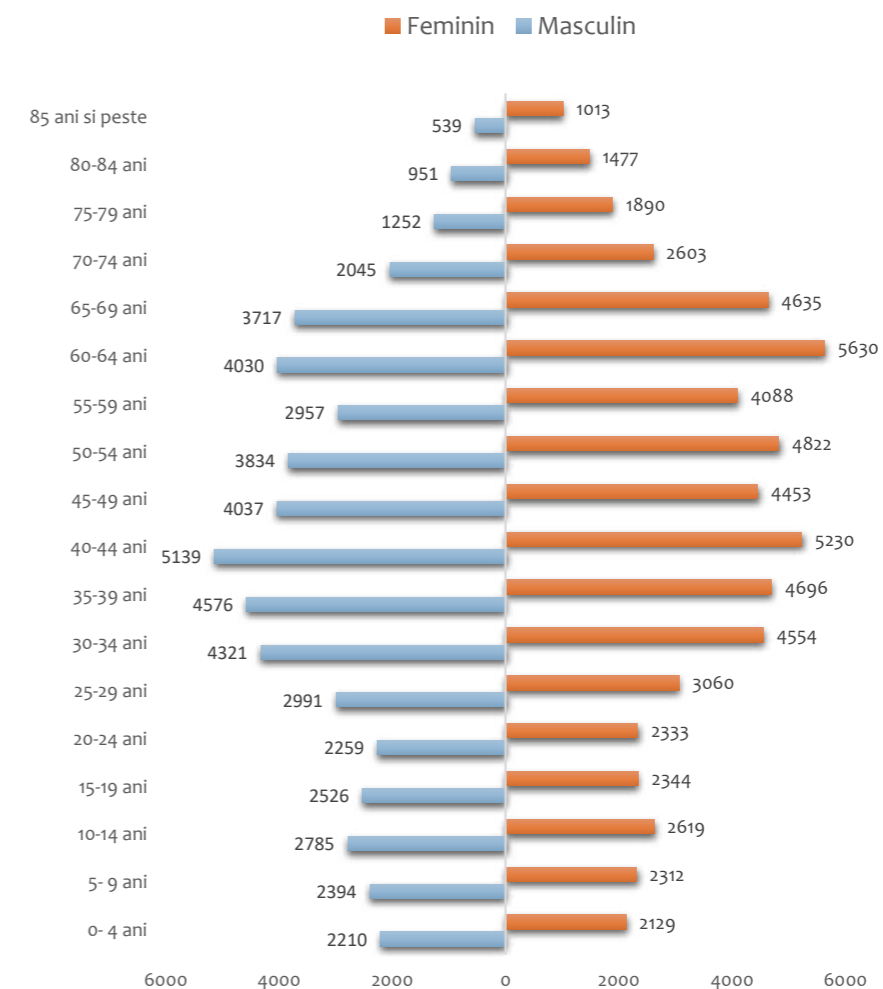

Fig. 2.14. Repartiția pe grupe de vârstă și sexe, Municipiul Piatra Neamț, 2019
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

Analizând **piramida populației pe grupe de vârstă și sexe**, reprezentată mai sus, se observă că pentru femei, grupa de vârstă cea mai numeroasă este 60-64 de ani, urmată de grupa 40-44 de ani, în timp ce pentru bărbați este cea de 40-44 de ani, urmată de grupa 35-39 de ani.

În tabelul următor este prezentată evoluția populației pe grupe principale de vârstă, în intervalul 2011-2019:

Tabel 2.2. Evoluția populației pe grupe principale de vârstă, Municipiul Piatra Neamț, 2011-2019

Anul	Grupa de vârstă		
	0 – 19 ani	20 – 64 ani	Peste 65 ani
2011	20.825	84.027	13.817
2012	20.365	83.257	14.115
2013	20.135	82.560	14.524
2014	19.873	81.279	15.340
2015	19.973	79.836	16.239
2016	19.697	77.868	17.207
2017	19.696	76.138	18.097
2018	19.686	74.474	19.143
2019	19.319	73.010	20.122

Tendința de îmbătrânire a populației în perioada analizată poate fi evidențiată prin variația între anul 2011 și anul 2019, pe grupe de populație, rezultând o scădere cu 7,23% a populației tinere (0-19 ani), cu 13,11% a populației adulte (20-64 de ani), asociată cu o creștere masivă, cu 45,63%, a populației vârstnice (peste 65 de ani).

La nivelul anului 2019, indicele de îmbătrânire al municipiului este de 2,06% calculat conform formulei:

$$\text{Îmbătrânire} = \frac{\text{Populația}_{60 \text{ ani și peste}}}{\text{Populația}_{0-14 \text{ ani}}}$$

Datorită faptului că indicele de îmbătrânire al municipiului Piatra Neamț este supraunitar, adică populația tânără nu depășește populația vârstnică, municipiul nu are capacitate de regenerare. În cazul municipiului Piatra Neamț, populația peste 60 de ani reprezintă 26,48% din totalul populației, iar în mod

convențional se apreciază că o pondere a populației vârstnice mai mare de 12% corespunde unei populații îmbătrânite demografic. Astfel, există riscul de creștere a populației vârstnice, crescând și indicele de îmbătrânire, cu numeroase implicații în toate sferile activității umane.

De asemenea, creșterea populației vârstnice impune o extindere a rețelei și standardelor de calitate a serviciilor sociale.

Proiectarea populației oferă informații utile asupra evoluției numărului și structurii populației pe grupe de vârstă. Din punct de vedere demografic, principalii factori care acționează asupra mărimii și structurii populației sunt: fertilitatea, mortalitatea și migrația.

Situația actuală subliniază menținerea tendinței descendente, însă la un ritm mult mai alert decât cel estimat, reducerea populației impunând pe termen lung provocări pentru dezvoltarea sustenabilă a municipiului Piatra Neamț.

2.3.3. Structura după etnie

În urma rezultatelor finale ale recensământului din 2011, populația Regiunii Nord-Est declarată de altă etnie decât cea română număra 260 mii de persoane, adică 7,85% (dintre aceștia 5,45% au refuzat să își declare etnia).

Tabel 2.3. Repartiția populației de altă etnie decât cea română, în Regiunea Nord-Est, 2011
(Sursa: Planul de Dezvoltare Regională Nord-Est 2021-2027)

Etnie	Număr locuitori
Romi	55.216
Ucrainieni	6.695
Ruși-Lipoveni	5.296
Maghiari	4.725
Polonezi	1.966
Germani	1.017
Ceangăi	849
Alte etnii	3.721
Etnie nedeclarată	179.881

Referitor la structura populației municipiului Piatra Neamț după etnia declarată cu ocazia recensământului din anul 2011, aceasta se prezintă astfel: populația majoritară, 88,96%, este de etnie română, iar pe locul următor se situează populația de etnie romă, cu o proporție de 0,97%.

Tabel 2.4. Repartiția populației de altă etnie decât cea română, Municipiul Piatra-Neamț, 2011
(Sursa: Planul de Dezvoltare Regională Nord-Est 2021-2027)

Etnie	Număr locuitori
Români	75.654
Romi	827
Ruși-Lipoveni	54
Germani	47
Maghiari	39
Evrei	21
Turci	20
Italieni	17
Ucrainieni	9
Greci	8
Armeni	7
Ceangai	4
Slovaci	4
Alte etnii	23
Etnie nedeclarată	8.313

2.3.4. Mișcarea naturală și migratorie

Populația umană reprezintă un sistem dinamic supus în permanență schimbărilor, ca urmare a influenței mișcării naturale (nașteri și decese) și a mișcării migratorii (imigrări și emigrări).

Migrația, privită ca mișcare în spațiu a unei populații, reprezintă o componentă principală a acesteia, alături de natalitate și mortalitate. Totuși, importanța mișcării migratorii este mai redusă, dacă avem în vedere procesul reproducerii populației, deoarece, prin intermediul acesteia se realizează numai o deplasare a unor efective de populație dintr-o colectivitate în alta.

2.3.4.1. Mișcarea naturală a populației

Tendința de îmbătrânire a populației din Regiunea Nord-Est este evidentă și din analiza mișcării naturale a populației, constatându-se o scădere continuă a numărului de copii născuți vii în anul 2019, față de anul 2011.

Încetinirea creșterii populației este strâns legată de sporul natural al populației (numărul total de nașteri minus numărul total de decese), numeroase economii mondiale dezvoltate confruntându-se cu o scădere accentuată a ratelor natalității, asociată cu o creștere constantă a speranței de viață.

Valorile indicatorilor specifici pentru caracterizarea mișcării naturale a populației la nivelul Regiunii Nord-Est, județului Neamț și municipiului Piatra Neamț sunt prezentate în tabelele următoare:

Tabel 2.5. Mișcarea naturală a populației (nr. persoane), 2011, 2019
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

Mișcarea naturală a populației	An	Născuți vii	Decedați	Spor natural
Regiunea Nord - Est	2011	36.401	40.996	-4.595
	2019	35.049	43.947	-8.898
Județul Neamț	2011	4.636	6.393	-1.757
	2019	4.277	6.982	-2.705
Municipiul Piatra-Neamț	2011	754	994	-168
	2019	826	1.071	-317

Tabel 2.6. Mișcarea naturală a populației (rate la 1000 locuitori), 2011, 2019
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

Mișcarea naturală a populației	An	Rata natalității	Rata mortalității	Rata sporului natural
Regiunea Nord - Est	2011	9,39	10,57	-1,18
	2019	8,81	11,05	-2,24
Județul Neamț	2011	7,89	10,88	-2,99
	2019	7,54	12,32	-4,77
Municipiul Piatra-Neamț	2011	6,96	8,38	-1,42
	2019	6,71	9,52	-2,82

După cum se observă, la toate cele trei niveluri se constată o creștere a ratei mortalității și o scădere a ratei natalității în perioada analizată, rezultând într-o scădere accentuată a sporului natural.

Pentru toți indicatorii, Municipiul Piatra Neamț înregistrează valori mai bune decât cele la nivelul județului, dar mai slabe decât mediile pe regiune.

2.3.4.2. Mișcarea migratorie a populației

La nivelul unei țări, mișcarea migratorie se manifestă prin două componente, și anume mișcarea internă ce se desfășoară pe teritoriul acesteia, între regiunile sale, și migrația externă reprezentată de emigrarea locuitorilor țării respective către alte state.

Emigrația este dificil de surprins pe baza surselor administrative, deoarece în legislația națională nu există obligația cetățenilor de a anunța autoritățile în cazul stabilirii reședinței obișnuite în altă țară. Înregistrarea în evidențele Direcției Pașapoarte se face numai în cazul în care cetățeanul român solicită stabilirea domiciliului (reședința permanentă) în alt stat, membru al Uniunii Europene sau nu.

Pentru emigrație, datele existente din surse administrative nu acoperă întregul fenomen al emigrației, existând o subevaluare severă a numărului de emigranți. Lipsa disponibilității cifrelor exacte privind emigrația a condus la necesitatea unei noi gândiri statistice, bazate pe metode de estimare, la recomandarea Comisiei Europene, prin care se permite institutelor naționale de statistică utilizarea, în cadrul procedurii statistice, a unor „metode de estimare statistică bine documentate, bazate pe date științifice”.

În ceea ce privește **migrația internă**, se remarcă faptul că Regiunea Nord-Est prezintă o migrație negativă, fiind regiunea aflată pe locul 1 în cadrul României, la nivelul anului 2019. Astfel, Regiunea Nord-Est a înregistrat un număr de 72.942 de persoane plecate și doar 33.468 de persoane sosite, Regiunea pierzând astfel 39.474 locuitori în favoarea altor zone ale României.

În privința mediilor de rezidență ale persoanelor care își schimbă domiciliul dintr-o regiune în alta, se remarcă faptul că în anul 2019 majoritatea zonelor urbane au pierdut locuitori în favoarea zonelor rurale, soldul în mediul urban fiind de -19.479 persoane și în mediul rural de +19.479 persoane, în întreaga țară. Dintre acestea, **Regiunea Nord-Est a furnizat un sold negativ atât în mediul urban (-5.934 persoane) cât și în mediul rural (-714 persoane)**. În mediul urban cea mai mare scădere de populație a fost înregistrată în județele Bacău și Iași și **cea mai mică scădere de populație în județul Neamț**¹.

Evoluția în timp a numărului și structurii populației este și rezultatul mișcării migratorii. Mișcarea migratorie desemnează forma de mobilitate geografică care constă în schimbarea statutului rezidențial.

În ceea ce privește migrația internă, conform datelor furnizate de Banca Mondială prin studiul „Orașe

Magnet – Migrațiune și Navetism în România” – 2017, au fost consemnați pentru perioada 2001-2011, 11.767 migranți atrași în ZUF Piatra Neamț, din care 5.491 în Municipiul Piatra Neamț. Dintre aceștia, aproximativ 62% au fost migranți din afara zonei urbane funcționale, iar 38% migranți din alt județ. Localitățile menționate ca reprezentând proveniența majorității migranților și navetiștilor pentru zona urbană funcțională aferentă Municipiului Piatra Neamț, între anii 2001 și 2011, sunt:

- ▶ **Localități de proveniență a migranților:** Piatra Neamț, Iași, București, Roman, Bacău, Târgu Neamț, Bicăz, Roznov, Bărgăoani, Alexandru cel Bun, Săvinești, Girov
- ▶ **Localități de proveniență a navetiștilor:** Dumbrava Roșie, Alexandru cel Bun, Roznov, Zănești, Girov, Roman, Pângărați, Gârcina.

În același studiu, Municipiile Piatra Neamț și Vaslui sunt identificate ca zone care au pierdut în perioada 2001-2011 peste 15% din populație, o scădere dublă în comparație cu media la nivel național, datorită emigrării populației, precum și migrării către zone urbane funcționale mai mari.

Evoluția mișcării migratorii la nivelul Regiunii Nord-Est și al județelor componente este evidențiată în tabelul de mai jos:

Tabel 2.7. Evoluția mișcării migratorii a populației Regiunii Nord-Est și județelor componente, 2011-2019 (nr. persoane) (Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

Stabiliri cu domiciliul (inclusiv migrația externă)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Regiunea Nord-Est	54.780	70.184	79.624	92.281	74.864	79.739	89.290	98.088	101.395
Jud. Bacău	9.980	11.094	11.232	13.564	11.913	12.259	13.241	12.451	12.562
Jud. Botoșani	5.398	6.574	6.490	6.566	6.147	7.845	7.675	11.592	11.317
Jud. Iași	15.299	23.742	29.300	35.539	26.747	25.726	27.447	29.934	33.316
Jud. Neamț	7.982	8.635	7.962	8.614	8.154	8.922	8.388	9.186	9.407
Jud. Suceava	9.595	10.543	10.490	12.281	11.396	11.734	15.901	16.790	14.620
Jud. Vaslui	6.526	9.596	14.150	15.717	10.507	13.253	16.638	18.135	20.173
Plecări cu domiciliul (inclusiv migrația externă)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Regiunea Nord-Est	56.831	62.710	62.366	66.860	65.236	71.131	69.636	74.431	78.887
Jud. Bacău	10.926	11.816	11.746	12.275	12.333	13.312	12.868	13.120	14.245
Jud. Botoșani	6.444	7.325	7.274	7.681	7.504	8.172	7.811	8.110	8.495
Jud. Iași	13.537	15.318	15.713	18.038	17.516	18.969	18.702	20.491	21.761
Jud. Neamț	8.745	9.218	8.838	9.231	8.842	9.975	9.867	9.863	10.292
Jud. Suceava	9.633	10.884	10.255	11.080	10.302	10.889	10.574	11.506	12.273
Jud. Vaslui	7.546	8.149	8.540	8.555	8.739	9.814	9.814	11.341	11.821
Soldul schimbărilor de domiciliu (inclusiv migrația externă)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Regiunea Nord-Est	-2.051	7.474	17.258	25.421	9.628	8.608	19.654	23.657	22.508
Jud. Bacău	-946	-722	-514	1.289	-420	-1.053	373	-669	-1.683
Jud. Botoșani	-1.046	-751	-784	-1.115	-1.357	-327	-136	3.482	2.822
Jud. Iași	1.762	8.424	13.587	17.501	9.231	6.757	8.745	9.443	11.555
Jud. Neamț	-763	-583	-876	-617	-688	-1.053	-1.479	-677	-885
Jud. Suceava	-38	-341	235	1.201	1.094	845	5.327	5.284	2.347
Jud. Vaslui	-1.020	1.447	5.610	7.162	1.768	3.439	6.824	6.794	8.352

¹ Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE, anul 2019

Analizând datele prezentate, se constată un sold pozitiv al schimbărilor de domiciliu, inclusiv migrația externă, atât la nivelul regiunii, cât și al majorității județelor. Singurele județe cu un sold negativ constant sunt Jud. Bacău și Jud. Neamț. În cazul județului Neamț se constată totuși niște valori mai mici pentru ultimii 2 ani, în raport cu valorile înregistrate în perioada 2016-2017.

La nivelul Municipiului Piatra Neamț, se constată o evoluție similară cu cea la nivel de județ, așa cum rezultă din valorile prezentate mai jos, în format tabelar și grafic:

Tabel 2.8. Evoluția mișcării migratorii a populației Municipiului Piatra Neamț, 2011-2019 (nr. persoane)
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

Stabiliri cu domiciliul (inclusiv migrația externă)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Municipiul Piatra Neamț	1.319	1.423	1.429	1.504	1.277	1.415	1.507	1.753	1.846
Plecări cu domiciliul (inclusiv migrația externă)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Municipiul Piatra Neamț	2.024	2.162	2.010	1.983	2.073	2.322	2.235	2.161	2.306
Soldul schimbărilor de domiciliu (inclusiv migrația externă)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Municipiul Piatra Neamț	-705	-739	-581	-479	-796	-907	-728	-408	-460

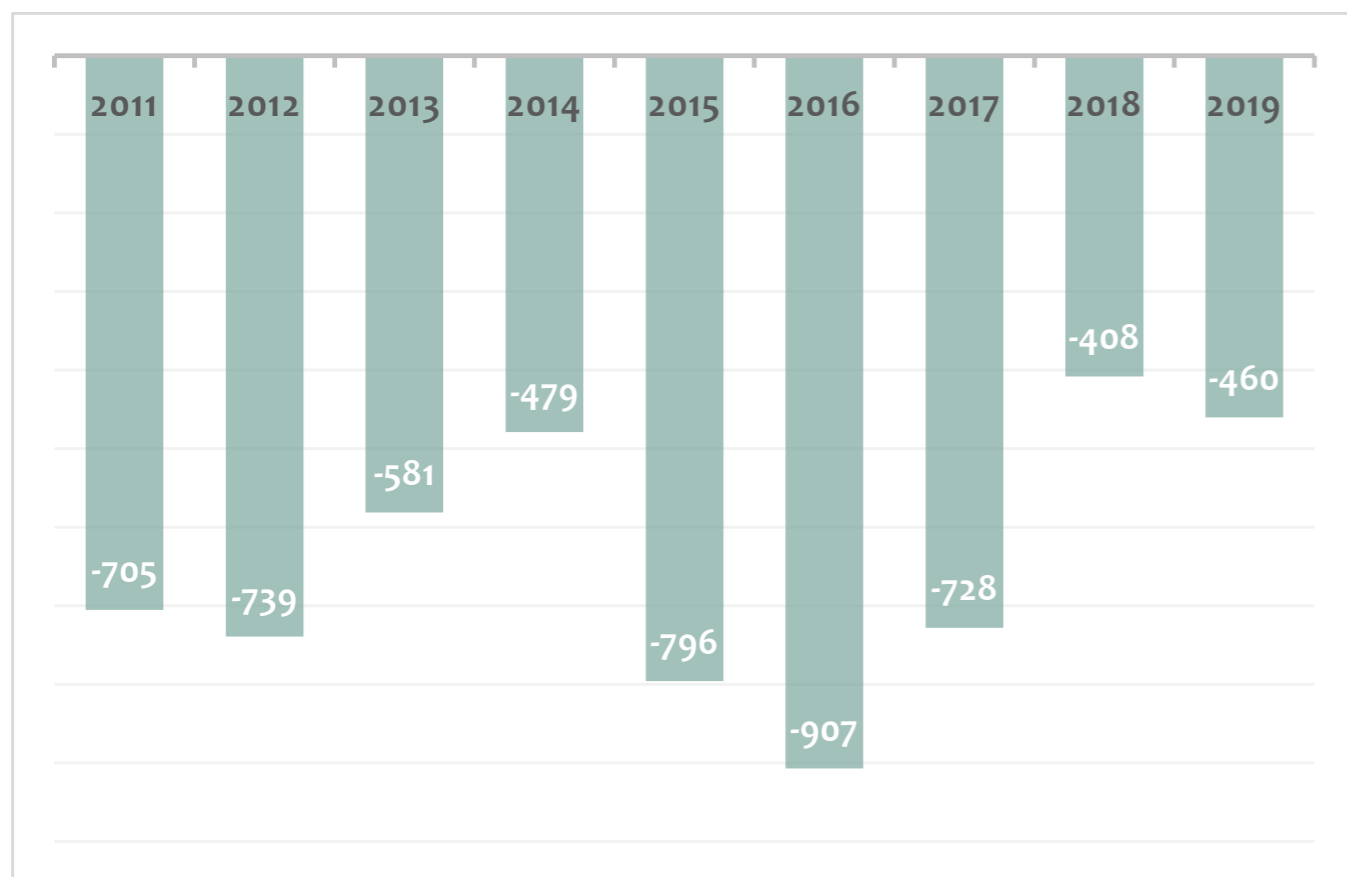

Fig. 2.15. Evoluția soldului schimbărilor de domiciliu, Municipiul Piatra Neamț, 2011-2019
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

În ceea ce privește emigrația, aceasta este diferențiată în:

- ▶ emigrație definitivă (persoane care emigrează în străinătate, stabilindu-și domiciliul în alt stat);
- ▶ emigrație temporară (persoane care emigrează în străinătate pe o perioadă de cel puțin 12 luni).

Tabel 2.9. Emigranți definitiv, 2011-2019 (nr. persoane)
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Regiunea Nord-Est	2.972	3.027	2.742	1.964	2.729	4.197	4.408	5.486	5.945
Jud. Bacău	415	438	479	434	592	856	880	1062	1172
Jud. Botoșani	235	239	270	186	277	378	385	432	474
Jud. Iași	769	678	609	542	829	1289	1491	1876	1925
Jud. Neamț	345	361	326	289	375	608	578	703	772
Jud. Suceava	987	1072	760	253	345	539	530	658	691
Jud. Vaslui	221	239	298	260	311	527	544	755	911
Municipiul Piatra Neamț	129	131	120	115	125	197	236	223	265

Tabel 2.10. Emigranți temporar, 2011-2019 (nr. persoane)
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Regiunea Nord-Est	27.495	25.802	27.880	31.403	33.508	39.002	38.170	37.811	5.945
Jud. Bacău	5.132	4.823	5.210	5.868	6.257	7.289	7.098	7.031	1172
Jud. Botoșani	3.387	3.171	3.422	3.854	4.110	4.797	4.710	4.666	474
Jud. Iași	6.369	6.007	6.473	7.291	7.766	9.084	8.794	8.711	1925
Jud. Neamț	4.058	3.787	4.113	4.633	4.960	5.721	5.652	5.599	772
Jud. Suceava	5.261	4.935	5.331	6.005	6.414	7.450	7.322	7.253	691
Jud. Vaslui	3.288	3.079	3.331	3.752	4.001	4.661	4.594	4.551	911

După cum se observă, la toate nivelurile teritoriale se constată o evoluție similară, crescătoare, atât în ceea ce privește emigrația definitivă, cât și cea temporară, cauza evidentă fiind prevalența nevoilor materiale.

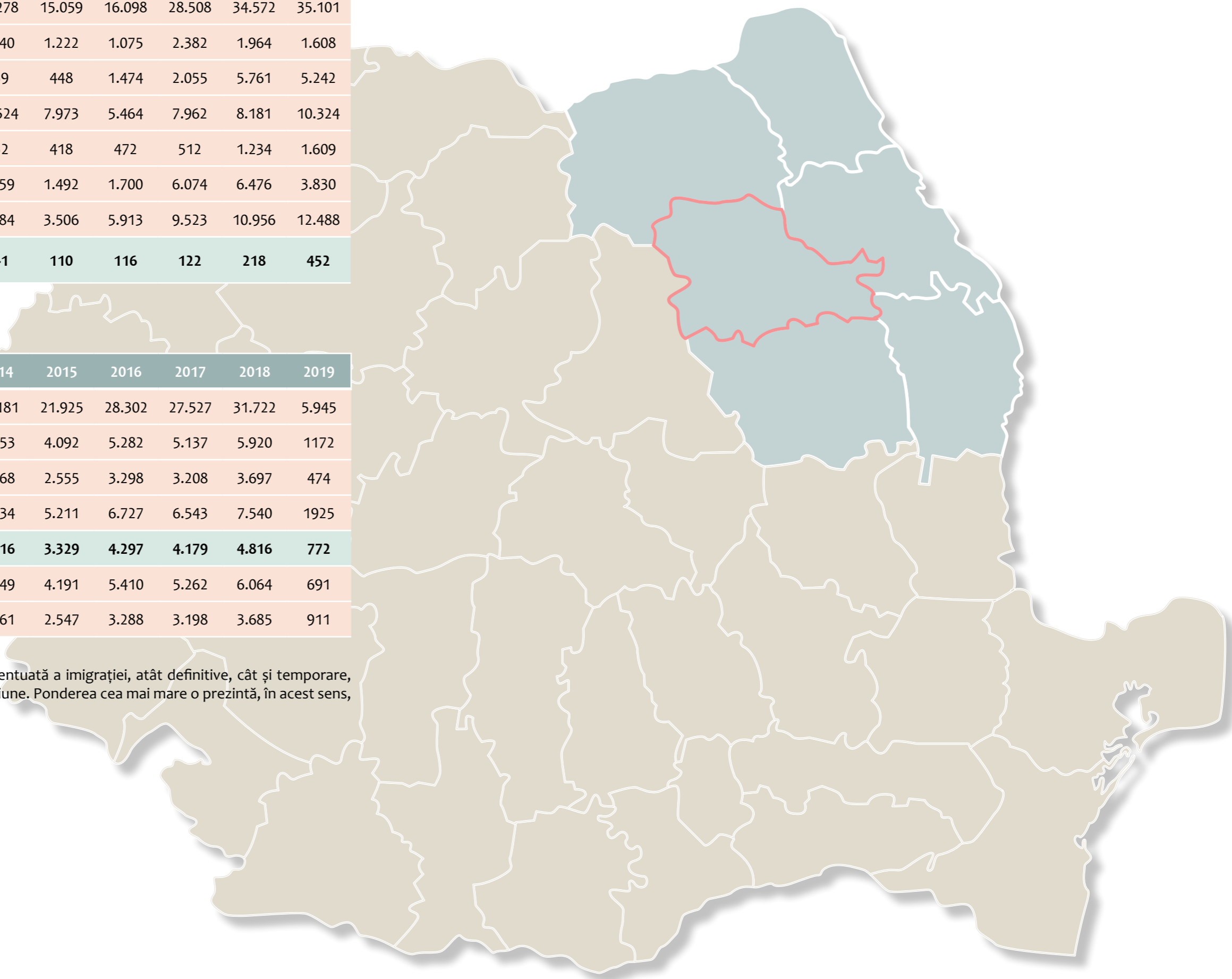
Tabel 2.11. Imigranți definitiv, 2011-2019 (nr. persoane)
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Regiunea Nord-Est	4.314	11.666	16.669	26.278	15.059	16.098	28.508	34.572	35.101
Jud. Bacău	290	759	903	2.340	1.222	1.075	2.382	1.964	1.608
Jud. Botoșani	276	662	814	639	448	1.474	2.055	5.761	5.242
Jud. Iași	1.748	6.529	8.438	13.524	7.973	5.464	7.962	8.181	10.324
Jud. Neamț	254	317	256	332	418	472	512	1.234	1.609
Jud. Suceava	977	598	819	1.959	1.492	1.700	6.074	6.476	3.830
Jud. Vaslui	769	2.801	5.439	7.484	3.506	5.913	9.523	10.956	12.488
Municipiul Piatra Neamț	126	120	100	141	110	116	122	218	452

Tabel 2.12. Imigranți temporar, 2011-2019 (nr. persoane)
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Regiunea Nord-Est	26.668	24.505	21.697	21.181	21.925	28.302	27.527	31.722	5.945
Jud. Bacău	4.980	4.573	4.049	3.953	4.092	5.282	5.137	5.920	1172
Jud. Botoșani	3.108	2.855	2.528	2.468	2.555	3.298	3.208	3.697	474
Jud. Iași	6.333	5.825	5.157	5.034	5.211	6.727	6.543	7.540	1925
Jud. Neamț	4.052	3.720	3.294	3.216	3.329	4.297	4.179	4.816	772
Jud. Suceava	5.100	4.685	4.148	4.049	4.191	5.410	5.262	6.064	691
Jud. Vaslui	3.095	2.847	2.521	2.461	2.547	3.288	3.198	3.685	911

Din tabelele de mai sus se constată o intensificare accentuată a imigrației, atât definitive, cât și temporare, marcată printr-o creștere a celor care se stabilesc în regiune. Ponderea cea mai mare o prezintă, în acest sens, județele Iași și Vaslui.

3. Economia Municipiului Piatra Neamț

3.1. Perspectiva de ansamblu a economiei

Activitatea economică este definită ca fiind „*acel proces economic care reflectă faptele, actele, comportamentele și deciziile oamenilor prin care au loc atragerea și utilizarea resurselor pentru a produce bunuri și servicii în scopul satisfacerii intereselor economice*”¹. O altă definiție a conceptului de activitate economică este dată de reglementările financiar – fiscale conform cărora „*activitatea economică este ansamblul faptelor și actelor referitoare la atragerea și utilizarea resurselor economice în vederea producerii, distribuției, circulației și consumului de bunuri sau de servicii, în funcție de nevoi și de interes, în scopul obținerii de profit*”². Activitățile economice pot fi definite și ca reprezentând „*ansamblul acțiunilor umane prin care se urmărește obținerea de bunuri materiale și servicii de orice fel, necesare satisfacerii trebuințelor de viață normală, în condițiile unor resurse limitate*”³.

Potrivit **Strategiei Naționale pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030**, **obiectivul general** prevăzut pe baza indicațiilor Uniunii Europene, se referă la „*Promovarea unor practici de consum și producție sustenabile*.” O abordare realistă a acestei arii presupune evaluarea modelului de producție și consum pe care s-a bazat evoluția economiei românești în ultima perioadă de timp, în scopul identificării soluțiilor pentru reducerea consumului de resurse materiale pe unitate de valoare adăugată brută (VAB) și decuplării dinamicii produsului intern brut (PIB) de cea a consumului integrat de resurse materiale și energetice, precum și de impactul negativ asupra mediului.

Estimările preliminare conduc la concluzia că, prin aplicarea unor instrumente adecvate de politică economică, în perioada 2008-2030 productivitatea resurselor materiale și energetice consumate poate crește cu o rata medie anuală de 3-4% prin:

- ♦ ajustarea macrostructurii economiei - creșterea ponderii serviciilor la 60% în anul 2020 și 70% în

anul 2030) precum și a structurilor intrasectoriale (reducerea ponderii subsectoarelor energo și material intensive în industrie);

- ♦ reducerea cu minimum 1,2-1,5% pe an a consumurilor specifice de materiale și energie și a pierderilor în industria prelucrătoare, în sectoarele energetic și rezidențial, transporturi și construcții;
- ♦ creșterea cu 2-3% pe an a ponderii produselor cu valoare adăugată mare, bazate pe tehnologii medii și înalte, precum și a serviciilor, în structura exportului;
- ♦ ameliorarea semnificativă a performanțelor tehnico-economice și a calității produselor și serviciilor în scopul creșterii gradului de valorificare a resurselor consumate;
- ♦ îmbunătățirea managementului comercial, a procedurilor de achiziție a materiilor prime (în special a celor energetice), materialelor, componentelor și serviciilor.

Prin realizarea acestor obiective, care sunt pe deplin fezabile, se estimează că peste 60% din creșterea economică se poate realiza fără consumuri suplimentare de resurse materiale și energetice.

1 Sursa: Anca Streinu - Dicționar de Economie, Editura Niculescu, București, 2001

2 Sursa: Codul fiscal român

3 Sursa: D. Ciucur, I. Gavrilă, C. Popescu – Economie, Editura Economică, București, 1999

Creșterea productivității resurselor consumate va conduce, în același timp, la reducerea ritmului de epuizare a rezervelor la principalele categorii de materii prime și va contribui la reducerea costurilor, ameliorarea competitivității și la asigurarea sustenabilității creșterii economice.

Dacă **obiectivul național Orizont 2020** a presupus „*decuplarea creșterii economice de degradarea mediului, prin inversarea raportului dintre consumul de resurse și crearea de valoare adăugată și apropierea de indicii medii de performanță ai UE privind sustenabilitatea consumului și producției*”, **Obiectivul național Orizont 2030**, are în vedere: „*apropierea de nivelul mediu realizat la acea dată de țările membre UE, din punctul de vedere al producției și consumului durabile*.”

În completarea dezideratelor de mai sus vine și **Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României 2030**, potrivit căreia pe plan economic este nevoie de garantarea unei creșteri economice pe termen lung, de care să beneficieze cetățenii României. Deși economia unei țări adeseori se măsoară prin cifre, care nu iau în considerare potențialul cetățeanului, transformarea economiei într-una durabilă și competitivă necesită un nou mod de acțiune, care să se centreze pe inovație, optimism și reziliența cetățenilor. O asemenea abordare va crea o cultură a antreprenoriatului în care cetățeanul se poate realiza material și aspirațional.

În ceea ce privește activitatea economică a Regiunii Nord-Est, în ultimii ani aceasta se caracterizează prin

intrare în declin a activităților industriale, generând lichidarea și/sau restructurarea marilor întreprinderi (cu impact negativ asupra șomajului) și înființarea de întreprinderi mici și mijlocii.

În ultimii ani, potrivit datelor statistice la nivel regional, ponderea principală în economia regiunii o dețin micro-întreprinderile, întreprinderile mici și mijlocii. Majoritatea întreprinderilor mari activează în industria prelucrătoare, construcții, transport și depozitare.

Indicatorul tradițional pentru compararea regiunilor din punct de vedere al nivelului de dezvoltare la nivelul Uniunii Europene este **produsul intern brut (PIB)**, care reprezintă, potrivit Studiului de caz „*Alocarea către statele membre a finanțării aferente politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027*”: „*o măsură standard a bogăției unei țări, exprimată prin valoarea monetară a tuturor bunurilor și serviciilor produse într-o anumită perioadă de timp în cadrul economiei*”.

Cu un PIB regional, calculat conform CAEN Rev.2, care reprezintă doar 10,35% în anul 2017 (ultimul an disponibil în statistica INSEE – Tempo Online) din economia țării, Regiunea Nord-Est se situează pe locul 5, în timp ce, pe locuitor acest indicator se situează sub media națională (62,80%). Valoarea acestui indicator în Regiunea Nord - Est o clasează în categoria regiunilor mai puțin dezvoltate, deoarece PIB-ul regional pe locuitor este mai mic decât 75% din PIB-ul mediu al UE-27, conform Regulamentului Parlamentului European și al Consiliului pentru perioada de implementare 2021-2027.

Tabel 3.1. Evoluția Produsului intern brut regional în perioada 2011-2017

Regiuni de dezvoltare și județe	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	Milioane lei prețuri curente						
ROMÂNIA	559244,8	593742,9	635459,4	668590,1	712587,8	765135,4	857895,7
Regiunea NORD-EST	56473,2	61334,8	65222,2	67636,7	71626,9	77337,4	88847,7
Bacău	11140,5	12592	12431,8	12955,4	14056,5	14680,6	16086
Botoșani	6087,1	5943,1	6676,9	6642,6	6921,3	7416,4	8600,5
Iași	16046,7	17587	19636,2	20659,5	21780,5	23737	28515,1
Neamț	7586,1	8308,7	8792,7	8961,8	9790,6	10546,5	12022,4
Suceava	10562	11085,1	11843,4	12385,4	12761,5	13932,8	15821,7
Vaslui	5050,8	5818,9	5841,2	6032	6316,5	7024,1	7802

După cum se poate observa din datele prezentate, în anul 2017, județul Neamț se situează pe locul 4 din Regiune în ceea ce privește creșterea PIB-ului calculat pe activități ale economiei naționale conform CAEN Rev.2. Astfel potrivit clasamentului **județul Neamț contribuie cu 13,53% la PIB-ul regional și cu 1,4% la cel național**, valoare datorită căreia se situează pe locul 22 între cele 42 de județe (inclusiv capitala).

PIB REGIUNEA NORD-EST

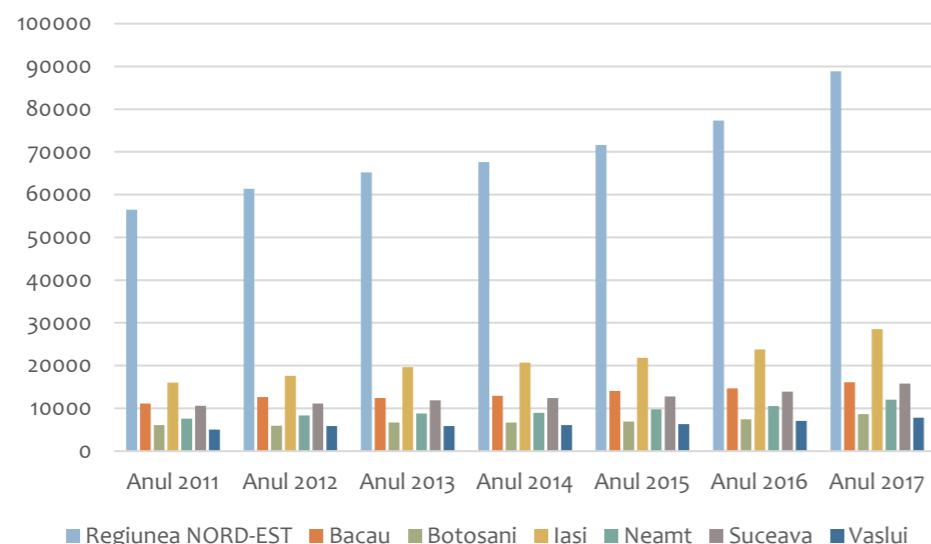

Fig. 3.1. Produsul intern brut al Regiunii Nord-Est în perioada 2011-2017
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

În județul Neamț, PIB-ul regional era, la nivelul anului 2017, de 12.022,4 milioane lei, iar PIB-ul pe cap de locuitor a înregistrat o valoare de 26.752,2 lei/locuitor (Sursa: Direcția Regională de Statistică Neamț).

În ceea ce privește valoarea adăugată brută (VAB) la nivelul județului Neamț, aceasta a înregistrat o tendință ascendentă de la 7.750,3 în anul 2013, la 10.867,2 în anul 2017.

Valoarea adăugată brută (VAB) pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2 în perioada 2013-2017 se prezintă astfel:

Tabel 3.2. Valoarea adăugată brută (VAB) pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2 în perioada 2013-2017 - (Sursa: Direcția Regională de Statistică Neamț)

Denumire	2013	2014	2015	2016	2017
	Milioane lei prețuri curente				
Total valoare adăugată brută	7750,3	7922,8	8597,3	9450,4	10867
Agricultură, silvicultură și pescuit	877	794,2	750,7	794	987,3
Industria extractivă; industria prelucrătoare; producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat; distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	2159	1927,5	2168,3	2201,7	2459,6
Construcții	438,7	400,9	443,8	486,8	483,8
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante	1597,4	1790,9	2153	2515,9	2948
Informații și comunicații	133,5	107,4	123,7	125,4	129,4
Intermedieri financiare și asigurări	151	131,2	137,6	167,3	127,1
Tranzacții imobiliare	717,3	743,7	854,8	942,8	1025
Activități profesionale, științifice și tehnice; activități de servicii administrative și activități de servicii suport	277,7	310,5	385,7	363,2	423,7
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public; învățământ; sănătate și asistență socială	1236,6	1432	1287,5	1587,3	1953
Activități culturale și spectacole; reparații de produse de uz casnic și alte servicii	162	284,5	292	266	330,3

La nivel regional, în anul 2017, cel mai mare aport la constituirea VAB l-a avut sectorul serviciilor cu o pondere de 65,59% - nivel ușor superior nivelului național (cu 2 p.p.) și cu 12 p.p. mai mult față de nivelul din 2011. Urmează industria, cu un aport de 20,98%, nivel mai mic cu 6 p.p. atât față de situația existentă la nivel național, cât și față de nivelul înregistrat în regiune în 2011. Deși în agricultură activează o treime din populația ocupată a regiunii, aportul sectorului la VABR este de numai 7,31% (în scădere de la 11,72% în 2011), datorită nivelului scăzut de productivitate, al practicării în mare măsură a agriculturii de subsistență și autoconsumului. Totodată, nivelul înregistrat este cu 2,3 puncte procentuale mai mare față de nivelul național.

Analizând la nivel județean contribuția fiecărui sector la constituirea valorii adăugate brute se constată ca în județele Botoșani, Suceava, Vaslui și Neamț aportul agriculturii și industriei la economia județeană depășește valoarea înregistrată la nivel regional. În schimb, în construcții, județul Bacău asigură contribuții la economia județeană mai mari decât aportul ramurii la economia regională. În domeniul serviciilor, județele Iași și Bacău se remarcă prin aporturi ridicate la economia județeană, mai mari sau egale față nivelul regional, dar și față de cel național.

În anul 2018, la nivelul județului Neamț erau înregistrați 9.024 agenți economici, dintre care:

- ▶ Microintreprinderi - între 0 și 9 angajați: 8.041 firme
- ▶ Întreprinderi mici - între 10 și 49 angajați: 838 firme
- ▶ Întreprinderi mijlocii - între 50 și 249 angajați: 128 firme
- ▶ Întreprinderi mari - între 250 și 999 angajați: 17 firme

Evoluția numărului de firme în intervalul 2013-2018 este prezentată mai jos.

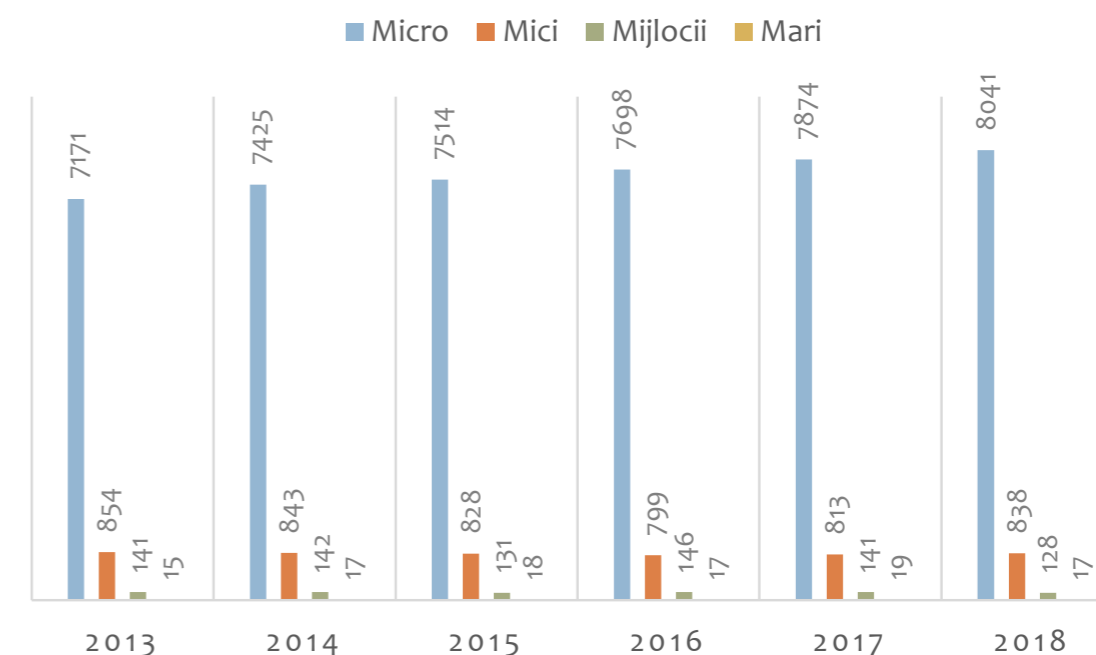

Fig. 3.2. Evoluția numărului de firme, pe tipuri, jud. Neamț
(Sursa: Anuarul statistic Județul Neamț, 2019)

După cum se observă, perioada a fost marcată de o creștere puternică a microîntreprinderilor, în paralel cu o ușoară descreștere a celorlalte tipuri de societăți.

Pentru analizele realizate în continuare, a fost utilizată repartitia domeniilor de activitate pe cele 3 sectoare ale economiei, respectiv:

Tabel 3.3. Repartitia domeniilor de activitate pe sectoare ale economiei

Sector	Domeniu de activitate
Sector primar	Agricultura, silvicultura și pescuit
Sector secundar	Industria extractivă
	Industria prelucrătoare
	Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat
	Distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare
	Construcții
Sector terțiar	Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor
	Transport și depozitare
	Hoteluri și restaurante
	Informații și comunicații
	Intermedieri financiare și asigurări
	Tranzacții imobiliare
	Activități profesionale, științifice și tehnice
	Activități de servicii administrative și activități de servicii suport
	Administrație publică și apărare, asigurări sociale din sistemul public
	Învățământ
	Sănătate și asistență socială
	Activități de spectacole, culturale și recreative
	Activități ale organizațiilor și organismelor extrateritoriale
	Activități ale gospodăriilor private în calitate de angajator de personal casnic; activități ale gospodăriilor private
	Alte activități de servicii

Repartitia întreprinderilor active din județul Neamț, pe activități ale economiei naționale, pentru anul 2019, este evidențiată în tabelul următor:

Tabel 3.4. Repartitia întreprinderilor pe activități ale economiei naționale, număr, jud. Neamț, 2019
(Sursa: Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Neamț, 2019)

Denumire Secțiuni CAEN Rev.2	Număr întreprinderi
Agricultură, silvicultură și pescuit	569
Industria extractivă	33
Industria prelucrătoare	1.577
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	12
Distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	70
Construcții	1.161
Comerț cu ridicata și amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor	3.731
Transport și depozitare	973
Hoteluri și restaurante	747
Informații și comunicații	310
Intermedieri financiare și asigurări	116
Tranzacții imobiliare	213
Activități profesionale, științifice și tehnice	1.052
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	30
Învățământ	92
Sănătate și asistență socială	294
Activități de spectacole, culturale și recreative	190
Alte activități de servicii	263
TOTAL	11.706

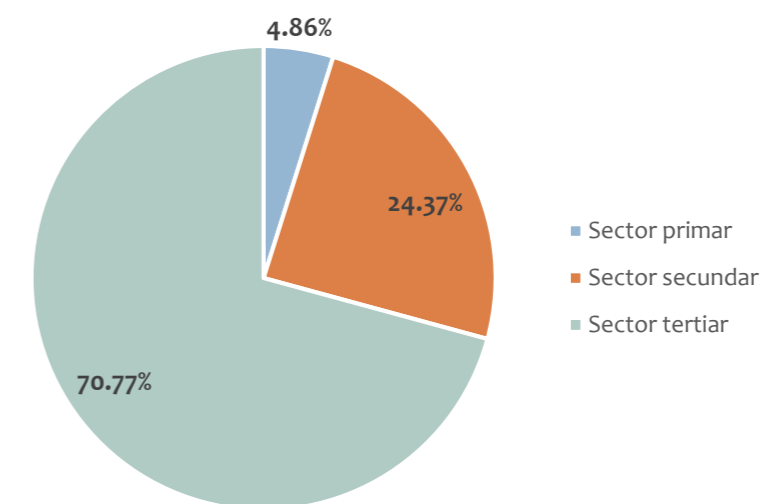

Fig. 3.3. Ponderea sectoarelor de activitate, număr întreprinderi, jud. Neamț, 2019
(Sursa: Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Neamț, 2019)

Ponderea sectoarelor economice la nivelul județului este asemănătoare celei regionale. Din punct de vedere al numărului de salariați angajați în întreprinderile nemțene, structura este ușor diferită, întreprinderile din domeniul industriei și construcțiilor și cele din sectorul comerțului angajând fiecare aproximativ 47%, respectiv 48% dintre salariații mediului de afaceri local.

Tabel 3.5. Numărul mediu al salariaților pe activități ale economiei naționale, **jud. Neamț**, 2019
(Sursa: Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Neamț, 2019)

Denumire Secțiuni CAEN Rev.2	Număr salariați
Agricultură, silvicultură și pescuit	2.385
Industria extractivă	226
Industria prelucrătoare	18.198
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	65
Distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	1.047
Construcții	5.260
Comerț cu ridicata și amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor	11.002
Transport și depozitare	3.527
Hoteluri și restaurante	2.508
Informații și comunicații	477
Intermedieri financiare și asigurări	716
Tranzacții imobiliare	408
Activități profesionale, științifice și tehnice	1.230
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	389
Administrație publică și apărare, asigurări sociale din sistemul public	241
Învățământ	921
Sănătate și asistență socială	476
Activități de spectacole, culturale și recreative	472
Alte activități de servicii	1.781
TOTAL	51.329

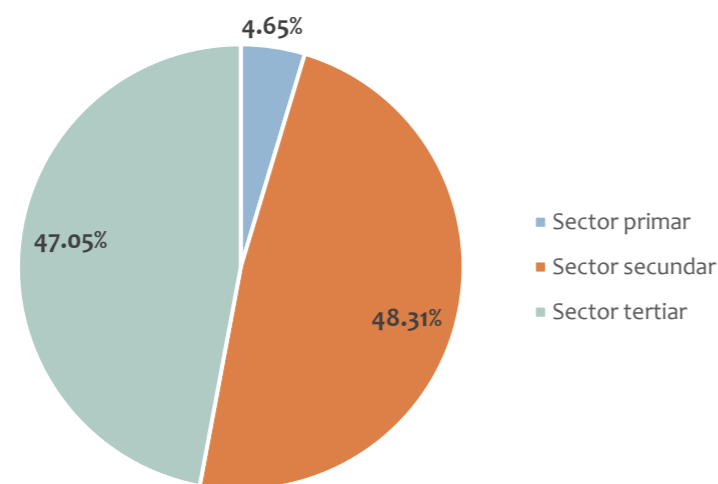

Fig. 3.4. Ponderea sectoarelor de activitate, număr angajați, **jud. Neamț**, 2019
(Sursa: Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Neamț, 2019)

Pentru ambii indicatori selectați, se constată o preponderență a sectorului terțiar. Diferența este mai mică în cazul numărului de angajați, datorită faptului că în sectorul terțiar sunt majoritate societățile cu un număr mic de angajați.

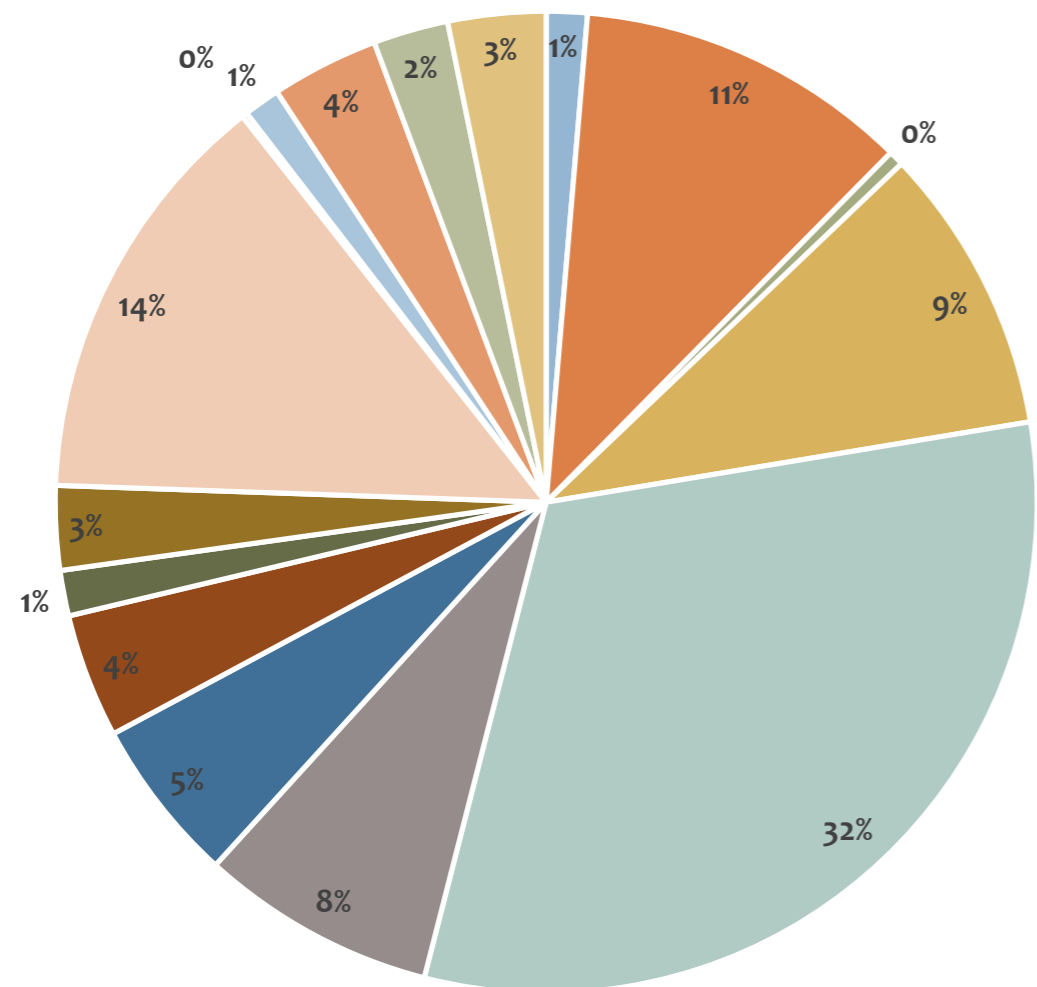
La nivelul municipiului Piatra - Neamț, numărul întreprinderilor la sfârșitul anului 2019 a fost de 4.153, cele mai importante domenii de activitate ale acestora fiind¹:

- ▶ comerț cu ridicata de piese și accesorii pentru autovehicule,
- ▶ comerț cu ridicata de componente și echipamente electronice și de telecomunicații,
- ▶ comerț cu ridicata nespecializat de produse alimentare, băuturi și tutun.

¹ Sursa: Planul de Dezvoltare Regională Nord-Est 2021-2027

Tabel 3.6. Repartiția întreprinderilor pe activități ale economiei naționale, număr, **Municipiul Piatra - Neamț**, 2019
(Sursa: Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Neamț, 2019)

Denumire Secțiuni CAEN Rev.2	Număr întreprinderi
Agricultură, silvicultură și pescuit	54
Industria extractivă	4
Industria prelucrătoare	437
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	1
Distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	20
Construcții	380
Comerț cu ridicata și amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor	1.266
Transport și depozitare	311
Hoteluri și restaurante	217
Informații și comunicații	164
Intermedieri financiare și asigurări	60
Tranzacții imobiliare	111
Activități profesionale, științifice și tehnice	554
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	7
Învățământ	48
Sănătate și asistență socială	142
Activități de spectacole, culturale și recreative	99
Alte activități de servicii	129
TOTAL	4.153

- Agricultură, silvicultură și pescuit
- Distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare
- Comerț cu ridicata și amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor
- Hoteluri și restaurante
- Intermedieri financiare și asigurări
- Activități profesionale, științifice și tehnice
- Învățământ
- Activități de spectacole, culturale și recreative
- Industria extractivă și prelucrătoare
- Construcții
- Transport și depozitare
- Informații și comunicații
- Tranzacții imobiliare
- Activități de servicii administrative și activități de servicii suport
- Sănătate și asistență socială
- Alte activități de servicii

Fig. 3.5. Ponderea sectoarelor de activitate, număr întreprinderi, **Municipiul Piatra- Neamț, 2019**
(Sursa: Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Neamț, 2019)

Se constată faptul că activitățile economice sunt majoritar concentrate în sectorul terțiar – servicii, ocupând 78,43% din sectoarele economice, sectorul secundar – industrii și construcții – are o pondere de 20,27%, pe când restul de întreprinderi de 1,3% își desfășoară activitatea în sectorul primar – agricultură, silvicultura și pescuit.

Tabel 3.7. Numărul mediu al salariaților pe activități ale economiei naționale, **Municipiul Piatra-Neamț, 2019**
(Sursa: Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Neamț, 2019)

Denumire Secțiuni CAEN Rev.2	Număr salariați
Agricultură, silvicultură și pescuit	222
Industria extractivă	71
Industria prelucrătoare	3.795
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	1
Distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	616
Construcții	1.921
Comerț cu ridicata și amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor	4.132
Transport și depozitare	1.473
Hoteluri și restaurante	906
Informații și comunicații	342
Intermedieri financiare și asigurări	484
Tranzacții imobiliare	261
Activități profesionale, științifice și tehnice	634
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	354
Administrație publică și apărare, asigurări sociale din sistemul public	103
Învățământ	467
Sănătate și asistență socială	169
Activități de spectacole, culturale și recreative	315
Alte activități de servicii	222
TOTAL	17.327

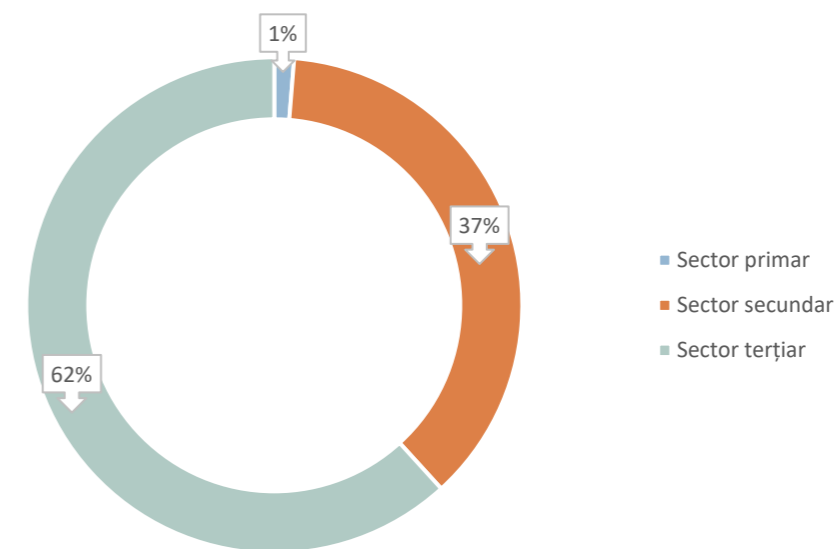

Fig. 3.6. Ponderea sectoarelor de activitate, număr angajați, **Municipiul Piatra - Neamț, 2019**
(Sursa: Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Neamț, 2019)

Din punctul de vedere al numărului de salariați angajați, în anul 2019, în întreprinderile din municipiu structura nu este diferită, în sensul că întreprinderile din sectorul comerțului au angajat majoritatea salariaților mediului de afaceri local.

3.2. Clustere

Legislația română definește clusterelor prin Hotărârea de Guvern 918/2016, ca fiind „grupări între executanți, utilizatori și/sau beneficiari, pentru implementarea de bune practici de nivel european, în vederea creșterii competitivității economice a operatorilor economici”. Clusterelor sunt recunoscute ca unul dintre factorii cheie în strategiile de dezvoltare inteligentă a regiunilor, prin prisma capacității lor de stimulare a inovării.

În România, la 1 aprilie 2020, în evidența Ministerului Economiei, Direcția de Politici Industriale și Competitivitate, existau 76 de inițiative de cluster, dintre care 47 clusterelor sunt membre ale Asociației Clusterelor din România – CLUSTERO.

În Regiunea Nord-Est sunt evidențiate **11 clusterelor**, și anume:

- Clusterul Regional de Turism - Asociația pentru Turism Bucovina (Suceava),
- Clusterul de tricotaje ASTRICO Nord-Est (Neamț),
- Clusterul de biotehnologie BioROne (Iași),
- Clusterul ICONIC – Interactive Cluster of New Media Industry (Iași),
- Clusterul tehnologiei agroalimentare Ind-Agro-Pol,
- Clusterul Regional Inovativ de Imagistica Moleculară și Structurală Nord-Est -IMAGO-MOL (Iași),
- Clusterul Regional Inovativ EURONEST IT&C Hub (Iași),

3.3. Infrastructura de afaceri

Parcul industrial este definit prin Legea 186/2013, privind constituirea și funcționarea parcurilor industriale, ca „zona delimitată în cadrul căreia se desfășoară activități economice, de cercetare științifică, de valorificare a cercetării științifice și/sau de dezvoltare tehnologică, agroindustriale, logistice și inovative, industriale etc., într-un regim de facilități specific”.

Prevederile aceleiași legi conferă dezvoltatorilor facilități de natura scutirilor de la plata impozitului pe terenuri, impozitului pe clădiri sau scutiri de la plata taxelor pentru eliberarea autorizației de construcții, precum și o serie de alte facilități specifice.

Situația parcurilor industriale din România, întocmită de Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice în octombrie 2019, indică prezența unui număr de 89 de parcuri industriale pe teritoriul țării.

- Clusterul „Breasla Constructorilor Ieșeni” (Iași),
- Clusterul Regional Inovativ de Bioeconomie Suceava-Botoșani (Suceava),
- Clusterul pentru Agricultură și Zootehnie „Agro Ferma” (Iași),
- Carpathian Furniture Cluster (Roman, jud Neamț).

Dintre clusterelor prezente în regiune, trei sunt membre ale Asociației Clusterelor din România: **ASTRICO Nord-Est (Neamț)**, **IMAGO-MOL (Iași)** și **EURONEST IT&C Hub (Iași)**.

După cum se observă din enumerarea de mai sus, în județul Neamț activează două clusterelor: **Clusterul de tricotaje ASTRICO Nord-Est (Neamț)** și **Carpathian Furniture Cluster (Roman, jud Neamț)**.

Câteva firme din Municipiul Piatra Neamț fac parte din clusterul ASTRICO Nord-Est, care a fost înființat în anul 2010, prin încheierea unui parteneriat între asociația cu același nume, Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord-Est, Facultatea de Textile Pielărie și Management Industrial a Universității Tehnice «Gheorghe Asachi» Iași, Institutul National de Cercetare Dezvoltare pentru Textile Pielărie – București și Inno Consult SRL – București. Clusterul activează în domeniul textile-îmbrăcăminte, fiind orientat pe activități de dezvoltare a unor tehnologii și produse inovative în domeniul textil, precum și pe activități de cercetare și învățământ în acest domeniu.

În Regiunea Nord-Est figurează **șapte parcuri industriale**:

- Parcul Industrial Hemeiuș (HIT Parc), județul Bacău – 10,85 hectare, operațional;
- Parcul Industrial Botoșani – 12,95 hectare, operațional;
- Parcul Industrial Iasi, județul Iași – 18,60 hectare, green field;
- Parcul Industrial Miroslava, județul Iași – 46,44 hectare, operațional;
- Parcul Industrial Miroslava 2, județul Iași – 25,20 hectare, green field;
- Parcul Industrial Ceahlău, județul Neamț – 10,44 hectare, operațional;
- Parcul Industrial EAST EUROPEAN BORDER Siret, județul Suceava – 15,94 hectare, green field.

În ceea ce privește **Parcul Industrial Ceahlău, Neamț**, din februarie 2004, S.C. Mecanica Ceahlău S.A. deține titlul de Parc industrial - acordat prin Ordinul M.D.R.A.P. nr 128/2004 - pentru suprafața de 10.44 hectare, din care:

- suprafața dezvoltată: 3,15 ha
- suprafața nedevelopată: 7,29 ha (din care 4,43 ha suprafață construibilă, restul fiind ocupată de căi de acces, locuri de parcare, spații verzi, cale ferată).

Serviciile oferite în cadrul parcului industrial sunt:

- Servicii de bază:
  - locații pentru companii din industria ușoară, construcții de mașini, etc.
- Servicii suport:
  - pază împotriva incendiilor,
  - asistență medicală;
  - servicii de proiectare;
  - servicii de întreținere a imobilelor, utilajelor, instalațiilor;
  - servicii de expediție, încărcare-descărcare;
  - utilizarea macaralelor, a căii ferate;
  - distribuția utilităților și întreținerea liniilor aferente.

3.4. Forța de muncă

Piața muncii, prin specificul său, reprezintă un complex de relații în care se regăsesc raporturile sociale dintre ființele umane și evoluția lor în timp și spațiu.

Piața forței de muncă din România s-a schimbat dramatic în timpul tranziției economice. Una din principalele caracteristici a fost și este reducerea numărului populației ocupate. Migrația externă a avut un rol major la micșorarea numărului populației din țara noastră. Fenomenul s-a manifestat mai accentuat în primii ani de după liberalizare, având o tendință de micșorare până la intrarea țării noastre în Uniunea Europeană, când populația se poate mișca nestingherită în interiorul granițelor UE. Evoluția societății românești din ultimii ani a fost influențată de reformele economice și sociale, dar mai ales de criza economică, fenomene ce au transformat profund piața forței de muncă.

Restructurarea întreprinderilor a condus la pierderi de locuri de muncă, care nu au fost compensate prin crearea de noi locuri de muncă.

Ocuparea forței de muncă și șomajul sunt două fenomene care produc consecințele cele mai profunde în activitatea economică și socială a unei localități.

Resursele de muncă reprezintă numărul persoanelor capabile de muncă pentru a desfășura una din activitățile economice naționale și cuprinde populația în limitele vârstei de muncă, în afara vârstei de muncă și cea inaptă de muncă.

Tabel 3.8. Evoluția resurselor de muncă pe sexe, jud. Neamț (mii persoane) (Sursa: Direcția Regională de Statistică Neamț)

Denumire	2014	2015	2016	2017	2018
Resurse de muncă, pe sexe, la sfârșitul anului, din care:	272,5	269,4	270,9	267,8	262,1
Masculin	145,8	143,9	144	142,9	138,3
Feminin	126,7	125,5	126,9	124,9	123,8
Rata de ocupare a resurselor de muncă	68	66,3	63,2	64	66

Structura forței de muncă este în strânsă legătură cu dinamica populației, și constituie o premisă importantă în atragerea investițiilor și dezvoltarea unei regiuni. După cum se poate observa, tendința este de scădere de la un an la altul a resurselor de muncă din județ, tendință similară regiunii și țării în general.

Tabel 3.9. Evoluția populației active, jud. Neamț (mii persoane)
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

Denumire	2015	2016	2017	2018	2019
Populație activă (mii persoane)	190,3	182,4	180,5	181,4	182

Populația ocupată este indicatorul care măsoară doar acea parte din populația activă care lucrează efectiv în economie. Evoluția populației ocupate la nivelul județului Neamț este următoarea:

Tabel 3.10. Evoluția populației ocupate, jud. Neamț (mii persoane)
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

Denumire	2015	2016	2017	2018	2019
Populație ocupată (mii persoane)	178,7	171,2	171,5	173,1	174,6

Așa cum se observă, în ultimii 4 ani indicatorul are o evoluție pozitivă, cu atât mai mult din punct de vedere procentual, valorile raportându-se la o populație activă mai mică.

În tabelul și graficul de mai jos este evidențiat numărul persoanelor angajate în sectoarele de activitate conform secțiunilor CAEN Rev. 2 din județul Neamț, la nivelul anului 2018. Se observă o concentrare masivă (34,14%) în sectorul primar – agricultură, silvicultură și pescuit – urmată de industria prelucrătoare și extractivă (19,24%) și sectorul comerțului cu o pondere de 15%. Restul sectoarelor dețin o pondere relativ redusă, singurele cu valori peste 5% fiind alte activități de servicii ale economiei (5,66%) și construcțiile (5,60%).

- Agricultură, silvicultură și pescuit
- Industria prelucrătoare și extractivă
- Energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat
- Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, decontaminare
- Construcții
- Comerț cu ridicata și cu amănuntul
- Transport și depozitare
- Hoteluri și restaurante
- Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public
- Învățământ
- Sănătate și asistență socială
- Alte activități de servicii

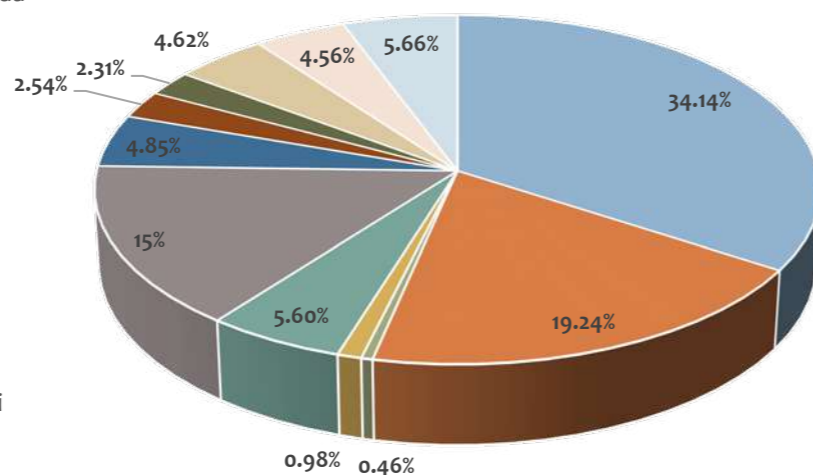

Fig. 3.7. Populația ocupată civilă, pe activități ale economiei naționale, la sfârșitul anului 2018, jud. Neamț (mii persoane)

Tabel 3.11. Populația ocupată civilă, pe activități ale economiei naționale sfârșitul anului 2018, jud. Neamț (mii persoane)

Denumire Secțiuni CAEN Rev.2	2014	2015	2016	2017	2018
Mii persoane					
Județul NEAMȚ - TOTAL	185.4	178.7	171.2	171.5	173.1
Agricultură, silvicultură și pescuit	78.1	67.6	58.1	58.6	59.1
Industrie - total	31.2	33.8	35.5	35.4	35.8
Industria extractivă	0.4	0.4	0.4	0.4	0.5
Industria prelucrătoare	28.4	31.1	32.7	32.6	32.8
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	0.7	0.7	0.8	0.8	0.8
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	1.7	1.6	1.6	1.6	1.7
Construcții	8.6	8.7	8.7	9.3	9.7
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	26.3	27	26.4	26.2	26
Transport și depozitare	6.5	7.1	7.6	8.1	8.4
Hoteluri și restaurante	4	3.7	3.9	4.1	4.4
Informații și comunicații	1	1.2	1.3	1.2	1.1
Intermedieri financiare și asigurări	1.3	1.3	1.2	1.1	1.1
Tranzacții imobiliare	0.7	0.8	0.9	0.7	0.5
Activități profesionale, științifice și tehnice	1.8	1.9	2.1	2	2.1
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	3.8	3.6	2.9	2.7	2.9
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public	3.8	4	3.8	3.9	4
Învățământ	8.2	8.3	8.4	8.3	8
Sănătate și asistență socială	7.4	7.5	7.7	7.7	7.9
Activități de spectacole, culturale și recreative	1	1	0.8	1	0.9
Alte activități de servicii	1.7	1.2	1.9	1.2	1.2

Conform datelor oficiale ale AJOFM Neamț, evoluția numărului de șomeri și a ratei șomajului la nivel județean și în municipiul Piatra Neamț în perioada 2016 - 2019 este următoarea:

Tabel 3.12. Evoluția numărului de șomeri, 2016-2019 (medie anuală)
(Sursa: AJOFM Neamț)

Denumire	2016	2017	2018	2019
Județul Neamț	10.923	10.157	9.096	7.595
Municipiul Piatra Neamț	1.008	741	648	725

Din analiza datelor prezentate mai sus se constată o scădere constantă a numărului de șomeri la nivelul județului și o evoluție similară la nivelul municipiului, cu excepția anului 2019.

Gradul de mulțumire în ceea ce privește numărul de locuri de munca

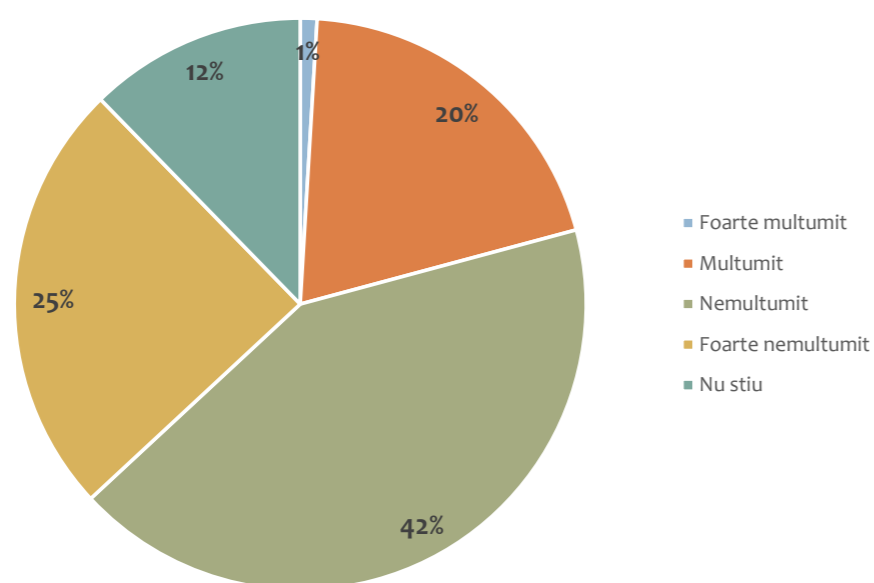

Fig. 3.8. Gradul de mulțumire în ceea ce privește numărul de locuri de muncă

Din rezultatele sondajului realizat în procesul de consultare publică asupra *Strategiei de Dezvoltare Durabilă 2021-2027* rezultă faptul că, la nivelul municipiului, gradul de mulțumire în ceea ce privește numărul de locuri de muncă marchează o preponderență pronunțată a persoanelor care s-au declarat nemulțumite sau foarte nemulțumite (67%), față de cele mulțumite sau foarte mulțumite (21%), în timp ce 12% nu și-au exprimat părerea.

4. Infrastructura și echiparea teritoriului

4.1. Administrația publică locală

Administrația publică în Municipiul Piatra Neamț este organizată și funcționează în baza Codului Administrativ aprobat prin Ordonanța de Urgență nr. 57/2019.

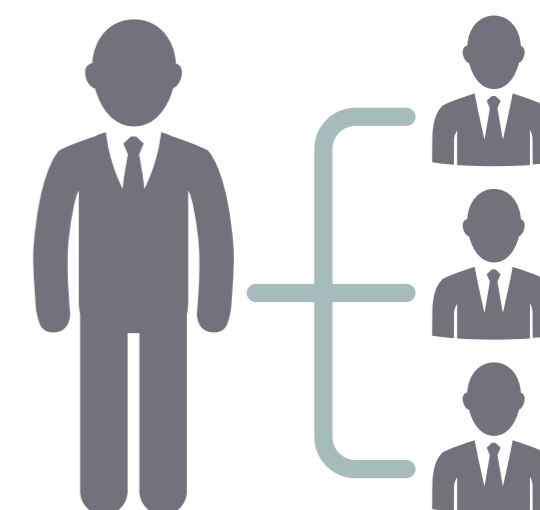
Administrația publică din Municipiul Piatra Neamț funcționează pe baza principiilor descentralizării, autonomiei locale, desconcentrării serviciilor publice, eligibilității autorităților administrației publice locale, legalității și al consultării cetățenilor în soluționarea problemelor locale de interes deosebit.

Autoritățile administrației publice din Municipiul Piatra Neamț sunt **Consiliul local**, ca autoritate deliberativă și **Primarul**, ca autoritate executivă.

Consiliul Local al Municipiului Piatra Neamț este constituit din 23 consilieri locali, aleși prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat, în condițiile stabilite de legea pentru alegerea autorităților administrației publice locale. Consilierii își desfășoară activitatea în comisii, astfel:

- **Comisia nr.1** – activități economico-financiare, studii, prognoze economico-sociale, buget, finanțe și administrarea domeniului public și privat al municipiului;
- **Comisia nr.2** – amenajarea teritoriului și urbanism, protecția mediului;
- **Comisia nr.3** – servicii publice, comerț, turism, proiecte, programe cu finanțare externă, cooperare inter-instituțională pe plan intern și extern, înfrățiri cu unități administrativ-teritoriale din alte țări
- **Comisia nr.4** – activități social-culturale, învățământ, sănătate, familie, muncă, protecție socială, protecție copii, tineret și sport;
- **Comisia nr.5** – administrație publică locală, juridic și disciplină;

Primarul, viceprimarii, administratorul public, secretarul municipiului și aparatul de specialitate al primarului constituie structura funcțională numită *Primăria Municipiului Piatra Neamț*.

Organigrama aparatului de specialitate al Primarului Municipiului Piatra Neamț și a Serviciului Public Comunitar Local de Evidență a Persoanelor este prezentată succint mai jos.

Numărul total de funcții este de 277, din care 1 primar, 2 viceprimari, 222 funcții publice și 52 funcții contractuale. Funcțiile publice sunt structurate după cum urmează: 30 funcții publice de conducere și 192 funcții publice de execuție.

Organigrama a fost structurată pe direcții, servicii, birouri și compartimente, după cum urmează:

- **Direcția Urbanism și Cadastru**
  - Serviciul Urbanism și Autorizări în construcții
    - compartiment autorizări în construcții
    - compartiment urbanism
    - compartiment acord unic
  - Serviciul cadastru și nomenclator stradal
    - compartiment cadastru
    - compartiment nomenclator stradal
- **Direcția Tehnică**
  - Serviciul Investiții și Lucrări Publice
    - compartiment investiții
    - compartiment întreținere obiective aflate în proprietatea municipiului

- Biroul Gospodărie Municipală
  - Compartiment de Mediu
  - Compartiment Servicii Publice
  - Compartiment Rețele Utilități Publice
- Biroul Managementul Situațiilor de Urgență
  - Compartiment Prevenire
  - Compartiment Intervenție
- Direcția Patrimoniu
  - Biroul Administrare Patrimoniu
    - Compartiment Evidență și Valorificare Patrimoniu
    - Compartiment administrare obiective aflate în proprietatea Municipiului
  - Biroul Autorizări Comerciale și Transport Public
    - Compartiment Autorizări Comerciale și Transport
    - Compartiment administrare parcuri
  - Biroul Administrare Piețe
  - Biroul Administrare spații locative
    - Compartiment fond locativ
    - Compartiment sprijinirea și îndrumarea asociațiilor de proprietari
- Direcția Dezvoltare și Implementare Programe
  - Serviciul Monitorizare Proiecte
  - Serviciul Unitatea de Implementare a Proiectelor
  - Biroul Elaborare Proiecte
- Direcția Economică
  - Serviciul Financiar Contabil
  - Serviciul Buget, Guvernanță Corporativă
    - Compartiment Buget Local
    - Compartiment Învățământ Preuniversitar de Stat
    - Compartiment Colectare Venituri din Gestionare Directă
    - Compartiment Guvernanță Corporativă
- Direcția Resurse Umane, Administrativ
  - Biroul Administrativ
  - Compartiment resurse umane
  - Compartiment Securitate și Sănătate în muncă
  - Compartiment comunicare internă
- Biroul Audit intern și Control Servicii Publice
  - Compartiment Audit Public Intern
  - Compartiment Inspecție și Control Servicii Publice de Interes Local
- Serviciul G.I.S, I.T.
  - Compartiment G.I.S.
  - Compartiment I.T.
- Biroul Achiziții Publice și Contractarea Serviciilor Sociale
- Biroul Comunicare
  - Compartiment Promovare Locală, Audiențe, Sesizări
  - Compartiment relația cu Mass-Media
- Serviciul Ppublic Comunitar Local de Evidența Persoanei
  - Biroul Stare Civilă
  - Biroul Public Comunitar Local de Evidență a Persoanelor
- Serviciul Administrație Publică Locală
  - Compartiment Monitorizare Proceduri Administrative
  - Compartiment Administrație Publică Locală, Registratură și Arhivă
  - Compartiment Secretariat și Asistență Juridică Consiliu Local
  - Compartiment Autoritate Tutelară
- Serviciul Juridic
  - Compartiment Legislație și Avizare Contracte
  - Compartiment Contencios Juridic
- Compartiment Registru Agricol

Gradul de mulțumire în ceea ce privește serviciile prestate pentru cetățean de aparatul de specialitate al Primarului

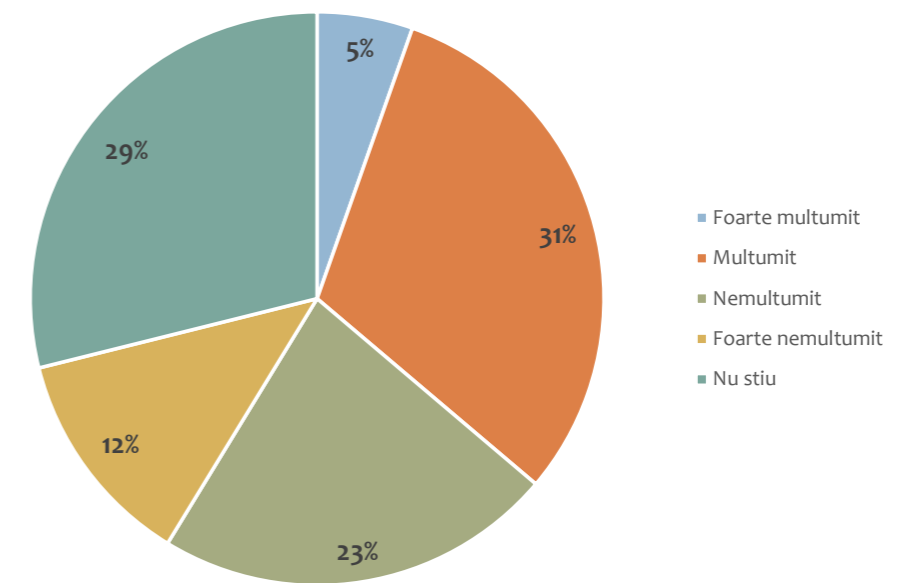

Fig. 4.1. Gradul de mulțumire în ceea ce privește serviciile prestate pentru cetățean de aparatul de specialitate al Primarului

Din rezultatele sondajului realizat în procesul de consultare publică asupra Strategiei de Dezvoltare Durabilă 2021-2027 rezultă faptul că, la nivelul municipiului, gradul de mulțumire în ceea ce privește serviciile prestate pentru cetățean de aparatul de specialitate al Primarului marchează o pondere aproximativ egală a persoanelor care s-au declarat mulțumite sau foarte mulțumite (36%), față de cele nemulțumite sau foarte nemulțumite (35%), în timp ce 29% nu s-au exprimat.

Analizând răspunsurile la nivelul fiecărui cartier, pentru a putea extrage niște concluzii asupra gradului de mulțumire al cetățenilor, răspunsurile sunt reprezentate grafic mai jos, sub forma procentelor pe fiecare cartier în parte:

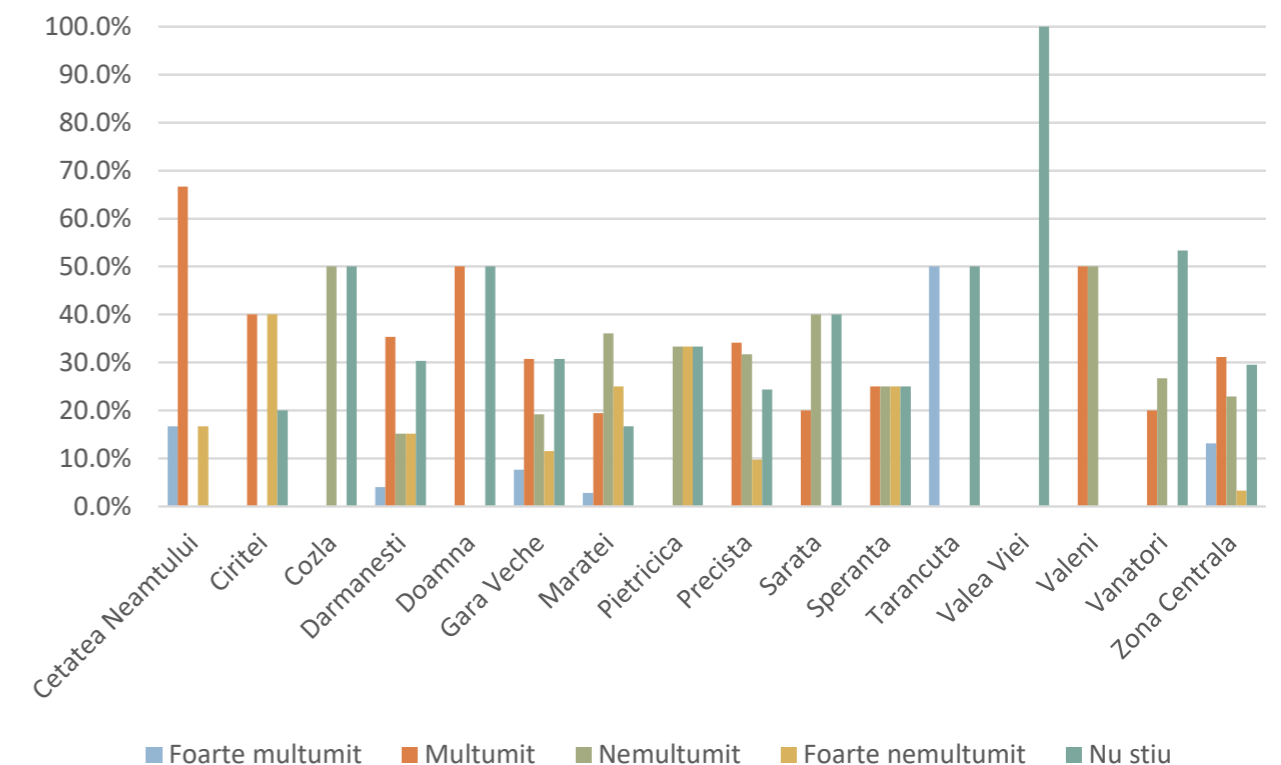

Fig. 4.2. Gradul de mulțumire în ceea ce privește serviciile prestate pentru cetățean de aparatul de specialitate al Primarului (la nivel de cartier)

Din analiza răspunsurilor, se constată următoarele:

- La extrema pozitivă, respectiv a răspunsurilor majoritare din categoria mulțumiți și foarte mulțumiți (peste 75%), se află locuitorii din cartierele Cetatea Neamțului, Dărmănești, Doamna, Gara Veche, Țărăncuța, Zona Centrală
- Un procent aproximativ egal de locuitori foarte mulțumiți sau mulțumiți, respectiv nemulțumiți sau foarte nemulțumiți corespunde cartierelor Ciritei, Văleni
- La extrema negativă, respectiv a răspunsurilor majoritare din categoria nemulțumiți și foarte nemulțumiți se regăsesc cartierele Cozla, Mărăței, Pietricica, Sarata, Speranța, Vânători.

4.2. Structura funcțională a teritoriului

4.2.1. Mediul urban: poli de dezvoltare urbană, zone metropolitane

Banca Mondială, prin studiul realizat în iunie 2017 - „Orașe Magnet-Migrație și Navetism în România” delimitează ariile urbane funcționale în cinci categorii: **poli naționali, regionali, interjudețeni, județeni și locali.**

În ceea ce privește regiunea Nord-Est, studiul încadrează zonele urbane funcționale aferente, în trei din categoriile mai sus menționate. Astfel, municipiul Iași este inclus în categoria polilor regionali, **municipiile Bacău, Suceava și Piatra - Neamț în categoria polilor județeni**, iar municipiile Botoșani și Vaslui în categoria polilor locali.

Polii regionali sunt zone urbane funcționale cu următoarele caracteristici:

- primesc peste 50.000 de navetiști zilnic;
- au premisele necesare pentru a susține creșterea economică;
- sunt orașe universitare, care oferă un flux constant de forță de muncă calificată și care pot desfășura activități cu valoare ridicată mare;
- acordă sprijin inovării și dezvoltării centrelor de afaceri și facilitează astfel legătura dintre profesioniști, cadre universitare și societatea civilă.

Polii județeni sunt definiți ca zone urbane funcționale care au atras peste 10.000 de migranți, în primul rând din județele din care fac parte. În această categorie a fost încadrat și **municipiul reședință de județ Piatra - Neamț.**

Studiul Băncii Mondiale identifică o serie de caracteristici ale acestor poli:

- au un potențial de urbanizare rapidă, având o rezervă mare de populație în jurul lor, care ar putea migra și contribui la creșterea urbană a acestor zone, dacă i s-ar oferi oportunități de dezvoltare;

- au un potențial turistic ridicat, mai ales Piatra - Neamț și Suceava;
- au o pondere a populației active sub media națională, la fel și salariile medii la nivel județean;
- atrag migranți în principal din zone rurale;
- primesc între 10.000 și 20.000 de navetiști zilnic;
- necesită investiții în sectorul industrial;
- se bazează în principal pe sectorul manufacturier pentru stimularea creșterii și dezvoltării.

În iunie 2020, a fost constituită oficial **Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Zona Metropolitană Piatra - Neamț**, având ca membri:

- ▶ Municipiul Piatra-Neamț
- ▶ Municipiul Bicăz
- ▶ Comunele Alexandru cel Bun, Bodești, Gârcina, Războieni și Tarcău.

Și alte localități aflate pe o rază de 30 km în jurul municipiului Piatra Neamț și-au exprimat intenția să adere la Zona Metropolitană Piatra-Neamț în perioada următoare. Astfel, până în prezent și-au exprimat intenția de aderare la Zona Metropolitană comunele Girov, Podoleni, Ștefan cel Mare, Dragomirești, Negrești și Orașul Roznov.

Populația domiciliată a Zonei Metropolitane Piatra-Neamț era la finalul lunii iunie 2019 de 141.813 persoane, din care 85,11% reprezintă populația urbană. Comunele cu cele mai mari ponderi ale populației (între 3,2 și 4,2%) în totalul populației domiciliată a zonei metropolitane Piatra-Neamț sunt Alexandru cel Bun, Gârcina și Bodești.

Studiul Băncii Mondiale „Orașe Magnet-Migrație și Navetism în România” enumeră localitățile de

proveniență a majorității migranților și navetiștilor pentru zona urbană funcțională aferentă municipiului Piatra-Neamț:

- :: **Localitățile de proveniență a migranților:** Piatra-Neamț, Iași, București, Roman, Bacău, Târgu Neamț, Bicăz, Roznov, Bărgaoani, Alexandru cel Bun, Săvinești, Girov;
- :: **Localitățile de proveniență a navetiștilor:** Dumbrava Roșe, Alexandru cel Bun, Roznov, Zănești, Girov, Roman, Pangarati, Garcina.

Studiul realizat de Banca Mondială în anul 2017, prezintă situația zonelor urbane funcționale mai mici, care au înregistrat o scădere a ponderii populației în populația regiunii. Acest fapt s-a produs ca urmare a emigrării populației, precum și migrării către zone urbane funcționale mai mari. Astfel de zone din regiunea Nord-Est sunt municipiile Piatra - Neamț și Vaslui, care conform studiului, au pierdut peste 15% din populație, o scădere dublă în comparație cu scăderea medie înregistrată la nivel național.

4.2.2. Structura funcțională a Municipiului Piatra-Neamț

Municipiul Piatra Neamț se compune astăzi din trupul principal Piatra Neamț și foste așezări rurale distincte: Ciritei, Vânători și Doamnei care deși devenite relativ recent cartiere ale municipiului, încă își păstrează caracterul rural anterior. Aceasta a făcut ca municipiul să se dezvolte și pe malul drept al Râului Bistrița, fără să aibă legături bune între ambele maluri, prin traversarea CF și a Râului Bistrița.

Suprafața teritoriului administrativ al municipiului Piatra Neamț însumează 7.735,5 ha, din care 4.433,3 ha în extravilan și 3.302,2 ha în intravilan.

Evoluția suprafeței administrative este prezentată în tabelul următor:

Tabel 4.1. Evoluția suprafeței administrative a Municipiului Piatra-Neamț, 2016-2019 (Sursa: Direcția urbanism și cadastru, Primăria Municipiului Piatra Neamț)

Categorie de folosință	Suprafață (ha)			
	2016	2017	2018	2019
Extravilan	5.347,5	5.347,5	5.347,5	4.433,3
Intravilan	2.388,0	2.388,0	2.388,0	3.302,2
Suprafață teritoriu administrativ	7.735,5	7.735,5	7.735,5	7.735,5

Teritoriul administrativ al municipiului Piatra Neamț se compune din teritoriul intravilan, terenuri forestiere, terenuri agricole, ape, drumuri și teren neproductiv. În intravilan se găsesc zonele naturale protejate: locurile fosilifere Cozla și Pietricica, iar în extravilan: Cernegura (loc fosilifer și pădurea Gosman), Dealul Vulpilor – Botoaia (rezervație botanică).

Bilanțul teritoriului administrativ stabilit prin Planul Urbanistic General 2018 este următorul:

Tabel 4.2. Bilanțul teritoriului administrativ Piatra Neamț
(Sursa: Planul Urbanistic General 2018)

Nr. crt.	Folosința terenului	Suprafața	
		ha	%
1	TERITORIU INTRAVILAN, din care:	3.302,19	42,68%
1.1	Trup principal	2.953,97	
1.2	Doamna	100,37	
1.3	Văleni	151,14	
1.4	Ciritei	128,61	
2	TERENURI FORESTIERE	3.233,16	41,80%
3	TEREN AGRICOL	575,68	7,45%
3.1	Arabil	164,68	
3.2	Pășune	217,0	
3.3	Fânețe	168,0	
3.4	Vii și livezi	26,0	
4	ALTELE	624,47	8,07%
4.1	Ape și bălți	136,2	
4.2	Drumuri	415,5	
4.3	Neproductiv	40,69	
	TOTAL TERITORIU ADMINISTRATIV	7.735,50	100%
5	ZONELE NATURALE PROTEJATE SITUATE IN AFARA INTRAVILANULUI		
5.1	Cernegura (loc fosilier)	198,20	
5.2	Dealul Vulpilor – Botoaia (rezervație botanică – ochiul de stepă)	2,00	

Structura terenului extravilan, în funcție de forma de proprietate și de categoria de folosință este prezentată în tabelele următoare:

Tabel 4.3. Evoluția structurii terenului extravilan, după forma de proprietate (2016-2020)
(Sursa: Direcția urbanism și cadastru, Primăria Municipiului Piatra Neamț)

Specificație	Teren agricol	Teren neagricol	Teren total	Pondere din totalul suprafeței administrative
	ha	ha	ha	%
2016				
Proprietate publică	46,0	3.883,7	3.929,7	50,1%
Proprietate privată	1381,8	2.424,0	3.805,8	49,9%
2017				
Proprietate publică	46,0	3.883,7	3.929,7	50,1%
Proprietate privată	1381,8	2.424,0	3.805,8	49,9%
2018				
Proprietate publică	46,0	3.883,7	3.929,7	50,1%
Proprietate privată	1381,8	2.424,0	3.805,8	49,9%
2019				
Proprietate publică	46,0	3.428,6	3.474,6	44,9%
Proprietate privată	529,7	3.731,2	4.260,9	55,1%
2020				
Proprietate publică	46,0	3.428,6	3.474,6	44,9%
Proprietate privată	529,7	3.731,2	4.260,9	55,1%

Tabel 4.4. Evoluția terenului extravilan, în funcție de categoria de folosință, 2016-2019
(Sursa: Direcția urbanism și cadastru, Primăria Municipiului Piatra Neamț)

CATEGORIE DE FOLOSINȚĂ	SUPRAFAȚA (ha)			
	2016	2017	2018	2019
1. Teren agricol, din care:	1147,0	1147,0	1147,0	575,7
Arabil	651,0	651,0	651,0	164,7
Pășuni	277,0	277,0	277,0	217,0
Fânețe	187,0	187,0	187,0	168,0
Vii și livezi	32,0	32,0	32,0	26,0
2. Teren neagricol, din care:	4200,5	4200,5	4200,5	3857,6
Păduri și alte terenuri cu vegetație forestieră	3448,0	3448,0	3448,0	3233,2
Ape și bălți	216,0	216,0	216,0	168,2
Drumuri	415,5	415,5	415,5	415,5
Neproductiv	121,0	121,0	121,0	40,7
TOTAL TEREN EXTRAVILAN (1+2)	5347,5	5347,5	5347,5	4433,3

În ceea ce privește intravilanul, evoluția în funcție de destinația terenului, pentru aceeași perioadă de referință, este prezentată în continuare.

Tabel 4.5. Evoluția intravilanului, în perioada 2016-2019 (2020), în funcție de destinația terenului
(Sursa: Direcția urbanism și cadastru, Primăria Municipiului Piatra Neamț)

CATEGORIE DE FOLOSINȚĂ	SUPRAFAȚA (ha)				
	2016	2017	2018	2019	2019
Zone rezidențiale	1066,5	1066,5	1066,5	1389,9	1389,9
Zone mixte propuse	-	-	-	252,9	252,9
Zonă centrală	113,7	113,7	113,7	102,0	102,0
Instituții publice și servicii comunitare	42,6	42,6	42,6	33,5	33,5
Spații verzi, parcuri, activități sportive, perdele de protecție	189,8	189,8	189,8	224,5	224,5
Păduri în intravilan	136,3	136,3	136,3	0,00	0,00
Islazuri	132,8	132,8	132,8	160,0	160,0
Zonă industrială	297,3	297,3	297,3	130,9	130,9
Zonă unitați agricole	46,0	46,0	46,0	-	-
Zone cu destinație specială	55,0	55,0	55,0	89,0	89,0
Terenuri aferente căilor de comunicații feroviare	35,65	35,65	35,65	19,2	19,2
Terenuri aferente căilor de comunicații rutiere	112,3	112,3	112,3	198,2	198,2
Lucrări tehnico-edilitare	23,8	23,8	23,8	12,1	12,1
Zonă gospodărie comunală	105,2	105,2	105,2	76,8	76,8
Alte zone (neconstruibil, ape, etc)	31,2	31,2	31,2	136,75	136,75
Total	2388,0	2388,0	2388,0	3302,2	3302,2

Bilanțul terenului intravilan este cel evidențiat în tabelul următor:

Tabel 4.6. Bilanțul zonelor funcționale din intravilan Piatra Neamț
(Sursa: Planul Urbanistic General 2018)

Nr. crt.	Zonificarea teritoriului	Suprafață	
		ha	%
1.	ZONE INSTITUȚII ȘI SERVICII (CP1a, CP1b, CA1, CA2, CB1, CB2), din care:	102,02	3,09%
	Zone situate în afara zonei centrale, care cumulează funcții municipale, poli urbani (CB1, CB2)	19,80	0,60%
	Zonă centrală (CA1, CA2)	70,31	2,13%
	Zonă Centrului istoric (CP1a, CP1b)	11,91	0,36%
2.	ZONE LOCUINȚE (L1a, L1b, L1c, L1d, L2, L3, L4), din care:	1389,81	42,09%

Nr. crt.	Zonificarea teritoriului	Suprafață	
		ha	%
	Locuințe individuale (L1, L2)	1253,52	37,96%
	Locuințe colective medii (L3)	89,64	2,71%
	Locuințe colective înalte (L4)	46,65	1,41%
3.	FUNȚIUNI CUPRINSE ÎN ALTE SUBZONE FUNCȚIONALE	35,51	1,01%
	Unități comerciale de importanță locală	1,02	0,03%
	Unități de învățământ	14,29	0,43%
	Unități sanitare	7,33	0,22%
	Unități culturale	8,29	0,25%
	Unități administrative	2,59	0,08%
4.	CULTE (F)	6,56	0,20%
5.	ZONA MIXTĂ CU FUNCȚIUNI COMPLEXE (M1)	232,95	7,59%
6.	ZONA MIXTĂ – LOCUINȚE, COMERȚ/SERVICII, CASE DE VACANȚĂ (M2)	353,36	10,70%
7.	ZONA UNITĂȚI INDUSTRIALE (A1, A2)	130,89	3,93%
	Unități industriale mari	95,72	2,90%
	Unități industriale mici și mijlocii	35,17	1,07%
8.	ZONE SPAȚII VERZI AMENAJATE ȘI PLANTAȚII FORESTIERE	483,23	14,63%
	Zone spații verzi amenajate/neamenajate, sport, agrement, protecție (V1a, V2a, V2b, V3a, V3b, V4, V5, V6, V8)	224,48 (inclusiv 37,50 din parcul Cozla)	6,80%
	Parcul Cozla	60,97+37,50 (inclus în registrul sp.verzi)	1,85%
	Dealul Pietricica	37,83	1,15%
	Islazuri (Is)	159,95	4,84%
9.	ZONA TURISTICĂ (B1)	17,83	0,53%
10.	CONSTRUCTII TEHNICO-EDILITARE (R)	12,10	0,37%
11.	ZONA GOSPODĂRIE COMUNALĂ (G1, G2)	76,79	2,33%
12.	ZONA CĂI DE COMUNICAȚII, din care:	217,41	6,58%
	Transporturi rutiere (T1)	198,19	6,00%
	Transporturi feroviare (T2)	19,22	0,58%
13.	ZONA CU DESTINAȚIE SPECIALĂ (S)	88,98	2,69%
14.	APE ȘI ZONE UMEDE	136,75	4,14%
15.	TERENURI NEAFECTATE DE AMENAJĂRI (agricole, neagricole)	0	0%
	TOTAL TERITORIU INTRAVILAN	3302,19	100%
	Zona de protecție sanitară a infrastructurii tehnico-edilitare	109,82	3,29%

Teritoriul municipiului cuprinde în intravilan zone funcționale determinate de folosința principală și natura activităților dominante, între care există relații complexe în cadrul sistemului urban.

Zonele propuse prin Regulamentul Local de Urbanism al Municipiului Piatra Neamț (unități teritoriale de referință) sunt următoarele:

■ **UTR 1 – ZONA CENTRALĂ** - Funcțiunea dominantă: instituții, servicii publice de interes general și rezidențială cu subzone funcționale situate în limitele zonei de protecție a monumentelor istorice și arhitectural urbanistice, subzona centrală cu funcțiunea de centru de afaceri, subzona centrală cu funcțiuni complexe și subzona serviciilor publice dispersate în afara zonelor protejate și subzona mixtă - conținând instituții, servicii de interes general (servicii manageriale, tehnice, profesionale, sociale, colective și personale, comerț, hoteluri, restaurante, recreere), activități productive mici nepoluante și locuințe;

■ **UTR 2 – PRECISTA** - Funcțiunea dominantă: rezidențială cu subzone de locuințe colective; subzona serviciilor publice dispersate în afara zonelor protejate; subzona mixtă - conținând instituții, servicii de interes general (servicii manageriale, tehnice, profesionale, comerț, restaurante, recreere și locuințe); subzona transporturilor feroviare; subzona mixtă locuințe, case de vacanță, pensiuni turistice, servicii - comerț, alimentație publică și spații verzi cu amenajări culturale - sportive;

■ **UTR 3 – SARATA** - funcțiune mixtă - conținând subzone cu instituții și servicii de interes general (servicii manageriale, tehnice, profesionale, comerț, depozite, restaurante, recreere); activități productive și de servicii cu unități predominant industriale; subzone de locuințe individuale și colective; subzona transporturilor feroviare; spații verzi pentru protecția cursurilor de apă și de protecție față de infrastructura tehnică

■ **UTR 4 – ȚĂRĂNCUȚA** - funcțiune dominantă rezidențială: cu subzone de locuințe individuale și colective; subzona mixtă - conținând subzone cu instituții și servicii de interes general (servicii manageriale, tehnice, profesionale, comerț, restaurante, recreere); subzona unităților mici și mijlocii productive și de servicii; subzona cimitirelor; spații verzi pentru protecția cursurilor de apă și de protecție sanitară.

■ **UTR 5 – VALEA VIEI** - funcțiune dominantă preponderent rezidențială: cu subzone de locuințe individuale și colective; spații verzi pentru

protecția cursurilor de apă și zona echipamentelor tehnice majore;

■ **UTR 6 – COZLA** - funcțiune dominantă parcuri și plantații situate în zonele fosilifere protejate; părți de sky și amenajări sportive în cadrul plantațiilor forestiere; spații verzi publice cu acces limitat de folosință specializată - grădini zoologice și subzona de locuințe individuale și subzona mixtă locuințe, case de vacanță, pensiuni turistice, servicii - comerț, alimentație publică;

■ **UTR 7 – CETATEA NEAMȚULUI** - funcțiune dominantă preponderent rezidențială cu locuințe individuale; subzona activităților legate de culte; parcuri, grădini și scuaruri publice orășenești și fâșii plantate publice; spații verzi pentru protecția cursurilor de apă; subzona cimitirelor și zona echipamentelor tehnice majore;

■ **UTR 8 – DĂRMĂNEȘTI** - funcțiunea dominantă: rezidențială cu subzone de locuințe individuale și colective; subzona serviciilor publice dispersate în afara zonelor protejate; subzona mixtă - conținând instituții, servicii de interes general (servicii manageriale, tehnice, profesionale, comerț, restaurante, recreere) activități productive mici nepoluante și locuințe; subzona activităților legate de culte și spații verzi cu amenajări culturale - sportive;

■ **UTR 9 – PIETRICICA** - funcțiunea dominantă: rezidențială, parcuri și plantații situate în zonele fosilifere protejate, cu subzone de locuințelor individuale și colective; subzona mixtă locuințe, case de vacanță, pensiuni turistice, servicii - comerț, alimentație publică; subzona unităților mici și mijlocii productive și de servicii; subzona cimitirelor și zona echipamentelor tehnice majore;

■ **UTR 10 – MĂRĂȚEI** - funcțiunea dominantă: rezidențială cu subzone de locuințe individuale și colective; subzona serviciilor publice dispersate în afara zonelor protejate; subzona mixtă - conținând instituții, servicii de interes general (servicii manageriale, tehnice, profesionale, comerț, restaurante, recreere) activități productive mici nepoluante și locuințe; subzona mixtă locuințe, case de vacanță, pensiuni turistice, servicii - comerț, alimentație publică; subzona activităților legate de culte; subzona unităților mici și mijlocii productive și de servicii; subzona transporturilor feroviare; subzona construcțiilor și amenajărilor izolate pentru gospodărie comunală și parcuri, grădini și scuaruri publice orășenești și fâșii plantate publice;

■ **UTR 11 – GARA VECHĂ** - funcțiune dominantă preponderent rezidențială cu locuințe individuale; subzonă mixtă cu clădiri având regim de construire continuu sau discontinuu; subzona unităților mici și mijlocii productive și de servicii; subzone cu destinație specială; parcuri, grădini și scuaruri publice orășenești și fâșii plantate publice;

■ **UTR 12 – CIRIȚEI** - funcțiune dominantă preponderent rezidențială cu locuințe individuale; subzone mixtă cu clădiri având regim de construire continuu sau discontinuu; subzona activităților legate de culte; subzona cimitirelor, parcuri, grădini și scuaruri publice orășenești și fâșii plantate publice;

■ **UTR 13 – SPERANȚA** - funcțiune dominantă preponderent rezidențială cu locuințe individuale; subzonă mixtă cu clădiri având regim de construire continuu sau discontinuu; subzona unităților mici și mijlocii productive și de servicii; subzone cu destinație specială; parcuri, grădini și scuaruri publice orășenești și fâșii plantate publice;

■ **UTR 14 – VÂNĂTORI** - funcțiune mixtă - conținând subzone cu instituții și servicii de interes general (servicii manageriale, tehnice, profesionale, comerț, depozite, restaurante, recreere); activități productive și de servicii cu unități predominant

industriale și unități mici și mijlocii productive și de servicii; subzone de locuințelor individuale și colective; subzona construcțiilor și amenajărilor izolate pentru gospodărie comunală - depozitul ecologic de deșeuri; subzona transporturilor feroviare; spații verzi pentru protecția cursurilor de apă;

■ **UTR 15 – VĂLENI** - funcțiune dominantă preponderent rezidențială cu locuințe individuale; subzona mixtă locuințe, case de vacanță, pensiuni turistice, servicii - comerț, alimentație publică; subzona de turism și agrement, case de vacanță, subzona serviciilor publice dispersate în afara zonelor protejate; subzona unităților mici și mijlocii productive și de servicii; subzona activitatilor legate de culte; subzona cimitirelor; parcuri, grădini și scuaruri publice orășenești și fâșii plantate publice; spații verzi pentru protecția cursurilor de apă și subzone cu destinație specială;

■ **UTR 16 – DOAMNA** - funcțiunea dominantă: rezidențială mixtă locuințe, case de vacanță, pensiuni turistice, servicii - comerț, alimentație publică; subzona de turism și agrement, case de vacanță; locuințe individuale; subzona cimitirelor; baze de agrement, parcuri de distracții, poli de agrement la nivel municipal și spații verzi pentru protecția cursurilor de apă.

Spațiile verzi sunt situate pe terenuri aparținând domeniului public și privat al municipiului Piatra Neamț.

Conform datelor preluate din **Registrul Spațiilor Verzi**, actualizat în 2018, în municipiu există 229,73 ha de spații verzi din care: spații verzi amenajate (SVA) - 69,57 ha, spații verzi cu vegetație spontană (SVVS) - 154,68 ha și terenuri degradate (TD) - 5,47 ha, ceea ce conduce la o medie de aproximativ **20,43 m² spațiu verde pe cap de locuitor** (raportat la o populație de 112.451 de locuitori, la 1 iulie 2019, conform INS).

Opinia populației, rezultată ca urmare a analizei răspunsurilor la chestionarul on-line, este sintetizată în graficele de mai jos.

La nivelul municipiului, gradul de mulțumire în ceea ce privește administrarea parcurilor/spațiilor verzi marchează o preponderență a persoanelor care s-au declarat mulțumite sau foarte mulțumite (53%), față de cele nemulțumite sau foarte nemulțumite (41%).

Gradul de multumire in ceea ce priveste administrarea parcurilor/spatiilor verzi

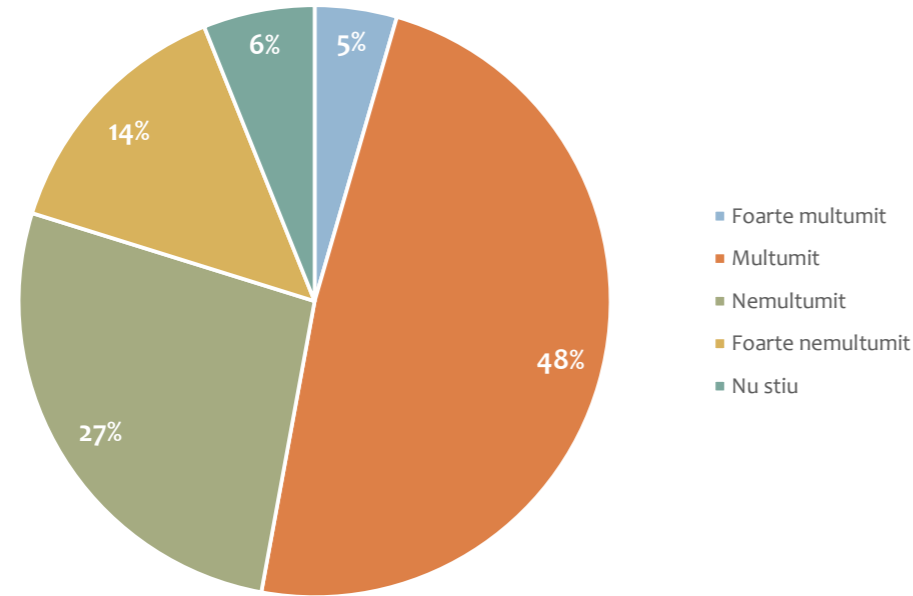

Fig. 4.3. Gradul de multumire în ceea ce privește administrarea parcurilor/spațiilor verzi

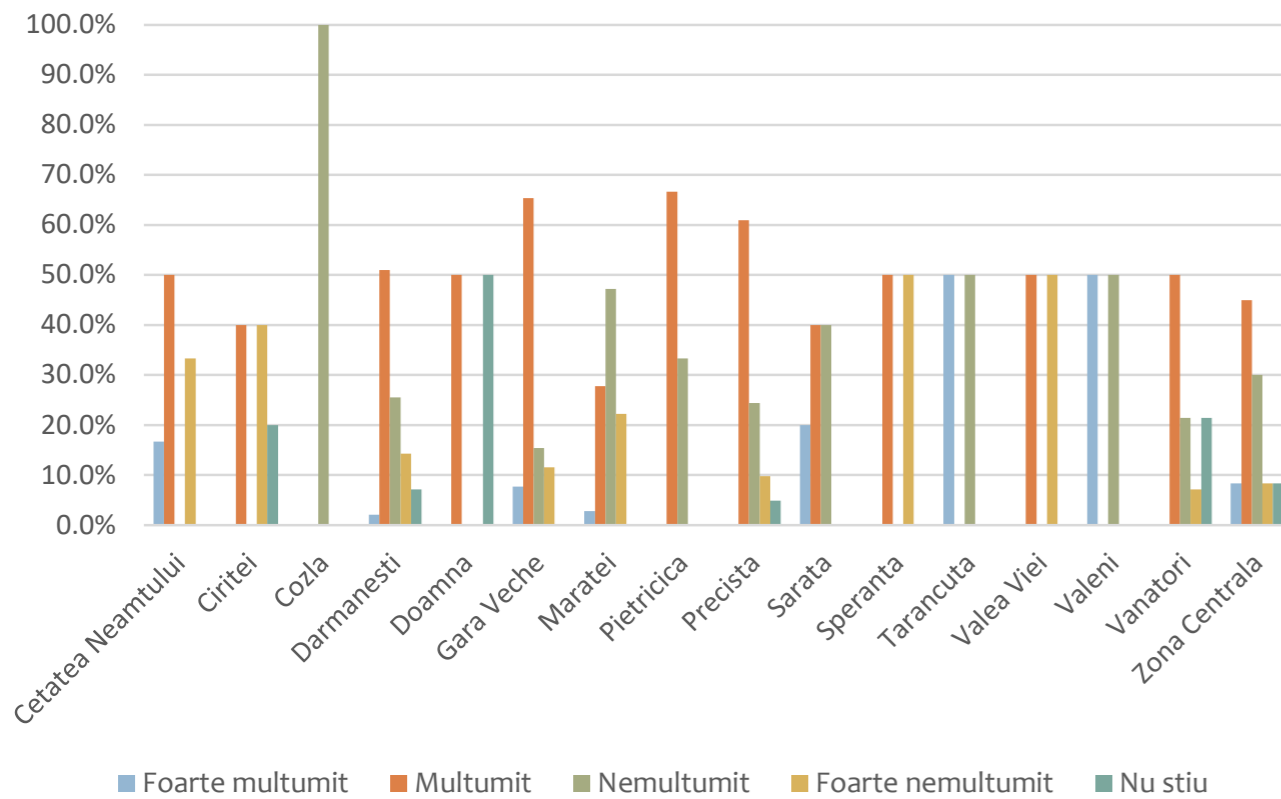

Fig. 4.4. Gradul de multumire în ceea ce privește administrarea parcurilor/spațiilor verzi (la nivel de cartier)

Din analiza răspunsurilor la nivel de cartier, se constată următoarele:

- La extrema pozitivă, respectiv a răspunsurilor majoritare din categoria mulțumiți și foarte mulțumiți (peste 75%), se află locuitorii din cartierele Cetatea Neamțului, Dărmănești, Doamna, Gara Veche, Pietricica, Precista, Sarata;
- Un procent aproximativ egal de locuitori foarte mulțumiți sau mulțumiți, respectiv nemulțumiți sau foarte nemulțumiți corespunde cartierelor Ciritei, Speranța, Țărăncuța, Valea Viei, Vânători, Zona Centrală;
- La extrema negativă, respectiv a răspunsurilor majoritare din categoria nemulțumiți și foarte nemulțumiți se regăsesc cartierele Cozla, Mărăței.

În ceea ce privește gradul de multumire în ceea ce privește starea parcurilor și grădinilor publice se constată o pondere aproximativ egală a persoanelor care s-au declarat mulțumite sau foarte mulțumite (51%), față de cele nemulțumite sau foarte nemulțumite (48%).

Gradul de multumire in ceea ce priveste starea parcurilor si gradinilor publice

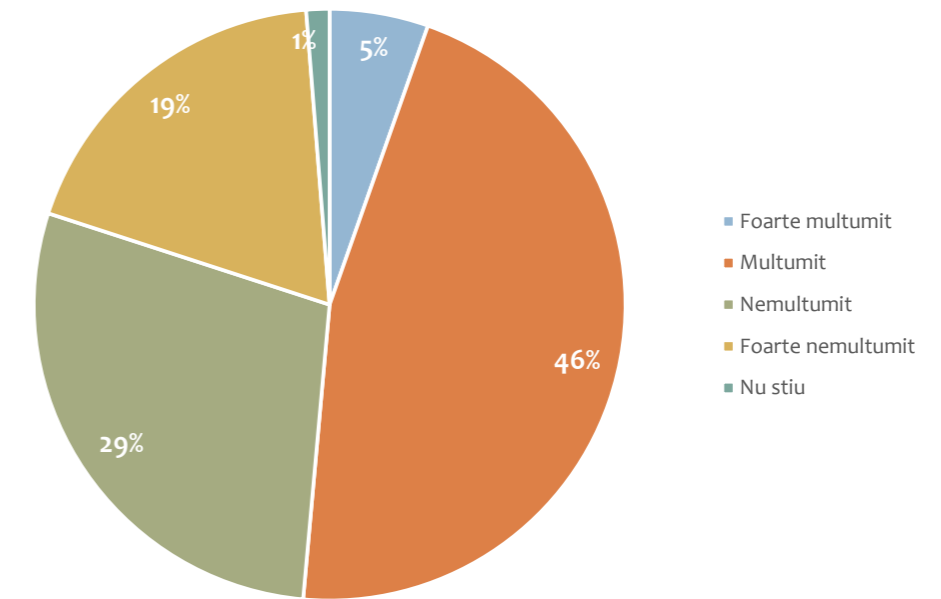

Fig. 4.5. Gradul de multumire în ceea ce privește starea parcurilor și grădinilor publice

Analizând răspunsurile la nivelul fiecărui cartier, sub forma procentelor pe fiecare cartier în parte:

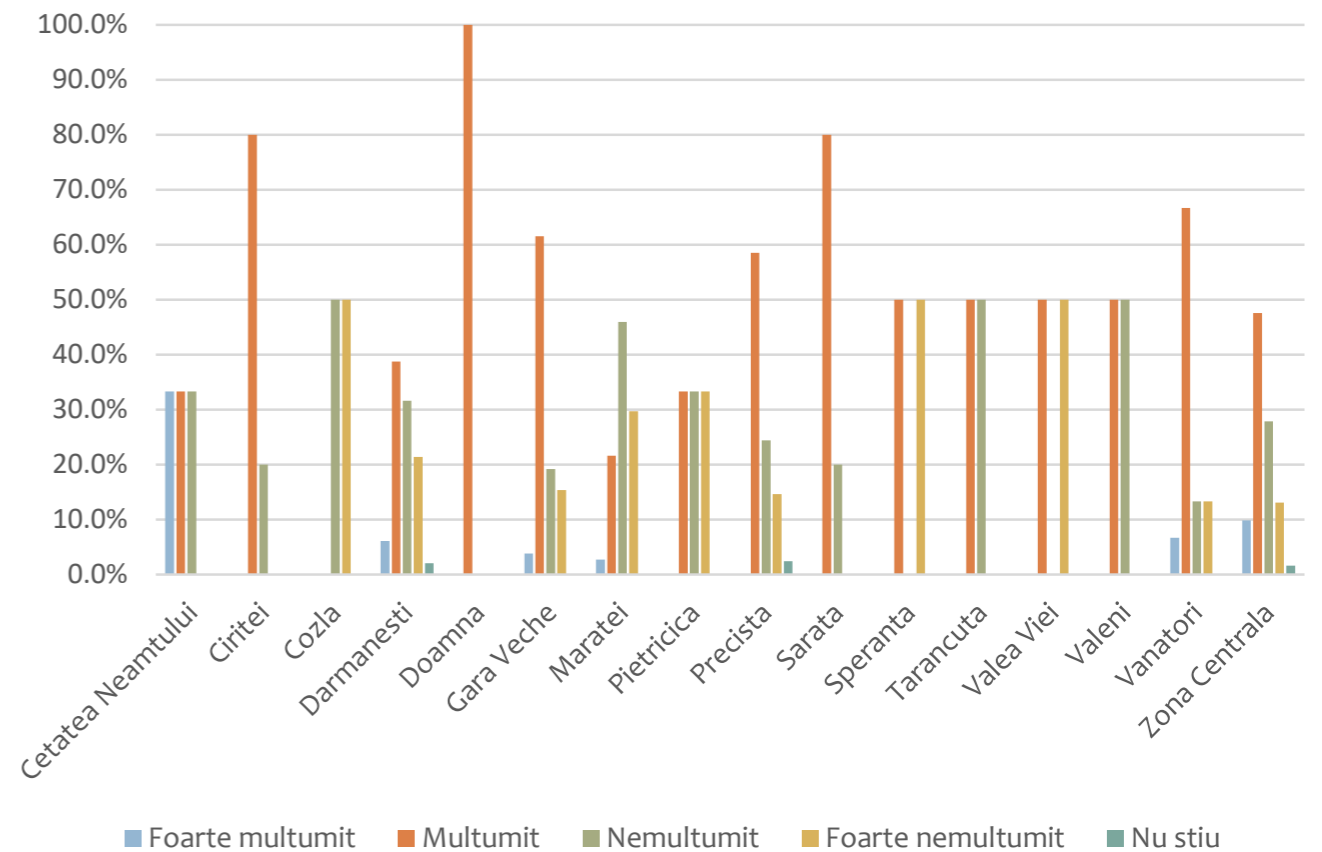

Fig. 4.6. Gradul de multumire în ceea ce privește starea parcurilor și grădinilor publice (la nivel de cartier)

Din analiza răspunsurilor la nivel de cartier, se constată următoarele:

- La extrema pozitivă, respectiv a răspunsurilor majoritare din categoria mulțumiți și foarte mulțumiți, se află locuitorii din cartierele Cetatea Neamțului, Cîrîtei, Doamna, Gara Veche, Precista, Sarata, Vânători și Zona Centrală.
- Un procent aproximativ egal de locuitori foarte mulțumiți sau mulțumiți, respectiv nemulțumiți sau foarte nemulțumiți corespunde cartierelor Speranța, Tărăncuța, Valea Viei și Văleni
- La extrema negativă, respectiv a răspunsurilor majoritare din categoria nemulțumiți și foarte nemulțumiți se regăsesc cartierele Cozla, Dărmănești, Mărăței, Pietricica.

În ceea ce privește zona de agrement și dotări turistice, conform noului PUG sunt prevăzute locații în arealele cu un cadru natural pitoresc, cu vedere spre masivele muntoase și cu intrări accesibile în zonele:

- ♦ Zona de agrement Bâta Doamnei;
- ♦ Zona turistică a masivului Cozla.

Zona dotărilor turistice va însuma o suprafață de 17,83 ha, reprezentând 0,53 % din intravilan.

În prezent, zona sportivă și de agrement este reprezentată de:

- ▶ **Sala Polivalentă a Clubului Sportiv Ceahlăul Piatra Neamț** (sala mare, sala antrenament lupte/box, sala de forță, cantină, mini-hotel, complex refacere, teren zgură handbal, două terenuri tenis bitum și trei terenuri tenis zgură, sector antrenament aruncări, sărituri) - are aproximativ 4.852,7 mp suprafață construită și 12.262,36 mp suprafață desfașurată;
- ▶ **Stadionul Ceahlăul Piatra Neamț** - are aproximativ 18.000 mp (inclusiv terenul principal și tribunele aferente);
- ▶ **Asociația Club Sportiv Orhideea** - club privat care are în componență 2 terenuri de tenis și unul polivalent marcat pentru tenis cu piciorul,

Masivul Cozia
(Sursa: <https://pe-harta.ro/>)

minifotbal, handbal, cursuri de fitness și tenis pentru inițiere. De asemenea, are o zonă generoasă de 1500 mp spațiu de relaxare cu terasă și spațiu verde, unde copii se pot juca.

- ▶ **Complexul de Agrement Ștrandul Piatra Neamț** (bazine de înot, terenuri de tenis, volei, handball, baschet, mini-fotbal, patinoar artificial, pistă bowling, alei, plajă, etc.);
- ▶ **Complexul Vip San Gym** (bazin înot, fitness, bodybuilding, tenis de masă, gimnastică aerobică, etc.).

La acestea se adaugă și spațiile de joacă pentru copii amenajate în diferite zone ale municipiului, precum:

Tabel 4.7. Locuri de joacă Cartier Dărmănești

Nr. crt.	Locatie loc joaca strada - zona	Nr. crt.	Locatie loc joaca strada - zona
1.	Str.Aurorei - zona bl.AS	7.	Str.Aleea Ulmilor - zona bl.31
2.	Str.Clement Pompiliu - zona bl.ANL	8.	Str.Aleea Ulmilor - zona bl.40
3.	Str.Nufarului - zona bl.ANL	9.	Str.Nicolae Iorga - zona bl.44
4.	Str.Mihai Viteazu - zona bl.CI-C2	10.	Str.Nicolae Iorga - zona bl.S2-53
5.	Str.Mihai Viteazu int Al.Ulmilor	11.	Str.Mihai Viteazu - zona bl.CS
6.	Str. Constantin Matase - Garofitei-zona bl.14	12.	Str.Negoiului - zona bl.E6

Tabel 4.8. Locuri de joacă Cartier Mărăței

Nr. crt.	Locatie loc joaca strada - zona	Nr. crt.	Locatie loc joaca strada - zona
1.	Str.Privighetorii - zona bl.AI	8.	Str.Castanilor
2.	Str.Privighetorii - zona bl.A3	9.	Str.Fermelor - zona bl.F9
3.	Str.Privighetorii - zona bl.IS	10.	Str.Gen.Oascalescu - zona bl.T3-T4
4.	Str.Privighetorii int Traian	11.	Str.Oimitrie leonida - zona bl.G6-G7
5.	Str.Progresului - zona bl.020	12.	Str.Maratei - zona bl.B7
6.	Str.Aleea Plaiului - zona bl.8 vis a vis gradinița Floare de Colț	13.	Str.Progresului - zona bl.032
7.	Str.Veseliei - zona bl.04	14.	Str.Lamaitei – Brândușelor
		15.	Str.Izvoare - zona cartier Speranța

Tabel 4.9. Locuri de joacă Cartier Precista

Nr. crt.	Locatie loc joaca strada - zona	Nr. crt.	Locatie loc joaca strada - zona
1.	Str.Rovine - zona bl.E7	7.	Str.Ecoului - zona bl.F9
2.	Str.N.Grigorescu- zona bl.G12	8.	Str.Independenței - zona bl.KS
3.	Str.Plevnei - zona bl.F13	9.	Str.Plutașului - zona bl.K4
4.	Str.Unirii - zona bl.G9	10.	Aleea Tineretului - incinta Ștrand
5.	Str.Ecoului - vis a vis de Școala 10	11.	Decebal - zona bl.AI-A2
6.	Str.Ecoului - zona bl.FS	12.	Str.Negoiului - zona bl.E6

Tabel 4.10. Locuri de joacă Cartier Centru

Nr. crt.	Locatie loc joaca strada - zona	Nr. crt.	Locatie loc joaca strada - zona
1.	Str.Rodnei - zona bl.08	6.	Dacia - zona bl.3
2.	Str.Mihai Eminescu - zona bl.45-47	7.	Aleea Trei Caldari - zona Colibele Haiducilor
3.	Decebal - zona bl.turn Ozana	8.	Dacia - zona bl.11
4.	Str.Paharnicului - zona bl.B2	9.	Str.Petru Rareș - zona complex Aurora
5.	P-ta Ștefan cel Mare - zona bl.C2-C3		

La nivelul municipiului, gradul de mulțumire în ceea ce privește numărul și starea terenurilor de sport în aer liber marchează o preponderență a persoanelor care s-au declarat nemulțumite sau foarte nemulțumite (66%), față de cele mulțumite sau foarte mulțumite (26%).

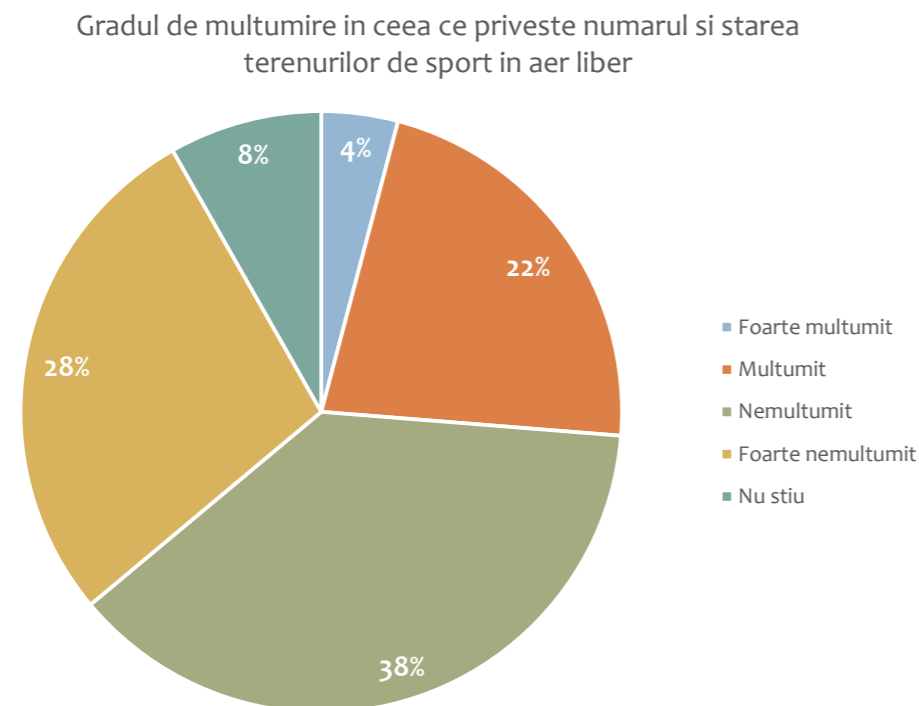

Fig. 4.7. Gradul de mulțumire în ceea ce privește numărul și starea terenurilor de sport în aer liber din cartier

Analizând răspunsurile la nivelul fiecărui cartier, acestea sunt reprezentate grafic mai jos, sub forma procentelor pe fiecare cartier în parte:

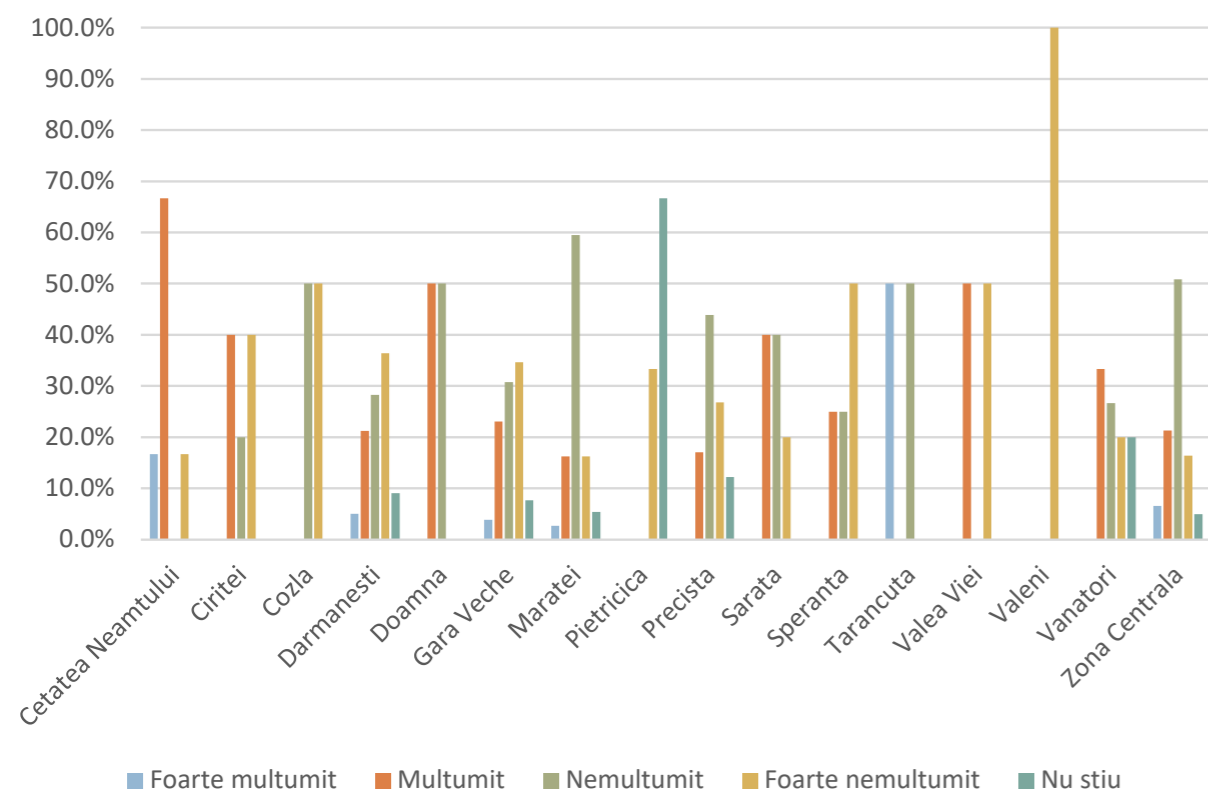

Fig. 4.8. Gradul de mulțumire în ceea ce privește numărul și starea terenurilor de sport în aer liber din cartier (la nivel de cartier)

Din analiza răspunsurilor, se constată că, exceptând cartierele Cetatea Neamțului (răspunsuri pozitive), respectiv Doamna, Țărăncuța, Valea Viei (răspunsuri echilibrate), locuitorii din celelalte cartiere și-au exprimat nemulțumirea.

În ceea ce privește numărul și starea locurilor de joacă pentru copii, la nivelul municipiului, gradul de mulțumire marchează o preponderență a persoanelor care s-au declarat nemulțumite sau foarte nemulțumite (58%), față de cele mulțumite sau foarte mulțumite (35%).

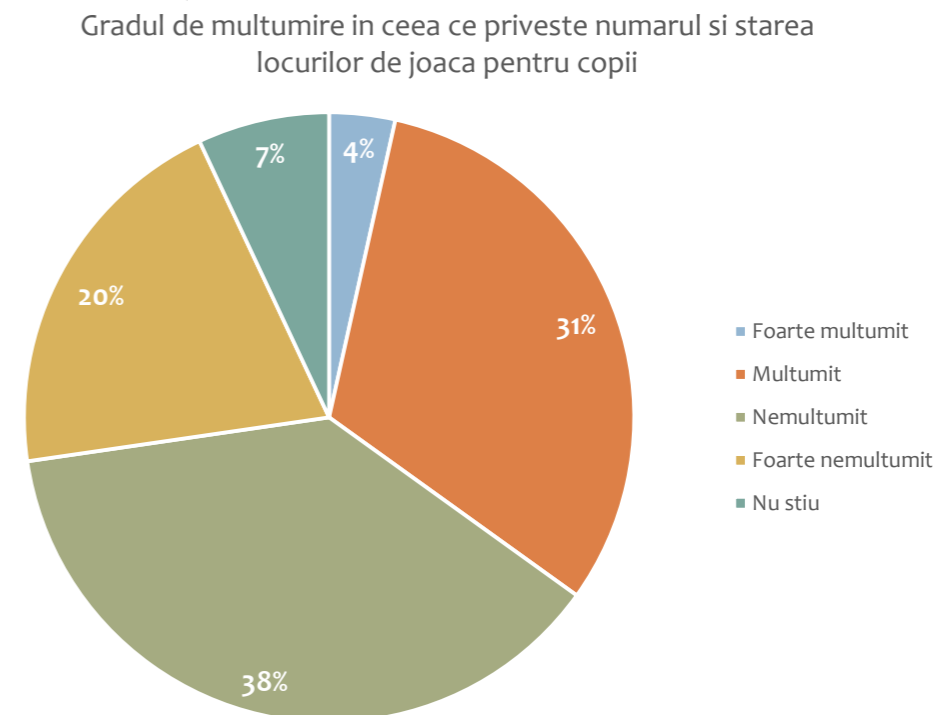

Fig. 4.9. Gradul de mulțumire în ceea ce privește numărul și starea locurilor de joacă pentru copii din cartier

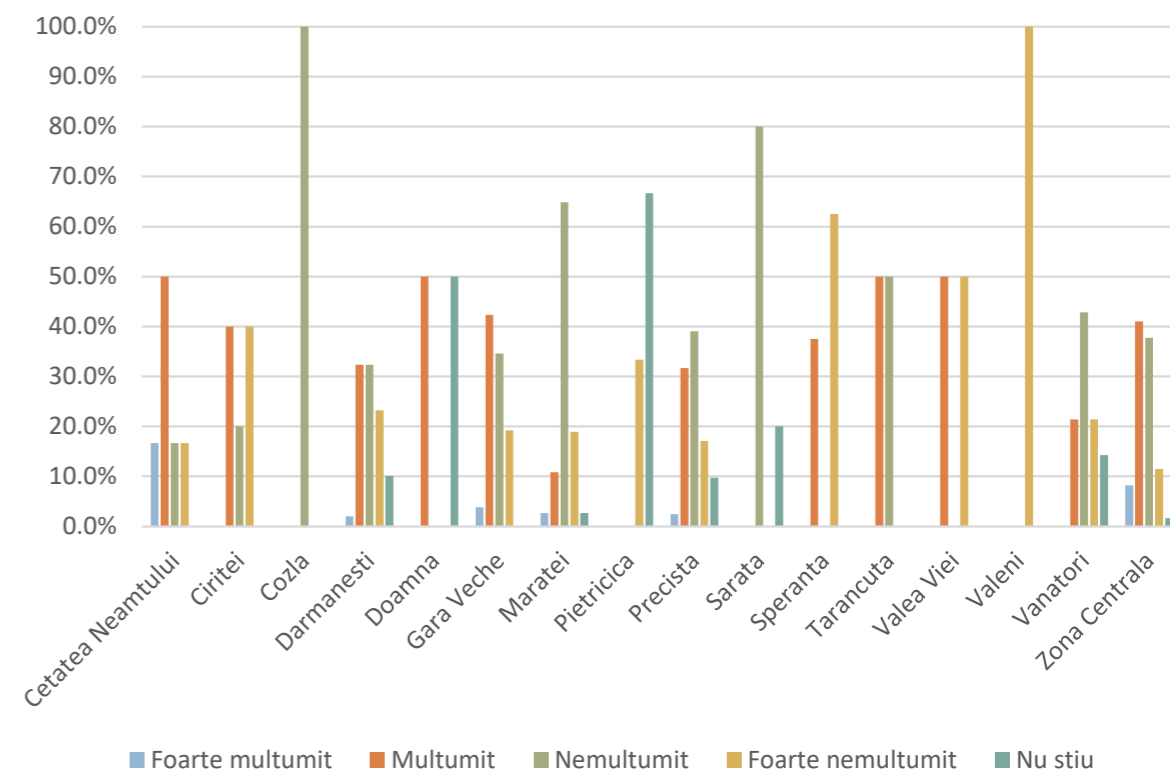

Fig. 4.10. Gradul de mulțumire în ceea ce privește numărul și starea locurilor de joacă pentru copii din cartier (la nivel de cartier)

Din analiza răspunsurilor la nivel de cartier, se constată următoarele:

- La extrema pozitivă, respectiv a răspunsurilor majoritare din categoria mulțumiți și foarte mulțumiți, se află locuitorii din cartierele Cetatea Neamțului, Doamna;
- Un procent aproximativ egal de locuitori foarte mulțumiți sau mulțumiți, respectiv nemulțumiți sau foarte nemulțumiți corespunde cartierelor Țărăncuța, Gara Veche, Valea Viei și Zona Centrală;
- La extrema negativă, respectiv a răspunsurilor majoritare din categoria nemulțumiți și foarte nemulțumiți se regăsesc cartierele Ciritei, Cozla, Dărmanești, Mărăței, Pietricica, Precista, Sarata, Speranța, Văleni, Vânători.

4.3. Fondul locativ

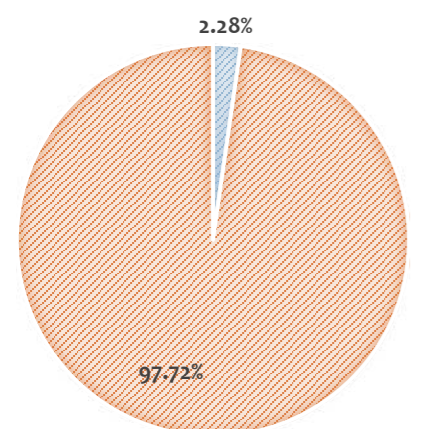
Fondul locativ constituie totalitatea încăperilor locative, indiferent de forma de proprietate, inclusiv case de locuit, case specializate (cămine, case-internat pentru invalizi, veterani, case speciale pentru bătrâni singuratici și altele), apartamente, încăperi de serviciu și alte încăperi locative în alte construcții utile pentru locuit.

Fondul locativ pe forme de proprietate se divizează astfel:

- **fondul locativ public** - fondul locativ care se află în proprietatea statului
- **fondul locativ privat** - fondul care se află în proprietatea cetățenilor și a persoanelor juridice;
- **fondul locativ cu formă de proprietate mixtă** - fondul care se află în proprietatea personală, în proprietatea comună sau în cote-părți ale diferitor subiecți ai proprietății publice și private;
- **proprietatea întreprinderilor mixte** - fondul locativ care se află în proprietatea întreprinderilor mixte cu participare străină.

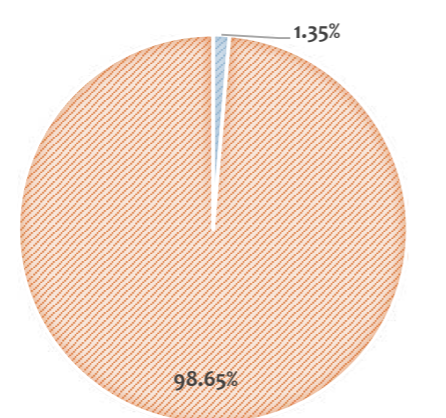
Indicatorii care se referă la fondul locativ sunt extrem de sugestivi atât în evaluarea calității vieții, cât și pentru analiza evoluției acesteia.

La nivelul anului 2019, repartiția între proprietatea privată și cea publică este reprezentată mai jos, marcând o pondere majoritară a proprietății private, atât ca număr de locuințe, cât și ca suprafață locuibilă.

■ Proprietate publică ■ Proprietate privată

Fig. 4.11. Distribuția numărului de locuințe pe tipuri de proprietate
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

■ Proprietate publică ■ Proprietate privată

Fig. 4.12. Distribuția suprafeței locuibile pe tipuri de proprietate
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

Dacă ne referim la evoluția aceluși indicatori globali, respectiv numărul total al locuințelor existente și suprafața locuibilă totală, reprezentată în graficele de mai jos, se poate observa că acestea au avut o evoluție ascendentă. Astfel, numărul locuințelor existente a crescut de la 44.066 (anul 2011) la 44.443 (anul 2019), ceea ce corespunde unei creșteri cu 0,9%. De asemenea, suprafața locuibilă totală a crescut de la 2.105.373 mp (anul 2011) la 2.144.652 mp (anul 2019), deci o creștere cu 2%. Deoarece creșterea suprafeței locuibile este mai mare decât creșterea numărului de locuințe, se poate concluziona că, în ansamblu, s-a înregistrat o creștere a suprafeței la nivel de unitate locuibilă.

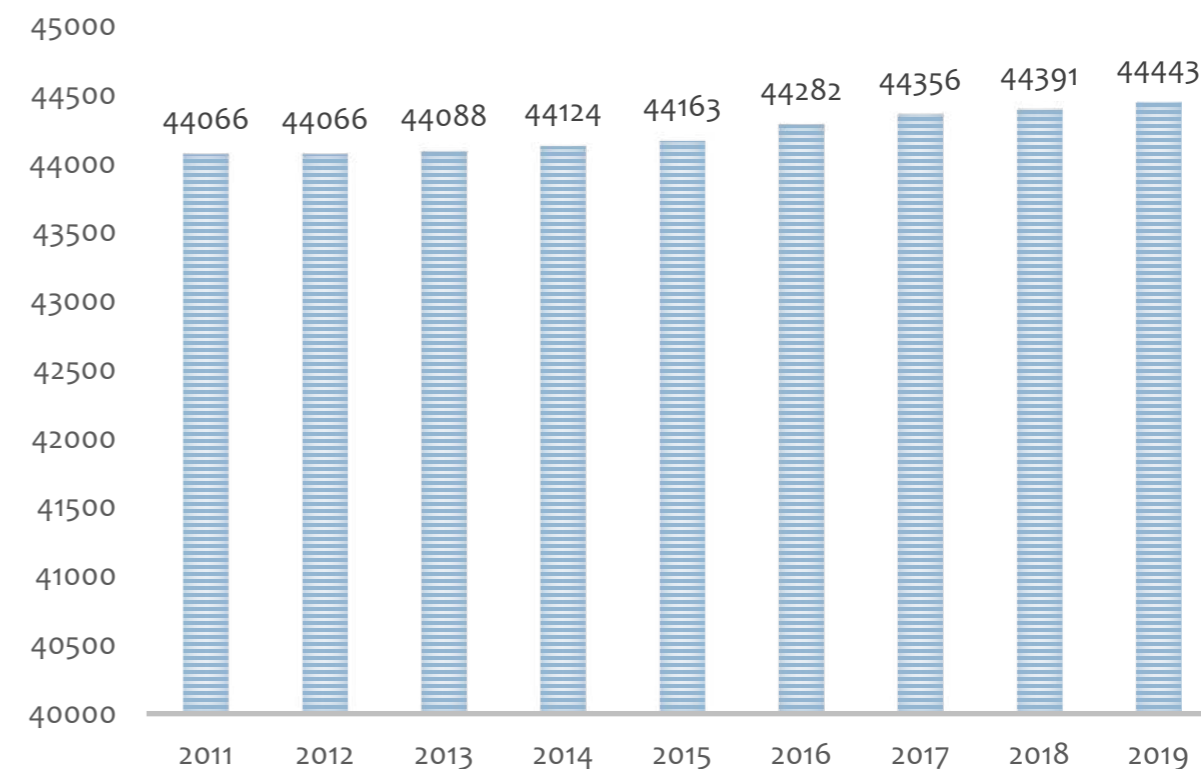

Fig. 4.13. Evoluția numărului de locuințe – total
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

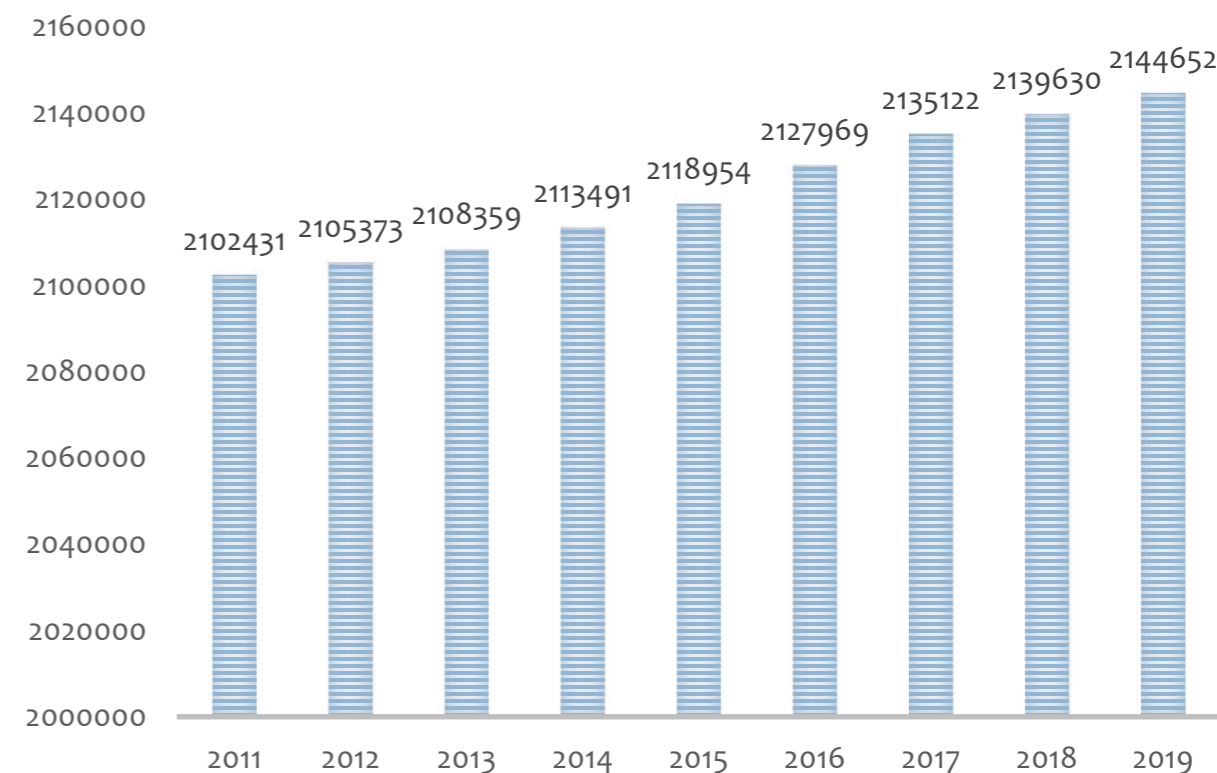

Fig. 4.14. Evoluția suprafeței locuibile - total
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

Fondul de locuințe în proprietate de stat a cunoscut o evoluție constant descendentă. Analizând valorile înregistrate la limitele intervalului de referință, constatăm că locuințele în proprietate de stat au scăzut de la 1.200 (anul 2011) la 1.015 (anul 2019), deci o scădere cu 15,5%, ca număr. În ceea ce privește suprafața locuibilă în proprietate de stat, aceasta a scăzut de la 37.751 mp (anul 2011) la 29.025 mp (anul 2019), ceea ce corespunde unei diminuări cu 23,1%.

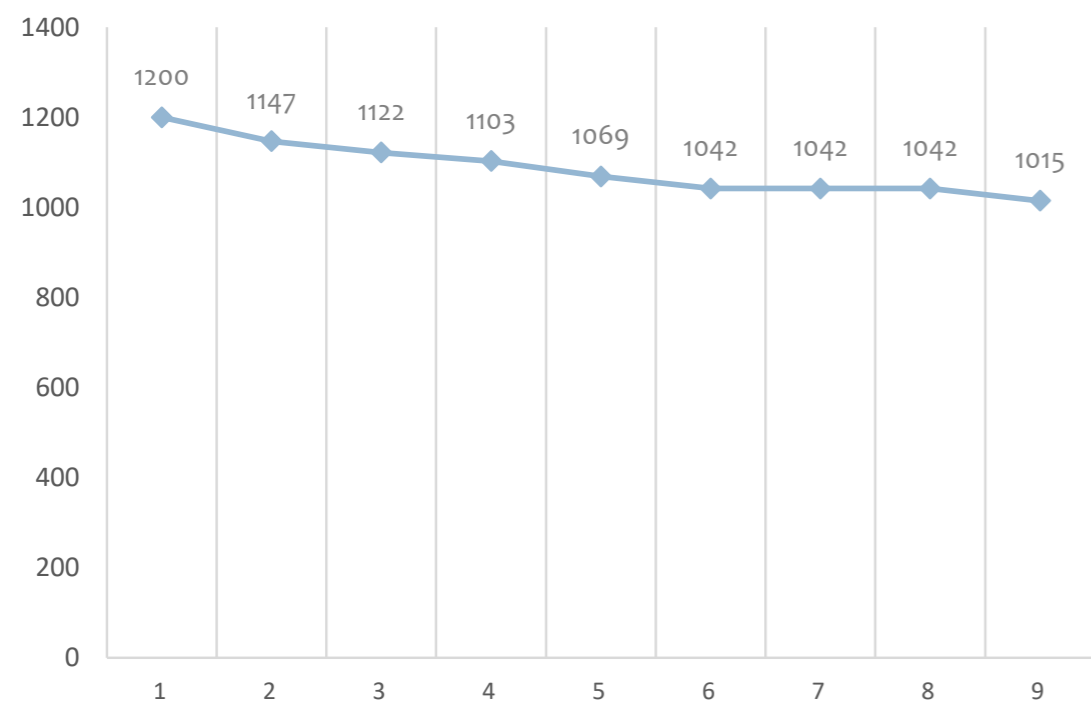

Fig. 4.15. Evoluția fondului de locuințe în proprietate de stat – număr
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

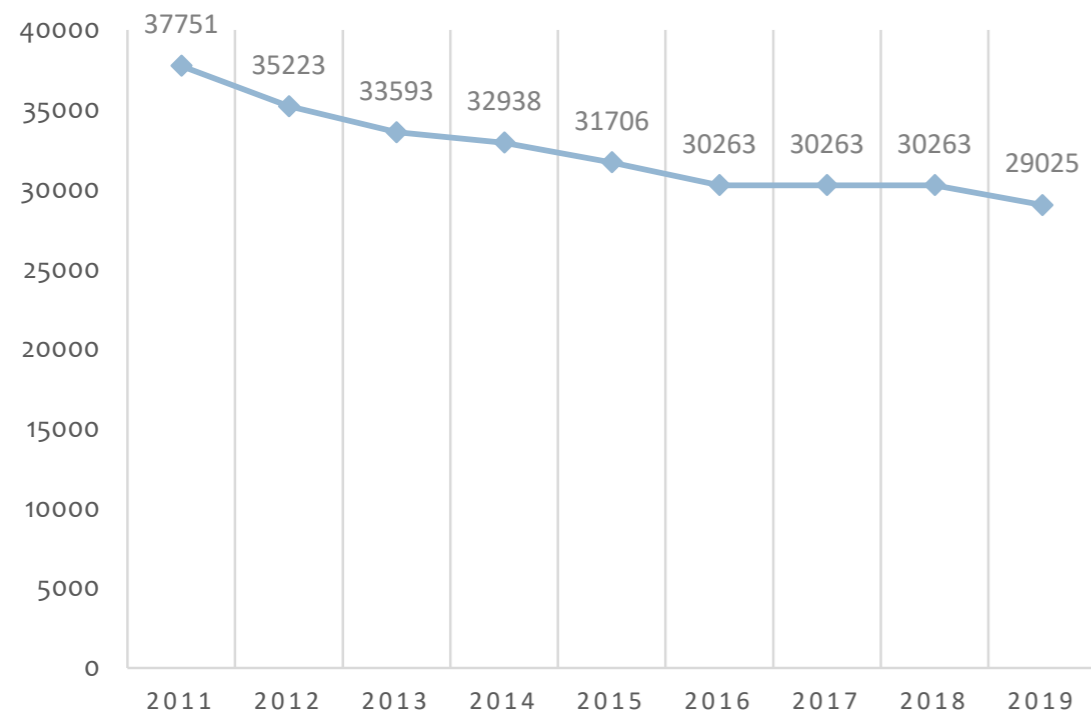

Fig. 4.16. Evoluția fondului de locuințe în proprietate de stat – suprafață
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

Corelat cu tendința de scădere a indicatorilor referitori la proprietatea de stat, cei referitori la proprietatea majoritar privată au cunoscut o creștere continuă în perioada de analiză. Astfel, numărul locuințelor din proprietatea majoritar privată a crescut de la 42.866 (anul 2011), la 43.428 (anul 2019), deci creșterea a fost de 1,3%. O creștere procentuală mai mare s-a înregistrat la suprafața locuibilă în proprietate majoritar privată, de 2,5%, corespunzător trecerii de la 2.064.680 mp (anul 2011) la 2.115.627 mp (anul 2019). Graficele de mai jos prezintă aceste evoluții.

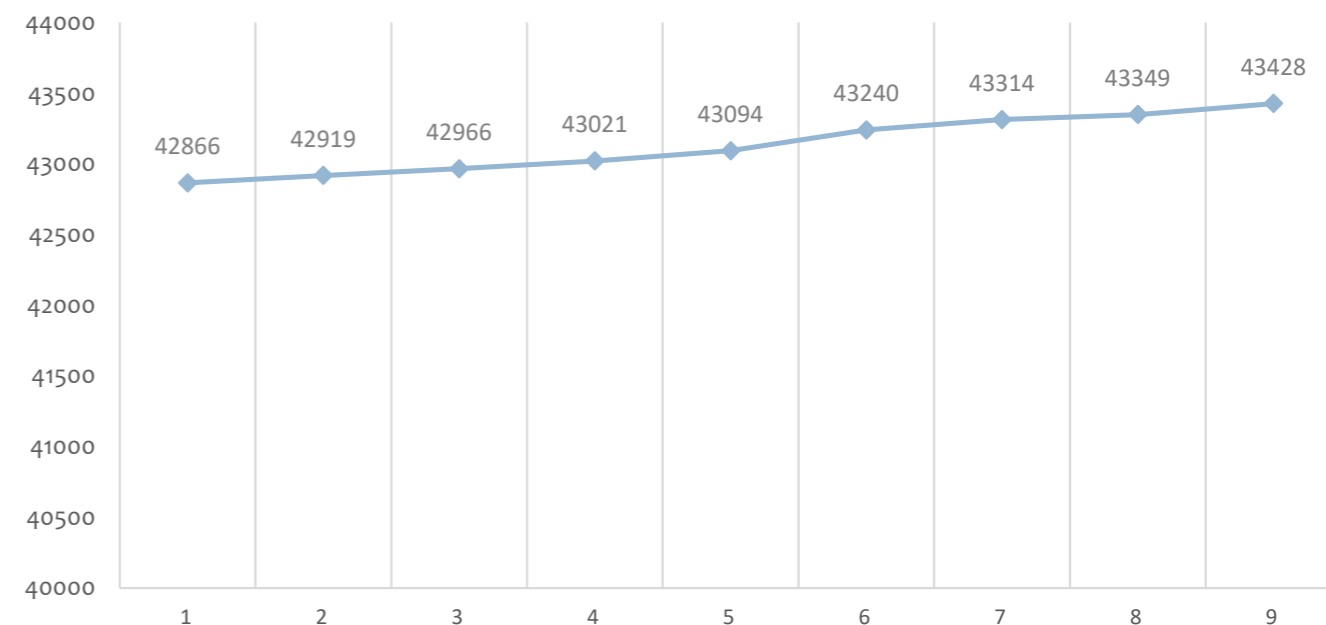

Fig. 4.17. Evoluția fondului de locuințe în proprietate privată – număr
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

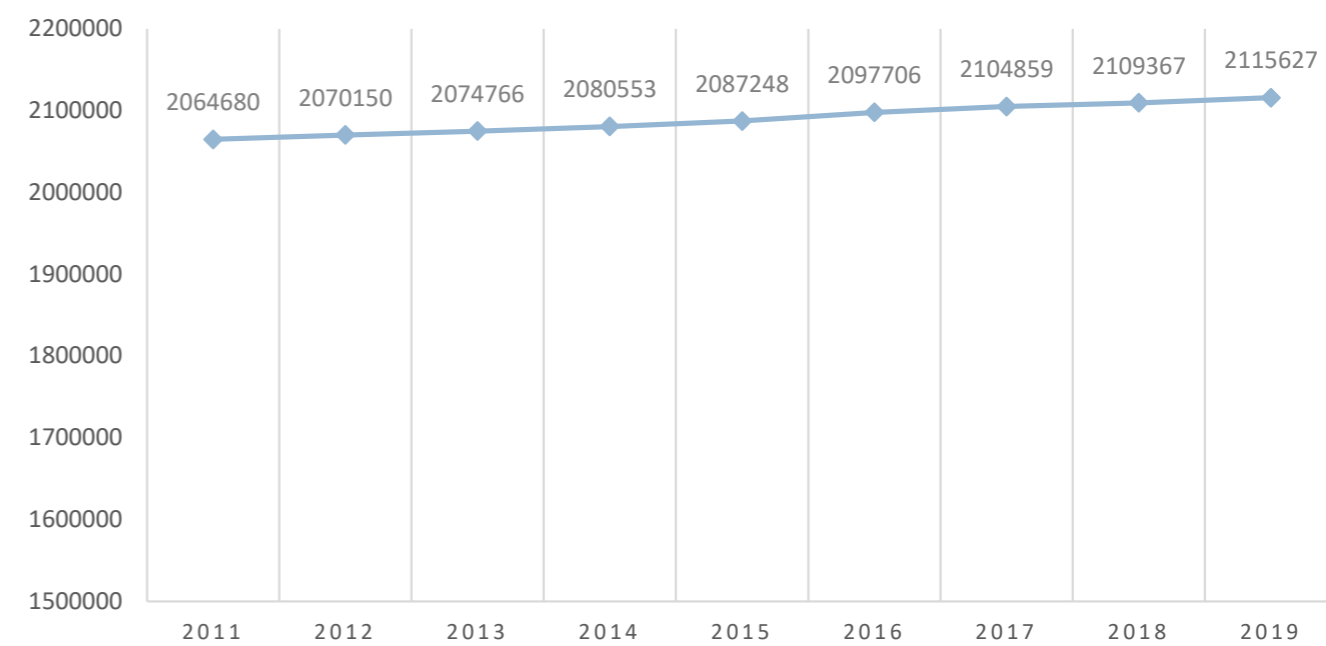

Fig. 4.18. Evoluția fondului de locuințe în proprietate privată – suprafață
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

Dinamica realizării locuințelor denotă o evoluție fluctuantă privind finalizarea locuințelor. Referitor la tipul de proprietate, cu excepția anului 2011, când sunt raportate 25 locuințe realizate din fonduri publice, în ceilalți ani toate locuințele terminate au fost realizate din fonduri private.

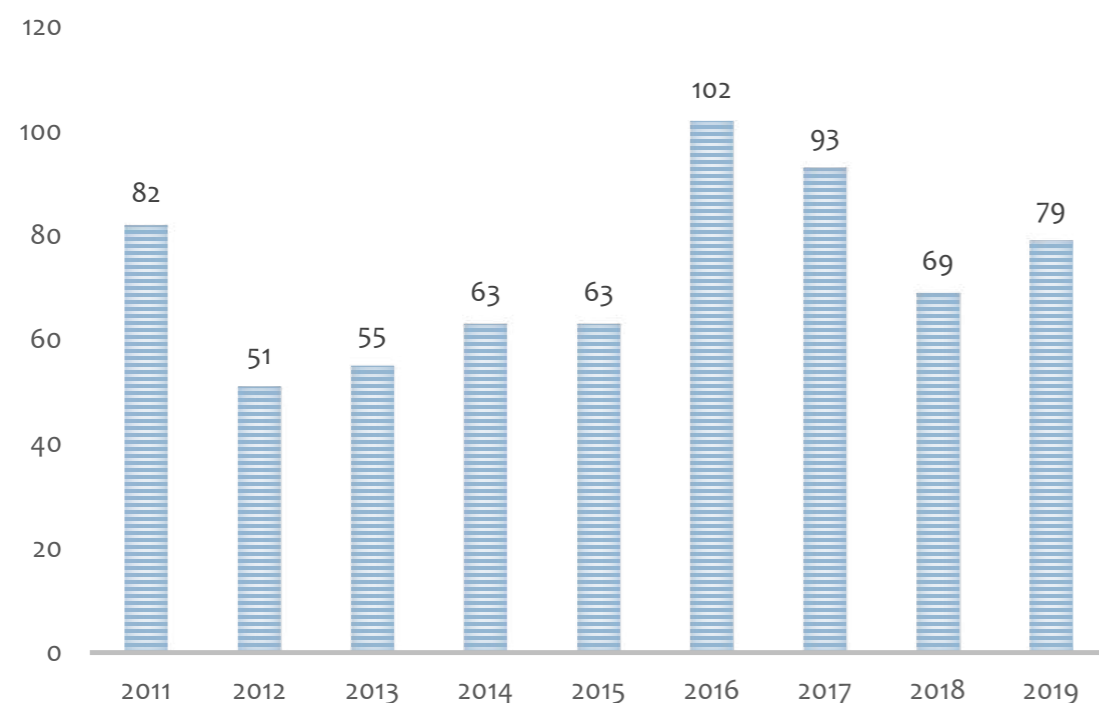

Fig. 4.19. Evoluția numărului de locuințe terminate
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

Ca o concluzie generală, evoluția numărului de locuințe și a suprafeței locuibile a cunoscut o creștere extrem de lentă, raportat la numărul populației municipiului.

În ceea ce privește spațialitatea locuințelor, în municipiul Piatra Neamț se înregistrează în anul 2019 o medie de 19,07 mp loc/pers (calculat pentru o populație de 112.451 persoane în 2019, conform INS).

Rezultatul sondajului realizat în procesul de consultare publică relevă faptul că, la nivelul municipiului, gradul de mulțumire în ceea ce privește **aspectul clădirilor** prezintă valori aproximativ egale pentru persoanele care s-au declarat mulțumite sau foarte mulțumite (49%), respectiv nemulțumite sau foarte nemulțumite (48%).

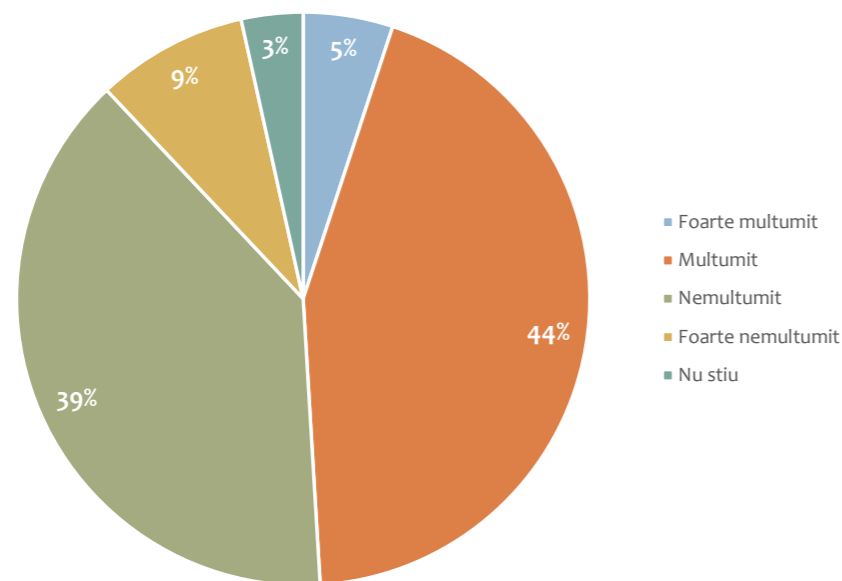

Fig. 4.20. Gradul de mulțumire în ceea ce privește aspectul clădirilor

Analizând răspunsurile la nivelul fiecărui cartier, pentru a putea extrage niște concluzii asupra gradului de mulțumire al cetățenilor, răspunsurile sunt reprezentate grafic mai jos, sub forma procentelor pe fiecare cartier în parte:

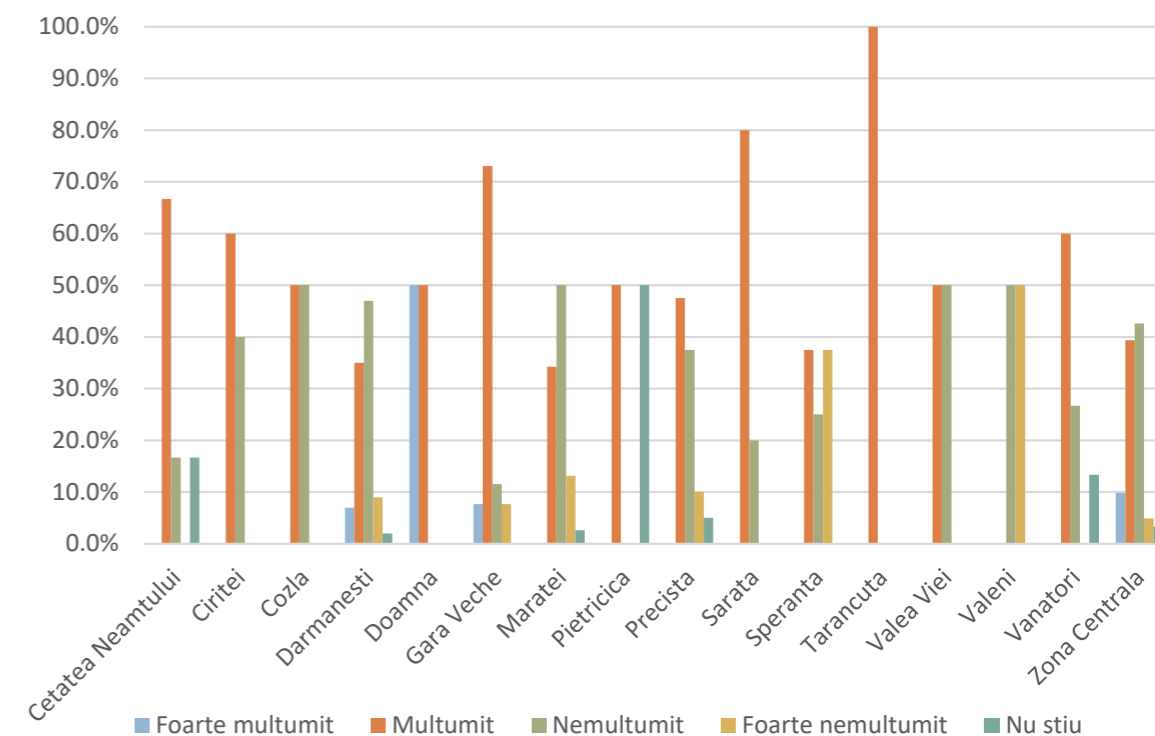

Fig. 4.21. Gradul de mulțumire în ceea ce privește aspectul clădirilor (la nivel de cartier)

Din analiza răspunsurilor la nivel de cartier, se constată următoarele:

- La extrema pozitivă, respectiv a răspunsurilor majoritare din categoria mulțumiți și foarte mulțumiți (peste 75%), se află locuitorii din cartierele Gara Veche, Sarata, Țărâncuța;
- Un procent aproximativ egal de locuitori foarte mulțumiți sau mulțumiți, respectiv nemulțumiți sau foarte nemulțumiți corespunde cartierelor Cozla, Doamna, Precista, Valea Viei, Zona Centrală;
- La extrema negativă, respectiv a răspunsurilor majoritare din categoria nemulțumiți și foarte nemulțumiți se regăsesc cartierele Dărmănești, Mărăței, Speranța.

La nivelul municipiului, gradul de mulțumire în ceea ce privește **termoizolarea clădirilor** înclină ușor balanța spre persoanele care s-au declarat mulțumite sau foarte mulțumite (47%), față de cele nemulțumite sau foarte nemulțumite (43%).

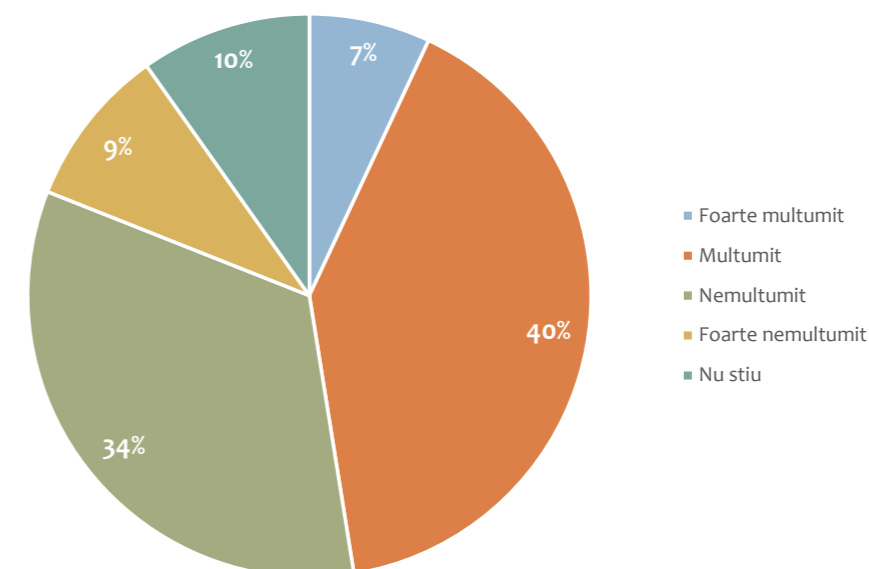

Fig. 4.22. Gradul de mulțumire în ceea ce privește termoizolarea clădirilor

Răspunsurile la nivelul cartierelor sunt reprezentate grafic mai jos, sub forma procentelor pe fiecare cartier în parte:

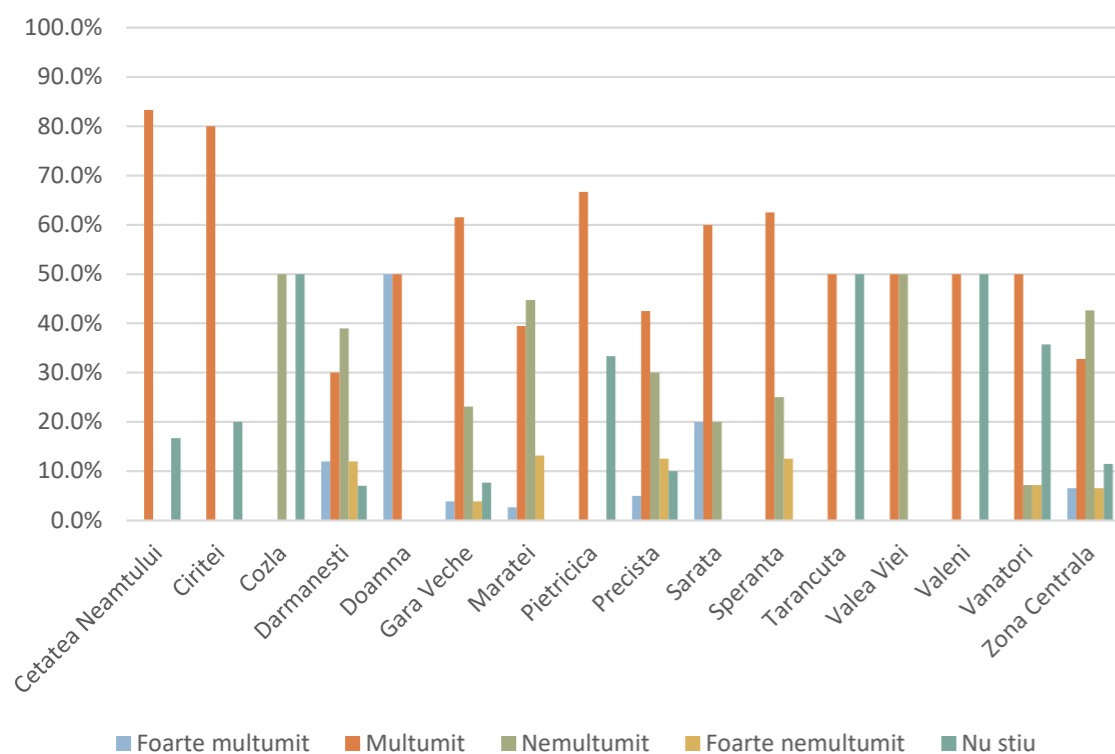

Fig. 4.23. Gradul de mulțumire în ceea ce privește termoizolarea clădirilor (la nivel de cartier)

Din analiza răspunsurilor la nivel de cartier, se constată următoarele:

- La extrema pozitivă, respectiv a răspunsurilor majoritare din categoria mulțumiți și foarte mulțumiți (peste 75%), se află locuitorii din cartierele Doamna, Gara Veche, Sarata, Țărăncuța;
- Un procent aproximativ egal de locuitori foarte mulțumiți sau mulțumiți, respectiv nemulțumiți sau foarte nemulțumiți corespunde cartierelor Cozla, Dărmănești, Precista, Valea Viei, Zona Centrală;
- La extrema negativă, respectiv a răspunsurilor majoritare din categoria nemulțumiți și foarte nemulțumiți se regăsesc cartierele Mărăței, Speranța, Văleni.

Un alt aspect asupra căruia a fost solicitată opinia populației îl reprezintă **nivelul de rezistență al clădirilor**.

Rezultatele marchează o preponderență a persoanelor care s-au declarat mulțumite sau foarte mulțumite (56%), față de cele nemulțumite sau foarte nemulțumite (32%).

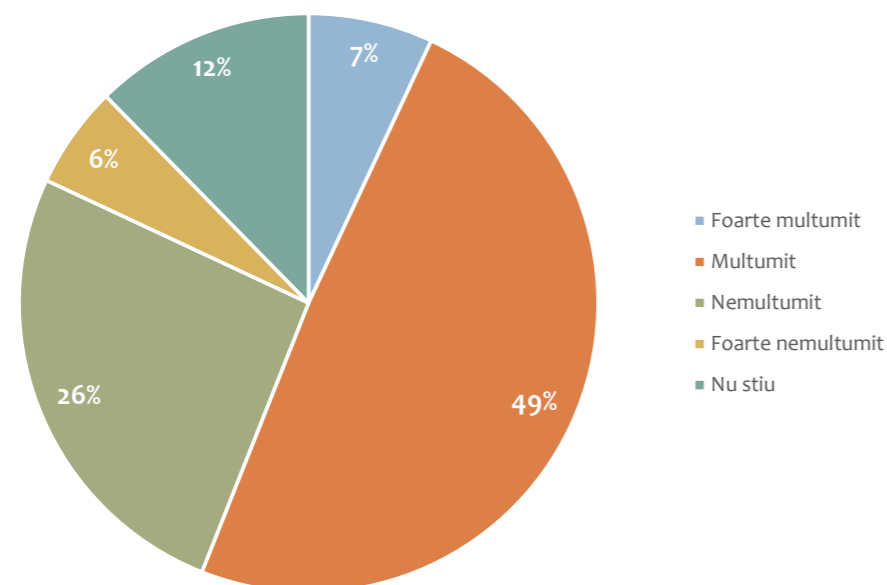

Fig. 4.24. Gradul de mulțumire în ceea ce privește nivelul de rezistență al clădirilor

La nivelul fiecărui cartier, răspunsurile sunt reprezentate grafic mai jos, sub forma procentelor pe fiecare cartier în parte:

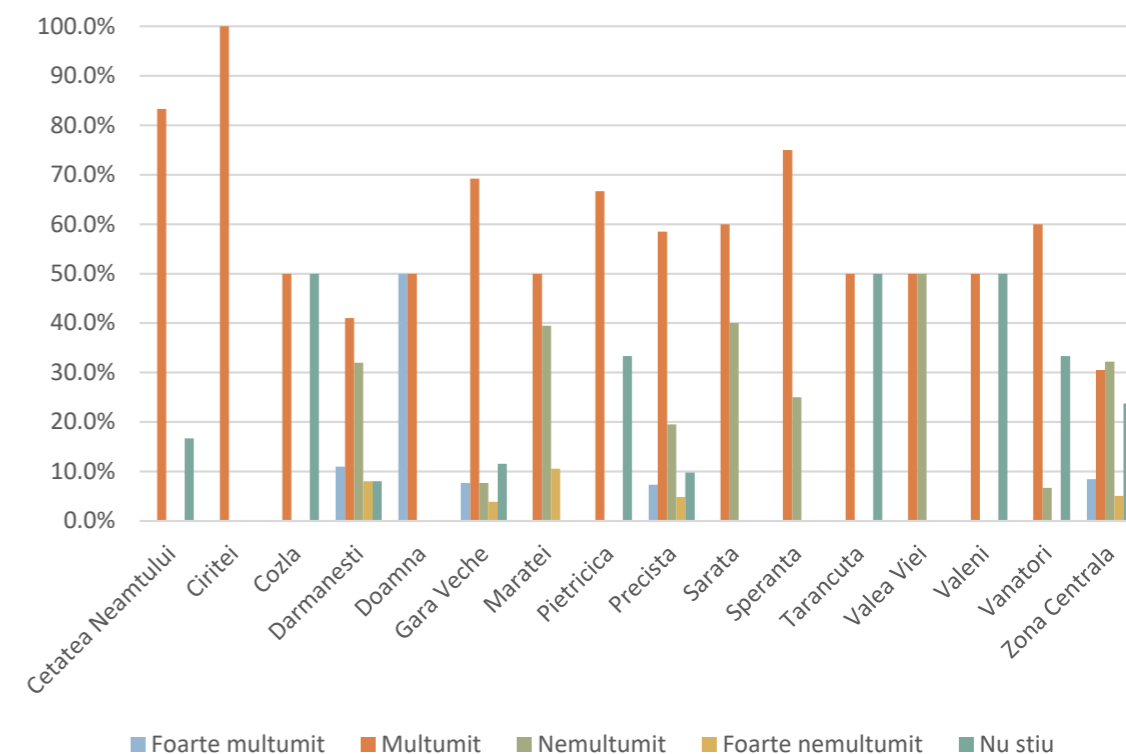

Fig. 4.25. Gradul de mulțumire în ceea ce privește nivelul de rezistență al clădirilor (la nivel de cartier)

Din analiza răspunsurilor la nivel de cartier, se constată următoarele:

- La extrema pozitivă, respectiv a răspunsurilor majoritare din categoria mulțumiți și foarte mulțumiți (peste 75%), se află locuitorii din cartierele Cetatea Neamțului, Ciritei, Gara Veche, Speranța;
- Un procent aproximativ egal de locuitori foarte mulțumiți sau mulțumiți, respectiv nemulțumiți sau foarte nemulțumiți corespunde cartierelor Cozla, Dărmănești, Mărăței, Valea Viei, Zona Centrală;
- Se remarcă faptul că nu există cartiere în care să fi fost exprimată nemulțumirea în procent mai mare de 50%.

Referitor la **numărul de locuințe sociale**, gradul de mulțumire marchează o preponderență pronunțată a persoanelor care s-au declarat nemulțumite sau foarte nemulțumite (47%), față de cele mulțumite sau foarte mulțumite (22%), în timp ce 31% nu și-au exprimat părerea.

Întrucât această întrebare are un caracter general, nu se consideră necesară evidențierea rezultatelor la nivel de cartier.

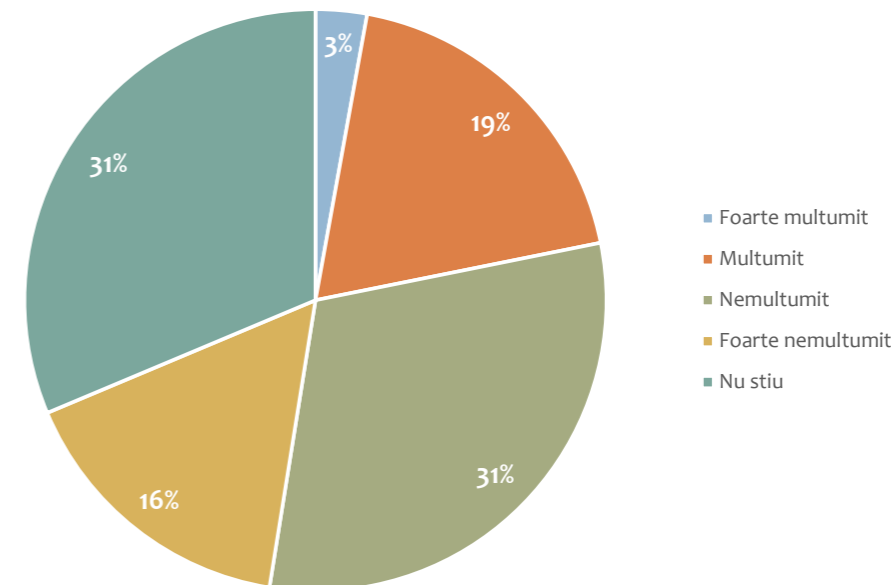

Fig. 4.26. Gradul de mulțumire în ceea ce privește numărul de locuințe sociale

Referitor la gradul de mulțumire în ceea ce privește numărul de locuințe pentru tineri, se remarcă o preponderență pronunțată a persoanelor care s-au declarat nemulțumite sau foarte nemulțumite (57%), față de cele mulțumite sau foarte mulțumite (18%), în timp ce 25% nu și-au exprimat părerea.

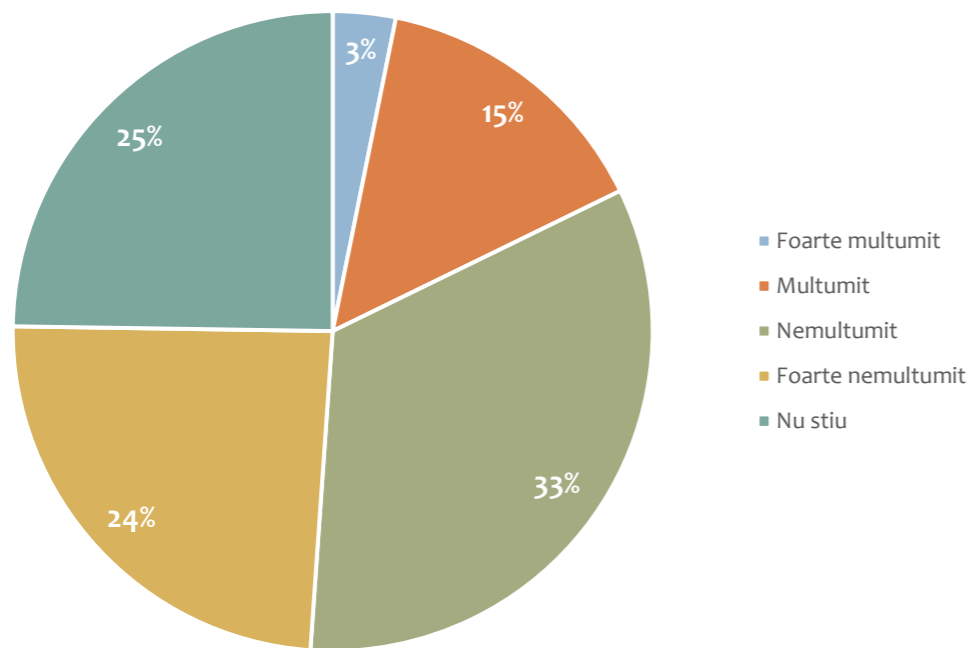

Fig. 4.27. Gradul de mulțumire în ceea ce privește numărul de locuințe pentru tineri

4.4. Infrastructura de comunicații și transport

4.4.1. Infrastructura rutieră

Municipiul Piatra Neamț este situat pe traseul mai multor rute de transport intern ceea ce îi conferă toate atributele unui important nod de transport rutier.

Rețeaua rutieră la nivel regional

La nivel regional, municipiul Piatra Neamț este traversat:

- De la sud la vest de DN15, pe ruta Costișa – Roznov – Piatra Neamț – Bicz – Poiana Largului – Grințieș, rută ce asigură legătura cu Ardealul prin Borsec – Toplița ;
- Cu direcția nord, de DN15 C: Piatra Neamț – Târgu Neamț, spre Fălticeni și Suceava, trecând prin Brusturi – Drăgănești ;
- Cu direcția est, DN15D: Piatra Neamț – Roman, trecând prin Girov (de unde se desprinde DJ 208 G ce ajunge la Hanul Ancuței), cu racord din Roman la E 85, în continuare din Roman, prin Poienari, spre Vaslui

Rețeaua stradală la nivelul municipiului Piatra Neamț

Trama stradală a orașului este compusă din străzi de categorii diferite, începând de la străzi cu profiluri ample, de câte 2 benzi pe sens, până la străzi înguste. Lungimea totală a străzilor orașenești, la nivelul anului 2020, era de 161 km.

Legăturile între punctele de intrare/ieșire din municipiu sunt realizate prin:

- » Str. Mihai Viteazul (DN15D), pe direcția N-E
- » Str. Cetatea Neamțului (DN15C), pe direcția N
- » Bd. General Nicolae Dăscălescu (DN15), pe latura S-E
- » Str. Petru Movilă (DN15) pe latura V
- » Str. Dragoș Vodă pe latura N-V

Conform **Normei tehnice din 27/01/1998**, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 138bis din 06/04/1998 și intrată în vigoare la data 06/04/1998, care aduce completări privind modul de clasificare a drumurilor pe categorii, acestea se clasifică astfel:

- **străzi de categoria I** - magistrale - asigură preluarea fluxurilor majore ale municipiului pe direcția drumului național ce traversează municipiul sau pe direcția principală de legătură cu acest drum, având minimum 6 benzi de circulație, inclusiv liniile de tramvai;
- **străzi de categoria a II-a** - de legătură - asigură circulația majoră între zonele funcționale și de locuit, având 4 benzi de circulație, inclusiv liniile de tramvai;
- **străzi de categoria a III-a** - colectoare - preiau fluxurile de trafic din zonele funcționale și le dirijează spre străzile de legătură sau magistrale, având 2 benzi de circulație;
- **străzi de categoria a IV-a** - de folosință locală - asigură accesul la locuințe și servicii curente sau ocazionale din zonele cu trafic foarte redus.

În baza acestei clasificări, la nivelul municipiului Piatra Neamț nu se regăsește nicio arteră magistrală, în timp ce străzi de categoria a II-a (cu 4 benzi) sunt următoarele: Petru Movilă, Bd. Decebal, Bd. Traian, Bd. General Nicolae Dăscălescu, Str. Orhei, Bd. Dacia, Str. M. Viteazul, Str.1 Decembrie 1918, Str.Cetatea Neamțului, Bd. Republicii, Str. Mihai Eminescu, Str. Ștefan cel Mare, Str.Bistritei, Str. Dimitrie Leonida, Bd. 9 Mai.

Străzile de categoria a III-a – colectoare sunt Str. Gh. Asachi, Aleea Brazilor, Str. Doctor Emil Costinescu, Str.Independenței, Str.Titu Maiorescu, Bd. Mihai Eminescu, Str. Ozanei, Lămâiței, Str.Gara Veche, Bd. Mărășești, Str. Olteniței, Moldovei, Str.Zefirului, Str. Olteniei, Str.Ciocârliei, Str.Ion Ionescu de la Brad, Str. Lutăriei, Str.Valea Albă, Str.Sirenei, Str.Aurorei, Str.Aleea Ulmilor, Str. Obor, Str.Nicu Albu, Str.Petru Rareș, Str.Mihail Sadoveanu, Str.Alexandru cel Bun, Str.Profesor Ion Negrea, Str.Liliacului, Str.Dragoș Vodă, Str.Florilor, Str.Someș, Str.Cârloman, Str.Verii.

Evoluția rețelei stradale în perioada 2016-2020 este prezentată în tabelul următor:

Tabel 4.11. Evoluția rețelei stradale (lungime/număr), în perioada 2016-2020 (2020), pe tipuri de drum (străzi/bulevarde/alei și fundături/piețe)

Tipologie drum	Nr	Lungime	Nr	Lungime	Nr	Lungime	Nr	Lungime	Nr	Lungime
		m		m		m		m		m
		2016	2017		2018		2019		2020	
Total drumuri, din care:	344	160620	344	160620	344	160620	346	161070	347	161390
străzi	297	132500	297	132500	297	132500	298	132780	299	133100
bulevarde	7	11150	7	11150	7	11150	7	11150	7	11150
alei și fundături	33	15890	33	15890	33	15890	34	16060	34	16060
piețe	7	1080	7	1080	7	1080	7	1080	7	1080

Starea tehnică a drumurilor reprezintă un factor important care influențează costurile generalizate ale utilizatorilor, precum și deciziile acestora de efectuare a călătoriilor, în special în ceea ce privește alegerea rutei.

Îmbunătățirea parametrilor de viabilitate tehnică a străzilor constituie un obiectiv major pentru îmbunătățirea mobilității urbane a pasagerilor, mărfurilor, dar și a traficului nemotorizat de pietoni și bicicliști. Cota de piață și atractivitatea transportului

urban public sunt afectate de starea de viabilitate deficitară a străzilor utilizate de către autobuze și microbuze. De asemenea, starea tehnică nefavorabilă are un impact negativ asupra accesibilității.

În ultimii ani au fost realizate lucrări de asfaltare pe o serie de artere rutiere din municipiu, detalii asupra acestor lucrări fiind prezentate în Planul de Mobilitate Urbană al Municipiului Piatra Neamț 2021-2027.

În tabelul de mai jos sunt prezentate doar lucrările de reparații curente pentru anul 2020:

Tabel 4.12. Străzi pe care s-au realizat lucrări de reparații curente, 2020
(Sursă: Planul de Mobilitate Urbană Durabilă al Municipiului Piatra Neamț 2021-2027)

Nr. Crt.	Tip lucrare	Denumire strada
1	Amenajare bretea	str. D. Bolintineanu
2	Refacere parcare	str. Mihai Viteazu
3	Lucrari de reparatii - Refacere drum covor asfaltic	str Subdarmanesti
4	Lucrari de reparatii cu asfalt	bd-ul Dacia (Noir-pod Cuiejdi)
5	Lucrari de reparatii cu asfalt - Refacere parcare	str. 1 Decembrie 1918 (statie autobuz)
6	Lucrari de reparatii cu asfalt - Refacere parcare	bd-ul Dacia
7	Lucrari de reparatii cu asfalt - Refacere parcare	str. Anton Vorel
8	Lucrari reparatii cu asfalt - capat strada	str. Dragos Voda
9	Refacere carosabil prin plombare	cartier Valeni ANL
10	Lucrari de reparatii cu asfalt - executat drum acces	str. Lunca Bistritei
11	Lucrari de reparatii cu asfalt	str. Lunca Bistritei
12	Reparatii curente strada - covor asfaltic	Aleea Tineretului tronson I
13	Reparatii curente strada - covor asfaltic	Aleea Tineretului tronson II
14	Refacere drum covor asfaltic	str. Nicu Albu zona CZAD
15	Refacere parcare	str. Progresului D5-D6
16	Reparatii curente	str. Pietrelor
17	Refacere covor asfaltic	str. Erou Bucur
18	Refacere covor asfaltic	Aleea Tiparului (zona DSVSA)
19	Refacere drum	str. Hangului
20	Amenajare parcare	str. Nufarului
21	Refacere covor asfaltic	spate bl K8
22	Reparatii carosabil	str. Satenceii
23	Refacere parcare	Aleea Tiparului
24	Refacere covor asfaltic	str. Cercului, Sirenei
25	Refacere parcare	Aleea Aurorei
26	Refacere covor asfaltic parcare	Darmanesti spate cinema Cozla
27	Reparatii cu asfalt - refacere covor	str. Privighetorii
28	Reparatii cu asfalt - Refacere parcare gara	Bd-ul 9 Mai
29	Refacere covor asfaltic	str. Boboteni
30	Lucrari de reparatii cu asfalt	str. Fundatura Pepinierei
31	Lucrari de reparatii cu asfalt	str. Pastravului
32	Lucrari de reparatii cu asfalt	str. Prunilor
33	Lucrari de reparatii cu asfalt	str. Apusului

Nr. Crt.	Tip lucrare	Denumire strada
34	Lucrari de reparatii cu asfalt	str. Fermelor - zona service auto
35	Lucrari de reparatii cu asfalt - amenajare parcare	str. Darmanesti,
36	Lucrari de reparatii cu asfalt	str. Dragos Voda
37	Lucrari de reparatii cu asfalt	str. Stefan cel Mare nr 34
38	Lucrari de reparatii cu asfalt	str. Stefan cel Mare nr 29
39	Lucrari de reparatii cu asfalt	str. Negoiului inters str Darmanesti
40	Lucrari de reparatii cu asfalt - refacere parcare	str. Orhei
41	Lucrari de reparatii cu asfalt	str. Potocina
42	Reparatii cu asfalt - refacere carosabil	str. Grivitei
43	Lucrari de reparatii cu asfalt - refacere parcare	str. Privighetorii
44	Lucrari de reparatii cu asfalt - refacere alee	Scoala nr 2
45	Lucrari de reparatii cu asfalt - refacere parcare II	str. Privighetorii
46	Lucrari de reparatii cu asfalt - asfaltare pod+rampe	str. Ghe. Asachi
47	Lucrari de reparatii cu asfalt -frezare+refacere covor	str. Luminii
48	Lucrari de reparatii cu asfalt	str. Fermelor - drumul spre livada
49	Refacere covor asfaltic	str. Pompiliu Clement
50	Reparatii cu asfalt - amenajare curte interioara	Centrul de Asistenta Sociala
51	Refacere covor asfaltic	str. Timis
52	Refacere covor asfaltic	str. Carloman
53	Reparatii cu asfalt - refacere parcare	str. Ozanei
54	Reparatii cu asfalt - refacere curte interioara	scoala Valeni
55	Lucrari de reparatii cu asfalt - refacere parcare	str. Lt Draghescu, zona parcare ApaServ
56	Lucrari de reparatii cu asfalt - refacere parcare	bd-ul Republicii spate bloc A1
57	Reparatii carosabil cu asfalt	str. Gheorghe Asachi
58	Reparatii cu asfalt - refacere parcare	Aleea Aurorei
59	Lucrari de reparatii	str. Alexandru cel Bun
60	Lucrari de reparatii	str. V.A. Urechia
61	Lucrari de reparatii cu asfalt	str. Mihai Stamatini
62	Lucrari de reparatii cu asfalt	str. Orizontului

Ca urmare a prelucrării răspunsurilor la chestionarul on-line, în cadrul procesului de consultare publică, gradul de mulțumire în ceea ce privește **starea străzilor** marchează o majoritate importantă a persoanelor care s-au declarat nemulțumite sau foarte nemulțumite (63%), față de cele mulțumite sau foarte mulțumite (36%).

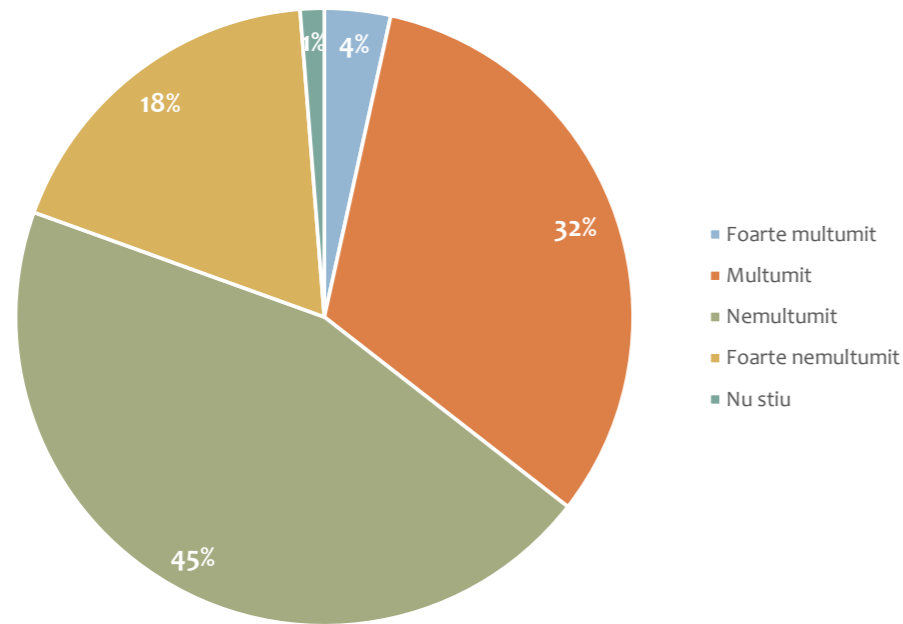

Fig. 4.28. Gradul de mulțumire în ceea ce privește starea străzilor

Analizând răspunsurile la nivelul fiecărui cartier, pentru a putea extrage niște concluzii asupra gradului de mulțumire al cetățenilor, răspunsurile sunt reprezentate grafic mai jos, sub forma procentelor pe fiecare cartier în parte. Răspunsurile la nivel de cartier sunt utile pentru prioritizarea intervențiilor de reabilitare a infrastructurii stradale, în perioada următoare.

Din analiza răspunsurilor la nivel de cartier, se constată următoarele:

- La extrema pozitivă, respectiv a răspunsurilor majoritare din categoria mulțumiți și foarte mulțumiți (peste 75%), se află locuitorii din cartierele Doamna și Țărăncuța.
- Un procent aproximativ egal de locuitori foarte mulțumiți sau mulțumiți, respectiv nemulțumiți sau foarte nemulțumiți corespunde cartierelor Cetatea Neamțului, Cozla, Speranța, Văleni;
- La extrema negativă, respectiv a răspunsurilor majoritare din categoria nemulțumiți și foarte nemulțumiți se regăsesc cartierele Cîrteii, Dărmănești, Gara Veche, Mărăței, Precista, Valea Viei și Zona Centrală.

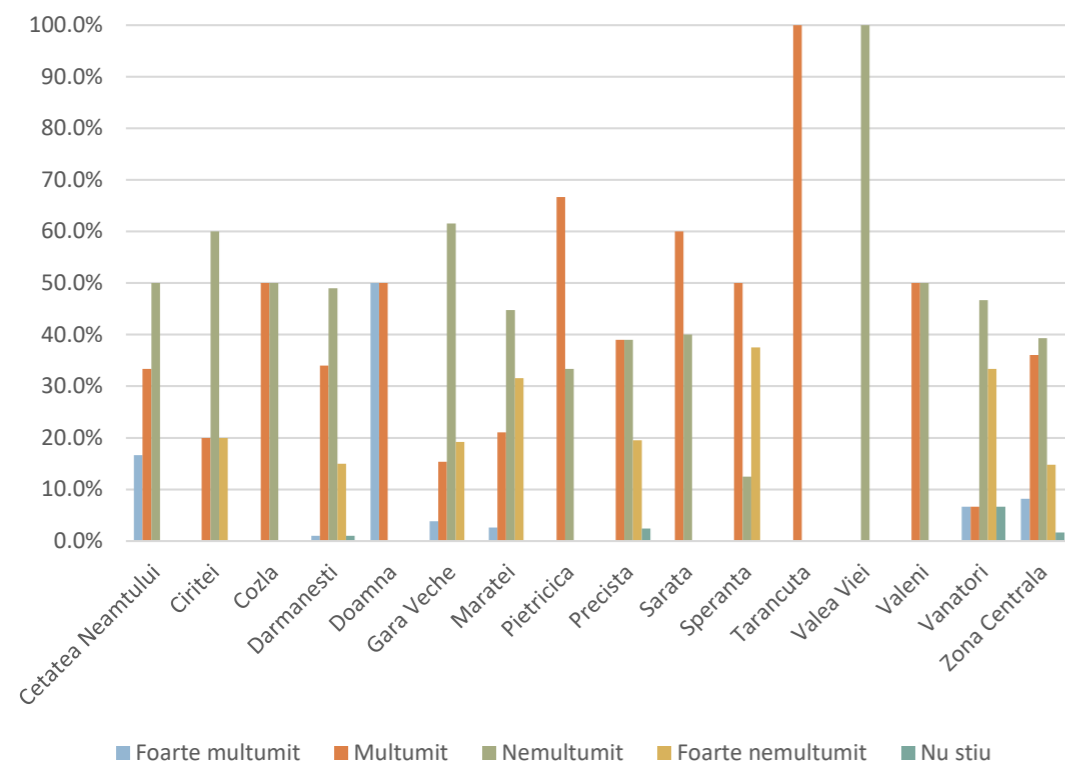

Fig. 4.29. Gradul de mulțumire în ceea ce privește starea străzilor (la nivel de cartier)

Un alt aspect important referitor la infrastructura stradală este cel legat de **infrastructura specifică deplasărilor cu bicicleta**. În momentul de față municipiul Piatra Neamț deține o singură stradă echipată cu o pistă de biciclete amenajată propriu-zis. Această pistă are o lățime de 2,5 m și o lungime de 750 de metri și face legătura dintre intersecția str. Piața Mihail Kogălniceanu cu Bd. Dacia și continuă pe bd. Dacia, până în dreptul punții pietonale de pe râul Cuiejdii.

Infrastructura prezintă totuși câteva **disfuncționalități**, care afectează gradul în care aceasta este utilizată de **bicicliști**, anume:

- > este construită pe trotuar, reducând din spațiul oferit pietonilor; spațiul pietonal a devenit subdimensionat, având în vedere amplasamentul

acestei infrastructuri în zona centrală a orașului, unde fluxurile pietonale sunt semnificative pe acest tronson.

- > nu este separată fizic de fluxurile pietonale, pietonii utilizând pista pentru biciclete pentru deplasările pietonale
- > este plasată în zona mediană a trotuarului, ocupând mai mult spațiu decât în situația amplasării ei la una din margini; s-ar fi impus amplasarea acesteia pe o margine a trotuarului, astfel încât să se asigure o dimensiune corespunzătoare pentru cererea de deplasări pietonale.

În această privință, un procent de 57% dintre locuitori consideră drept importantă sau foarte importantă dezvoltarea/extinderea infrastructurii pentru bicicliști, în timp ce doar 32% nu dau importanță acestui aspect.

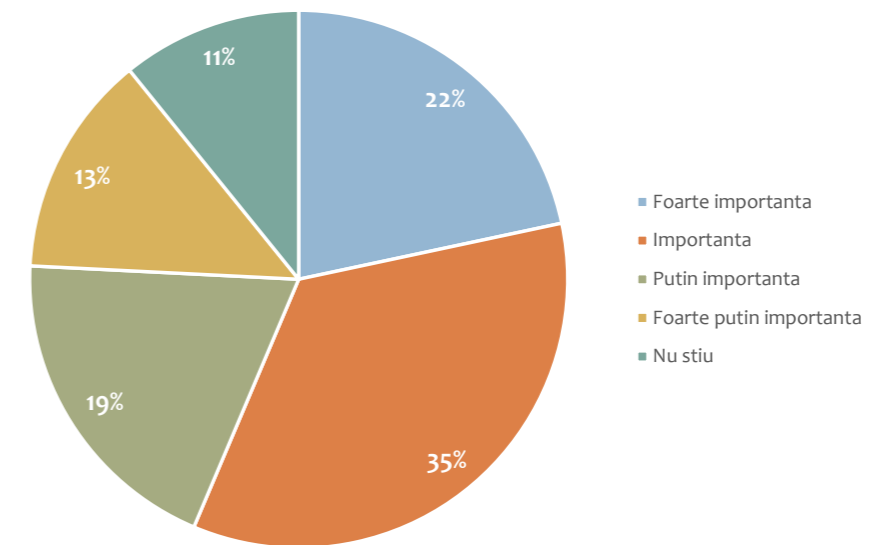

Fig. 4.30. Gradul de apreciere a importanței dezvoltării/extinderii infrastructurii pentru bicicliști

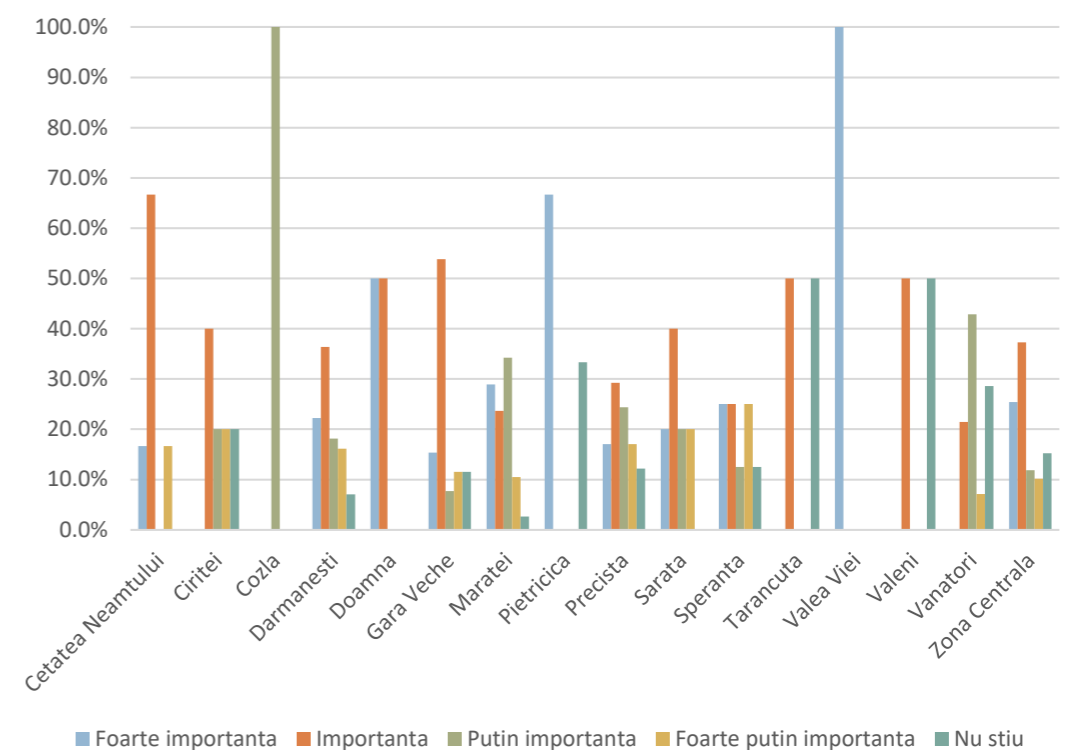

Fig. 4.31. Gradul de apreciere a importanței dezvoltării/extinderii infrastructurii pentru bicicliști (la nivel de cartier)

Din analiza răspunsurilor la nivel de cartier, se constată următoarele:

- La extrema pozitivă, respectiv a răspunsurilor majoritare din categoria celor care consideră drept important acest aspect (peste 60%), se află locuitorii din cartierele Cetatea Neamțului, Gara Veche, Doamna, Pietricica, Sarata, Valea Viei și Zona Centrală;
- Un procent aproximativ egal de locuitori și-au exprimat păreri pozitive, respectiv negative în cartierele Cozla, Ciritei, Mărăței, Precista, Vânători;
- La extrema negativă, respectiv a răspunsurilor majoritare din categoria celor care consideră lipsit de importanță acest aspect, se regăsesc cartierul Cozla.

În ceea ce privește starea trotuarelor/ aleilor/zonelor pietonale, gradul de mulțumire marchează o pondere aproximativ egală a persoanelor care s-au declarat mulțumite sau foarte mulțumite (51%), față de cele nemulțumite sau foarte nemulțumite (48%).

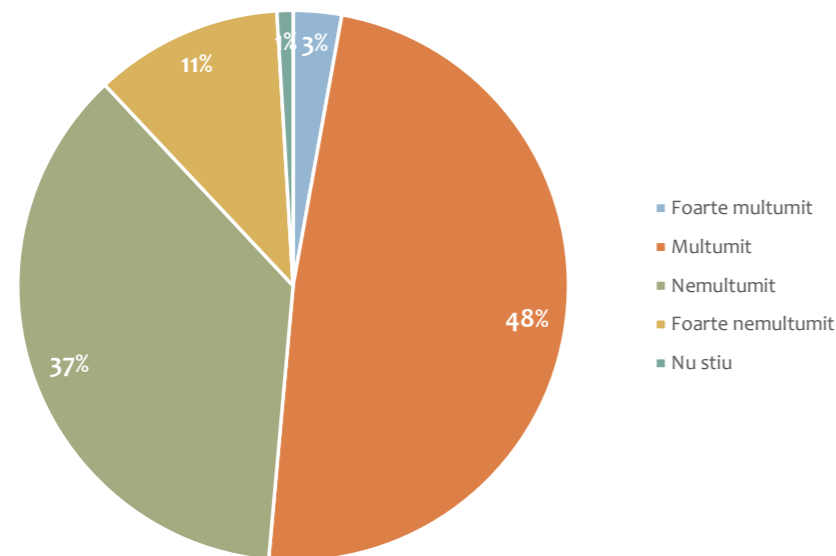

Fig. 4.32. Gradul de mulțumire în ceea ce privește starea trotuarelor/aleilor/zonelor pietonale

Răspunsurile la nivelul fiecărui cartier sunt reprezentate grafic mai jos, sub forma procentelor pe fiecare cartier în parte:

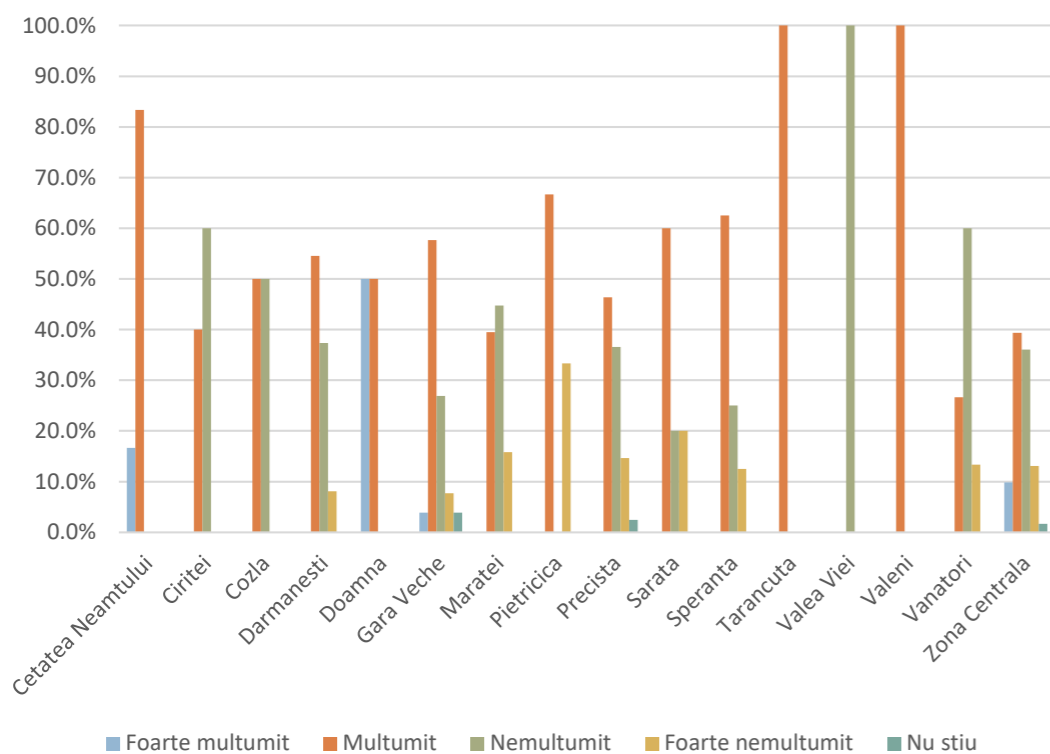

Fig. 4.33. Gradul de mulțumire în ceea ce privește starea trotuarelor/aleilor/zonelor pietonale (la nivel de cartier)

Din analiza răspunsurilor la nivel de cartier, se constată următoarele:

- La extrema pozitivă, respectiv a răspunsurilor majoritare din categoria mulțumiți și foarte mulțumiți (peste 75%), se află locuitorii din cartierele Cetatea Neamțului, Țărăncuța, Văleni;
- Un procent aproximativ egal de locuitori foarte mulțumiți sau mulțumiți, respectiv nemulțumiți sau foarte nemulțumiți corespunde cartierelor Cozla, Dărmănești, Doamna, Precista, Zona Centrală;
- La extrema negativă, respectiv a răspunsurilor majoritare din categoria nemulțumiți și foarte nemulțumiți se regăsesc cartierele Ciritei, Mărăței, Valea Viei și Vânători.

4.4.2. Transportul public

Modurile de transport public funcționale în Municipiul Piatra Neamț sunt următoarele:

- ▶ Transport feroviar
- ▶ Transport auto interurban
- ▶ Transport auto local
- ▶ Transport aerian
- ▶ Transport pe cablu (telegondolă)

4.4.2.1. Transportul feroviar

Municipiul Piatra Neamț este traversat de o magistrală de cale ferată secundară, *Magistrala 509 Bacău – Piatra Neamț - Bicăz (86 km)*, care derivă din Magistrala feroviară ce leagă capitala țării București de nordul țării, străbătând județele: Ilfov, Prahova, Buzău, Vrancea, Bacău, Neamț, Iași, Suceava.

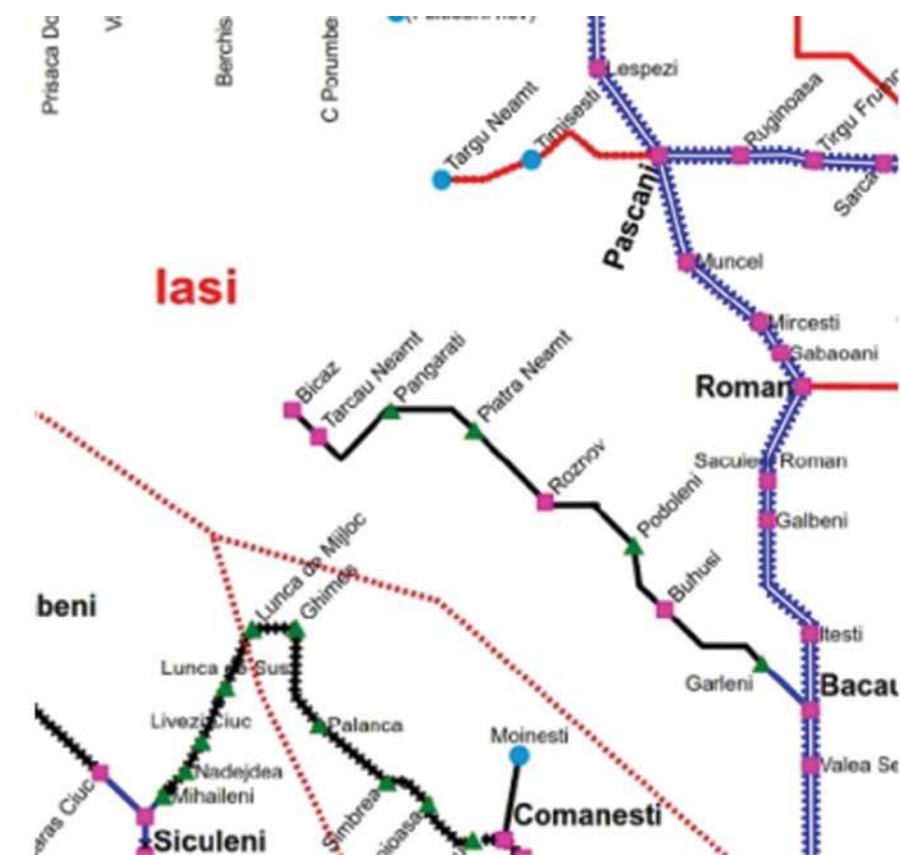

Fig. 4.34. Harta legăturilor pe calea ferată pentru Municipiul Piatra Neamț (Sursă: Planul de Mobilitate Urbană Durabilă al Municipiului Piatra Neamț 2021-2027)

4.4.2.2. Transportul auto interurban

În cadrul tabelelor de mai jos, sunt evidențiate cursele regulate interjuțene și județene din principalele autogări din Municipiul Piatra Neamț.

Tab. 4.13. Graficul curselor interjudețene/regulate în Municipiul Piatra Neamț – Autogara S.C. PATRU PLUS TRANS S.R.L (Sursă: Planul de Mobilitate Urbană Durabilă al Municipiului Piatra Neamț 2021-2027)

Traseu	Plecări din Piatra Neamț
Piatra Neamț - București	06:00
Piatra Neamț - Otopeni	06:00
Piatra Neamț – Cluj Napoca	07:00
Piatra Neamț - Brașov	07:00

Tab. 4.14. Graficul curselor județene/regulate în Municipiul Piatra Neamț – Autogara PATRU PLUS TRANS S.R.L (Sursă: Planul de Mobilitate Urbană Durabilă al Municipiului Piatra Neamț 2021-2027)

Traseu	Plecări din Piatra Neamț
Candesti	06.15 10.00 13.50* 14.15 15.15* 16.15* 17.00* 18.15* 19.30 22.15
Tazlau	06.25 09.00 10.30* 14.15 16.30 19.00 22.15
Negulesti	06.00 11.30 14.15 16.30* 18.30
Piatra Soimului	06.00 11.45 14.10 16.30* 19.15 22.00
Faurei	04.15 07.00 11.50 15.00
Doina	05.30** 06.15 11.40 13.20 15.20 17.10 19.30
Radeni	07.30 14.45 18.20 sambata nu circula deloc
Nechit	18.00*** 17.00-Doar Sambata
Cut	04.30(*) 05.50 06.45(*) 07.30 (pleaca la ora 07.10 sambata si duminica) 08.30 10.10 11.20 12.30 14.30 15.50 17.30 20.30(*)
Bisericani	05.45* 06.30 07.45 09.45 12.30 14.10 15.30 18.15

* - nu circula Sambata si Duminica

** - nu circula Duminica

*** - de Luni pana Vineri

Tab. 4.15. Graficul curselor regulate în Municipiul Piatra Neamț – Autogara TRANSMOLDAVIA (Sursă: Planul de Mobilitate Urbană Durabilă al Municipiului Piatra Neamț 2021-2027)

Traseu	Plecări din Piatra Neamț
Piatra Neamț - Broșteni	08:15 13:30 18:00
Piatra Neamț - Galați	08:30 11:45
Piatra Neamț - Suceava	10:00
Piatra Neamț – Vatra Dornei	05:45
Piatra Neamț - Vaslui	06:15

Tab. 4.16. Graficul curselor regulate în Municipiul Piatra Neamț – Autogara CONPASTRU (Sursă: Planul de Mobilitate Urbană Durabilă al Municipiului Piatra Neamț 2021-2027)

Traseu	Plecări din Piatra Neamț
Piatra Neamț – Stejaru (Pangarati)	06:10 06:15 07:40 12:10 14:10 14:15 15:50 Duminică: 07:15 09:15 11:15
Piatra Neamț - Bicz	05:00 06:00 07:00 08:00 09:00 10:00 11:00 12:00 13:00 14:00 05:20 06:20 07:20 08:20 09:20 10:20 11:20 12:20 13:20 14:20 05:40 06:40 07:40 08:40 09:40 10:40 11:40 12:40 13:40 14:40 15:00 16:00 17:00 18:00 19:00 20:00 21:00 15:20 16:20 17:20 18:20 19:20 20:20 Sămbătă - Duminica: 05:00 06:00 07:00 08:00 09:00 10:00 11:00 12:00 13:00 14:00 05:30 06:30 07:30 08:30 09:30 10:30 11:30 12:30 13:30 14:30 15:00 16:00 17:00 18:00 19:00 20:00 21:00 15:30 16:30 17:30 18:30 19:30 20:30
Piatra Neamț – Bicz-Chei	14:50
Piatra Neamț – Sugau	18:30
Piatra Neamț - Telec	14:50

4.4.2.3. Transportul public local

Începand cu luna septembrie 2016, operatorul de transport S.C. TROLEIBUZUL S.A. executa programul de transport conform contractului de delegare de gestiune a transportului public prin concesiune, contract incheiat cu A.D.I. URBTRANS.

SC.Troleibuzul SA efectuează un program de transport stabilit de ADI URBTRANS și include atât transport urban (în Municipiul Piatra Neamț) cât și transport în localitățile care fac parte din asociația ADI Urbtrans (Alexandru cel Bun, Agarcia, Bisericani, Garcina, Cuiejdii, Almas, Dumbrava Rosie, Cut, Savinesti,Roznov); transportul în respectivele localități nu exclude transportul urban (statiile sunt comune).

Detalii asupra traseelor și graficelor de circulație sunt prezentate detaliat în Planul de Mobilitate Urbansă Durabilă al Municipiului Piatra Neamț 2021-2027. Pe lângă aceste trasee, transportul public este deservit și de 6 operatori privați, care efectuează curse cu microbuze.

SC.TROLEIBUZUL SA. dispune de 2 puncte de lucru-dispecerate (care asigură totodată și vânzarea

de abonamente) în zona Gării (în spatele clădirii telegondolei) și în Dărmănești (lângă stația de autobuz cu același nume). Programul este unul fractionat (5:30-9:00/13:00-17:30) asigurand astfel vanzarea de abonamente calatorilor la orele cu flux marit,cu un necesar mic de angajati.

Aceste 2 puncte de lucru sunt coordonate dintr-un dispecerat central numit dispecerat depou aflat la sediul societatii,deschis intre 4:30-23:30.

Parcul de vehicule al operatorului TROLEIBUZUL SA. este format din 39 mijloace de transport, 9 microbuze si 27 autobuze

Stațiile de transport public sunt utilizate în comun de operatorii de transport public urban și prezintă nivele diferite de dotare. În stații nu există sisteme de informare în timp real pentru călători.

Ca urmare a activității de colectare a datelor, realizată în procesul de elaborare a Planului de Mobilitate Urbană Durabilă a Municipiului Piatra Neamț 2021-2027, a fost estimată distribuția deplasărilor în funcție de modul de deplasare, rezultatul fiind prezentat în graficul de mai jos.

DISTRIBUȚIA MODALĂ A DEPLASĂRILOR

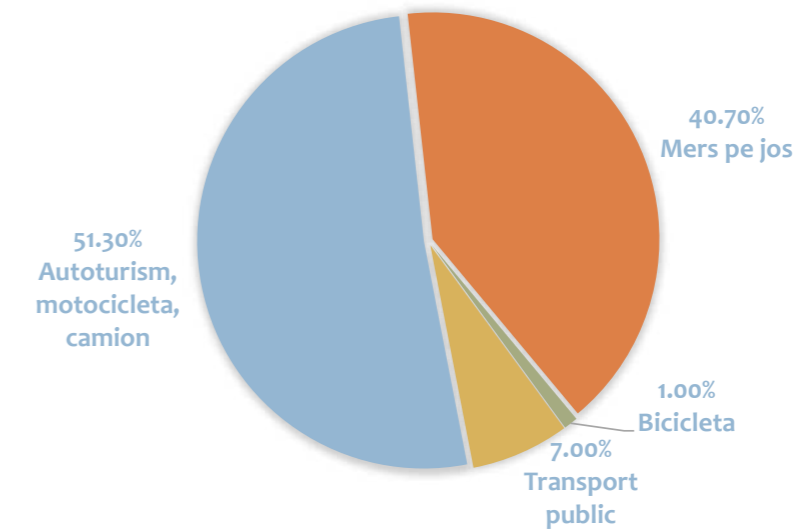

Fig. 4.36. Distribuția deplasărilor pe moduri de transport

După cum se observă, deplasările cu transportul public reprezintă doar 7% din deplasările totale realizate de locuitorii municipiului, un procent extrem de redus, care impune implementarea unor politici și măsuri care să conducă la creșterea atractivității, accesibilității, siguranței și confortului acestui mod de transport.

Rezultatele sondajului on-line efectuat în privința gradului de mulțumire față de transportul în comun sunt prezentate mai jos, atât la nivel de municipiu, cât și la nivel de cartier.

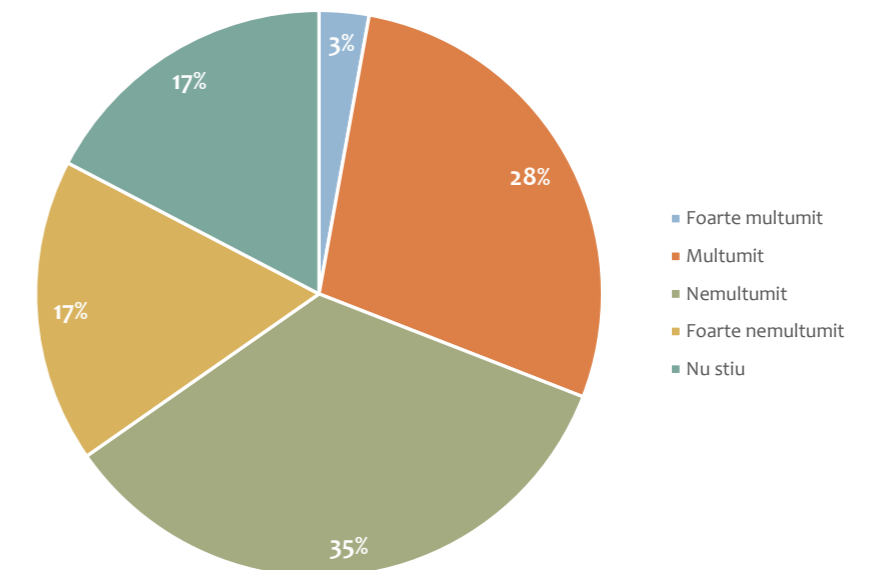

Fig. 4.37. Gradul de mulțumire în ceea ce privește transportul în comun

La nivelul municipiului, gradul de mulțumire în ceea ce privește transportul în comun marchează o preponderență a persoanelor care s-au declarat nemulțumite sau foarte nemulțumite (52%), față de cele mulțumite sau foarte mulțumite (31%).

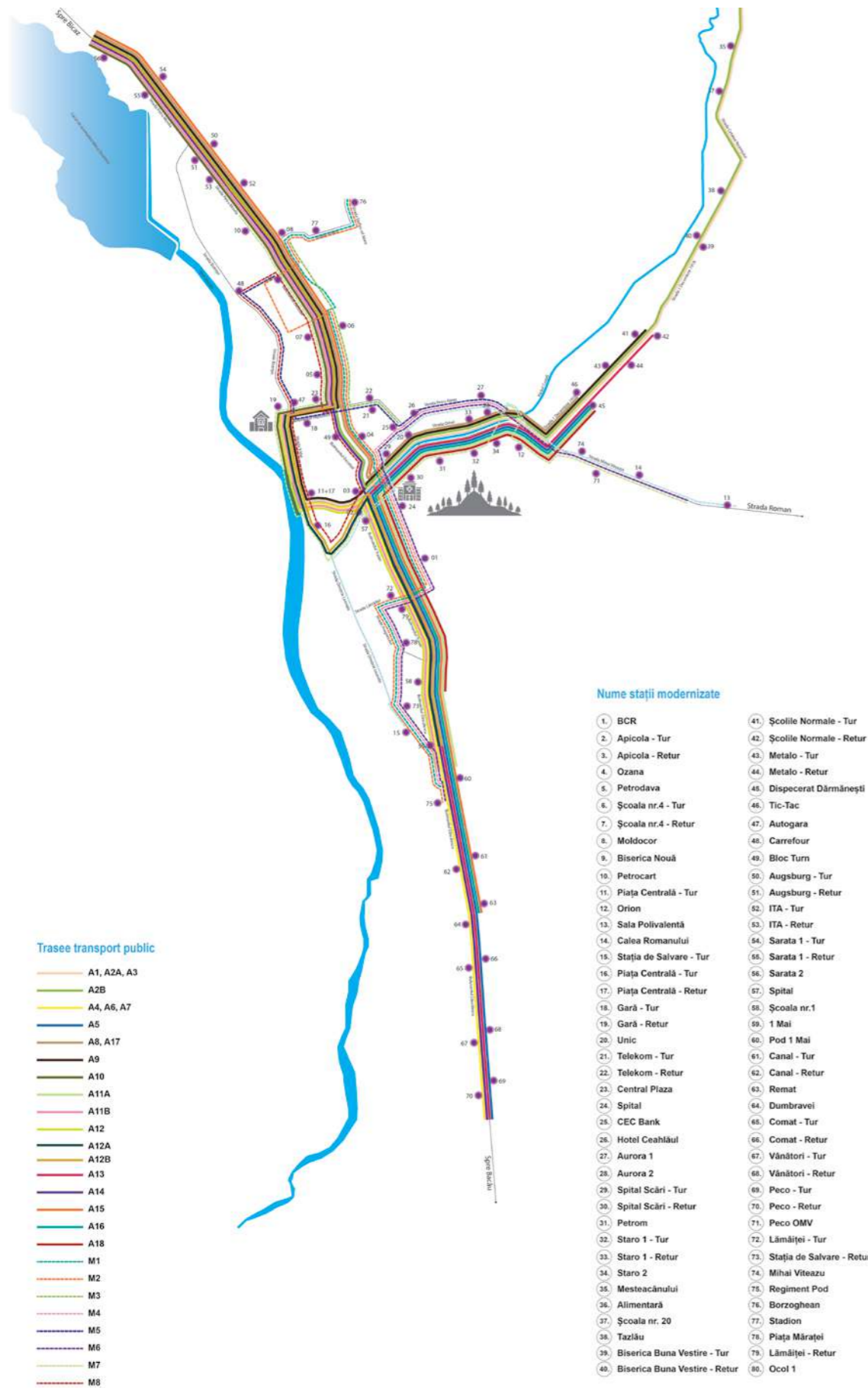

Fig. 4.35. Principalele trasee și stații de transport public din Municipiul Piatra Neamț (Sursă: Planul de Mobilitate Urbană Durabilă al Municipiului Piatra Neamț 2021-2027)

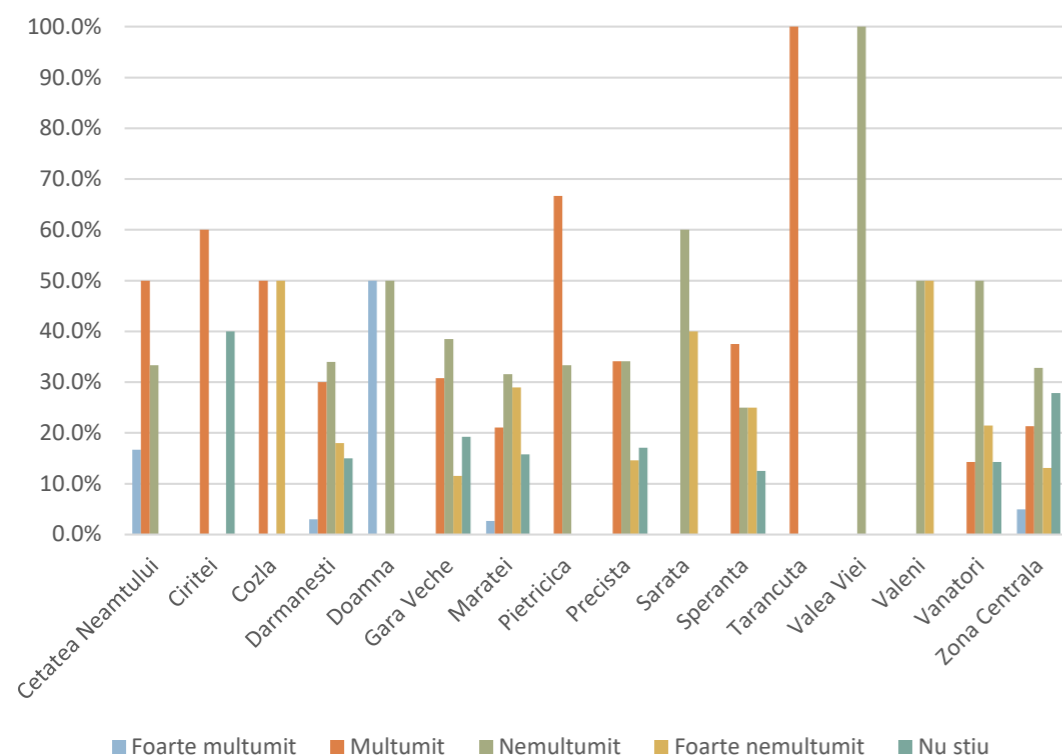

Fig. 4.38. Gradul de mulțumire în ceea ce privește transportul în comun (la nivel de cartier)

Din analiza răspunsurilor la nivel de cartier, se constată următoarele:

- La extrema pozitivă, respectiv a răspunsurilor majoritare din categoria mulțumiți și foarte mulțumiți (peste 75%), se află locuitorii din cartierul Tărăncuța. De asemenea, răspunsuri majoritar pozitive au fost primite de la locuitorii cartierelor Cetatea Neamțului, Ciriței și Pietricică;
- Un procent aproximativ egal de locuitori foarte mulțumiți sau mulțumiți, respectiv nemulțumiți sau foarte nemulțumiți corespunde cartierelor Cozla, Doamna;
- La extrema negativă, respectiv a răspunsurilor majoritare din categoria nemulțumiți și foarte nemulțumiți se regăsesc cartierele Dărmănești, Gara Veche, Mărăței, Precista, Sarata, Speranța, Valea Viei și Vânători.

4.4.2.4. Transportul aerian

Referitor la accesibilitatea aeriană, la nivelul Municipiului Piatra Neamț nu există un aeroport, dar în apropiere se află aeroporturile din Bacău, Iași și Suceava.

4.4.2.3. Transportul pe cablu - Telegondola

Telegondola Piatra Neamț este unul dintre principalele puncte de atracție ale orasului Piatra Neamț. Inaugurată în luna februarie 2008, Telegondola de sub poalele Pietricicăi, a transportat până în prezent peste 1 milion de turiști către vârful Muntelui Cozla, acolo unde se află și pârtia de schi.

Întreaga instalație se întinde pe o lungime de 1915 m având nu mai puțin de 10 stâlpi. Cel mai înalt stâlp al investiției este de 64 de metri fiind plasat pe Bulevardul Decebal.

Ca și condiții de călătorie, viteza de transport este de 6m/s. Telegondola Piatra Neamț beneficiază de 22 de gondole, fiecare gondolă având 8 locuri pe scaune,

fiind capabilă să transporte nu mai puțin de 640 kg/ gondolă. Călătoria între cele două puncte și anume: Gară aflat la altitudinea de 323 m și punctul de sosire Dealul Cozla aflat la altitudinea de 632 m, este de minim 8 minute.

Programul telegondolei în zilele de Luni, Marți, Joi, Vineri, Sâmbătă și Duminică este de la ora 10:00 la ora 20:00, iar Miercuri este de la ora 12:00 la ora 20:00.

4.4.3. Managementul traficului

În Municipiul Piatra Neamț, organizarea și controlul traficului sunt realizate prin reglementări pe baza indicatoarelor de circulație și a marcajelor rutiere (semnalizare rutieră statică) și prin reglementări prin semaforizare (semnalizare rutieră dinamică).

Conform datelor primite de la Primăria Municipiului Piatra Neamț, intersecțiile și trecerile de pietoni semaforizate sunt cele menționate în tabelul următor.

Tab. 4.17. Amplasamentul intersecțiilor semaforizate

Nr.	Denumirea Intersecției
1	Mall Galeria
2	Bd. Traian – Str. Lămâiței
3	Bd. Traian - BCR
4	Bd. Traian – Bloc A3
5	Bd. Traian – Str. Privighetorii - Iacomî
6	Bd. Traian - Spital
7	Bd. Decebal - Bloc Turn
8	Bd. Decebal – P-ta 22 Decembrie – Aleea Caisilor
9	Bd. Decebal – Str. Duraului
10	Str. Mihai Eminescu – Bd. Decebal
11	Piata Stefan cel Mare – Magazin Unic
12	Gara – Bd-ul 9 Mai
13	Str. Ozana – Bd. Dimitrie Leonida

O altă modalitate de creștere a siguranței circulației și a fluenței traficului o constituie sensurile giratorii. Lista principalelor sensuri giratorii din Municipiul Piatra Neamț este prezentată în tabelul următor:

Tab. 4.18. Amplasamentul principalelor sensuri giratorii

Nr.	Denumirea Intersecției
1	Bd. Traian – Str. Ozanei
2	Bd. Mihai Eminescu – P-ta Mihail Kogalniceanu
3	Bd. Decebal – Bd. Republicii
4	Bd. Decebal – Str. Titu Maiorescu
5	Bd. Decebal- Str. Independentei
6	Bd. Decebal – Str. Prof Ion Negre
7	Str. Petru Movilă – Intrare Shopping City Piatra Neamț
8	Str. Petru Movilă – Str. Bistriței
9	Bd. Republicii – Bd. 9 Mai
10	Bd. 9 Mai – Bd. Mihai Eminescu
11	Bd. Dascalescu – Str. Fermelor
12	Bd. Mihai Emiescu – P-ta Stefan cel Mare – Str. Petru Rareș
13	Str. Petru Rareș – Str. Ștefan cel Mare

În ceea ce privește parcarile, în Municipiul Piatra Neamț există următoarele **facilități**:

- **Parcări de reședință** care sunt spații destinate staționării vehiculelor, semnalizate și marcate corespunzător, amplasate în incinta cartierelor de locuințe, la o distanță mai mică de 30 metri de frontul imobilelor utilizate de locatari.
- **Parcări publice**

Tarifele anuale pentru parcarile de reședință, aprobate de Consiliul Local al Municipiului Piatra Neamț, sunt de 142 lei pentru persoane fizice și 342 lei pentru persoane juridice.

Compania **S.C. Parking S.A** în baza Contractului de Delegare de gestiune prin concesiune a serviciului public de administrare, întreținere și exploatare a parcarilor de reședință și a parcarilor închiriate instituțiilor publice sau private de pe domeniul public și privat al Municipiului Piatra Neamț

nr.32468/31.07.2015 încheiat cu Municipiul Piatra Neamț, gestionează conform site-ului companiei 17.982 de parcare de reședință.

Pentru parcarile publice de pe strazile P-ța Mihail Kogălniceanu, Str. Mihai Eminescu, P-ța Stefan cel Mare, B-dul Decebal, P-ța Gării, B-dul 9 Mai, P-ța 22 Decembrie, B-dul Republicii, Str. Poștei, Str. Paharnicului, Str. Mihai Viteazul, B-dul Traian, Str. Alexandru cel Bun, Str. Ozanei, Str. Lt. Draghescu, Str. Petru Rareș, Str. Calistrat Hogaș, Str. Orhei, Str. Dimitrie Leonida, Str. Baltagului din Municipiul Piatra Neamț plata se poate face cu dispozitivele mobile cu ajutorul aplicației TPARK, tariful fiind de 0,42 euro pentru 1 oră și 2,32 euro pentru 24 de ore, plata se realizează prin SMS.

La întrebarea referitoare la **infrastructura de parcare**, la nivelul municipiului se constată o preponderență a persoanelor care s-au declarat nemulțumite sau foarte nemulțumite (57%), față de cele nemulțumite sau foarte nemulțumite (36%).

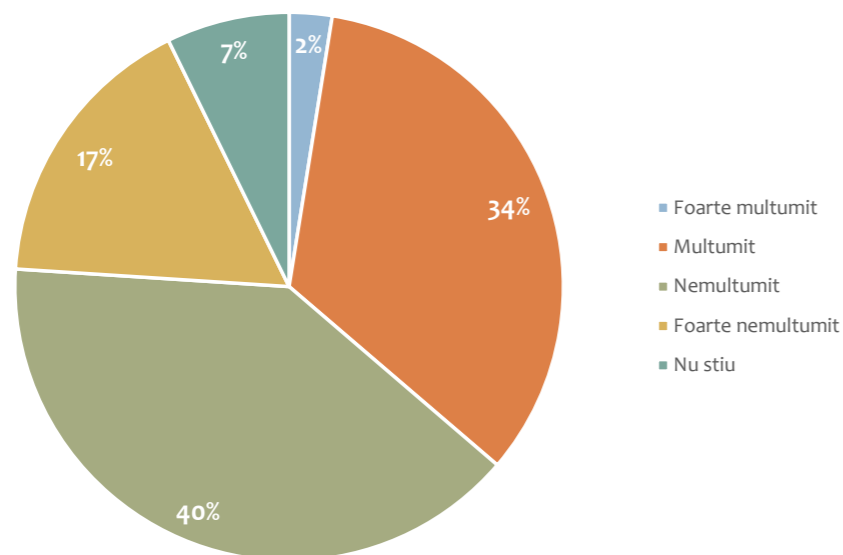

Fig. 4.39. Gradul de mulțumire în ceea ce privește infrastructura de parcare

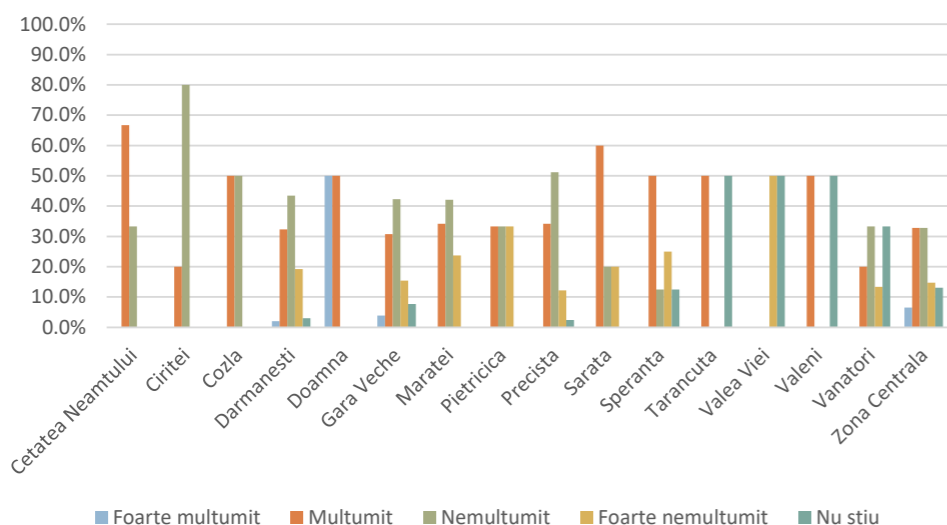

Fig. 4.40. Gradul de mulțumire în ceea ce privește infrastructura de parcare (la nivel de cartier)

Din analiza răspunsurilor la nivel de cartier, se constată următoarele:

- La extrema pozitivă, respectiv a răspunsurilor majoritare din categoria mulțumiți și foarte mulțumiți (peste 60%), se află locuitorii din cartierele Cetatea Neamțului, Sarata;
- Un procent aproximativ egal de locuitori foarte mulțumiți sau mulțumiți, respectiv nemulțumiți sau foarte nemulțumiți corespunde cartierelor Cozla, Doamna, Speranța;
- La extrema negativă, respectiv a răspunsurilor majoritare din categoria nemulțumiți și foarte nemulțumiți se regăsesc cartierele Cîrteii, Dărmănești, Gara Veche, Mărăței, Pietricica, Precista, Valea Viei, Vânători, Zona Centrală.

4.4.4. Siguranța circulației

Siguranța circulației a fost analizată în raport cu accidentele înregistrate în perioada 2016 - 20.02.2021. Valorile prezentate în continuare se referă la accidentele produse pe raza municipiului Piatra Neamț.

În perioada analizată, variația numărului de accidente a crescut în anul 2017 față de anul 2016, urmată de o ușoară scădere în 2018 și o ușoară creștere pentru anul următor. În anul 2020, se înregistrează o scădere semnificativă a numărului de accidente grave. Astfel, în anul 2017, se înregistrează valorile maxime, pentru perioada analizată.

Tendința descrescătoare a numărului de accidente din anul 2020 este posibil să aibă drept cauză circulația redusă datorată restricțiilor impuse pentru prevenirea răspândirii COVID 19.

Fig. 4.41. Variația numărului de accidente, 2016-2020 (Sursă: Planul de Mobilitate Urbană Durabilă al Municipiului Piatra Neamț 2021-2027)

Consecințele accidentelor și variația acestora sunt prezentate în graficul de mai jos.

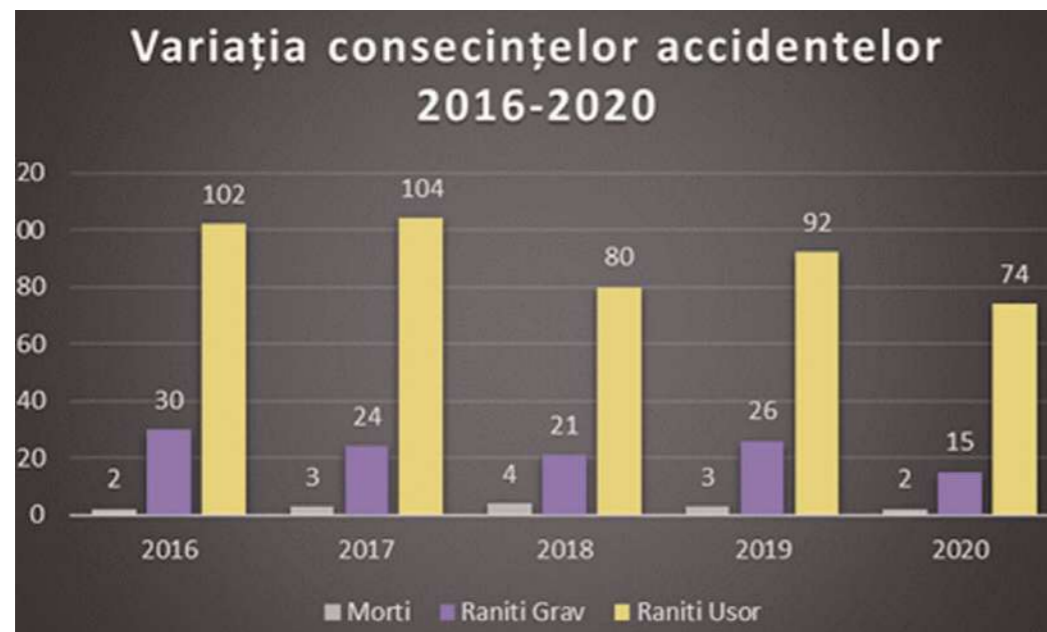

Fig. 4.42. Variația consecințelor accidentelor, 2016-2020
(Sursă: Planul de Mobilitate Urbană Durabilă al Municipiului Piatra Neamț, 2017-2030)

În privința siguranței rutiere, **principalele disfuncționalități** care pot fi semnalate sunt:

- Nerespectarea indicatoarelor și semnalizării rutiere
- Lipsa unui sistem de trafic management care să asigure condiții optime de circulație pentru vehicule și pietoni
- Necesitatea semaforizării anumitor treceri de pietoni, în vederea creșterii siguranței acestora la traversarea arterelor rutiere cu trafic intens
- Existența vehiculelor parcate neregulamentar, pe spațiul de circulație destinat pietonilor
- Crearea de ambuteiaje și coloane de vehicule în orele de vârf.

4.5. Infrastructura de utilități publice

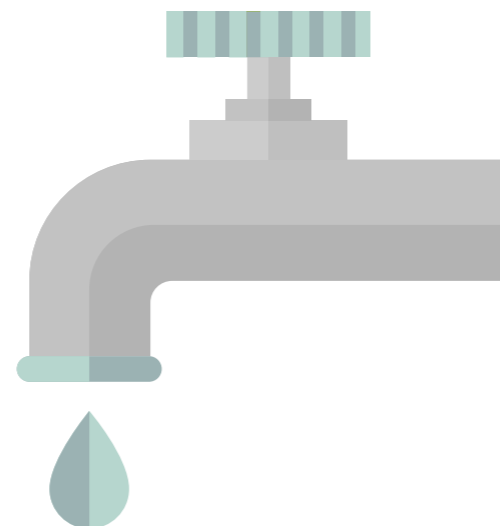
4.5.1. Rețeaua de apă potabilă și sistemul de canalizare

La nivelul localităților, alimentarea cu apă a populației se asigură prin sisteme centralizate de alimentare cu apă sau din instalații locale.

Indicatorii care sunt monitorizați de către autoritățile competente sunt următorii:

- **Numărul de localități** care dispun de o rețea de distribuție a apei potabile și lungimea rețelei în km, în mediul urban și rural;
- **Populația racordată** la rețelele de apă;
- **Intensitatea consumului** de apă pe cap de locuitor.

În tabelul următor este prezentată situația acestor indicatori, la nivelul anului 2018, pentru Regiunea Nord-Est și județele componente.

Tabel 4.19. Rețeaua și volumul de apă potabilă distribuită în Regiunea Nord-Est, 2018
(Sursă: Planul de Dezvoltare Regională Nord-Est, 2021-2027)

Unitate teritorială	Localități conectate		Populație deservită de sistemul public de alimentare a apei potabile		Cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor, mii m3		Consumul de apă potabilă pt. uz casnic pe locuitor, m3
	Total	Din care municipii și orase	Nr. persoane	%	Total	Pentru uz casnic	
Bacău	78	8	327.194	55,63	14.432	11.359	34,72
Botoșani	48	7	139.323	36,43	6.277	4.580	32,87
Iași	72	5	447.380	56,45	27.054	16.661	37,24
Neamț	54	5	249.061	56,02	10.390	8.320	33,41
Suceava	60	14	219.503	35,08	12.329	8.746	39,84
Vaslui	67	5	148.761	39,46	8.842	7.104	47,75
Regiunea Nord-Est	379	44	1.531.222	47,69	79.324	56.770	37,07

După cum se observă din datele prezentate, județul Neamț se află deasupra mediei regionale și pe locul 2 în regiune, în ceea ce privește populația deservită de sistemul public de alimentare a apei potabile (procentual), în schimb în cazul indicatorului media consumului de apă pentru uz casnic, valoarea este sub media regională și plasează județul pe penultimul loc în regiune.

Serviciile de alimentare cu apă și de canalizare sunt asigurate în Municipiul Piatra Neamț de **Compania Județeană APA SERV S.A.**, care a luat ființă în temeiul Hotărârii Consiliului Județean nr. 19/2003 prin reorganizarea serviciilor de alimentare cu apă potabilă și canalizare în sistem zonal, în temeiul Legii 326/2001 privind serviciile publice de gospodărie comunală și a O.G. 32/2002 privind serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare prin hotărârile a cinci acționari autorități administrativ-teritoriale, și anume:

- > Consiliul Județean Neamț;
- > Consiliul Local al Municipiului Piatra Neamț;
- > Consiliul Local al comunei Alexandru cel Bun;
- > Consiliul Local al comunei Roznov;
- > Consiliul Local al comunei Săvinești.

Aria de operare a companiei Apa Serv în județul Neamț este împărțită în trei zone:

- **Zona Sud:** cuprinde sistemul zonal Alexandru cel Bun - Zănești, din care fac parte și sistemele Piatra Neamț și Săvinești - Roznov, alte sisteme locale de alimentare cu apă, precum și sistemul Bicz;
- **Zona Nord:** cuprinde sistemul Târgu Neamț, din care este alimentat cu apă municipiul Târgu Neamț și alte comune din apropiere;
- **Zona Est:** cuprinde sistemul local Roman, din care este alimentat cu apă municipiul Roman și sistemul Săbăoani dar și alte comune din apropierea Romanului.

În prezent compania asigură două tipuri de servicii:

- **servicii de furnizare a apei potabile** în :
  - 2 municipii: Piatra Neamț, Roman;
  - 3 orașe: Târgu Neamț, Bicz, Roznov;
  - 26 comune: Alexandru cel Bun, Agapia, Bâra, Bălțătești, Bodești, Brusturi, Cordon, Dobreni, Dochia, Dragomirești, Dumbrava Roșie, Gârcina, Girov, Grumăzești, Horia, Păstrăveni, Pipirig, Răucești, Ruginoasa, Săbăoani, Săvinești, Ștefan cel Mare, Tașca, Tămășeni, Vânători și Zănești.

■ **servicii de colectare și epurare a apelor uzate în:**

- 2 municipii: Piatra Neamț, Roman;
- 3 orașe: Târgu Neamț, Bicz, Roznov;
- 10 comune: Alexandru cel Bun, Agapia, Brusturi, Dumbrava Roșie, Dragomirești, Horia, Săbăoani, Săvinești, Tămășeni și Vânători.

În municipiul Piatra Neamț, lungimea rețelei de apă este de 218,705 km, iar lungimea rețelei de canal menajer este de 196,367 km.

O situație mai detaliată a numărului de utilizatori este prezentată în tabelul următor :

Lungimea rețelei de apă este de 1.158,344 km, iar lungimea rețelei de canal menajer este de 562,311 km.

Tabel 4.20. Numărul de utilizatori deserviți, pe tipuri, Piatra Neamț, 2019
(Sursă: APA SERV SA)

Localitate	Asociații proprietari nr. utilizatori	Operatori economici nr. utilizatori	Instituții publice nr. utilizatori	Persoane fizice nr. utilizatori	TOTAL nr. utilizatori
Piatra Neamț	1.246	1.124	243	5.336	7.949

Sistemul de alimentare cu apă potabilă cuprinde ansamblul construcțiilor, terenurilor, instalațiilor tehnologice, echipamentelor funcționale și dotările specifice prin care se realizează serviciul public de alimentare cu apă potabilă.

În cadrul programului operațional POS - Mediu 2007-2013 rețeaua de distribuție a fost extinsă cu 16.580 m.

Suprafața pe care se întinde rețeaua de distribuție este suprafața municipiului în totalitate, 100% din populație fiind branșată la rețea.

Infrastructura existentă în Municipiul Piatra Neamț include următoarele:

- ▶ **Surse de apă: 2 locații: Lacul de acumulare Bâțca Doamnei și râul Bistrița;**
- ▶ **Stații de captare: 2 locații: Vaduri - captare subterană și Bâțca - captare de suprafață;**
- ▶ **Stații de pompare: 10 locații = SP2- Alexandru cel Bun, Humăriei, Rezervor R3 + R3' - V. Conta, Rezervor R4 - R4' - Fermelor, Florilor, Castanilor, Rezervor R1 - Cozla, Rezervor R2 - Pietricica, Vaduri - Rezervor R6-R6' Hangului, Bisericiani;**
- ▶ **Stații de tratare a apei brute: 2 complexe de tratare a apei brute cu capacitate instalată totală de 1.466 mc/h;**
- ▶ **Conducte de alimentare cu apă potabilă: peste 900 km;**
- ▶ **Rezervoare pentru înmagazinarea apei: 53 rezervoare apă cu un volum total înmagazinat de 60.020 mc;**
- ▶ **Stații de pompare: 33 stații de pompare a apei potabile cu o capacitate totală de 1mc/s;**
- ▶ **Branșamente de apă în număr de 36.850;**
- ▶ **Monitorizare SCADA zona Piatra Neamț:** principalii parametri de funcționare a sistemelor de alimentare cu apă sunt transmiși automat prin radio și monitorizați în dispeceratul central, care este dotat cu mijloace computerizate de achiziții date, supraveghere și control;
- **Rețeaua de distribuție: lungime = 185.458 m.**

Captarea apei din sursele de adâncime se realizează cu ajutorul a 12 stații de captare cu 184 puțuri și cu o capacitate totală instalată de 5.294 mc/h.

Captarea apei brute se realizează din lacul de acumulare al Centralei Hidroelectrice (CHE), Bâțca Doamnei, cu o capacitate totală instalată de 1.110 mc/h. Captarea de suprafață a fost pusă în funcțiune în anul 1995.

Stația de microsite are rolul de a reține microplanktonul, microfauna și unele materii în suspensie din apa brută și până se ajunge la filtrarea apei ca ultimă treaptă de tratare. Filtrarea este procesul de limpezire avansată a apei constând în trecerea acesteia printr-o masă de material poros denumit strat filtrant și formată din pietrișuri și nisipuri cuarțose în straturi de grosimi diferite și granulozități.

Monitorizarea calității apei potabile se realizează prin efectuarea de analize fizico-chimice, biologice și bacteriologice în laborator, care urmărește evoluția indicatorilor de calitate, atât pe fluxul tehnologic din captarea de suprafață, stabilind dozele optime de sulfat de aluminiu și clor cu pompe Grundfos, cât și indicatorii specifici de calitate în rețelele de distribuție.

Sistemul de alimentare cu apă potabilă acoperă întreaga suprafață a municipiului, asigurând branșarea întregii populații.

Tabel 4.21. Volumul de apă [mc] consumat în perioada 2011-2019
(Sursă: Date puse la dispoziție de operatorul regional APA SERV S.A)

An/m3	Consumatori casnici	Consumatori noncasnici
2011	3.484.858	1.245.749
2012	3.342.302	1.049.230
2013	3.165.076	937.675
2014	3.002.322	865.688
2015	2.978.723	860.418
2016	2.969.467	940.425
2017	2.922.321	936.817
2018	2.936.469	894.608
2019	2.915.283	884.323

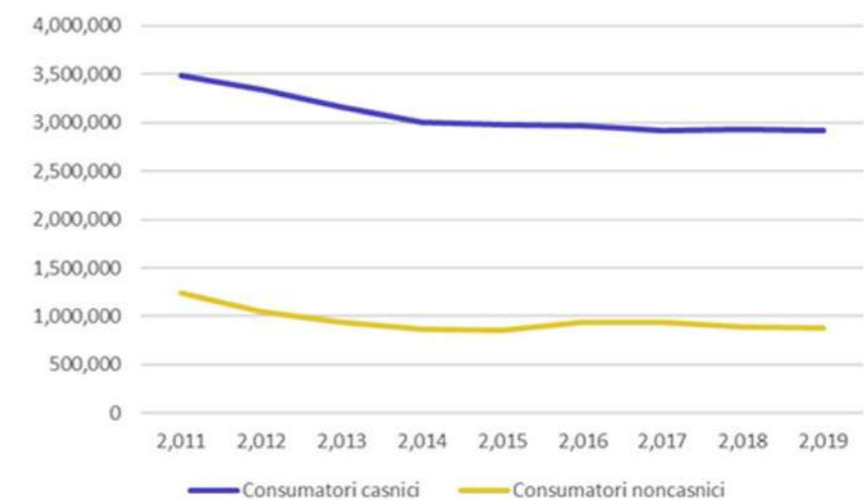

Fig. 4.43. Evoluția volumului de apă consumat, Municipiul Piatra Neamț, 2011-2019
(Sursă: Date puse la dispoziție de operatorul regional APA SERV S.A)

Dacă ne referim la consumul zilnic de apă potabilă înregistrat de APA SERV la nivelul anului 2019, se poate observa în graficul de mai jos faptul că acesta urmează o curbă anuală de ușoară descreștere, astfel că față de anul 2015 a scăzut cu aproximativ 1,4%, și cu 3,4% față de vârful înregistrat la nivelul anului 2016.

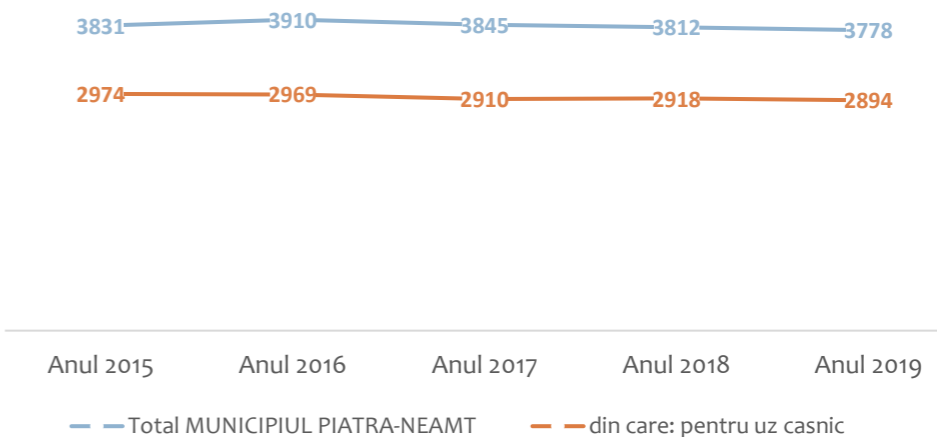

Fig. 4.44. Evoluția cantității de apă potabilă distribuită consumatorilor din Municipiul Piatra Neamț, în perioada 2015-2019
(Sursă: INSSE - Tempo online)

Raportându-ne la populația înregistrată la nivelul anului 2019, rezultă un consum mediu anual pe cap de locuitor de aproximativ 33,60 metri cubi, relativ în scădere față de anii precedenți, respectiv 2016 și 2017.

La nivelul municipiului, gradul de mulțumire în ceea ce privește **calitatea sistemului de furnizare apă** marchează o preponderență a persoanelor care s-au declarat mulțumite sau foarte mulțumite (61%).

Analizând răspunsurile la nivelul fiecărui cartier, răspunsurile sunt reprezentate grafic mai jos, sub forma procentelor pe fiecare cartier în parte.

Din analiza răspunsurilor la nivel de cartier, se constată următoarele:

- La extrema pozitivă, respectiv a răspunsurilor majoritare din categoria mulțumiți și foarte mulțumiți (peste 75%), se află locuitorii din cartierele Cetatea Neamțului, Ciritei, Doamna, Gara Veche, Sarata, Țărăncuța, Văleni, Zona Centrală.
- Un procent aproximativ egal de locuitori foarte mulțumiți sau mulțumiți, respectiv nemulțumiți sau foarte nemulțumiți corespunde cartierelor Cozla, Dărmănești.
- La extrema negativă, respectiv a răspunsurilor majoritare din categoria nemulțumiți și foarte nemulțumiți se regăsesc cartierele Pietricica și Speranța.

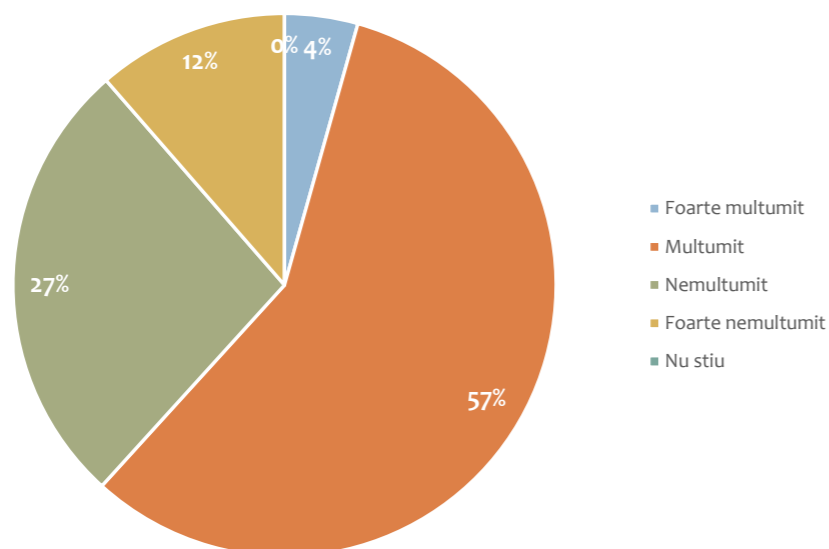

Fig. 4.45. Gradul de mulțumire în ceea ce privește calitatea sistemului de furnizare apă

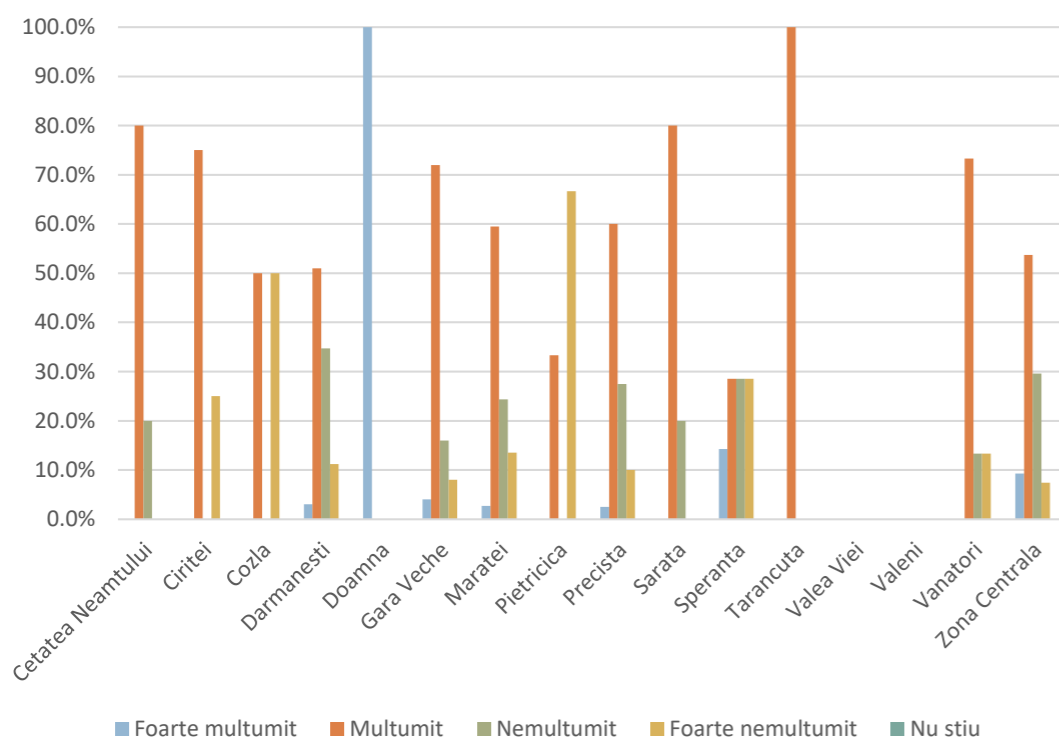

Fig. 4.46. Gradul de mulțumire în ceea ce privește calitatea sistemului de furnizare apă (la nivel de cartier)

În ceea ce privește **serviciile de canalizare**, în anul 2018, la nivelul Regiunii Nord-Est doar 39,13% din localitățile regiunii dețineau rețea de canalizare, nivel apropiat de cel înregistrat la nivel național (41%).

Lungimea rețelelor de canalizare la nivel regional totalizează 4.534 km, cu 50% mai mult față de anul

2012, cele mai mari creșteri având loc în județele Bacău și Iași.

Situația localităților și populației conectate la rețele de canalizare, pentru anul 2018, este prezentată în tabelul de mai jos:

Tabel 4.22. Localități și populația conectată la rețele de canalizare, 2018 (Sursă: Planul de Dezvoltare Regională Nord-Est, 2021-2027)

Unitate teritorială	Localități conectate		Populația conectată la sistemul de canalizare	
	Total	Din care municipii și orase	Nr. persoane	%
Bacău	55	8	266.039	45,23
Botoșani	13	7	117.802	30,80
Iași	46	5	320.773	40,48
Neamț	25	5	160.941	36,20
Suceava	52	14	192.724	30,80
Vaslui	25	5	123.295	32,70
Regiunea Nord-Est	216	44	1.181.574	36,80

După cum se observă, din punct de vedere al procentului populației conectate la sistemul de canalizare, județul Neamț se plasează pe locul 3 la nivelul regiunii, cu o valoare foarte apropiată de valoarea medie pe regiune.

Sistemul de canalizare al Municipiului Piatra Neamț are următoarele caracteristici:

- ▶ **Suprafața acoperită** = 86,50 % din suprafața municipiului;
- ▶ **Lungime** = 196.367 m;
- ▶ **83.170 locuitori racordați** din 96.150 loc. Echivalenți;
- ▶ **86,50 % din populație este bransată la rețea;**
- ▶ **Stații de pompare a apelor uzate:** 22 stații de pompare a apelor uzate cu o capacitate totală de 2.020 mc/h;
- ▶ **Stația de epurare apă uzată Piatra Neamț:**
  - locație: Str. Muncii;
  - capacitate 4.500 mc/h;
  - volumul de apă uzată facturat la nivelul anului 2019: 3.682.473 mc

▶ **Monitorizare SCADA** a stației de epurare Piatra Neamț.

Apele uzate menajere sunt colectate în rețeaua de canalizare municipală și trimise în stația de epurare a municipiului. Descărcarea apelor uzate menajere în stația de epurare se face printr-un colector de tip clopot, care preia debitul din colectoarele generale.

Proveniența apelor uzate:

- **ape uzate menajere** colectate în sistemul de canalizare, provenite de la blocurile de locuințe, locuințele individuale, obiective social-culturale;
- **ape uzate industriale** provenite de la operatorii economici care desfășoară diverse activități pe teritoriul municipiului Piatra Neamț.

Deoarece municipiul Piatra Neamț include trei zone de relief, transportul apelor uzate menajere spre stația de epurare se realizează atât gravitațional, cât și prin cele 22 de stații de pompare.

Stația de epurare a municipiului Piatra Neamț este amplasată în intravilan, în partea de sud-est a municipiului, pe malul stâng al râului Bistrița și a fost modernizată prin programul ISPA 2, fiind adusă astfel la parametri tehnici corespunzători. După epurare, apele ajung la emisar/receptor natural – Râul Bistrița.

Stația de epurare conține trei trepte de epurare:

- > **epurare mecanică** - grătare rare și grătare dese, deznisipător cuplat cu separator de grăsimi, decantoare primare;
- > **epurare biologică** - bazine anoxice și oxice, decantoare secundare;
- > **treapta terțiară** – reducerea fosforului cu adaos de clorură ferică.

Pe linia nămolului, nămolul primar și nămolul biologic în exces sunt îngroșate gravitațional și cu adaos de polielectrolit, același nămol este fermentat anaerob în zona mezofilă la 36 grade, cu producere de biogaz. După fermentarea anaerobă nămolul este condiționat prin deshidratare cu adaos de polielectrolit. Procedul biologic este cel cu nămol recirculat, în această treaptă reducându-se azotul și componenta organică.

Fig. 4.47. Stația de epurare apă uzată Piatra Neamț (Sursă: <https://zch.ro/>)

În ceea ce privește apele uzate menajere, acestea sunt preluate de rețelele de canalizare, iar colectorul principal conduce apele menajere, spre stația de epurare a municipiului.

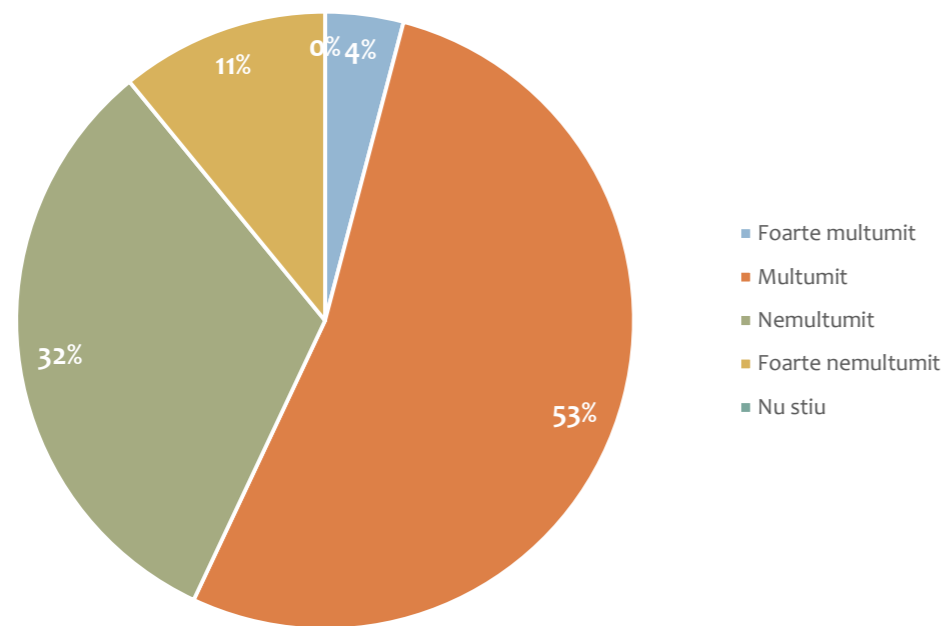

Fig. 4.48. Gradul de mulțumire în ceea ce privește calitatea sistemului de canalizare

La nivelul municipiului, gradul de mulțumire în ceea ce privește **calitatea sistemului de canalizare** marchează o preponderență a persoanelor care s-au declarat mulțumite sau foarte mulțumite (57%), față de cele nemulțumite sau foarte nemulțumite (43%).

Analizând răspunsurile la nivelul fiecărui cartier, pentru a putea extrage niște concluzii asupra gradului de mulțumire al cetățenilor, răspunsurile sunt reprezentate grafic mai jos, sub forma procentelor pe fiecare cartier în parte.

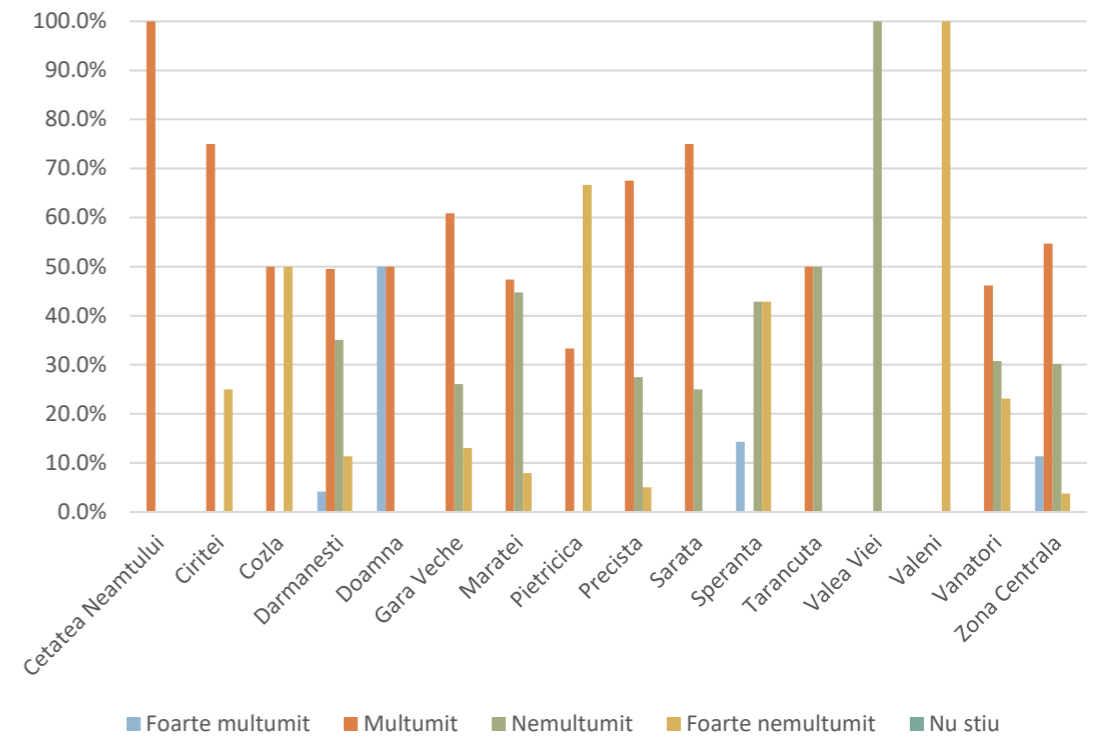

Fig. 4.49. Gradul de mulțumire în ceea ce privește calitatea sistemului de canalizare (la nivel de cartier)

Din analiza răspunsurilor la nivel de cartier, se constată următoarele:

- La extrema pozitivă, respectiv a răspunsurilor majoritare din categoria mulțumiți și foarte mulțumiți (peste 75%), se află locuitorii din cartierele Cetatea Neamțului, Cîrteii, Doamna, Sarata și Zona Centrală.
- Un procent aproximativ egal de locuitori foarte mulțumiți sau mulțumiți, respectiv nemulțumiți sau foarte nemulțumiți corespunde cartierelor Cozla, Dărmănești, Mărăței, Țărăncuța, Vânători;
- La extrema negativă, respectiv a răspunsurilor majoritare din categoria nemulțumiți și foarte nemulțumiți se regăsesc cartierele Pietricica, Speranța, Valea Viei, Văleni.

Similar perioadei de programare anterioare (2007-2013), în perioada 2014-2020, din Fondul de Coeziune, s-au finanțat cu prioritate investiții necesare pentru conformarea cu prevederile Directivelor Uniunii Europene relevante (Directiva 98/83/CE – privind calitatea apei destinată consumului uman, Directiva 91/271/CEE privind epurarea apelor uzate urbane, Directiva Cadru 2000/60/CE), și într-o măsură mai mică și doar acolo unde sunt prezentate justificări temeinice, au fost incluse în proiecte și alte investiții pentru funcționarea în condiții optime a sistemelor de apă și canalizare.

Prin proiecte au fost prevăzute și investiții care să conducă la eficientizarea în ansamblu a operării infrastructurii de apă/apă uzată, incluzând aici și investiții care să contribuie la diminuarea efectelor schimbărilor climatice și măsuri de adaptare la acestea. S-a urmărit ca proiectele să cuprindă în mod echilibrat, atât investiții necesare pentru modernizarea sistemelor de apă/apă uzată din aglomerările aflate în aria de operare prezentă a Operatorului Regional, cât și alte investiții necesare pentru extinderea ariei

de operare a acestuia, astfel încât beneficiile obținute până în prezent prin procesul de regionalizare să fie consolidate.

Instrumentul de politici structurale de pre-aderare (ISPA) a fost unul din instrumentele de finanțare nerambursabilă accesate de municipalitatea Piatra Neamț, contribuind la finanțarea Măsurii „**Îmbunătățirea sistemelor de alimentare cu apă potabilă, canalizare și a stației de epurare din municipiul Piatra Neamț**”. Au fost avute în vedere 3 componente: „Extinderea și reabilitarea sistemului de alimentare cu apă potabilă, contorizare și a stației de tratare a apei potabile”, „Reabilitarea Stației de Epurare a Apelor Uzate” și „Reabilitarea și extinderea sistemului de canalizare”.

Avantajele finanțării prin programul ISPA au constat în faptul că Uniunea Europeană a avut o mare contribuție, prin finanțarea nerambursabilă, în proporție de 74%, a programului, iar calitatea serviciilor Companiei Județene APA SERV S.A. Neamț s-a îmbunătățit, contribuind astfel la protejarea mediului înconjurător.

De asemenea, în cadrul Măsurii ISPA (2002-2010) s-a început **implementarea sistemului GIS (Sistem Informatic Geografic) pentru municipiul Piatra Neamț**, continuată în cadrul proiectului major **“Extinderea și reabilitarea infrastructurii de apă și apă uzată în județul Neamț” (2010-2015)**. Totodată, s-au avut în vedere modelările hidraulice și măsurătorile de calibrare pentru rețelele de alimentare cu apă și canalizare din următoarele aglomerări (Piatra Neamț, Săvinești-Roznov, Bicaz, Săbăoani, Roman și Târgu Neamț).

Sistemul GIS este utilizat pentru crearea, stocarea, prelucrarea și analiza informațiilor descriptive tehnice și de localizare spațială specific sistemelor de alimentare cu apă și sistemelor de canalizare a apelor menajare. Utilizându-se hărți topografice scanate, măsurători efectuate în teren și alte surse de informații legate de rețelele de apă și canalizare, se realizează un sistem integrat, în care elementele grafice (conductele de apă și canalizare sau căminele de vizitare) sunt interconectate cu o bază de date descriptive conținând caracteristicile tehnice.

Obiectivele atinse prin utilizarea aplicației GIS sunt următoarele:

- Crearea unei baze de date geo-spațială pentru identificarea completă a rețelelor de alimentare cu apă și canalizare menajeră aflate în gestiunea operatorului
- Creșterea gradului de detaliere al datelor prin unirea tuturor surselor de informații
- Obținerea de rapoarte complexe ce constituie instrumente puternice de suport decizional pentru managementul rețelelor de utilități publice de apă și canalizare
- Optimizarea accesului clienților la informații
- Îmbunătățirea serviciilor furnizate printr-o organizare eficientă și promptă a activităților și o mai bună utilizare a resurselor în cadrul departamentelor tehnice

1 Sursa: Site-ul oficial al operatorului Serviciului Public de Alimentare cu Apă și Canalizare – ApaServ S.A.: <https://www.apaserv.eu/infrastructura/>

4.5.2. Rețeaua de alimentare cu gaze naturale

Gazele naturale reprezintă cel mai scump combustibil, având în același timp și cel mai redus impact asupra mediului în comparație cu ceilalți combustibili fosili (carbune, lignit), motiv pentru care rețeaua de distribuție a gazelor naturale continuă să se extindă atât la nivel județean, cât și municipal.

Sistemul de distribuție a gazelor naturale în Regiunea Nord-Est poate fi analizat prin prisma următorilor indicatori: localități conectate, lungime rețea și volum distribuit.

În aceeași perioadă, operatorul regional *Compania Județeană APASERV S.A.* a elaborat documentația aferentă proiectului *“Asistență Tehnică pentru pregătirea aplicației de finanțare și a documentațiilor de atribuire pentru proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată din județul Neamț în perioada 2014-2020”*. Perioada de derulare a proiectului este octombrie 2016 – septembrie 2022.

Obiectivul proiectului de asistență tehnică a constat în asigurarea elaborării documentațiilor necesare în vederea obținerii finanțării proiectului de investiții din fondurile europene destinate perioadei de programare 2014-2020, asigurându-se astfel continuarea strategiei locale pentru dezvoltarea sectorului de apă și apă uzată și îndeplinirea obligațiilor *Tratatului de Aderare a României la Uniunea Europeană*, precum și a legislației specifice naționale și europene în sectorul de apă/apă uzată.

Rezultate preconizate:

- ➔ elaborarea documentațiilor de atribuire, conform legislației naționale, pentru contractele din cadrul proiectului, cu respectarea cererii de finanțare și a studiului de fezabilitate aprobate;
- ➔ proiectul aprobat promovează măsuri concrete de adaptabilitate la schimbările climatice prin construirea unei infrastructuri durabile;
- ➔ licitarea contractelor propuse în cadrul Proiectului în conformitate cu graficul de implementare a proiectului, OR beneficiind de suport pe perioada de derulare a licitației/licitațiilor.

Astfel, în sensul conformării cu *Directivele europene în domeniul apei potabile și apelor uzate*, în *Master Planul actualizat al județului Neamț* sunt prevăzute o serie de investiții, pe termen scurt (perioada 2014-2020), respectiv pe termen lung (2020-2042), menite să extindă infrastructura actuală de apă și apă uzată din județ.

Tabel 4.23. Rețeaua și volumul de gaze naturale distribuit în Regiunea Nord-Est, 2018
(Sursă: Planul de Dezvoltare Regională Nord-Est, 2021-2027)

Unitate teritorială	Localități conectate		Lungime rețea simplă (km)	Volum gaze naturale distribuite (mii m3)	
	Total	Din care municipii și orase		Total	Pentru uz casnic
Bacău	27	8	1.012,1	179.587	77.783
Botoșani	7	3	282,6	55.021	27.034
Iași	25	5	1.381,2	207.029	115.141
Neamț	18	5	661,0	118.725	60.918
Suceava	12	8	649,9	89.071	46.036
Vaslui	13	4	418,9	56.842	35.583
Regiunea Nord-Est	102	33	4.405,7	706.325	362.495

Municipiul Piatra Neamț este racordat la rețeaua de alimentare cu gaze naturale, furnizorul fiind **DELGAZ GRID S.A.** Evoluția volumului de gaze naturale distribuite la nivelul Municipiului Piatra Neamț este prezentată mai jos.

Tabel 4.24. Volumul de gaze naturale distribuit în Municipiul Piatra Neamț, 2011-2019
(Sursă: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

Cantitate/ an	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Total	47.845	44.100	40.157	37.300	37.131	36.748	37.401	38.746	37.168
din care: pentru uz casnic	27.035	26.180	26.241	24.831	25.322	24.916	25.190	25.887	25.697

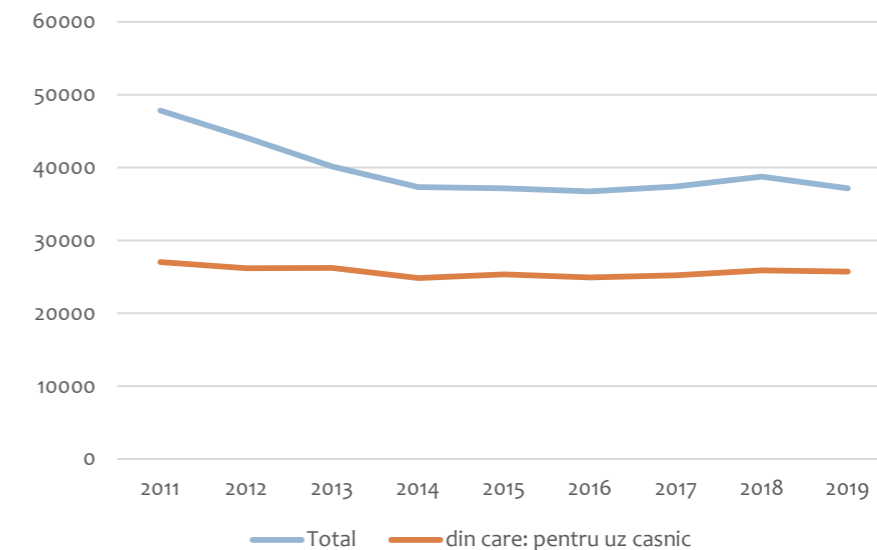

Fig. 4.50. Volumul de gaze naturale distribuit în Municipiul Piatra Neamț, 2011-2019
(Sursă: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

După cum se observă din valorile prezentate, volumul total de gaze naturale a scăzut în perioada de analiză cu 22,3%, pe fondul unei evoluții relativ constante, mai ales în ultimii ani, a consumului pentru uz casnic.

Potrivit datelor puse la dispoziție de **Centrul Operațiuni Rețea Gaz Neamț DELGAZ GRID S.A.**, la sfârșitul anului 2019, lungimea simplă a conductelor de distribuție a gazelor naturale era de 171.32 km. De menționat că, lungimea conductelor de distribuție a gazelor a înregistrat o extindere majoră în ultimii 5 ani (de la 154.95 km în anul 2016, până la 171.32 km în 2018).

Tabel 4.25. Evoluția lungimii de conducte distribuție gaze, Municipiul Piatra Neamț

AN	LUNGIME CONDUCE DISTRIBUTIE GAZE	LUNGIME CONDUCE DISTRIBUTIE GAZE REABILITATE
	TOTAL Km	TOTAL Km
2016	154,95	2,6
2017	160,58	4,6
2018	163,75	2
2019	171,32	3,8

Și lungimea conductelor de gaze reabilite a cunoscut aceeași evoluție ascendentă, de la 2,6 km de conducte reabilite în anul 2016, la 3,8 km în anul 2019.

În ceea ce privește accesul consumatorilor din Municipiul Piatra - Neamț la rețeaua de alimentare cu gaze naturale, aceasta este prezentată sintetic în tabelul de mai jos:

Tabel 4.26. Accesul consumatorilor din Municipiul Piatra-Neamț la rețeaua de gaze naturale, anul 2019
(Sursa: DELGAZ GRID S.A.)

CATEGORII DE UTILIZATORI	TIPURI DE UTILIZATORI	NUMĂR DE RACORDĂRI ANUL 2019
POPULAȚIE	CASE	562
	BLOCURI	936
UNITĂȚI	AGENȚI ECONOMICI	265
	UNITĂȚI ȘCOLARE	4
TOTAL		1767

În conformitate cu **Ordinul nr. 178 din 9 octombrie 2020 pentru aprobarea Regulamentului privind racordarea la sistemul de distribuție a gazelor naturale**, operatorul sistemului de distribuție a gazelor naturale nu poate refuza racordarea la sistemul de gaze și este obligat să finanțeze lucrările pentru realizarea obiectivelor/conductelor necesare racordării consumatorilor aflați în perimetrul unității administrativ-teritoriale pentru care a fost concesionat serviciul public de distribuție.

Operatorul de distribuție are obligația să racordeze toți solicitanții, viitori clienți finali casnici la sistemul de distribuție, în termen de 90 zile de la data obținerii autorizației de construire. Recuperarea costurilor privind racordarea clienților casnici se realizează prin tarifele de distribuție.

În cazul clientului final non-casnic, **operatorul de distribuție are obligația să asigure finanțarea și**

realizarea lucrărilor de proiectare și execuție a instalației de extindere și branșare până la 2500 metri. În situația în care instalația de extindere și branșare este mai mare de 2500 metri, operatorul de distribuție are obligația să asigure finanțarea lucrărilor de proiectare și execuție în vederea realizării obiectivelor/conductelor părți componente ale sistemului de distribuție necesare racordării indiferent de lungime, urmând ca instalația de racordare să fie finanțată de clientul final non-casnic.

Prin prevederile sale, noul Regulament permite accesul la gaze naturale unui număr sporit de utilizatori și, în același timp, vine în sprijinul viitorilor clienți finali casnici cu venituri reduse.

Punerea în aplicare a prevederilor Regulamentului are un impact important asupra consumatorilor clienți finali casnici și prin dezvoltarea programelor

de alimentare cu gaze naturale a localităților și de extindere/înființare a sistemelor de distribuție a gazelor naturale, astfel autoritățile administrației publice având posibilitatea să realizeze planurile de dezvoltare a sistemelor de distribuție pe termen mediu și lung prin finanțarea acestor lucrări din fonduri nerambursabile.

Conform informațiilor din **Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă și Climă al Municipiului Piatra Neamț**, înlocuirea sistemului centralizat de încălzire (neperformant, pe bază de combustibil lichid) cu centrale proprii cu gaze naturale a fost realizată, în principal, datorită opțiunii populației.

Municipalitatea a avut un rol important în implementarea acestei măsuri prin **desființarea centralelor cu combustibil lichid și construirea (în primă fază) de centrale de cvartal cu gaze naturale.** Ulterior, și acestea au fost desființate, ceea ce a determinat finalizarea încălzirii centralizate în municipiul Piatra Neamț. Debranșarea de la sistemul centralizat a avut loc datorită tarifelor ridicate și în creștere percepute (ce acopereau și cota substanțială de pierderi din sistem), dificultăților financiare cu care se confruntau furnizorii (acumularea de datorii, scăderea încasărilor) ce determinau adeseori sistarea furnizării agentului termic.

La nivelul municipiului, gradul de mulțumire în ceea ce privește **calitatea sistemului de furnizare gaze** marchează o preponderență a persoanelor care s-au declarat mulțumite sau foarte mulțumite (87%).

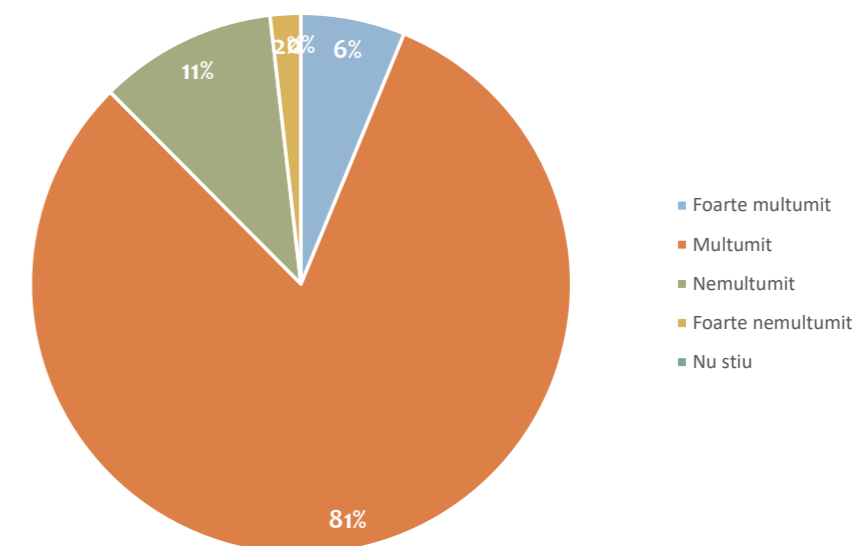

Fig. 4.51. Gradul de mulțumire în ceea ce privește calitatea sistemului de furnizare gaze

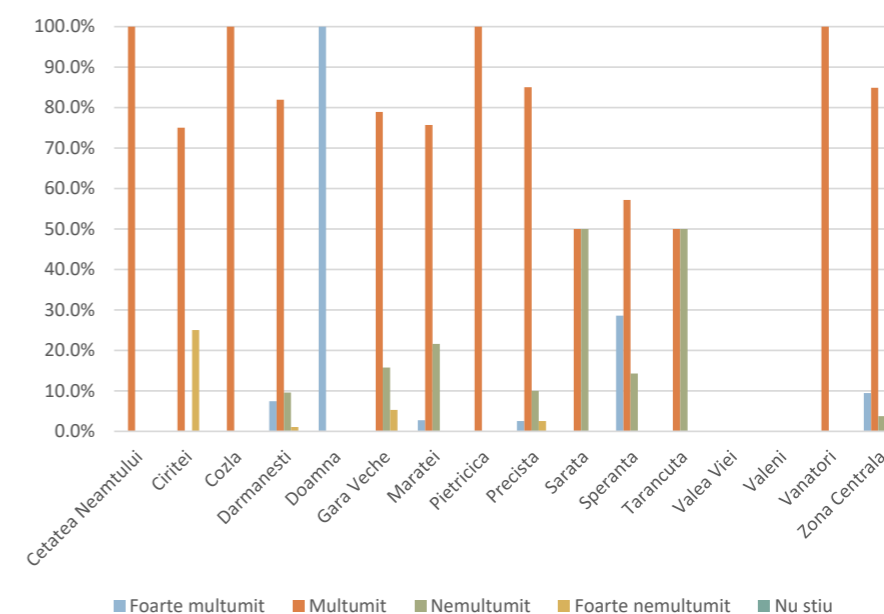

Fig. 4.52. Gradul de mulțumire în ceea ce privește calitatea sistemului de furnizare gaze (la nivel de cartier)

Din analiza răspunsurilor, se constată că doar în cartierele Sarata și Țărăncuța există un număr egal de persoane mulțumite, respectiv nemulțumite. În toate celelalte cartiere, răspunsurile pozitive prezintă o majoritate importantă.

4.5.3. Energia electrică. Sistemul de iluminat public

Pentru crearea unui sector energetic modern, corespunzător principiilor Uniunii Europene de liberalizare a piețelor de energie electrică și gaze naturale capabil să satisfacă cererea consumatorilor, în anul 2011 activitatea de reglementare s-a axat pe creșterea transparenței piețelor de energie electrică și gaze naturale, promovarea producerii de energie electrică produse din surse regenerabile, promovarea producerii de energie electrică produse în capacități noi de cogenerare.

Rețeaua de distribuție a energiei electrice ce deservește Municipiul Piatra Neamț este formată din:

- 6 stații de transformare (110/20/10/6 kV);
- 258 posturi de transformare;
- 217,5 km rețea aeriană din care 39,5 km LEA MT și 178 km LEA JT;
- 367,93 km rețea subterană din care 161,82 km LES MT și 206,11 km LEA JT.

S.C. DELGAZ GRID S.A. are în exploatare echipamente de comutație telecomandate menite să asigure continuitatea în alimentarea cu energie electrică, identificarea și izolarea porțiunilor de rețea cu defect și realimentarea cât mai rapidă a consumatorilor. Prin lucrările de mentenanță și investiții, se urmărește creșterea capacității de racordare a noilor consumatori, calitatea serviciului de distribuție în zonele vizate îmbunătățind siguranța în alimentarea cu energie electrică.

În ceea ce privește **sistemul de iluminat public din municipiul Piatra Neamț**, așa cum este definit de Legea 230/2006, acesta se prezintă astfel :

1. sistem destinat exclusiv serviciului de iluminat public aparținând domeniului public al municipiului Piatra Neamț;
2. sistem de iluminat public destinat exclusiv serviciului de iluminat, aflat în proprietatea S.C. DELGAZ GRID S.A.;
3. sistem de iluminat public, unde iluminatul public se realizează utilizând elementele sistemului de distribuție a energiei electrice, aflat în proprietatea S.C. DELGAZ GRID S.A.;
4. sistem de iluminat public destinat exclusiv serviciului de iluminat, aflat în proprietatea S.C. DELGAZ GRID S.A., pe infrastructura aflată în proprietatea S.C. TROLEIBUZUL S.A.;
5. sistem de iluminat public, unde iluminatul public se realizează utilizând elementele sistemului de distribuție a energiei electrice, aflat în proprietatea S.C. DELGAZ GRID S.A. pe infrastructura aflată în proprietatea S.C. TROLEIBUZUL S.A.

Forma de proprietate asupra componentelor sistemului de iluminat public este prezentată în tabelul următor:

Tabel 4.27. Forma de proprietate asupra componentelor sistemului de iluminat public
(Sursa: Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă și Climă al Municipiului Piatra Neamț)

Proprietar		DELGAZ GRID	TROLEIBUZUL	PRIMARIE	TOTAL	
1.	Stâlpi	Buc	4024	874	1253	6451
		%	65,42	14,21	20,37	100
2.	Corpuri iluminat	Buc	146	0	6152	6298
		%	2,32	0,00	97,68	100
3.	Prelungiri (console)	Buc	168	0	5006	5175
		%	3,27	0,00	96,73	100
4.	Rețele electrice aeriene (LEA)	Km	99,523	0	28,332	127,855
		%	77,84	0,00	22,16	100
5.	Rețele electrice subterane (LES)	Km	45,948	0,00	38,522	84,470
		%	54,40	0,00	45,60	100
6.	Casete metalice	Buc	0	0	430	430
		%	0,00	0,00	100,00	100
7.	Puncte aprindere	Buc	71	0	18	92
		%	80,43	0,00	19,57	100

Sistemul de iluminat public în municipiul Piatra Neamț constă în existența unui ansamblu tehnologic și funcțional, alcătuit din:

- » puncte de aprindere;
- » cutii de distribuție;
- » cutii de trecere;
- » linii electrice de joasă tensiune (subterane și aeriene);
- » fundații;
- » stâlpi;
- » instalații de legare la pamant;
- » console;
- » corpuri de iluminat;
- » accesorii, conductoare, izolatoare, cleme și armături;
- » echipamente de comandă, automatizare și măsurare utilizate pentru iluminatul public.

Începând cu 2004, serviciul de iluminat public a fost concesionat firmei LUXTEN LIGHTNING CO, prin contractul nr. 42919/03.11.2004, în data de 20.12.2019 fiind încheiat un nou contract cu nr. 35909/7546, pe o perioadă de 5 ani.

Starea generală a sistemului de iluminat public din municipiul Piatra Neamț este relativ corespunzătoare, ca urmare a faptului că în perioada 2004-2018, în baza contractului de concesiune menționat, încheiat cu SC Luxten Lighting Company, au fost realizate lucrări de reabilitare a corpurilor de iluminat și lucrări de extinderi, acolo unde se impunea. În acest moment, însă, echipamentele (rețele electrice, corpuri de iluminat și componentele acestora) au un grad ridicat de uzură fizică (probleme de etanșeitate, mătuire oglinzi și dispersor, geam protecție, etc.), dar prezintă și uzură morală, față de noua tehnologie existentă.

Sistemul de iluminat public din municipiul Piatra Neamț este alimentat din 92 posturi de transformare prevăzute cu grupe de măsură. Un număr de 60 posturi de transformare sunt prevăzute cu BMPIIP scoase în afara incintelor, care cuprind atât grupele de măsură, cât și punctele de aprindere. Restul de 32 posturi de alimentare cu energie electrică au grupele de măsură în interior și sunt comandate în cascadă de celelalte 60 puncte de aprindere.

Tabel 4.28. Lista corpurilor de iluminat public din Municipiul Piatra Neamț
(Sursa: Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă și Climă al Municipiului Piatra Neamț)

Corpuri montate pe stâlpi	Total	Corpuri montate pe stâlpi	Total
Becuri Eco 30W	160	S22 HE(T)400W	6
LVS 70W	2552	HALOGEN 300W	8
LVM 70W	163	HALOGEN 1000W	2
LVS 100W	845	ST(HM) 70W	4
LVS 150W	1701	ST(HM) 150W	2
LVM 150W	100	ST(HM) 250W	15
LVS 250W	643	ST(HM) 400W	11
LVM 250W	46	ST(HM) 1000W	16
LVS 400W	0	CIL LED 50W	24
		TOTAL	6298

Ca urmare a analizei răspunsurilor populației la chestionarul on-line în privința aspectelor legate de **sistemul de furnizare a energiei electrice**, respectiv a **iluminatului public**, au fost obținute datele reprezentate grafic mai jos.

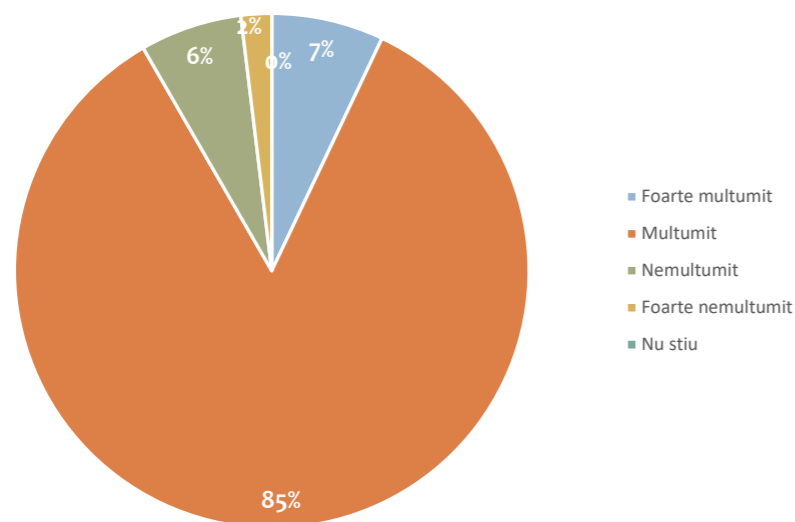

Fig. 4.53. Gradul de mulțumire în ceea ce privește calitatea sistemului de furnizare a energiei electrice

La nivelul municipiului, gradul de mulțumire în ceea ce privește calitatea sistemului de furnizare a energiei electrice marchează o preponderență covârșitoare a persoanelor care s-au declarat mulțumite sau foarte mulțumite (92%).

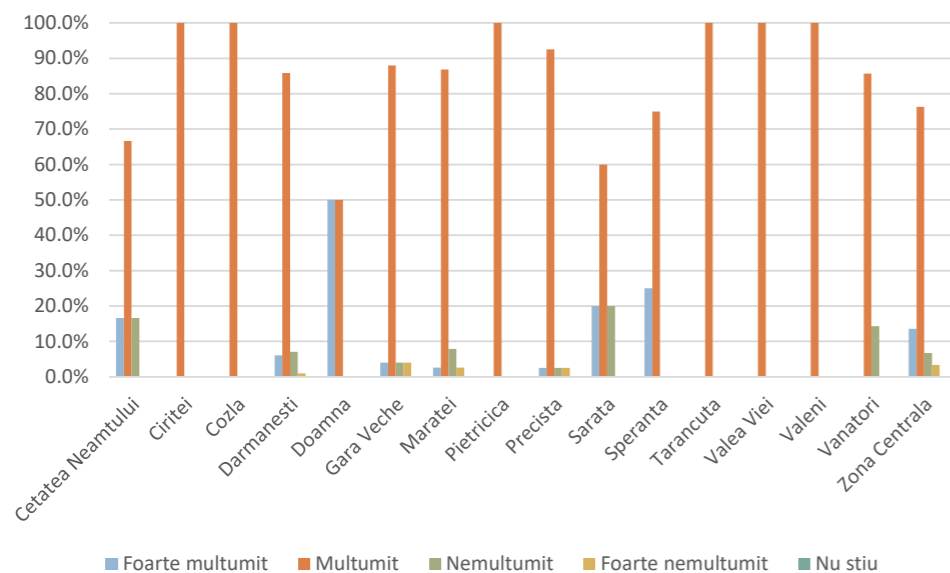

Fig. 4.54. Gradul de mulțumire în ceea ce privește calitatea sistemului de furnizare a energiei electrice (la nivel de cartier)

Din analiza răspunsurilor la nivel de cartier, se constată faptul că în toate cartierele, procentul celor mulțumiți sau foarte mulțumiți depășește cu mult 50%.

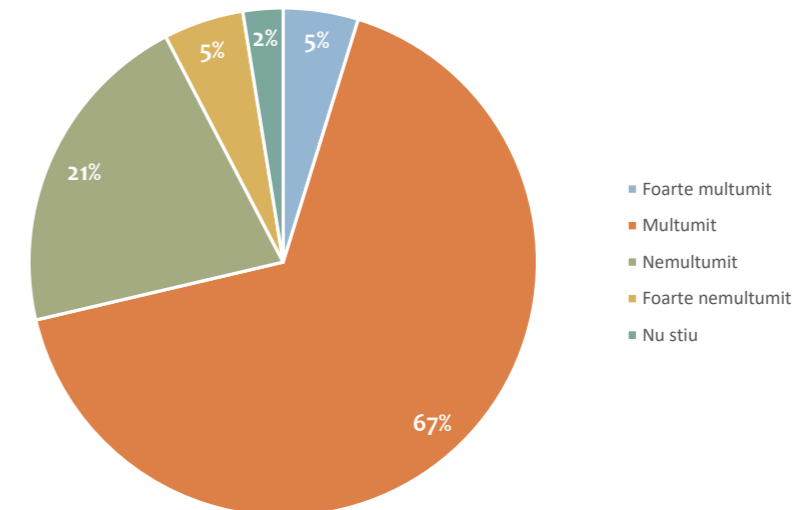

Fig. 4.55. Gradul de mulțumire în ceea ce privește iluminatul public

La nivelul municipiului, gradul de mulțumire în ceea ce privește iluminatul public marchează o preponderență a persoanelor care s-au declarat mulțumite sau foarte mulțumite (72%), față de cele nemulțumite sau foarte nemulțumite (26%).

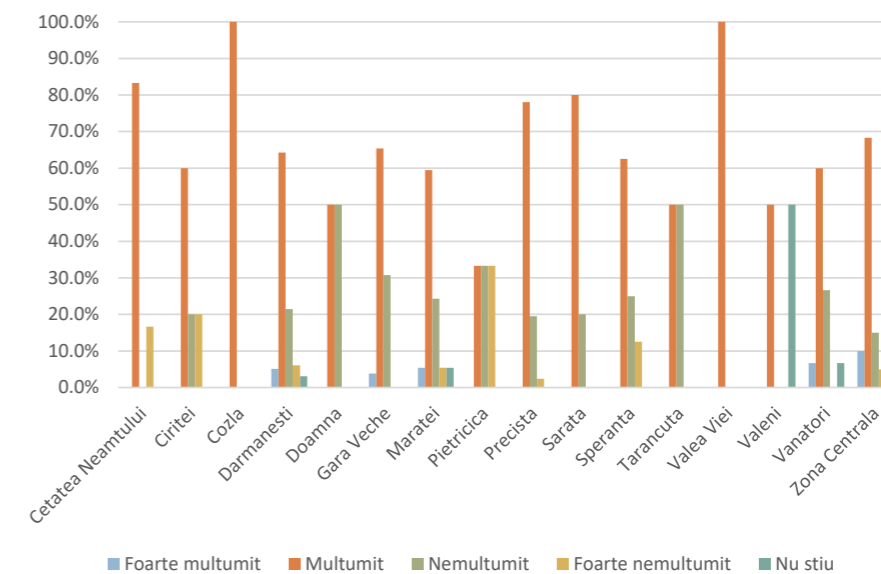

Fig. 4.56. Gradul de mulțumire în ceea ce privește iluminatul public (la nivel de cartier)

Din analiza răspunsurilor la nivel de cartier, se constată că, exceptând cartierele Doamna și Țărăncuța (răspunsuri echilibrate), toate celelalte cartiere se caracterizează printr-un grad ridicat de satisfacție referitor la iluminatul public.

4.5.4. Eficiența energetică

4.5.4.1. Aspecte generale

Provocările cu care se confruntă **Uniunea Europeană** în domeniul energiei includ aspecte cum ar fi creșterea dependenței de importuri, nivelul ridicat al prețurilor la energie și volatilitatea acestora, creșterea cererii de energie la nivel global, diversificarea limitată, amenințările din ce în ce mai mari provocate de schimbările climatice, riscurile de securitate care

afectează țările producătoare și pe cele de tranzit, progresul lent în ceea ce privește eficiența energetică, provocările care decurg din ponderea tot mai mare a energiei regenerabile, precum și nevoia de o mai mare transparență și de o mai bună integrare și interconectare pe piețele de energie.

În data de 30 noiembrie 2016, Comisia Europeană a prezentat o Propunere de regulament privind guvernarea uniunii energetice, în cadrul pachetului „Energie curată pentru toți europenii”, adoptat oficial de Parlament în noiembrie 2018 și de Consiliul European în decembrie 2018 [Regulamentul (UE) 2018/1999]. Actuala agendă politică este determinată de politica integrată și cuprinzătoare privind clima și energia, adoptată de către **Consiliul European** în octombrie 2014, revizuită în **decembrie 2018**, al cărei **obiectiv** este de a realiza, până în anul 2030, următoarele:

- ♦ reducerea cu cel puțin 40% a emisiilor de gaze cu efect de seră față de nivelurile din 1990;
- ♦ creșterea cu 32% a ponderii energiilor regenerabile în consumul de energie;
- ♦ îmbunătățirea cu 32,5% a eficienței energetice;
- ♦ interconectarea a cel puțin 15 % din sistemele de energie electrică ale UE.²

Parlamentul European a exprimat dintotdeauna sprijinul ferm în favoarea unei politici energetice comune, care să abordeze aspecte precum competitivitatea, siguranța și durabilitatea. În acest context, Parlamentul European sprijină asumarea unor angajamente mai puternice decât propriile obiective ale UE, subliniind faptul că noua politică energetică trebuie să sprijine **obiectivul de a reduce emisiile gazele cu efect de seră generate de UE cu 55 % până în 2030 și a atinge nivelul de zero emisii nete sau de neutralitate climatică până în 2050.**

În decembrie 2018, a fost adoptat Regulamentul (UE) 2018/1999, privind guvernarea uniunii energetice și a acțiunilor climatice, conform căruia **fiecare stat membru trebuie să prezinte un „plan energetic și climatic național integrat” până la 31 decembrie 2019** și, ulterior, din zece în zece ani. Aceste strategii naționale pe termen lung vor stabili o viziune politică pentru 2050, asigurându-se că statele membre îndeplinesc obiectivele Acordului de la Paris.

Reducerea consumului și a risipei de energie este din ce în ce mai importantă, eficiența energetică fiind, prin urmare, o prioritate strategică pentru uniunea energetică, motiv pentru care Uniunea Europeană promovează principiul „**eficiența energetică pe primul loc**”.³

Totodată și în ceea ce privește **performanța energetică a clădirilor**, Comisia Europeană a prezentat o propunere de revizuire a Directivei 2010/31/UE. În

temeiul directivei (Directiva (UE) 2018/844), fiecare stat membru trebuie să stabilească o strategie de renovare pe termen lung pentru a sprijini **renovarea parcului național de clădiri rezidențiale și nerezidențiale, atât publice, cât și private, într-un parc imobiliar cu un nivel ridicat de eficiență energetică și decarbonizat până în 2050**, facilitând transformarea eficace din punct de vedere al costurilor a clădirilor existente în clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero. Strategiile naționale trebuie să conțină o foaie de parcurs cu obiective intermediare orientative pentru 2030, 2040 și 2050 și să precizeze modul în care aceste obiective contribuie la realizarea obiectivelor UE în materie de eficiență energetică.⁴

În ceea ce privește **sursele regenerabile de energie** (energia eoliană, energia solară, energia hidroelectrică, energia oceanelor, energia geotermală, biomasa și biocombustibilii), acestea constituie alternative la combustibilii fosili care contribuie la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, la diversificarea ofertei de energie și la reducerea dependenței de piețele volatile și incerte ale combustibililor fosili, în special de petrol și gaze. În anul 2009, liderii UE au stabilit obiectivul ca, **până în 2020, 20% din consumul de energie al UE să provină din surse regenerabile de energie.** În anul 2018, s-a stabilit obiectivul ca, **până în 2030, 32 % din consumul de energie al UE să provină din surse regenerabile de energie.**⁵

În prezent, România are asumată o **Strategie Energetică pentru perioada 2007-2020**, aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 1069/2007. Ministerul Energiei a elaborat, în anul 2016, un Proiect de Strategie Energetică pentru perioada 2016-2030 și orizont de timp 2030-2050. Ca urmare, în baza Ordinului nr. 473/15.06.2017 al Ministrului Energiei, actualizat în februarie 2018, a fost constituit și funcționează Grupul de Lucru pentru elaborarea Strategiei Energetice Naționale pentru perioada 2017-2030 și orizont de timp 2030-2050.

Strategia Energetică a României 2019-2030, cu perspectiva anului 2050 este un document programatic care definește viziunea și stabilește obiectivele fundamentale ale procesului de dezvoltare a sectorului energetic. De asemenea, documentul indică reperele naționale, europene și globale care influențează și determină politicile și deciziile din domeniul energetic.

1 Sursa: <https://ec.europa.eu/energy/en/news/commission-proposes-new-rules-consumer-centred-clean-energy-transition>

2 Sursa: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/ro/sheet/68/politica-energetica-principii-generale>

3 Sursa: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/ro/sheet/69/eficienta-energetica>

4 Sursa: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/ro/sheet/69/eficienta-energetica>

5 Sursa: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/ro/sheet/70/energia-din-surse-regenerabile>

Viziunea Strategiei Energetice a României este de creștere a sectorului energetic în condiții de sustenabilitate. Strategia Energetică are opt obiective strategice fundamentale care structurează întregul demers de analiză și planificare pentru perioada 2019-2030 și orizontul de timp al anului 2050, respectiv:

- Creșterea aportului energetic al României pe piețele regionale și europene prin valorificare resurselor energetice primare naționale;
- România, furnizor regional de securitate energetică;
- Piețe de energie competitive, baza unei economii competitive;
- Energie curată și eficiență energetică;
- Modernizarea sistemului de guvernare energetică;
- Asigurarea accesului la energia electrică și termică pentru toți consumatorii;
- Creșterea calității învățământului în domeniul energiei și formarea continuă a resursei umane;
- Protecția consumatorului vulnerabil și reducerea sărăciei energetice.

Strategia Energetică stabilește faptul că **România își va menține poziția de producător de energie în regiune și va avea un rol activ și important în gestionarea situațiilor de stres la nivel regional.**

Administrațiile locale, precum Municipiul Piatra Neamț, ca nivel de guvernare cel mai apropiat de cetățeni, sunt cel mai bine plasate pentru a aborda chestiunile legate de climă, într-un mod cuprinzător, structurile de guvernare locală a orașelor deținând un rol crucial în atenuarea efectelor schimbărilor climatice, cu atât mai mult cu cât 80% din consumul de energie și din emisiile de gaze cu efect de seră sunt asociate cu activitățile urbane.

Activitatea de monitorizare a realizării acțiunilor din PAEDC și a efectelor acestora asupra emisiilor de CO2 este o obligație asumată de Municipiu prin semnarea Adeziunii la Convenția Primarilor.

Eficiența energetică reprezintă modul cel mai rapid și mai avantajos de a reduce consumul energetic și emisiile de gaze cu efect de seră, responsabile de schimbările climatice.

Planul de acțiune urmărește pe tot parcursul său atât cele 10 priorități ale Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă a Organizației Națiunilor Unite, cât și cele 17 obiective de dezvoltare durabilă (ODD) ale Agendei 2030 a ONU.¹

Având în vedere toate acestea, administrația locală a Municipiului Piatra Neamț a elaborat **Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă și Climă al Municipiului**

1 Sursa: https://ec.europa.eu/commission/sites/betapolitical/files/rp_sustainable_europe_ro_v2_web.pdf

Piatra Neamț pentru perioada 2019-2030, plan ce va sta la baza prioritizării acțiunilor și proiectelor pentru alocarea resurselor financiare în atingerea obiectivelor stabilite.

Planul de Acțiune privind Energia Durabilă și Climă (PAEDC) al Municipiului Piatra Neamț pentru perioada 2019-2030 este un document cheie care arată modul în care Municipiul Piatra Neamț își va respecta angajamentul în calitate de semnatar al Convenției Primarilor până în anul 2030, cu perspectivă până în anul 2050.

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă și Climă este un document strategic pe termen mediu și lung care definește, în principiu, politica administrației publice locale în domeniile conexe energie și mediului, având ca obiectiv general reducerea emisiilor de CO2 generate de consumul de energie finală în teritoriul administrativ. PAEDC al Municipiului Piatra Neamț este un document de comunicare orientat către toate părțile interesate în vederea înțelegerii provocărilor aduse de schimbările climatice și efectele tot mai drastice pe care acestea le aduc an de an. Prin implementarea PAEDC, se urmărește conștientizarea populației și a tuturor factorilor care sunt interesați de o dezvoltare locală durabilă a municipiului, prin creșterea economică, protecția mediului și creșterea calității vieții cetățenilor.

Viziunea Municipiului Piatra Neamț, împărtășită în mod voluntar de către toate comunitățile semnatare ale Convenției Primarilor, pentru anul 2050, este:

- **Decarbonizarea teritoriilor**, contribuind astfel la menținerea creșterii temperaturii medii globale cu mult sub 2°C în comparație cu nivelurile preindustriale, în conformitate cu acordul internațional privind schimbările climatice încheiat cu ocazia conferinței COP 21 de la Paris din decembrie 2015;
- **Creșterea rezistenței teritoriilor**, pregătindu-le astfel pentru efectele negative inevitabile ale schimbărilor climatice;
- **Accesul universal la servicii energetice sigure, durabile și accesibile pentru toți**, îmbunătățind astfel calitatea vieții și securitatea energetică.

4.5.4.2. Analiza datelor tehnice

Elaborarea PAEDC nu este posibilă fără întocmirea, în prealabil, a IRE - *Inventar de Referință al Emisiilor*, deoarece acesta cuantifică volumul de gaze cu efect de seră emise din cauza consumului de energie pe teritoriul **Municipiului Piatra Neamț din anul de referință ales, 2006.**

PAEDC al Municipiului Piatra Neamț folosește rezultatele IRE pentru a identifica cele mai bune domenii de acțiune și oportunități pentru atingerea țintei de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră stabilită de autoritatea locală.

Obiectivul prioritar al PAEDC Piatra Neamț 2019-2030 este de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră cu 40% față de anul de referință (2006) și de promovare a investițiilor derulate pe raza Municipiului Piatra Neamț care să conducă la utilizarea eficientă a energiei prin îmbunătățirea performanțelor energetice existente sau dezvoltarea de construcții, instalații, echipamente și tehnologii cu eficiență energetică performantă, incluzând și surse regenerabile de energie viabile.

Inventarul de Referință al Emisiilor (IRE) se bazează în principal pe datele privind consumul final de energie pentru diferiți consumatori finali aflați pe teritoriul municipiului Piatra Neamț.

Nu au fost analizate consumurile energetice din industrie, deoarece acest sector nu a fost considerat ca o țintă a acțiunilor cuprinse în *Planul de Acțiuni pentru Energie Durabilă și Climă (PAEDC)*.

În continuare sunt prezentate datele corespunzătoare anului de referință stabilit pentru analizele realizate în PAEDC, respectiv anul 2006.

Consumul final de energie

Consumul final de energie în sectoarele avute în vedere în PAEDC pentru anul de referință 2006, pe ansamblul minicipiului Piatra Neamț, a fost de 746.601 MWh având structura prezentată în tabelul 3.1., respectiv, figura de mai jos:

Tabel 4.29. Consumul final de energie, 2006

Sector	CONSUMUL FINAL DE ENERGIE [MWh]							Total
	Energie electrică	Agent termic	Combustibili fosili				Alte tipuri de bio-masă	
			Gaz natural	Păcură	Motorină	Benzină		
CLĂDIRI, ECHIPAMENTE/ INSTALAȚII								
Clădiri și echipamente/ instalații municipale	2.454		31.641					34.095
Clădiri și echipamente/ instalații terțiare (nemunicipale)	14.866		80.472					95.338
Clădiri rezidențiale	64.866	76.449	229.348				34.749	405.412
Iluminatul public	3.355							3.355
CLĂDIRI, ECHIPAMENTE/ INSTALAȚII	85.541	76.449	341.461	0	0	0	34.749	538.200

TRANSPORT								
Parcul municipal de vehicule					3.168	567		3.735
Transportul public	3.072				5.737			8.809
Transportul privat și comercial					117.514	78.343		195.857
TRANSPORT	3.072	0	0	0	126.419	78.910	0	208.401
TOTAL	88.613	76.449	341.461	0	126.419	78.910	34.749	746.601

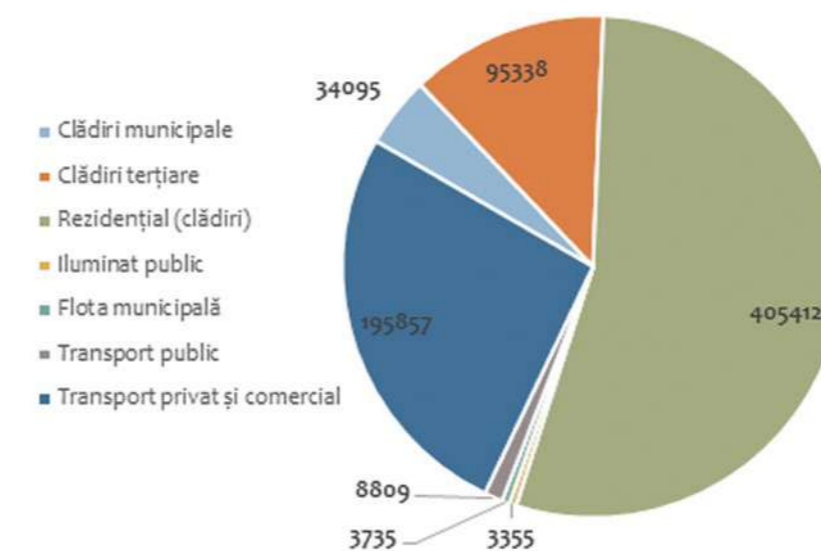

Fig. 4.57. Consumurile de energie, pe sectoare, în anul 2006

Ponderea vectorilor energetici în consumul final de energie al municipiului Piatra Neamț este prezentată mai jos.

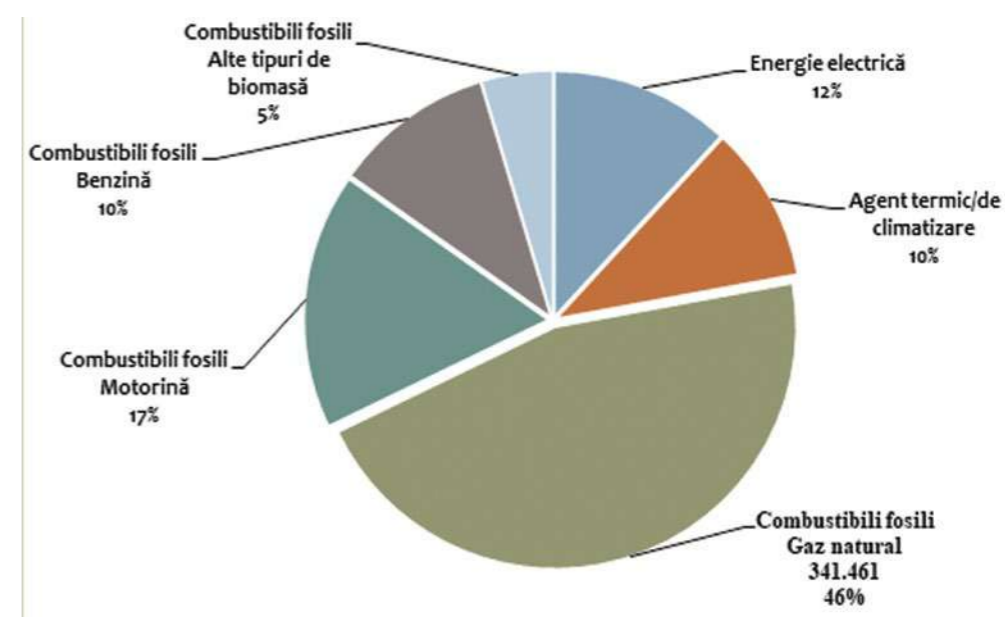

Fig. 4.58. Ponderea combustibililor, pe categorii, în consumul final de energie pentru anul 2006

Rezultă că din consumul final de energie, aferent anului 2006, consumul de combustibili reprezintă circa 88,13 %, restul de 11,87 % fiind energia electrică distribuită consumatorilor din municipiul Piatra Neamț. Din total combustibili utilizați în Municipiul Piatra Neamț, circa 27,5% (motorina și benzina) sunt necesari pentru realizarea mobilității pe teritoriul municipiului.

Consumul final de energie în sectorul clădirilor reprezintă 28% din consumul de energie, structura consumului pe categorii de clădiri fiind următoarea:

- > Clădiri și echipamente/instalații municipale – 34.095 MWh;
- > Clădiri și echipamente/instalații terțiare – 95.338 MWh;
- > Clădiri rezidențiale – 405.412 MWh;
- > Iluminatul public – 3.355 MWh.

Consumul final de energie în sectorul transporturilor pentru anul de referință a fost următorul:

- > Parcul municipal de vehicule -3.735 MWh, 2%;
- > Transportul public – 8.809 MWh, 4%;
- > Transportul privat și comercial - 195.857 MWh, 94%.

Sintetizând, **consumul final de energie electrică** pentru anul 2006 a fost de 88.613 MWh, după următoarea structură:

- > Clădiri, echipamente/instalații municipale (2.454 MWh);
- > Clădiri, echipamente/instalații terțiare (nemunicipale) (14.866 MWh);
- > Clădiri rezidențiale (64.866 MWh);
- > Iluminatul public municipal (3.355 MWh);
- > Transportul Public (rețeaua de troleibuze) (3.072 MWh).

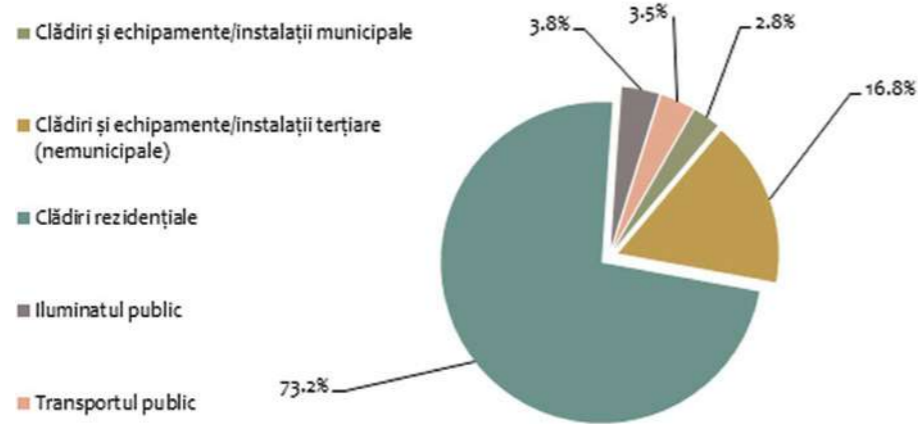

Fig. 4.59. Consumul de energie electrică pe sectoare 2006

Consumul final de gaze naturale pentru anul 2006 a fost de 341.461 MWh, după următoarea structură:

- > Clădiri, echipamente/instalații municipale (31.641 MWh);
- > Clădiri, echipamente/instalații terțiare (nemunicipale) (80.472 MWh);
- > Clădiri rezidențiale (229.348 MWh).

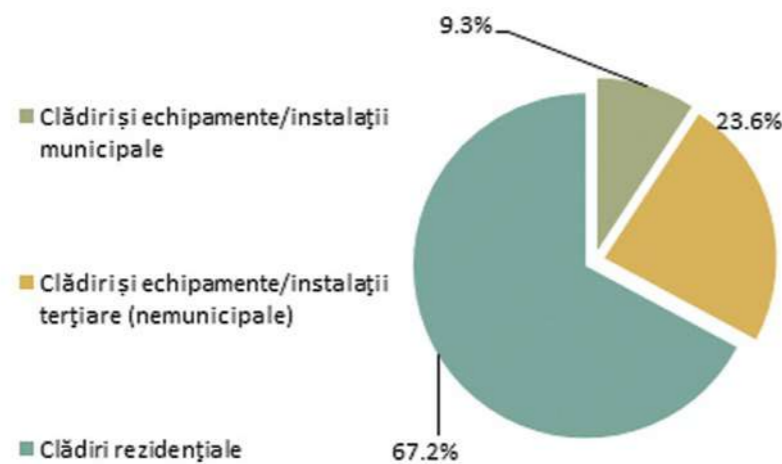

Fig. 4.60. Consumul final de gaze naturale – 2006

Emisiile de CO2 în municipiul Piatra Neamț în anul 2006

La stabilirea structurii emisiilor pe domenii de intervenție, s-a avut în vedere consumul final de energie din anul 2006 conform datelor prezentate anterior.

Emisiile de CO2 în municipiul Piatra Neamț în anul 2006 au fost de 228.386 tone, distribuite pe sectoarele analizate și pe vectorii energetici, conform figurilor de mai jos:

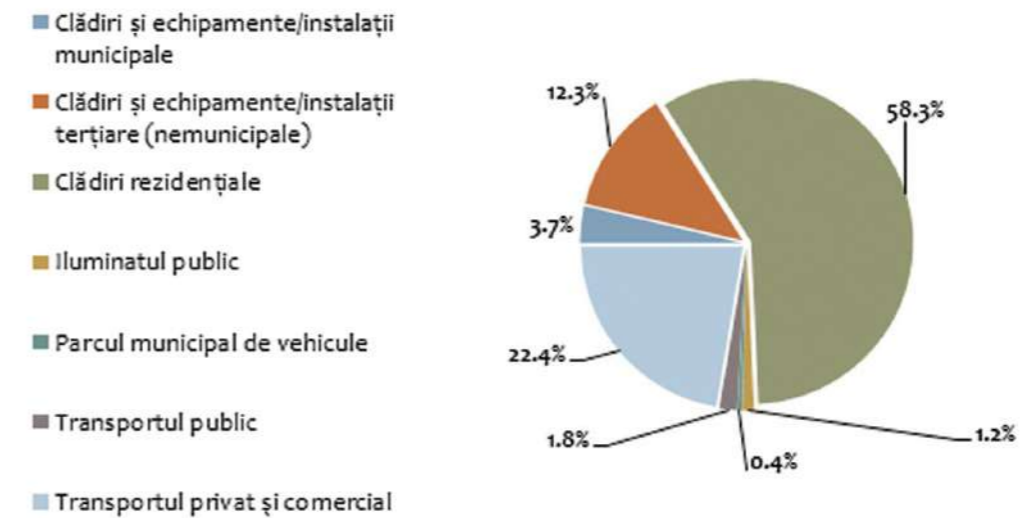

Fig. 4.61. Emisii echiv. CO2 aferente sectoarelor de activitate

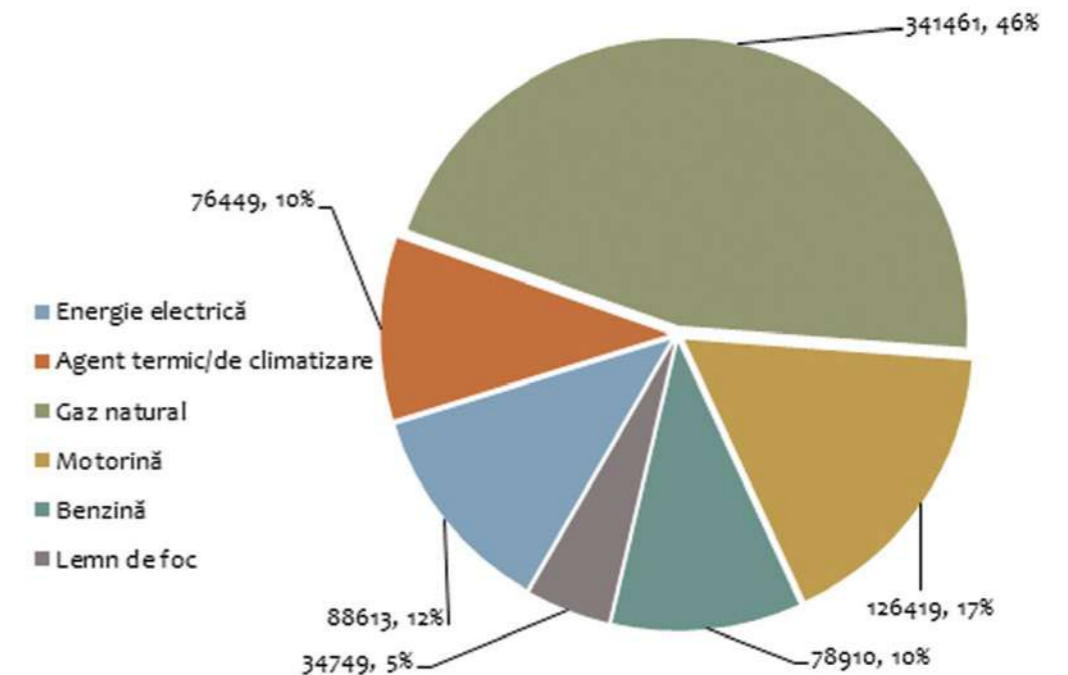

Fig. 4.62. Emisii echiv. CO2 in functie de vectorii energetici – 2006

Făcând o analiză privind contribuția procentuală a consumului final de energie, respectiv, a emisiilor de CO2 pentru fiecare sursă de energie putem observa că principalii „poluatori” sunt energia electrică (31%) și gazele naturale (30%):

Tabel 4.30. Consumul anual de energie și emisiile de CO2 pe vectori energetici – 2006

Categoriile de combustibili	Consumul final de energie - 2006 [%]	Emisii echiv. CO2 - 2006 [%]
0	1	2
Energie electrică	12%	31%
Agent termic/de climatizare	10%	9%
Gaz natural	46%	30%
Motorină	17%	15%
Benzină	11%	9%
Lemn de foc	5%	6%

Astfel, putem concluziona că măsurile de atenuare trebuie să vizeze, în principal, reducerea consumurilor pentru aceste două surse de energie.

Economia de energie ce va fi realizată prin implementarea acțiunilor de atenuare va fi de 328.657 MWh/an, echivalentul a 44,01% din BEI. **Sectorul clădirilor este responsabil de cel mai mare consum energetic**, deci aici va fi necesar un angajament special din partea Primăriei în identificarea și realizarea acțiunilor într-o proporție cât mai mare.

Pentru realizarea în fapt a angajamentului asumat prin semnarea *Adeziunii la Convenția Primarilor privind Clima și Energia*, și anume, reducerea emisiilor de CO2 cu 40% până în anul țintă 2030, o prioritate va fi identificarea și implementarea proiectelor privind producerea energiei din surse regenerabile.

Contribuția acestora (7,22%) la reducerea emisiilor de CO2 va fi semnificativă și chiar definitivă în realizarea angajamentului.

De asemenea, din analizele realizate rezultă că realizarea acțiunilor din sectorul clădirilor rezidențiale va contribui cu 19,36% (la nivelul întregului BEI) la reducerea emisiilor de CO2.

Implementarea acțiunilor referitoare la:

- ▶ Reabilitarea termică a clădirilor;
  - ▶ Integrarea sistemelor de energie regenerabilă în cadrul clădirilor;
  - ▶ Integrarea sistemelor de automatizare,
- vor genera reduceri ale emisiilor de CO2 de aprox. 50% până în anul 2030.

4.5.5. Gestiunea deșeurilor

4.5.5.1. Sistemul de management integrat al deșeurilor

Directivile europene în domeniul deșeurilor stabilesc ținte, obiective și termene ferme în materie de reducere a depozitării deșeurilor și de creștere a gradului de reciclare și de reutilizare a acestora. Legea nr. 211/2011 privind regimul deșeurilor transpune în legislația națională prevederile Directivei cadru și stabilește măsuri privind reciclarea și valorificarea deșeurilor reciclabile din deșeurile municipale și a deșeurilor provenite din construcții și demolări.

Managementul deșeurilor cuprinde toate activitățile de colectare, transport, tratare, valorificare și eliminare a deșeurilor, inclusiv monitorizarea acestor operații. Responsabilitatea pentru activitățile de gestionare a deșeurilor revine generatorilor acestora în conformitate cu principiul „poluatorul plătește” sau după caz, producătorilor, în conformitate cu principiul „responsabilitatea producătorului”.

Potrivit legii, organizarea activităților de colectare, transport și eliminare a deșeurilor municipale este una dintre obligațiile administrațiilor publice locale, care, prin mijloace proprii sau prin concesionarea serviciului de salubritate, trebuie să asigure colectarea separată, transportul, tratarea, valorificarea și eliminarea finală a deșeurilor municipale, și care, în acest sens, au obligația asigurării condițiilor necesare pentru încurajarea valorificării deșeurilor, pentru reutilizarea și reciclarea acestora în deplin acord cu ierarhia deșeurilor. Tot autorităților administrației publice locale le revine și sarcina de a asigura cadrul instituțional și material pentru colectarea separată a biodeșeurilor.

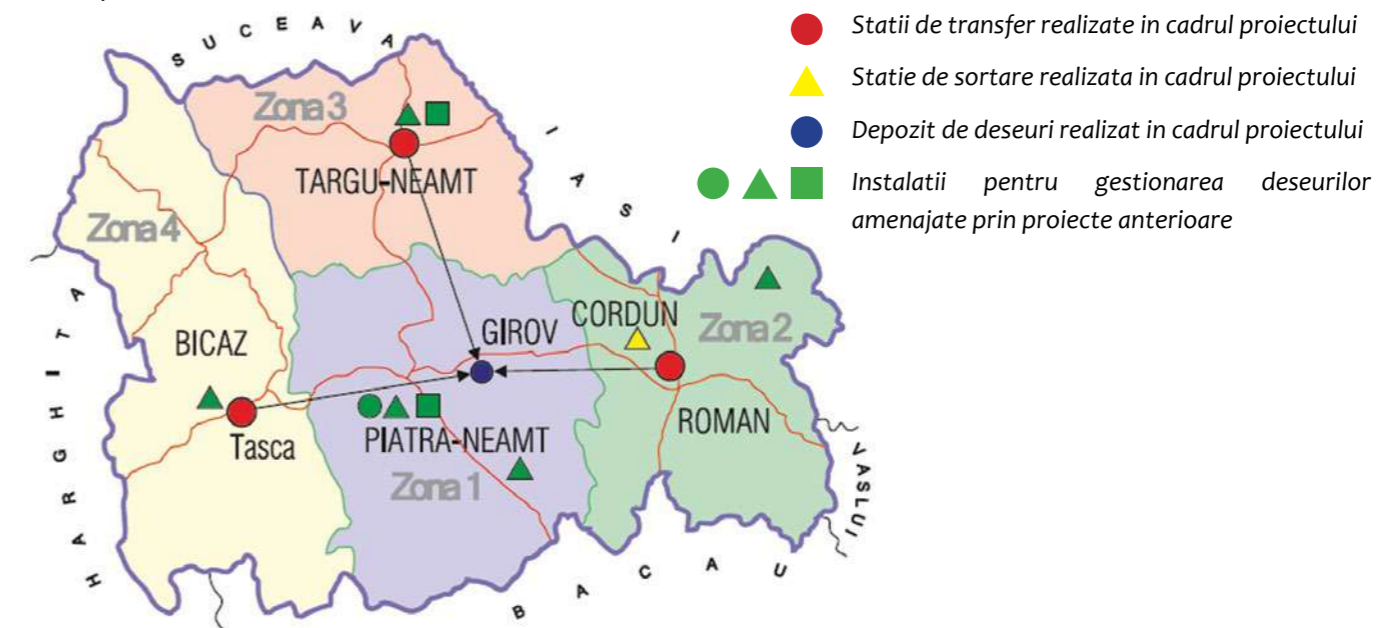

Fig. 4.63. Sistemul de Management Integrat al Deșeurilor din județul Neamț (Sursa: Raport privind starea mediului în județul Neamț, anul 2019)

Gestiunea deșeurilor reprezintă una dintre problemele cele mai acute de protecție a mediului. Date fiind creșterea consumului în ultimii ani, precum și tehnologiile de reciclare, valorificare a deșeurilor, cantitatea de deșeurii colectate a scăzut în intervalul 2014-2017 și a crescut începând cu anul 2018.

4.5.5.2. Deșeurii municipale

Deșeurile municipale și asimilabile sunt reprezentate de deșeurile generate în gospodăriile populației (menajere), în instituții, societăți comerciale, unități prestatoare de servicii (asimilabile), deșeurii stradale, deșeurii din parcuri și spații verzi, din piețe, deșeurii din construcții și demolări.

În general, managementul deșeurilor municipale nu se realizează la standardele europene. În mediul rural colectarea deșeurilor este aproape generalizată, dar gradul de colectare are în medie o tendință foarte ușor crescătoare, explicată în principal prin încheierea de contracte cu consiliile locale și nu direct cu locuitorii.

Astfel, la nivelul județului Neamț, în anul 2015, a fost implementat **Sistemul Integrat de Gestionare a Deșeurilor municipale** ce cuprinde Depozitul județean de deșeurii nepericuloase Girov proiectat să funcționeze împreună cu cele patru stații de sortare și transfer din Cordon, Târgu Neamț Roznov și Tașca, conducând astfel la o creștere a gradului de colectare separată a deșeurilor reciclabile și valorificarea acestora în vederea asigurării țințelor asumate prin Tratatul de aderare a României la UE, precum și la minimizarea cantității de deșeurii depozitate

- Stații de transfer realizate în cadrul proiectului
- ▲ Stație de sortare realizată în cadrul proiectului
- Depozit de deseuri realizat în cadrul proiectului
- ▲ ■ Instalatii pentru gestionarea deșeurilor amenajate prin proiecte anterioare

În mediul urban gestionarea deșeurilor municipale – generare/colectare, transport/depozitare - este asigurată de către agenți de salubritate care deservește municipiile și orașele. În mediul rural serviciile sunt asigurate în cea mai mare parte prin transferul responsabilității către operatori de salubritate județeni și prin organizarea de servicii de salubritate proprii într-un număr mic de comune.

Cantitățile de deșeurii generate și necolectate în județ s-au calculat folosind indicatorii de colectare a deșeurilor menajere și asimilabile de la populație (exprimați în [Kg/locuitor/zi]) până în 2018 și indicatorii teoretici de generare la nivel de țară începând din anul

2014, împreună cu numărul de locuitori nedeserviți în urban și rural în fiecare an (locuitori din recensământ 2009-2018 și locuitori rezidenți începând din anul 2014).

Cantitățile generate și necolectate se referă la deșeurile ce provin de la populație. Nu este posibilă estimarea cantităților de deșuri necolectate de la operatorii economici, deoarece **Agenția pentru Protecția Mediului Neamț** nu deține o evidență a tuturor operatorilor economici din județ, iar cantitățile din bazele de date pe acest segment nu pot fi extinse

la nivelul județului folosind criteriile statistice. Datele despre cantitățile de deșuri generate și necolectate sunt preluate începând din anul 2014 de la Agenția Națională pentru Protecția Mediului unde au fost folosiți în calcul coeficienți de colectare teoretici, adică 0,9 kg/loc/zi în mediul urban și 0,4 kg/loc/zi în mediul rural.

Cantitățile de deșuri menajere și asimilabile colectate la nivel de județ de serviciile de salubritate, în perioada 2014 – 2018, sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Tabel 4.31. Cantități de deșuri generate în perioada 2014-2018 în județul Neamț
(Sursa: Agenția Națională pentru Protecția Mediului segment Neamț-Baze de date MEDIUS 2014-2018 și SIM-SD 2014-2018)

	Cantități (tone)				
	2014	2015	2016	2017	2018
1. Deșuri menajere și asimilabile – Total, din care:	62355,74	69776,35	56443,81	64235,9	74933,99
1.1. deșuri menajere de la populație, în amestec	27.752,65	25.945,07	33.203,47	37.191,35	38.385,74
1.2. deșuri menajere și similare de la unități economice, unități comerciale, birouri, instituții, unități sanitare - (nu include voluminoase)	17.474,38	31.556,73	10.351,3	12.036,4	14.427,94
1.3. deșuri menajere colectate separat de la populație(fără cele din construcții, demolări) – (nu include voluminoase)	10.568,06	10.874,50	10.787,26	11.891,9	20.532,5
1.4. deșuri voluminoase colectate separat	6.560,65	1.400,04	2.101,78	3.109,25	1.587,81
2. Deșuri din servicii municipale	5.999,62	5.553,49	4.826,67	3.891,538	6.353,581
3. Deșuri din construcții și desființări	3.688,35	1.068,64	2.522,49	1.230,52	1.223,86
TOTAL DEȘURI MUNICIPALE COLECTATE (1+2+3)	72.043,71	76.398,48	63.792,97	69.357,95	82.511,43
4. Deșuri generate de populație și necolectate	15.635,18	12.217,39	12.674,70	8.330,3	
TOTAL DEȘURI MUNICIPALE GENERATE (1+2+3+4)	87.678,89	88.615,87	76.467,67	77.688,25	
Indicele de generare calculat [Kg/loc./an] valori rotunjite la întreg	107,87	90,58	109,09	119,06	162,01

O selecție din datele prezentate mai sus pe segmentul deșeurilor colectate de operatorii de salubritate din județ, arată faptul că preponderente sunt deșeurile menajere și asimilabile și că cea mai mică pondere o au deșeurile din construcții și demolări. Una din cauzele acestei distribuții o reprezintă faptul că

în județ operatorii economici care acționează în domeniul construcțiilor desfășoară în cea mai mare parte activități care nu sunt autorizabile din punctul de vedere al protecției mediului și din acest motiv nu respectă prevederile art. 17 alin. 2 pct.b din Legea 211/2011 referitor la țintele pentru deșeurile

din construcții și nici pe cele ale H.G. nr. 1061/2008, referitor la documentele necesare la transportul deșeurilor.

În intervalul 2014-2018 gradul de deservire cu servicii de salubritate a populației urbane și rurale a crescut. În perioada 2014 - 2017 procentul de deservire rurală a depășit procentul de deservire urbană, în timp ce din anul 2018 procentul de deservire urbană este mai mare decât cel de deservire rurală.

Autoritățile locale din județul Neamț au decis că delegarea serviciilor de colectare a deșeurilor, prin licitație publică, să fie realizată de **A.D.I. ECONEAMȚ**, în numele unităților administrativ-teritoriale, grupat, pe zone, în funcție de poziționarea stațiilor de transfer și sortare și a depozitului de deșuri la care sunt arondate.

Serviciul public de salubritate al municipiului Piatra Neamț se desfășoară sub autoritatea administrației publice locale, care controlează gestionarea serviciului și urmărește realizarea strategiei în domeniu, pe plan local.

Primăria Municipiului Piatra Neamț, fiind singurul proprietar al echipamentului sistemului de management al deșeurilor și având responsabilitatea acestui serviciu public, stabilește un sistem care să poată controla serviciul public în sine. Municipality a încheie un contract de concesiune a serviciului public de salubritate cu un operator pentru colectarea, depozitarea, reciclarea și compostarea deșeurilor.

Aranjamentele contractuale includ standardele de operare și mentenanță, asigurând o operare eficientă și autonomă a sistemului. Pentru limitarea volumului de deșuri din depozit și pentru dezvoltarea activităților de reciclare și compostare, operatorul va merge pe o schemă de împărțire a profitului.

Astfel, pentru municipiul Piatra-Neamț a fost desemnat operator provizoriu **S.C. Brantner Servicii Ecologice SRL Cluj-Napoca – punct de lucru Piatra Neamț**, până la delegarea prin concesiune a gestiunii

a unor activități componente ale serviciului de salubritate către un alt operator.

Operatorul care colectează și transportă deșuri menajere și deșuri similare are obligația de a asigura colectarea separată și transportul separat al deșeurilor menajere și al deșeurilor similare provenite din activități comerciale, din industrie și instituții, inclusiv fracții colectate separat, fără a aduce atingere fluxului de deșuri de echipamente electrice și electronice, baterii și acumulatori.

La nivelul anului 2019, în municipiul Piatra Neamț, colectarea selectivă a deșeurilor reciclabile (hârtie, carton și plastic) de la populație s-a extins, astfel că au fost amenajate:

- puncte de colectare în instituții publice ce sunt dotate cu containere pentru colectarea deșeurilor din PET -100 buc;
- eurocontainere - 99 buc;
- europubele - 6 buc.

Tot pentru colectarea selectivă a deșeurilor de ambalaje din fluxul menajer, agenții economici dețin, prin închiriere, 537 europubele și containere pentru reciclarea și valorificarea deșeurilor.

Pentru transportul deșeurilor municipale și stradale **S.C. Brantner Servicii Ecologice SRL** dispune de un parc auto dotat cu 16 buc. autospeciale marca Iveco Stralis, 2 buc. autospeciale marca Iveco Daily și o camionetă marca Iveco Daily.

Următoarele categorii de deșuri sunt colectate separat de pe teritoriul municipiului Piatra Neamț și transportate la stațiile / instalațiile de tratare și depozitul ecologic Piatra Neamț, respectiv:

- ♦ deșuri reziduale;
- ♦ deșuri biodegradabile;
- ♦ deșuri reciclabile de hârtie și carton,
- ♦ deșuri de plastic sticlă, inclusiv deșuri de ambalaje;
- ♦ deșuri periculoase din deșeurile menajere;
- ♦ deșuri voluminoase provenite de la populație, instituții publice și operatori economici.

În vederea realizării activității de colectare separată, punctele de colectare amenajate sunt dotate, conform legii, cu recipiente/containere de colectare închise cu capac prin grija operatorului sau a Municipiului Piatra Neamț, după caz. La gospodăriile individuale, colectarea se face în containere, pungă/saci sau alte mijloace care prezintă un grad de siguranță ridicat din punct de vedere sanitar și al protecției mediului.

Recipientele/containerele folosite pentru colectarea separată a diferitelor tipuri de deșeurii sunt inscripționate cu denumirea deșeurilor pentru care sunt destinate și marcate în diverse culori prin vopsire sau prin aplicare de folie adezivă, conform prevederilor Ordinului ministrului mediului și gospodăririi apelor și al ministrului administrației și internelor nr. 1.281/2005/1.121/2006 privind stabilirea modalităților de identificare a containerelor pentru diferite tipuri de materiale în scopul aplicării colectării selective.

În cursul anului 2019, **S.C. Brantner Servicii Ecologice SRL, a colectat 30.286,90 tone deșeurii municipale**, din care:

- 27.865,11 tone deșeurii menajere și asimilabile în amestec de la populație și unități economice;
- 1.568,76 tone deșeurii colectate selectiv;
- 853,03 tone deșeurii din construcții și amenajări interioare.

Toată cantitatea de deșeurii colectată selectiv în amestec de la populație și unitățile economice a fost predată la stația de sortare, reprezentând 1.568,76 tone.

Conform datelor raportate, în anul 2019, de operatorul stației de sortare **Brantner Servicii Ecologice SRL**, în urma sortării deșeurilor municipale colectate în amestec, a deșeurilor municipale reciclabile și a celor de pe domeniul public au rezultat următoarele categorii de deșeurii:

- **Eliminate prin depozitare** - 13.993,81 tone;
- **Încredințate spre reciclare** – 751,195 tone;
- **Încredințate spre valorificare** - 7.750,14 tone.

În Municipiul Piatra Neamț colectarea separată a deșeurilor menajere nepericuloase și a celor asimilabile se realizează pe patru fracții:

- **deșeurii reziduale** - se colectează în recipiente de culoare neagră;
- **deșeurii reciclabile de tip hârtie și carton, curate și mărunțite** - se colectează în recipiente de culoare albastră;

- **deșeurii reciclabile din material de tip plastic și metal** - se colectează în recipiente de culoare galbenă;

- **deșeurii reciclabile din sticlă** - se colectează în recipiente de culoare verde.

De asemenea, deșeurii sunt departajate și colectate selectiv după o serie de criterii:

- ▶ **deșeurii colectate în recipientele/sacii menajeri de culoare galbenă sunt ambalajele de tip plastic și metal:** bidoane și cutii din plastic, folie de plastic, pungi din plastic, ambalaje de protecție din plastic, jucării de plastic, doze de băuturi, cutii de conserve, tacâmuri de bucătărie etc.;

- ▶ **deșeurii reciclabile colectate în recipientele/sacii menajeri de culoare albastră, în amestec, sunt hârtia și cartonul:** reviste, ziare, maculatură, plicuri; cutii, fotografii, cartoane de ouă, cutii de pizza, cutii de carton de băuturi (tetrapack) etc. (se colectează uscate);

- ▶ **deșeurii reziduale colectate în containerele/pubelele de culoare neagră** – resturi de mâncare (carne, lactate, vegetale, ouă), scutece de unică folosință, absorbante, reziduurile/excrementele animalelor de casă, conținutul sacului de la aspirator, mucuri de țigară, șervețele folosite, ambalaje foarte murdare, cioburi de ceramică și porțelan, veselă de unică folosință foarte murdară, cenușa de la sobe (dacă în afară de lemn se ard și cărbuni), resturi vegetale din curte (dacă sunt tratate cu pesticid), lemn tratat sau vopsit ș.a;

- ▶ **deșeurii reciclabile colectate în recipientele/sacii menajeri de culoare verde:** ambalaje din sticlă (fără capac), borcane (fără capac), damigene, ambalaje din sticlă de la produse cosmetice etc.;

- ▶ **deșeurii vegetale** – provenite din toaletări arbori, arbuști, tuns gard viu, cosit iarbă etc.

- ▶ **deșeurii voluminoase:** mobilier, covoare, saltele etc.;

- ▶ **deșeurii textile:** îmbrăcămintea și încălțăminte uzată pot fi depuse în containerele special amenajate;

- ▶ **deșeurii de echipamente electrice și electronice (DEEE);**

- ▶ **deșeurii din construcții și demolări (DCD)** se colectează și se reciclează la stația de sortare din județ.

Structura pe tipuri de deșeurii menajere colectate în municipiul Piatra Neamț - în anul 2019 – cantități:

- **hârtie și carton** - 673,03 tone;
- **plastic, sticlă, metal** - 895,73 tone;
- **biodegradabile** - 677,24 tone;
- **menajer, rezidual** – 27.865,11 tone.

După colectare, deșeurii menajere neselectate și deșeurii similare neselectate sunt supuse procesului de sortare/tratare.

1 Sursa: Date furnizate de operatorul de salubritate Brantner Servicii Ecologice SRL Cluj-Napoca

Tabel 4.32. Evoluția colectării selective de la populație în perioada 2014 – 2018 (Sursa: Agenția Națională pentru Protecția Mediului segment Neamț-Baze de date MEDIUS 2014-2018 și SIM-SD 2014-2018)

	2014	2015	2016	2017	2018
Colectări select.pop.[tone]	14528,39	11413,9	10787,26	11891,9	20532,5
Total colectari pop. [tone]	42278,04	37359,3	43990,73	49083,25	59150,21
Procent [%]	34,36	30,55	24,52	24,22	34,70

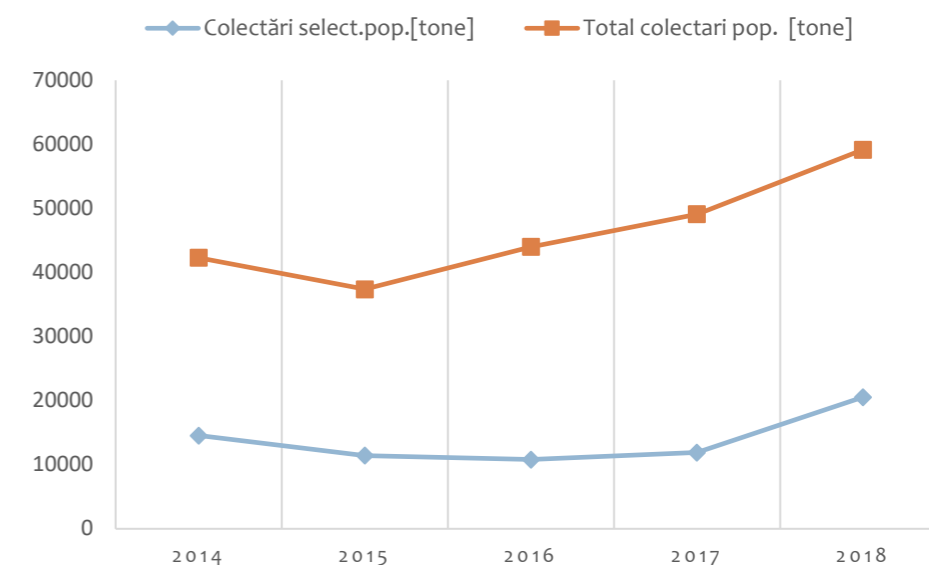

Fig. 4.64. Evoluția colectării selective vs. total colectat de la populație

Se constată că în intervalul 2014-2015 scăderea cantităților colectate selectiv de la populație e mai puțin accentuată decât scăderea cantităților colectate în total de la același segment de generatori. Modificarea tendinței de evoluție a colectărilor selective în intervalul 2014-2015 a fost cauzată de modificarea politicii de colectare la nivelul Municipiului Piatra Neamț de către operatorul de salubritate **S.C. Brantner Servicii Ecologice SA** (care are ponderea cea mai mare în colectările selective din județ). Operatorul a constatat că transportul sorturilor colectate mai mult sau mai puțin selectiv de

Este interzisă depozitarea deșeurilor biodegradabile și a deșeurilor reciclabile colectate separat. Depozitarea deșeurilor municipale este permisă numai în **depozitele de deșeurii nepericuloase din municipiul Piatra Neamț**, amenajate conform legislației și normelor tehnice în vigoare.

O comparație a evoluției colectării selective de la populație (inclusiv deșeurii voluminoase) în raport cu totalul colectărilor de la populație este prezentată în tabelul și figura de mai jos.

Colectarea deșeurilor din construcții se realizează numai în containere standardizate acoperite, fiind interzisă abandonarea/deversarea acestor deșeurii în recipientele/containerele în care se depun deșeurile municipale.

Transportul deșeurilor din construcții provenite de la populație se realizează în containerele în care s-a realizat colectarea sau în mijloace de transport prevăzute cu sistem de acoperire a încărcăturii, pentru a nu avea loc degajarea prafului sau împrăștierea acestora în timpul transportului. În cazul deșeurilor din construcții prin a căror manipulare se degajă praf se iau măsurile necesare de umectare, astfel încât cantitatea de praf degajată în aer să fie sub concentrația admisă.

A. Generarea și gestionarea deșeurilor industriale

Responsabilitatea gestionării deșeurilor industriale revine operatorilor economici generatori, aceștia având obligația să asigure gestionarea deșeurilor conform prevederilor legale și ale actelor de reglementare pe care le dețin, prin valorificare (reciclare și coîncinerare) sau eliminare (depozitare și incinerare).

În funcție de tehnologiile utilizate și de performanțele ecologice și economice ale acestora, unitățile industriale generează diverse categorii de deșeurii tehnologice, atât periculoase, cât și nepericuloase.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 211/2011 privind regimul deșeurilor, producătorii de deșeurii periculoase și/sau nepericuloase, unitățile sau întreprinderile care desfășoară activități de tratare a deșeurilor, operatorii economici care sunt autorizați pentru colectarea și transportul deșeurilor periculoase sau care acționează în calitate de comercianți de deșeurii ori brokeri sunt obligați să asigure evidența cronologică a gestiunii deșeurilor pentru fiecare tip de deșeu și să transmită, anual, datele și informațiile privind gestionarea deșeurilor către autoritatea teritorială pentru protecția mediului.

Gestionarea deșeurilor trebuie să se realizeze fără a pune în pericol sănătatea umană și fără a dăuna mediului, în special:

- » fără a genera riscuri pentru aer, apă, sol, faună sau floră;
- » fără a crea disconfort din cauza zgomotului sau a mirosurilor;
- » fără a afecta negativ peisajul sau zonele de interes special.

Conform prevederilor Legii nr. 211/2011 privind regimul deșeurilor, începând cu anul 2012, operatorii economici care exercită o activitate de natură comercială sau industrială, având în vedere rezultatele

unui audit de deșeurii, au obligația să întocmească și să implementeze un program de prevenire și reducere a cantităților de deșeurii generate din activitatea proprie sau, după caz, de la orice produs fabricat, inclusiv măsuri care respectă un anumit design al produselor, precum și să adopte măsuri de reducere a pericolozității deșeurilor.

Principalele obiectivele strategice privind deșeurile industriale sunt:

- ▶ aplicarea tehnologiilor de recuperare-tratare înaintea depozitării;
- ▶ interzicerea eliminării necontrolate a deșeurilor rezultate din diverse activități de producție;
- ▶ reducerea eliminării pe depozite a deșeurilor biodegradabile;
- ▶ recuperarea și reciclarea deșeurilor de ambalaje generate de materiile prime;
- ▶ asigurarea unor condiții sigure pentru stocarea temporară și eliminarea finală a echipamentelor și materialelor cu PCB/PCT;
- ▶ dezvoltarea sistemului de colectare și valorificare a uleiurilor uzate;
- ▶ dezvoltarea sistemului de colectare și valorificare a bateriilor și acumulatorilor uzați;
- ▶ interzicerea eliminării pe depozite a anvelopelor, valorificarea energetică a anvelopelor necorespunzătoare pentru reciclare.

Cantitățile de deșeurii industriale, generate anual în județul Neamț, sunt înregistrate și raportate pe baza chestionarelor de anchetă statistică anuală, datele privind generarea, tratarea, valorificarea și eliminarea deșeurilor fiind colectate (de către APM Neamț) de la un eșantion reprezentativ de operatori economici. Deșeurile de tip industrial sunt monitorizate prin intermediul segmentelor PRODDDES ale anchetei statistice desfășurată anual de ANPM.

Principalele activități generatoare de deșeurii periculoase din județul Neamț sunt:

- **activități industriale** (ex. industria lacurilor și vopselelor, procese tehnologice de acoperiri metalice, prelucrarea metalelor feroase, fabricarea săpunurilor și detergenților, fabricare cauciuc poliuretanic polistiren, fabricarea cimentului, fabricarea zaharului, creșterea intensivă a păsărilor și porcinelor, prelucrarea țigărilor);
- **activități de reparații auto** (service-uri auto): deșeurii de uleiuri uzate, baterii și acumulatori, metale grele;
- **activități medicale** (deșeurii spitalicești, medicamente expirate, reactivi expirați, chimicale constând din/sau conținând substanțe periculoase, alte deșeurii periculoase).

Tabel 4.33. Depozite de deșeurii industriale (de producție) (Sursa: Raport privind starea mediului în județul Neamț, anul 2019)

Titular	Clasa depozit conf HG 349/2005	Suprafața ocupată (ha)	Anul programat pentru închidere	Observații
ArcelorMittal Tubular Products Roman SA	“a”	3,7	2007	închis
ArcelorMittal Tubular Products Roman SA - Halda nouă	“b”	0,005	2032	în operare
SC Fibrobeton SRL Bicz	“a”	0,2	2008	închis
SC Agrana România SA-Sucursala Roman	“b”	5,14	2011	închis
SC Cersanit România SA Roman - Halda nouă	“b”	0,072	2034	în operare

Deșeurile periculoase sunt colectate în unitățile generatoare și predate firmelor specializate în transportul și valorificarea/eliminarea acestora. Preluarea deșeurilor industriale generate la nivelul județului se face de către operatorii tratatori autorizați, fie pentru tratare finală (coîncinerare/reciclare/valorificare sau eliminare, toate finale), fie pentru tratarea intermediară (colectare și depozitare temporară în vederea unei coîncinerări/reciclări/valorificări sau eliminări ulterioare), și în cea mai mare parte deșeurile generate în Neamț sunt tratate în interiorul județului.

B. Deșeurii de echipamente electrice și electronice (DEEE)

Cantitățile de EEE puse pe piață la nivel de județ nu pot fi prezentate, deoarece APM/ ANPM nu dispune de astfel de informații. Raportările sunt făcute de producători, care au sediul social într-un județ, dar EEE pe care le pun pe piață sunt distribuite de cele mai multe ori în toată țara.

Există un număr de 18 producători EEE cu sediul în județul Neamț, înregistrați la ANPM. Cantitatea de DEEE colectată prin punctele de colectare și prin firmele autorizate din județul Neamț este prezentată în tabelul următor:

Tabel 4.34. Cantitatea de DEEE colectată din județul Neamț (Sursa: Raport privind starea mediului în județul Neamț, anul 2019)

	2013	2014	2015	2016	2017
Cantitate colectată (tone)	70,925	33,43	100,475	47,938	90,264

De la 1 ianuarie 2016, ținta anuală de colectare și reciclare pentru deșeurile echipamente electrice și electronice de 4 kg/cap de locuitor a fost înlocuită cu o rată de 40%, urmând să crească progresiv până la 65% începând cu 1 ianuarie 2021, conform OUG nr.5/2015 care transpune Directiva europeană 2012/19/EU.

Ca urmare a analizei răspunsurilor populației la chestionarul on-line, în procesul de consultare publică, asupra gradului de mulțumire în ceea ce privește **serviciul de salubritate** relevă o preponderență a persoanelor care s-au declarat mulțumite sau foarte mulțumite (51%), față de cele nemulțumite sau foarte nemulțumite (41%).

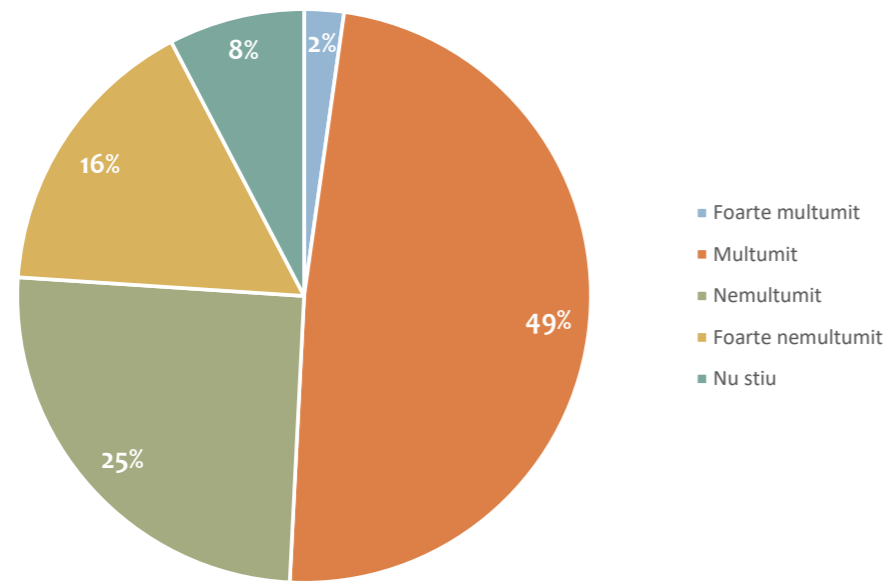

Fig. 4.65. Gradul de mulțumire în ceea ce privește serviciul de salubritate

Răspunsurile la nivel de cartier sunt reprezentate grafic mai jos, sub forma procentelor pe fiecare cartier în parte:

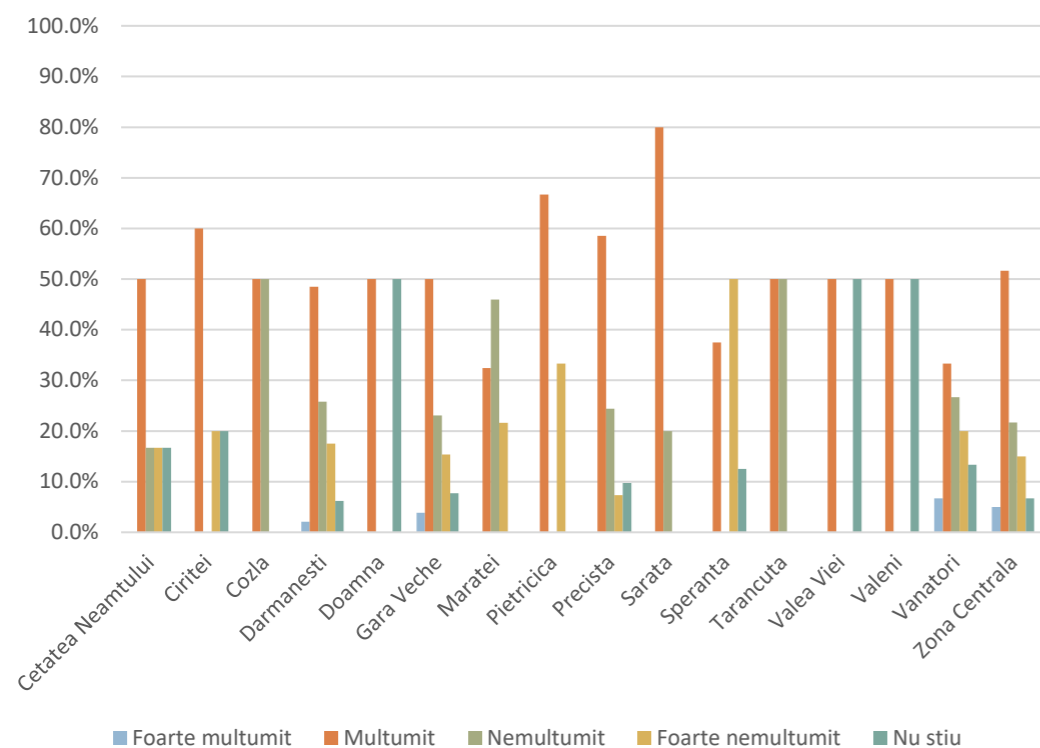

Fig. 4.66. Gradul de mulțumire în ceea ce privește serviciul de salubritate (la nivel de cartier)

Din analiza răspunsurilor la nivel de cartier, se constată următoarele:

- La extrema pozitivă, respectiv a răspunsurilor majoritare din categoria mulțumiți și foarte mulțumiți, se află locuitorii din cartierele Cetatea Neamțului, Cîrței, Doamna, Pietricica, Precista, Sarata, Valea Viei, Valeni și Zona Centrală;
- Un procent aproximativ egal de locuitori foarte mulțumiți sau mulțumiți, respectiv nemulțumiți sau foarte nemulțumiți corespunde cartierelor Cozla, Dărmănești, Tărăncuța;
- La extrema negativă, respectiv a răspunsurilor majoritare din categoria nemulțumiți și foarte nemulțumiți se regăsesc cartierele Mărăței, Speranța, Vânători.

Rezultatele în ceea ce privește gradul de mulțumire față de starea de curățenie a cartierelor sunt evidențiate mai jos, la nivel de municipiu, respectiv de cartier.

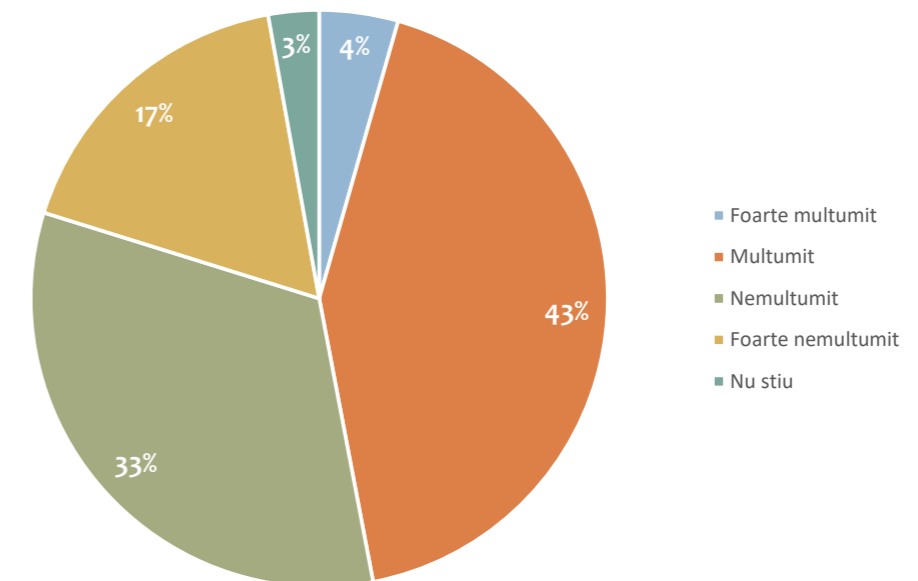

Fig. 4.67. Gradul de mulțumire în ceea ce privește starea de curățenie a cartierului dumneavoastră

La nivelul municipiului, gradul de mulțumire în ceea ce privește starea de curățenie marchează o pondere aproximativ egală a persoanelor care s-au declarat mulțumite sau foarte mulțumite (47%), față de cele nemulțumite sau foarte nemulțumite (50%).

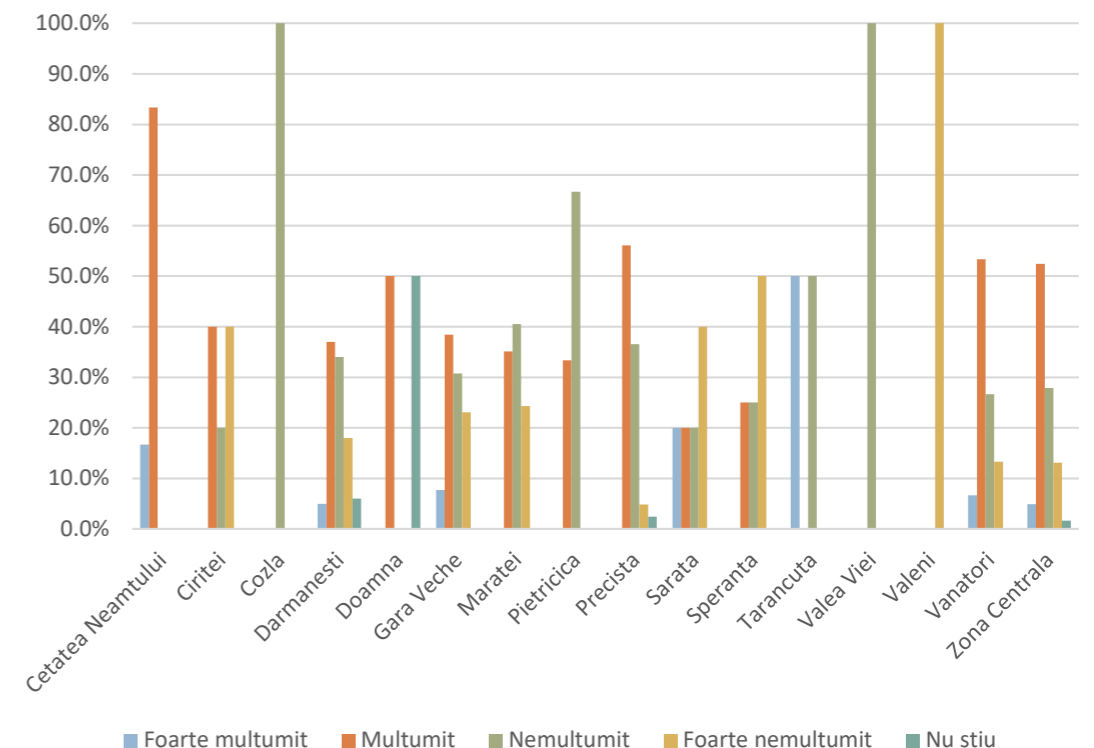

Fig. 4.68. Gradul de mulțumire în ceea ce privește starea de curățenie a cartierului dumneavoastră (la nivel de cartier)

Din analiza răspunsurilor la nivel de cartier, se constată următoarele:

- La extrema pozitivă, respectiv a răspunsurilor majoritare din categoria mulțumiți și foarte mulțumiți, se află locuitorii din cartierele Cetatea Neamțului, Doamna, Precista, Vânători, Zona Centrală.
- La extrema negativă, respectiv a răspunsurilor majoritare din categoria nemulțumiți și foarte nemulțumiți se regăsesc toate celelalte cartiere.

5. Aspecte sociale, educaționale și culturale

5.1. Sistemul educațional

5.1.1. Aspecte generale

Sistemul de învățământ asigură rezolvarea uneia dintre cele mai dificile și mai importante probleme socio-umane - educația și pregătirea tinerei generații, a forței de muncă, a specialiștilor.

Potrivit UNESCO, educația pentru Dezvoltare Durabilă reprezintă „un instrument cheie pentru realizarea ODD-urilor”. Dezvoltarea Durabilă reprezintă o paradigmă bazată pe etică și educație pentru Dezvoltare Durabilă și are ca scop dezvoltarea competențelor care ajută indivizii să reflecteze la propriile lor acțiuni, ținând seama de impacturile lor actuale și viitoare, sociale, culturale, economice și de mediu.¹

Un obiectiv prioritar de importanță strategică și o condiție obligatorie pentru transpunerea în fapt a principiilor dezvoltării durabile pe termen mediu și lung îl reprezintă îmbunătățirea radicală și diversificarea ofertei educaționale a întregului sistem de învățământ și formare profesională din România.

Educația reprezintă factorul strategic al dezvoltării viitoare a țării prin contribuția sa esențială la modelarea multidimensională și anticipativă a capitalului uman. Îmbunătățirea radicală și diversificarea ofertei educaționale a întregului sistem de învățământ și formare profesională din România este recunoscută ca un obiectiv prioritar, de importanță strategică, și o condiție obligatorie pentru transpunerea în fapt a principiilor dezvoltării durabile pe termen mediu și lung.

Ținând cont de aceste considerente și de faptul că educația este percepută ca o cale spre dezvoltarea durabilă, în **Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030** sunt stabilite o serie de obiective la nivel național, pentru anii 2020 și 2030.

Dacă **obiectivul național Orizont 2020** a presupus: **”atingerea nivelului mediu de performanță al UE în domeniul educației și formării profesionale, cu**

Sursa: <https://www.freepik.com/>

excepția serviciilor în mediul rural și pentru grupurile dezavantajate, unde țintele sunt cele ale UE pentru 2010”, Obiectivul național Orizont 2030 are în vedere: ”situarea sistemului de învățământ și formare profesională din România la nivelul performanțelor superioare din UE; apropierea semnificativă de nivelul mediu al UE în privința serviciilor educaționale oferite în mediul rural și pentru persoanele provenite din medii dezavantajate sau cu dizabilități”.

- ▶ Pentru acest orizont de timp se vor avea în vedere, sub rezerva elaborărilor și fundamentării ulterioare, următoarele direcții strategice de acțiune:
- ▶ Principiile și practicile dezvoltării durabile vor fi încorporate organic în ansamblul politicilor educaționale. În baza direcțiilor strategice care urmează să fie convenite, în linii generale se vor realiza exerciții de viziune bazate pe evaluarea comparativă a rezultatelor obținute la fiecare 5 ani, cel relevant pentru orizontul 2030 fiind anul 2019;
- ▶ Eficiența internă și externă a sistemului de educație,

de la educația timpurie la studiile post-doctorale, de la educația formală la cea non-formală, de la formarea profesională inițială și continuă, până la accesul echitabil la învățare, în condiții de calitate, va fi în continuare obiectivul principal;

- ▶ Metodologia de evaluare, certificare și atestare a calității actului educațional, precum și a relevanței acestuia pe piața muncii se va alinia la procedurile de raportare, la reperatele de performanță adoptate în Uniunea Europeană și la cele mai bune practici existente pe plan mondial;
- ▶ Extinderea în continuare a cooperării internaționale.

În același context - potrivit **Strategiei naționale pentru dezvoltarea durabilă a României 2030** - accesul și participarea la o educație de calitate sunt esențiale pentru funcționarea adecvată a unei societăți durabile. Educația nu este doar un proces premergător intrării pe piața forței de muncă. Educația trebuie tratată ca un proces care pregătește generațiile tinere pentru provocările viitorului și se derulează pe tot parcursul vieții, încurajând inovația, meritocrația, gândirea critică constructivă, curiozitatea, conduita și emanciparea.

Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030 se adresează în principal următoarelor domenii:

- ♦ accesul tuturor copiilor la educație timpurie;
- ♦ învățământ primar și secundar echitabil și calitativ, care să conducă la rezultate relevante și eficiente;
- ♦ creșterea substanțială a numărului de tineri și adulți care dețin competențe profesionale relevante, care să faciliteze angajarea la locuri de muncă decente și antreprenoriatul;
- ♦ asigură faptul că toți elevii dobândesc cunoștințele și competențele necesare pentru promovarea dezvoltării durabile.

În tabelul de mai jos sunt prezentate obiectivele Orizont 2020 și Țintele 2030 din domeniul educațional potrivit Strategiei naționale pentru dezvoltarea durabilă a României 2030:

Sursa foto: https://unsplash.com/@jaredd_craig

¹ Sursa: Educație pentru Obiectivele Dezvoltării Durabile: Obiective de învățare - UNESCO

ORIZONT 2020

- Creșterea accesului la o educație incluzivă și de calitate, inclusiv prin îmbunătățirea confortului elevului și a curriculumului bazat pe competențe,
- Promovarea culturii antreprenoriale și a deprinderilor necesare în sistemul de educație prin reînființarea și/sau modernizarea atelierelor școlare în învățământul profesional și tehnologic;
- Modernizarea infrastructurii în domeniul educației și formării profesionale conform standardelor UE pentru întregul ciclu educațional, pentru dobândirea de cunoștințe și deprinderi relevante pe piața muncii și asigurarea egalității de șanse;
- Susținerea procesului de învățământ prin programe educaționale extrașcolare și extra-curriculare care să asigure educația pentru sănătate, educația civică, cultural-artistică, științifică, etc.

ȚINTE 2030

- Reducerea ratei de părăsire timpurie a sistemului educațional;
- Învățământ axat pe competențe și centrat pe nevoile elevului, căruia să îi fie oferită o mai mare libertate în definirea priorităților de studiu, prin măsuri precum creșterea ponderii de materii opționale;
- Asigurarea faptului că toți elevii dobândesc cunoștințele și competențele necesare pentru promovarea dezvoltării durabile și stiluri de viață durabile, drepturile omului, egalitatea de gen, promovarea unei culturi a păcii și non-violenței, aprecierea diversității culturale;
- Accentuarea rolului educației civice, a principiilor și noțiunilor despre o societate durabilă pașnică și incluzivă, egalitate de gen, despre valorile democrației, pluralismului și multiculturalismului, prevenția discriminării, importanța eradicării violenței în școli;
- Modernizarea sistemului de învățământ prin adaptarea metodelor de predare-învățare la folosirea tehnologiilor informaționale și creșterea calității actului educațional;
- Organizarea învățământului profesional și tehnic în campusuri special amenajate și dotate; pregătirea personalului didactic bine calificat; elaborarea de curriculum potrivit cerințelor de pe piața muncii prin dezvoltarea de parteneriate, inclusiv cu mediul de afaceri;
- Extinderea generalizată a facilităților pentru formarea și perfecționarea continuă pe tot parcursul vieții, sporirea considerabilă a participării la sistemele formale și nonformale de cunoaștere în vederea apropierei României de media performanțelor din statele membre ale UE;
- Extinderea rețelei de centre comunitare de învățare permanentă de către autoritățile locale; continuarea cointeresării companiilor în sprijinirea înrolării angajaților în asemenea programe;
- Creșterea substanțială a numărului de tineri și adulți care dețin competențe relevante, inclusiv competențe profesionale, care să faciliteze angajarea, crearea de locuri de muncă decente și antreprenoriatul;
- Creșterea nivelului de educație financiară a cetățenilor;
- Extinderea în educația formală universitară a dezvoltării durabile ca principii și specializare și accentuarea rolului cercetării interdisciplinare în dezvoltarea unei societăți durabile.

Îmbunătățirea radicală și diversificarea ofertei educaționale a întregului sistem de învățământ și formare profesională din România este recunoscută ca un obiectiv prioritar de importanță strategică și o condiție obligatorie pentru transpunerea în fapt a principiilor dezvoltării durabile pe termen mediu și lung. Educația reprezintă factorul strategic al dezvoltării viitoare a țării prin contribuția sa esențială la modelarea multidimensională și anticipativă a capitalului uman.

În *Raportul de țară din 2019 privind România, inclusiv un bilanț aprofundat referitor la prevenirea și corectarea dezechilibrelor economice*, al Comisiei Europene, sunt evidențiate următoarele constatări referitor la sistemul educațional, la nivel național:

- » Sistemul de învățământ este subfinanțat, iar capacitățile administrative necesare pentru modernizarea acestuia trebuie să fie consolidate
- » Dobândirea de cunoștințe cognitive este împiedicată de participarea redusă la structuri de educație și îngrijire timpurie de calitate
- » Rata de părăsire a școlii rămâne foarte ridicată, ceea ce împiedică dobândirea unor competențe înalte
- » Capacitatea cadrelor didactice de a aplica o abordare centrată pe elevi nu este dezvoltată suficient

- » Este în curs de introducere un sistem dual de educație și formare profesională, pentru remedierea lipsei de personal calificat
- » Învățământul superior nu este aliniat suficient la forța de muncă.

Învățământul național ocupă un loc important și în *Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030*, în care se realizează, de asemenea, o analiză a situației existente și se stabilesc obiectivele și țintele pentru etapele următoare.

Principalele deficiențe identificate în cadrul documentului strategic sunt următoarele:

- Performanțele învățământului românesc se situează pe o poziție inferioară în raport cu media UE
- Calitatea învățământului lasă încă mult de dorit, în ceea ce privește infrastructura: utilități, acces persoane cu dizabilități etc
- Rata de părăsire timpurie și rata de abandon școlar
- Educația pe tot parcursul vieții.

5.1.2. Structura și evoluția populației școlare

Analiza populației școlare pe vârste, nivele de educație, medii de rezidență și sexe poate contribui la identificarea situațiilor existente ce necesită măsuri active, imediate.

Regiunea Nord-Est cuprinde toate formele de învățământ. Conform Planului de Dezvoltare Regională Nord-Est 2021-2027, în anul școlar 2018-2019 numărul elevilor înscriși în învățământul preuniversitar era de 547.077 elevi (18,1% din totalul național), iar în învățământul superior, în cele trei

centre universitare își desfășurau studiile 67.427 studenți, reprezentând doar 12,6% din numărul total la nivel național.

La nivelul Regiunii Nord-Est se constată o tendință de scădere constantă a populației școlare, similară cu cea la nivel național și cu a celorlalte regiuni, așa cum este evidențiat în graficul de mai jos. De asemenea, din grafic se observă că în Regiunea Nord-Est se regăsesc valorile cele mai mari ale populației școlare, pe toate nivelurile de educație.

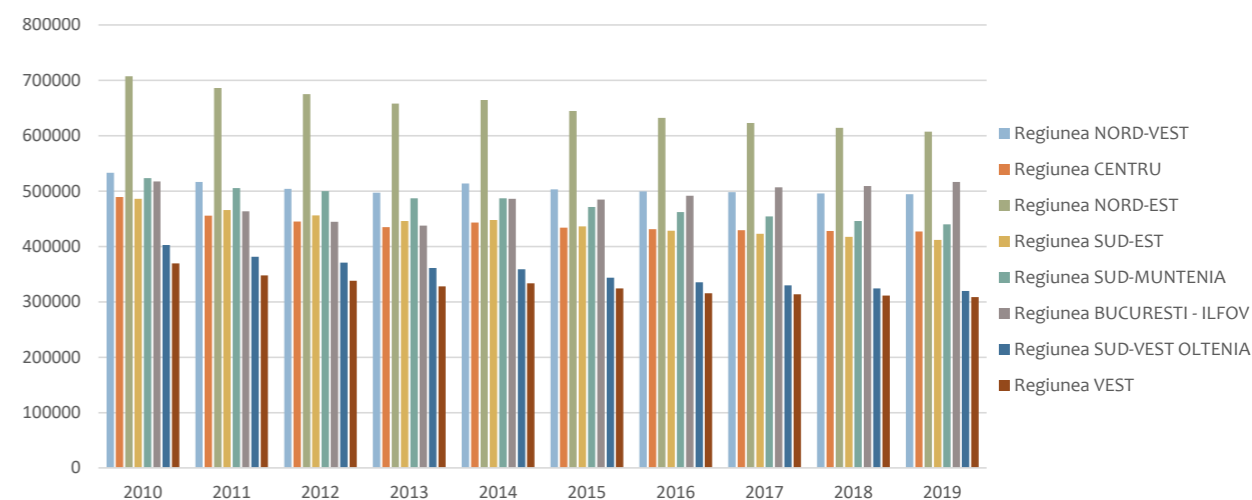

Fig. 5.1. Evoluția populației școlare totale pe regiuni de dezvoltare, 2010-2019
(Sursă: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

În perioada analizată, se constată o scădere a populației școlare la nivelul regiunii cu 14,1%, superioară mediei la nivel de țară (21,5%). Județul Neamț este pe locul doi din punct de vedere al scăderii populației școlare, cu 18,7%, fiind depășit doar de județul Vaslui (22,7%).

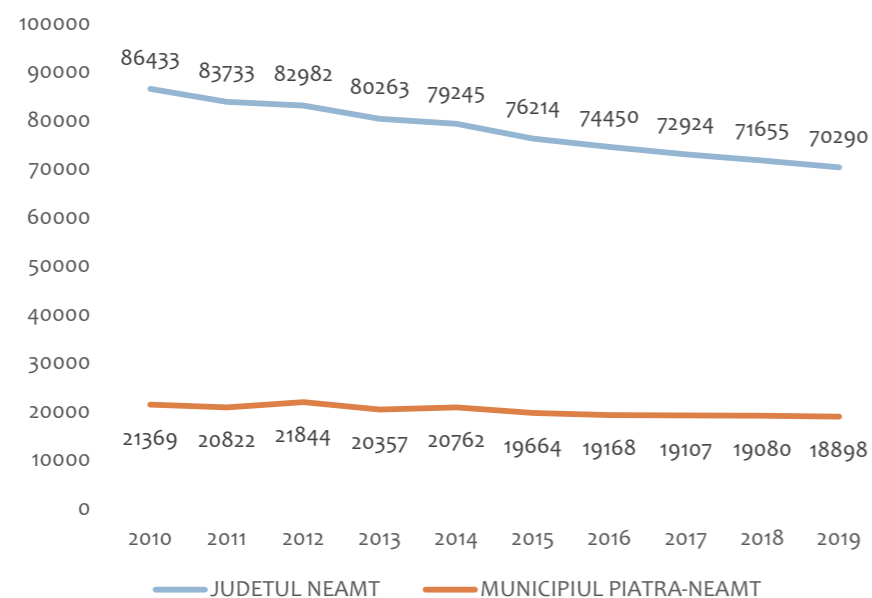

Fig. 5.2. Evoluția populației școlare totale în Jud. Neamț și în Municipiul Piatra-Neamț, 2010-2019
(Sursă: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

În ceea ce privește evoluția populației școlare în județul Neamț, respectiv în Municipiul Piatra Neamț, acestea sunt evidențiate în graficul de mai sus.

Procentual, populația școlară a scăzut la nivelul județului Neamț cu 18,7%, considerând aceeași perioadă de referință, dar la nivelul municipiului, scăderea este de doar 11,6%.

Analizând evoluția populației școlare pe niveluri de educație, pentru Municipiul Piatra Neamț se înregistrează valorile din tabelul de mai jos:

Tabel 5.1. Evoluția populației școlare, pe niveluri de educație, Municipiul Piatra-Neamț, 2010-2019
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

Niveluri de educație/ nr. elevi	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Total	21369	20822	21844	20357	20762	19664	19168	19107	19080	18898
Copii înscriși în creșe	:	:	:	:	347	327	311	323	319	387
Copii înscriși în grădinițe	3.133	3.172	2.658	2.580	2.493	2.335	2.188	2.271	2.282	2.289
Elevi înscriși în învățământul primar (inclusiv special)	3.382	3.274	4.081	4.280	4.400	4.453	4.366	4.360	4.329	4.161
Elevi înscriși în învățământul gimnazial (inclusiv special)	3.733	3.611	3.539	3.491	3.437	3.411	3.523	3.543	3.612	3.687

Elevi înscriși în învățământul liceal	8.739	8.914	9.606	7.993	8.036	7.210	6.833	6.705	6.609	6.336
Elevi înscriși în învățământul profesional	674	156	238	268	434	573	755	784	798	1013
Elevi înscriși în învățământul postliceal (inclusiv special)	844	1048	1268	1358	1304	1080	922	850	833	819
Elevi înscriși în învățământul de maiștri	81	58	59	54	52	51	56	57	81	115
Studenți și cursanți înscriși în învățământul universitar de licență	:	:	:	:	259	224	214	214	217	91

Analizând datele de mai sus pe niveluri de educație, se constată următoarele:

- » Pentru învățământul preșcolar, numărul de copii înscriși în creșe și în grădinițe a scăzut cu 5,8% în perioada 2014-2020; după o scădere în primii ani de analiză, numărul de copii înscriși în creșe a înregistrat o creștere în anul 2019, ajungând la un nivel superior celui din 2014, în timp ce nivelul numărului de copii înscriși în grădinițe a scăzut inițial, după care s-a stabilizat în ultimii 3 ani.

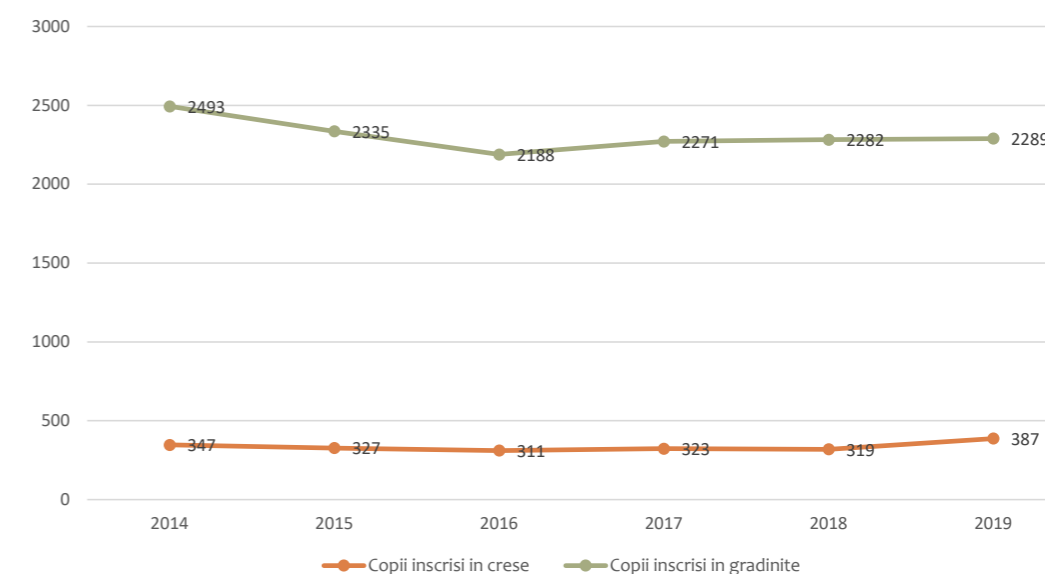

Fig. 5.3. Evoluția numărului de copii din creșe și grădinițe, Municipiul Piatra Neamț, 2014-2019
(Sursă: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

Evoluția numărului de elevi înscriși în învățământul preuniversitar este evidențiată în graficul următor:

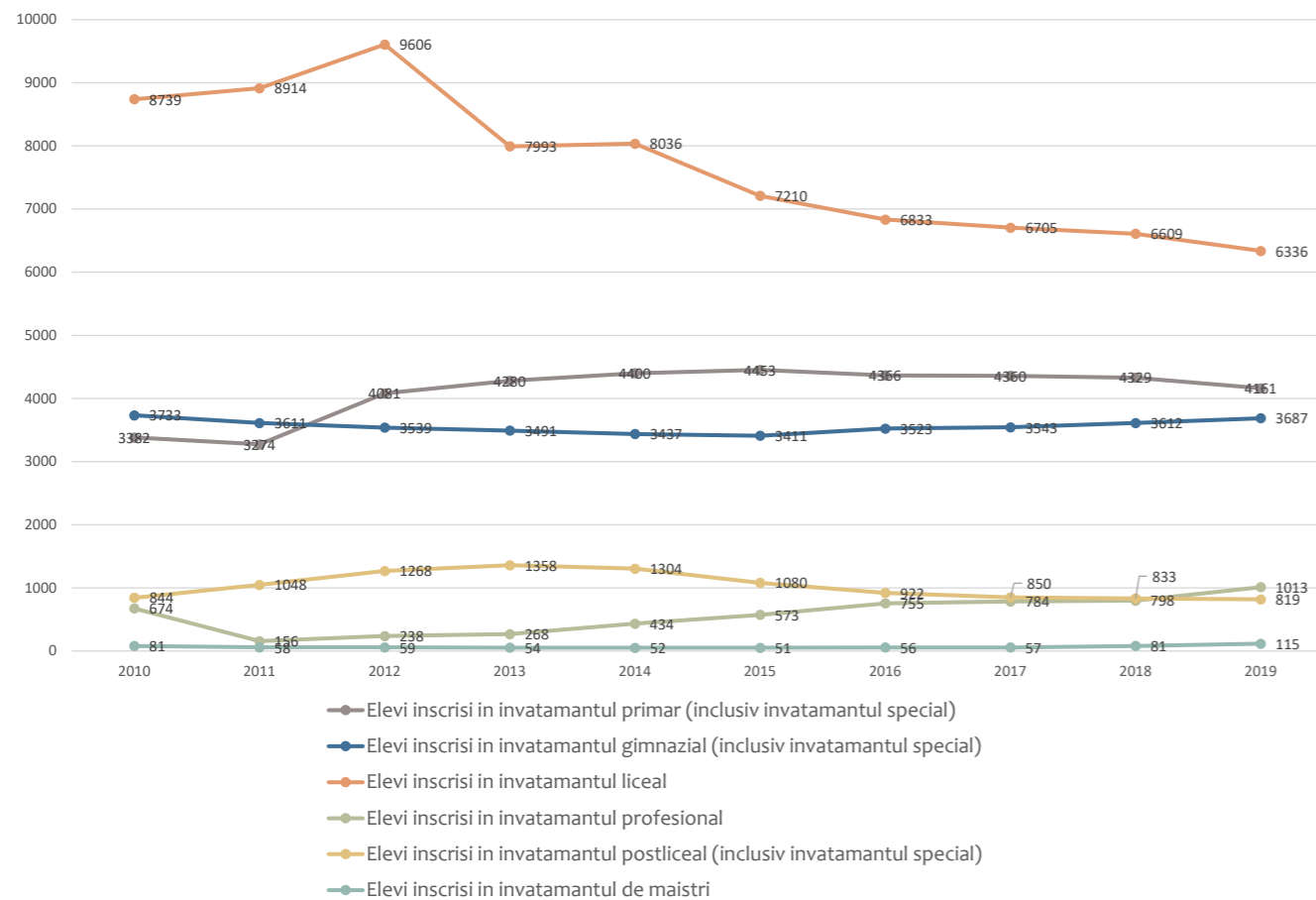

Fig. 5.4. Evoluția numărului de elevi înscriși în învățământul preuniversitar, Municipiul Piatra Neamț, 2010-2019 (Sursă: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

» Se constată o scădere puternică la nivelul învățământului primar și liceal și o creștere în ultimii ani a învățământului profesional și gimnazial.

Evoluția numărului de persoane înscrise în învățământul universitar este evidențiată în graficul următor:

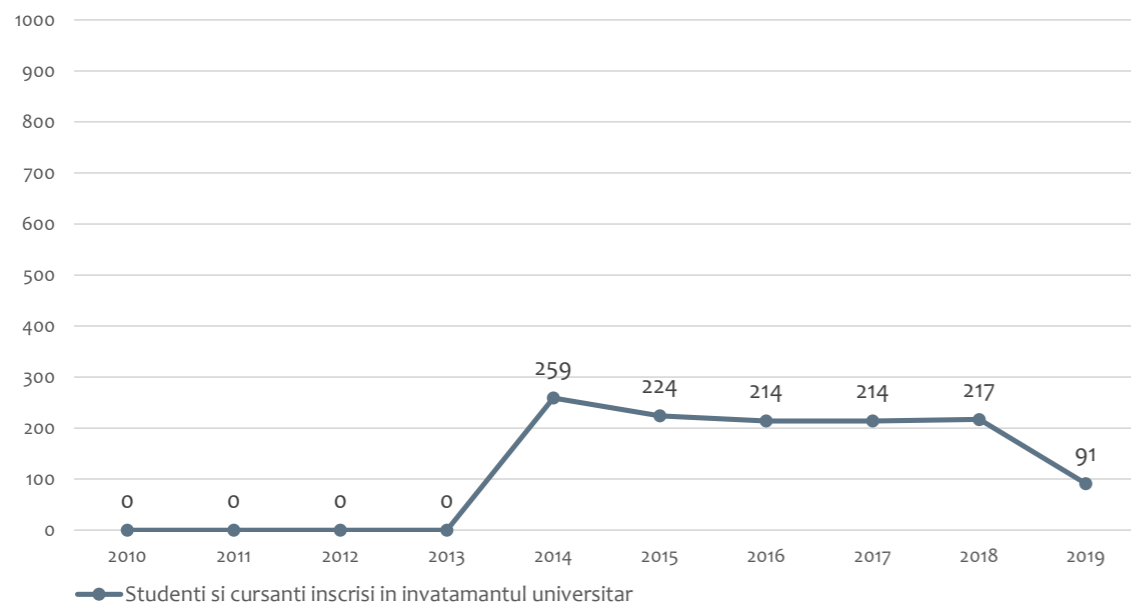

Fig. 5.5. Evoluția numărului de elevi înscriși în învățământul universitar, Municipiul Piatra Neamț, 2010-2019 (Sursă: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

» Se observă aceeași tendință descrescătoare pentru numărul de studenți sau cursanți înscriși în învățământul universitar (licență, master, cursuri postuniversitare, doctorat și programe postdoctorale de cercetare avansată).

Principala provocare din perspectiva accesului la învățământul universitar o reprezintă rata de cuprindere redusă comparativ cu media UE, influențate de ratele scăzute de promovare a examenului de bacalaureat din ultimii ani, dar și a participării reduse a populației școlare din mediul rural (posibilități financiare limitate pentru susținerea pe perioada facultății).

De asemenea, se constată participarea redusă a persoanelor din grupele de vârste netradiționale pentru acest nivel de învățământ (25–29 de ani, respectiv 30–34 de ani), ceea ce indică nevoia adaptării programelor educaționale ale universităților la nevoile specifice ale acestor persoane.

1 Sursa: Planul de Dezvoltare Regională Nord-Est 2021-2027

În perioada 2013-2018 în Regiunea Nord-Est se constată o mică scădere, cu 1,6 p.p. a ponderii populației cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 ani având cel puțin educație terțiară (nivel ISCED 5-8), contrar tendințelor comunitare și chiar celor naționale, de creștere. În anul 2018, în regiune, doar 17% din tinerii cu vârste între 30-34 ani au studii universitare, în raport cu acest procent regiunea situându-se printre ultimele locuri din țară. Există și un decalaj între sexe, doar 14,4% din bărbați au diplome universitare față de 20% dintre femei¹.

5.1.3. Structura și evoluția unităților de învățământ. Dotări

Numărul unităților de educație din Regiunea Nord-Est a fost de 1.092 de unități, reprezentând 15,6% din numărul total existent la nivel național. Evoluția numărului total de unități de învățământ în perioada 2010-2019, la nivel național și al regiunii este prezentată mai jos, relevând o tendință similară, dar cu o scădere mai accentuată la nivelul Regiunii Nord-Est (12,2%) față de cea la nivelul țării (7,7%).

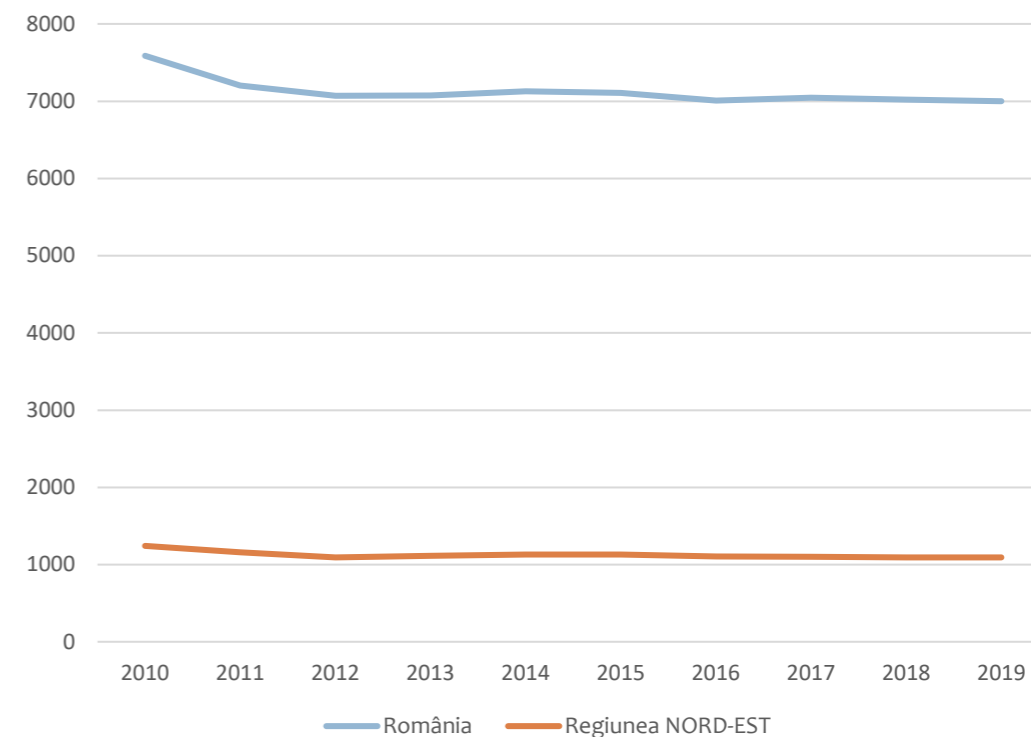

Fig. 5.6. Evoluția numărului de unități de învățământ la nivel național și al Regiunii Nord-Est, 2010-2019 (Sursă: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

La nivel județean, în 2019 cele mai multe unități școlare erau localizate în județul Iași (23,9%), județul Neamț ocupând locul 5 la nivel de regiune pentru acest indicator, cu doar 12,6% din totalul unităților de învățământ.

Conform informațiilor oferite de baza de date INSSE, rețeaua județeană de învățământ cuprindea în anul 2019: 5 unități preșcolare, 93 școli primare și gimnaziale, 36 licee, o școală profesională, 2 unități pentru învățământul postliceal și de maiștri și 1 unitate de învățământ universitar.

În ceea ce privește **numărul de unități școlare din municipiul Piatra Neamț**, este prezentată în continuare situația actuală și evoluția pentru perioada 2010-2019.

Tabel 5.2. Unitățile școlare pe niveluri de educație în Municipiul Piatra Neamț (Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

Niveluri de instruire	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Preșcolar	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Primar și gimnazial (inclusiv învățământul special)	10	10	10	10	10	10	9	9	9	9
Liceal	15	15	16	13	14	14	14	14	14	15
Postliceal (inclusiv învățământul special)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Total	28	28	29	26	27	27	26	26	26	27

Structura unităților de învățământ din Municipiul Piatra Neamț pentru anul școlar 2019-2020 este următoarea:

Tabel 5.3. Rețeaua unităților de învățământ preuniversitar cu personalitate juridică, 2019-2020 (Sursa: <http://www.isjneamt.ro/site/retea-scolara-2019-2020/>)

Nr. crt.	Denumirea unității de învățământ	Nr. total clase	Nr. total elevi
1	GRĂDINIȚA CU PROGRAM NORMAL NR. 1	3	51
2	GRĂDINIȚA CU PROGRAM NORMAL NR. 2	3	60
3	GRĂDINIȚA CU PROGRAM NORMAL NR. 11	1	23
4	GRĂDINIȚA CU PROGRAM NORMAL NR. 13	3	69
5	GRĂDINIȚA „CRISTOS REGE”	3	60
6	GRĂDINIȚA „VICENZINA CUSMANO”	4	100
7	GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT „FLOARE DE COLȚ”	8	199
8	GRĂDINIȚA CU PROGRAM NORMAL OCOL	1	20
9	GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT „HAPPY LAND”	2	30
10	GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT „VERONICA FILIP”	10	264
11	GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR. 2	3	67

Astfel, în municipiul Piatra Neamț funcționează un număr de **27 unități școlare**, după cum urmează:

- 2 unități învățământ preșcolar
- 9 școli generale
- 15 licee - colegii
- 1 unitate de învățământ postliceal

Evoluția numărului de unități școlare pentru învățământul preuniversitar, pe niveluri de educație, este evidențiată în tabelul următor:

Nr. crt.	Denumirea unității de învățământ	Nr. total clase	Nr. total elevi
12	GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR. 5	6	160
13	GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR. 6	3	69
14	GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR. 8	4	105
15	GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR. 9	4	103
16	GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR. 10	4	93
17	GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR. 12	9	216
18	ȘCOALA GIMNAZIALĂ „DANIELA CUCIUC”	32	747
19	ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ELENA CUZA”	42	1172
20	ȘCOALA GIMNAZIALĂ „NICU ALBU”	26	671
21	ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 2	43	1310
22	ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 3	35	961
23	ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 5	36	977
24	ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 7	9	138
25	ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 8	20	442
26	ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 11	18	398
27	COLEGIUL NAȚIONAL „CALISTRAT HOGAȘ”	28	821
28	COLEGIUL NAȚIONAL „GHEORGHE ASACHI”	23	638
29	COLEGIUL NAȚIONAL „PETRU RAREȘ”	28	790
30	COLEGIUL NAȚIONAL DE INFORMATICĂ	32	936
31	COLEGIUL TEHNIC „GHEORGHE CARTIANU”	48	1343
32	COLEGIUL TEHNIC DE TRANSPORTURI	26	732
33	COLEGIUL TEHNIC FORESTIER	21	583
34	COLEGIUL TEHNOLOGIC „SPIRU HARET”	36	1002
35	LICEUL CU PROGRAM SPORTIV	17	431
36	LICEUL DE ARTE „VICTOR BRAUNER”	21	573
37	LICEUL TEHNOLOGIC „DIMITRIE LEONIDA”	39	969
38	LICEUL ECONOMIC „ALEXANDRU IOAN CUZA”	38	1059
39	LICEUL TEOLOGIC ORTODOX „SFINȚII ÎMPĂRAȚI CONSTANTIN ȘI ELENA”	17	378
40	LICEUL TEORETIC „DR.I.C. PARHON”	4	112
41	ȘCOALA POSTLICEALĂ F.E.G. EDUCATION	3	84
42	ȘCOALA POSTLICEALĂ SANITARĂ	12	366
43	ȘCOALA POSTLICEALĂ SANITARĂ „CENTRUL DE STUDII EUROPEAN”	12	302

De menționat faptul că în septembrie 2020 a fost inaugurată "Școala primară Elisei" la inițiativa Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea Piatra Neamț.

De asemenea, mai sunt încadrate în rețeaua unităților de învățământ preuniversitar:

- Centrul Județean de Excelență Neamț – Activități extrașcolare;
- Palatul Copiilor – Activități extrașcolare;
- Clubul Sportiv Școlar – Activități extrașcolare;
- Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă „Alexandru Roșca” – învățământ special.

La nivelul municipiului, gradul de mulțumire în ceea ce privește numărul de unități școlare marchează o preponderență a persoanelor care s-au declarat mulțumite sau foarte mulțumite (76%), față de cele nemulțumite sau foarte nemulțumite (doar 15%).

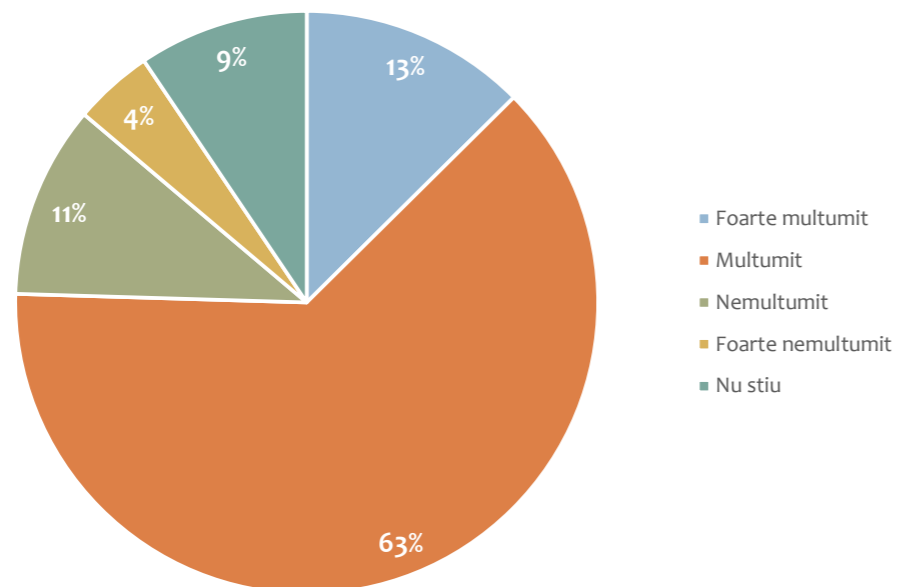

Fig. 5.7. Gradul de mulțumire în ceea ce privește numărul de unități școlare din cartier

Analizând răspunsurile la nivelul fiecărui cartier, răspunsurile sunt reprezentate grafic mai jos, sub forma procentelor pe fiecare cartier în parte:

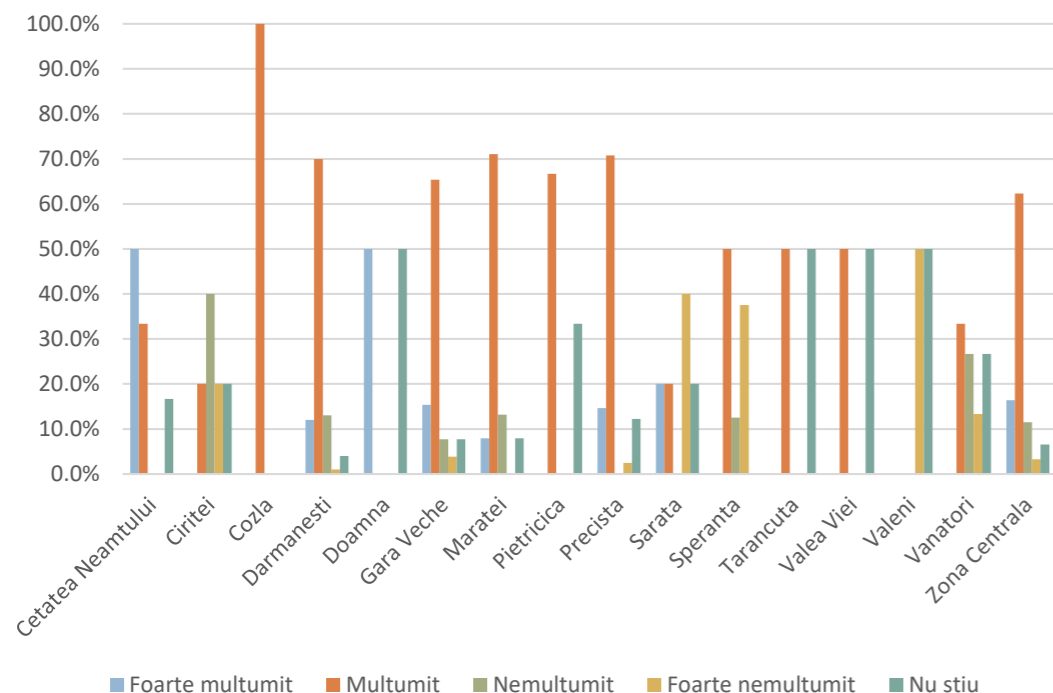

Fig. 5.8. Gradul de mulțumire în ceea ce privește numărul de unități școlare din cartier (la nivel de cartier)

Din analiza răspunsurilor la nivel de cartier, se constată următoarele:

- Un procent aproximativ egal de locuitori foarte mulțumiți sau mulțumiți, respectiv nemulțumiți sau foarte nemulțumiți corespunde cartierelor Sarata, Speranța;
- La extrema negativă, respectiv a răspunsurilor majoritare din categoria nemulțumiți și foarte nemulțumiți se regăsesc cartierele Ciritei, Valeni și Vânători;
- În toate celelalte cartiere se constată un grad de satisfacție de peste 50%.

În ceea ce privește starea spațiilor de învățământ și dotarea unităților de învățământ, aceste aspecte au fost abordate în timpul procesului consultativ în cadrul grupului de lucru: Sănătate, Educație, Cultură, rezultând o serie de probleme, semnalate de majoritatea reprezentanților unităților de învățământ din municipiu. Aceste probleme, deși existente de mai multe vreme, au devenit mult mai evidente și presante datorită reglementărilor privind desfășurarea procesului educațional în contextul pandemiei de COVID-19.

Astfel, principalele probleme semnalate sunt următoarele:

- Necesitatea reabilitării clădirilor, majoritatea acestora fiind clădiri vechi, de patrimoniu
- Necesitatea reabilitării termice a clădirilor și a creșterii eficienței energetice
- Reabilitatea/inlocuirea/modernizarea instalațiilor electrice, termice, sanitare, canalizare etc.
- Lipsa spațiilor de învățământ adecvate necesare desfășurării procesului instructiv-educativ într-un singur schimb pentru toate clasele
- Lipsa fondurilor necesare pentru modernizarea infrastructurii educaționale necesară desfășurării procesului educațional la standarde europene concretizată prin:

- asigurarea accesului la educație pentru elevii cu nevoi speciale și crearea de facilități pentru aceștia,
- asigurarea unui sistem modern și calitativ de educație accesibil tuturor categoriilor de elevi,
- necesitatea achiziționării de obiecte de inventar/mijloace fixe necesare desfășurării procesului educațional.
- Lipsa de cooperare din partea unităților economice, pentru desfășurarea practicii tehnologice
- Dotarea necorespunzătoare, în special pentru activitățile practice
- Lipsa unei conexiuni la Internet cu o bandă suficient de largă, încât să asigure conectarea simultană a mai multor clase
- Necesitatea suplimentării dotărilor necesare pentru desfășurarea învățământului on-line sau a înlocuirii echipamentelor depășite din punct de vedere fizic sau moral

Din analiza răspunsurilor la chestionarul on-line, referitor la gradul de mulțumire în ceea ce privește condițiile fizice și dotarea unităților școlare marchează, din punctul de vedere al populației, au reieșit rezultatele evidențiate mai jos.

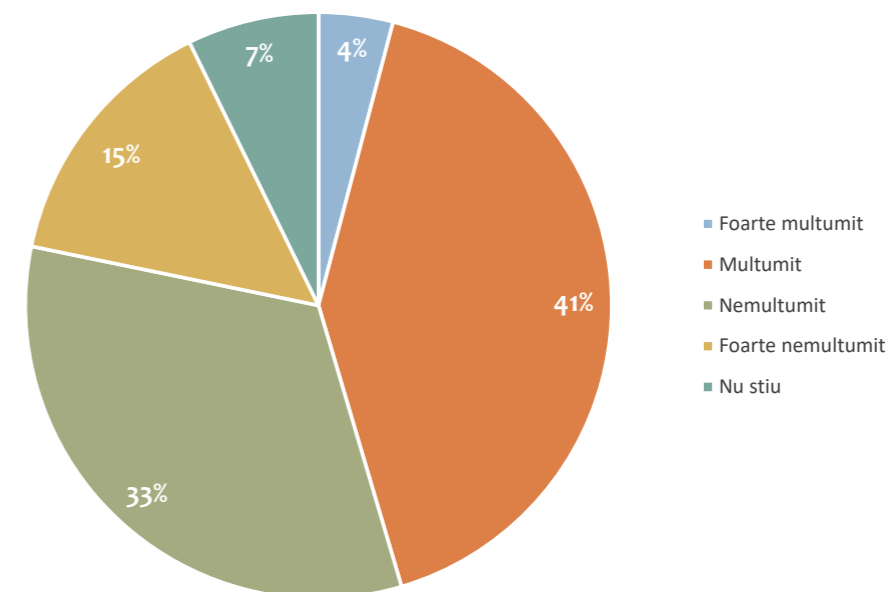

Fig. 5.9. Gradul de mulțumire în ceea ce privește condițiile fizice și de dotarea unităților școlare din cartier

Răspunsurile la nivelul cartierelor sunt reprezentate grafic mai jos, sub forma procentelor pe fiecare cartier în parte:

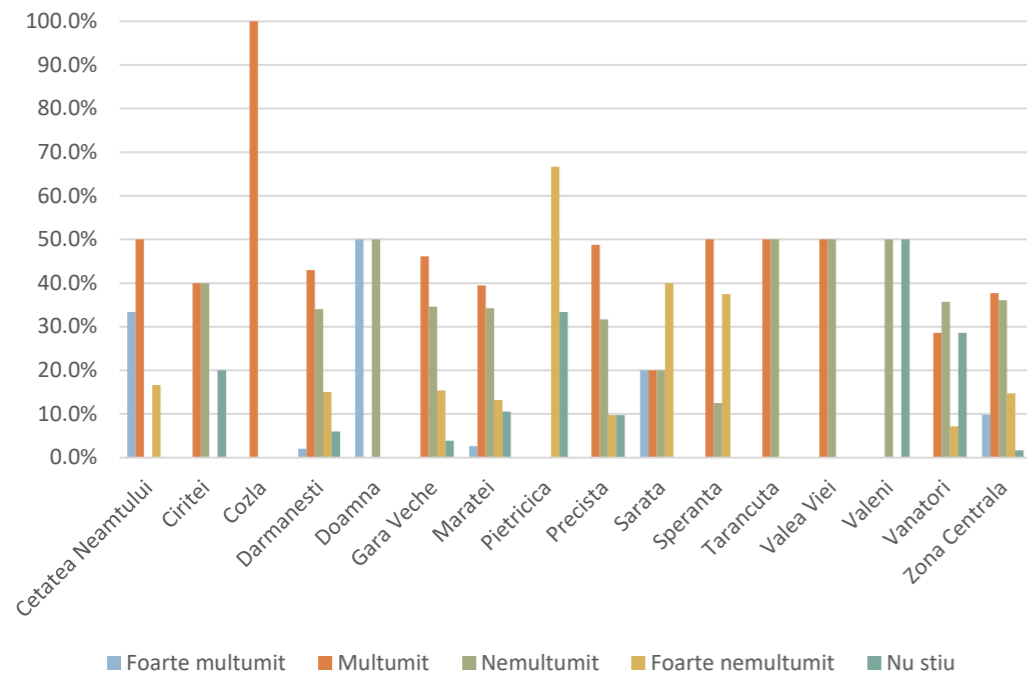

Fig. 5.10. Gradul de mulțumire în ceea ce privește condițiile fizice și de dotarea unităților școlare din cartier (la nivel de cartier)

Din analiza răspunsurilor la nivel de cartier, se constată următoarele:

- La extrema pozitivă, respectiv a răspunsurilor majoritare din categoria mulțumiți și foarte mulțumiți (peste 60%), se află locuitorii din cartierele Cetatea Neamțului, Cîrtei;
- Un procent aproximativ egal de locuitori foarte mulțumiți sau mulțumiți, respectiv nemulțumiți sau foarte nemulțumiți corespunde cartierelor Cozla, Dărmănești, Doamna, Gara Veche, Mărăței, Precista, Speranța, Țărăncuța, Vânători, Zona Centrală
- La extrema negativă, respectiv a răspunsurilor majoritare din categoria nemulțumiți și foarte nemulțumiți se regăsesc cartierele Pietricica, Sarata, Valea Viei și Văleni.

În cadrul chestionarului a fost solicitată și exprimarea gradului de mulțumire în ceea ce privește modul de desfășurare a învățământului on-line, rezultatele fiind evidențiate în graficele următoare.

La nivelul municipiului, gradul de mulțumire în ceea ce privește **modul de desfășurare al învățământului on-line** marchează o preponderență a persoanelor care s-au declarat nemulțumite sau foarte nemulțumite (53%), față de cele mulțumite sau foarte mulțumite (44%).

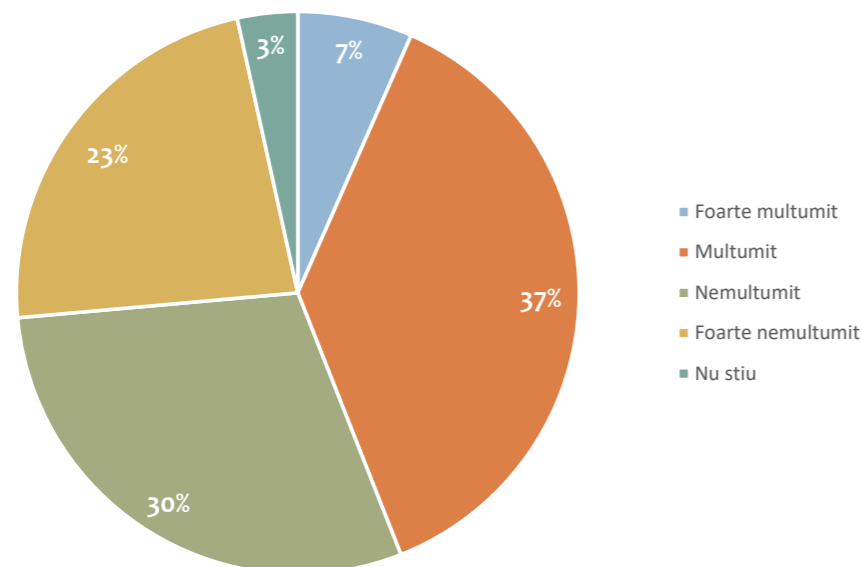

Fig. 5.11. Gradul de mulțumire în ceea ce privește modul de desfășurare al învățământului on-line

Din analiza răspunsurilor la nivel de cartier, se constată următoarele:

- La extrema pozitivă, respectiv a răspunsurilor majoritare din categoria mulțumiți și foarte mulțumiți (peste 50%), se află locuitorii din cartierele Cetatea Neamțului, Cîrtei, Zona Centrală;
- Un procent aproximativ egal de locuitori foarte mulțumiți sau mulțumiți, respectiv nemulțumiți sau foarte nemulțumiți corespunde cartierelor Cozla, Dărmănești, Doamna, Gara Veche, Speranța, Țărăncuța;
- La extrema negativă, respectiv a răspunsurilor majoritare din categoria nemulțumiți și foarte nemulțumiți se regăsesc cartierele Mărăței, Pietricica, Precista, Sarata, Valea Viei, Văleni, Vânători.

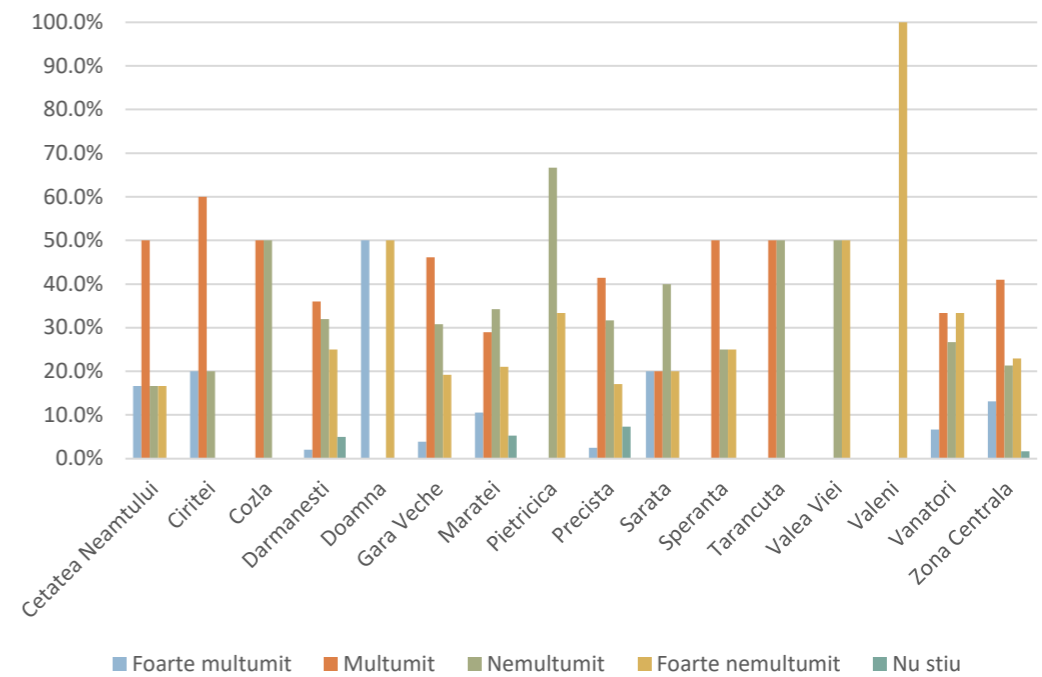

Fig. 5.12. Gradul de mulțumire în ceea ce privește modul de desfășurare al învățământului on-line (la nivel de cartier)

5.1.4. Personalul didactic pe niveluri de educație

Un alt indicator al situației învățământului îl reprezintă numărul de cadre didactice care activează în unitățile din învățământ.

După cum se observă din datele prezentate mai jos, numărul de cadre didactice este relativ constant, ușoara scădere din ultimii 2 ani neafectând numărul de elevi/cadru didactic, dacă ținem cont și de scăderea populației școlare, în aceeași perioadă de timp. Se înregistrează totuși o scădere semnificativă a cadrelor didactice care activează în învățământul gimnazial și liceal, atât la nivelul regiunii, cât și al județului Neamț. În schimb, se constată o tendință crescătoare a personalului didactic din școlile profesionale și postliceale.

Sursa: <https://www.freepik.com/macrovector>

Tabel 5.4. Evoluția personalului didactic din Regiunea Nord-Est și Județul Neamț în perioada 2015-2019
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

Niveluri de educație	Regiune de dezvoltare/ județ	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
		UM: Număr persoane				
Învățământ antepreșcolar	Regiunea NORD-EST	19	25	25	31	36
Învățământ preșcolar	Regiunea NORD-EST	5.618	5.606	5.589	5.580	5.610
	Județ NEAMȚ	695	693	684	680	654
Învățământ primar (inclusiv învățământ special)	Regiunea NORD-EST	9.081	8.986	9.087	8.905	8.686
	Județ NEAMȚ	1.155	1.149	1.172	1.155	1.095
Învățământ gimnazial (inclusiv învățământ special)	Regiunea NORD-EST	12.641	12.405	12.377	12.095	12.268
	Județ NEAMȚ	1.705	1.642	1.624	1558	1.560
Învățământ liceal	Regiunea NORD-EST	9.677	9.535	9.279	9.155	9.172
	Județ NEAMȚ	1.355	1.354	1.293	1.241	1.253
Învățământ profesional	Regiunea NORD-EST	99	307	525	658	524
	Județ NEAMȚ	0	0	19	26	21
Școli postliceale	Regiunea NORD-EST	252	267	289	356	336
	Județ NEAMȚ	11	10	9	12	8
Învățământ universitar	Regiunea NORD-EST	3.439	3.348	3.367	3.335	3.345
	Județ NEAMȚ	9	9	9	9	9

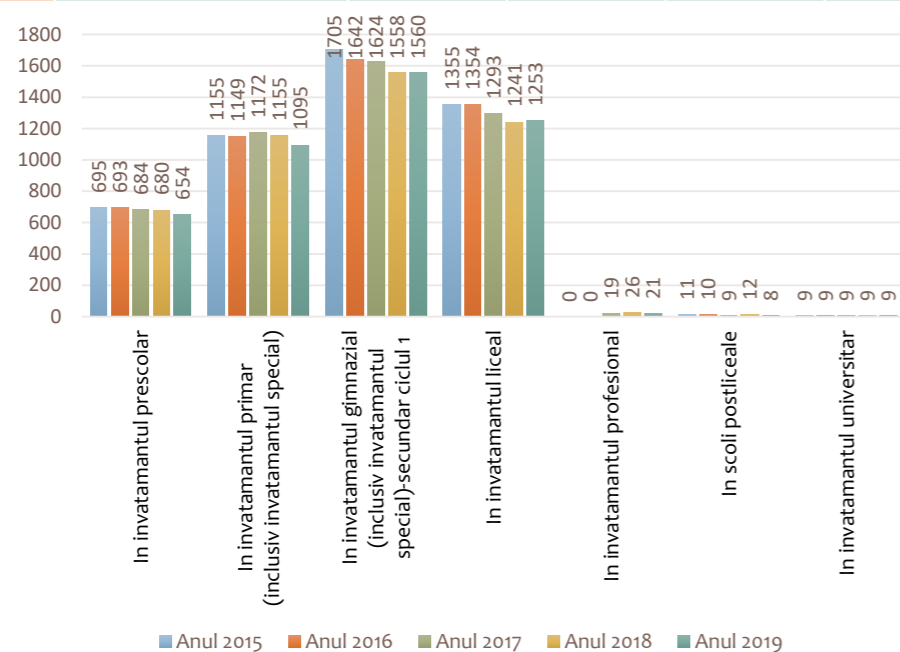

Fig. 5.13. Evoluția personalului didactic din Județul Neamț în perioada 2015-2019
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

În ceea ce privește numărul de cadre didactice din Municipiul Piatra Neamț în anul școlar 2018 – 2019, situația se prezintă astfel:

- Total personal didactic – 1.182 persoane
- Personal didactic în învățământ preșcolar – 165 persoane
- Personal didactic în învățământ primar (inclusiv învățământ special) – 199 persoane
- Personal didactic în învățământ gimnazial (inclusiv învățământ primar special) – 276 persoane
- Personal didactic în învățământ liceal – 539 persoane
- Personal didactic în învățământ postliceal (inclusiv învățământ special) – 3 persoane.

Ca urmare a analizei efectuate, se constată faptul că numărul cadrelor didactice din școlile nemțene a cunoscut, în perioada de timp analizată, o tendință ușor crescătoare, respectiv de la 1.161 personal didactic în anul 2015, la 1.182 personal didactic în anul 2019. Se constată doar o ușoară descreștere de la un an la altul a numărului de cadre didactice care activează în învățământul liceal, dar care nu afectează numărul de elevi/cadru didactic.

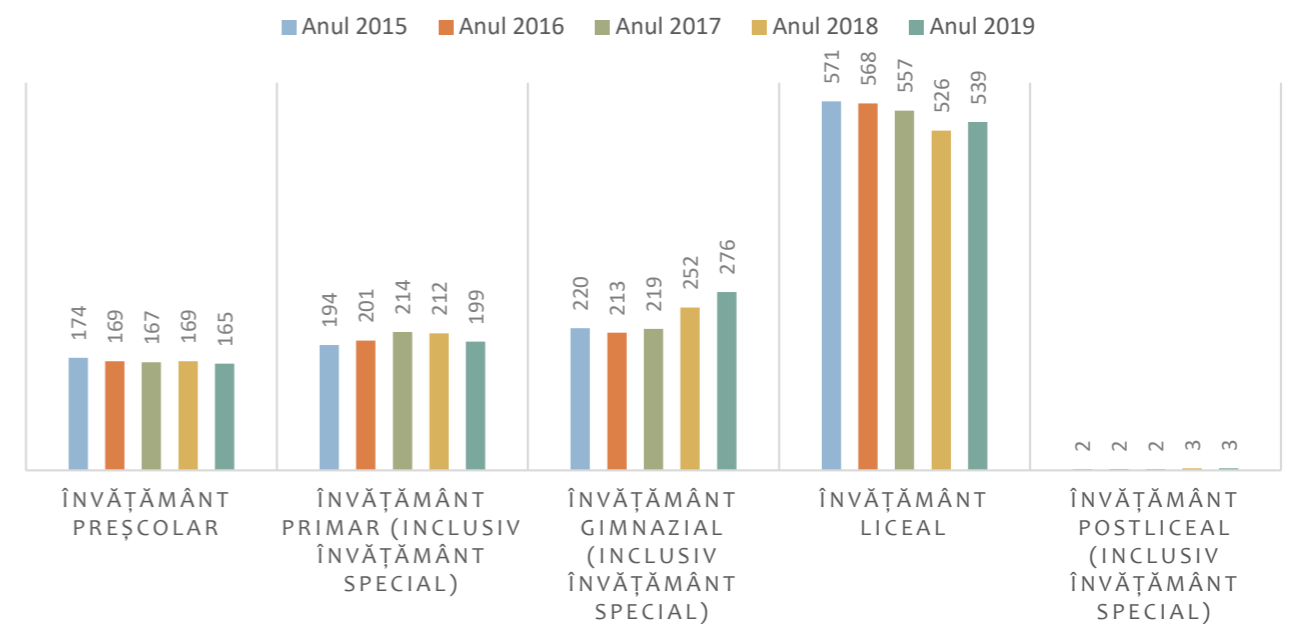

Fig. 5.14. Personalul didactic din Municipiul Piatra Neamț, 2015-2019
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE, anul 2019)

La nivelul municipiului, gradul de mulțumire în ceea ce privește nivelul de pregătire profesională al cadrelor didactice marchează o preponderență a persoanelor care s-au declarat mulțumite sau foarte mulțumite (81%), față de cele nemulțumite sau foarte nemulțumite (16%).

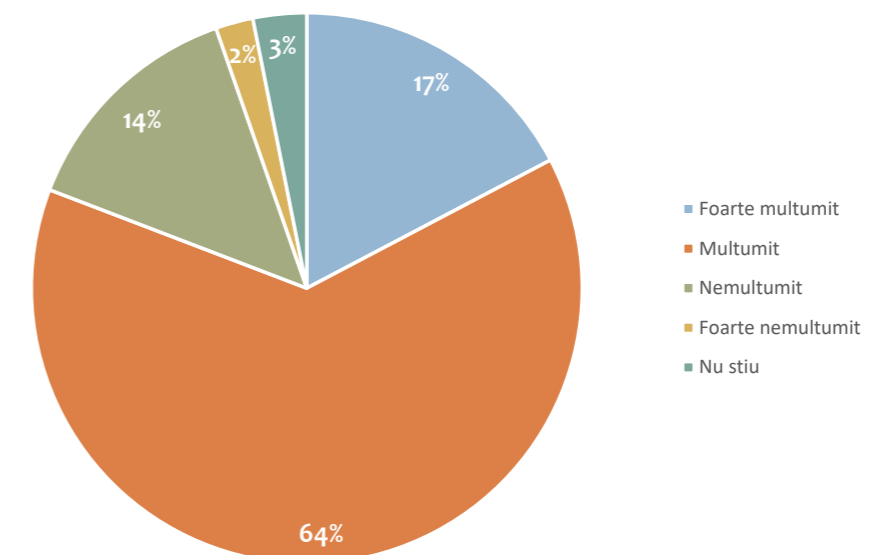

Fig. 5.15. Gradul de mulțumire în ceea ce privește nivelul de pregătire profesională al cadrelor didactice

Analizând răspunsurile la nivelul fiecărui cartier, răspunsurile sunt reprezentate grafic mai jos, sub forma procentelor pe fiecare cartier în parte:

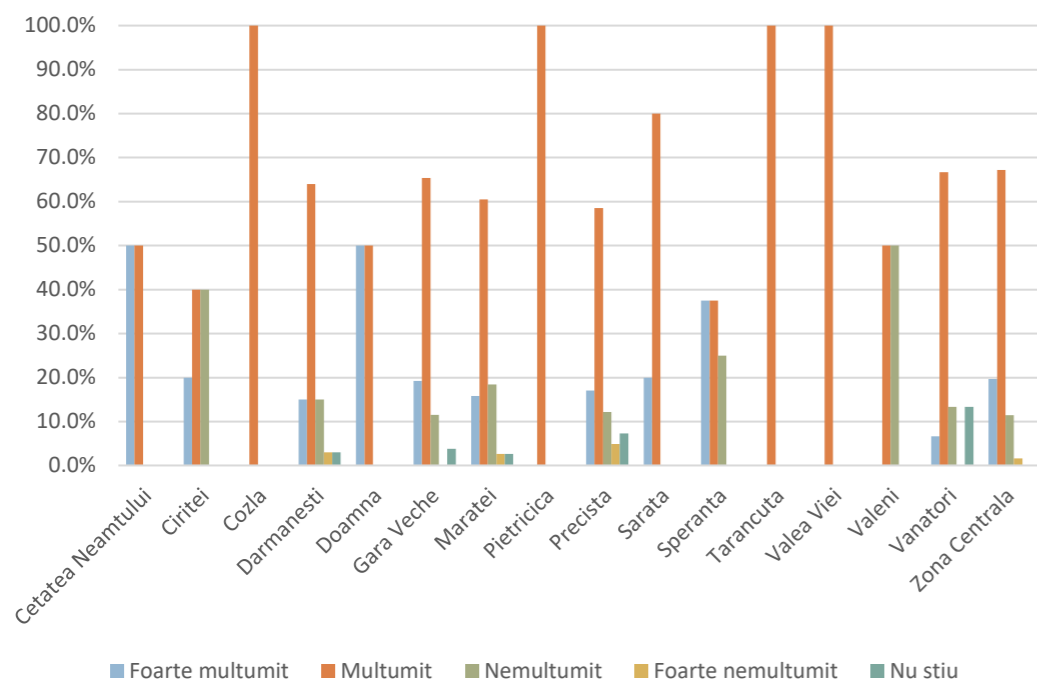

Fig. 5.16. Gradul de mulțumire în ceea ce privește nivelul de pregătire profesională al cadrelor didactice (la nivel de cartier)

→ Din analiza răspunsurilor, se constată faptul că, exceptând cartierul Văleni, pentru care s-au obținut procente egale ale persoanelor mulțumite, respectiv nemulțumite, în toate celelalte cartiere gradul de mulțumire depășește cu valori importante 50%.

5.1.5. Abandonul școlar

România se luptă cu problema abandonului școlar, care în ultimii ani a devenit un subiect important de analiză și dezbateră. În acest context, statul propune o serie de politici educaționale și strategii concrete care să vină în întâmpinarea problemei, precum și îmbunătățirea sistemului de învățământ.

Abandonul școlar rămâne o preocupare a sistemului educațional, indiferent de nivelul de educație.

Rata abandonului școlar la nivelul întregii regiuni are niveluri reduse pentru învățământul primar, gimnazial și liceal, nivelurile înregistrate în ultimii cinci ani școlari fiind ușor inferioare nivelului național (cu excepția

învățământului postliceal și de maiștri). Singurele forme de învățământ unde rata abandonului școlar are valori mai mari sunt învățământul profesional și cel postliceal.

La nivel județean cele mai mari niveluri pentru rata abandonului școlar în învățământul profesional s-au înregistrat în județele Suceava (6,9%), Neamț (6%) și Bacău (5,7%). Totodată, în anul școlar 2017-2018 se constată o dublare a abandonului școlar pentru acest nivel de învățământ în județul Neamț (12,5%), o rată ridicată înregistrându-se și în județul Vaslui (8,89%).

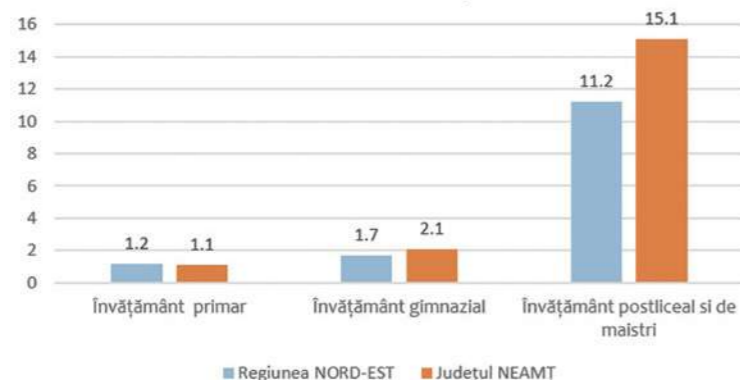

Fig. 5.17. Rata abandonului școlar

Situația abandonului școlar pe niveluri de învățământ pentru anul școlar 2017-2018 este prezentată în tabelul de mai jos:

Tab. 5.5. Rata abandonului școlar în învățământul profesional,% (Sursa: Planul de Dezvoltare Regională Nord-Est 2021-2027)

Regiunea Nord-Est	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019
Bacău	7,8	8,5	5,7	5,66	5,45
Botoșani	4,2	3,2	5,1	4,73	13,52
Iași	1,5	1,4	1,7	1,86	0,96
Neamț	4,1	5,7	6	12,5	12,44
Suceava	1,9	1,7	6,9	3,4	6
Vaslui	4,3	3,5	3,4	8,89	9,10

Din evidențele inspectoratelor școlare județene rezultă că principalii factori care conduc la abandonul școlar sunt:

- plecarea unuia sau a ambilor părinți în străinătate și încredințarea copiilor în grija unor persoane lipsite de autoritate;
- nivelul scăzut al veniturilor ce determină pe de o parte imposibilitatea asigurării mijloacelor necesare pentru urmarea școlii, iar pe de altă parte „orientarea” școlarii către activitățile economice ale familiilor (situație specifică comunităților din zonele rurale unde se practică o economie de subsistență, pentru copii cu vârsta de 10-18 ani);
- insuficiența consilierii asigurate de către școală;
- lipsa unui model educațional oferit în familie;
- lipsa de promovare a modelelor de succes din societate.

Abandonul școlar se înregistrează și în comunitățile urbane în care există concentrată o pondere importantă a populației de etnie romă. Autoritățile locale au venit adeseori în sprijinul acestora prin măsuri care vizează reducerea fenomenului, precum:

- ▶ implementarea de programe de reintegrare în sistemul educațional a celor care au părăsit școala;
- ▶ organizarea și derularea de programe tip „Școală după școală”;
- ▶ implementarea programului de educație timpurie incluzivă – asigurarea accesului copiilor din grupurile dezavantajate la infrastructura și serviciile educaționale.

La nivelul județului Neamț, evoluția ratei abandonului școlar pe niveluri de instruire este cea prezentată în tabelul de mai jos:

Tabel 5.6. Evoluția ratei abandonului școlar

	2014	2015	2016	2017
Învățământul primar	1,7%	2,1%	1,6%	1,7%
Învățământ gimnazial	3,1%	2,4%	2,2%	2%
Învățământul secundar ciclul 2 (liceal și profesional)	1,8%	3,4%	3,5%	2,3%
Învățământ postliceal și de maiștri	12,4%	12,3%	12,7%	11,5%

Datele relevă o ușoară scădere a ratei abandonului școlar.

5.1.6. Formarea profesională și învățarea pe tot parcursul vieții

Promovarea principiului educației permanente reprezintă pentru România o direcție de acțiune prioritară, dată fiind serioasa rămânere în urmă în privința participării la diferite forme de calificare, recalificare, specializare sau perfecționare profesională (de peste 5 ori sub media UE), ca și de dezvoltare socială și personală. Preocupările în acest domeniu sunt esențiale pentru dezvoltarea personală, civică și socială, precum și din perspectiva șanselor de obținere a unui loc de muncă mai bine remunerat prin valorificarea rezultatelor învățării dobândite, de la educația timpurie până la studiile post-universitare și alte forme de educație a adulților în contexte formale, cât și non-formale sau informale.¹

În condițiile în care, structura pe grupe de vârstă indică o populație mai îmbătrânită și o pondere mai mică a celor cu vârsta de muncă din mediul rural, combinat cu tendința tinerilor de a părăsi spațiul rural, **SISTEMUL DE EDUCAȚIE ȘI FORMARE PROFESIONALĂ** este obligat să contribuie prin măsuri specifice, vizând:

- ♦ asigurarea accesului la educație în condiții de calitate și varietate de opțiuni;
- ♦ ofertă de pregătire adecvată, în sprijinul diversificării și creșterii competitivității economiei rurale;
- ♦ educație în sprijinul conservării și valorificării patrimoniului cultural specific și resurselor naturale din mediul rural;
- ♦ îmbunătățirea condițiilor de studiu în mediul rural;
- ♦ soluții și propuneri pentru asigurarea accesului egal la educație și a varietății opțiunilor (având în vedere dificultățile de constituire a claselor pentru minoritățile cu număr mic de elevi dintr-o zonă).

¹ Sursa: Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030

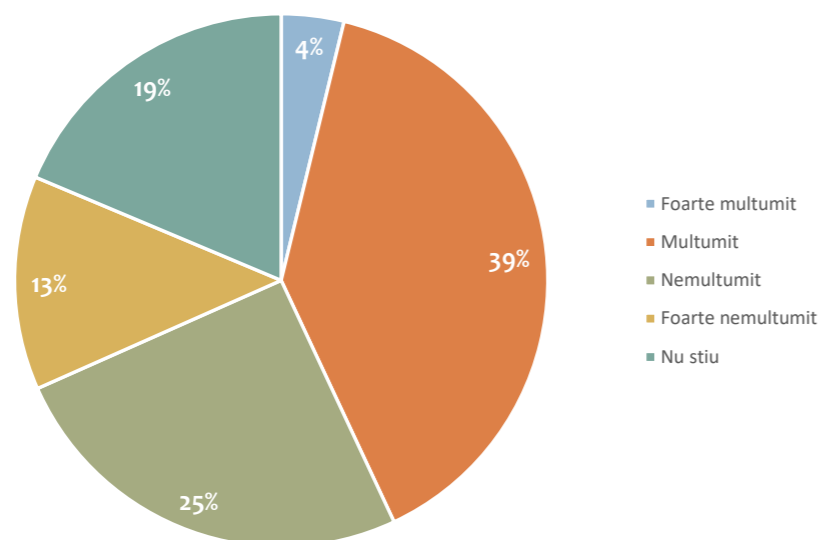

Fig. 5.17. Gradul de mulțumire în ceea ce privește oferta de cursuri de formare profesională pe tot parcursul vieții

5.2. Rețeaua de sănătate

5.2.1. Aspecte generale

Starea de sănătate a populației reprezintă un fenomen complex, biologic, psihologic, social și cultural, care exprimă sintetic nivelul și caracteristicile sănătății membrilor comunității, în ansamblul ei.

Sănătatea reprezintă, din punct de vedere social și economic, o problemă majoră și complexă cu însemnătate pentru dezvoltarea generală economică și umană. Sănătatea este o prioritate pentru cetățenii europeni care se așteaptă să fie protejați împotriva bolilor și potențialelor riscuri de îmbolnăvire - la domiciliu, la locul de muncă și atunci când călătoresc. Aceste aspecte implică o serie de subiecte, de la protecția consumatorului (siguranța alimentară), la siguranța de la locul de muncă și politicile sociale și de mediu.

Accesul la serviciile de sănătate, alături de aspectele socio-economice, culturale sau de mediu reprezintă elemente ce influențează starea de sănătate a populației. Calitatea serviciilor sanitare este condiționată de infrastructura specifică, de numărul personalului specializat, dar și de nivelul de salarizare din domeniu. Accesul la serviciile medicale este inegal ca urmare a diferențelor economice (costul tratamentului și al transportului), de așezare geografică (distanța față de unitățile medicale) și de calitate a serviciilor sanitare.

Îmbunătățirea serviciilor și accesului la asistența medicală de calitate este esențială pentru funcționarea unei societăți durabile centrate pe pacient și prevenție. Trebuie asigurat un cadru adecvat pentru promovarea unui mod de viață sănătos și proactiv, favorizarea activităților sociale și prevenția și educația medicală. Abordarea sănătății și bunăstării populației trebuie să includă și abordarea bolilor psihice și a dizabilităților.

Sistemul sanitar din România se află într-o perioadă de transformări profunde, de la faza în care era aproape în întregime proprietatea statului și era coordonat de Ministerul Sănătății prin direcțiile județene de sănătate publică și a Municipiului București, la situația actuală în care majoritatea unităților sanitare sunt unități autonome, în administrarea autorităților locale sau județene.

Potrivit **ODD 3 – Sănătate și Bunăstare - al Strategiei naționale pentru dezvoltarea durabilă a României 2030** se are în vedere **reducerea ratei mortalității materne și infantile, diminuarea**

incidenței îmbolnăvirilor de boli infecțioase și cronice, respectiv prevenirea și tratarea abuzului de substanțe nocive și a bolilor mintale, precum și atingerea țintelor propuse pentru anul 2030.

Din punctul de vedere al sănătății populației, România prezintă unele particularități specifice în context european. Pe de o parte, la indicatorul privind incidența bolilor cardio-vasculare, cancerului sau diabetului, cifrele, deși în creștere, sunt comparabile cu cele din țările dezvoltate, pe de altă parte, la indicatorul privind rata unor boli infecțioase, tuberculoză sau unele boli cu transmisie sexuală (așa-numitele boli ale sărăciei, specifice unor grupuri sociale defavorizate) cifrele constatate în România se apropie mai mult de cele înregistrate în țările în curs de dezvoltare.

Presiunea asupra sistemului medical este accentuată și de fenomenul de îmbătrânire a populației, ca rezultat al unor tendințe demografice nefavorabile (scăderea natalității și emigrarea unei părți însemnate din populația activă, aflată la vârsta reproducerii). Speranța medie de viață în România era printre cele mai scăzute în 2016, respectiv 75,3 ani față de media UE de 81 ani. Procesul accentuat de îmbătrânire a populației și problemele de sănătate asociate cu înaintarea în vârstă reprezintă o preocupare majoră

Ca majoritatea țărilor europene, România este prinsă într-un proces de schimbare majoră, la fel ca în cele mai multe țări din Europa Centrală, sistemul de sănătate din țară fiind subiect de dezbateri aprinse cu privire la direcția reformei. De exemplu, reforma fiscală în domeniul sănătății ar putea avea în vedere printre altele:

- ♦ mai bună gestionare a finanțelor publice în spitale;
- ♦ o mai bună disciplină la nivelul spitalelor;
- ♦ stimularea mai bună a spitalelor;
- ♦ întărirea mecanismelor de raportare și control;
- ♦ introducerea sistemului de coplată a pacientului direct către furnizorul de asistență;
- ♦ monitorizarea arieratelor în sectorul sănătate.

În completarea acestor obiective, **Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030** stabilește direcțiile principale de acțiune pentru însușirea și aplicarea principiilor dezvoltării durabile în perioada imediat următoare, cea mai importantă fiind **“Modernizarea accelerată a sistemelor de educație și formare profesională și de sănătate publică, ținând seama de evoluțiile demografice nefavorabile și de impactul acestora asupra pieței muncii.”**

Dacă **Orizontul 2020** a stabilit ca **obiectiv național “Atingerea unor parametri apropiați de nivelul mediu actual al stării de sănătate a populației și al calității serviciilor medicale din celelalte state membre ale UE; integrarea aspectelor de sănătate și demografice în toate politicile publice ale României.”**, în perspectiva **Orizontului 2030** se definește drept **obiectiv național “Alinierea deplină la nivelul mediu de performanță, inclusiv sub aspectul finanțării serviciilor de sănătate, al celorlalte state membre ale UE.”**

1 Sursa: Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030 - Raport Comisia Europeană – „State of Health in the EU: Romania – Country Health Profile 2017”

În urma măsurilor legislative administrative și sociale întreprinse în ultimii ani, s-au realizat unele progrese în dezvoltarea de spitale, policlinici, laboratoare; stabilizarea personalului medical și paramedical, printr-o mai bună remunerare; modernizarea serviciilor de ambulanță și a intervențiilor de urgență; extinderea rețelei de asistență medicală și socială, cu accent pe segmentele vulnerabile sau defavorizate ale populației.

De asemenea, **Raportul UE despre starea de sănătate în România**, din anul 2017, subliniază faptul că rata vaccinării împotriva difteriei, tetanosului și tusei convulsive, precum și împotriva poliomielitei și a rujeolei (pojarului) a scăzut în perioada 2000 - 2017 cu 10% la copiii de un 1 an. Documentul sugerează, ca un posibil motiv pentru acest fenomen, lipsa cazurilor în ultimii ani și creșterea în influență a mișcării anti-vaccinare¹. Acest fenomen este confirmat și de statisticile oferite de Organizația Mondială a Sănătății (OMS), care demonstrează că, în România, rata acoperirii vaccinului anti-rujeolă a înregistrat o tendință descrescătoare în ultimii ani. În anul 2011, aceasta a scăzut sub pragul optim de 95% (care este pragul pentru o „imunitate de cohortă”), ajungând la 76% în 2016.

Continuarea reformei sistemului sanitar este strict necesară în scopul creșterii calității vieții și apropierii de indicatorii de sănătate și demografici ai țărilor civilizate, în același timp cu scăderea patologiei specifice țărilor subdezvoltate.

5.2.1.1. Analiza situației actuale

Regiunea Nord-Est se situează pe al doilea loc (dupa București-Ilfov) în privința numărului de unități sanitare (spitale, policlinici, dispensare medicale, sanatorii TBC, etc.), deținând 14,8% din totalul unităților sanitare la nivel național (2018). Numărul total de unități sanitare din Regiunea Nord-Est era, în anul 2018, de 9.117 unitati, în creștere cu aproape 11% față de 2012.

În Regiunea Nord-Est, infrastructura de sănătate are la bază atât unități publice, cât și private, care, la nivelul anului 2018, erau distribuite în teritoriul conform următorului grafic:

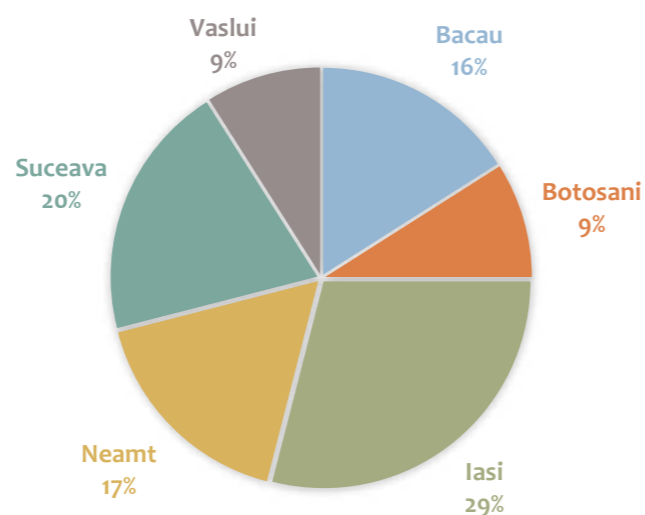

Fig. 5.19. Distribuția unităților sanitare pe județe, Regiunea Nord-Est, 2018

După cum se observă, județul Neamț ocupă locul al treilea, după județele Iași și Suceava. Evoluția unităților sanitare la nivelul județului Neamț, precum și repartitia între public și privat, este reprezentată mai jos, în formă tabelară și grafică.

Tabel 5.7. Evoluția unităților sanitare pe tipuri de proprietate, 2011-2019, jud. Neamț (Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

Tip proprietate	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Total	1197	1245	1238	1262	1324	1406	1399	1517	1584
Publica	65	68	71	66	66	67	67	74	123
Privata	1132	1177	1167	1196	1258	1339	1332	1443	1461

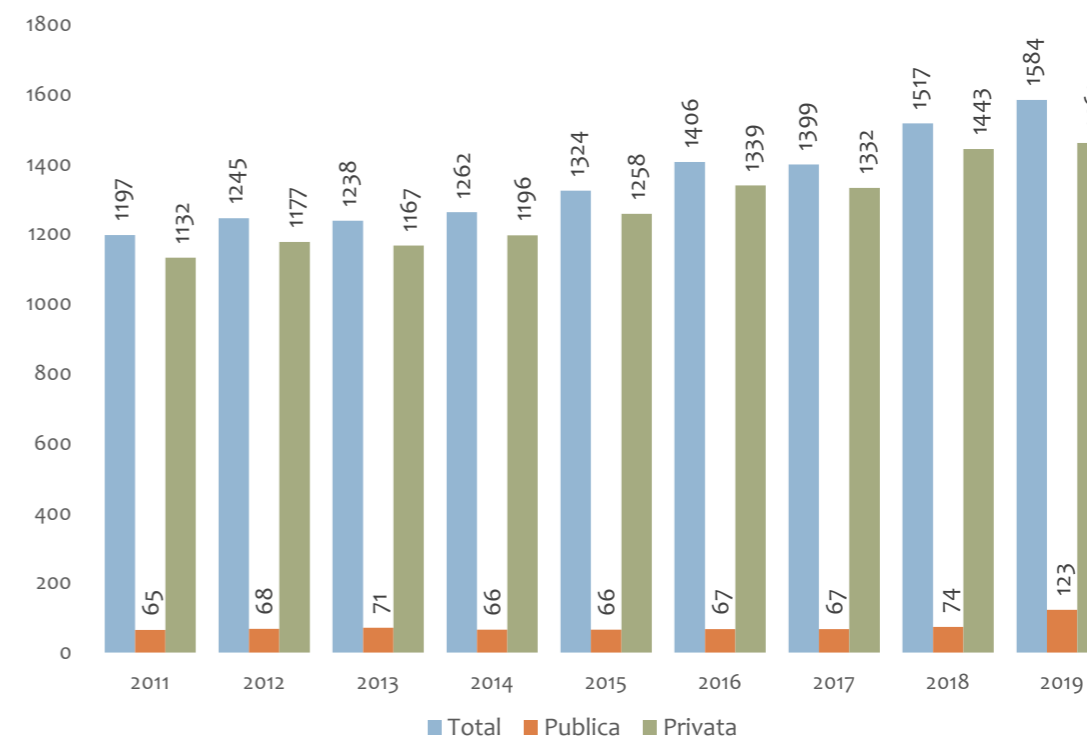

Fig. 5.20. Evoluția unităților sanitare pe tipuri de proprietate, 2011-2019 jud. Neamț (Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

După cum se observă, totalul unităților sanitare a cunoscut o evoluție continuă, cu 32%, față de valoarea din 2011. Creșterea procentuală este mai accentuată în cazul unităților publice (89,2%), față de cea a unităților private (29,0%).

Repartitia pe tipuri de proprietate, în 2019, este în favoarea unităților private, care reprezintă 92,2% din totalul unităților.

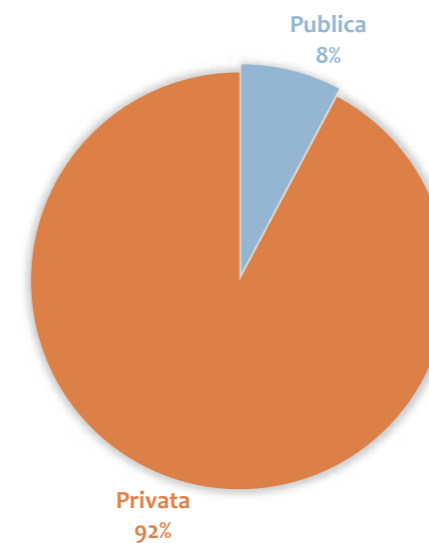

Fig. 5.21. Repartitia unităților sanitare pe tipuri de proprietate, 2019, jud. Neamț (Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

În ceea ce privește **indicatorii stării de sănătate**, în Municipiul Piatra Neamț situația se prezintă astfel:

Natalitatea

Natalitatea este frecvența nașterilor de copii vii în cadrul unei populații, exprimată prin raportul dintre numărul de nașteri dintr-un an și efectivul populației. Natalitatea este elementul dinamic, activ al bilanțului natural și cunoaște o mai mare variabilitate în spațiu și timp, întrucât poate fi mai ușor de controlat și de influențat decât mortalitatea.

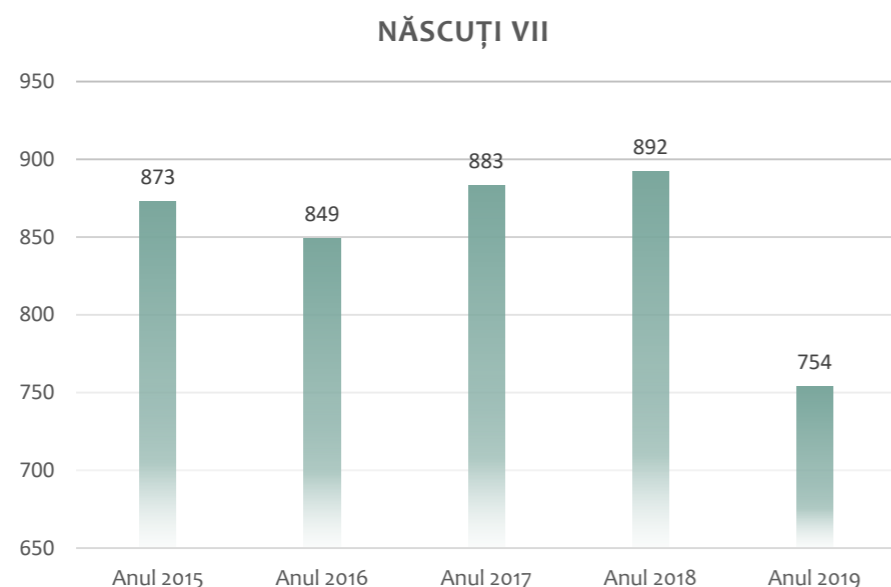

Fig. 5.22. Natalitatea în Municipiul Piatra Neamț 2015-2019
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

Tab. 5.8. Născuți vii la 1000 locuitori, Municipiul Piatra Neamț 2015-2019
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

UM	2015	2016	2017	2018	2019
Născuți vii la 1000 locuitori	7,49‰	7,35‰	7,71‰	7,85‰	6,67‰

Rata brută de natalitate înregistrată în municipiul Piatra Neamț, în anul 2019, are o valoare de 6,67‰ de locuitori, sub valoarea medie a țării (8,5‰ de locuitori). Acest indicator înregistrează o evoluție ușor descendentă datorită numărului în scădere de născuți vii.

Mortalitatea

Potrivit *Strategiei naționale pentru dezvoltarea durabilă a României 2030*, mortalitatea maternă a fost în România anulului 2017 de 12,7 decese materne la 100 mii născuți vii, față de 15,5 decese materne la 100 mii născuți vii în 2006.

Municipiul Piatra Neamț înregistrează o evoluție oscilantă a ratei brute de mortalitate cu creșteri și scăderi ale acesteia. În anul 2019 rata brută a mortalității la nivelul municipiului înregistra o valoare de 9,48‰.

Tab. 5.9. Rata mortalității la nivelul municipiului Piatra Neamț
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

Indicatori (nr.)	2015	2016	2017	2018	2019
Decedați – număr	1.111	1.046	1.054	1.106	1.071
Populație stabilă – număr	116.435	115.462	114.388	113.557	112.929
Rata brută a mortalității	9,54‰	9,05‰	9,21‰	9,73‰	9,48‰

RATA MORTALITĂȚII LA 1000 DE LOCUITORI

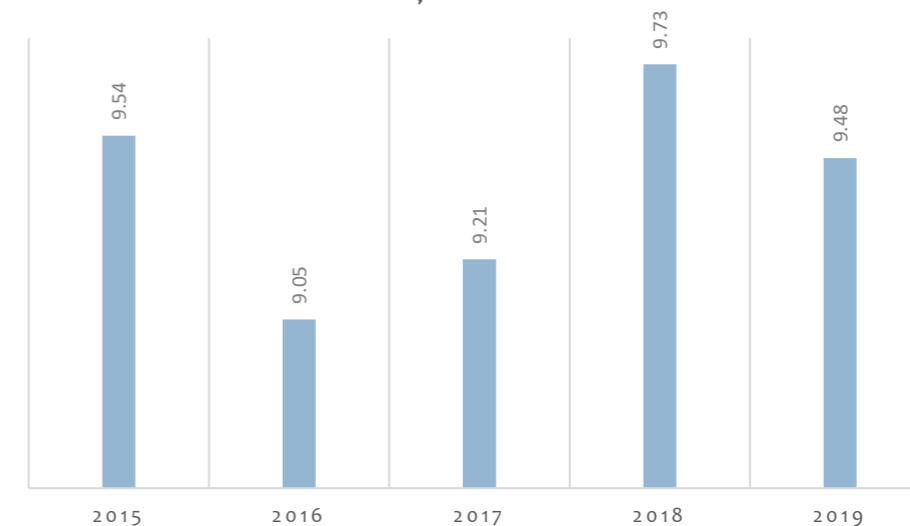

Fig. 5.23. Rata mortalității la 1000 de locuitori în Municipiul Piatra Neamț, 2015-2019
(Sursa: date INSSE)

Aceste creșteri ale indicatorului pot fi explicate prin creșterea ponderii persoanelor vârstnice de la an la an, dar și prin scăderea numărului populației, datorită fenomenului de migrație.

Principalele cinci cauze de deces la nivelul municipiului Piatra Neamț se suprapun peste cauzele de deces de la nivelul țării și anume:

- » bolile cardiovasculare
- » tumorile
- » bolile respiratorii
- » bolile digestive
- » accidentele.

Factorii deriscimplicați în producerea acestor patologii sunt: stilul de viață (alimentație necorespunzătoare, fumat, stress, sedentarism), adresabilitatea scăzută a populației la serviciile medicale în stadiile incipiente ale bolii, etc.

Potrivit Comisiei Europene, factorii de risc comportamentali sunt răspândiți și reprezintă o amenințare serioasă la adresa sănătății populației. **Alimentația deficitară și lipsa activității fizice** sunt preocupări majore. Deși ratele de **obezitate** la adulți sunt printre cele mai scăzute din UE, nivelurile excesului de greutate și ale obezității în rândul copiilor

au crescut semnificativ în ultimii ani. Peste 30% dintre bărbați fumează (dar procentul la femei este de numai 8%), iar fumatul regulat în rândul adolescenților se situează, de asemenea, la un nivel ridicat. Consumul de alcool este ridicat, 50% din bărbați consumând episodice alcool în exces în mod regulat.

În ceea ce privește **speranța de viață la naștere**, în România a crescut cu mai mult de patru ani în perioada 2000-2017 (de la 71,2 ani la 75,3 ani), aceasta rămânând totuși printre cele mai scăzute din Uniunea Europeană și cu aproape șase ani sub media UE, conform unui raport publicat de Comisia Europeană.

Totodată, există o disparitate de gen majoră, femeile trăind în medie cu șapte ani mai mult decât bărbații (71,7 ani comparativ cu 79,1 ani). Discrepanțele în rândul femeilor sunt mult mai puțin accentuate - aproximativ patru ani, o valoare aproximativ identică cu cea înregistrată pe teritoriul UE.

De asemenea, există inegalități pronunțate în ceea ce privește speranța de viață în funcție de nivelul de studii, în special pentru bărbați. Astfel, bărbați cu niveluri scăzute de studii la vârsta de 30 de ani trăiesc în medie cu 10 ani mai puțin decât cei cu studii superioare, valoare considerabil mai ridicată decât media UE de 7,6 ani.

Mortalitatea infantilă

Mortalitatea infantilă reprezintă un indicator specific de măsurare și descriere a stării de sănătate a copiilor și în același timp este considerat ca unul dintre cei mai sensibili indici ai nivelului de trai și stării de sănătate ai unei populații.

Conform raportului *“Romania - Profilul de țară din 2019 în ceea ce privește sănătatea”*, **România are una dintre cele mai ridicate rate ale mortalității infantile din UE** - 6,7 la 1.000 de născuți vii, comparativ cu media UE de 3,6 în 2017. Echipamentele medicale insuficiente și deficitul de medici pot contribui la explicarea acestei cifre.

Tab. 5.10. Rata mortalității infantile la nivelul municipiului Piatra Neamț
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

Indicatori (nr.)	2015	2016	2017	2018	2019
Decedați sub un an - număr	6	4	2	4	6
Născuți vii - număr	873	849	883	892	754
Rata mortalității infantile	6,87‰	4,71‰	2,26‰	4,48‰	7,95‰

RATA MORTALITĂȚII INFANTILE LA 1000 DE NOU NĂSCUȚI

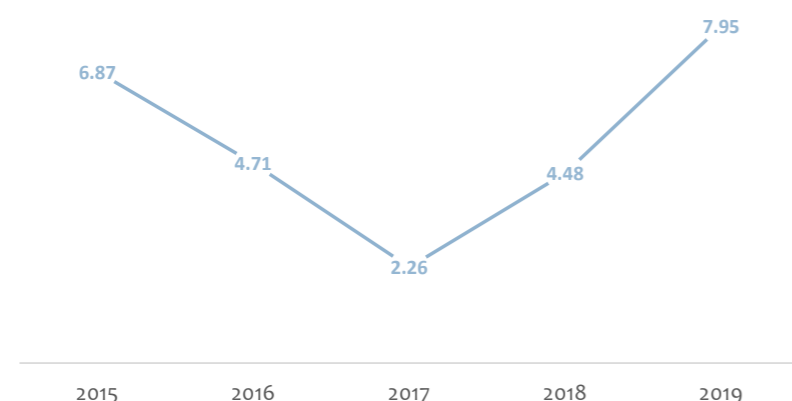

Fig. 5.24. Rata mortalității infantile la 1000 nou născuți în Municipiul Piatra Neamț, 2015-2019
(Sursa: date INSSE)

Astfel, se constată faptul că **rata mortalității infantile la nivelul municipiului Piatra Neamț înregistrează o scădere** de 4,61 procente, între anii 2015 și 2017. Această scădere se datorează pe de o parte îmbunătățirii serviciilor de sănătate acordate grupei de vârstă 0-1 an și, pe de altă parte, creșterii numărului de născuți vii și a nivelului de trai. În schimb, în perioada 2017-2019, situația s-a schimbat radical, înregistrând o creștere bruscă a ratei mortalității cu 5,69 procente. Nivelul mortalității

infantile este fundamental controlat de către factori sociali, politici și economici, calitatea serviciilor medicale având un impact secundar. Astfel, declinul semnificativ al mortalității infantile este determinat atât de progresele înregistrate în ocrotirea sănătății, cât și în celelalte domenii ale vieții umane, cum ar fi: alimentația, igienizarea mediului de viață, producția de masă a medicamentelor, a vaccinurilor, educarea populației, etc.

Sporul natural

Din graficul de mai jos se poate observa că la nivelul municipiului Piatra Neamț sporul natural a fost, cel puțin în perioada analizată, în continuă scădere.

RATA SPORULUI NATURAL

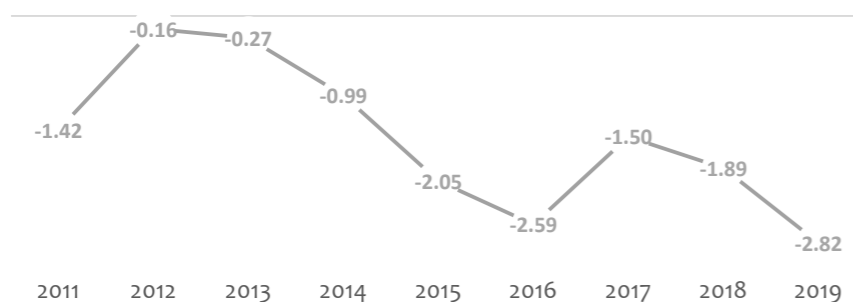

Fig. 5.25. Rata sporului natural la nivelul municipiului Piatra Neamț
(Sursa: date INSSE)

Tab. 5.11. Rata sporului natural la nivelul municipiului Piatra Neamț
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

Indicatori (nr.)	2015	2016	2017	2018	2019
Rata brută de mortalitate la 1000 locuitori	9,54‰	9,05‰	9,21‰	9,73‰	9,48‰
Născuți vii la 1000 locuitori	7,49‰	7,35‰	7,71‰	7,85‰	6,67‰
Rată spor natural	-2,05	-1,70	-1,50	-1,88	-2,81

De asemenea, diferența dintre natalitate și mortalitate tinde să se mărească, această valoare negativă a sporului natural reflectând o scădere naturală a populației. Cu toate acestea, valoarea observată a sporului natural, s-ar putea să prezinte diferențe față de valoarea reală, întrucât numărul născuților vii înregistrați în municipiul Piatra Neamț rezultă prin însumarea născuților vii ale căror mame

au domiciliul stabil în municipiul Piatra Neamț, și a născuților vii ale căror mame nu locuiesc în municipiul Piatra Neamț, ci în zonele învecinate municipiului, dar care se adresează pentru naștere serviciilor medicale municipale (din cauza accesibilității scăzute la servicii specifice de obsetrică și neonatologie în zonele rurale).

5.2.1.2. Structura și evoluția unităților sanitare

Sistemul medical din Municipiul Piatra Neamț cuprinde atât infrastructura de sănătate publică, cât și cea privată.

Structura și evoluția unităților sanitare proprietate publică din Municipiul Piatra Neamț este prezentată în tabelul de mai jos:

Tabel 5.12. Evoluția unităților publice de sănătate
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

Categoriile de unitati sanitare	Ani								
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Spitale	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Ambulatorii integrate spitalului	1	1	1	1	1	1	1	2	1
Dispensare medicale	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Centre de sanatate mintala	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Centre de diagnostic si tratament	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Centre medicale de specialitate	0	1	1	1	1	1	1	1	1
Cabinete medicale scolare	5	4	5	5	5	2	2	4	34
Cabinete stomatologice	0	0	1	1	1	1	1	0	0
Farmacii	1	1	1	1	1	1	1	2	1
Crese	2	5	5	0	0	0	0	0	0
Laboratoare medicale	8	9	9	9	10	10	10	14	12
Centre de transfuzie	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Alte tipuri de cabinete medicale	4	7	7	7	5	5	5	5	5
TOTAL	26	32	34	29	28	25	25	32	58

După cum se observă, numărul de unități sanitare proprietate publică a avut o evoluție fluctuantă în perioada 2011-2018, urmată de o creștere semnificativă în anul 2019, datorită creșterii numărului de cabinete medicale școlare.

Evoluția infrastructurii private de sănătate pe aceeași perioadă este evidențiată în tabelul următor:

Tabel 5.13. Evoluția unităților publice de sănătate
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

Categoriile de unitati sanitare	Ani								
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Centre de diagnostic si tratament	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Centre medicale de specialitate	1	1	1	1	1	1	2	1	1
Centre medicale de specialitate cu paturi de spital	0	0	0	0	0	0	0	2	2
Puncte de lucru ale centrelor de dializa	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Cabinete medicale de medicina generala	24	26	25	26	26	20	15	13	21
Cabinete medicale de familie	62	73	80	81	82	81	75	80	65
Societate medicala civila	1	1	1	1	1	0	0	0	0
Cabinete stomatologice	122	130	134	139	148	158	168	171	142
Cabinete medicale de specialitate	154	165	168	161	181	205	207	285	232
Farmacii	51	56	50	55	50	53	55	60	46
Puncte farmaceutice	11	10	8	7	17	1	1	7	5
Depozite farmaceutice	1	1	2	2	2	2	2	1	1
Laboratoare medicale	10	12	15	17	19	27	20	29	33
Laboratoare de tehnica dentara	31	32	24	21	22	23	18	21	26
Alte tipuri de cabinete medicale	3	4	6	7	9	12	14	18	21
TOTAL	26	32	34	29	28	25	25	32	58

După cum se observă, din cadrul infrastructurii medicale private lipsesc spitalele, dar sunt foarte bine reprezentate: cabinetele medicale de specialitate, cabinetele stomatologice, farmaciile și laboratoare medicale și de tehnică dentară, ca de exemplu:

- > Centrul Medical Poparlan, Piatra-Neamț
- > Biomedica S.R.L, Piatra-Neamț
- > Micromedica S.R.L, Piatra-Neamț
- > CiocoiuMedconsult S.R.L, Piatra-Neamț
- > Psihotest S.R.L, Piatra-Neamț
- > Sante Piatra Neamț (Traian), Piatra-Neamț
- > Clinica Asclepion, Piatra-Neamț
- > Clinica de recuperare medicala MEDCARE, Piatra-Neamț
- > FizioMed Piatra Neamț, Piatra-Neamț
- > Clinica Petrodava, Piatra-Neamț
- > Acustic Novotel, Piatra-Neamț

- > Nefromed Dialysis Centers S.R.L, Piatra-Neamț
- > Clinica Medicala Sf. Andrei, Piatra-Neamț
- > Euro Dent S.R.L, Piatra-Neamț
- > Katimed Piatra Neamț, Piatra-Neamț.

În schimb, în proprietate exclusiv publică se află: spitalele, ambulatoriile de specialitate, dispensarele medicale, centrele de sănătate mintală, cabinetele medicale școlare, creșele, centrele de transfuzie.

Infrastructura medicală privată prezintă, de asemenea, o tendință crescătoare aproape constantă, cu o scădere semnificativă în anul 2019, față de anul precedent. Scăderea se datorează în principal reducerii numărului de cabinete stomatologice, cabinete medicale de specialitate și farmacii.

Evoluția cumulată și pe tipuri de proprietate a unităților din infrastructura medicală este reprezentată în graficul următor.

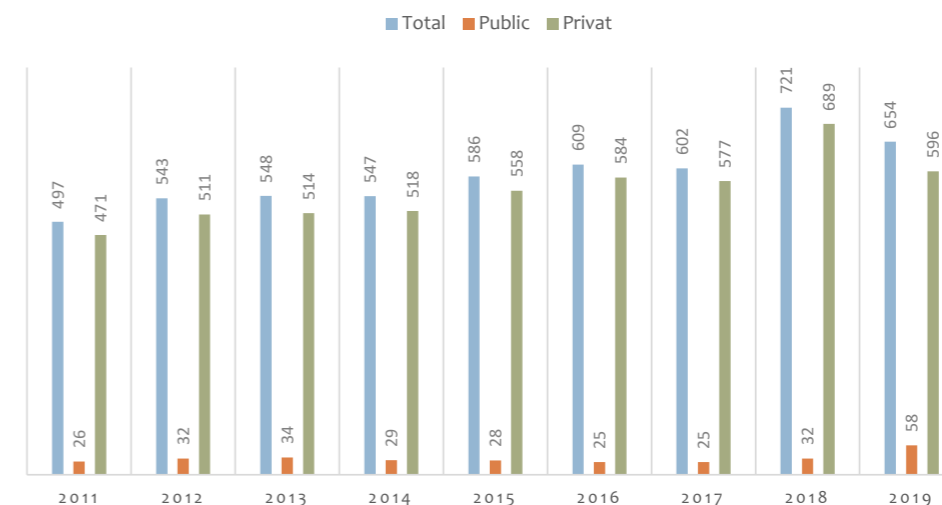

Fig. 5.26. Evoluția infrastructurii medicale, domeniu public/privat, 2011-2019, Municipiul Piatra Neamț
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

Unica unitate spitalicească din Municipiul Piatra Neamț este **Spitalul Județean de Urgență Piatra Neamț**.

Conform informațiilor de pe site-ul instituției, în 2019 spitalul cuprindea următoarele compartimente și secții medicale:

- > Compartiment hematologie – 15 paturi
- > Secția medicină internă – 65 paturi
- > Compartiment de îngrijiri paliative – 12 paturi
- > Compartiment diabet zaharat, nutriție și boli metabolice – 15 paturi
- > Compartiment nefrologie – 15 paturi
- > Secția reumatologie – 31 paturi
- > Secția oncologie medicală – 45 paturi
- > Secția cardiologie – 50 paturi
- > Secția pediatrie – 75 paturi
- > Secția neurologie – 55 paturi
- > Compartiment endocrinologie – 12 paturi
- > Compartiment recuperare pediatrică – 15 paturi
- > Secția boli infecțioase – 50 paturi
- > Stația de hemodializă – 3 aparate
- > Secția anestezie terapie intensivă – 25 paturi
- > Unitatea primire urgențe – SMURD – 5 paturi
- > Compartiment dermatovenerologie – 12 paturi
- > Centru de sănătate mintală – adulți și copii
- > Secția psihiatrie – 75 paturi
- > Secția ORL – 25 paturi
- > Secția chirurgie generală – 75 paturi
- > Compartiment chirurgie plastică microchirurgie reconstructivă – 20 paturi
- > Compartiment chirurgie și ortopedie infantilă – 15 paturi
- > Secția obstetrică-ginecologie – 67 paturi
- > Secția neonatologie – 44 paturi
- > Compartiment neurochirurgie – 8 paturi
- > Compartiment urologie – 20 paturi
- > Compartiment oftalmologie – 12 paturi
- > Serviciul de anatomie patologică
- > Laborator analize medicale
- > Secția ortopedie și traumatologie – 30 paturi

Sursa: <https://revista22.ro/>

Un alt indicator care evidențiază evoluția infrastructurii medicale îl reprezintă **numărul de paturi din unitățile medicale**, evoluția acestui indicator fiind evidențiată în tabelul următor:

Tabel 5.14. Evoluția numărului de paturi
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

Categoriile de unități sanitare	Tip proprietate	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
În spitale (inclusiv în centre de sanatate)	Proprietate publică	800	883	883	883	883	883	883	883	883
În centre medicale de specialitate cu paturi de spital	Proprietate privată	0	0	0	0	0	0	0	54	54
În puncte de lucru ale centrelor de dializă	Proprietate privată	0	0	0	0	0	0	0	36	36
În creșe	Proprietate publică	160	360	360	0	0	0	0	0	0

După cum se observă, în ultimii ani numărul de paturi din proprietatea publică a rămas constant, în schimb în anul 2018 au fost înființate 90 de paturi în unitățile proprietate privată, care s-au menținut și în anul 2019.

În ceea ce privește unitățile sanitare cu capital privat din Municipiul Piatra Neamț, Direcția de Sănătate Publică Neamț are în evidență următoarele tipuri:

- > 62 cabinete de medicină de familie
- > 17 cabinete de medicină generală
- > 112 cabinete medicale de specialitate
- > 117 cabinete stomatologice
- > 20 laboratoare tehnică dentară
- > 10 cabinete fizio-kinetoterapie
- > 5 laboratoare analize medicale
- > 1 cabinet radiologie dentară
- > 1 cabinet individual de psihologie.

5.2.1.3. Structura și evoluția personalului medical

Datele privind personalul medical creează o imagine a resurselor umane disponibile să ofere asistență medicală pentru populație.

Din punctul de vedere al medicilor (inclusiv stomatologi), Regiunea Nord-Est se plasează pe locul 3, cu 12,8% din totalul pe țară. În cadrul regiunii, pe primul loc se află județul Iași, cu 45,5% din totalul pe regiune, urmat de jud. Bacău (14,3%), jud. Suceava (13,6%) și jud. Neamț (11,7%).

În ceea ce privește personalul sanitar mediu, Regiunea Nord-Est se plasează pe locul 2, cu 15,7% din totalul pe țară. Ierarhia pe județe este aceeași ca și în cazul medicilor, județul Neamț fiind pe locul 4, cu 13,7% din totalul regiunii.

Mai relevant este, însă, numărul de medici raportat la populație. În acest sens, media pe regiune este de 25,9 medici la 10.000 locuitori. Valoarea echivalentă pentru județul Neamț este apropiată de cea a regiunii, respectiv 21,2 medici la 10.000 de locuitori, din acest punct de vedere județul plasându-se pe locul 2 în

Sursa: <https://thenounproject.com/SBTS/>

regiune, precedat doar de județul Iași (48,8 medici la 10.000 locuitori).

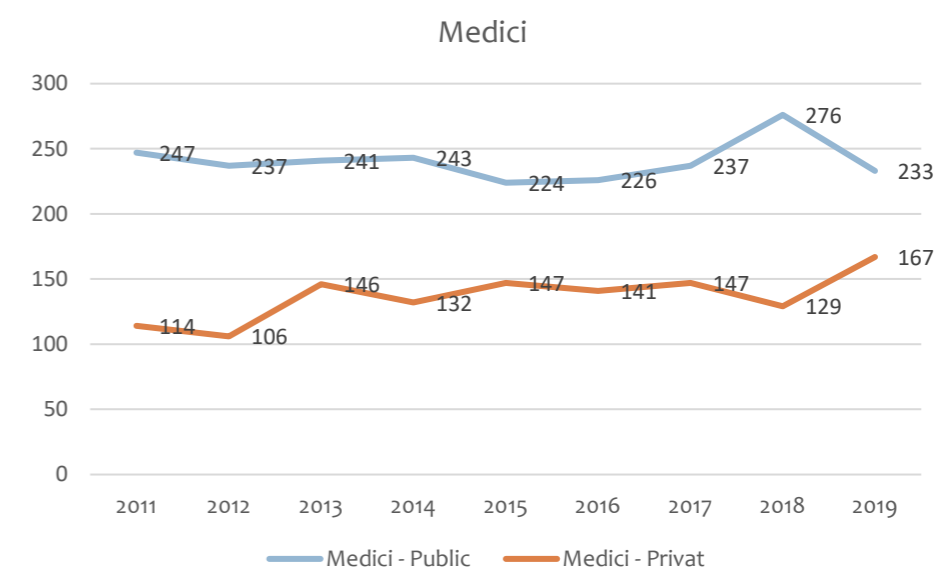
Raportul numărului de medici raportat la populație pentru Municipiul Piatra Neamț este de 35,8 medici la 10.000 locuitori, superior mediei pe regiune și județ, ceea ce este normal pentru mediul urban.

Evoluția personalului medical din Municipiul Piatra Neamț este prezentată în tabelul de mai jos:

Tabel 5.15. Evoluția personalului medical
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

Categorie cadre medicale	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Total									
Medici	361	343	387	375	371	367	384	405	400
Stomatologi	99	98	93	91	100	104	123	125	133
Farmacisti	91	107	89	110	122	106	113	126	125
Personal sanitar mediu	1145	1191	1262	1226	1253	1280	1285	1531	1951
Sistemul public									
Medici	247	237	241	243	224	226	237	276	233
Stomatologi	8	7	5	5	3	0	3	6	10
Farmacisti	4	4	4	5	6	5	5	7	4
Personal sanitar mediu	826	867	904	928	989	1017	980	1112	1085
Sistemul privat									
Medici	114	106	146	132	147	141	147	129	167
Stomatologi	91	91	88	86	97	104	120	119	123
Farmacisti	87	103	85	105	116	101	108	119	121
Personal sanitar mediu	319	324	358	298	264	263	305	419	866

Pentru evidențierea evoluției personalului medical pe cele două tipuri de proprietate a infrastructurii (public/privat), datele din tabel au fost transpuse în graficele următoare:

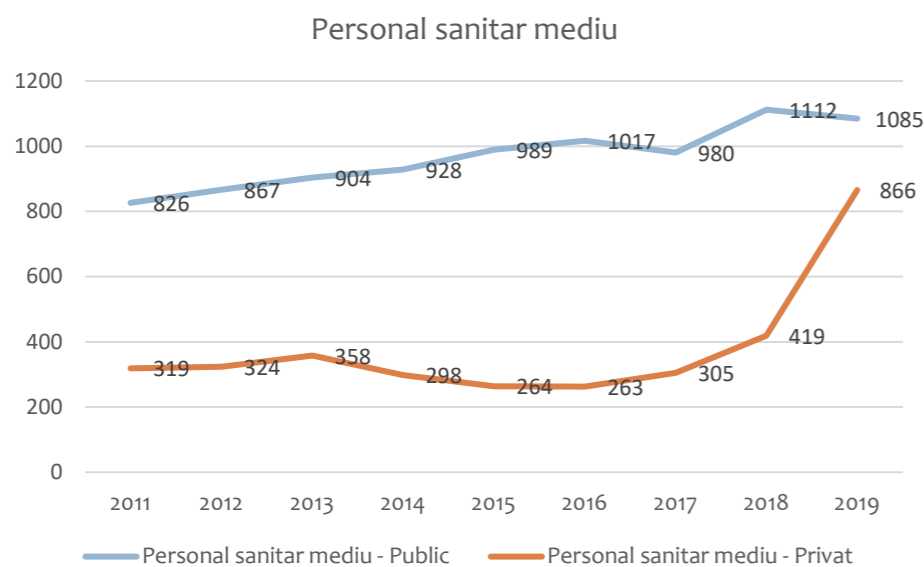
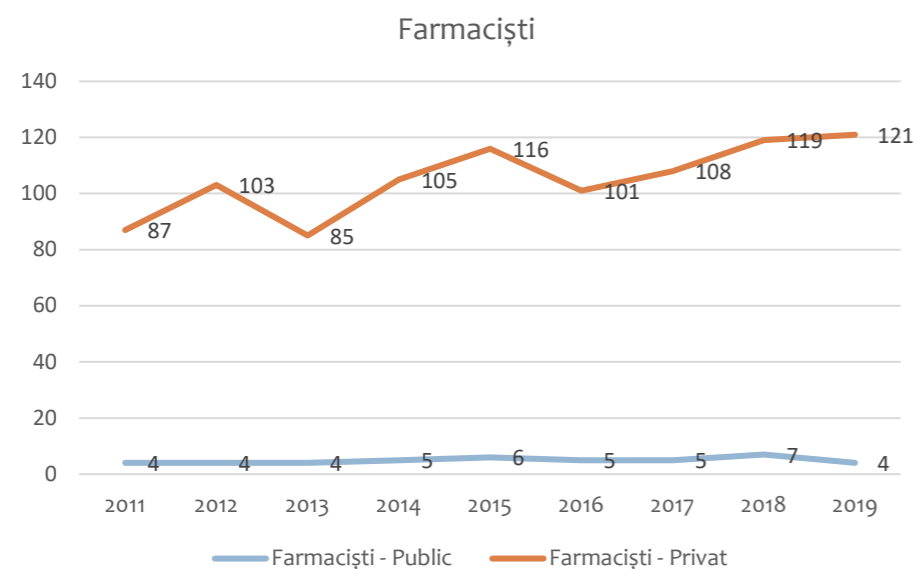
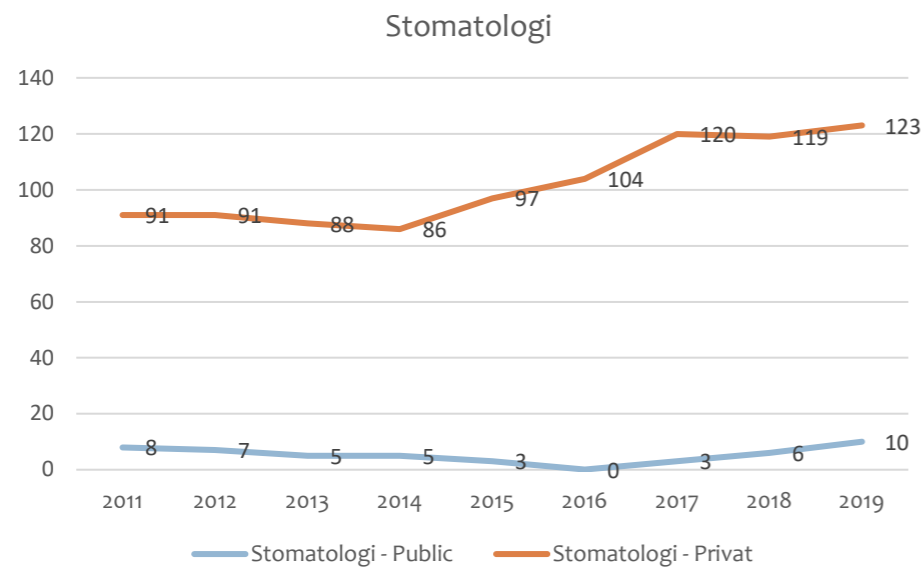

Fig. 5.27. Evoluția personalului medical, sistem public/privat, 2011-2019
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

După cum se observă, există un număr mai mare al personalului medical în sectorul public doar în ceea ce privește medicii și personalul sanitar mediu, acest fapt datorându-se existenței spitalului județean, care este proprietate publică.

În cazul **medicilor**, pentru sectorul public se constată o evoluție fluctuantă, marcată de o scădere puternică în ultimul an, care aduce valoarea la una inferioară celei din 2011. În schimb, pentru sectorul privat, evoluția este aproape constantă, cu niște vârfuri de creștere în 2013 și 2019.

În ceea ce privește **personalul sanitar mediu**, pentru sectorul public se constată o creștere aproape constantă, cu o scădere relativ mică în anul 2019. Pentru sectorul privat, după o perioadă de scădere, urmează o creștere tot mai accentuată în ultimii ani ai analizei.

Pe de altă parte, pentru celelalte categorii de personal medical - **stomatologi și farmaciști** - personalul din domeniul privat este mai numeros, iar evoluția acestora, deși fluctuantă, este mult mai mare decât în cazul sectorului public.

În concluzie, **sistemul medical din Municipiul Piatra Neamț este bine dezvoltat în ceea ce privește numărul de unități spitalicești, înregistrând o creștere a personalului medical care activează în unități medicale din sectorul privat în defavoarea celui public.** Totuși, investițiile în sănătate trebuie continuate și chiar intensificate, în vederea asigurării dotării cu aparatură medicală, precum și pentru intervenții de reabilitare și modernizare. Sectorul medical privat este în continuă dezvoltare, cu o creștere în ceea ce privește infrastructura în ultimii ani.

Elementele care vor sta la baza propunerilor de investiții în sănătate se regăsesc în analiza de oportunitate realizată pentru acest domeniu.

Răspunsurile la chestionarul on-line, în cadrul procesului de consultare publică, relevă la nivelul municipiului o preponderență îngrijorătoare a persoanelor care s-au declarat nemulțumite sau foarte nemulțumite (66%), în ceea ce privește **calitatea serviciilor medicale**, față de cele mulțumite sau foarte mulțumite (doar 30%).

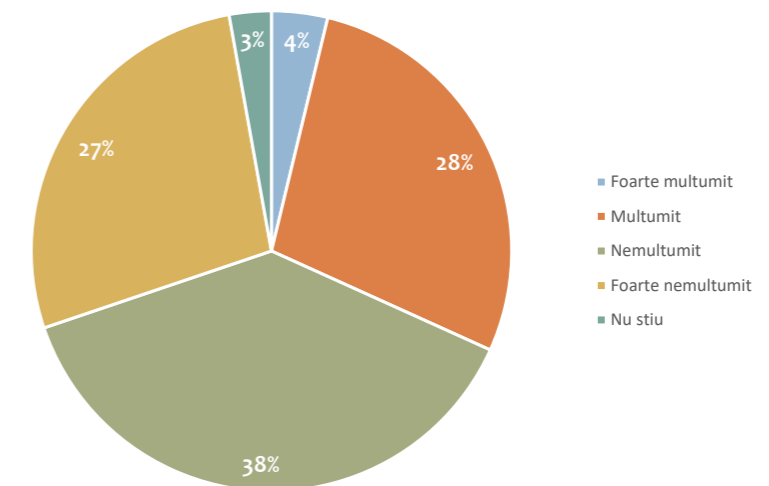

Fig. 5.28. Gradul de mulțumire în ceea ce privește calitatea serviciilor medicale

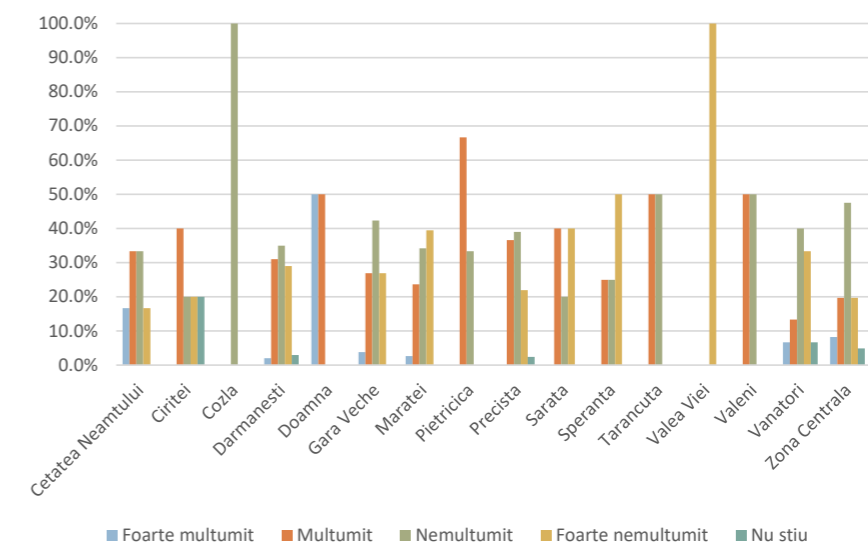

Fig. 5.29. Gradul de mulțumire în ceea ce privește calitatea serviciilor medicale (la nivel de cartier)

Din analiza răspunsurilor la nivel de cartier, se constată următoarele:

- La extrema pozitivă, respectiv a răspunsurilor majoritare din categoria mulțumiți și foarte mulțumiți, se află locuitorii din cartierele Doamna, Pietricica;
- Un procent aproximativ egal de locuitori foarte mulțumiți sau mulțumiți, respectiv nemulțumiți sau foarte nemulțumiți corespunde cartierelor Cetatea Neamțului, Cîrtei, Speranța, Țărăncuța și Văleni;
- La extrema negativă, respectiv a răspunsurilor majoritare din categoria nemulțumiți și foarte nemulțumiți se regăsesc cartierele Cozla, Dărmănești, Gara Veche, Mărăței, Precista, Sarata, Valea Viei, Vânători și Zona Centrală.

De asemenea, la întrebarea referitoare la gradul de mulțumire față de numărul de spitale/maternități, se constată o preponderență importantă a persoanelor care s-au declarat nemulțumite sau foarte nemulțumite (77%), față de cele mulțumite sau foarte mulțumite (doar 20%). Una dintre principalele cauze ale acestei nemulțumiri este existența unei singure unități spitalicești județene și absența unui spital municipal.

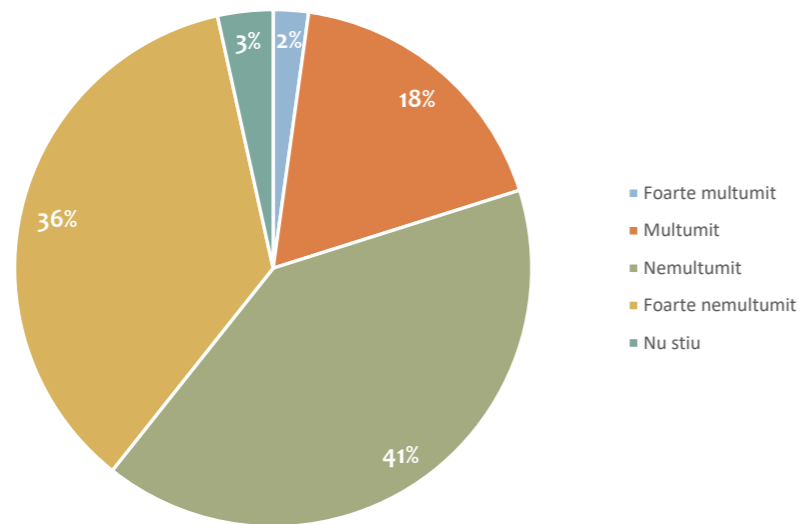

Fig. 5.30. Gradul de mulțumire în ceea ce privește numărul de spitale/maternități

Valori procentuale similare se constată și în ceea ce privește gradul de mulțumire față de dotarea spitalelor/cabinetelor medicale, cu un procent foarte ridicat al persoanelor care s-au declarat nemulțumite sau foarte nemulțumite (75%), față de cele mulțumite sau foarte mulțumite (doar 21%).

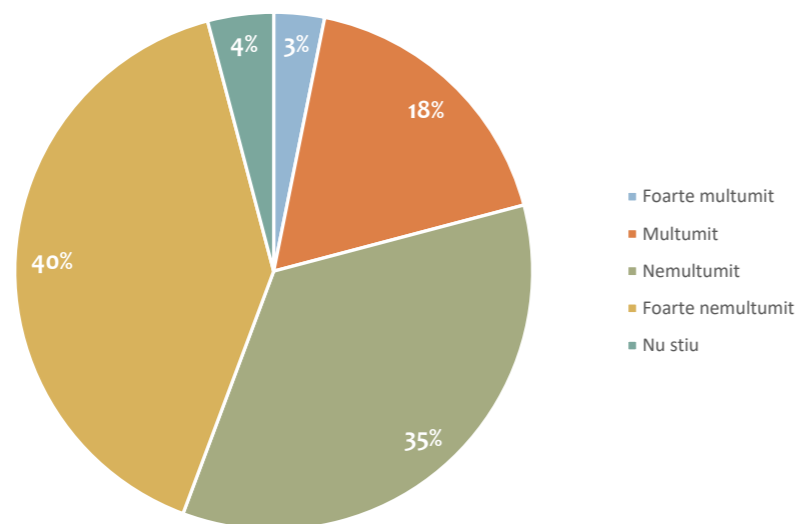

Fig. 5.31. Gradul de mulțumire în ceea ce privește dotarea din spitale/cabinete medicale

Răspunsurile la nivelul fiecărui cartier sunt reprezentate grafic mai jos:

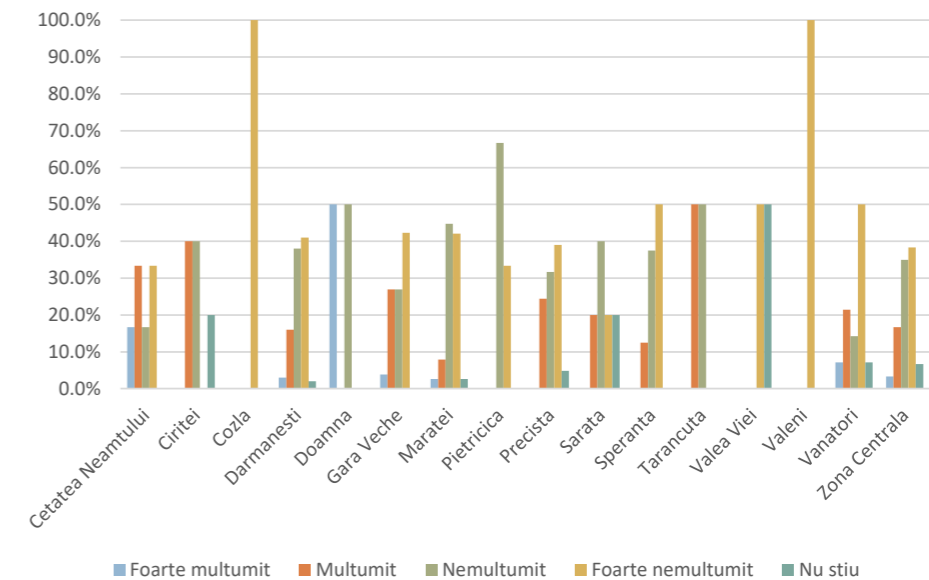

Fig. 5.32. Gradul de mulțumire în ceea ce privește dotarea din spitale/cabinete medicale (la nivel de cartier)

- Din analiza răspunsurilor, se constată faptul că, exceptând cartierele Cetatea Neamțului și Doamna, în care păreri au fost împărțite aproximativ egal, toate celelalte cartiere marchează o preponderență a răspunsurilor negative, referitoare la acest aspect.

În schimb, în ceea ce privește numărul de cabinete medicale de familie, la nivelul municipiului se constată o preponderență a persoanelor care s-au declarat mulțumite sau foarte mulțumite (59%), față de cele nemulțumite sau foarte nemulțumite (36%).

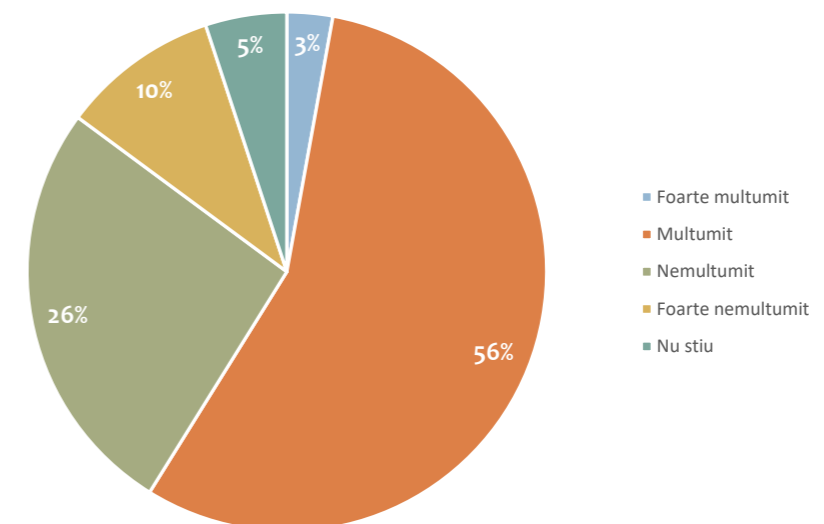

Fig. 5.33. Gradul de mulțumire în ceea ce privește numărul de cabinete medicale de familie

Analizând răspunsurile la nivelul fiecărui cartier, răspunsurile sunt reprezentate grafic mai jos, sub forma procentelor pe fiecare cartier în parte:

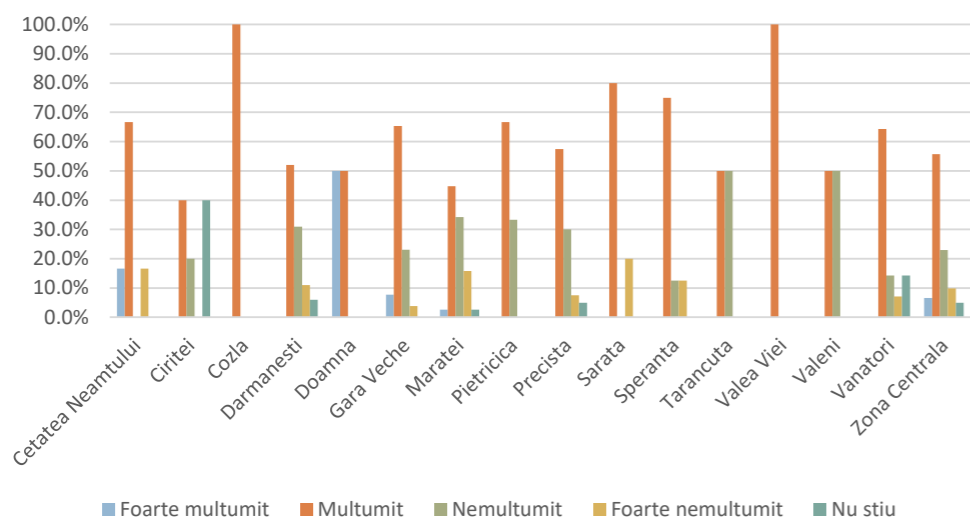

Fig. 5.34. Gradul de mulțumire în ceea ce privește numărul de cabinete medicale de familie (la nivel de cartier)

Din analiza răspunsurilor la nivel de cartier, se constată următoarele:

- Un procent aproximativ egal de locuitori foarte mulțumiți sau mulțumiți, respectiv nemulțumiți sau foarte nemulțumiți corespunde cartierelor Țărăncuța și Văleni;
- Pentru toate celelalte cartiere, este preponderent numărul de răspunsuri pozitive.

Un nivel și mai ridicat de mulțumire se manifestă în ceea ce privește numărul de farmacii, cu o majoritate de 92% persoane care s-au declarat mulțumite sau foarte mulțumite, față de numai 6% nemulțumite sau foarte nemulțumite.

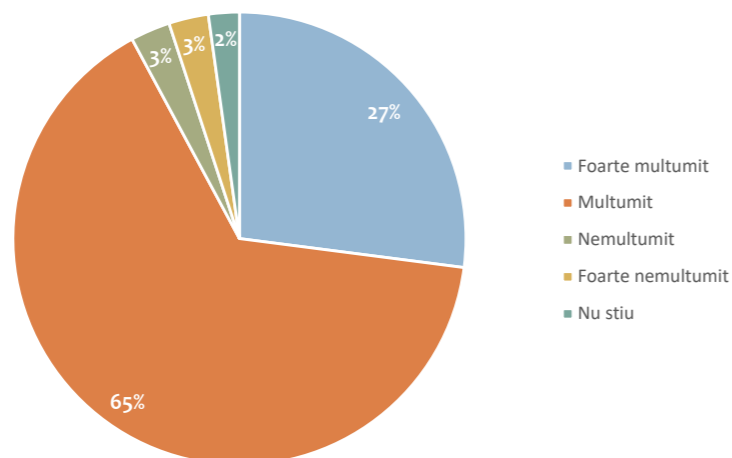

Fig. 5.35. Gradul de mulțumire în ceea ce privește numărul de farmacii

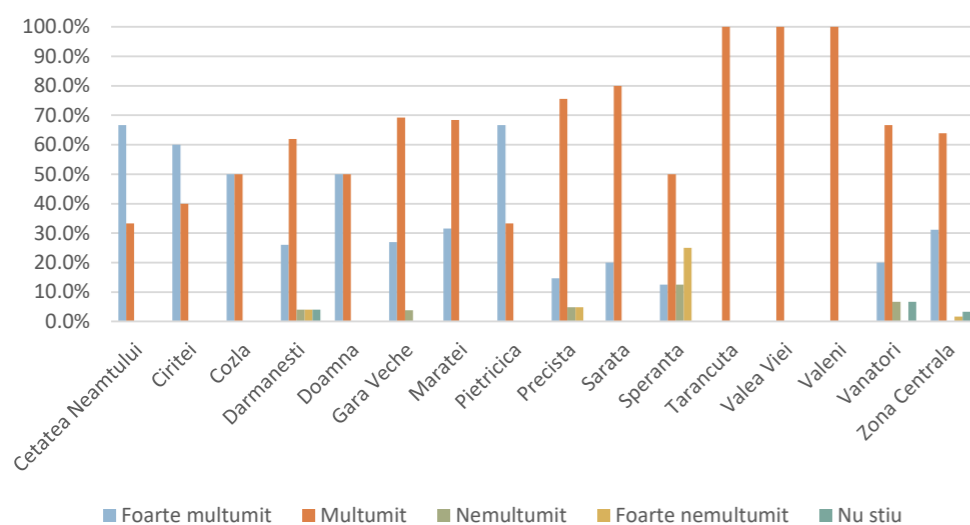

Fig. 5.36. Gradul de mulțumire în ceea ce privește numărul de farmacii (la nivel de cartier)

5.3. Sistemul de asistență socială

5.3.1. Aspecte generale

Asistența socială este o parte a protecției sociale și are drept obiectiv protejarea persoanelor care, din motive de natură economică, fizică, psihică sau socială, nu au posibilitatea să își asigure nevoile sociale, să își dezvolte propriile capacități și competențe pentru a se integra social. Accesul la beneficii și servicii sociale reprezintă un mijloc de întărire a coeziunii sociale și de reducere a excluderii sociale.

Gradul de civilizație și dezvoltare a unei societăți se măsoară în mod determinant și prin sistemul de protecție socială existent în societatea respectivă, prin măsura în care mecanismele de redistribuire a veniturilor și sistemul serviciilor sociale reușesc să asigure un nivel de trai acceptabil și șanse egale de participare la viața socială pentru toți cetățenii.

Asistența socială poate fi definită ca un ansamblu de instituții, programe, măsuri, activități profesionalizate, servicii specializate de protejare a persoanelor, grupurilor, comunităților cu probleme speciale, aflate temporar în dificultate, care din cauza unor motive de natură economică, socio-culturală, biologică sau psihologică nu au posibilitatea de a realiza prin mijloace și eforturi proprii un mod normal, decent de viață.

Unul dintre cele mai importante concepte în cadrul asistenței sociale este incluziunea socială, ce este compusă, în viziunea Uniunii Europene, din construirea unei piețe a muncii inclusive, asigurarea unei locuințe decente pentru toți indivizii, eliminarea discriminărilor indivizilor cu dizabilități, a imigranților sau a minorităților etnice.

Nevoia socială individuală sau de grup este contracarată de asistența socială prin prestația socială, în bani sau în natură, ce cuprinde alocațiile familiale, ajutoarele sociale și speciale către familii sau persoane, în funcție de nevoile și veniturile acestora.

Din punctul de vedere al măsurilor de asistență socială, acestea se împart în:

- prestații de asistență socială (alocații familiale, ajutoare, indemnizații)
- servicii sociale.

Prestațiile de asistență socială reprezintă transferuri financiare care pot fi acordate pe o perioadă determinată și cuprind: alocații familiale, ajutoare sociale, indemnizații. Finanțarea prestațiilor de asistență socială se realizează, în principal, din bugetul de stat și din bugetele locale, conform legilor speciale care reglementează acordarea acestor prestații.

Sursa: www.freepik.com

Serviciile sociale reprezintă ansamblul complex de măsuri și acțiuni realizate pentru a răspunde nevoilor sociale ale persoanelor, familiilor, grupurilor sau comunităților în vederea prevenirii și depășirii unor situații de dificultate, vulnerabilitate sau dependență pentru creșterea calității vieții și promovarea coeziunii sociale.

Serviciile sociale, alături de prestațiile sociale, precum și de alte sisteme de securitate socială, intervin pentru soluționarea unor probleme potențial generatoare de excludere socială și au ca beneficiari copiii și familia, persoanele vârstnice, persoanele cu handicap, persoanele fără adăpost, persoanele abuzate, persoanele dependente de consumul de droguri, alcool sau alte substanțe toxice, bolnavii cronici și persoanele care suferă de boli incurabile.

În același context, în **Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030** se stipulează câteva obiective de atins, respectiv: reducerea numărului de persoane care trăiesc sub pragul de sărăcie, stimularea participării pe piața muncii a persoanelor apte de muncă, dezvoltarea sistemului de protecție și asistență socială.

De asemenea, unul dintre cele 17 obiective de dezvoltare durabilă ale **Agendei 2030 - FĂRĂ SĂRĂCIE** - prevede „eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context”.

România înregistrează o pondere ridicată a persoanelor care suferă de deprivare materială severă, raportată la media UE. Conform datelor INS din 2018 procentul de persoane care suferă de deprivare materială severă era de 23,8%.

Politica guvernamentală în domeniul asistenței sociale vizează o serie de măsuri destinate combaterii

excluziunii sociale și promovării incluziunii sociale, într-o construcție de sistem coerentă, cu un management eficient, tinzând spre o îmbunătățire permanentă a diverselor măsuri de suport financiar destinate familiei, copiilor, persoanelor aflate în situație de risc, precum și spre o consolidare și dezvoltare a rețelei de servicii sociale.

Țintele care se doresc a fi atinse la orizontului anului 2030 sunt:

- ▶ Eradicarea sărăciei extreme pentru toți cetățenii;
- ▶ Reducerea cu cel puțin jumătate a numărului de cetățeni care trăiesc în sărăcie relativă;
- ▶ Consolidarea sistemului național unitar a serviciilor de intervenție de urgență, reabilitare ulterioară și compensare a pierderilor în caz de calamități naturale, accidente industriale sau evenimente climatice extreme.

5.3.2. Structura DGASPC. Descriere

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Neamț, ca instituție publică de interes județean cu personalitate juridică, înființată prin Hotărârea nr. 99/2004 a Consiliului Județean Neamț, are rolul de a asigura la nivel județean, aplicarea politicilor și strategiilor de asistență socială în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor singure, persoanelor vârstnice, persoanelor cu handicap, precum și oricăror persoane aflate în nevoie.

Serviciile de specialitate ale DGASPC Neamț sunt următoarele:

■ Componenta protecția dreptului copilului

- La data de 31 decembrie 2019, în evidențele DGASPC Neamț figurau 1377 de copii cu măsură de protecție, distribuția cazurilor fiind următoarea:

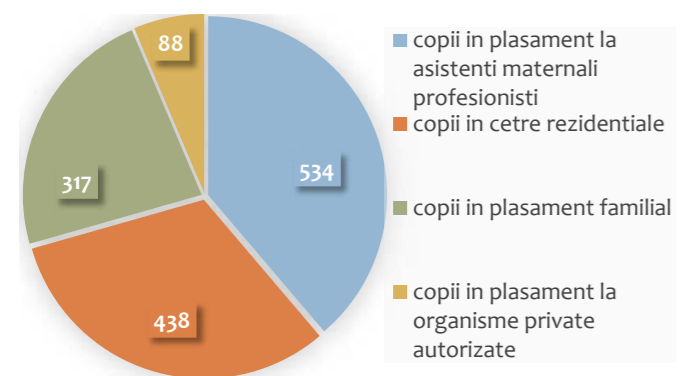

Fig. 5.37. Copii cu măsură de protecție, DGASPC Neamț, 2019

(Sursă: Raport activitate DGASPC, 2019)

Responsabilitatea dezvoltării și administrării serviciilor sociale revine autorităților administrației publice locale. Serviciile sociale specializate sunt dezvoltate și finanțate de către **Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului**, iar Serviciul Public de Asistență Socială local are responsabilitatea administrării și gestionării serviciilor sociale primare.

Domeniul asistenței și protecției sociale este un domeniu cu implicații foarte puternice în viața economico-socială, în cadrul căruia se pot distinge mai multe problematice sau subdomenii, dintre care cele mai importante sunt protecția copilului, protecția persoanelor adulte cu dizabilități, protecția persoanelor vârstnice, protecția victimelor violenței în familie.

- 534 de copii ce aveau instituită măsură de protecție plasament la asistent maternal profesionist și în evidențele DGASPC Neamț erau angajați 399 de asistenți maternali profesioniști.
- 317 copii care aveau măsură de protecție plasament familial dintre care 258 erau plasați la rude până la gradul IV iar 59 erau plasați la alte familii sau persoane.
- aveau măsură de protecție în centrele rezidențiale aflate în subordinea DGASPC Neamț 438 de copii/tineri.
- Numărul total al copiilor care la data de 30 iunie 2020 beneficiau de măsuri de protecție era de 1304.
- În structura DGASPC Neamț sunt și două centre de zi - **Complexul de Servicii de Zi Piatra Neamț și Centrul de Recuperare de Zi pentru Copilul cu Dizabilități Piatra Neamț** - care oferă servicii diverse pentru copiii din sistemul de protecție dar mai ales celor din comunitate, scopul fiind prevenirea separării de familie dar și oferirea de servicii și terapii de specialitate pentru copiii cu dizabilități proveniți din familii vulnerabile.
- **Biroul de prevenire a abandonului și instituționalizării copiilor aflați în situații de risc**: în anul 2019 au fost 144 de cazuri de copii aflați în dificultate sesizate de unități sanitare.
- **Serviciul pentru copilul maltratat**: în anul 2019, în cadrul Serviciului pentru Copilul Maltratat al

DGASPC Neamț a fost sesizat un număr de 586 de cazuri de copii aflați în situații de maltrare.

- **Serviciul de Evaluare Complexă a Copilului**: la data de 31.12.2019 în evidențele DGASPC Neamț existau 2123 copii încadrați în grad de handicap.
- **Componenta protecția drepturilor persoanelor adulte cu dizabilități**
  - **Serviciul de Evaluare Complexă a Persoanelor Adulte cu Handicap** are ca obiect de activitate evaluarea complexă a persoanelor care solicită încadrare în grad de handicap sau orientare profesională
  - **Secretariatul Comisiei de Evaluare a Persoanelor Adulte cu Handicap**
  - În anul 2019, în cadrul Secretariatului Comisiei de Evaluare a Persoanelor Adulte cu Handicap Neamț au fost primite de la Serviciul de Evaluare a Persoanelor Adulte cu Handicap 5996 de dosare cu propunere de încadrare/neîncadrare într-un grad de handicap. Pana la 31.12.2019, Comisia de Evaluare a Persoanelor Adulte cu Handicap Neamț a emis un număr de 5525 certificate de încadrare în grad de handicap, din care 1907 cazuri noi.

- **Serviciul Evidență și Stabilire Beneficii Asistență Socială**: la data de 31.12.2019 erau în evidență 19.675 de persoane cu handicap dintre care 18.621 de persoane cu dizabilități, beneficiare de prestații, restul fiind persoane instituționalizate
- Centre rezidențiale pentru persoane adulte cu dizabilități
  - » Centrul de îngrijire și asistență Bozienii de Sus, comuna Ruginoasa – 68 beneficiari
  - » Centrul de Îngrijire și Asistență Oșlobeni, comuna Bodești – 54 de beneficiari
  - » Centrul de Îngrijire și Asistență Târgu Neamț - 60 de beneficiari
  - » Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihică Războieni – 170 de beneficiari
  - » Centrul de Recuperare și Reabilitare a Persoanelor cu Handicap Păstrăveni – 202 de beneficiari
  - » Complexul de Servicii pentru Persoane Adulte cu Handicap Roman – 114 de beneficiari
- La data de 30 iunie 2020, numărul total al persoanelor adulte cu handicap aflate în centrele rezidențiale din subordinea DGASPC Neamț era de 665.

5.3.3. Structura DAS. Descriere

Direcția de Asistență Socială a Municipiului Piatra Neamț este structura specializată în administrarea și acordarea beneficiilor de asistență socială și a serviciilor sociale, cu personalitate juridică, înființată în subordinea Consiliului Local al Municipiului Piatra Neamț, cu scopul de a asigura aplicarea politicilor sociale în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor vârstnice, persoanelor cu dizabilități, precum și altor persoane, grupuri sau comunități aflate în nevoie specială.

Direcția de Asistență Socială are 7 servicii sociale licențiate, care se acordă prin:

- ♦ **Centrul de zi pentru preșcolari Castani;**
- ♦ **Centrul de sprijin și asistență de specialitate pentru copii;**
- ♦ **Centrul social Împreună;**
- ♦ **Centrul social Pietricica;**
- ♦ **Centrul de îngrijiri la domiciliu pentru persoane vârstnice;**
- ♦ **Cantina socială;**
- ♦ **Centrul de cazare temporară a persoanelor fără adăpost.**

În aplicarea politicilor sociale în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor vârstnice, persoanelor cu dizabilități, precum și altor persoane, grupuri sau comunități aflate în nevoie socială, **Direcția de Asistență Socială** îndeplinește, în principal, următoarele **funcții**:

- de realizare a diagnozei sociale la nivelul unității administrativ-teritoriale respective, prin evaluarea nevoilor sociale ale comunității, realizarea de sondaje și anchete sociale, valorificarea potențialului comunității în vederea prevenirii și depistării precoce a situațiilor de neglijare, abuz, abandon, violență, a cazurilor de risc de excluziune socială etc.;
- de coordonare a măsurilor de prevenire și combatere a situațiilor de marginalizare și excludere socială în care se pot afla anumite grupuri sau comunități;
- de strategie, prin care asigură elaborarea strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale și a Planului anual de acțiune, pe care le supune spre aprobare consiliului local;
- de execuție, prin asigurarea mijloacelor umane,

- materiale și financiare necesare pentru abordarea beneficiilor de asistență socială și furnizarea serviciilor sociale;
- de administrare a resurselor financiare, materiale și umane pe care le are la dispoziție;
- de comunicare și colaborare cu serviciile publice deconcentrate ale ministerelor și ale altor autorități ale administrației publice centrale, cu alte instituții care au responsabilități în domeniul asistenței sociale, cu serviciile publice locale de asistență socială din alte unități administrativ-teritoriale, cu reprezentanții furnizorilor privați de servicii sociale, precum și cu persoanele beneficiare;
- de promovare a drepturilor omului, a unei imagini pozitive a persoanelor, familiilor, grupurilor vulnerabile;
- de reprezentare a unității administrativ-teritoriale în domeniul asistenței sociale.

Direcția de Asistență Socială cuprinde:

- :: **Serviciul de Asistență Socială**
  - Compartiment protecție socială
  - Compartiment asistenți sociali
  - Compartiment îngrijiri comunitare
  - Centrul de cazare temporară a persoanelor fără adăpost
- :: **Serviciul pentru educație timpurie antepreșcolară**
  - Creșa Carpați
  - Creșa Centru
  - Creșa Mărăței
  - Creșa Precista
  - Creșa Dărmănești
  - Compartiment contracte și servicii sociale
  - Compartiment administrare creșe
- :: **Serviciul protecția și promovarea drepturilor copilului**
  - Centrul de zi pentru Preșcolari „Castani”
  - Compartiment protecția copilului
- :: **Serviciul asistență medicală școlară și servicii specializate pentru copii**
  - Compartiment asistență medicală comunitară
  - Compartiment asistență medicală școlară
  - Centrul de sprijin și asistență de specialitate pentru copii
- :: **Compartimentul Centrul Local de Resurse în Economia Socială**
- :: **Centrul Social Împreună**
- :: **Centrul Social Pietricica**
  - Compartiment evidență alimente și preparare hrană
  - Compartiment specialitate asistență medicală

- :: **Cantina socială**
- :: **Compartiment comunicare, secretariat și registratură**
- :: **Compartiment audit public intern**
- :: **Compartiment achiziții publice, logistică, PSI**
- :: **Serviciul buget, contabilitate, IT**
- :: **Birou resurse umane, juridic, sănătate și securitatea muncii.**

Serviciul de asistență socială are ca obiect principal de activitate asigurarea măsurilor de asistență socială pentru protejarea persoanelor care, datorită unor motive de natură economică, fizică, psihică, medicală sau socială, nu au posibilitatea să își asigure nevoile sociale, să își dezvolte propriile capacități sau competențe pentru integrarea socială.

Serviciul de asistență socială realizează măsurile de asistență socială în domeniul protecției familiei, persoanelor singure, persoanelor vârstnice, persoanelor cu handicap, precum și a oricăror persoane aflate în nevoie.

În anul 2019, au fost furnizate următoarele **servicii de asistență socială**:

- Prevenirea și combaterea marginalizării sociale
- Acordarea ajutoarelor sociale: 204 familii beneficiare de ajutor social în plată, respectiv 552 persoane beneficiare
- Acordarea dreptului la alocația pentru susținerea familiei pentru beneficiarii de ajutor social: 40 de familii beneficiare de alocație pentru susținere
- Acordarea ajutoarelor de urgență pentru situații de necesitate datorate calamităților naturale, incendiilor și pentru situații deosebite: 124 de familii beneficiare
- Acordarea unui număr de 10 ajutoare de înmormântare pentru beneficiarii de ajutor social sau persoane fără adăpost și aparținători
- Acordarea gratuității transportului urban cu mijloace de transport în comun pentru:
  - > Veterani de război: 51 abonamente - media/lună
  - > Persoane cu handicap accentuat și grav, însoțitorii/asistenții personali: 714 beneficiari/lună
  - > Elevi din familii cu venit mic: 259 beneficiari - media/lună
  - > Beneficiari de ajutor social persoane apte de muncă: 55 beneficiari - media/lună
  - > Pensionari cu pensia până la 1200 lei și care domiciliază în cartiere limitrofe: 169 beneficiari - media/lună
- Acordarea ajutorului pentru încălzirea locuinței: 1580 beneficiari

- Asigurarea creșterii calității vieții persoanelor rome, prin activitatea expertului local pentru rome
- Asigurarea creșterii calității vieții tinerilor care provin din centrele de plasament și din familiile defavorizate socio-economic
- Asigurarea creșterii calității vieții persoanelor vârstnice aflate în situație de risc de marginalizare și excludere socială
- Asigurarea creșterii calității vieții persoanelor adulte fără adăpost aflate în risc de marginalizare și excludere socială
- Asistență socială a persoanelor vârstnice și cu handicap
- Compartimentul asistenți sociali:
  - 40 anchete sociale la domiciliu
  - 220 activități de informare și consilier a asistenților personali
  - Monitorizarea activității asistenților personali
  - Acordarea indemnizației pentru concediul de creștere a copilului.

Centrul de cazare temporară a persoanelor fără adăpost este o unitate de asistență socială cu un număr de 40 de locuri disponibil, care este ocupat la capacitate maximă în perioada sezonului rece. Centrul are drept **obiective**:

- ▶ **Asigurarea nevoilor de bază**
- ▶ **Insertia/reinsertia socio-profesională a persoanelor fără adăpost**
- ▶ **Îmbunătățirea calității vieții acestora**
- ▶ **Creșterea securității sociale**
- ▶ **Asigurarea unei rețele de suport la nivel comunitar pentru persoanele fără adăpost.**

Cantina socială are scopul de a asigura pregătirea și servirea mesei calde pentru prânz și cină, zilnic, în mod gratuit și contra cost, pentru un număr de aproximativ 938 locuri anual.

În anul 2019 s-au primit 1093 cereri privind acordarea serviciilor de cantină și s-au acordat un număr de 938 de locuri în mod gratuit, precum și un număr de 49 de locuri contra cost. Totodată, au beneficiat de servicii gratuite de cantină un număr mediu de 50 de elevi din cadrul Centrului de Sprijin și Asistență Specializată pentru Copii, precum și un număr mediu de 23 preșcolari din cadrul Centrului de Zi Castani.

Centrul de îngrijiri la domiciliu pentru persoane vârstnice

Misiunea centrului este de a acorda servicii persoanelor vârstnice dependente medico-social, în vederea asigurării nevoilor existențiale, prevenirii și

limitării excluziunii și marginalizării sociale, preservării stării de sănătate, asigurării unei vieți decente și demne.

În anul 2019, numărului total de ore de îngrijiri la domiciliu a fost de 7793, asigurate de cei 7 specialiști ai centrului.

Centrul Social Împreună are misiunea de a asigura protecție socială tinerilor din municipiul Piatra Neamț care provin din centrele de plasament, precum și tinerilor aflați în situație de vulnerabilitate, în risc de marginalizare și excludere socială.

Capacitatea de cazare a centrului este de 52 de locuri.

Centrul cuprinde spații generoase, cu funcționalități diverse, cu **dotări moderne și o aparatură de ultimă generație**:

- Spații de cazare
- Spațiu de preparare a hranei cu sală de mese destinată dobândirii abilităților de preparare a hranei
- Sală de sport
- Sală IT
- Sală de recreere pentru activități de vizualizare a materialelor video
- Sală de lectură
- Sală de activități de educație nonformală și informală
- Sală de joacă pentru copiii beneficiarilor.

În anul 2019 s-au acordat servicii sociale de specialitate pentru un număr de 48 beneficiari/medie lunară, dintre care 20 sunt copii.

Serviciul protecția și promovarea drepturilor copilului

Activitatea în cadrul serviciului constă în acordarea de beneficii și servicii în vederea prevenirii separării copilului de părinții săi, precum și pentru sprijinirea acestora în ceea ce privește creșterea și îngrijirea copiilor lor.

Compartimentul protecția copilului

În decursul anului 2019, compartimentul a primit un număr de 9213 solicitări pentru:

- Alocații de stat pentru copii
- Alocații pentru susținerea familiei
- Stimulent educațional sub formă de tichet social pentru grădiniță

Alte activități desfășurate în anul 2019 sunt:

- Distribuirea gratuită a 172 cutii lapte praf pentru 55 beneficiari
- 44 de anchete sociale în vederea completării dosarului pentru „Bani de Liceu”/Euro 200
- 396 anchete sociale în vederea completării

- dosarelor pentru încadrarea copilului în grad de handicap, pentru servicii de terapie recuperatorie și în vederea orientării/reorientării școlare a copilului
- 310 dosare evaluate pentru creșe
  - 163 anchete sociale în vederea completării dosarului de reevaluare a împrejurărilor care au stat la baza instituirii unei măsuri de protecție specială
  - 114 dosare pentru acordarea de servicii sociale în centre de zi pentru copii
  - 327 dosare pentru copii aflați în situație de risc
  - 15 copii monitorizați pentru care s-a emis sentință civilă de instituire a tutelei și 38 copii pentru care s-a dispus delegarea autorității părintești
  - 39 anchete sociale pentru completarea dosarului necesare în vederea delegării autorității părintești
  - 31 de dosare pentru instituirea unei măsuri de protecție specială
  - 14 recomandări pentru emiterea atestatului de asistent maternal profesionist și 22 de anchete pentru familii care doresc să primească în vacanțe copii care beneficiază de măsură de protecție specială
  - 21 de anchete sociale efectuate la solicitarea altor instituții
  - 323 adrese către alte instituții
  - O documentație pentru acordarea unui ajutor financiar excepțional.

Centrul de zi pentru preșcolari Castani

Serviciile centrului de zi sunt destinate copiilor cu vârste cuprinse între 3-6 ani, iar în cursul anului 2019 au beneficiat de serviciile centrului un număr de 32 de copii.

Centrul de zi pentru preșcolari vine în sprijinul familiei, în vederea depășirii situației de dificultate, oferindu-i copilului servicii sociale adecvate vârstei și adaptate nevoilor lui. Centrul de zi este un serviciu social care desfășoară pe timpul zilei activități de îngrijire, supraveghere, educație, recreere și socializare, consilier, dezvoltare a abilităților de viață independentă pentru copii, iar pentru părinții acestora asigură activități de sprijin, consiliere, încercând astfel să fie o verifcă în relația copil-familie-comunitate.

Serviciul asistență medicală școlară și servicii specializate pentru copii

Compartimentul asistență medicală școlară

Asistența medicală pentru preșcolarii și elevii din Piatra Neamț a fost asigurată în anul școlar 2018/2019 în cele 31 de cabinete medicale din grădinițe, școli și

licee, în care și-au desfășurat activitatea 6 medici și 28 asistenți medicali.

Compartimentul medicină școlară - stomatologie

Asistența medicală școlară stomatologică pentru preșcolarii și elevii din Piatra Neamț a fost asigurată în anul școlar 2018/2019 în cele 7 de cabinete stomatologice din unitățile de învățământ de 6 medici stomatologi.

Centrul de sprijin și asistență de specialitate pentru copii

Centrul are misiunea de a sprijini categoriile defavorizate de copii, prin asigurarea de servicii sociale, educative, recreative, tip after-school, de completare a formării copilului prin procedee de educație non-formală.

Capacitatea centrului este de 60 de locuri.

Compartimentul asistență medicală comunitară realizează activități de mediere sanitară cu persoanele vulnerabile din punct de vedere medical sau social.

Centrele de permanență asigură servicii medicale tuturor persoanelor care le solicită, indiferent de statutul de asigurat sau neasigurat al acestora. Primăria Piatra Neamț, prin Direcția de Asistență Socială, acordă gratuit servicii medicale primare prin cele 7 centre de permanență:

- Centrul de permanență Speranța
- Centrul de permanență Văleni
- Centrul de permanență Precista
- Centrul de permanență Mărăței
- Centrul de permanență 1 Mai
- Centrul de permanență Dărmănești-Piață
- Centrul de permanență Dărmănești-Orion.

Serviciul pentru educație timpurie antepreșcolară este organizat după cum urmează:

- **Creșa Centru:** număr beneficiari: ianuarie-iulie: 121 și septembrie-decembrie: 115
- **Creșa Mărăței:** număr beneficiari: ianuarie-iulie: 94 și septembrie-decembrie: 97
- **Creșa Precista:** număr beneficiari: ianuarie-iulie: 95 și septembrie-decembrie: 94
- **Creșa Dărmănești:** număr beneficiari: ianuarie-iulie: 57 și septembrie-decembrie: 57
- **Creșa Carpați:** număr beneficiari: ianuarie-iulie: 41 și septembrie-decembrie: 41
- **SPETA:** număr beneficiari: ianuarie-iulie: 408 și septembrie-decembrie: 404

Centrul Social Pietricica are misiunea de a oferi servicii de asistență și suport pentru asigurarea nevoilor de bază ale persoanei vârstnice, având următoarele activități de bază: găzduire și hrană, îngrijiri medicale, asistență și îngrijire fizică medicală, activități de socializare și de petrecere a timpului liber, asistență socială, asistență psihologică, asistență și îngrijire spiritual-religioasă.

În anul 2019 au primit servicii sociale un număr de 121 beneficiari, astfel:

- Au avut loc 29 internări, 21 decese și 2 externări
- 2 beneficiari reintegrați în familie
- 44 beneficiari bărbați și 52 femei
- 20 beneficiari persoane independente grad III, 58 persoane semidependente grad II și 18 persoane dependente grad I.

În tabelele de mai jos sunt evidențiate **furnizorii de servicii sociale din Municipiul Piatra Neamț** și serviciile sociale corespunzătoare, la nivelul anului 2018 (Sursa: Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2018-2023):

Tab. 5.16. Furnizorii de servicii sociale din municipiul Piatra Neamț acreditați în baza L197/2012 (la data de 09 mai 2018)

Nr. crt	Denumire Furnizor	Adresa
w	Asociația Alexiana	str. Ozana nr. 2
2.	Asociația Alternative pentru Fiecare	str. Bujorului
3.	Asociația Creștin Ortodoxă Mama Olga	str. Burebista, nr. 10, bl. 18, sc. C, ap. 60
4.	Asociația Creștină de Caritate, Misiune și Ajutorare - Betesda Maranatha	str. Privighetorii nr.23
5.	Asociația de Sprijin a Persoanelor cu Nevoi Speciale Luceafărul Neamț	Aleea Ulmilor nr.24
6.	Asociația Forța Tinerilor Fortin	aleea Ulmilor, nr. 37, bl. A0, ap. 28
7.	Asociația Națională a Surzilor din România - Filiala Surzilor Neamț	str. Privighetorii nr.14
8.	Asociația Nevăzătorilor din România Filiala Județeană Neamț	str. Maratei, nr. 12, bl. S9, sc. B, ap. 9
9.	Asociația pentru Prevenirea și Combaterea Consumului de Droguri și a Violenței în Familie Aquila	str. Dimitrie Leonida, bl. 101 B, sc. A, parter
10.	Asociația Province	str. Nicu Albu, nr. 13
11.	Asociația Recunoștință, Adevăr, Dăruire și Alinare - R.A.D.A	Bd. Dacia nr. 22, bl. B12, sc. E, ap. 246
12.	Asociația Riana pentru Dezvoltarea Vieții și Sprijin Familial	bd. Dacia, nr. 13, bl. A1, sc. A, ap. 35
13.	Asociația Umanitară Anima Piatra Neamț	str. Dărmănești, nr. 107 bis
14.	Asociația Umanitară Codrin - Ocrotiți Copiii ce vor Ramâne doar Copii	str. Verii, nr. 73
15.	Asociația Umanitară Cornelius	bd. Gen. Nicolae Dăscălescu, nr. 490
16.	Comunitatea Penticostală - Serviciul de Asistență Socială	str. Lotrului, nr. 5
17.	Direcția de Asistență Socială a Municipiului Piatra Neamț	str. Ștefan cel Mare, nr.5

Nr. crt.	Denumire Furnizor	Adresa
18.	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Neamț	str. Alexandru cel Bun nr.11
19.	Fundația Barbara Langellotti	str. Izvoare, nr. 4
20.	Fundația Copiii Noștri	str. Ștefan cel Mare nr.21
21.	Fundația Dakini Divine	str. Apusului, nr. 26 A
22.	Fundația de Îngrijiri Comunitare Piatra Neamț	str. Ștefan cel Mare nr.23
23.	Fundația Haven - Speranța Tuturor	str. Muzeelor nr.11
24.	Fundația Împreună Pentru Solidaritate Socială	str. Mihail Sadoveanu, nr. 23
25.	Fundația Solidaritate și Speranță - Filiala Piatra Neamț	str. Petru Rareș, nr. 13
26.	Fundația Umanitară Columna	str. Mihai Viteazu, nr. 32
27.	Fundația Umanitară Pro Carit	str. Durăului nr.22
28.	Fundația Univers Plus	str. Orhei, nr.7, bl. T2, sc. B, ap. 76, et. 7-8
29.	Fundația Vincenzina Cusmano	str. 1 Decembrie 1918 nr. 3 Bis
30.	Fundația W.K.M.S. - Să-i Ajutăm Iubindu-i	str. Gavril Galinescu nr. 4
31.	Organizația Salvați Copiii - Filiala Neamț	str.Decebal nr.60
32.	Protopopiatul Piatra Neamț - Biroul de Asistență Socială	str. Petru Rareș nr.13
33.	S.C. Simaco Residence S.R.L.	str. Vasile Conta, bl. O11, sc. A, ap. 2

Tab. 5.17. Serviciile sociale din județul Neamț și municipiul Piatra Neamț, acreditate în baza Legii 197/2012 (la data de 09.05.2018):

Nr. crt.	Denumire Furnizor	Denumire serviciu social	Cod serviciu social	Tip serviciu social	Adresa serviciu social	Capacitate
1.	Asociația Acoperământul Maicii Domnului	Centrul rezidențial pentru persoane vârstnice Sfântul Pantelimon	8730 CR-V-I	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoane vârstnice	str. Cetatea Neamțului, nr. 182 B	25
2.	Agenția Națională Antidrog	Centrul de prevenire, evaluare și consiliere antidrog Neamț	8899 CZ-AD-I	Centre de zi pentru persoane toxico-dependente pentru persoane cu diferite adicții: droguri, alcool, alte substanțe toxice, etc	B-dul Traian nr 165	24

Nr. crt.	Denumire Furnizor	Denumire serviciu social	Cod serviciu social	Tip serviciu social	Adresa serviciu social	Capacitate
3.	Asociația de Sprijin a Persoanelor cu Nevoi Speciale Luceafărul Neamț	Centrul de zi pentru recuperare prin terapie ocupațională pentru persoane cu dizabilități	8899 CZ-D-II	Centre de zi pentru persoane adulte cu dizabilitati	str. Ion Ionescu de la Brad, nr. 13	12
4.	Comunitatea Penticostală - Serviciul de Asistență Socială	Centrul Social de Zi Samariteanul	8891 CZ-C-II	Centre de zi pentru copii: copii în familie, copii separați sau în risc de separare de părinți	Str.Lotrului, nr.6-8	60
5.	Direcția de Asistență Socială a Municipiului Piatra Neamț	Centrul de zi Castani	8891 CZ-C-II	Centre de zi pentru copii: copii în familie, copii separați sau în risc de separare de părinți	str. Castani, nr. 7	25
6.	Direcția de Asistență Socială a Municipiului Piatra Neamț	Centrul de servicii specializate pentru copii	8891 CZ-C-II	Centre de zi pentru copii: copii în familie, copii separați sau în risc de separare de părinți	str. Gavril Galinescu, nr. 11	68
7.	Direcția de Asistență Socială a Municipiului Piatra Neamț	Centrul social Împreună	8790 CR-II	Centre rezidențiale pentru tineri în dificultate	str. Gavril Galinescu, nr. 46	52
8.	Direcția de Asistență Socială a Municipiului Piatra Neamț	Centrul social Pietricica	8730 CR-V-I	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoane vârstnice	str. Cetatea Neamțului, nr. 34	98
9.	Direcția de Asistență Socială a Municipiului Piatra Neamț	Cantină socială	8899 CPDH-I	Centre de preparare și distribuire a hranei pentru persoane în risc de sărăcie	str. Cetatea Neamțului, nr. 34	200
10.	Direcția de Asistență Socială a Municipiului Piatra Neamț	Îngrijiri la domiciliu pentru persoanele vârstnice	8810 ID-I	Servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice, persoane cu dizabilități, persoane aflate în situație de dependență	str. Dimitrie Ernici, nr. 3	50
11.	Direcția de Asistență Socială a Municipiului Piatra Neamț	Adăpost de noapte	8790 CR-PFA-II	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoanele fără adăpost	str. Izvoare, nr. 151	40

Nr. crt.	Denumire Furnizor	Denumire serviciu social	Cod serviciu social	Tip serviciu social	Adresa serviciu social	Capacitate
12.	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Neamț	Asistenți maternali profesioniști	8790 SF-C	Centre rezidențiale pentru copii în sistemul de protecție special	str. Alexandru cel Bun, nr. 11	
13.	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Neamț	Serviciul rezidențial pentru copilul cu dizabilități	8790 CR-C-I	Centre rezidențiale pentru copii în sistemul de protecție special	str. Valea Albă, nr. 35	
14.	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Neamț	Serviciul de protecție de tip rezidențial Casa Călin din cadrul Complexului de servicii Elena Doamna Piatra Neamț	8790 CR-C-I	Centre rezidențiale pentru copii în sistemul de protecție special	str. 1 Decembrie 1918, nr. 68	45
15.	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Neamț	Serviciul de protecție de tip rezidențial Casa Smărăndița din cadrul Complexului de servicii Elena Doamna Piatra Neamț	8790 CR-C-I	Centre rezidențiale pentru copii în sistemul de protecție special	str. 1 Decembrie 1918, nr. 68	45
16.	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Neamț	Centrul de primire a copilului în regim de urgență din cadrul Complexului de servicii Elena Doamna Piatra Neamț	8790 CR-C-II	Centre rezidențiale pentru copii în sistemul de protecție special	str. 1 Decembrie 1918, nr. 68	12
17.	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Neamț	Serviciul de protecție tip rezidențial Casa Floare de colț din cadrul Complexului de servicii Ion Creangă Piatra Neamț	8790 CR-C-I	Centre rezidențiale pentru copii în sistemul de protecție special	str. 1 Decembrie 1918, nr. 68	36
18.	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Neamț	Serviciul de protecție tip rezidențial Casa Traian din cadrul Complexului de servicii Ion Creangă Piatra Neamț	8790 CR-C-I	Centre rezidențiale pentru copii în sistemul de protecție special	str. 1 Decembrie 1918, nr. 68	36
19.	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Neamț	Serviciul de protecție tip rezidențial Casa Decebal din cadrul Complexului de servicii Ion Creangă Piatra Neamț	8790 CR-C-I	Centre rezidențiale pentru copii în sistemul de protecție special	str. 1 Decembrie 1918, nr. 68	15

Nr. crt.	Denumire Furnizor	Denumire serviciu social	Cod serviciu social	Tip serviciu social	Adresa serviciu social	Capacitate
20.	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Neamț	Centrul de primire a copilului în regim de urgență din cadrul Complexului de servicii Ion Creangă Piatra Neamț	8790 CR-C-II	Centre rezidențiale pentru copii în sistemul de protecție special	str. 1 Decembrie 1918, nr. 68	12
21.	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Neamț	Centrul de zi din cadrul Complexului de servicii de zi Piatra Neamț	8891 CZ-C-II	Centre de zi pentru copii: copii în familie, copii separați sau în risc de separare de părinți	str. 1 Decembrie 1918, nr. 68	25
22.	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Neamț	Centrul de pregătire și sprijin a reintegrării și integrării copilului în familie din cadrul Complexului de servicii de zi Piatra Neamț	8891 CZ-C-IV	Centre de zi pentru copii: copii în familie, copii separați sau în risc de separare de părinți	str. 1 Decembrie 1918, nr. 68	
23.	Fundația Copiii Noștri	Centrul rezidențial de tip familial	8790 CR-C-I	Centre rezidențiale pentru copii în sistemul de protecție special	str. Nufărului, nr. 10	10
24.	Fundația de Îngrijiri Comunitare Piatra Neamț	Unitate de îngrijiri la domiciliu	8810 ID-I	Servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice, persoane cu dizabilități, persoane aflate în situație de dependență	str. Ștefan cel Mare nr.23	12
25.	Fundația Haven - Speranța Tuturor	Centrul de zi pentru copii cu dizabilități Silvia	8891 CZ-C-III	Centre de zi pentru copii: copii în familie, copii separați sau în risc de separare de părinți	str. Muzeelor nr.11	17
26.	Fundația Haven - Speranța Tuturor	Îngrijiri la domiciliu pentru persoane vârstnice	8810 ID-I	Servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice, persoane cu dizabilități, persoane aflate în situație de dependență	str. Muzeelor nr.11	4
27.	Fundația Vincenzina Cusmano	Cantină socială	8899 CPDH-I	Centre de preparare și distribuire a hranei pentru persoane în risc de sărăcie	Str. 1 Decembrie 1918 nr. 36 bis	60

Nr. crt.	Denumire Furnizor	Denumire serviciu social	Cod serviciu social	Tip serviciu social	Adresa serviciu social	Capacitate
28.	Fundația W.K.M.S. - Să-i Ajutăm lubindu-i	Centrul de plasament de tip familial casa Sfânta Maria	8790 CR-C-I	Centre rezidențiale pentru copii în sistemul de protecție special	str. Zambilelor, nr. 28	54
29.	Fundația W.K.M.S. - Să-i Ajutăm lubindu-i	Cantina socială Sf. Rafaelo	8899 CPDH-I	Centre de preparare și distribuire a hranei pentru persoane în risc de sărăcie	str. Zambilelor, nr. 28	100
30.	Fundația W.K.M.S. - Să-i Ajutăm lubindu-i	Centrul de plasament de tip familial casa Sfânta Tereza	8790 CR-C-I	Centre rezidențiale pentru copii în sistemul de protecție special	str. Zambilelor, nr. 28	6
31.	Organizația Salvați Copiii - Filiala Neamț	Centrul de tip școală după școală " Creștem împreună"	8891 CZ-C-II	Centre de zi pentru copii: copii în familie, copii separați sau în risc de separare de părinți	Str.1 Decembrie 1918,nr.68	20
32.	Protopopiatul Piatra Neamț - Biroul de Asistență Socială	Centrul de suport pentru situații de urgență și criză Diaconia	8899 CZ-PN-II	Centre de zi pentru asistență și suport pentru alte persoane aflate în situații de nevoie	str. Petru Rareș, nr. 13	10

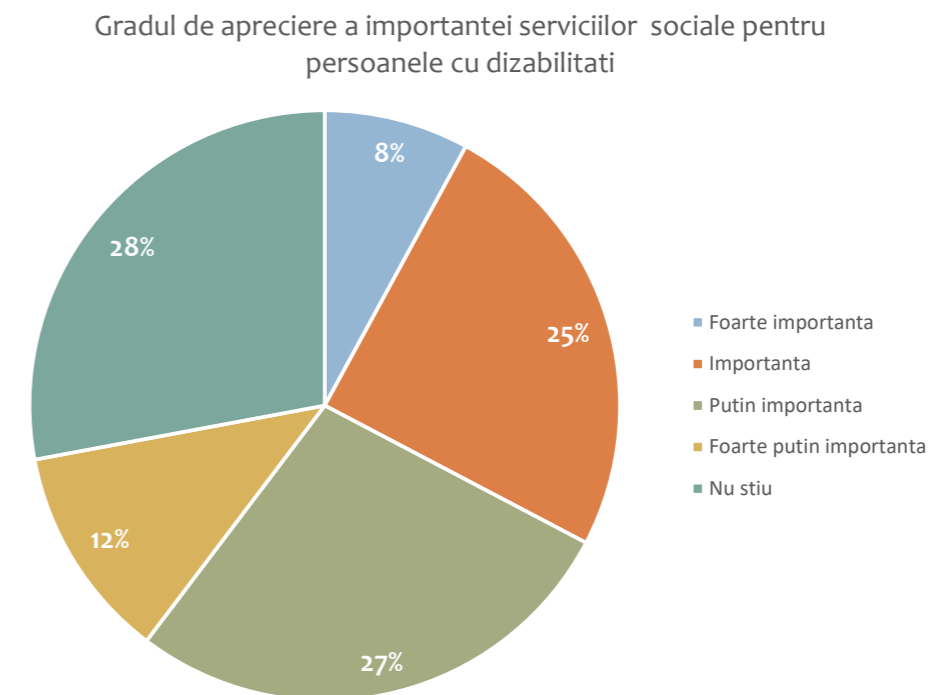

Fig. 5.39. Gradul de apreciere a importanței serviciilor sociale pentru persoane cu dizabilități

În ceea ce privește opinia populației referitoare la diferite aspecte legate de **serviciile sociale**, acestea sunt evidențiate în graficele următoare:

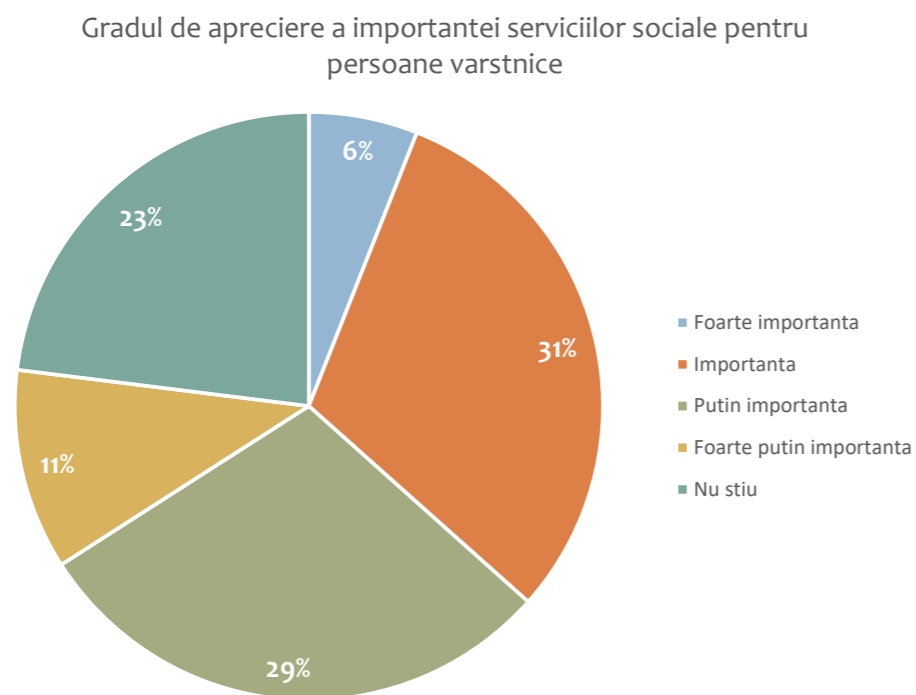

Fig. 5.38. Gradul de apreciere a importanței serviciilor sociale pentru persoane vârstnice

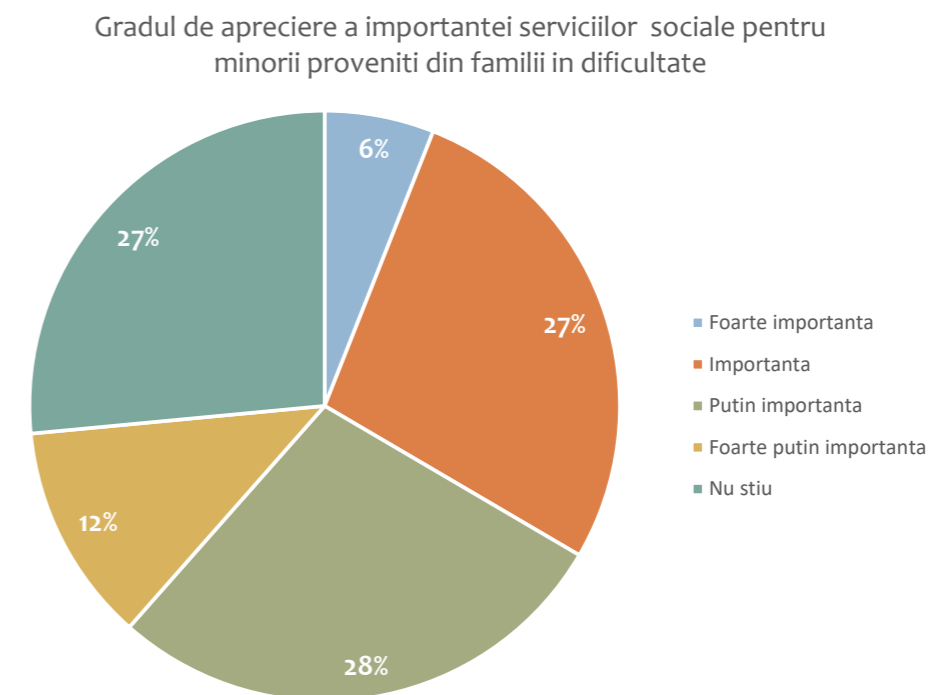
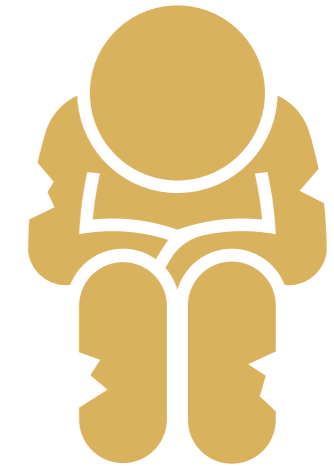

Fig. 5.40. Gradul de apreciere a importanței serviciilor sociale pentru persoane minorii proveniți din familii în dificultate

5.3.4. Zone urbane marginalizate - Comunități dezavantajate

Un indicator important care reflectă nivelul de trai este **rata deprivării materiale severe**, care reprezintă ponderea în total populație a persoanelor în stare de deprivare materială severă, adică a persoanelor în vârstă de 18 ani și peste care, datorită lipsei resurselor financiare, nu își pot permite cel puțin patru dintre următoarele situații:

- > achitarea la timp, fără restanțe, a unor utilități și a altor obligații curente;
- > plata unei vacanțe de o săptămână pe an, departe de casă;
- > consumul de carne, pui, peste (sau alt echivalent de proteina) cel puțin o dată la două zile;
- > posibilitatea de a face față, cu resursele proprii, unor cheltuieli neprevăzute (echivalente cu 1/12 din valoarea pragului național de sărăcie)
- > deținerea unui telefon fix sau mobil;
- > deținerea unui televizor color;
- > deținerea unei mașini de spălat;
- > deținerea unui autoturism personal;
- > asigurarea plății unei încălziri adecvate a locuinței.

Sursa: <https://thenounproject.com/PhamThanhLộc/>

Cu o valoare de 17,9% a ratei deprivării materiale severe, în anul 2019, Regiunea Nord - Est se află pe locul III - după Regiunea Sud-Muntenia și Regiunea Sud-Est - între Regiunile de Dezvoltare ale țării, cu 3,4 puncte procentuale peste media națională.

Gradul de apreciere a importanței cantinelor de ajutor social

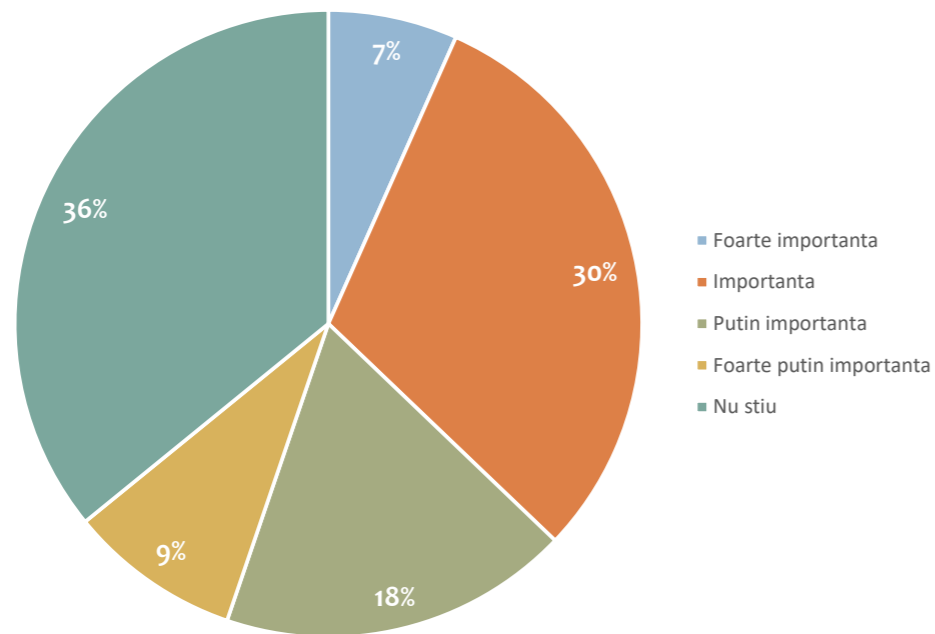

Fig. 5.41. Gradul de apreciere a importanței cantinelor de ajutor social

Gradul de multumire în ceea ce privește calitatea serviciilor sociale

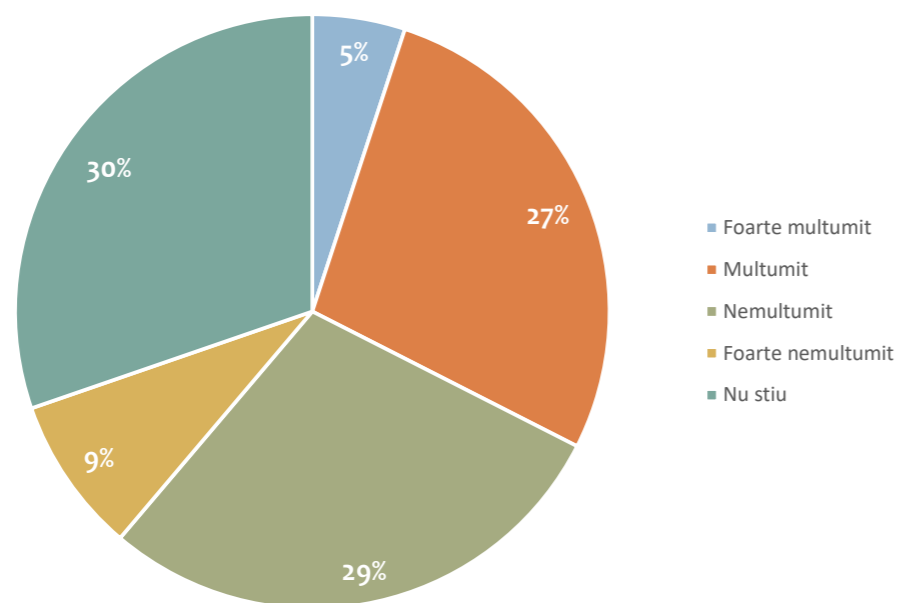

Fig. 5.42. Gradul de multumire în ceea ce privește calitatea serviciilor sociale din municipiu

Analizând comparativ răspunsurile primite, se constată un procent foarte mare de persoane care nu și-au exprimat opinia, în raport cu alte teme ale chestionarului, ceea ce denotă o lipsă de cunoaștere sau de interes față de subiect.

Tabel 5.18. Rata deprivării materiale severe în anul 2019

Nr. crt.	Macroregiuni și regiuni de dezvoltare	Rata deprivării materiale severe (%)
1.	ROMÂNIA	14,5
2.	Regiunea NORD-VEST	9
3.	Regiunea CENTRU	9,2
4.	Regiunea NORD-EST	17,9
5.	Regiunea SUD-EST	20,7
6.	Regiunea SUD-MUNTENIA	21,7
7.	Regiunea BUCURESTI - ILFOV	11,2
8.	Regiunea SUD-VEST OLTENIA	14,9
9.	Regiunea VEST	7,4

Evoluția indicatorului în perioada 2010-2019 este fluctuantă, pe ansamblul înregistrându-se o scădere de la 38,4% în anul 2010, la 17,9% în 2019.

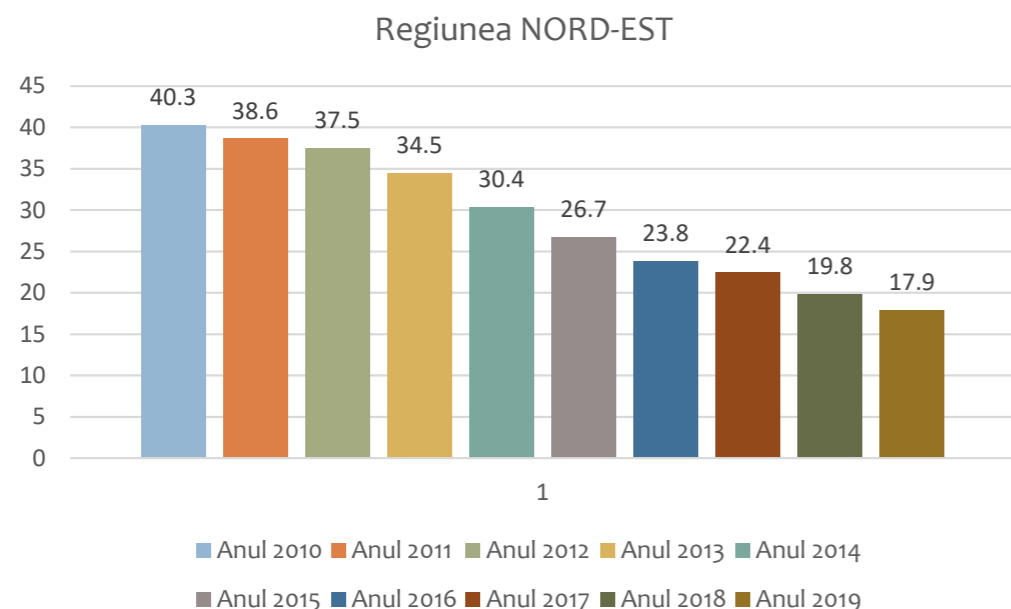

Fig. 5.43. Evoluția ratei deprivării materiale severe în Regiunea Nord-Est în perioada 2010-2019
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

Un alt indicator relevant pentru nivelul de trai este **rata riscului de sărăcie sau excluziune socială (AROPE)**.

AROPE este un indicator compozit adoptat la nivelul Uniunii Europene în cadrul Programului Europa 2020, de promovare a incluziunii sociale și reducere a sărăciei, reprezentând ponderea în total populație a persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială. Persoanele care fac obiectul indicatorului AROPE sunt cele aflate în cel puțin una din următoarele situații:

- > au venituri disponibile inferioare pragului de sărăcie;
- > sunt în stare de deprivare materială severă;
- > trăiesc într-o gospodărie cu intensitate foarte redusă a muncii.

La acest indicator **Regiunea Nord – Est** se situează pe locul I între regiunile României, cu o valoare de 47,1% în anul 2019, valoare cu peste 15,9 puncte procentuale față de media națională.

Tabel 5.19. Rata riscului de sărăcie sau excluziune socială în anul 2019
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

Nr. crt.	Macroregiuni și regiuni de dezvoltare	Rata riscului de sărăcie sau excluziune socială (%)
1.	ROMÂNIA	14,5
2.	Regiunea NORD-VEST	9
3.	Regiunea CENTRU	9,2
4.	Regiunea NORD-EST	17,9
5.	Regiunea SUD-EST	20,7
6.	Regiunea SUD-MUNTENIA	21,7
7.	Regiunea BUCUREȘTI - ILFOV	11,2
8.	Regiunea SUD-VEST OLTENIA	14,9
9.	Regiunea VEST	7,4

După cum se poate observa în figura de mai jos, evoluția indicatorului în perioada 2010 - 2019, pentru Regiunea Nord – Est, arată faptul că au fost înregistrate îmbunătățiri semnificative până în anul 2017, după care a înregistrat o tendință de creștere continuă până în prezent a ratei de excluziune socială.

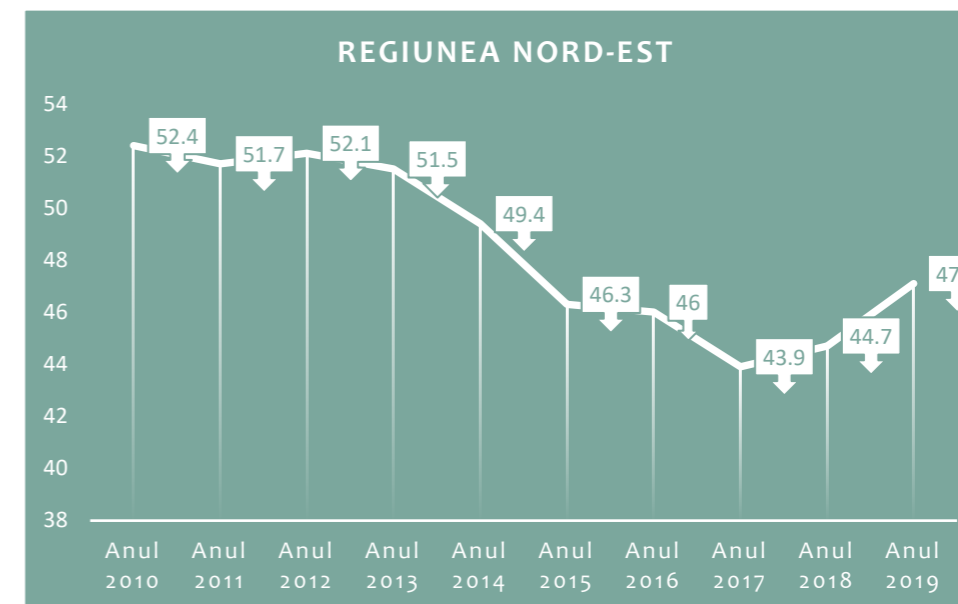

Fig. 5.44. Rata riscului de sărăcie sau excluziune socială (AROPE) în Regiunea Nord-Est în perioada 2010-2019
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

Marginalizarea urbană se manifestă prin concentrarea spațială a populației deprivată în comunități situate în anumite zone din interiorul așezărilor urbane. Pentru analiza acestui fenomen, Banca Mondială a realizat un studiu în care analiza a fost realizată la un nivel teritorial redus (sectoare de recensământ), și nu la nivel de unitate administrativă.

Dimensiunile care au fost folosite pentru definirea tipurilor de zone dezavantajate și implicit marginalizate sunt:

- capitalul uman (educație, sănătate, aspecte demografice)
- ocupare
- calitatea locuirii.

Pentru fiecare dintre aceste dimensiuni a fost asociat un set de indicatori fiind utilizate date de la *Recensământul populației și locuințelor din 2011*.

La nivel urban național, 3,2% din populația urbană, 2,6% dintre gospodăriile din urban și 2,5% dintre locuințele din urban se află în zone (sectoare de recensământ) marginalizate. Se înregistrează disparități interregionale: proporția populației rezidente aflată în zonele dezavantajate urbane variază între un maxim de 40,4% în Nord-Est și un minim de 21% în București-Ilfov. Mai mult, ponderea populației din zonele urbane marginalizate din Nord-Est (4,3%) este de aproape 4 ori mai mare față de cea

din București-Ilfov, nivelul înregistrat fiind și cel mai mare dintre toate regiunile României.

Dintre cele trei dimensiuni luate în calcul în aprecierea zonelor dezavantajate, în regiune, procentul cel mai ridicat figurează în dreptul capitalului uman – 14,8% din totalul populației din zonele urbane, urmat de ocupare cu 12,5% și în mai mică măsură pe locuire cu 5,7%.

În **Regiunea Nord-Est**, 40,38% (820 mii) din totalul populației urbane locuia în zone dezavantajate, din care: 5,66% (78 mii) în zone dezavantajate pe locuire, 12,51% (172 mii) în zone dezavantajate pe ocupare, 14,77% (203 mii) în zone dezavantajate pe capital uman, 4,29% (59 mii) în zone marginalizate și 3,15% în alte zone. Cele mai mari procente de populația urbană aflată în zone dezavantajate se regăsesc în județele Botoșani (56% din populație) și Suceava (48,2% din populație). În județul Iași sunt cele mai multe persoane dezavantajate în ceea ce privește locuirea - 10,98% din populație (39 mii locuitori). În județul Botoșani sunt cele mai multe persoane dezavantajate atât în ceea ce privește ocuparea - 26,4% din populație (44 mii locuitori), cât și în ceea ce privește capitalul uman - 23,4% din populație (61 mii locuitori)¹.

La nivel județean, analizând situația zonelor marginalizate, se constată că din punct de vedere procentual județul Botoșani are cel mai ridicat nivel 6% (aprox. 10 mii persoane), însă din punct de

¹ Sursa: Informațiile sunt prelucrate/preluate din studiul „Elaborarea strategiilor de integrare a comunităților urbane marginalizate. Atlasul zonelor urbane marginalizate din România” Banca Mondială, 2016

vedere absolut județele Suceava și Iași au fiecare cel mai mare număr de locuitori în acest tip de zonă, cu aprox. 13 mii de persoane. Analizând situația la nivel urban, discrepanțele sunt foarte mari, de la un minim de 16,8% din populație în zone dezavantajate în Piatra Neamț, la 100% din populație în zone dezavantajate în Ștefănești, Vicovu de Sus și Roznov. De altfel, se observă că toate orașele din regiune (exceptând Gura Humorului) și două municipii (Dorohoi și Moinești) au

peste 50% din populație în zone dezavantajate.

În privința zonelor marginalizate, există în regiune 14 localități urbane în care ponderea populației marginalizate depășește nivelul de 10%, în unele cazuri depășind 30%. Conform rezultatelor studiului, cele mai răspândite subtipuri de zone marginalizate sunt zonele de tip ghetou cu blocuri și locuințe sociale modernizate și cele de tip mahala cu case.

Conform **Atlasului zonelor urbane marginalizate din România**, instrument foarte util pentru definirea, identificarea și/sau validarea zonelor marginalizate și defavorizate la nivel de UAT (utilizând datele de la RPL 2011), în municipiul Piatra Neamț, **16,81% din populația stabilă trăiește în zone dezavantajate (6,37% pe capital uman, 6,07% pe ocupare și 1,59% pe locuire, 0,74% populație în zone cu instituții sau sub 50 de locuitori) sau marginalizate (2,04%).**

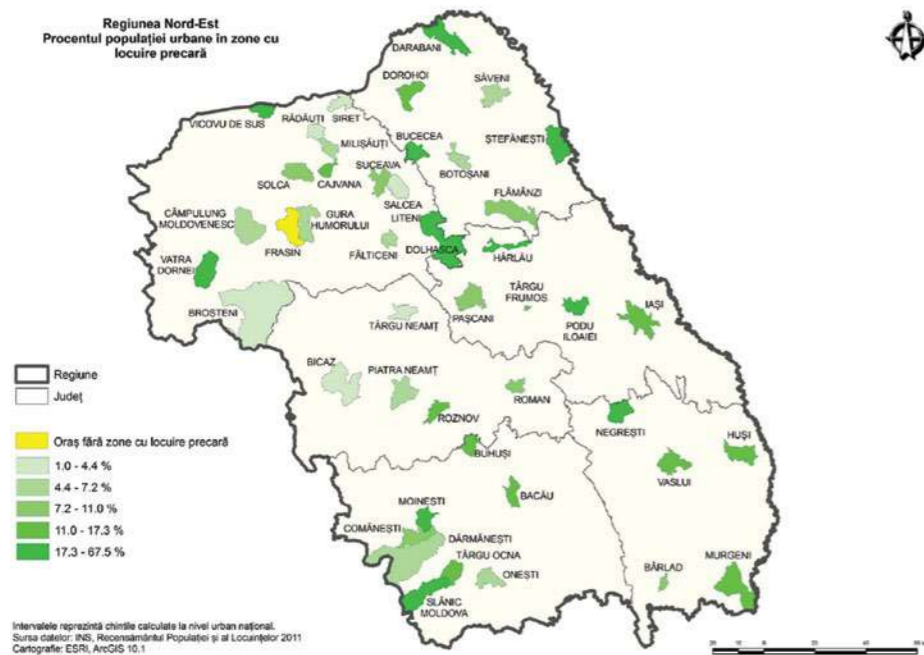

Fig. 5.45. Regiunea Nord-Est - Procentul populației urbane în zone cu locuire precară (Sursa: Atlasului zonelor urbane marginalizate din România)

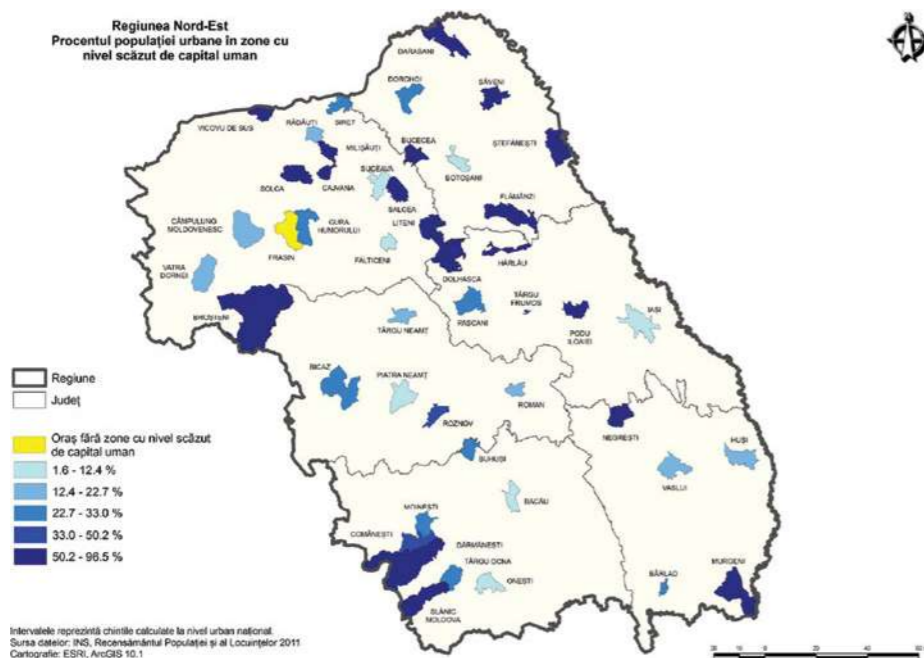

Fig. 5.46. Regiunea Nord-Est - Procentul populației urbane în zone cu nivel scăzut de capital uman (Sursa: Atlasului zonelor urbane marginalizate din România)

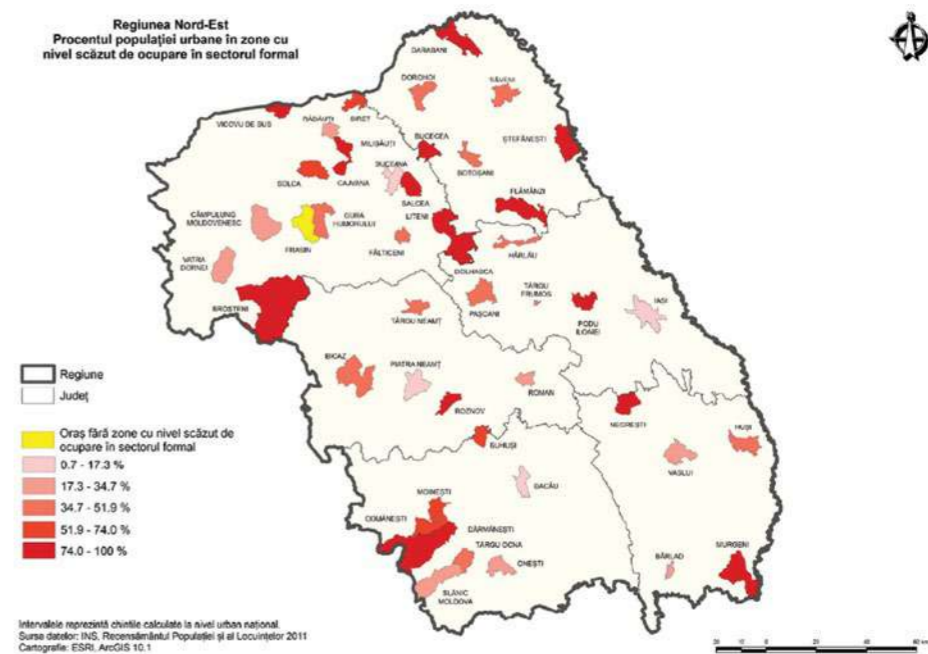

Fig. 5.47. Regiunea Nord-Est - Procentul populației urbane în zone cu nivel scăzut de ocupare în sectorul formal (Sursa: Atlasului zonelor urbane marginalizate din România)

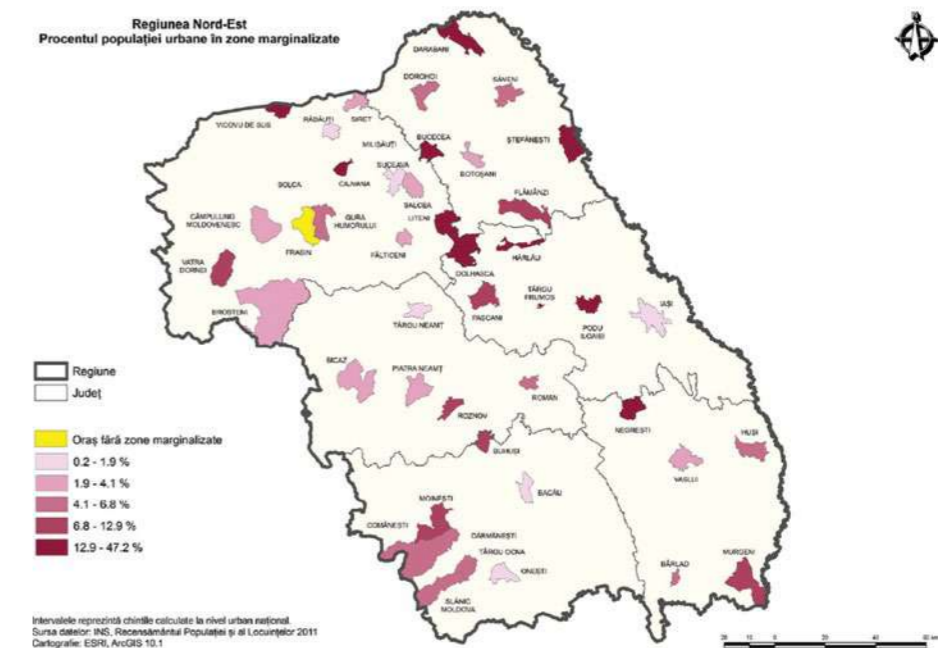

Fig. 5.48. Regiunea Nord-Est - Procentul populației urbane în zone marginalizate (Sursa: Atlasului zonelor urbane marginalizate din România)

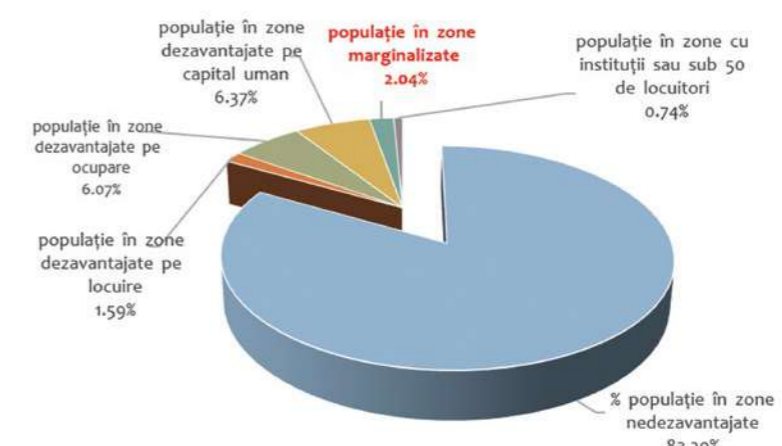

Fig. 5.49. Distribuția populației Municipiului Piatra Neamț pe zone (Atlasul zonelor marginalizate din România - Anexa 8, tab. 23) (Sursa: Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2018-2023)

În septembrie 2018, Consiliul Local al Municipiului Piatra Neamț a aprobat prin HCL nr.273 din 27.09.2018 „Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2018-2023”.

În cadrul documentului strategic este identificat profilul grupurilor vulnerabile la nivelul Municipiului Piatra Neamț, evidențiat în tabelul următor.

Tab. 5.20. Principalele grupuri vulnerabile din municipiul Piatra Neamț și profilul acestora
(Sursa: Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2018-2023)

Grupuri sărace și vulnerabile	Principalele sub-grupuri	Profilul dominant al grupului țintă	Total estimat
1. Persoane vârstnice singure sau dependente	Persoane vârstnice care locuiesc singure și/sau cu dependențe complexe	<p>Persoane vârstnice care locuiesc singure și/sau cu dependențe complexe, necesită servicii sociale de bază, sau servicii sociale specializate. Diferența ar fi că primele au caracter de prevenire și limitare a unor situații de dificultate sau vulnerabilitate, în timp ce serviciile sociale specializate au ca scop menținerea, refacerea sau dezvoltarea capacităților individuale pentru depășirea unei situații de nevoie socială.</p> <p>De cele mai multe ori, persoanele de vârstă a treia indiferent de starea în care se află primesc servicii sociale de bază în timp ce nevoile acestora sunt mult mai complexe. Astfel, serviciile solicitate la nivelul municipiului sunt: serviciile de îngrijire socio-medicală care se desfășoară în sistem social și medical integrat și au ca scop menținerea autonomiei persoanei precum și prevenirea agravării situației de dependență.</p>	<p>562 persoane la nivel de municipiu.</p> <p>În zonele urbane marginalizate și defavorizate au fost identificate un număr de 160 persoane vârstnice (peste 65 ani). Dintre acestea 76 locuiau singure în gospodărie și 10 aveau certificat de handicap.</p>
	Persoane vârstnice sărace, mai ales cele cu membri de familie în întreținere și persoane vârstnice singure	<p>Conform datelor desprinse din cercetare opinia ar fi că practica actuală se focalizează pe nivelul prestațiilor sociale (pensii, ajutoare, indemnizații etc.) asigurate pensionarilor și prea puțin pe serviciile destinate vârstnicilor aflați în dificultate.</p> <p>O parte semnificativă dintre bătrâni sunt fără aparținători ceea ce, în condițiile lipsei rețelelor de suport (familie, rude, prieteni) și a serviciilor de îngrijire la domiciliu, forțează opțiunea instituționalizării. Există și cazul abandonului bărânului de către copiii care la rândul lor au copii de care trebuie să aibă grijă și nu-și pot împărți energia între părintele neputincios și propriul/proprii copii.</p>	<p>Nu există date la nivel de municipiu</p> <p>160 persoane identificate în zonele urbane marginalizate și defavorizate</p>

Grupuri sărace și vulnerabile	Principalele sub-grupuri	Profilul dominant al grupului țintă	Total estimat
2. Persoane cu dizabilități	Persoane cu dizabilități, inclusiv persoane invalide, în special cei cu dependențe complexe	<p>Pe termen lung, lipsa serviciilor specializate reduce șansa persoanelor cu dizabilități de a fi recuperați pentru societate și pentru o viață independentă. De asemenea, trebuie încetate eforturile de educare a populației cu privire la drepturile persoanelor cu dizabilități, lipsa de vizibilitate a acestor oameni în comunitățile lor alimentează atitudinile de discriminare și marginalizare care se răsfrâng și asupra familiei. Integrarea școlară a copiilor cu dizabilități rămâne în continuare o provocare. Aici intervine psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale (CES) care consideră cu CES următoarele persoane: copii cu dizabilități mentale/intelectuale, tulburări de învățare și dificultăți cognitive, copii cu dificultăți de vedere, copii cu dizabilități de auz, copii cu dizabilități fizice-locomotoare, copii cu tulburări de comportament și care pun la dispoziția specialiștilor seturile de măsuri necesare integrării, includerii și incluziunii acestor copii în școală și în societate.</p> <p>În consecință, se impune investirea în centre de zi și de recuperare, organizare de ateliere protejate pentru tinerii și adulții cu dizabilități care nu-și pot găsi un loc de muncă.</p>	1.747
	Persoane infectate HIV sau diagnosticate cu SIDA	<p>Conform legii, persoanele infectate HIV sau diagnosticate cu SIDA trebuie să beneficieze de tratament gratuit antiretroviral. În urma prezentei cercetări, la nivelul municipiului, mai bine de 60% dintre persoanele seropozitive au dificultăți în a accesa tratamentul în mod constant.</p>	98

Grupuri sărace și vulnerabile	Principalele sub-grupuri	Profilul dominant al grupului țintă	Total estimat
3. Copii și familii aflați în situație de risc	Copii abandonați în unitățile medicale	<p>Ponderea copiilor abandonați născuți cu greutate mică la naștere (34%) a fost de patru ori mai mare decât în populația generală (copiii nou-nascuți în România – 8,5%).</p> <p>Participanții la focus grupuri au subliniat că mamele care își abandonează copiii sunt mame tinere, necăsătorite, care sunt respinse de către familie. Acestea trebuie sprijinite să preia noile responsabilități și să beneficieze de servicii de suport comunitar. Mamele care nu au o locuință sau trăiesc în condiții improprii, care au decis să-și lase copiii în spitalele de pediatrie, nu sunt conștiente de consecințele grave ale spitalizării și a separării de familie pe termen lung.</p> <p>În aceste cazuri recomandările specialiștilor vizează utilizarea unui sistem de monitorizare și raportare sistematică și unitară a situației copiilor abandonați, utilizarea serviciilor de bază pentru copil și familie, integrarea acestora în Centre maternale.</p>	40 copii abandonați, în anul 2016, 15 copii abandonați în anul 2017.
	Copii care trăiesc în centre de plasament	Copii care ajung în centre sunt copii abandonați, copii proveniți din familii monoparentale, copii cu unul sau ambii părinți afectați de boli cronice, copii cu unul sau ambii părinți decedați, copii care provin din familii foarte sărace. În prima etapă de instituționalizare, de cele mai multe ori copii nu dețin cunoștințe despre apartenența la un mediu familial sănătos.	478 copii în servicii rezidențiale publice, 95 copii în servicii rezidențiale private
	Copii săraci, mai ales cei din familii cu mulți copii sau din familii monoparentale	Conform datelor furnizate în cadrul Strategiei naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei (2014-2020), din 2008 până în 2012, sărăcia în rândul copiilor a fost mai mare cu 10% decât rata totală națională a sărăciei. Un procent de 17% dintre copiii din localitățile urbane trăiesc în sărăcie.	2.100 copii (din care în ZUM-uri: 507 copii)
	Copii cu părinți plecați la muncă în străinătate, mai ales cei cu ambii părinți în străinătate și cei care se confruntă cu separarea pe termen lung de părinții lor	Pentru copiii expuși fenomenului trebuie create servicii specializate, capabile să ofere sprijin copilului dar și consiliere părintelui care alege să lucreze în străinătate pentru a înțelege care sunt efectele separării și a putea alege plecarea în cunoștință de cauză. Totodată, aceste servicii de consiliere ar putea să informeze părintele cu privire la drepturile copilului său atunci când el lucrează în străinătate.	1.507

Grupuri sărace și vulnerabile	Principalele sub-grupuri	Profilul dominant al grupului țintă	Total estimat
	Victime ale violenței domestice	<p>Față de celelalte categorii vulnerabile, copiii și femeile victime ale violenței intrafamiliale, prezintă câteva aspecte particulare. În structura fenomenului există victima, agresorul, familia și societatea. Violența în familie îmbracă mai multe forme, printre cele mai cunoscute fiind cea fizică, psihică și sexuală care afectează și persistă în rândul copiilor și femeilor din toate grupele de vârstă. Conform discuțiilor purtate în cadrul focus grupurilor, femeile au suferit violențe din partea soțului/partenerului de viață. De violență au fost afectate și femeile separate sau divorțate. Din păcate dezechilibrul financiar nu este de neglijat, pentru că de cele mai multe ori victimele părăsesc domiciliul conjugal și ajung pe străzi sau în adăposturi de zi sau de noapte sau în centre de recuperare. La nivel de municipiu situația este cu atât mai stringentă cu cât nu există un centru dedicat femeilor și copiilor violențați, aceștia apelând la rețeaua de suport și la adăposturi.</p> <p>Pentru rezolvarea mai rapidă a cazurilor de violență asupra femeii, în ultimii ani au fost luate o serie de măsuri legislative care au dus la efecte pozitive (ex. emiterea ordinului de restricție, recăpătarea domiciliului). Măsurile propuse pentru reabilitarea persoanelor victime ale violenței domestice constau în: înființarea de adăposturi sau centre pentru copiii și femeile victime ale violenței, furnizarea de programe complexe care să cuprindă dezvoltarea și furnizarea programelor de consiliere psihologică, programe de formare profesională, inclusiv calificare și recalificare, pentru creșterea și dezvoltarea aptitudinilor și calificărilor femeilor, inclusiv asistență antreprenorială.</p>	348 sesizări și 362 victime în anul 2017.

Grupuri sărace și vulnerabile	Principalele sub-grupuri	Profilul dominant al grupului țintă	Total estimat
3. Copii și familii aflați în situație de risc	Mame minore	Majoritatea tinerelor care ajung să poarte o sarcină la vârste fragede provin în general din medii familiale unde părinții sunt neatenți, ocupați, stresați, nepăsători, nu discută deschis cu copilul, nu-i asigură un mediu normal în care acesta să crească, familii dezorganizate, familii monoparentale. Multe sarcini la vârste fragede apar și pe fondul sărăciei, al ignoranței și a lipsei de informare. Mamele minore nu sunt pregătite din punct de vedere psihologic să facă față noului statut și de aici rezultă un risc ridicat de abandon al copilului de către mamă. În general, într-o primă fază, familiile din care provin mamele minore nu acceptă situația, dar datele arată că, după o perioadă de ședere în centre, 80% din mamele minore s-au reîntors în sânul familiei.	10 persoane înregistrate la RPL2011, 6 persoane identificate în zone urbane marginalizate La nivelul județului Neamț, în anul 2017, erau înregistrate un număr de 139 de mame minore, din care, în municipiul Piatra Neamț erau 15 mame minore (10,7%). (sursa DGASPC Neamț)
	Persoane dependente de alcool, droguri și alte substanțe nocive	Utilizarea alcoolului, a drogurilor și a altor substanțe nocive a devenit tot mai frecventă în ultimii ani. Problemele generate de astfel de comportament sunt multiple, începând cu cele de sănătate, până la probleme de ordin social, familial etc.. Măsurile indicate de specialiști pentru prevenirea și tratarea consumului de alcool, țigări, droguri și alte substanțe interzise sunt: Evaluarea corectă și rapidă a situației în cazul abuzului de toxice, alcool, tutun sau droguri în copilărie sau adolescența trebuie considerat ca o adevărată problemă și trebuie luate anumite măsuri înainte apariției unui eventual abuz sau dependente care sunt mult mai greu de tratat. Profilaxia la vârste cât mai mici (începând cu vârsta de 9 ani) este extrem de utilă, deoarece majoritatea adolescenților încep consumul toxicelor la aceste vârste și este realizată de către medicul de familie.	2045 cazuri de alcoolemie în anul 2017

Grupuri sărace și vulnerabile	Principalele sub-grupuri	Profilul dominant al grupului țintă	Total estimat
4. Persoane vulnerabile	Persoane active sărace, mai ales muncitori subcalificați; lucrători pe cont propriu atât în agricultură, cât și în alte domenii	În România, este considerată a fi expusă riscului de sărăcie și excluziune socială orice persoană inclusă în cel puțin unul din următorii trei indicatori: a) Procentul de populație expusă riscului de sărăcie relative după transferuri sociale (AROP). b) Procentul de persoane care trăiesc în gospodării cu o intensitate a muncii foarte scăzută. c) Persoanele definite ca fiind afectate de deprivare materială severă (nu își pot permite unele articole considerate de majoritatea oamenilor ca fiind de dorit sau chiar necesare pentru a duce un trai adecvat).	Nu exista date la nivel de municipiu sau județ. Datele se colectează la un nivel de reprezentativitate național prin lucrările ABF și ACAV, iar indicatorii se calculează la nivel național 477 persoane localizate în ZUM-uri.
	Tineri șomeri și NEETs (persoane care „nu sunt nici angajate, nici cuprinse într-o formă de învățământ sau instruire”)	Tinerii NEETs înregistrează la nivel național cea de-a doua rată a sărăciei ca mărime, fiind principalul grup afectat de criza economică. În cazul lor, rata sărăciei a crescut semnificativ în timp (cu 7 puncte procentuale în perioada 2008-2012). Această creștere este posibil să fi fost cauzată de vulnerabilitatea și riscul crescut al tinerilor pe piața muncii în respectivii ani. Implementarea la nivel național a acestor programe în următoarea perioadă programatică se află în responsabilitatea ANOFM prin AJOFM-uri.	1.350 În zonele urbane marginalizate și defavorizate au fost identificate 165 persoane din categoria de vârstă 16-25 ani care nu aveau un loc de muncă pe piața formală a muncii și nu urmau nicio formă de învățământ. Dintre acestia, 88 aveau maxim 8 clase.
	Persoane cu vârste între 50 și 64 de ani care nu sunt încadrate profesional și care sunt excluse din programele de asistență	Persoane cu vârste între 50 și 64 de ani care nu sunt încadrate profesional și care sunt excluse din programele de asistență	Persoane cu vârste între 50 și 64 de ani care nu sunt încadrate profesional și care sunt excluse din programele de asistență reprezintă o subcategorie a forței de muncă potențiale adiționale. Persoanele se regăsesc într-una din următoarele situații: persoane casnice sau întreținute de alte persoane.

Grupuri sărace și vulnerabile	Principalele sub-grupuri	Profilul dominant al grupului țintă	Total estimat
4. Persoane vulnerabile	Tineri care părăsesc instituțiile de tip rezidențial	Conform Eurostat-SILC, tinerii care părăsesc instituțiile de tip rezidențial (18-24 ani) nu își pot permite cel puțin patru din următorii nouă itemi: 1) să-și plătească chiria, ipoteca sau facturile de utilități; 2) să-și asigure încălzirea corespunzătoare a locuinței; 3) să facă față unor cheltuieli neașteptate; 4) să mănânce carne sau proteine cu regularitate; 5) să plece în concediu; sau nu-și permit să cumpere: 6) un televizor; 7) un frigider; 8) o mașină; 9) un telefon, ceea ce indică o rată a deprivării materiale severe. Tineri care părăsesc instituțiile de tip rezidențial constituie un grup vulnerabil, drept pentru care, se recomandă măsuri speciale de integrare socială și incluziune pe piața muncii a acestora.	60
	Persoane de etnie romă din gospodării fără un venit sustenabil și la risc de excluziune socială	În ultimii ani, persoanele de etnie romă, prezintă mai mult decât oricare alt grup vulnerabil, caracteristici specifice ale excluziunii sociale care afectează comunități întregi: lipsa unui loc de muncă, lipsa actelor de identitate, locuințe precare sau insuficiente, lipsa accesului la servicii de sănătate, nefrecventarea sau abandonul precoce al instituțiilor educative de bază, și, în consecință, blocarea accesului la formare profesională. Toate aceste aspecte trebuie asociate cu atitudinea negativă din partea restului populației, atitudini alimentate și de prezentarea tendențioasă în mass-media.	660 persoane în zone defavorizate (442 identificate în ZUM)
	Persoane private de libertate sau în supravegherea serviciilor de probațiune	Măsurile care trebuie luate pentru reabilitarea și reinsertia acestor persoane în societate constau în introducerea lor în programe de formare profesională, de reconversie profesională, și acolo unde este cazul în programe de tip a doua șansă pentru recuperarea învățământului primar obligatoriu. Pentru aceste persoane serviciile de probațiune furnizează serviciile de reintegrare socială așa cum sunt prevăzute în planul de supraveghere propus de judecător. Din nefericire, cu toate eforturile întreprinse, în lipsa unui program social post-supraveghere în regim de probațiune, marea majoritate recidivează. Consilierii de probațiune propun înființarea cu prioritate a unor servicii de incluziune socială pe termen lung, într-un cadru organizat, unde, persoanele apte de muncă să fie îndrumate spre căutarea și menținerea unui loc de muncă, participarea pe piața muncii inclusiv prin ateliere protejate, în așa fel încât să poată fi înlăturat riscul recidivei.	2000

Grupuri sărace și vulnerabile	Principalele sub-grupuri	Profilul dominant al grupului țintă	Total estimat
	Persoane fără adăpost	La nivel de municipiu există un segment social defavorizat cunoscut sub denumirea de "oamenii străzii". Oamenii străzii nu au casă și locuiesc pe stradă, în parcuri, piețe, scări de bloc sau în locuințe temporare, improvizate, clădiri dezafectate. Aceste persoane se află în situație de criză la nivel psihic, relațional, de sănătate, social, juridic, situație determinată de absența unui adăpost sau de imposibilitatea de a-și permite unul. Pentru depășirea situației de criză, pentru reintergarea persoanelor fără adăpost este necesar furnizarea unui ansamblu de servicii cu sunt cele de tip urgență socială: satisfacerea nevoii de hrană, de adăpost, reintegrare socială și profesională	23 persoane înregistrate la RPL2011, o medie lunară de 18 persoane beneficiari ai Centrului de cazare temporară a persoanelor fără adăpost
	PVictime ale traficului de persoane	În acord cu Sistemul Integrat de Monitorizare și Evaluare a Victimelor Traficului de Persoane, România păstrează, în anul 2017, profilul de țară de origine pentru victimele traficului de persoane. În același timp, traficul intern rămâne preponderent, o proporție semnificativă din victime, cu precădere minore, fiind exploatate, în anul 2017, pe teritoriul României (401). Analiza datelor, la nivel național, permite profilarea caracteristicilor principale ale victimelor traficului de persoane, identificate în anul 2017. Prin urmare, în termeni statistici, anul 2017 a cunoscut o scădere cu 12% a populației victimelor, de la 756 victime, identificate în 2016, la 662, în anul 2017. La fel ca și în anii anteriori, persoanele de cetățenie română sunt majoritare, fiind identificată o singură persoană, cu altă cetățenie decât cea română. -Romania este pe locul 1 la nivelul UE ca țara-sursa pentru traficul de persoane. - 2017 este primul an în care numărul victimelor minore depășesc numărul victimelor cu vârsta de peste 18 ani Date furnizate de Asociația Pentru Dialog În Justiție și de Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane	Deși nu există date la nivel de localitate, în anul 2017, au fost înregistrate 30 de cazuri în mediul urban în județul Neamț (8 cazuri de exploatare sexuală și restul de 22 cazuri de minori exploatați pentru furturi).

De asemenea, în cadrul documentului strategic, au fost analizate și confirmate următoarele zone urbane marginalizate, la nivelul Municipiului Piatra Neamț:

ZUM 1 – Precista (Liceul Tehnic de Transporturi)

- a fost delimitat prin suprapunerea cu sectorul recensământ 1207350033 (A+B) și care cuprindea o populație (stabilă, la RPL 2011) de 324 persoane și un număr de 143 locuințe. Toate locuințele sunt în proprietate privată. În zonă nu există populație de etnie romă. Delimitare teritorială/localizare: str. Argeș (1 – 9, doar numere impare), str. Cirloman (1-38), str. Florilor (1-23, doar numere impare), str. Petru Movilă (parțial – 6,8,10,12,14), str. Soarelui (nr.1-3, 5-19 numere impare), str. Tarancuta (1-33, numere impare, parțial), str. Stinjenelului (2,4), str. Timiș (2-13) și str. Verii (79). Această zonă a fost menținută deoarece nu au existat modificări de natură socio-demografică sau modificări privind locuirea.

ZUM 2 (Dărmănești-Subdărmănești)

- a fost delimitat inițial prin suprapunerea cu sectorul de recensământ 1207350116 (A+B) și care cuprindea o populație (stabilă, la RPL 2011) de 392 persoane și un număr de 148 locuințe. Zona cuprindea la RPL 2011 populație de etnie roma (116 persoane, reprezentând 30% din populația zonei). Delimitarea teritorială/localizarea la RPL 2011 pe baza sectoarelor de recensământ a cuprins: str. Subdarmanesti (3-82, partial), str. Dărmanesti (partial, case nr. 7,9,13,15, 19,21,23,35,37,39,45,51,53,63 și blocurile K8 și D5), str. Vrancei (1-5), str. Erou Bucur (nr. 1-4,12,10). Din analiza datelor privind beneficiarii de servicii sociale, zona a fost extinsă cuprinzând și străzile alăturate (sau străzi de legătură) care au același profil socio-economic: Nada Florilor, Negoifului, Bălțătești, Mărțișor, Macului, Cicoarei, Lalelelor. Totodată, a fost scos din ZUM blocul K8, bloc care era izolat de restul zonei și care nu mai îndeplinea condițiile specifice zonelor marginalizate.

ZUM 3 (Speranța)

- a fost delimitat prin suprapunerea cu două sectoare de recensământ: 1207350448 și 1207350448 care cuprindeau o populație (stabilă, la RPL 2011) de 451 persoane și un număr de 196 locuințe. Toate locuințele sunt locuințe sociale, aflate în proprietatea municipiului. Zona nu cuprinde populație de etnie roma semnificativă (la RPL, apartenența etnică s-a realizat pe baza propriei declarații). Delimitarea teritorială/localizarea la RPL 2011 pe baza sectoarelor de recensământ a cuprins: str. Izvoare (cartier Speranța) – bl. H12, H13, H8 și vilele V9, V10, V11, V12, V14, V16, V17, V18, V19, V20, V21, V22, V24. La începutul anului 2018, față de anul 2011 (anul recensământului) situația prezenta câteva modificări (sursa: S.C. Locativserv S.R.L. – societate aflată în subordinea Consiliului Local al municipiului Piatra Neamț, care administrează locuințele sociale), modificări structurale care au dus la apariția unor

schimbări socio-demografice. Astfel, o parte din locuințele sociale au fost desființate, iar persoanele au fost mutate în cartierul Văleni și totodată, au fost cuprinse alte clădiri cu locuințe sociale (locuințe ce au fost ocupate ulterior recensământului din 2011). Astfel, zona defavorizată actualizată, cuprinde Vilele 1-25 și blocurile H8, H12, H13.

ZUM 4 (Văleni - Gheorghe Asachi)

- a fost delimitat parțial prin suprapunerea cu un sector de recensământ - 1207620003 - la care s-au adăugat locuințele sociale înființate și date în folosință după anul 2011 (locuințe ce nu au fost cuprinse la recensământul din 2011). Zona corespunzătoare sectorului de recensământ 1207620003 avea o populație (stabilă, la RPL 2011) de 275 persoane (din care 19 persoane declarate de etnie roma) și un număr de 99 locuințe. Teritorial, zona cuprindea locuințe de pe strada Gheorghe Asachi (1-75, parțial) și de pe strada Cetinei (1-13). Această zonă a suferit cele mai multe modificări structurale (de locuire) prin construirea și darea în folosință a noi locuințe sociale (Văleni I, Văleni II - locuințele s-au dat în folosință în perioada 2011-2012) și mutarea containerelor sociale existente pe strada Muncii (corespunzătoare mapei 1207350178 – mapă menționată cu populație marginalizată în Anexei 1 - "Lista ZUM din orașele/ municipiile 20.000+ din România" (pagina 388), cuprinzând o populație de 292 persoane, din care 208 persoane autodeclarate de etnie roma).

Din analiza fișelor realizate pentru fiecare dintre aceste zone urbane marginalizate în cadrul **Strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale 2018-2023**, reies următoarele caracteristici și indicatori specifici:

ZUM 1 – Precista (Liceul Tehnic de Transporturi)

♦ **Descriere zonă:** condiții de locuire relativ proaste (case vechi, nemodernizate), populație îmbătrânită, educație formală scăzută în rândul adulților, sănătate precară a populației. Zona nu este omogenă din punctul de vedere al locuirii, existând vecinătăți care se încadrează în zona nedefavorizată a orașului (condiții foarte bune de locuit).

♦ **Număr de locuitori:** 324 persoane

♦ **Număr de locuințe:** 143

♦ **Numărul mic de gospodării** nu a permis o analiză a datelor colectate

ZUM 2 (Dărmănești-Subdărmănești)

♦ **Descriere zonă:** casele, majoritatea vechi, nemodernizate, unele aflate într-o serioasă stare de degradare; parțial lipsa utilității (gaz, canalizare); probleme legate de infrastructura din zonă: drumuri neasfaltate, iluminat public

insuficient; poziții marginale pe piața muncii; un nivel de calificare a forței de muncă foarte scăzut; un procent relativ mare al populației în vârstă de muncă care nu au activat niciodată pe piața formală a muncii; situație economică relativ precară; raport mare de dependență demografică

♦ **Număr de locuitori:** 556 persoane

♦ **Număr de locuințe:** 155, toate în proprietate privată

♦ **Procent populație de etnie romă:** peste 28%, conform studiu ZUM 2018

♦ **Indicatori cheie – validare ZUM:**

- Proportia persoanelor de 15-64 de ani care au absolvit maxim 8 clase (gimnaziu): 43,58%
- Proportia persoanelor cu dizabilități, boli cronice sau alte afecțiuni care le limitează activitățile zilnice: 5% persoane cu certificat de handicap
- Proportia copiilor și tinerilor (0-17 ani) din populația totală: 28%
- Proportia persoanelor de 16-64 ani care nu sunt încadrate pe piața formală a muncii și nici nu urmează o formă de învățământ: 49,7%
- Proportia locuințelor supra-aglomerate (< 15,33 m2 pe persoană): 54,84%
- Nesiguranță locativă - proporția gospodăriilor ce nu dețin locuința în proprietate personală: 2,3%

ZUM 3 (Speranța)

♦ **Descriere zonă:** locuințe sociale realizate, în mare parte, prin re-proiectarea unor hale; zona este izolată de restul orașului, la o distanță relativ mare de zonele funcționale; probleme legate de infrastructura din zona: drumuri neasfaltate, iluminat public insuficient; poziții vulnerabile pe piața muncii; un nivel de calificare a forței de muncă foarte scăzut; familii tinere cu mulți copii și cu un singur întreținător, venituri reduse

♦ **Număr de locuitori:** 525 persoane

♦ **Număr de locuințe:** 194, din care 24 proprietate privată și 170 în proprietatea primăriei.

♦ **Procent populație de etnie romă:** 12%, conform studiu ZUM 2018

♦ **Indicatori cheie – validare ZUM:**

- Proportia persoanelor de 15-64 de ani care au absolvit maxim 8 clase (gimnaziu): 27,95%
- Proportia persoanelor cu dizabilități, boli cronice sau alte afecțiuni care le limitează activitățile zilnice: 8% persoane cu certificat de handicap
- Proportia copiilor și tinerilor (0-17 ani) din populația totală: 41%
- Proportia persoanelor de 16-64 ani care nu sunt încadrate pe piața formală a muncii și nici nu urmează o formă de învățământ: 26,1%
- Proportia locuințelor supra-aglomerate (< 15,33 m2 pe persoană): peste 55%

• Nesiguranță locativă - proporția gospodăriilor ce nu dețin locuința în proprietate personală: 81,17%

ZUM 4 (Văleni - Gheorghe Asachi)

♦ **Descriere zonă:** zona este izolată de restul orașului, la o distanță relativ mare de zonele funcționale ale orașului; probleme legate de infrastructura din zona: drumuri neasfaltate, iluminat public insuficient; zonă cu un grad mare de nesiguranță socială; populație relativ neomogenă din punct de vedere socio-demografic; un număr foarte mare de persoane asistate social; poziții vulnerabile pe piața muncii; un nivel de calificare a forței de muncă foarte scăzut; familii fără venituri aflate în sărăcie extremă

♦ **Număr de locuitori:** 2354 persoane

♦ **Număr de locuințe:** 805, din care 540 proprietate privată și 265 în proprietatea primăriei.

♦ **Procent populație de etnie romă:** peste 58,6%, conform studiu ZUM 2018

♦ **Indicatori cheie – validare ZUM:**

- Proportia persoanelor de 15-64 de ani care au absolvit maxim 8 clase (gimnaziu): 67,62%
- Proportia persoanelor cu dizabilități, boli cronice sau alte afecțiuni care le limitează activitățile zilnice: 7% persoane cu certificat de handicap
- Proportia copiilor și tinerilor (0-17 ani) din populația totală: 48%
- Proportia persoanelor de 16-64 ani care nu sunt încadrate pe piața formală a muncii și nici nu urmează o formă de învățământ: 60,6%
- Proportia locuințelor supra-aglomerate (< 15,33 m2 pe persoană): peste 56%
- Nesiguranță locativă - proporția gospodăriilor ce nu dețin locuința în proprietate personală: 32,91%

Sintetizând aspectele semnalate mai sus, principalele nevoi identificate pentru locuitorii zonelor urbane marginalizate, sunt următoarele:

- ▶ Număr crescut de persoane defavorizate aflate în risc de marginalizare,
- ▶ Familii sărace monoparentale și/sau care trec prin fenomenul de separare între adulți (divorț), violență domestică, avorturi și abandon de copii (temporar sau definitiv)
- ▶ Persoane cu dizabilități care nu sunt/ nu se pot integra în viața socială a comunității,
- ▶ Persoane vârstnice care sunt neîntreținute/ abandonate de propria familie și care nu participă la o viață socială
- ▶ Lipsa la nivel local a întreprinderilor de economie socială
- ▶ Tineri din categoria grupurilor vulnerabile care nu au posibilitatea să-și dezvolte aptitudinile peste nivelul mediu de afirmare.

6. Turism, cultură și patrimoniu

6.1. Potențialul turistic

„Dezvoltarea durabilă ca obiectiv strategic fundamental presupune încetățenirea unor practici și instrumente libere și diverse de acces la educație și cunoaștere, la tezaurul cultural al propriei națiuni și al umanității în ansamblu, la toate resursele care pot dezvolta creativitatea și spiritul novator. Este vorba de asigurarea șansei pentru toți indivizii de a deveni producători de cultură, depășind astfel statutul de simpli consumatori de divertisment. În esență, principiile dezvoltării durabile se aplică în egală măsură patrimoniului cultural ca și capitalului natural, fiind vorba de resurse moștenite de care trebuie să beneficieze și generațiile următoare. Întrucât avem de-a face cu resurse neregenerabile, eventuala lor irosire, din ignoranță sau neglijență, devine astfel irecuperabilă și ireversibilă”¹.

Strategiile naționale și regionale de dezvoltare ale teritoriului au identificat dezvoltarea turismului ca o prioritate de dezvoltare, pe baza potențialului turistic existent în toate regiunile. Acest potențial justifică sprijinirea dezvoltării economice prin turism, materializat în dezvoltarea infrastructurii zonelor turistice, valorificarea patrimoniului natural, istoric și cultural precum și includerea acestora în circuitul turistic și promovarea lor în scopul atragerii turiștilor.

Turismul a dobândit un rol tot mai evident în asigurarea unei creșteri economice sustenabile, pe fondul creșterii veniturilor obținute de populație, a duratei de timp dedicate activităților recreative, o accesibilitate crescută la sistemele de transport și comunicații. Ca și activitate, turismul reprezintă o alternativă viabilă pentru stimularea dezvoltării în zonele rurale și cele sărace, a căror economie se bazează exclusiv pe activități agricole sau exploatarea resurselor naturale, furnizând avantaje ambivalente, reprezentate de creșterea locurilor de muncă și a veniturilor, concomitent cu promovarea tradițiilor și patrimoniului cultural.

Principalele provocări specifice turismului includ, în principal:

- conservarea și gestionarea durabilă a resurselor naturale și culturale;
- reducerea la minimum a utilizării resurselor și a poluării în cadrul destinațiilor turistice, inclusiv producerea de deșeuri;
- gestionarea schimbării în interesul bunăstării comunității;
- reducerea caracterului sezonier al cererii;
- impactul asupra mediului;
- crearea unui turism accesibil tuturor, fără discriminare;
- îmbunătățirea calității locurilor de muncă din domeniul turismului.

O caracteristică importantă a turismului românesc o reprezintă faptul că zonele mai slab dezvoltate din punct de vedere economic concentrează cele mai importante obiective și atracții turistice. Aceste areale pot fi revitalizate prin valorificarea potențialului lor turistic, contribuind totodată la promovarea unei dezvoltări socio-economice sustenabile în regiunile vizate. Atât la nivel național cât și la nivelul fiecărei regiuni de dezvoltare se constată o scădere de aproximativ 5-6% a turismului și a celorlalte activități din cadrul aceleiași grupe de categorii CAEN, în ponderea PIB-ului regional.

Înainte de anul 1990, România a reprezentat o destinație turistică importantă pentru piața est europeană, însă în condițiile în care oferta turistică nu s-a schimbat de-a lungul timpului, turismul practicat a devenit necompetitiv în raport cu exigențele cererii și produselor turistice de pe piața internațională.

În general, pe teritoriul României sunt recunoscute **două categorii de potențial turistic:**

- ◇ **24% din suprafața țării - zone cu potențial turistic complex și de mare valoare**, care includ Parcurile Naționale și Rezervații ale Biosferei, monumente naturale, arii naturale protejate, valori ale patrimoniului natural de interes național, resurse balneare, muzee și case memoriale;

- ◇ **34% din suprafața țării - zone cu potențial turistic ridicat** care includ cel puțin una din categoriile de rezervații și monumente ale naturii de interes național, valori ale patrimoniului cultural de interes național, resurse balneare, muzee sau case memoriale.

Potențialul turistic al unui teritoriu poate fi definit, la modul general, prin ansamblul elementelor ce se constituie ca atracții turistice și care se pretează unei amenajări pentru vizitare și primirea călătorilor.

Variatatea componentelor potențialului turistic și rolul lor diferit asupra fenomenului turistic au făcut necesară structurarea și ierarhizarea lor.

Cea mai importantă și frecvent utilizată clasificare în domeniu împarte potențialul turistic, după conținutul său, în două categorii principale: potențial turistic natural și potențial turistic antropoc.

Astfel, **potențialul turistic este marcat prin două componente esențiale:**

- :: **Componenta naturală**, reprezentată prin peisaje spectaculoase, configurația variată a reliefului, condițiile climatice favorabile, valoarea terapeutică și abundența unor factori naturali de cură;
- :: **Componenta antropocă**, reprezentată prin vestigii arheologice, monumente și obiective de artă laică sau religioase, muzee și colecții muzeale, elemente de etnografie și folclor de mare frumusețe și originalitate, realizări actuale de prestigiu, monumentele istorice, de arhitectură și de artă cu o valoare de unicat.

¹ Sursa: Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României. Orizonturi 2013-2020-2030

6.1.1. Potențialul turistic al cadrului natural

Potențialul turistic natural cuprinde ansamblul condițiilor pe care le oferă cadrul natural, prin componentele sale - **relief, climă, hidrografie, vegetație, faună, monumente naturale, rezervații** - pentru petrecerea vacanței și respectiv atragerea unor fluxuri turistice. Fiecare dintre componentele menționate își exercită influența asupra activității turistice printr-o serie de aspecte specifice, determinând, la rândul lor, forme particulare de manifestare a turismului.

Ecoturismul reprezintă o formă distinctă a turismului, apărută ca urmare a aplicării principiilor actuale de dezvoltare a turismului durabil în ariile naturale protejate și în zonele adiacente acestora, prin respectarea integrității peisajelor naturale și a biodiversității ecologice.

În **Strategia națională de dezvoltare a ecoturismului 2019-2029**, ecoturismul este definit drept o formă de turism în care principalul obiectiv este observarea și conștientizarea valorii naturii și a tradițiilor locale și care trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- ▶ Să contribuie la conservarea și protecția naturii
- ▶ Să utilizeze resursele umane locale
- ▶ Să aibă un caracter educativ, respect pentru natură – conștientizarea turiștilor și a comunităților locale
- ▶ Să aibă impact negativ nesemnificativ asupra mediului natural și socio-cultural

Ecoturismul este dependent în foarte mare măsură de calitatea mediului natural. În acest sens, păstrarea nealterată a elementelor naturale este esențială. Prin urmare, este necesară susținerea activităților de conservare a biodiversității, de promovare a practicilor durabile și a principiilor ecoturismului și de conștientizare a populației asupra măsurilor de conservare a speciilor/habitatelor naturale, în contextul gestionării durabile a resurselor naturale.

La nivelul Regiunii Nord-Est, patrimoniul turistic natural este foarte bine reprezentat, cuprinzând elemente variate, de valoare locală, națională și comunitară.

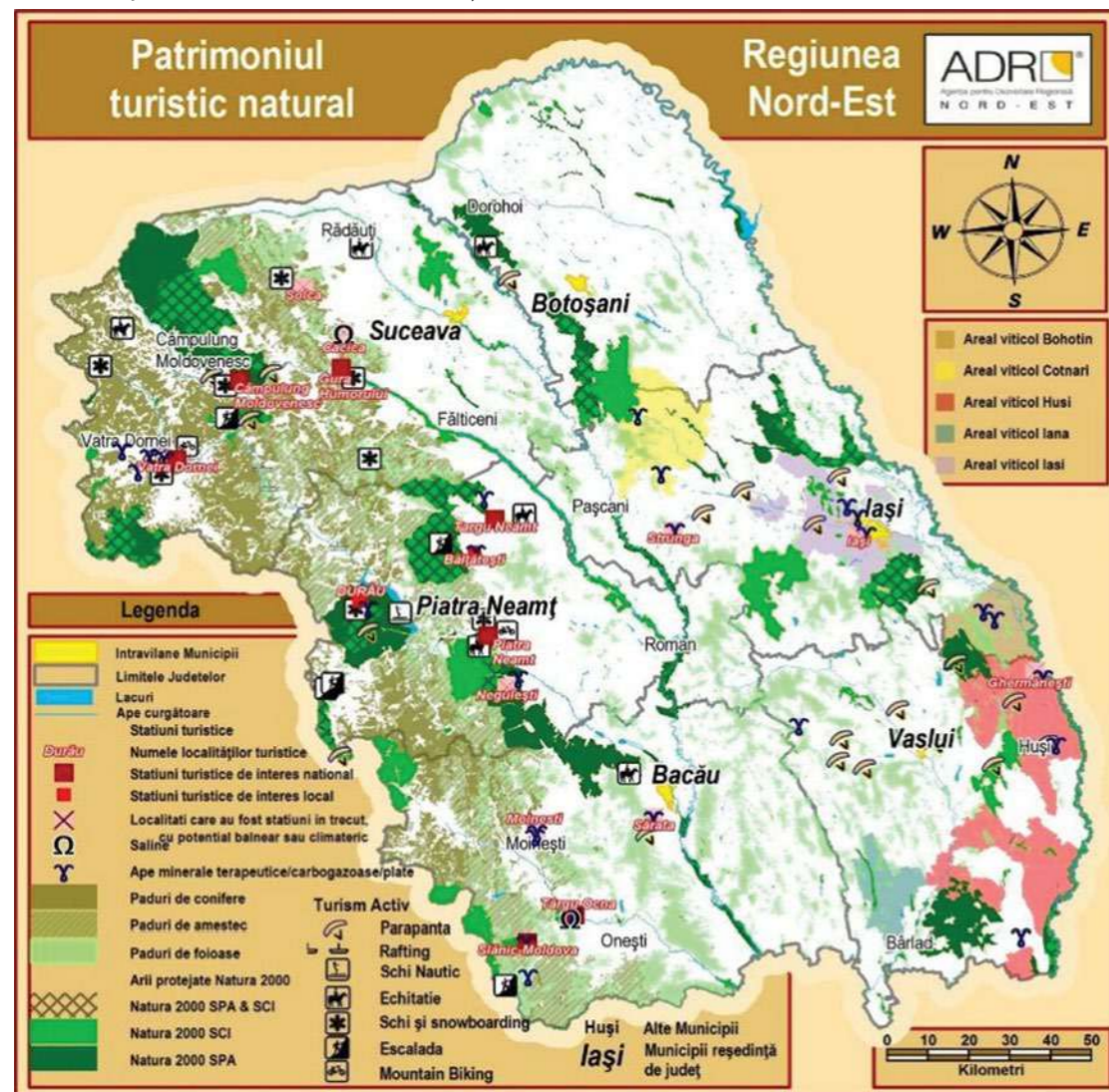

Fig. 6.1. Patrimoniul turistic natural al Regiunii Nord-Est
(Sursa: Planul de Dezvoltare Regională Nord-Est 2021-2027 - versiunea draft - octombrie 2020)

Valorile de patrimoniu natural oferă o oportunitate de dezvoltare socio-economică a așezărilor umane prin valorificarea potențialului turistic pe care îl constituie.

Importanța acestora a condus la necesitatea protejării unor zone ca teritorii valoroase din punctul de vedere al importanței și complexității valorilor naturale și culturale cuprinse, teritorii care asigură prestigiul și identitatea unității administrative căreia îi aparțin, indiferent de nivelul de referință (regional, județean sau local).

6.1.2. Patrimoniul natural protejat

Ariile protejate reprezintă cea mai viabilă strategie de conservare și utilizare durabilă a valorilor de patrimoniu natural.

La nivelul Regiunii Nord-Est, ariile naturale protejate de interes național sunt reprezentate de 120 rezervații naturale, 20 monumente ale naturii, precum și parcuri naționale și naturale.

Astfel, dintre cele 13 parcuri naționale ale României, trei se află în Regiunea Nord-Est: **Parcul Național Ceahlău, Parcul Național Cheile Bicazului – Hășmaș și Parcul Național Munții Călimani. Dintre cele 18 parcuri naturale, pe teritoriul Regiunii Nord-Est se află Parcul Natural Vânători Neamț.**

Conform informațiilor din **Planul de Dezvoltare Regională Nord-Est 2021-2027** (versiunea draft octombrie 2020), în regiunea Nord-Est figurează 243 arii naturale protejate, din care 116 Natura 2000 (36 tip Situri de Protecție Acvafaunistică - SPA și 80 tip Situri de Importanță Comunitară - SCI), acestea ocupând o suprafață de aproximativ 297 mii ha – 8% din suprafața regională (tip SPA), respectiv 265 mii ha – 7% din suprafața regională (tip SCI).

În ceea ce privește suprafețele ocupate la nivel județean de către ariile naturale protejate aparținând rețelei Natura 2000, județul Neamț se află pe primul loc pentru ariile de tip SPA, cu 88.733 ha, iar pentru cele tip SCI pe locul 2, cu 68.299 ha.

De asemenea, conform site-ului ANPM, pe teritoriul județului Neamț există un număr de 31 de arii naturale protejate și monumente ale naturii cu o suprafață totală de 44.196,92 ha, reprezentând 7,49% din suprafața județului, clasificate după cum urmează: **parcuri naționale, parcuri naturale, rezervații forestiere, rezervații faunistice, rezervații floristice, rezervații paleontologice, rezervații acvatice, monumente ale naturii.**

Pe teritoriul Municipiului Piatra Neamț se regăesc: rezervația floristică Dealul Vulpilor-Botoaia și rezervațiile paleontologice: Locul fosilifer Cozla, Locul fosilifer Pietricica, Locul fosilifer Cernegura și Locul fosilifer Agârcia.

1 Sursa: Lista de patrimoniu a Ministerului Culturii, anul 2015

2 Sursa: Institutul Național al Patrimoniului - <https://patrimoniu.ro/monumente-istorice/lista-patrimoniului-mondial-unesco/17-monumente-istorice/unesco/89-biserici-din-moldova>

De asemenea, importante din punct de vedere al potențialului turistic al municipiului, datorită distanței mici față de acestea, se remarcă:

→ **Lacul Cujejel**, format pe pârâul Cuieidel, este cel mai mare lac de baraj natural din România și este situat în Munții Stânișoarei, la o distanță de 25 km de Piatra Neamț, pe teritoriul comunei Gârcina. Lacul Cujejel se întinde pe o suprafață de 2,2 ha cu o lungime de 1 km și o adâncime maximă de 16 m.

→ **Lacul Bâta Doamnei**: format în anul 1962 prin barajarea Bistriței și îndiguirea pe partea stângă a unui perimetru din albia majoră a acestui râu. Cu o lungime de 3,2 km și o suprafață de 235 ha, acest lac a devenit în ultimii ani un adevărat paradis pentru păsările venite de pe culoarul de migrație est carpatic: egreta mare, corcodel cu gât negru, corcodel cu gât roșu, ferestraș mare, ferestraș moțat, ferestraș mic.

Din punctul de vedere al patrimoniului antropic protejat, Regiunea Nord-Est deține 4.003 monumente de interes internațional, național și local¹. Acestea includ situri arheologice, clădiri de interes istoric și arheologic, case memoriale.

Dintre cele șapte areale turistice ale României care cuprind obiective culturale de importanță mondială, **mănăstirile din nordul Moldovei au fost incluse în patrimoniul mondial UNESCO** în anul 1993 și 2010 și includ:

- ♦ Biserica "Tăierea Capului Sfântului Ioan Botezătorul" din satul Arbore;
- ♦ Biserica "Adormirea Maicii Domnului și Sfântul Gheorghe" a Mănăstirii Humor;
- ♦ Biserica "Buna-Vestire" a Mănăstirii Moldovița;
- ♦ Biserica "Înălțarea Sfintei Cruci" din Pătrăuți;
- ♦ Biserica "Sfântul Gheorghe" a Mănăstirii "Sfântul Ioan cel Nou" din Suceava;
- ♦ Biserica "Sfântul Gheorghe" a Mănăstirii Voroneț;
- ♦ Biserica "Învierea Domnului" a Mănăstirii Sucevița;
- ♦ Biserica "Sfântul Nicolae" a Mănăstirii Probota.²

Numeroase monumente istorice din regiune au constituit obiectul unor proiecte co-finanțate din Fonduri Comunitare, având ca scop restaurarea/renovarea/reabilitarea obiectivelor turistice aferente patrimoniului cultural-istoric pentru valorificarea turistică a acestora. Municipiul Piatra Neamț a beneficiat de restaurarea zonei istorice "Curtea Domnească", siturile și clădirile de patrimoniu aferente acesteia: Muzeul de Etnografie, Muzeul de Artă, Teatrul Tineretului, Turnul Clopotniță al lui Ștefan cel Mare, Muzeul Curții Domnești).

În județul Neamț, zonele dezvoltate din punct de vedere al activității turistice sunt arealele Târgu Neamț, Piatra Neamț și Ceahlău (Durău).

Astfel, în județ pot fi vizitate, conform *Listei monumentelor istorice 2010 a Ministerului Culturii și Patrimoniului Național*, 537 de monumente istorice, printre care se regăsesc: 35 de situri arheologice, 103 așezări din care 3 sunt așezări fortificate, 9 cetăți, 19 necropole, 80 de case, conace și hanuri tradiționale, 7 ziduri de incintă și fortificate, 2 centre urbane istorice la Roman și Târgu Neamț, 41 de clădiri monument istoric, 36 turnuri și clopotnițe.

1 Sursa: *Strategia de dezvoltare a județului Neamț actualizată în anul 2017*

În județ se găsesc, de asemenea, 54 de mănăstiri și schituri: Mănăstirile Agapia, Almaș, Bisericani, Bistrița, Bodești, Dumbrăvele, Durău, Horăicioara, Horaița, Muntele Ceahlău, Muntele Pietricica, Neamț, Nechit, Paltin, Pângărați, Peștera-Gârcina, Petru Vodă, Poiana-Brusturi, Războieni, Secu, Sihăstria, Tarcău, Tazlău, Văratec; Schitul Agapia Veche, Bălțătești, Borlești, Braniște, Cărbuna, Cerebuc, Cuviosul Daniil Sihastrul, Cuviosul Pahomie cel Mare, Cuviosul Paisie de la Neamț, Draga-Cozla, Icoana Nouă, Icoana Veche, Nifon, Păstriveni, Pocrov, Poiana lui Ioan, Poiana Maicilor Răpciunița, Sfânta Ana, Sfântul Daniil Sihastrul, Sfântul Ilie Tăciune, Sfântul Ilie Vama-Brateș, Sfântul Ioan cel Nou, Sfântul Mina Tîrgu Neamț, Sihla, Stănila, Tarcău, Țibucani, Urecheni, Vovidenia¹.

Cele mai vechi mănăstiri din județ sunt Mănăstirea Neamț și Mănăstirile Tazlău, Războieni, Bisericani și Agapia Veche, de secol XV.

Cea mai veche mănăstire din județ și din Regiunea Nord-Est, este **Mănăstirea Neamț**, construită în sec. al XIV lea de Mușatini. Situată în comuna Vânători, pe valea pârâului Nemțșor, aceasta este cea mai veche mănăstire din Moldova. Locația poate fi vizitată împreună cu muzeul din incinta ei și cea mai veche bibliotecă mănăstirească.

Mănăstirea Neamț
(Sursa: <https://www.tinutulzimbrului.ro/>)

Mănăstirea Războieni este o mănăstire ortodoxă construită în anul 1496, în satul Războieni, din județul Neamț. Se află la o distanță de 26 km de Municipiul Piatra Neamț. Biserica mănăstirii are hramul "Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil" și a fost construită de domnitorul Ștefan cel Mare în anul 1496, la 20 de ani de la Bătălia de la Valea Albă (1476), întru pomenirea oștenilor moldoveni căzuți în acea luptă.

Mănăstirea Războieni a fost inclusă pe Lista monumentelor istorice din județul Neamț din anul 2015, având codul de clasificare NT-II-a-A-10647, fiind formată din 4 obiective:

- » Biserica "Sf. Voievozi" - datând din sec. XV și având codul NT-II-m-A-10647.01;
- » Turnul clopotniță - datând din 1862 și având codul NT-II-m-A-10647.02;
- » Stăreția - datând din sec. XX și având codul NT-II-m-A-10647.03;
- » Chiliile - datând din sec. XIX-XX și având codul NT-II-m-A-10647.04.¹

1 Sursa: <https://mythologica.ro/manastiri-romanesti-de-vizitat-si-povestile-lor/>

Biserica "Sf. Voievozi"
(Sursa: <https://doxologia.ro/>)

Mănăstirea Bisericani
(Sursa: <https://pe-harta.ro/>)

Sfânta Mănăstire Bisericani cu hramul Buna Vestire, se află la 12 kilometri Vest de Piatra Neamț, fiind ctitorită de Ștefăniță Vodă, unde s-au nevoit Cuvioșii Iosif și Chiriac, trecuți în rândul sfinților. Mănăstirea a fost reînființată în anul 1990 de Prea Fericitul Daniel, Patriarhul României, pe atunci Mitropolitul Moldovei și Bucovinei. Aici se păstrează "Sfânta Icoana Făcătoare de Minuni din Stejar"¹.

1 Sursa: https://ortodox.ro/manastiri/manastirea_bisericani.html

Mănăstirea Agapia (denumită și **Mănăstirea Agapia Nouă** pentru diferențiere de Schitul Agapia Veche) este o mănăstire ortodoxă de maici situată pe valea pâraului Agapia, în mijlocul unei păduri, la o distanță de 9 km de municipiul Târgu Neamț. Este una dintre cele mai mari mănăstiri de maici din România, având 300-400 maici și aflându-se pe locul doi ca populație după Mănăstirea Văratec.

Mănăstirea a fost construită între anii 1641-1643. Arhitectura bisericii nu are un stil specific. Ceea ce conferă o deosebită valoare acestui monument sunt frescele pictate de Nicolae Grigorescu în perioada 1858-1861. Ansamblul Mănăstirii Agapia a fost inclus pe Lista monumentelor istorice din județul Neamț din anul 2015, având codul de clasificare NT-II-a-A-10627 și fiind alcătuit din următoarele 7 obiective:

- » Biserica „Sf. Voievozi” - datând din secolul al XVII-lea și având codul NT-II-m-A-10627.01;
- » Paraclisul „Nașterea Maicii Domnului” - datând din 1864 și având codul NT-II-m-A-10627.02;
- » Biserica de lemn „Sf. Ioan Bogoslov” - datând din 1821 și având codul NT-II-m-A-10627.03;
- » Chiliile - datând din secolele XIX-XX și având codul NT-II-m-A-10627.04;
- » Construcțiile din incintă - datând din secolele XIX-XX și având codul NT-II-m-A-10627.05;
- » Turnul clopotniță - datând din 1823 și având codul NT-II-m-A-10627.06;
- » Bolnița de lemn „Adormirea Maicii Domnului” - datând din 1780 și având codul NT-II-m-A-10627.07.

La acestea se adaugă și Casa scriitorului Alexandru Vlahuță (o chilie în care locuia scriitorul când venea în vizită la mănăstire), transformată în 1966 în muzeu memorial. Ea datează din 1885 și are codul NT-II-m-B-10628¹

¹ Sursa: <https://www.crestinortodox.ro/manastiri/schitul-agapia-veche-117638.html>

6.1.3. Patrimoniul cultural material și imaterial

Investițiile în restaurarea, protecția și valorificarea prin turism a patrimoniului cultural vor permite Regiunilor de dezvoltare să folosească avantajele oferite de potențialul lor turistic și patrimoniul cultural în identificarea și consolidarea identității proprii, pentru a-și îmbunătăți avantajele competitive în sectoare cu valoare adăugată mare și conținut calitativ ridicat.

Activitățile de conservare, protecție și valorificare durabilă a patrimoniului cultural și natural pot, mai mult decât orice altă activitate economică, să dezvolte sinergii în strânsă interacțiune cu mediul și societatea, deoarece dezvoltarea anumitor localități este strâns legată de mediul natural al acestora, de caracteristicile culturale, interacțiunea socială, securitatea și bunăstarea populației locale. Aceste caracteristici recomandă activitățile de conservare, protecție și valorificare durabilă a patrimoniului cultural și natural motorul principal al conservării și dezvoltării locale, atât direct, prin sensibilizarea față

de valori și prin ajutorul financiar oferit, cât și indirect, prin dezvoltarea unor activități alternative.

România deține un avantaj competitiv prin densitatea crescută a obiectivelor de patrimoniu cu potențial turistic, astfel că este deosebit de important ca patrimoniul cultural să fie restaurat, protejat și conservat, dar și gestionat mai strict în ceea ce privește condițiile de vizitare. Aceste inițiative de conservare vor trebui însoțite de o planificare consistentă prin care să se conserve (și unde este posibil să restaureze) centrele istorice ale orașelor, să se mențină stilului arhitectonic tradițional și să se conserve orașele istorice medievale.

Necesitatea de a restaura obiectivele de patrimoniu cultural și natural trebuie să fie însoțită de o abordare flexibilă, care să permită includerea acestora în circuitul turistic și pregătirea lor pentru desfășurarea de noi activități, inclusiv economice, menținerea unei

rigidității legate de actul tehnic de restaurare putând genera o utilizare deficitară a acestora.

Crearea unui mediu de calitate duce la prosperitatea orașului și implicit la o calitate sporită a vieții cetățenilor săi. Un mediu atractiv, sigur și sustenabil are o contribuție benefică și vitală pentru imaginea orașului și pentru reputația pe care acesta o are pe plan extern și care poate afecta deciziile investitorilor străini. Acest lucru se poate obține prin dezvoltarea culturii și a evenimentelor culturale, prin promovarea turismului sau a altor forme de divertisment.

Cultura reprezintă modalitatea de a ne defini identitatea ca indivizi, comunități sau națiuni, un element esențial al dezvoltării economice și al regenerării sociale, un indicator al calității vieții și bunăstării individuale. În sens larg, cultura înseamnă felul în care se întâmplă lucrurile într-un anumit loc, viața locului respectiv, felul în care inter-relaționăm, și ne petrecem timpul liber, locurile pe care le frecventăm, nivelul de educație și implicare civică, felul în care ne raportăm la mediul înconjurător, moștenirea istorică, grija față de noi înșine și respectul față de tradiții și valori.

La nivel internațional se acordă din ce în ce mai mare atenție potențialului culturii de a cataliza procesele de dezvoltare. Se vorbește despre orașe creative (orașe ale căror politici de dezvoltare sunt definite prin implicarea cetățenilor prin metode specifice domeniului cultural), despre industrii creative (care fac uz de creativitate ca principal capital – producția de carte, producția cinematografică, industria modei, publicitate) a căror rată de creștere este de 5 ori mai mare decât a industriilor tradiționale.

Obiectivele fundamentale ale politicilor culturale actuale din România sunt:

- susținerea creativității contemporane;
- protecția patrimoniului cultural tangibil;
- protecția patrimoniului intangibil;
- susținerea și promovarea circulației creatorilor culturali și a bunurilor culturale.

Tabel 6.1. Lista monumentelor istorice din Municipiul Piatra Neamț (Sursa: <https://patrimoniu.ro>)

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Adresa	Datare
1	NT-I-s-A-10479	Cetate	Aleea Trei Căldări, "Dealul Cozla"	sec. II a. Chr. - sec. I p. Chr.
2	NT-I-s-A-10480	Situl arheologic de la Piatra Neamț, punct "Dealul Băta Doamnei.	"Dealul Băta Doamnei.	

În acest context apar două mari direcții de acțiune ale politicilor culturale naționale:

- păstrarea și afirmarea identității naționale prin protecția și promovarea moștenirii culturale, a patrimoniului ca sursă fundamentală de cunoaștere și creație;
- asigurarea unui cadru democratic pentru desfășurarea vieții culturale în contextul procesului de realizare a societății informaționale și educaționale, bazate pe principiul educației permanente, al educației pentru toți și al educației pentru fiecare.

Contextul strategic în domeniul cultural la nivelul regiunii de dezvoltare Nord-Est impune:

- ♦ conservarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural;
- ♦ cercetarea, evidența, prezervarea și valorificarea patrimoniului imaterial;
- ♦ susținerea ofertei culturale locale și implicit a interesului comunităților de a participa la viața culturală;
- ♦ realizarea și promovarea bunurilor culturale și activităților care exprimă identitatea culturală a comunităților etnice și religioase;
- ♦ extinderea turismului cultural prin valorizarea potențialului cultural de care dispun județele din regiune.

Municipiul Piatra Neamț are o încărcătură istorică și culturală bogată oferind vizitatorilor bucuria de a se reîntâlni cu istoria și cu viața de altădată, prin obiective clasate ca monumente de arheologie, arhitectură, sau monumente memoriale, aflate încă într-o stare bună de conservare.

Lista monumentelor istorice din municipiul Piatra Neamț înscrise în Patrimoniul cultural național al României este reprezentativă pentru istoria locală.

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Adresa	Datare
3	NT-I-m-A-10480.01	Așezare	"Dealul Bâțca Doamnei"	sec. XI - XIII
4	NT-I-m-A-10480.02	Așezare fortificată	"Dealul Bâțca Doamnei"	sec. II a. Chr. - sec. I p. Chr.
5	NT-I-s-A-10481	Cetate de pământ	"Troian.	sec. II p. Chr.
6	NT-I-s-A-10479	Cetate	Aleea Trei Căldări , Dealul Cozla.	sec. II a. Chr. - sec. I p. Chr.
7	NT-II-m-B-10549	Biserica de lemn "Buna Vestire"	Cartier Dărmănești, dealul Cozla (strămutată în 1999, pe locul schitului Draga)	1779-1787
8	NT-II-m-B-10550	Biserica "Buna Vestire"	Str. 1 Decembrie 1918 118	1740
9	NT-II-a-B-10551	Ansamblu urban "Str. Alexandru cel Bun"	Str. Alexandru cel Bun 1-23	sf. sec. XIX - înc. sec. XX
10	NT-II-m-B-10552	Liceul de Artă	Str. Alexandru cel Bun 2	1862
11	NT-II-m-B-10553	Casă	Str. Alexandru cel Bun 3	1900
12	NT-II-m-B-10554	Casă, azi Centrul de cercetări biologice și geologice	Str. Alexandru cel Bun 6	înc. sec. XX
13	NT-II-m-B-10555	Casă	Str. Alexandru cel Bun 8	înc. sec. XX
14	NT-II-m-B-10556	Liceul "Calistrat Hogaș.	Str. Alexandru cel Bun 19	1928
15	NT-II-m-B-10557	Poșta centrală	Str. Alexandru cel Bun 21	1930-1932
16	NT-II-m-B-10558	Casă de lemn Ivașcu	Str. Alexandru cel Bun 23	înc. sec. XIX
17	NT-II-m-B-10559	Ansamblul bisericii "Adormirea Maicii Domnului"	Str. Doja Gheorghe 12	sec. XVIII - XX
18	NT-II-m-B-10559.01	Biserica de lemn "Adormirea Maicii Domnului.	Str. Doja Gheorghe 12	1776
19	NT-II-m-B-10559.02	Turn clopotniță	Str. Doja Gheorghe 12	înc. sec. XVIII
20	NT-II-m-B-10560	Pretura, azi Complexul Muzeal Județean	Str. Eminescu Mihai 10	înc. sec. XX
21	NT-II-m-B-10561	Casa Corbu	Str. Eminescu Mihai 28	1898
22	NT-II-m-B-10562	Tribunal județean, azi casă	Str. Eminescu Mihai 30	1911

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Adresa	Datare
23	NT-II-m-B-10563	Sinagogă	Str. Ernici Dimitrie 2	1766
24	NT-II-m-B-10564	Gara Piatra Neamț și remiza de locomotive	Piața Gării 1	1912-1913
25	NT-II-m-B-10565	Casa memorială "Calistrat Hogaș"	Str. Hogaș Calistrat 1	sec. XIX
26	NT-II-m-B-10566	Muzeul de artă	Piața Libertății 2	1931
27	NT-II-m-B-10567	Ansamblul Curții Domnești	Piața Libertății 2	sec. XV - XVI
28	NT-II-m-B-10567.01	Biserica domnească "Nașterea Sf. Ioan Botezătorul"	Piața Libertății 2	1498
29	NT-II-m-B-10567.03	Turn clopotniță	Piața Libertății 2	1499
30	NT-II-m-B-10567.04	Ruine zid de incintă	Piața Libertății 2	sec. XV - XVII
31	NT-II-m-B-10568	Casă, azi Muzeul de Etnografie	Piața Libertății 3	1931
32	NT-II-a-A-10730	Fosta mănăstire "Peste Vale"	Str. Magnoliei 1 , Cartier Văleni	sec. XVIII-XX
33	NT-II-m-B-10614	Biserica "Sf. Apostoli.	Str. Nucului 5	1790
34	NT-II-m-B-10569	Casă	Str. Paharnicului 3	1927
35	NT-II-m-B-10570	Casa Paharnicului D. Gheorghiadis, azi Restaurant	Str. Paharnicului 5	1835
36	NT-II-m-B-10571	Jandarmeria, azi Centru militar	Str. Petru Rareș 1	1929
37	NT-II-m-B-10572	Teatru	Piața Ștefan cel Mare 1	1935
38	NT-II-m-B-10573	Banca Națională Română, azi .Muzeul de Artă Eneolitică Cucuteni.	Str. Ștefan cel Mare 3	1935
39	NT-II-m-A-10567.02	Ruine beci, azi muzeu	Str. Ștefan cel Mare 4 , în fața Colegiului Național "Petru Rareș"	sec. XV
40	NT-II-m-B-10574	Colegiul Național "Petru Rareș"	Str. Ștefan cel Mare 4	1890-1892
41	NT-II-m-B-10575	Casa cu amfore	Str. Ștefan cel Mare 14	sec. XIX
42	NT-II-m-B-10576	Vila Eliza, azi sediul S.C. "Moldavia" S. A.	Str. Ștefan cel Mare 18	1929
43	NT-II-m-B-10577	Spital, azi fundația "Îngrijiri Comunitare"	Str. Ștefan cel Mare 23	1860-1866
44	NT-II-m-B-10578	Casă	Str. Ștefan cel Mare 28	1896

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Adresa	Datare
45	NT-II-m-B-10579	Casa Albu	Str. Ștefan cel Mare 33	sec. XIX
46	NT-II-m-B-10580	Casa Lalu	Str. Ștefan cel Mare 44	1914
47	NT-II-m-B-10581	Casa Elenei Cuza	Str. Ștefan cel Mare 55	sec. XIX
48	NT-II-m-B-10583	Colegiul Tehnic	Str. Ștefan cel Mare 67	1927
49	NT-II-m-A-10730.02	Turn clopotniță	Cartier Văleni	sec. XVIII
50	NT-II-m-A-10730.01	Biserica de lemn „Schimbarea la Față” a fostei mănăstiri „Peste Vale”	Str. Magnoliei 1, Cartier Văleni	1560, adăugiri sec. XVIII
51	NT-III-m-B-10738	Statuia lui Mihail Kogălniceanu	Piața Kogălniceanu Mihail	1913
52	NT-III-m-B-10739	Statuia lui Ștefan cel Mare	Piața Ștefan cel Mare	1974
53	NT-III-m-B-10740	Basorelief: Calistrat Hogaș, Ion Negre, Matei Stamatian	Str. Ștefan cel Mare 4, în fața Colegiului Național "Petru Rareș"	1924
54	NT-IV-m-B-10749	Monument funerar din piatră - "Familia senator V. Ciornei"	Str. Eroilor 17, în cimitirul "Eternitatea"	1902
55	NT-IV-m-B-10750	Mormântul scriitorului Calistrat Hogaș	Str. Eroilor 17, în cimitirul "Eternitatea"	sec. XX
56	NT-IV-m-B-10751	Mormântul etnografului G.T. Kirileanu	Str. Eroilor 17, în cimitirul "Eternitatea"	sec. XX
57	NT-IV-m-B-10752	Mormântul pictorului Vorel Lascăr	Str. Eroilor 17, în cimitirul "Eternitatea"	1875
58	NT-IV-m-B-10753	Mormântul lui Constantin Matasă	Str. Eroilor 17, în cimitirul "Eternitatea"	sec. XX
59	NT-IV-m-B-10754	Mormântul geografului Ion Popa-Burcă	Str. Eroilor 17, în cimitirul "Eternitatea"	sec. XX
60	NT-IV-m-B-10755	Monument funerar din marmură – Sculy Logothetes	Str. Eroilor 17, în cimitirul "Eternitatea"	1875
61	NT-IV-m-B-10756	Casa horticultorului E.M.Brudariu	Str. Margaretelor 4	1898

Reședință de județ, **Piatra Neamț este și cel mai important centru cultural al județului**, reprezentând prin aceasta o destinație atrăgătoare pentru turismul cultural.

În categoria obiectivelor culturale, mărturiile ale modului de evoluție a culturii și civilizației românești din zonă, enumerăm următoarele:

■ **Situri arheologice și monumente istorice** de referință, precum:

Situl arheologic „Dealul Bâțca Doamnei” – situat la 4 km de centrul municipiului Piatra-Neamț, situl conține ruinele Cetății Dacice de pe Bâțca Doamnei, una dintre cele mai interesante și mai comentate fortificații antice din Moldova. Vestigiile dacice de pe Bâțca Doamnei ocupă o suprafață de aproape 20.000 mp pe creasta înălțimii, folosindu-se platoul central și terasele vestice, iar în unele cazuri și suprafețele nivelate în mod special pentru construcții.

Situl arheologic „Dealul Bâțca Doamnei”
(Sursa: <http://monumenteneamt.ro>)

Curtea Domnească din Piatra Neamț - este un ansamblu de monumente istorice aflat pe teritoriul municipiului Piatra Neamț. În Repertoriul Arheologic Național, monumentul apare cu codul 120735.07.01, 120735.07.02, 120735.07.03.

Biserica ridicată între 1497-1498, inițial ca paraclis al fostei Curți Domnești, reprezintă unul din cele mai reușite monumente moldovenești. Are plan dreptunghiular, cu abside laterale bine mascate de rezalături, fațadele impresionează prin decorația originală în ceramică policromă, iar ancadramentele vădesc influența goticului.

Ansamblul este format din următoarele monumente:

- » Biserica domnească "Nașterea Sf. Ioan Botezătorul" (cod LMI NT-II-m-A-10567.01)
- » Ruine beci, azi muzeu (cod LMI NT-II-m-A-10567.02)
- » Turn clopotniță (cod LMI NT-II-m-A-10567.03)
- » Ruine zid de incintă (cod LMI NT-II-m-A-10567.04)
- » Muzeul Curții Domnești (cod LMI NT-II-m-A-10567.05).¹

¹ Sursa: <https://www.romanian-journeys.com/atracție-turistica-romania/complexul-arhitectural-curtea-domneasca-piatra-neamt>

Curtea Domnească din Piatra Neamț
(Sursa: <https://www.romanian-journeys.com/>)

■ Muzeu și centre culturale

- **Complexul Muzeal Județean Neamț**, format din Muzeul de Istorie și Arheologie Piatra Neamț, Muzeul de Artă Eneolitică Cucuteni, Muzeul de Artă Piatra Neamț, Muzeul de Etnografie Piatra Neamț, Muzeul de Științe ale Naturii Piatra Neamț și Memorial „Calistrat Hogaș” Piatra Neamț
- **Expoziția Muzeală Curtea Domnească**
- **Teatrul Tineretului Piatra Neamț**
- **Biblioteca Județeană „G. T. Kirileanu”**
- **Centrul de Cultură și Arte „Carmen Saeculare”**
- **Casa de Cultură**
- **Galeriile de Artă**
- **Lascăr Vorel**
- **Art Deco**
- **Galeriile de artă modernă**
- **Conace și case boierești**
- **Casa Ivașcu**
- **Casa Lalu**
- **Casa Paharnicului.**

Muzeul de Artă Piatra Neamț a fost construit în 1930 cu destinația de școală primară (*Școala primară nr. 1 de băieți „Lascăr Catargi”*) prin „sânguința și ajutorul lui G. V. Măcărăscu, deputat, primar fiind V. Ioaniu”, așa cum se consemnează pe placa de marmură dezvelită la 1 decembrie.

Înființată în 1980 cu statutul de Muzeu de Artă și având la bază colecția deschisă în 1960, instituția funcționează într-o clădire construită în 1930, integrată armonios în perimetrul Curții Domnești din Piatra-Neamț, în imediata apropiere a altor două instituții muzeale din cadrul Complexului Muzeal Județean Neamț (Muzeul de Artă Eneolitică Cucuteni și Muzeul de Etnografie), dominată de ctitoriile lui Ștefan cel Mare.

Constituirea colecției de artă la Piatra-Neamț este legată de activitatea lui Constantin Matasă (1878-1971), preot, arheolog, memorialist, care după înființarea Muzeului Arheologic în 1934 s-a preocupat de înființarea unor secții noi în cadrul acestei instituții. Primele lucrări primite ca donații din partea Fondului Plastic București și a Uniunii Artiștilor Plastici din România au fost expuse într-o sală a Muzeului Arheologic. Ca urmare a interesului manifestat de vizitatori, în anii următori, paralel cu demersurile făcute pentru obținerea unui local propriu, s-a urmărit creșterea colecției prin achiziționarea unor lucrări semnate de artiștii nemțeni din perioada modernă, postmodernă și contemporană: C. D. Stahi (1844-1920), Aurel Băeșu (1896-1928), Lascăr Vorel (1879-1918), Aurelia Vasiliu-Ghiață (1896-1992), Simona Vasiliu-Chintilă (1928-2009), Iulia Hălăucescu (1924-2007), Eugen Crăciun (1992-2001), Pompiliu Clement (1923-1985).

Patrimoniul artistic al muzeului se valorifică prin expoziția permanentă care prezintă o viziune panoramică asupra evoluției artelor vizuale românești (pictură, grafică, sculptură, tapiserie) și prin expozițiile temporare (tematice, retrospective, aniversare).¹

¹ Sursa: site oficial Muzeul de Artă Piatra Neamț - <http://mapn.muzeu-neamt.ro/>

Muzeul de Artă Piatra Neamț
(Sursa: <https://arhicadi.files.wordpress.com/>)

Muzeul de Artă Piatra Neamț
(Sursa: <https://www.zilesinopti.ro/>)

Muzeul de Etnografie Piatra Neamț - cunoscută ca locuința directorului Școlii nr. 1 de băieți, clădirea Muzeului de Etnografie Piatra-Neamț precede noul sediu al instituției școlare, realizat de arhitectul Roger Bolomey în decembrie 1930.

Bazele colecției de etnografie datează de la mijlocul secolului trecut, când – odată cu ridicarea barajului de la Bicaz – un grup complex de cercetători a studiat zona ce urma să fie acoperită de apele lacului de acumulare. Colectivul de etnografi a fost condus de Romulus Vuia, iar rezultatele cercetărilor de teren

s-au materializat în două lucrări fundamentale „*Arta populară de pe Valea Bistriței*”, Editura Academiei București, 1969 și „*Etnografia Văii Bistriței*”, Piatra Neamț, 1973.

O parte din piesele studiate cu această ocazie au făcut apoi parte din colecția de la Durău, devenită parte integrantă a Muzeului de Etnografie Piatra-Neamț. Începând cu 1974, datorită achizițiilor importante numărul pieselor a crescut continuu, contribuind la realizarea unei imagini complete a ceea ce reprezintă, din punct de vedere etnografic, județul Neamț.

Valorificarea, din punct de vedere expozițional, a vastului material s-a realizat într-o expoziție în 1976, în 1980 deschizându-se Muzeul de Etnografie Piatra-Neamț în sediul actual, cu prima expoziție de bază, care a fost schimbată în 1990 și 1996. Ultima expoziție permanentă a fost deschisă în 2002.¹

Teatrul Tineretului Piatra Neamț funcționează în subordinea Consiliului Județean Neamț, ca instituție publică de

¹ Sursa: site oficial Muzeul de Etnografie Piatra Neamț - <http://mepn.muzeu-neamt.ro/>

cultură de importanță județeană, cu personalitate juridică și, alături de celelalte instituții publice de profil, propune o ofertă culturală ce vizează promovarea valorilor cultural-artistice autohtone și universale pe plan național și internațional, inițierea și desfășurarea proiectelor și programelor culturale în domeniul educației formativ-artistice.

În cei 60 de ani de existență, Teatrul Tineretului și-a câștigat renumele de rampă de lansare pentru tineri actori, regizori, scenografi, compozitori ce au avut ulterior cariere profesionale de excepție (ex. Ion Cojar și Cătălina Buzoianu au fost unii dintre cei mai importanți profesori pentru generații întregi de absolvenți de actorie și de regie ai U.N.A.T.C. „I.L. Caragiale”).

Teatrul Tineretului este o instituție culturală profesionistă, specializată în producția de spectacole de teatru și activități artistice interdisciplinare, la realizarea cărora trupa permanentă de actori colaborează cu artiști invitați, regizori, scenografi, coreografi, actori, artiști vizuali de marcă din toate generațiile. Sprijinirea creatorilor de teatru aflați la început de drum este o misiune marcată în ADN-ul acestei instituții de la momentul începerii funcționării acesteia, în anul 1958. Prin programele sale, TT propune comunității publicului din județul Neamț, și, de bună seamă, nu doar acesteia, o ofertă teatrală de calitate, diversă, inedită, nonconformistă, invitând spectatorii de toate vârstele la implicare și participare, de la actul de reflecție asupra produselor teatrale până la co-creație, ținând cont de noile tipare de consum ale începutului de secol XXI.²

² Sursa: site oficial Teatrul Tineretului Piatra Neamț - <https://www.teatultineretului.ro/>

Teatrul Tineretului Piatra Neamț
(Sursa: <https://www.info-neamt.ro/>)

■ Unități de cult

Din punct de vedere religios, în Municipiul Piatra Neamț există o serie de unități de cult, dintre care enumerăm:

Biserica de lemn „Buna Vestire” - situată în municipiul Piatra Neamț, pe Dealul Cozla, strămutată în 1999 pe locul schitului Draga, biserica se remarcă prin aspectul arhaic, patina întunecată a pereților de lemn, dar și prin linia plină de eleganță a unui profil lipsit de orice element discordant.

Biserica de lemn „Adormirea Maicii Domnului” - situată în municipiul Piatra Neamț, strada Gheorghe Doja, nr. 12, construcție din anul 1776.

Sinagoga
(Sursa: <https://www.wikiwand.com/ro>)

Sinagoga - situată în municipiul Piatra Neamț, strada Dimitrie Ernici, construcție din anul 1766, mărturie a numeroasei comunități evreiești care a locuit în acest municipiu încă din evul mediu. Actuala construcție a fost ridicată pe locul alteia mai veche, în baza hrisovului din 19 iulie 1766, semnat de voievodul Grigore III Ghica.

Vechea sinagogă a fost de piatră, dar de la începutul secolului al XVIII-lea s-a mai îngăduit decât ridicarea unor sinagogi de lemn.

Schitul Doamna
(Sursa: <http://www.batcadoamnei.ro/>)

Mănăstirea Pietricica cu hramul „Schimbarea la Față a Domnului” este o mănăstire de călugări înființată în anul 1994. Obștea este formată din 6 viețuitori, stareț fiind Protos. Neofit Amariei.

Schitul Doamna - datează din secolul al XVIII-lea și este situat pe un mic platou de pe malul drept al râului Bistrița, sub poalele împădurite ale Cernegurei, în zona denumită de localnici “peste vale”.

Schitul Draga - datează din secolul al XVIII-lea și este situat pe dealul Cozla.

În contextul unui potențial turistic bogat și o capacitate de cazare insuficient exploatată, zona are nevoie stringentă de investiții în direcția de petrecere a timpului liber și a **turismului balnear**.

Județul Neamț are un potențial relativ ridicat pentru **tratamente balneare**, având în vedere resursele sale de apă minerală subterană. Acest tip de turism este frecvent asociat cu turismul montan sau de agrement.

Astfel, în vecinătatea Târgu Neamț, **stațiunea balneo-climaterică Bălățești** este foarte cunoscută pentru apele sale clorosodice, sulfurate, bicarbonatate, bogate în magneziu și apele feruginoase. Acestea

Stațiunea balneoclimaterică Negulești
(Sursa: <http://www.skytrip.ro/>)

sunt recomandate în tratamentul bolilor reumatice, neurologice și al altor afecțiuni conexe (endocrine, respiratorii, dermatologice). Apele minerale ale stațiunii se aseamănă cu apele stațiunilor Oglinzi din Ischl (Austria), Hall (Tirol), sau Stotterheim (Weimar). Atât apele minerale cât și nămolul de aici au fost apreciate de mulți turiști străini pentru calitățile lor de vindecare.

O altă atracție turistică balneară cu potențial neexploatat este **stațiunea balneo-climaterică Negulești**, situată în comuna Piatra Șoimului, la o distanță de 10 km de Roznov și la 25 km de Piatra Neamț.

Cele mai multe dintre zonele din județ sunt potrivite pentru a gazdui o mare varietate de forme de turism: **turism de recreere, turism educational, turism cultural, turismul de distracții și agrement, turism sportiv, turism terapeutic**.

Turism de afaceri poate fi găzduit în principal în Piatra Neamț și Roman, datorită facilităților integrate specifice celor două orașe.

Turismul cultural - ecumenic

Județul Neamț are un bogat patrimoniu istoric, așa cum reiese din multitudinea de muzee (**Muzeul de Istorie și Arheologie, Muzeul de Artă, Muzeul de Etnografie**), case memoriale (**Calistrat Hogaș, Ion Creangă, Mihail Sadoveanu, Veronica Micle**), cetăți

medievale (**Cetatea Neamț**), catedrale, și mai ales prin mănăstirile sale cunoscute pe plan internațional - **Agapia, Văratec, Sihastria, Bistrița, Horaița, Neamț** - adevărate repere pentru orice traseu turistic din județ. Una dintre cele mai interesante și populare atracții turistice din Neamț este **Muzeul „Nicolae Popa”** din Târpești, care prezintă un bogat patrimoniu cultural: de la măști tradiționale, la pictura naivă, colecții numismatice sau colecții de fiare de călcat, unelte agricole vechi și cărți. Muzeul de Etnografie este, de asemenea, foarte atractiv pentru turiști, prezentând și costume de peste 200 de ani. Obiectele din ceramică neagră realizate în satul Marginea sunt unice în lume. Nu putem omite nici sculpturile, al căror stil de realizare este surprinzător. O atracție importantă din Piatra Neamț este complexul medieval situat în centrul municipiului, construit în timpul domniei lui Ștefan cel Mare, constând din Curtea Domnească (care datează din 1468), Biserica Sf. Ioan și Turnul Clopotniță. (1497).

Turismul montan

Atracția turistică centrală a județului, cu aflusul turistic cel mai intens, este **zona Ceahlăului, cu munții Hășmaș, Bistrița, Tarcău și Stănișoara**. În zonă se poate ajunge prin intermediul rețelei de drumuri care conectează Transilvania de Moldova, prin Cheile Bicazului. Caracterizat printr-o mare diversitate de elemente, vegetația și fauna Muntelui Ceahlău dau acestuia o valoare științifică inestimabilă, pe lângă celebra ei măreție bio-geografică. Ceahlăul este cel mai falnic muntele al Moldovei, fiind o atracție turistică majoră a țării și un spațiu care a făcut obiectul a numeroase mituri și legende. Cele mai înalte puncte ale muntelui sunt cele două vârfuri, Toaca (1904 m) și Ocolașul Mare (1907 m). La 1021 metri altitudine, turiștii pot fi uimiți de priveliștea de la cascada Duruitoarea, ale cărei ape cad pe un perete de stâncă de la o înălțime de 25 m.

Întreaga zonă este bogată în resurse naturale, floră și faună care au fost declarate monumente endemice sau naturale, precum și o rețea hidrografică impresionantă. Stațiunea Durău este localizată la poalele muntelui, la o altitudine de 780-800 m, într-o regiune muntoasă care a fost locuită încă din secolul al 18-lea. **Centrul Pastoral-Cultural “Sf. Daniil Sihastriul”** este, de asemenea, situat în mănăstirea Durău, a cărei biserică a fost pictată de celebrul pictor român Nicolae Tonitza. Recomandată pentru odihnă și tratament, stațiunea servește ca punct de pornire pentru numeroase trasee care traversează Ceahlăul, oferind, în același timp, posibilitatea de a practica sporturi de iarnă. Unitățile de cazare turistică locale au oferte tentante pentru fiecare sezon, fiind renumite pentru specialitățile culinare pe care le oferă. Nu putem să nu menționăm Rezervația naturală Cheile

Cascada Frasin - comuna Tarcău
(Sursa: <https://ro.m.wikipedia.org/>)

Bicazului - Hășmaș, monument natural care este un colț de rai pentru fauna sălbatică și peste 600 de specii de plante, parcul întinzându-se pe o suprafață totală de mai mult de 10 km.

O alta atracție celebră a județului este **Parcul Național Vânători-Neamț**, situat în apropiere de Târgu Neamț, care găzduiește o gamă largă de valori naturale, culturale și istorice, împreună cu Rezervația „Dragoș Vodă”, o rezervație de bizoni unică în România, al cărei amplasament sporește în mod considerabil atractivitatea zonei.

Turismul rural

Unul dintre avantajele majore ale județului Neamț, în comparație cu alte destinații turistice binecunoscute, este conservarea mediului natural nealterat de prezența și activitățile umane. Un binecuvântat remediu față de zgomotul și de factorii de stres ai vieții urbane, satul traditional din zona Neamțului, o vatră de valori spirituale autentice, oferă multe oportunități de recreere și șansele de a cunoaște tradițiile poporului român. Cele mai multe unități de cazare turistică sunt situate în zonele Ceahlău - Durău, Alexandru cel Bun, Târgu Neamț, Agapia, Pietra Neamț, Tarcău, Vânători Neamț, Almaș, Tupilași și Bicazu Ardelean.

Turismul rural în Neamț are un mare potențial de dezvoltare, deoarece zonele rurale ale regiunii conserva patrimoniul cultural, nu suferă de poluare și au mai multe opțiuni de recreere.

Ca urmare a analizei opiniei populației referitoare la **starea elementelor patrimoniului cultural** din municipiu, a rezultat o preponderență a persoanelor care s-au declarat mulțumite sau foarte mulțumite (67%), față de cele nemulțumite sau foarte nemulțumite (29%).

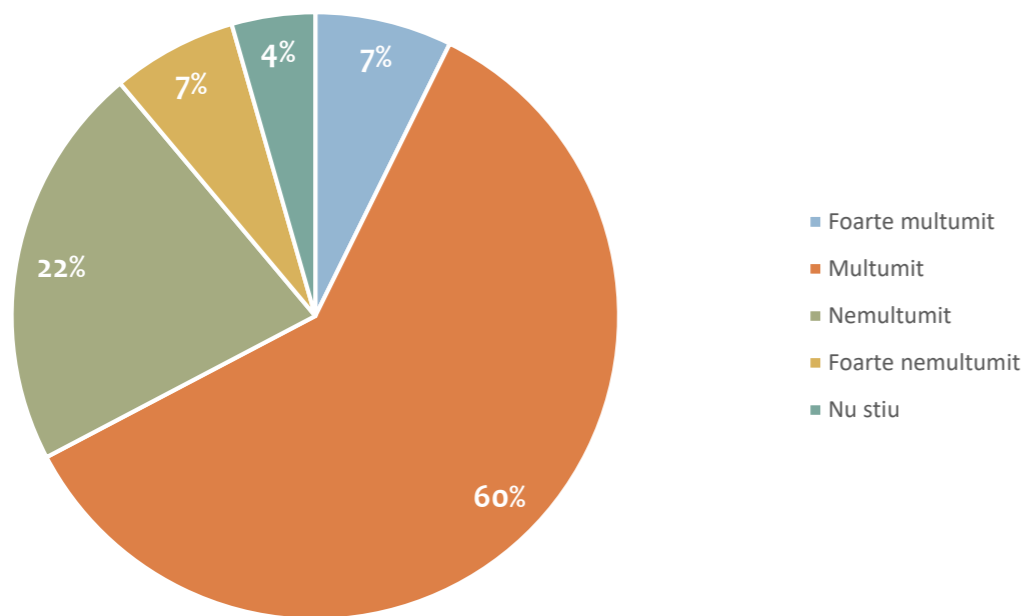

Fig. 6.2. Gradul de mulțumire în ceea ce privește starea elementelor patrimoniului cultural din municipiu (muzee, teatre, cinematografe, biblioteci)

O altă întrebare adresată în cadrul chestionarului, cu importanță inclusiv în aspecte legate de turism, a fost cea referitoare la **oferta de petrecere a timpului liber**, răspunsurile obținute fiind evidențiate mai jos:

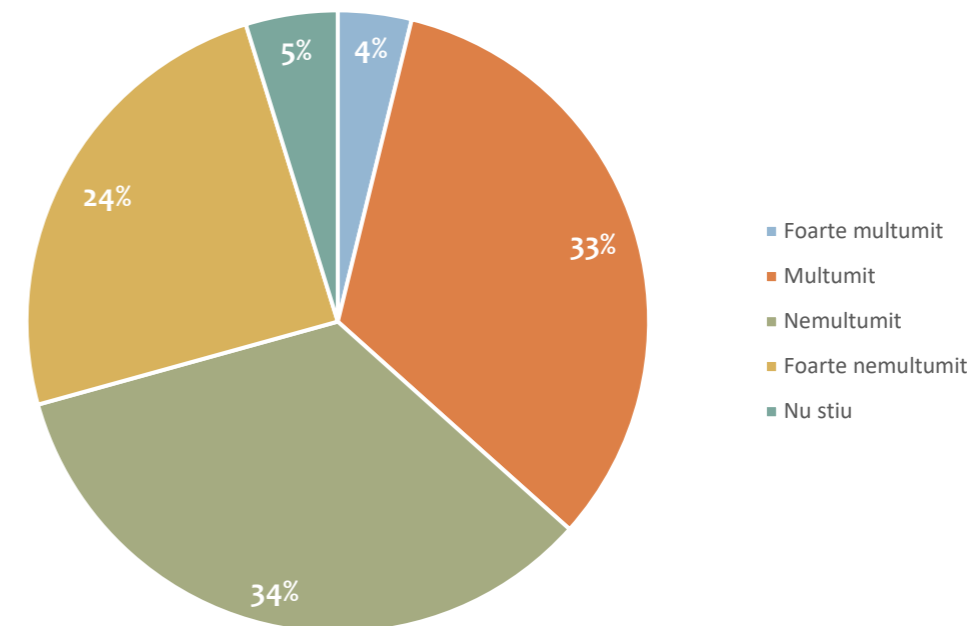

Fig. 6.3. Gradul de mulțumire în ceea ce privește oferta de petrecere a timpului liber

La nivelul municipiului, gradul de mulțumire în ceea ce privește oferta de petrecere a timpului liber marchează o preponderență a persoanelor care s-au declarat nemulțumite sau foarte nemulțumite (58%), față de cele mulțumite sau foarte mulțumite (37%).

Răspunsurile la nivelul fiecărui cartier sunt reprezentate grafic mai jos:

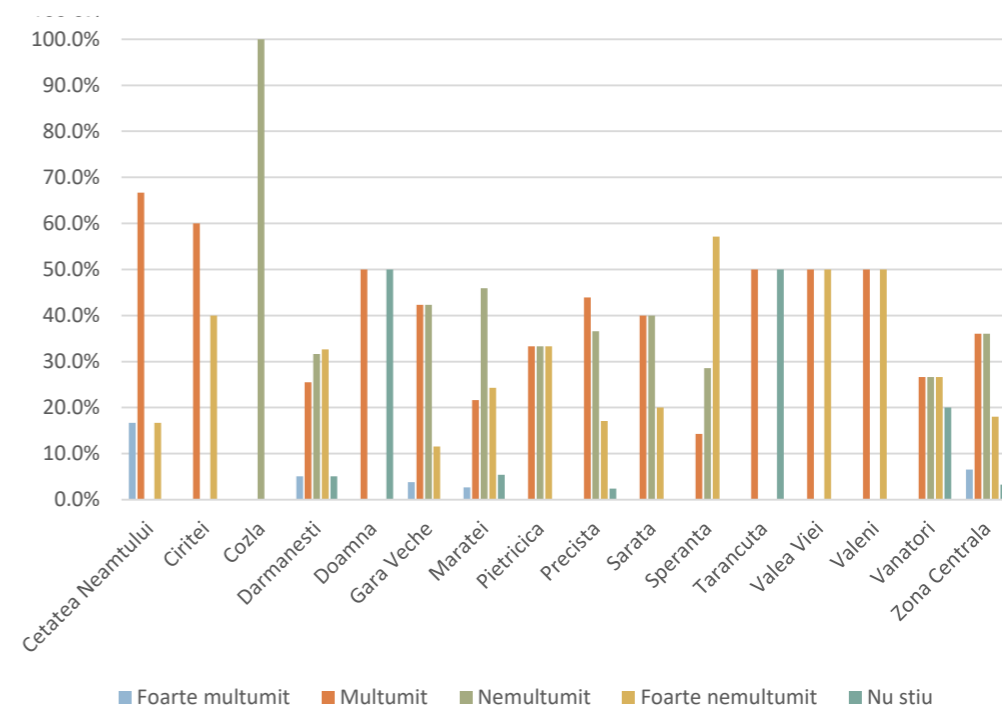

Fig. 6.4. Gradul de mulțumire în ceea ce privește oferta de petrecere a timpului liber (la nivel de cartier)

Din analiza răspunsurilor la nivel de cartier, se constată următoarele:

- La extrema pozitivă, respectiv a răspunsurilor majoritare din categoria mulțumiți și foarte mulțumiți, se află locuitorii din cartierele Cetatea Neamțului, Ciritei, Doamna, Tărăncuța;
- Un procent aproximativ egal de locuitori foarte mulțumiți sau mulțumiți, respectiv nemulțumiți sau foarte nemulțumiți corespunde cartierelor Gara Veche, Valea Viei, Văleni, Vânători;
- La extrema negativă, respectiv a răspunsurilor majoritare din categoria nemulțumiți și foarte nemulțumiți se regăsesc cartierele Cozla, Dărmănești, Mărăței, Pietricica, Precista, Sarata, Speranța, Zona Centrală.

6.2. Infrastructura și serviciile turistice

În categoria structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică intră orice construcție sau amenajare care furnizează în mod permanent sau sezonier serviciul de cazare și alte servicii specifice pentru turiști.

Ținând cont de aceste caracteristici, pe teritoriul României aceste structuri se găsesc sub forma de *hoteluri, hoteluri pentru tineret, hosteluri, hoteluri apartament, moteluri, hanuri, vile turistice, cabane turistice, bungalouri, sate de vacanță, campinguri, popasuri turistice, căsuțe turistice, tabere de elevi și preșcolari, pensiuni turistice și agroturistice, spații de cazare de pe navele fluviale sau alte unități de cazare colective.*

Conform datelor statistice aferente anului 2019, reiese faptul că Regiunea Nord-Est prezintă următoarele structuri de primire turistică:

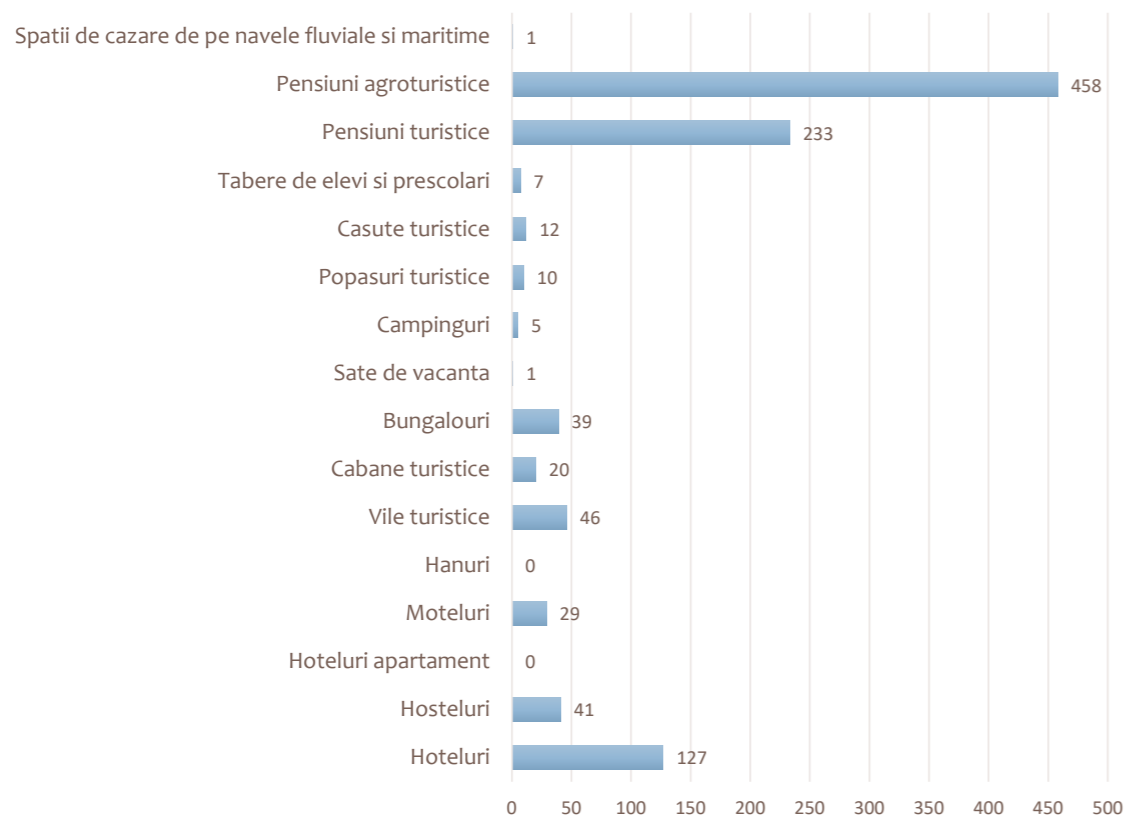

Fig. 6.5. Structuri de primire turistică în Regiunea Nord-Est
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

La nivel de **județ** , evoluția structurilor de primire turistică a înregistrat tendință crescătoare accentuată în perioada 2010 - 2018, cu o ușoară scădere în 2018 și apoi o revenire în 2019, după cum se poate observa și din graficul de mai jos:

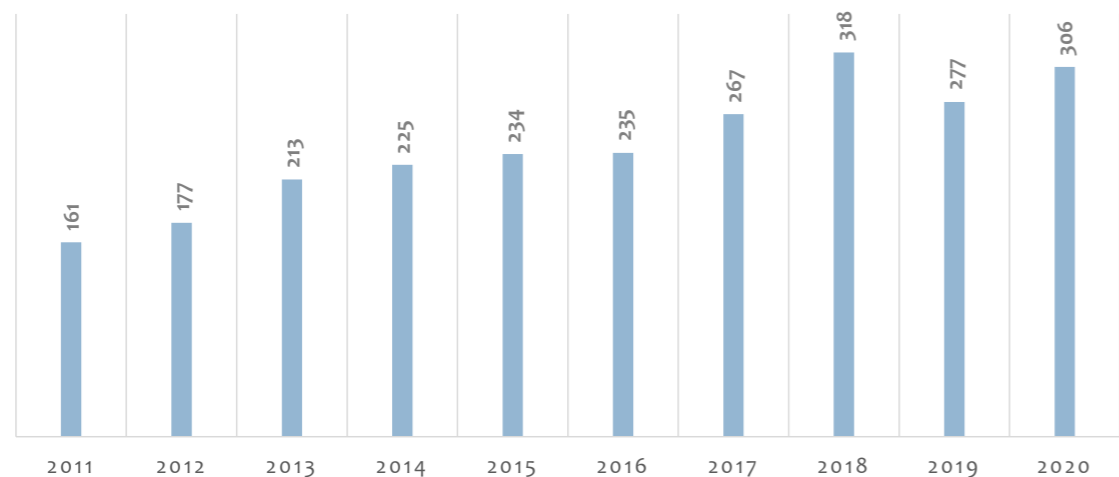

Fig. 6.6. Evoluția structurilor de cazare în Jud. Neamț, 2011-2019
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

Urmărind aceeași evoluție în cazul **Municipiului Piatra Neamț** , se constată că aceasta a fost fluctuantă pe perioada de analiză, conform graficului următor:

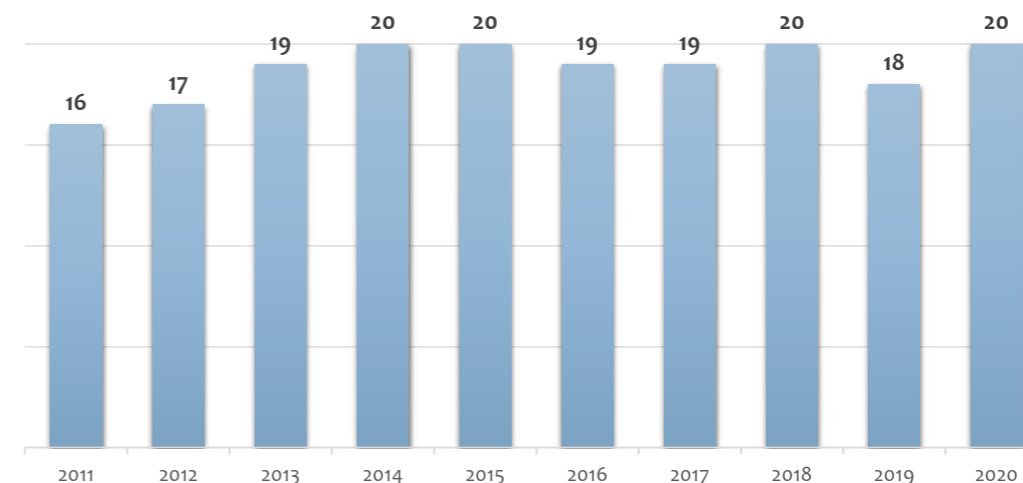

Fig. 6.7. Evoluția structurilor de cazare în Municipiul Piatra Neamț, 2011-2019
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

Structurile de cazare din municipiu, în anul 2019, și numărul acestora sunt prezentate mai jos:

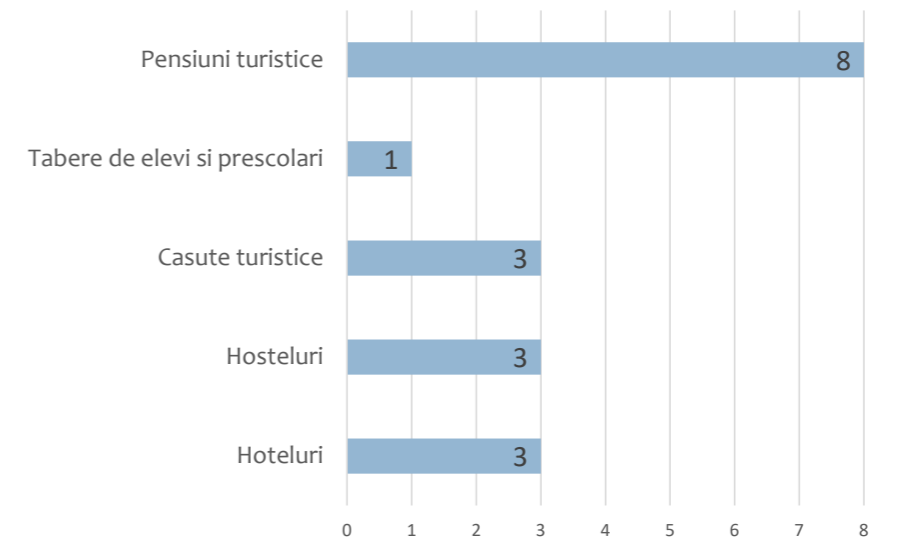

Fig. 6.8. Structuri de cazare în Municipiul Piatra Neamț, 2019
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

Capacitatea de cazare turistică în structurile menționate, pentru Regiunea Nord-Est, a prezentat următoarea evoluție:

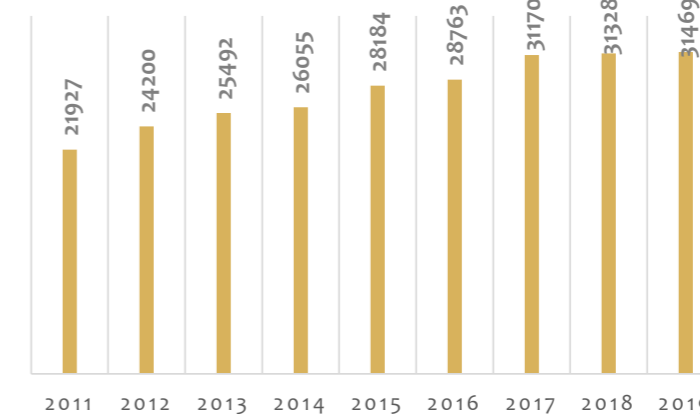

Fig. 6.9. Evoluția capacității de cazare turistică, Regiunea Nord-Est, 2011-2019 (nr. locuri)
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

La nivelul județului Neamț, respectiv a Municipiului Piatra Neamț, evoluția aceluiași indicator este prezentată în graficele următoare.

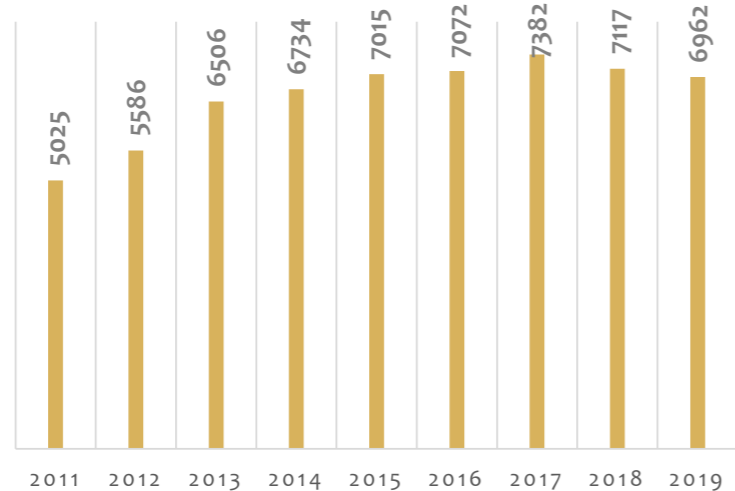

Fig. 6.10. Evoluția capacității de cazare turistică, jud. Neamț, 2011-2019 (nr. locuri)
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

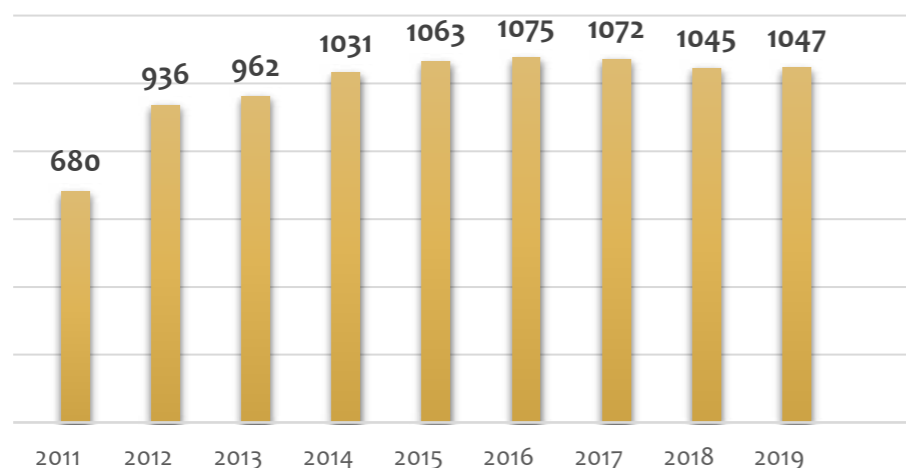

Fig. 6.11. Evoluția capacității de cazare turistică, Municipiul Piatra Neamț, 2011-2019 (nr. locuri)
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

După cum se observă, în timp ce la nivelul regiunii se constată o creștere constantă a numărului de locuri în unitățile de cazare turistică, în cazul județului și municipiului se observă o evoluție similară, marcată de scăderea numărului de locuri, în ultimii 2 ani ai perioadei de analiză.

Repartiția pe tipuri de structuri de primire turistică pentru anul 2019, la nivelul Municipiului Piatra Neamț arată o preponderență a hotelurilor (56,4%), urmând la mare distanță căsuțele turistice (13,6%), pensiunile turistice (12,3%), taberele (11,1%) și hostelurile (6,7%).

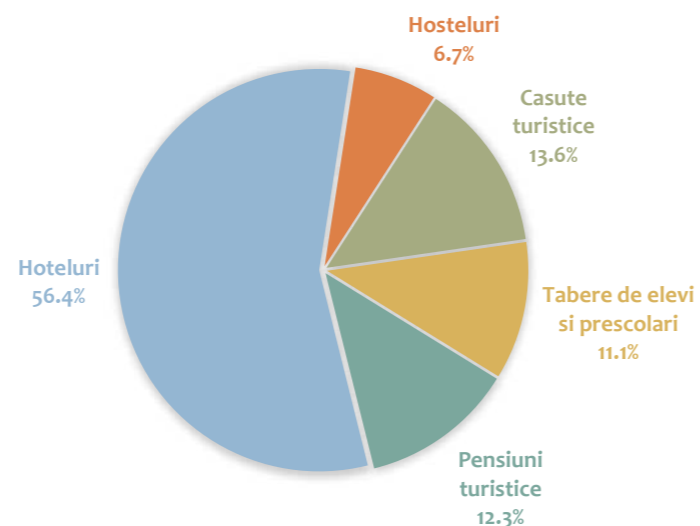

Fig. 6.12. Capacitatea de cazare turistică în funcțiune, pe tipuri de structuri de primire turistică în Municipiul Piatra Neamț (locuri- zile)
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

În ceea ce privește numărul turiștilor sosiți în structurile de primire turistică din municipiu, acesta a fost de 66.725 în anul 2019, mai mult cu 115,3% față anul 2011, cea mai mare parte a turiștilor fiind cazați în hoteluri.

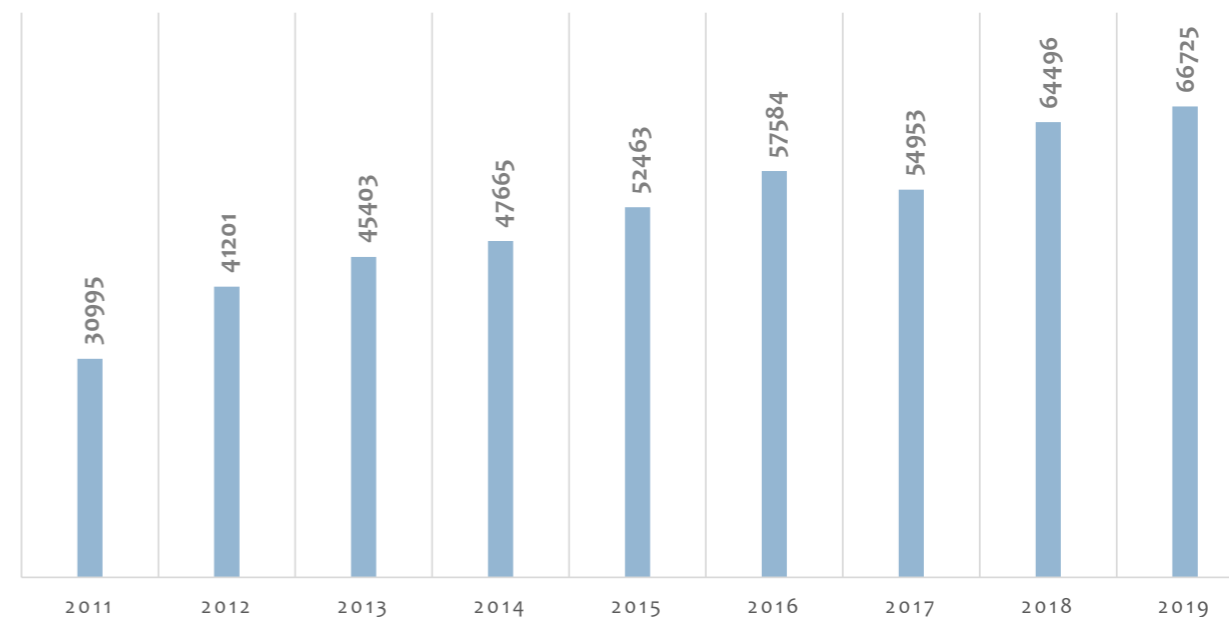

Fig. 6.13. Evoluția numărului de sosiri în structurile de cazare, în municipiul Piatra Neamț, în perioada 2011-2019
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

În anul 2019, numărul de înoptări în municipiu a fost de 105.025 (21,5% din numărul total din județ), majoritatea fiind înregistrate în hoteluri (75,4%). Respectând evoluția pozitivă între 2011 și 2019, municipiul Piatra Neamț înregistrează o creștere de 102,9%, situația fiind prezentată în graficul de mai jos:

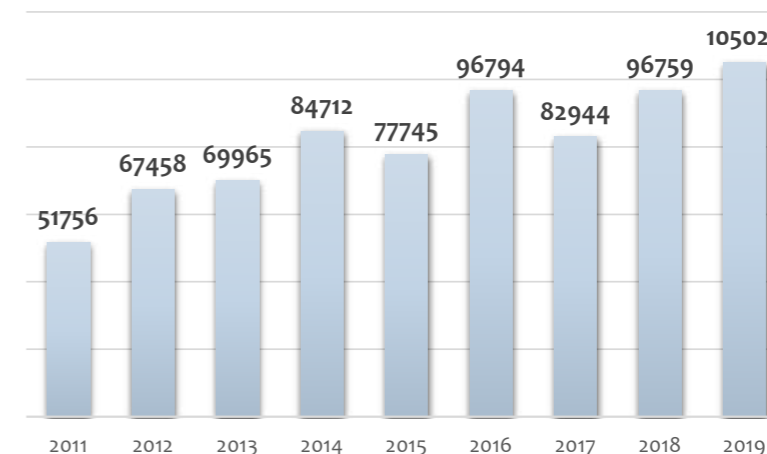

Fig. 6.14. Evoluția numărului de înoptări în structurile de cazare, în municipiul Piatra Neamț, în perioada 2011-2019
(Sursa: Prelucrare după baza de date tempo online, INSSE)

Alte facilități pentru agrement și divertisment care merită menționate în contextul analizei turismului în municipiu, pe lângă cele menționate în capitolul referitor la spații verzi și locuri de petrecere a timpului liber, se numără următoarele:

♦ **Telegondola.** Una dintre cele mai căutate atracții turistice din Piatra Neamț o reprezintă telegondola care unește centrul municipiului, cu muntele Cozla. Stația de bază este în fața gării, la 323 m altitudine, iar stația de vârf se află pe Muntele Cozla, la 632 m altitudine. Lungimea traseului este de 1915 m, acoperind o diferență de nivel de 309 m. Viteza de deplasare este de 6 m/s, ceea ce face ca timpul de parcurgere să fie de aproximativ 5 minute.

♦ **Telescaunul pârtiei Cozla** - cel mai important mijloc de transport pentru schiorii care frecventează Pârția Cozla. Are o lungime de 785 metri pe o diferență de nivel de 252 de metri, instalația fiind capabilă să transporte nu mai puțin de 1.793 de persoane pe oră în cele 42 de scaune. Viteza de utilizare a instalației este de 2,3m/s făcând posibilă parcurgerea întregului traseu în nu mai puțin de 10 minute.

♦ **Pârția de pe dealul Cozla (Piatra Neamț):** Lungimea pârtiei = 965 m; Lățimea minimă = 20 m; Înclinare medie a pârtiei = 27%; Diferența de nivel = 260 m; Altitudine plecare = 647 m; Altitudine sosire = 387 m

7. Mediul și infrastructura de mediu

Un mediu curat este esențial pentru sănătatea umană și bunăstare. Totuși, interacțiunile dintre mediu și sănătatea umană sunt extrem de complexe și dificil de evaluat. Aceasta face ca utilizarea principiului precauției să fie extrem de utilă. Cele mai cunoscute impacturi asupra sănătății se referă la poluarea aerului înconjurător, la calitatea proastă a apei și la igiena insuficientă. Se cunosc mult mai puține despre impacturile substanțelor chimice periculoase asupra sănătății. Zgomotul reprezintă o problemă emergentă de sănătate și de mediu. Schimbările climatice, diminuarea stratului de ozon, pierderea biodiversității și degradarea solului pot afecta, de asemenea, sănătatea umană.

7.1. Calitatea aerului

Aerul este factorul de mediu care condiționează în cea mai mare măsură existența vieții pe pământ. Totodată, este factorul de mediu cel mai important pentru transportul poluanților, deoarece constituie suportul pe care are loc transportul cel mai rapid al acestora în mediul înconjurător, acesta fiind motivul pentru care supravegherea calității aerului este de primă importanță.

Calitatea aerului este exprimată statistic printr-o serie de indicatori, care exprimă fenomenul de poluare sub forma răspândirii în aer a unor substanțe reziduale poluante, rezultate din activitățile economice.

Poluarea aerului are numeroase cauze, unele fiind rezultatul activităților umane din ce în ce mai extinse și răspândite în ultima perioadă de timp, altele datorându-se unor condiții naturale de loc și de climă.

La nivelul Regiunii Nord-Est, calitatea aerului a fost monitorizată continuu prin rețeaua automată de monitorizare a calității mediului reprezentată la nivelul regiunii de 20 stații automate, dintre care 7 de tip fond urban, 6 de tip industrial, 4 de tip trafic, 1 de tip fond suburban, 1 de tip fond regional, 1 de tip fond rural. Marea majoritate a stațiilor este în mediul urban, cele mai multe (6) în județul Iași.

În cadrul Proiectului „Prevenirea catastrofelor naturale generate de inundații și poluarea aerului”, în județul Neamț funcționează 3 stații de monitorizare automată a calității aerului. Stația NT1 este o stație de tip fond urban și este amplasată în vecinătatea Stației Meteo de la Piatra Neamț, stația NT2 este de tip industrial și este amplasată în municipiul Roman în curtea Liceului Industrial 1 și stația NT3 de tip industrial ce este amplasată în Hamzoaia, în vecinătatea fabricii de ciment de la Tașca. Aceste

Sursa: <https://thenounproject.com/Eucalypt/>

stații sunt dotate cu analizoare automate ce monitorizează calitatea aerului on-line, din valorile măsurate sunt apoi calculate medii orare și medii zilnice. Aceste medii sunt transmise orar de la stații la server-ul instalat la APM și apoi la panoul instalat pe str. Mihai Eminescu și la Centrul de evaluare al calității aerului din cadrul Agenției Naționale pentru Protecția Mediului București. Parametrii măsurați sunt: dioxidul de sulf (SO₂), monoxidul, dioxidul și suma oxizilor de azot (NO, NO₂, NOX), compuși organici volatili din clasa hidrocarburilor aromate (benzen, toluen, xilen, etil-benzen), pulberi în suspensie fracțiunea cu diametru 10 microni (PM₁₀), monoxid de carbon (CO), ozon (O₃) și parametrii meteo (presiune atmosferică, temperatură, umiditate, radiație solară, viteză și direcție vânt). Stațiile fac parte din Rețeaua Națională de Monitorizare a Calității Aerului ce cuprinde 142 de astfel de stații.

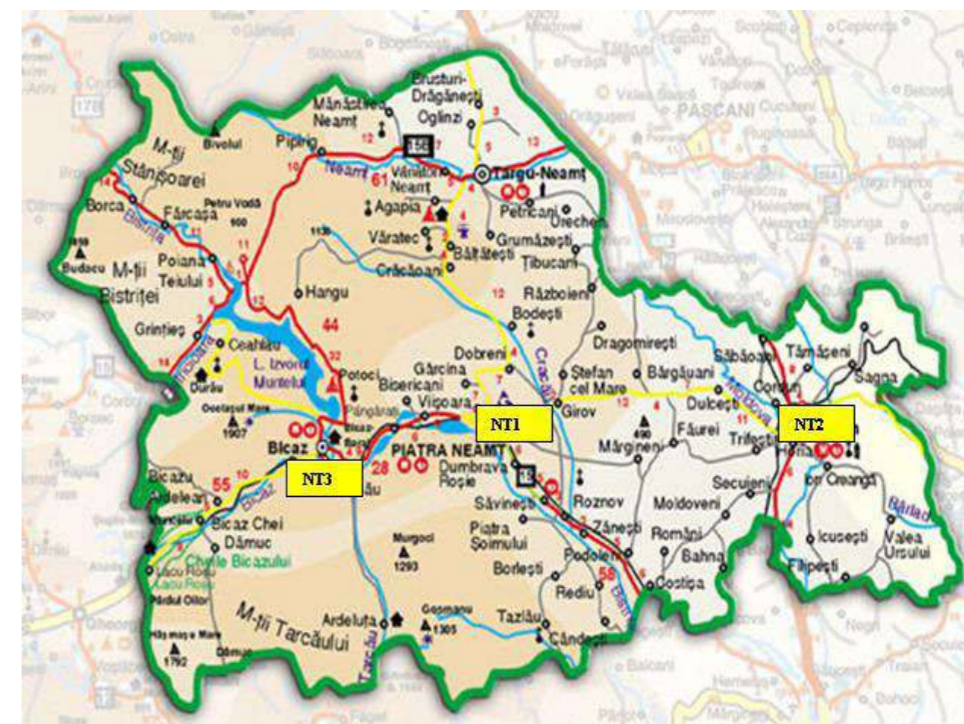

Fig. 7.1. Amplasarea stațiilor automate de monitorizare a calității aerului, județul Neamț (Sursa: Raport privind starea mediului în județul Neamț, 2019)

Calitatea aerului ambiental în anul 2019 este prezentată în tabelul de mai jos.

Tabel 7.1. Calitatea aerului ambiental în anul 2019, județul Neamț (Sursa: Raport privind starea mediului în județul Neamț, 2019)

Stația	Tip poluant	Număr măsurări		Concentrația			Frecvența depășirii VL sau CMA (%)	Captura de date
		zilnice	oreare	Max. zilnică	Medie anuală	UM		
NT1	NO ₂	278	6375	89,01	10,34	μg/m ³	0	72,78
	SO ₂	349	8010	27,67	7,77	μg/m ³	0	91,45
	PM 10 automat	257	6129	83,75	10,67	μg/m ³	0,39	69,59
	PM 10 gravimetric	310	7440	114,84	20,19	μg/m ³	2,26	84,93
	PM 2,5 automat	-	-	-	-	μg/m ³	-	-
	PM 2,5 gravimetric	-	-	-	-	μg/m ³	-	-
	CO	365	8426	3,42	0,19	mg/m ³	0	96,2
	Benzen	261	6151	9,31	1,41	μg/m ³	0	70,22
NT2	Ozon	245	5561	122,35	49,13	μg/m ³	0,41	63,49
	NO ₂	247	5557	116,36	17,72	μg/m ³	0	63,44
	SO ₂	343	7872	10,07	5,54	μg/m ³	0	89,87
	PM ₁₀ automat	364	8656	91,21	19,79	μg/m ³	2,2	98,63
	CO	247	5517	2,53	0,42	mg/m ³	0	62,99
	Benzen	127	2989	7,66	2,04	μg/m ³	0	34,12
NT3	Ozon	364	8326	112,03	41,99	μg/m ³	0	95,06

Stația	Tip poluant	Număr măsurări		Concentrația			Frecvența depășirii VL sau CMA (%)	Captura de date
		zilnice	orare	Max. zilnică	Medie anuală	UM		
NT3	NO2	343	7774	87,12	15,35	µg/m3	0	88,75
	SO2	357	8135	16,80	8,66	µg/m3	0	92,88
	PM10 automat	344	8203	111,67	21,69	µg/m3	6,1	93,70
	PM 10 grav.	361	8663	157,25	25,66	µg/m3	5,82	98,9
	Metale grele(Plumb)	-	-	-	-	µg/m3	-	-

În *Raportul anual privind starea mediului în județul Neamț* pentru anul 2019 sunt specificate următoarele aspecte, referitoare la depășirea valorilor normale pentru principalii poluanți ai aerului:

■ Dioxidul de sulf:

- În urma măsurărilor efectuate în anul 2019 în stațiile automate existente, nu s-au înregistrat valori ale concentrației de dioxid de sulf, care să depășească valorile limită pentru protecția sănătății umane, pragul de alertă sau nivelul critic anual pentru protecția vegetației. Valoarea maximă orară în anul 2019 a fost de 36,85 µg/m³, înregistrată la stația de fond urban NT1 Piatra Neamț, în data de 21 ianuarie 2019 la ora 12 (grafic cu albastru), valoare situată sub valoarea limită orară pentru protecția sănătății umane (350 µg/m³) prevăzută în Legea nr.104 din 15 iunie 2011 privind calitatea aerului înconjurător.
- Valoarea maximă zilnică a concentrației de dioxid de sulf în cursul anului 2019 a fost de 27,67 µg/m³, înregistrată pe data de 26 aprilie 2019 în stația de fond urban NT1 Piatra Neamț (grafic cu albastru), determinare situată sub valoarea limită zilnică pentru protecția sănătății umane (125 µg/m³), prevăzută în Legea nr. 104 din 15 iunie 2011 privind calitatea aerului înconjurător.

■ Dioxidul de azot NO2:

- În anul 2019 nu s-a depășit valoarea maximă orară de 200 µg/m³, prevăzută în Legea nr. 104 din 15 iunie 2011 privind calitatea aerului înconjurător.
- Valoarea maximă orară a concentrației de dioxid de azot în cursul anului 2019 a fost de 116,36 µg/m³, înregistrată pe data de 20 aprilie 2019 ora 22, în stația de fond industrial NT2 din municipiul Roman

■ Ozonul O3:

- În anul 2019 s-a înregistrat o singură depășire a valorii țintă de 120 µg/m³ la stația NT1 Piatra Neamț și aceasta a fost de 122,17 µg/m³ în data de 20 aprilie 2019; pragul de informare de 180 µg/m³ și cel de alertă de 240 µg/m³ nu au fost atinse

■ Monoxidul de carbon CO:

- Valoarea maximă zilnică înregistrată a concentrației de monoxid de carbon în cursul anului 2019 a fost de 3,42 mg/m³, înregistrată pe 10 ianuarie 2019, în stația de fond urban NT1 Piatra Neamț, valoare situată mult sub valoarea limită de 10 mg/m³ prevăzută în Legea nr. 104 din 15 iunie 2011 privind calitatea aerului înconjurător

■ Benzen C6H6:

- Valoarea maximă zilnică a concentrației de benzen înregistrată în cursul anului 2019 a fost de 9,31 µg/m³, pe data de 21 decembrie 2019, în stația de fond urban NT1 Piatra Neamț. Media pe întreaga perioadă a anului 2019 la stația NT1 a fost 1,41 µg/m³, iar la stația NT2 de 2,04 µg/m³, sub valoarea limită anuală de 5 µg/m³ prevăzută în Legea nr. 104 din 15 iunie 2011 privind calitatea aerului înconjurător.

■ Particule în suspensie PM10 și PM2,5:

- La stația automată NT1 Piatra Neamț în anul 2019 s-au înregistrat 7 depășiri a CMA (concentrația maximă admisă) la PM10 măsurată prin metoda gravimetrică (metoda de referință) și o depășire a CMA la PM10 măsurată prin metoda nefelometrică. Aceste depășiri s-au înregistrat după cum reiese și din grafic în lunile ianuarie, martie și decembrie și se datorează condițiilor meteo nefavorabile, emisiilor provenite din instalațiile de ardere rezidențiale.

- Cea mai mare valoare zilnică înregistrată a fost de 114,84 µg/m³, în stația de fond urban NT1 Piatra Neamț, în data 30 ianuarie 2019, peste valoarea limită zilnică pentru protecția sănătății umane de 50 µg/m³, prevăzută în Legea nr. 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător. Conform acesteia, se permit maxim 35 depășiri ale valorii limită într-un an calendaristic
- La stația automată de fond industrial NT2 Roman, întrucât nu există un prelevator de particule în suspensie pentru PM10, care să expună automat filtre pentru fiecare zi, se înregistrează doar PM10 nefelometric, media pentru anul 2019 a fost de 19,79 µg/m³. Cea mai mare valoare zilnică înregistrată a fost de 91,21 µg/m³, în data 19 decembrie 2019 (în grafic cu galben).

- Cele 8 depășiri a CMA la PM10 înregistrate în cursul anului 2019, în lunile de iarnă, se datorează unor condiții meteorologice nefavorabile (ceață, calm atmosferic) sau emisiilor provenite din încălzirea rezidențială.

De asemenea, în *Raportul anual privind starea mediului în județul Neamț pentru anul 2019* este prezentată tendința generală în ceea ce privește evoluția concentrațiilor de poluanți monitorizați în stațiile automate de monitorizare a calității aerului.

Relevante pentru Municipiul Piatra Neamț sunt rezultatele corespunzătoare stației NP1.

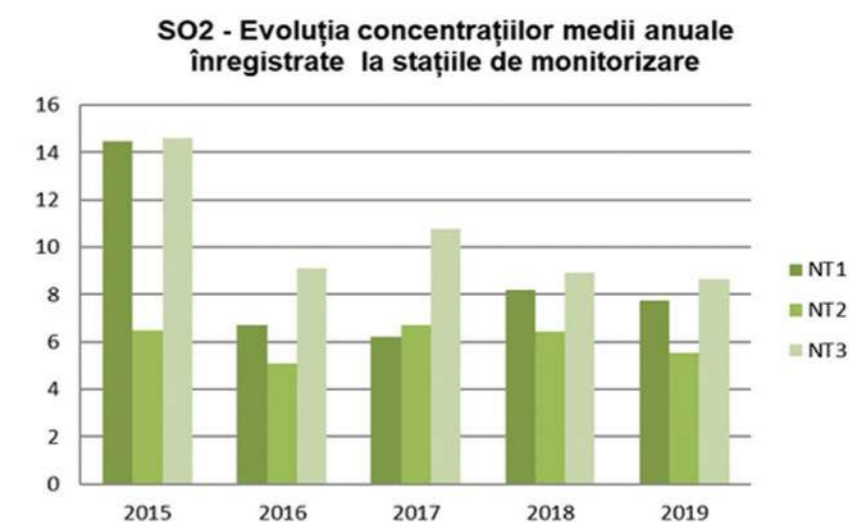

Fig. 7.2. Evoluția concentrațiilor medii anuale de SO₂ înregistrate la stațiile de monitorizare automate (Sursa: Raport privind starea mediului în județul Neamț, 2019)

În cazul acestui poluant se observă o scădere semnificativă a concentrațiilor medii anuale în anul 2019 la stațiile automate, înregistrate pe fondul creșterii temperaturilor aerului, ceea ce a dus la un consum mai redus de combustibili.

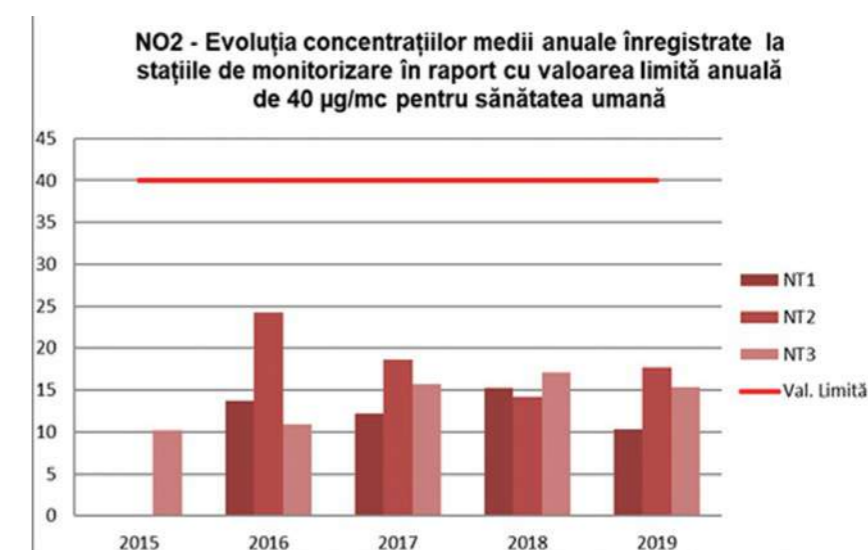

Fig. 7.3. Evoluția concentrațiilor medii anuale de NO₂ înregistrate la stațiile de monitorizare automate (Sursa: Raport privind starea mediului în județul Neamț, 2019)

O3 - Evoluția concentrațiilor mediilor mobile anuale înregistrate la stațiile de monitorizare în raport cu valoarea țintă de 120 µg/mc

Fig. 7.4. Evoluția concentrațiilor medii anuale de O3 înregistrate la stațiile de monitorizare automate (Sursa: Raport privind starea mediului în județul Neamț, 2019)

Pentru cei doi indicatori de mai sus nu există diferențe semnificative în perioada analizată.

CO - Evoluția concentrațiilor mediilor mobile anuale înregistrate la stațiile de monitorizare în raport cu valoarea limită de 10 mg/mc

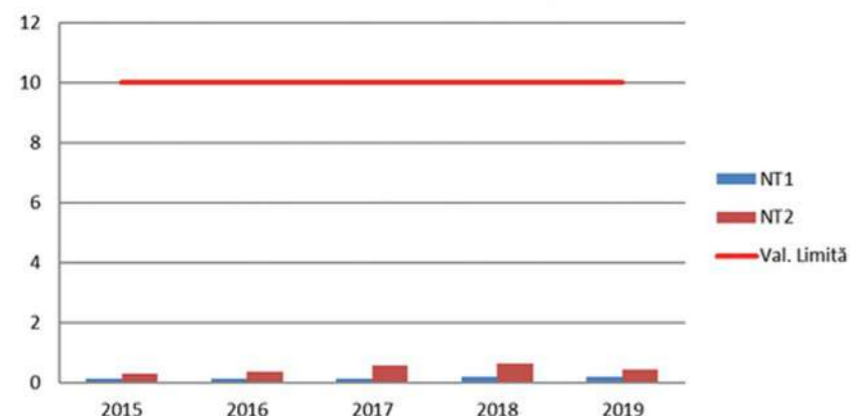

Fig. 7.5. Evoluția concentrațiilor medii anuale de CO înregistrate la stațiile de monitorizare automate (Sursa: Raport privind starea mediului în județul Neamț, 2019)

Pentru poluantul monoxid de carbon, la stația de monitorizare NT1 valorile sunt constante.

C6H6 - Evoluția concentrațiilor medii anuale înregistrate la stațiile de monitorizare în raport cu valoarea limită anuală de 5 µg/mc

Fig. 7.6. Evoluția concentrațiilor medii anuale de C6H6 înregistrate la stațiile de monitorizare automate (Sursa: Raport privind starea mediului în județul Neamț, 2019)

Pentru benzen, tendința este de scădere a valorilor concentrațiilor medii anuale.

PM10 gravimetric - Evoluția concentrațiilor medii anuale înregistrate la stațiile de monitorizare în raport cu valoarea limită de 40 µg/mc

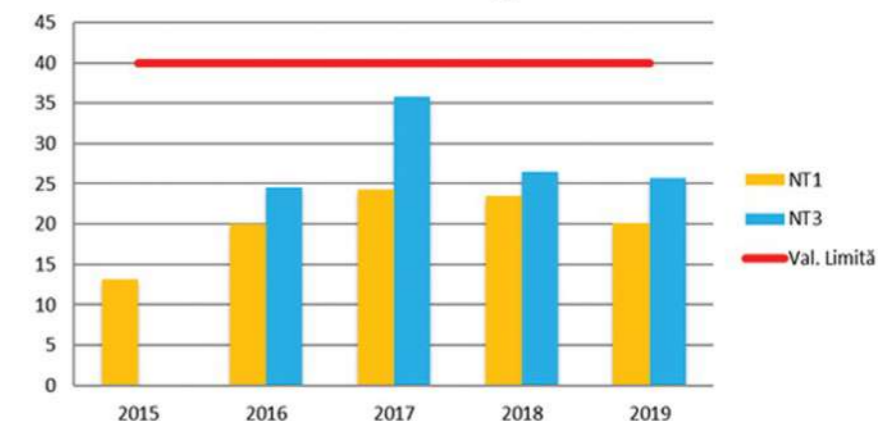

Fig. 7.7. Evoluția concentrațiilor medii anuale de PM10 gravimetric înregistrate la stațiile de monitorizare automate (Sursa: Raport privind starea mediului în județul Neamț, 2019)

Pentru PM10 gravimetric, evoluția marchează o scădere în ultimii doi ani, după un maxim atins în 2017.

Principalele surse de emisie a poluanților aerului atmosferic, pe teritoriul municipiului Piatra Neamț sunt reprezentate de următoarele activități:

- Pentru oxizii de azot (NOx) – transportul rutier și instalațiile de ardere rezidențiale;
- Pentru oxizii de sulf - instalații de ardere rezidențiale, activități de ardere în industriile fabricare și construcții;
- Pentru amoniac (NH3) - activitățile de colectare, stocare și epurare ape uzate;
- Pentru compușii organici volatili nemetanici (NMVOC – s-a constatat o tendință de scăderea acestor emisii) - traficul rutier, asfaltarea drumurilor, activitățile care utilizează solvenți;
- Pentru metalele grele (Cd și Hg) - surse staționare de mică putere, încălzirea comercială și instituțională;
- Pentru metalul greu plumb (Pb - tendința de ușoară creștere a emisiilor) – creșterea traficului rutier;
- Pentru poluanții organici persistenți (POPs – dioxine, flouranthe) - arderi în industria de prelucrare, tratarea și depozitarea deșeurilor, alte surse mobile și utilaje;
- Pentru compușii hidrocarburi aromatice policiclice - intensificarea activităților de asfaltare și a activităților care utilizează solvenți, etc.;
- Pentru bifenili policlorurați - activitățile de ardere, atât din sectorul industrial, cât și din cel rezidențial.

7.2. Calitatea apei

7.2.1. Resursele de apă

Apa, ca și energia, reprezintă o componentă esențială a existenței și dezvoltării civilizației umane. Este una din cele mai prețioase resurse naturale. Utilizată ca materie primă pentru activitățile productive, ca sursă de energie, cale de transport, acvacultură și agrement, o putem considera indispensabilă societății omenești. Consumul de apă naturală (apă brută) presupune satisfacerea cerințelor de apă ale populației urbane și rurale (apa potabilă), ale industriei (apa industrială sau tehnologică), ale agriculturii (apa pentru irigații) și zootehniei, precum și din considerente urbanistice și de agrement.

Resursele naturale de apă reprezintă rezervele de apă de suprafață și subterane ale unui teritoriu care pot fi folosite pentru diverse scopuri. Resursa naturală este cantitatea de apă exprimată în unități de volum acumulată în corpuri de apă, într-un interval de timp dat, în cazul de față în cursul anului 2019. Resursa teoretică este dată de stocul mediu anual reprezentând totalitatea resurselor naturale de apă atât de suprafață cât și subterane.

Resursele de apă de suprafață ale României provin din 2 categorii de surse, respectiv:

- > râurile interioare (inclusiv lacurile naturale)
- > Fluviul Dunărea.

Pentru utilizatorii din România ponderea principală în asigurarea resursei necesare o au râurile interioare. Lacurile naturale au volume reduse de apă, cu excepția lacurilor litorale din sistemul lagunar Razelm – Sinoe care, deși dispun de volume apreciabile, au apă salmastră datorită legăturilor cu apele Mării Negre. Fluviul Dunărea, deși deține întâietatea în ceea ce privește volumul total al resursei, fiind situat excentric față de teritoriul național, este mai puțin folosit ca sursă de apă utilizabilă.

Resursa de apă de suprafață a spațiului hidrografic Siret, din râurile interioare, este de 5.800 mil.mc, iar resursa de apă din apele subterane este de 1.068 mil. mc.¹

Resursa naturală de apă a anului 2019 provenită din râurile interioare a reprezentat un volum scurs de 37195*106m³ care îl situează cu 7% sub nivelul volumului mediu multianual calculat pentru o perioadă îndelungată (1950 – 2018), respectiv 40054 *106 m³. În acest context, anul 2019 poate fi considerat tot un an normal la fel ca și anul 2018. Comparativ cu ultimii 5 ani (2014 – 2018), volumul scurs în anul 2019 este mai mic cu circa 1% față de media multianuală a stocului anual (37681,6 * 106m³) scurs în intervalul amintit.

Resursele de apă subterană reprezintă volumul de apă care poate fi extras dintr-un strat acvifer, deci volumul de apă exploatabilă. Această noțiune este complexă, deoarece cantitatea de apă ce poate fi furnizată de un strat acvifer depinde de volumul rezervelor și este limitată de posibilitățile tehnice și economice, de conservare și protecție a resurselor.

Resursele totale de apă subterană din România au fost estimate la 9,68 mld. m³ /an, din care 4,74 mld. m³ /an apele freatice și 4,94 mld. m³/an de apă subterană de adâncime, reprezentând circa 25% din apa de suprafață.

Pentru anul 2019, datele referitoare la utilizarea resurselor de apă furnizate de **Administrația Națională „Apele Române”** sunt la nivel național, deoarece nu există date la nivel de județ.

În România, identificarea și delimitarea corpurilor de apă subterană s-a făcut în concordanță cu metodologia specifică de caracterizare a apelor subterane elaborată în cadrul INHGA, care a ținut cont de prevederile Directivei Cadru a Apei 2000/60/EC și de Ghidurile elaborate în cadrul **Strategiei Comune de Implementare a DCA**. Astfel, au fost identificate, delimitate și caracterizate un număr de **143 de corpuri de apă subterană**. Dintre acestea, un număr de **115 reprezintă corpuri de apă subterană freatică**, iar **28 sunt corpuri de apă subterană de adâncime**. Ca urmare a analizei de risc efectuate în cadrul Planului de management, a rezultat că toate cele 143 corpuri de apă subterană din România sunt în stare cantitativă bună.

În Regiunea Nord-Est, apele freatice din zona montană sunt considerate ape dulci, potabile, cu grad de mineralizare diferită în funcție de substratul geologic. Astfel putem întâlni de la mineralizare foarte mică - sub 0,1 g/l (cunoscute sub denumirea de ape plate), până la mineralizare mare, de 1 g/l, obținându-se prin valorificare economică **apa minerală**, în localitățile Dorna Căndrenilor, Fundu Moldovei, Vatra Dornei, Păltiniș – județul Suceava, Toșorog, **Bicazul Ardelean – județul Neamț**, iar în zona de podiș la Iași.

O a doua zonă bogată o reprezintă podișul piemontan situat la marginea de vest a Podișului Sucevei. În acest caz apa freatică se leagă de prezența depozitelor piemontane de pietrișuri și nisipuri cât și de prezența unor râuri cu un strat aluvionar foarte gros. Aceste ape sunt calitativ superioare, fiind utilizate pentru alimentarea cu apă a unor orașe (ex: Timișești, jud. Neamț și municipiul Iași).

A treia situație este cea din jumătatea de sud a Podișului Moldovei, unde apele freatice sunt cantonate fie în pietrișuri piemontane (pietrișurile de la Bălăhănești), fie în cele din piemontul Nicorești sau în baza formațiunilor nisipoase (sudul Colinelor Tutovei și Dealul Fălciului, colinele înalte ale Covurluiului). Chiar dacă adâncimile apelor sunt mari, calitatea acestora este foarte bună. În spațiul dintre Siret și Prut rețeaua de apă freatică, cât și calitatea acesteia scad. Indiferent de tipul hidrochimic, specific tututor apelor de adâncime este conținutul foarte ridicat de minerale.

Din punct de vedere hidrografic, **Regiunea Nord Est cuprinde două bazine principale Siret și Prut, fiecare având în componență sub-bazine**, dintre care mentionam: sub-bazinele Suceava, Moldova, Bistrița, Trotuș pe partea dreaptă a Siretului, sub-bazinul Bârlad pe partea stângă a Siretului și sub-bazinul Jijia pe partea dreaptă a râului Prut.

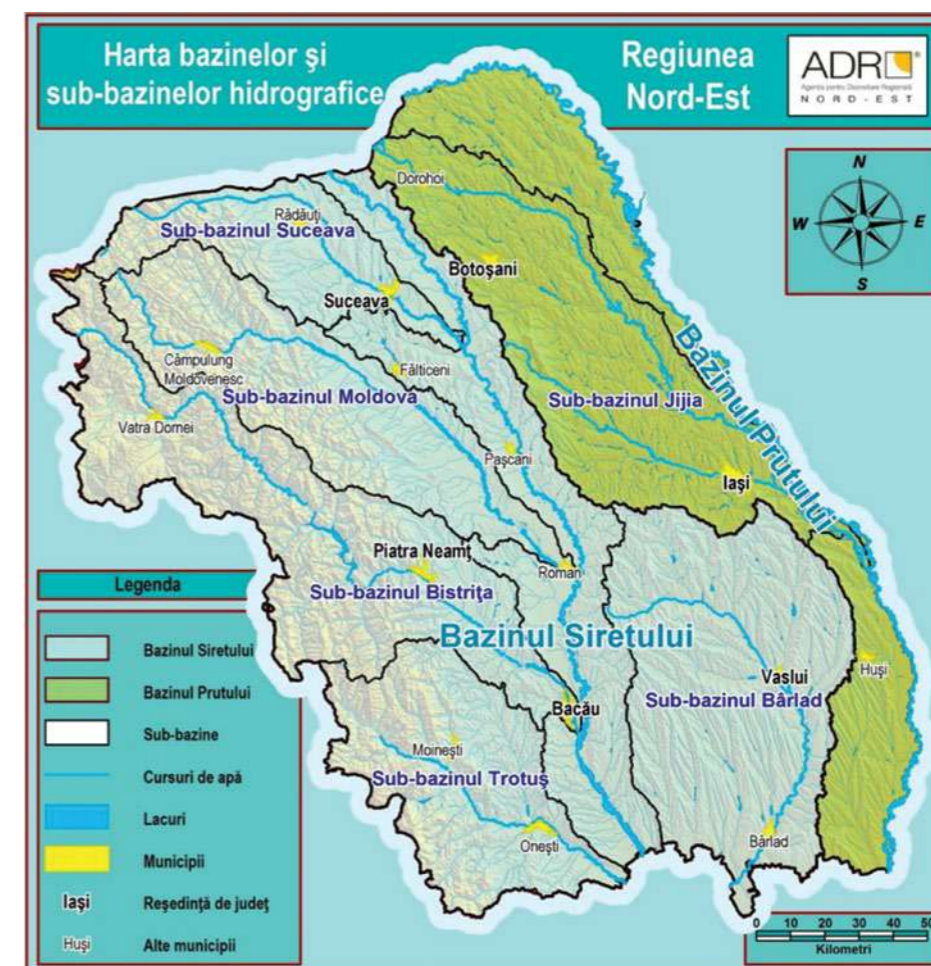

Fig. 7.8. Harta bazinelor și sub-bazinelor hidrografice din Regiunea de Nord-Est (Sursa: Planul de Dezvoltare Regionala Nord-Est 2014-2020)

Conform informațiilor existente în ultimul raport publicat pe site-ul oficial al **Administrației Naționale „Apele Române” – „Sinteza calității apelor din România în anul 2017”** - au fost monitorizate, în anul 2017, următoarele corpuri de apă (sursa: Planul de Dezvoltare Regionala Nord-Est 2021-2027):

► **În cadrul bazinului hidrografic Siret:**

- 58 corpuri de apă - râuri prin monitorizarea elementelor biologice cât și a elementelor suport, pe o lungime de 5105,034 km. Pentru cei 5105,034 km, repartitia pe lungimi în raport cu starea ecologică este următoarea:
  - > 3966,708 km (65,95%) în stare ecologică bună
  - > 1138,326 km (34,05%) în stare ecologică moderată.
- 1 corp de apă artificial Canalul Piatra Neamt - Bușuși cu o lungime de 35,32 km, care s-a încadrat în starea de potențial bun.
- 5 corpuri de apă puternic modificate (CAPM) din categoria râuri, în lungime totală de 127,21 de km. Cei 127,21 km CAPM – râuri evaluați, s-au încadrat astfel:
  - > 24,82 km (19,51%) în potențial ecologic bun
  - > 102,39 km (80,49%) în potențial ecologic moderat.

► **În cadrul bazinului hidrografic Prut**

- 8 corpuri de apă naturale, râuri pe o lungime de 536,83 km. Repartitia în funcție de starea ecologică a fost următoarea:
  - > 17,68 km (3,29%) în stare ecologică bună
  - > 308,35 km (57,44%) în stare ecologică moderată
  - > 127,13 km (23,68%) în stare ecologică slabă
  - > 83,67 km (15,59%) în stare ecologica proastă.
- 2 corpuri de apă artificiale, în lungime totală de 157,80 km, întreaga lungime încadrându-se în potențial ecologic moderat.
- 6 corpuri de apă puternic modificate – râuri, însumând 622,15 km. Repartitia potențialului ecologic pe cei 622,15 kilometri evaluați a fost următoarea:
  - > 124,51 km (20,01%) în potențial ecologic bun;
  - > 479,64 km (79,99%) în potențial ecologic moderat.

Rețeaua hidrografică de pe teritoriul de competență al SGA Neamț are o lungime totală de 2.302 Km, din care pe teritoriul județului Neamț 2060 Km. Din totalul rețelei hidrografice a fost monitorizată o rețea de 405 km cursuri de râu și 36,9 km lacuri.

¹ Sursa: Planul de Management al Riscului la Inundații Administrația Bazinală de Apă Siret

7.2.2. Poluarea apei

Sursa foto: https://unsplash.com/@naja_bertolt_jensen

Calitatea apei este dată de totalitatea proprietăților fizice, chimice, biologice și bacteriologice. Aceste proprietăți în condiții naturale provin pe de o parte din dizolvarea substanțelor din aer, sol și a rocilor cu care apa vine în contact, iar pe de altă parte din dizolvarea substanțelor din procesele biologice ale organismelor vii din apă. În afara acestor condiții naturale, calitatea apelor este afectată și de contactul cu substanțele provenite în urma activităților umane (activități gospodărești, agricultură, industrie etc.).

Planurile de protecția calității apelor reprezintă elementul de bază în fundamentarea politicii și strategiei de gospodărire a apelor, în vederea reducerii cantităților de poluanți deversați, a riscurilor de poluări accidentale și în scopul conservării și folosirii raționale a resurselor de apă. Din punct de vedere calitativ, se urmărește prevenirea degradării și îmbunătățirea calității apelor de suprafață și subterane. Pentru aceasta, **Administrația Bazinală de Apă Siret** monitorizează, prin analize de control, starea calității apelor de suprafață și subterane din spațiul hidrografic administrat.

Conform legislației specifice în vigoare, evaluarea stării/potențialului ecologic(ă) se realizează anual, astfel că s-au evaluat integrat (elemente biologice, elemente fizico-chimice și poluanți specifici), corpuri de apă de suprafață de tip râu și corpuri de apă de tip lac.

Sursele potențiale care conduc la încărcarea apelor de suprafață cu diferiți poluanți pot fi:

surse punctiforme - cota cea mai mare din potențialul de poluare în cazul acestora aparținând unităților din domeniile gospodăriei comunale, industriei metalurgice, construcției de mașini, alimentare, construcțiilor și zootehniei;

surse difuze - din agricultură, datorită administrării de fertilizatori, depunerile solide și/sau lichide din atmosferă; includ poluările cauzate de consumul de produse/materii prime din industrie (industria extractivă - exploatarea de agregate pe râu) sau populație.

Teritoriul municipiului Piatra Neamț aparține bazinului hidrografic Siret, rețeaua hidrografică de pe teritoriul municipiului fiind alcătuită din râul Bistrița, pâraiele Cuejdiu, Doamna, Sarata, Borzoghean, Cărbunoasa, Mănăstirea și Frâsinel, precum și lacurile Bâta Doamnei (parțial) și Reconstrucția, amenajate pe râul Bistrița.

Starea ecologică a corpurilor de apă a fost realizată prin evaluarea elementelor biologice (fitobentos și macronevertebrate) și a elementelor suport (indicatori fizico-chimici și poluanți specifici).

În tabelul de mai jos sunt evidențiate rezultatele semnificative pentru Municipiul Piatra Neamț.

În ceea ce privește starea chimică a corpurilor de apă (râuri), stabilirea acesteia s-a realizat prin monitorizarea corpurilor de apă: Canal Piatra Neamț-Buhuși, Durău- Schit și Moldova (confluența Vier – confluența Siret)

Încadrarea corpurilor de apă s-a făcut în stare chimică bună, în urma verificării conformării cu valorile standard de calitate pentru mediu (SCM) pentru substanțele periculoase/ prioritare periculoase: Ni diz, Cd diz, Pb diz; micropoluanți organici (hexaclorociclohexan) solvenți organoclorurați (tricloretilena, tetracloretilena, diclormetan); PAH (naftalină, antracen); pesticide (DDT).

Tabel 7.2. Starea ecologică/potențialul ecologic al corpurilor de apă (râuri) în raport cu elementele biologice și elementele suport (consumul biochimic de oxigen, amoniu, azotați și ortofosfați) (Sursa: Raport privind starea mediului în județul Neamț, 2019)

Corp apă-râu	Starea ecologică/ potențialul ecologic-râu																				
	Elemente biologice	Funcție de subst. consumatoare de oxigen CBO5 (mg O2/l)					Funcție de N-NH4 mg N/l					Funcție de N-NO3 mg N/l					Funcție de P-PO4 mg P/l				
		FB	B	M	S	P	FB	B	M	S	P	FB	B	M	S	P	FB	B	M	S	P
Bistrița (aval ac. Bâta Doamnei – ac. Racova): Sect : Piatra Neamț, Roznov, Frunzeni.	FB	-	X	-	-	-	-	X	-	-	-	-	-	X	-	-	X	-	-	-	-
Canalul Piatra Neamț-Buhuși Sect: canal UHE – Zanești,	Fără stare																				
Cuejdiu (Piatra Neamț)	FB	-	X	-	-	X	-	-	-	-	X	-	-	-	-	X	-	-	-	-	-

Pentru evaluarea calității apei lacurilor, determinarea potențialului ecologic a fost realizată prin integrarea elementelor biologice (fitoplancton) cu cele suport (indicatori fizico-chimici și poluanți specifici). Potențialului ecologic al lacurilor de acumulare a fost determinat pe principiul „cea mai defavorabilă stare”.

Pentru Municipiul Piatra Neamț sunt de interes rezultatele prezentate pentru lacul Bâta Doamnei, evidențiate în tabelul următor:

Tabel 7.3. Potențialul ecologic al corpului de apă Bâta Doamnei (lac de acumulare) în raport cu azotații și fosforul total (Sursa: Raport privind starea mediului în județul Neamț, 2019)

Lac		Potențialul corpurilor – lca		
Nume	Tip	Elemente biologice	Funcție de N-NO3 mg N/l	Funcție de P total mg P/l
Bâta Doamnei	Acumulare	Maxim	Maxim	Maxim

Starea chimică a corpului de apă monitorizat (Bâta Doamnei): bună (subst. periculoase/prioritar periculoase – micropoluanți organici, metale: Pb diz; Cd diz; Ni diz; Hg diz; PAH-naftalina, fluoranten; micropoluanți organici-hexaclorociclohexan; pesticide-alcalor, DDT).

Atât apele de suprafață, cât și cele subterane pot fi afectate prin evacuări necontrolate de ape menajere rezultate din gospodăriile individuale, evacuarea apelor neepurate sau insuficientepurate de la operatorii economici de pe teritoriul municipiului

Piatra Neamț, de utilizarea substanțelor chimice în agricultură (fertilizanți și substanțe fitosanitare), fără asistență tehnică despecialitate, de depozitarea necontrolată și necorespunzătoare a diferitelor categorii de deșuri, spălarea diferitelor obiecte și bunuri în albia apelor de suprafață, etc.

În zona de activitate a **Serviciului de Gospodărire a Apelor Neamț** au fost delimitate trei corpuri de apă subterană: un corp de apă freatică simbolizat ROSI03 care cuprinde lunca Siretului și afluenții săi, un corp de apă situat la cote înalte, codificat ROSI04

(zona Munții Hășmaș) și un corp de apă de adâncime codificat ROPR05 din Podișul Central Moldovenesc.

În *Raportul privind starea mediului în județul Neamț*, 2019 este specificată o stare chimică bună, ca rezultat al evaluării corpurilor de apă subterană.

Calitatea curentă a cursurilor de apă este degradată de surse poluante, precum:

- » Poluarea de difuzie datorată agriculturii și apelor uzate din municipiu
- » Depășirea limitelor de deversare și tratamentul inadecvat al apelor uzate
- » Depozitarea ilegală a deșeurilor pe malul albiei râurilor sau afluenților acestora.

Agricultura reprezintă o sursă potențială de poluare a apelor de suprafață și subterane în situația utilizării excesive de îngrășăminte chimice și pesticide pe terenurile agricole.

7.2.3. Inundabilitatea

Inundațiile reprezintă unul dintre hazardele principale din țara noastră, care prin intensitate și amploare amenință populația, activitatea economică, mediul, valorile culturale și de patrimoniu.

În România inundațiile sunt posibile pe tot parcursul anului, acestea având ca sursă revărsări naturale ale cursurilor de apă, precipitațiile abundente, topirea zăpezilor, blocajele datorate podurilor de gheață sau plutitorilor, etc.

Practica mondială a demonstrat că apariția inundațiilor nu poate fi evitată, însă ele pot fi gestionate, iar efectele lor pot fi reduse printr-un proces sistematic, reprezentat de măsuri și acțiuni menite să contribuie la diminuarea riscului asociat acestor fenomene.

Teritoriul județului Neamț aparține în proporții aproximativ egale sectorului cu climă de munte (partea de vest) și celui cu climă continentală - ținutul climei de dealuri, districtul Subcarpaților estici și parțial Podișului Central Moldovenesc (jumătatea de est). Cantitățile medii anuale de precipitații cresc gradat de la est către vest, de la 550 mm în est, la peste 1000 mm în vest. Zona montană și subcarpatică cu altitudini mai mari primește anual între 800 și 1050 mm, sectorul de podig între 500 și 800 mm (Piatra Neamț - 649 mm, Târgu Neamț - 672 mm) iar pe văile largi ale Bistriței, Moldovei și Siretului între 550 și 600 mm (Roman - 529 mm).

Inundațiile sunt în multe cazuri amplificate de activități umane ca: *depozitarea de materiale și deșeuri pe*

Deversările de ape uzate, neepurate corespunzător în stațiile de epurare urbane sau industriale, reprezintă o sursă potențială de poluare a apelor de suprafață contribuind la perturbarea echilibrului biologic al ecosistemelor acvatice.

Platformele neconforme de deșeuri menajere precum și fermele zootehnice reprezintă importante surse potențiale de poluare a apelor subterane și de suprafață cu substanțe organice, compuși ai azotului, precum și încărcare biologică.

Utilizarea în exces a apei din subteran, ca urmare a ineficienței sistemului de distribuție prezintă riscul diminuării resursei subterane, precum și pe acela al migrației agenților contaminatori către această sursă de apă.

Efectul distribuției substanțelor contaminante precum nitrați și fosfați din agricultură și solvenți clorurați din activități industriale nu este bine perceput și poate genera un impact negativ semnificativ în viitor asupra sursei de apă din subteran.

maluri care sunt antrenate la ape mari și produc blocaje în special la traversări, reducerea secțiunii de scurgere prin executarea de lucrări de traversare, executarea de construcții neautorizate în zonele inundabile ale cursurilor de apă, în mod special împrejurimi și anexe gospodărești. Toate comunele din județ pot fi afectate mai mult sau mai puțin de inundații, mai exact mii de gospodării individuale și de hectare de teren agricol, sute de societăți comerciale, instituții publice și kilometri de drumuri.

Viiturile cele mai semnificative produse în vara anului 2010, în BH Siret s-au înregistrat la stațiile hidrometrice Ițcani ($Q_{max} = 364 \text{ m}^3/\text{s}$) de pe râul Suceava, Gura Humorului ($Q_{max} = 296 \text{ m}^3/\text{s}$), Tupilați ($Q_{max} = 460 \text{ m}^3/\text{s}$) și Roman ($Q_{max} = 500 \text{ m}^3/\text{s}$) pe râul Moldova și Nicolae Bălcescu ($Q_{max} = 1.339 \text{ m}^3/\text{s}$) pe râul Siret.

Ca principale lucrări de apărare împotriva inundațiilor în spațiul hidrografic Siret există un număr de 121 acumulări permanente și 3 acumulări nepermanente. Dintre acestea, 11 acumulări sunt în administrarea **Administrația Națională „Apele Române”** (3 nepermanente-poldere Horodnic), 14 acumulări în administrarea **Hidroelectrică S.A.** - Sucursala Electrocentrale Piatra Neamț, iar restul acumulărilor sunt administrate sau deținute de SNIF, Societăți Piscicole, primării, agenți economici, persoane fizice. Totodată, pe teritoriul spațiului hidrografic Siret se află în exploatare un număr de 18 baraje de categorie A și B, respectiv un număr de 120 baraje de categorie C și D.¹

¹ Sursa: Planul de Management al Riscului la Inundații Administrația Bazinală de Apă Siret

7.2.4. Managementul Situațiilor de Urgență

Managementul Situațiilor de Urgență¹ se asigură de către componentele **Sistemului Național de Management al Situațiilor de Urgență**, potrivit prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului României nr. 1/2014 privind unele măsuri în domeniul managementului situațiilor de urgență, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 21/2004 privind **Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență**, ale Legii 15/2005 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 21/2004 cu modificările și completările ulterioare, precum și ale Ordinului Comun al Ministrului Administrației și Internelor și al Ministrului Mediului și Pădurilor nr. 1422/192/2012 pentru aprobarea „Regulamentului privind gestionarea situațiilor de urgență generate de inundații, fenomene meteorologice periculoase, accidente la construcțiile hidrotehnice, poluări accidentale pe cursurile de apă și poluări marine în zona costieră”.

În definiția **obiectivelor de management al riscului la inundații** strategice pentru România, s-a ținut seama de abordarea agreată la nivelul I.C.P.D.R., după cum urmează:

- ♦ **evitarea / prevenirea unor riscuri noi;**
- ♦ **reducerea riscurilor existente;**
- ♦ **creșterea rezilienței;**
- ♦ **conștientizarea publicului.**

Principiile managementului situațiilor de urgență sunt:

- :: **previziunea și prevenirea;**
- :: **prioritatea protecției și salvării vieții omenești;**
- :: **respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului;**
- :: **asumarea responsabilității gestionării situațiilor de urgență de către autoritățile administrației publice;**
- :: **cooperarea la nivel național, regional și internațional cu organisme și organizații similare;**
- :: **transparența activităților desfășurate pentru situații de urgență, astfel încât acestea să nu conducă la agravarea efectelor produse;**
- :: **continuitatea și gradualitatea activităților de gestionare a situațiilor de urgență, de la nivelul autorităților administrative publice locale până la nivelul autorităților administrației publice centrale, în funcție de amploarea și intensitatea acestora;**
- :: **operativitatea, conlucrarea activă și subordonarea ierarhică a componentelor Sistemului Național;**

¹ Sursa: Planul de Management al Riscului la Inundații Administrația Bazinală de Apă Siret

Sursa foto: <https://unsplash.com/@mogilat>

- :: declararea stării de alertă în cazul iminentei amenințări sau producerii situației de urgență;
- :: punerea în aplicare a măsurilor de prevenire și de protecție specifice tipurilor de risc și, după caz, hotărârea evacuării din zona afectată sau parțial afectată;
- :: intervenția operativă cu forțe și mijloace special constituite, în funcție de situație, pentru limitarea și înlăturarea efectelor negative;
- :: acordarea de ajutoare de urgență;
- :: instituirea regimului stării de urgență, în condițiile prevăzute de art. 93 din Constituția României, republicată;
- :: solicitarea sau acordarea de asistență internațională / acordarea de despăgubiri persoanelor fizice și juridice;
- :: alte măsuri prevăzute de lege.

Sistemul actual de avertizare - alarmare a populației în aval de construcțiile hidrotehnice din administrarea A.B.A Siret permite o alarmare preventivă a populației în cazul apariției unei situații de urgență. Pentru integrarea actualului sistem de avertizare - alarmare al **Administrației Naționale „Apele Române”** cu cel al I.S.U.J. sunt necesare modernizarea acestuia și completarea lui în zonele în care nu există.

Hărțile de hazard la inundații oferă informații cu privire la extinderea suprafețelor inundate, adâncimea apei și după caz viteza apei, pentru viituri care se pot produce într-o anumită perioadă de timp. Elaborarea acestor hărți se realizează prin utilizarea diferitelor tehnici, cum ar fi modelarea hidrologică și hidraulică, bazată pe o cartografiere detaliată a râului și a albiei majore.

Prin urmare, procesul de realizare al acestor hărți este unul complex și necesită atât o perioadă îndelungată de elaborare cât și un efort financiar susținut. Hărțile de hazard la inundații la nivelul A.B.A. Siret raportate la C.E. s-au întocmit în conformitate cu cerințele

Directivei Inundații, pentru zonele desemnate ca având un risc potențial semnificativ la inundații și acoperă zonele geografice care ar putea fi inundate în scenariile:

- scenariul cu probabilitate mică (Q0,1% - inundații care se pot produce, în medie, o dată la 1000 de ani);
- scenariul cu probabilitate medie (Q1% - inundații care se pot produce, în medie, o dată la 100 de ani);
- scenariul cu probabilitate mare (Q10% - inundații care se pot produce, în medie, o dată la 10 de ani).

În această a doua etapă de implementare a Directivei 2007/60/CE, pentru realizarea hărților de hazard la inundații au fost utilizate, în cea mai mare parte, rezultatele obținute în cadrul **Programului Național Planul de Prevenire, Protecție și Diminuare a Efectelor Inundațiilor (P.P.P.D.E.I.)**

Hărțile de risc la inundații s-au elaborat pe baza hărților de hazard la inundații, analizându-se datele privind elementele expuse hazardului și vulnerabilitatea acestora. Acestea indică potențialele efecte negative asociate scenariilor de inundare funcție de: populație, activitate economică, mediu și patrimoniu cultural.

Pentru A.B.A. Siret, ca pentru toate Administrațiile Bazinale de Apă din țară, în cadrul primului ciclu de implementare a Directivei 2007/60/EC, s-a optat pentru o evaluare calitativă a riscului la inundații; aceasta a presupus, în primul rând, identificarea receptorilor de risc și, mai apoi, evaluarea vulnerabilității obiectivelor identificate și expuse riscului la inundații, ținând cont de adâncimea apei și de pagubele potențiale produse obiectivelor inundate, respectiv de impactul asupra receptorilor de risc considerați.

Municipalitatea Piatra Neamț are aprobat **„Planul local de apărare împotriva inundațiilor, ghețurilor și poluărilor accidentale”** în virtutea căruia au fost stabilite măsurile preventive și operative ce se impun la nivel local în diferite situații de urgență.

7.3. Calitatea solului

Solul este o resursă esențială neregenerabilă și un sistem dinamic care furnizează servicii vitale pentru activitățile umane și pentru susținerea ecosistemelor. Protejarea solului se află sub o presiune crescândă în întreaga Comunitate Europeană, fiind vizate în special practicile agricole și silvice necorespunzătoare, afectarea caracteristicilor esențiale ale acestuia prin dezvoltarea industrială sau urbană, precum și prin turism. În plus, degradarea solului are un impact puternic asupra altor factori de mediu, cum sunt apa, schimbările climatice, protecția naturii și a biodiversității.

Solul este unul dintre cei mai importanți factori de mediu, iar cunoașterea și monitorizarea calității solului este importantă pentru asigurarea condițiilor de dezvoltare durabilă a agriculturii și a societății în ansamblu.

7.3.1. Poluarea solului

Solul este principalul suport al tuturor activităților socio-economice și constituie factorul de mediu expus cel mai ușor la poluare. Deversările de substanțe chimice periculoase, depozitățile de deșuri de toate categoriile, tratamentele și fertilizările necorespunzătoare, făcute fără fundamentare agro-pedologică, agrotehnică, la care se adaugă degradările naturale ale calității solului (eroziune, alunecări, tasări, rupturi și prăbușiri) conferă imaginea completă a impactului produs de activitatea antropică asupra acestui factor de mediu.

Sursa: <https://thenounproject.com/icongeek26/>

Principalele surse de deteriorare a solului sunt:

- Îngrășămintele
- Pesticidele
- Irigațiile
- Eroziunea
- Depunerile atmosferice
- Defrișarea pădurilor
- Depozitarea deșeurilor solide
- Supraexploatarea solului
- Expansiunea agriculturii
- Industria și centralele termice
- Colectarea apelor uzate de tip menajer și/sau industrial.

Evoluțiile utilizării îngrășămintelor chimice în agricultură și consumul total de pesticide la nivelul județului Neamț, sunt prezentate în tabelele următoare:

Tabel 7.4. Utilizarea îngrășămintelor chimice în agricultură, jud. Neamț (Sursa: Raport privind starea mediului în județul Neamț, 2019)

An	TOTAL	Din care :			(kg s.a./ha)		
	To s.a.	Azotoase	Fosfatice	Potasice	Azotoase	Fosfatice	Potasice
2015	14686	8593	4917	1186	92,0	64,8	49,0
2016	13594	8120	4232	1242	88,3	57,8	47,3
2017	14754	8561	4912	1281	91,4	70,3	58,4
2018	15020	8581	4533	1906	78,0	50,5	34,7
2019	16097	8107	5326	2664	67,2	52,7	37,2

Tabel 7.5. Evoluția consumului total de pesticide, jud. Neamț (Sursa: Raport privind starea mediului în județul Neamț, 2019)

Județ	Anul	Consum total pesticide (to substanță activă)			
		Total	Insecticide	Fungicide	Erbicide
NEAMȚ	2015	191.66	17.68	64.83	109.15
	2016	172.95	12.23	54.15	106.57
	2017	140.34	10.66	50.35	79.33
	2018	175.72	12.64	37.39	125.69
	2019	169.64	10.02	36.64	122.98

7.3.2. Tendințe în gestionarea solului

Solul reprezintă o resursă naturală practic neregenerabilă și are un rol crucial pentru activitățile umane și supraviețuirea ecosistemelor. Calitatea solului este afectată într-o măsură mai mică sau mai mare de una sau mai multe restricții determinate, fie de factori naturali (climă, formă de relief, etc.), fie de acțiuni antropice agricole și industriale. Influențele dăunătoare ale acestora se reflectă în deteriorarea caracteristicilor și a funcțiilor solurilor, respectiv în capacitatea lor bioproductivă, dar și în afectarea calității produselor agricole și a securității alimentare, cu urmări asupra calității vieții omului.

Alunecările de teren, pierderile de materie organică, eroziunea, tasarea, salinizarea, deșertificările precum și alte aspecte ale degradării solului dar și costurile degradării solului foarte ridicate au constituit motivele principale pentru care a fost necesară o strategie comunitară de asigurare a protecției solului. Principalul obiectiv în protecția solului este păstrarea funcțiilor solului.

Agricultura ecologică, ca alternativă la agricultura clasică, de tip intensiv, este un proces de producție care, conform reglementărilor în vigoare, combină cele mai bune practici de mediu, un nivel înalt de biodiversitate, conservarea resurselor naturale, aplicarea unor standarde înalte privind bunăstarea animalelor și o metodă de producție care respectă preferințele anumitor consumatori pentru produse obținute cu ajutorul unor substanțe și procese naturale.

Agricultura ecologică respectă ciclurile și sistemele naturale și menține și îmbunătățește starea solului, a apei, a plantelor și animalelor, precum și echilibrul dintre acestea. Este o agricultură care contribuie semnificativ la menținerea diversității biologice, care utilizează energia și resursele naturale în mod eficient și responsabil și care respectă într-un grad înalt standardele de bunăstare a animalelor. În producția organică se preferă utilizarea resurselor interne și ca urmare sunt utilizate ca surse de îmbogățire a terenului, reziduuri vegetale (miriște, resturi de porumb, cartofi, resturi rezultate în urma curățatului pomilor etc.) care sunt combinate într-o proporție adecvată cu îngrășăminte organice (de preferat gunoi de grajd sau compost matur și încorporate în sol în timpul lucrărilor de pregătire a terenurilor prin intermediul arăturii la 25-30 cm).

Soluțiile de reducere a impactului asupra solului presupun în principal o utilizare durabilă a acestuia prin combinarea tehnologiilor și a activităților, astfel încât să se realizeze concomitent: *bioproductivitatea, securitatea alimentară, protecția calității solului, viabilitatea economică și acceptabilitatea socială*, prin respectarea următoarelor cerințe:

- ▶ *practicarea culturilor în concordanță cu pretabilitatea solului și condițiile climatice: temperatură, precipitații etc.;*
- ▶ *practicarea rotației culturilor astfel încât să se cultive plante care favorizează obținerea unor producții ridicate ale culturilor viitoare și elimină unele probleme legate de boli, dăunători, etc.;*
- ▶ *combaterea bolilor și dăunătorilor mai ales prin tehnici biologice;*
- ▶ *derularea unor proiecte de combatere a alunecărilor de teren și a eroziunii solurilor;*
- ▶ *limitarea defrișărilor, a excavării bazei versanților;*
- ▶ *refacerea și modernizarea lucrărilor de irigații din arealele cu cerințe stringente;*
- ▶ *modernizarea lucrărilor de apărare – îndiguire și desecări și extinderea acestora conform cerințelor;*
- ▶ *modernizarea lucrărilor de ameliorare a terenurilor sărăturate, a nisipurilor și a solurilor nisipoase;*
- ▶ *prevenirea și reducerea poluării chimice a solurilor cu metale grele, sulf, fluor, reziduri petroliere, deșeuri, nămoluri, produse de uz fitosanitar etc.*

7.4. Biodiversitate

La nivel comunitar, noile orientări strategice aferente perioadei de programare 2021-2027 accentuează importanța acordată mediului. Astfel, în propunerea Comisiei Europene pentru cadrul financiar multianual 2021-2027, unul dintre cele cinci obiective de politică este „*O Europă cu emisii scăzute de carbon și mai ecologică – Tranziția către o energie nepoluantă și echitabilă, investiții verzi și albastre, economia circulară, adaptarea la schimbările climatice și prevenirea riscurilor*” și urmează să-i fie alocate cel puțin 30% din fondurile dedicate politicii de coeziune.

S-au identificat nevoi de investiții prioritare dedicate: măsurilor de eficiență energetică prin sprijinirea renovării clădirilor publice și rezidențiale, sistemele de încălzire centralizată și producerea și folosirea energiei din surse regenerabile; adaptarea la schimbările climatice, prevenirea riscurilor și reziliența la dezastre; consolidarea biodiversității, refacerea ecologică și crearea de noi spații verzi în mediul urban, decontaminarea și reabilitarea siturilor industriale contaminate; sistemelor regionale de

gospodărire a apelor, sprijinirea schemelor care abordează problematica poluării apei, pentru finalizarea sistemelor integrate de management a deșeurilor și pentru tranziția la economia circulară.

Strategia UE privind biodiversitatea pentru 2030 stabilește modul în care Europa poate contribui la realizarea acestui obiectiv. Ca o etapă importantă, aceasta urmărește să asigure că până în 2030, biodiversitatea Europei se va afla pe calea redresării, în beneficiul oamenilor, al planetei, al climei și al economiei noastre, în conformitate cu *Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă* și cu obiectivele *Acordului de la Paris privind schimbările climatice*.

Recenta pandemie de COVID-19 face cu atât mai urgentă necesitatea de a proteja și reface natura. Pandemia ne permite să realizăm cât de legată este sănătatea noastră de sănătatea ecosistemelor și demonstrează necesitatea unor lanțuri de aprovizionare și a unor modele de consum durabile care să nu depășească limitele planetei noastre.

Parcul Național Ceahlău
(Sursa: <http://www.skytrip.ro/>)

Capre negre - Parcul Național Ceahlău
(Sursa: <https://www.ceahlaupark.ro/>)

Aceasta reflectă și faptul că riscul apariției și răspândirii bolilor infecțioase crește odată cu distrugerea naturii¹.

Prin urmare, **protejarea și refacerea biodiversității și buna funcționare a ecosistemelor sunt esențiale pentru a ne spori reziliența și a preveni pe viitor apariția și răspândirea bolilor.**

Investițiile în protecția și refacerea naturii vor fi, de asemenea, esențiale pentru redresarea economică a Europei în urma crizei provocate de pandemia de COVID-19. Pentru relansarea economiei este esențial să se evite revenirea la trecut și blocarea în vechile obiceiuri nefaste. **Pactul verde european - strategia de creștere a UE** - va fi un punct de reper pentru redresarea noastră, asigurând faptul că economia servește oamenii și societatea și oferă naturii mai mult decât ia de la aceasta.

Investițiile în capitalul natural, inclusiv în refacerea habitatelor bogate în carbon și practicarea unei agriculturi ecologice, sunt recunoscute ca fiind printre cele mai importante cinci politici de redresare bugetară, care oferă multiplicatori economici importanți și au un impact pozitiv asupra climei.

Biodiversitatea este, de asemenea, esențială pentru protejarea securității alimentare la nivelul UE și la nivel mondial. Pierderea biodiversității amenință sistemele noastre alimentare, punând în pericol securitatea noastră alimentară și nutriția².

Pentru a aduce biodiversitatea Europei pe calea

redresării până în 2030, Europa trebuie să intensifice protecția și refacerea naturii. Acest lucru ar trebui realizat prin îmbunătățirea și extinderea rețelei noastre de zone protejate și prin elaborarea unui plan ambițios al UE de refacere a naturii.

Componentele diversității biologice formează capitalul natural și asigură cea mai mare parte a produselor, bunurilor și serviciilor necesare funcționării și dezvoltării societății, fiind suportul fundamental al unei dezvoltări durabile. Tocmai de aceea, protecția și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice sunt considerate obiective prioritare și de interes public major.

Principalele **căi prin care omul contribuie la degradarea biodiversității** sunt:

- **modificarea și distrugerea habitatelor, a peisajelor naturale**
- **transferul voluntar și involuntar de specii**
- **supraexploatarea și utilizarea nerațională a solului și resurselor naturale**
- **ocuparea terenurilor pentru organizarea activităților socio-economice**
- **supraconcentrarea activităților în zone sensibile, cu mare valoare ecologică**
- **braconajul**
- **poluarea cu toate efectele ei implicite.**

Categoriile instituite la nivel național - prin Ordonanța

1 Sursa: Intergovernmental science-policy Platform for Biodiversity and Ecosystem Services (IPBES) (2019), Summary for policymakers of the global assessment report on biodiversity and ecosystem services of the Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services (Rezumat pentru factorii de decizie politici al Raportului de evaluare globală privind biodiversitatea și serviciile ecosistemice al Platformei interguvernamentale științifico-politice privind biodiversitatea și serviciile ecosistemice), p. 12-13, A.2

2 Sursa: World Economic Forum (2020), The Global Risks Report 2020 (Raport privind riscurile globale pe 2020, Forumul Economic Mondial, 2020)

de urgență nr.57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate - și stabilite în funcție de scopul și regimul de management sunt: **rezervații științifice, parcuri naționale, monumente ale naturii, rezervații naturale, parcuri naturale, rezervații ale biosferei, zone umede de importanță internațională, situri naturale ale patrimoniului natural universal, arii speciale de conservare, arii de protecție specială avifaunistică.**

Ariile protejate reprezintă cea mai viabilă strategie de conservare și utilizare durabilă a valorilor de patrimoniu natural.

Din punct de vedere al importanței lor, ariile naturale protejate se împart în următoarele categorii:

- ▶ **Arii naturale protejate de interes național**
- ▶ **Arii naturale protejate de interes internațional**
- ▶ **Arii naturale protejate de interes comunitar**
- ▶ **Arii naturale protejate de interes județean sau local.**

La nivelul Regiunii Nord-Est, ariile naturale protejate de interes național sunt reprezentate de 120 rezervații naturale, 20 monumente ale naturii, precum și parcuri naționale și naturale.

Astfel, dintre cele 13 parcuri naționale ale României, trei se află în Regiunea Nord-Est: **Parcul Național Ceahlău, Parcul Național Cheile Bicazului – Hășmaș și Parcul Național Munții Călimani.** Dintre cele 18 parcuri naturale, pe teritoriul Regiunii Nord-Est se află Parcul Vânători Neamț.

Conform informațiilor din **Planul de Dezvoltare Regională Nord-Est 2021-2027** (versiunea draft octombrie 2020), în regiunea Nord-Est figurează 243 arii naturale protejate, din care 116 Natura 2000 (36 tip Situri de Protecție Acvafauistică - SPA și 80 tip Situri de Importanță Comunitară - SCI), acestea ocupând o suprafață de aproximativ 297 mii ha – 8% din suprafața regională (tip SPA), respectiv 265 mii ha – 7% din suprafața regională (tip SCI).

În ceea ce privește suprafețele ocupate la nivel județean de către ariile naturale protejate aparținând rețelei Natura 2000, județul Neamț se află pe primul loc pentru ariile de tip SPA, cu 88.733 ha, iar pentru cele tip SCI pe locul 2, cu 68.299 ha.

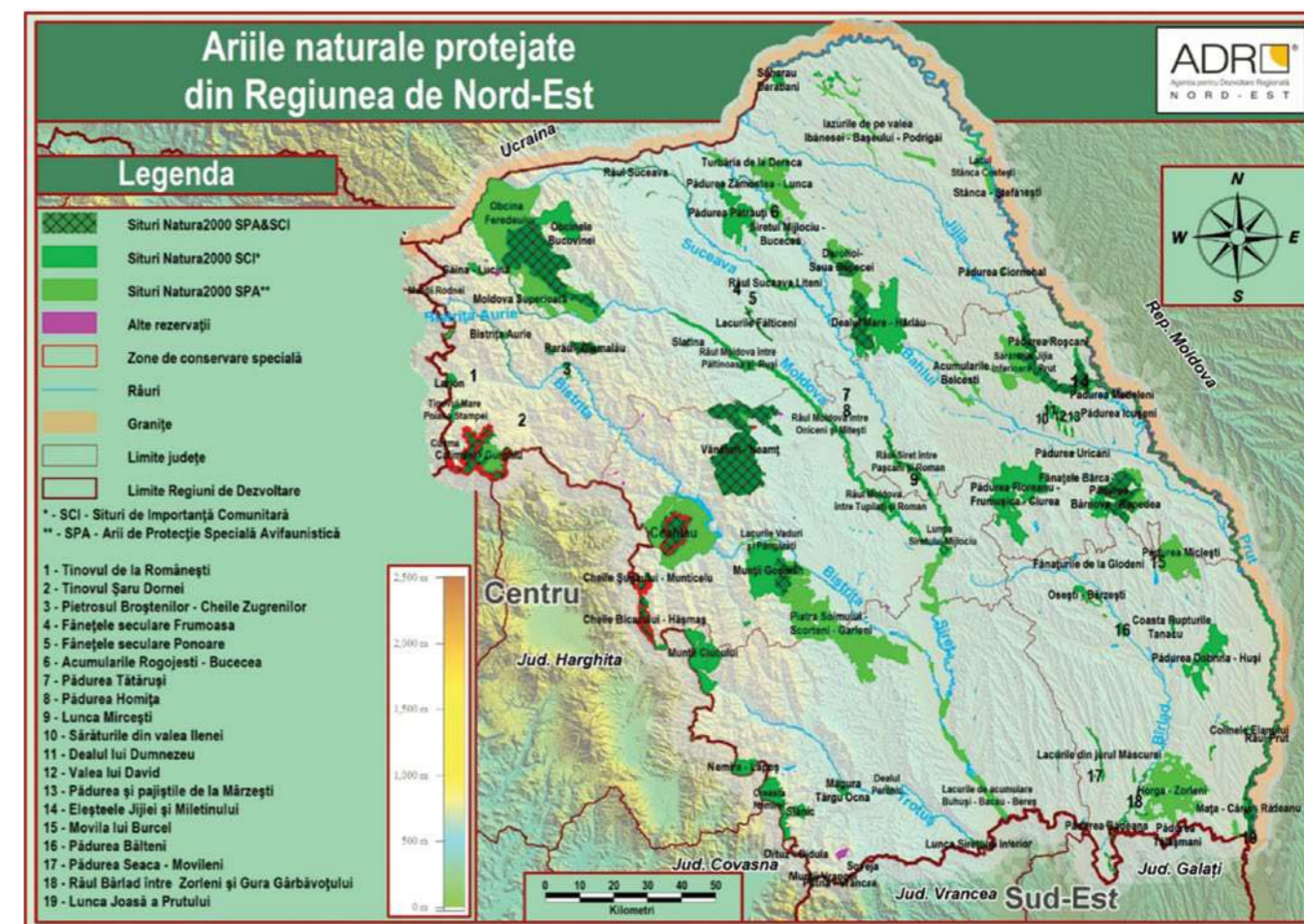

Fig. 7.9. Ariile naturale protejate din Regiunea Nord-Est
(Sursa: Planul de Dezvoltare Regionala Nord-Est 2014-2020)

Cele mai întinse arii protejate de tip SPA sunt:

- ▶ *Obcina Feredeului* – 63.983 ha în jud. Suceava;
- ▶ *Piatra Șoimului-Scorțeni-Gârleni* – 37.445 ha în jud. Neamț și Bacău;
- ▶ *Vânători-Neamț* – 30.841 ha în jud. Neamț (arie protejată și SPA și SCI).

În rândul ariilor protejate de tip SCI, cele mai mari sunt *Obcinile Bucovinei* – 32.246 ha în județul Suceava (suprapunându-se parțial peste Obcina Feredeului) și *Dealul Mare Hârlău* – 25.112 ha în județele Botoșani, Iași și Suceava¹.

¹ Sursa: Conform informațiilor existente în anul 2020 pe pagina de internet a Agenției Naționale pentru Arii Naturale Protejate www.ananp.gov.ro și rapoartelor APM Județene pentru anul 2018

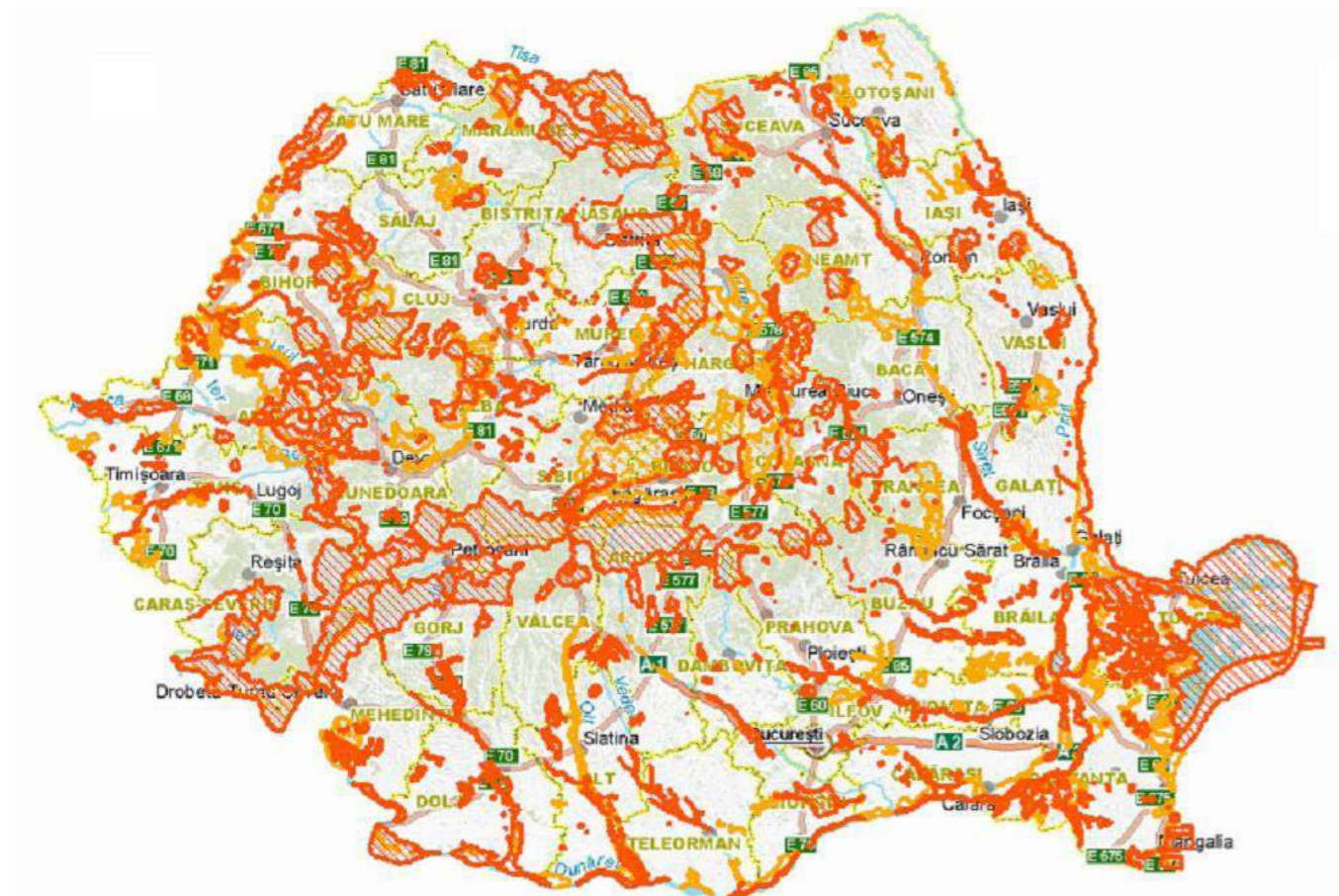

Fig. 7.10. Zone naturale protejate
(Sursa: www.infomediu.eu)

Conform site-ului ANPM, pe teritoriul județului Neamț există un număr de 31 de arii naturale protejate și monumente ale naturii cu o suprafață totală de 44.196,92 ha, reprezentând 7,49% din suprafața județului, clasificate după cum urmează:

▶ **Parcuri Naționale**

- *Cheile Bicazului – Hășmaș*: 3.315,82 ha pe teritoriul jud. Neamț și 3.621,26 ha pe teritoriul jud. Harghita
- *Parcul Național Ceahlău*: 7.742,5 ha, integral pe teritoriul jud. Neamț

În raport cu datele furnizate de către Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate, la nivelul anului 2019, 117 de arii naturale protejate beneficiază de planuri de management aprobate, din care: 13 în județul Bacău, 7 în județul Botoșani, 21 în județul Iași, 28 în județul Neamț, 36 în județul Suceava, 12 în județul Vaslui.

▶ **Parcuri Naturale**

- *Vânători-Neamț*: 30.818 ha, integral pe teritoriul jud. Neamț

▶ **Rezervații forestiere:**

- *Dobreni* – Comuna Dobreni, 37 ha
- *Pângărați* – Comuna Pângărați, 2 ha
- *Codrul Secular Runc* – Localitatea Bahna, 58 ha
- *Secu* – Localitatea Secu, S- 776,7ha
- *Goșman* – Comuna Tarcău, 175 ha

- *Polița cu Crini* – Comuna Ceahlău, 370 ha; în cadrul Parcului Național Ceahlău
- *Codrii de Aramă* – Comuna Agapia, 7 ha; în apropierea Parcului Natural Vânători- Neamț
- *Codrii de Argint* – Comuna Agapia, 2 ha; în apropierea Parcului Natural Vânători- Neamț

▶ **Rezervații faunistice**

- *Rezervația de zimbri Neamț* – Comuna Vânători, S- 11.500 ha; în cadrul Parcului Natural Vânători- Neamț
- *Brateș* – Comuna Tarcău, 30,7 ha
- *Borca* – Comuna Borca, 357 ha

▶ **Rezervații floristice**

- *Dealul Vulpii-Botoaia (Ochiul de stepă)* – Municipiul Piatra Neamț, 2 ha

▶ **Rezervații paleontologice**

- *Locul fosilifer Cozla* - Municipiul Piatra Neamț, 10 ha
- *Locul fosilifer Pietricica* - Municipiul Piatra Neamț, 39,5 ha
- *Locul fosilifer Cernegura* - Municipiul Piatra Neamț, 198,20 ha
- *Locul fosilifer Agârcia* - Municipiul Piatra Neamț, 1 ha

▶ **Rezervații acvatice**

- *Pârâul Borcuța* – Comuna Borca, 1,2 ha
- *Lacul Cujeidel* – Comuna Gârcina, 114 ha
- *Lacul Izvoru Muntelui* – Municipiul Bicaz, 150 ha

▶ **Monumente ale naturii**

- *Cascada Duruitoarea* – Comuna Ceahlău, 1 ha; în cadrul Parcului Național Ceahlău
- *Cheile Bicazului* – Comuna Bicaz-Chei, 11.600 ha; în cadrul Parcului Național Cheile Bicazului-Hășmaș
- *Cheile Șugăului* – Comuna Bicaz- Chei, 90 ha
- *Stânca Șerbești* – Comuna Ștefan cel Mare, 5 ha
- *Piatra Teiului* – Comuna Poiana Teiului, 0,2 ha
- *Peștera Toșorog* – Comuna Bicazu Ardelean, 0,1 ha
- *Peștera Munticelu* – Comuna Bicazu Ardelean, 1 ha.

Lista ariilor naturale protejate Natura 2000 pentru județul Neamț cuprinde următoarele componente:

Tabel 7.6. Lista ariilor protejate Natura 2000, jud. Neamț
(Sursa: Planul de Dezvoltare Regională Nord-Est 2021-2027 - versiunea draft – octombrie 2020)

Nr. crt.	Denumire arie protejată	Tip
1	Rezervatia faunistica Brateș	Rezervatie/Monument
2	Parcul National Cheile Bicazului – Hășmaș	Parc national
3	Cheile Bicazului si Lacul Roșu	Rezervatie/Monument
4	Cheile Bicazului	Rezervatie/Monument
5	Masivul Hășmașul Mare, Piatra Singuratica – Hășmașul Negru	Rezervatie/Monument
6	Cheile Bicazului – Hășmaș	SCI
7	Cheile Bicazului – Hășmaș	SPA
8	Masivul Ceahlau	SPA
9	Râul Moldova între Oniceni și Mitesti	SCI
10	Rezervatia faunistica Borca	Rezervatie/Monument
11	Lacurile Vaduri și Pangarati	SPA
12	Peștera Munticelu	Rezervatie/Monument
13	Cheile Sugaului	Rezervatie/Monument
14	Cheile Sugaului - Munticelu	SCI

Nr. crt.	Denumire arie protejată	Tip
15	Cheile Bicazului – Hășmaș	SPA
16	Cheile Sugaului	Rezervatie/Monument
17	Raul Moldova între Tupilati și Roman	SCI
18	Parcul National Ceahlau	Parc national
19	Polița cu Crini	Rezervatie/Monument
20	Cascada Duruitoarea	Rezervatie/Monument
21	Ceahlau	SCI
22	Codrul Secular Runc	Rezervatie/Monument
23	Secu	Rezervatie/Monument
24	Lacul Cuejdel	Rezervatie/Monument
25	Rezervatia de Zimbri - Neamt	Rezervatie/Monument
26	Parcul Natural Vanatori-Neamt	Parc natural
27	Vanatori-Neamt	SCI
28	Vanatori-Neamt	SPA

7.4.1. Riscurile de mediu

Mediul este factorul suport al dezvoltării și amenajării teritoriului. Atitudinea omului față de mediu și componentele sale conduc fie la distrugerea teritoriului, fie la conservarea lui în vederea realizării unui cadru optim pentru dezvoltarea urbană a localității. Mediul înconjurător reprezintă o realitate pluridimensională formată din mediul natural și mediul artificial - societatea umană care prin activitatea complexă pe care o desfășoară amenință echilibrul ecologic al mediului înconjurător prin diversele procese de poluare și degradare.

Organizații și organisme internaționale au arătat că degradarea mediului duce la degradarea standardului de viață și a bunăstării unei societăți; existența unei relații de apărare a mediului reprezintă un grad ridicat de civilizație și comportament.

Pe teritoriul României s-au înțesat, în ultimii ani, cazurile de manifestare a diverselor calamități naturale. La acestea atribuim: secete îndelungate, anotimpurile excesiv de umede, reci, ori prea calde, ploile torențiale mari, deseori cu grindină, inundațiile vaste, viscoale, iernile extrem de geroase ori extrem de blânde, înghețurile tardive de primăvară sau timpurii de toamnă, seismele, alunecările de teren, inundațiile și alte procese distructive.

Riscurile de mediu sunt reprezentate de presiunile exercitate asupra: resurselor de apă, stării de calitate a aerului, a solului, pădurilor, biodiversității, deșeurilor.

Principala presiune asupra stării apelor de suprafață este exercitată de om prin deversarea în emisări a apelor uzate neepurate sau insuficient epurate.

Calitatea solului este afectată fie de restricții determinate, factori naturali (climă, forma de relief, caracteristici edafice etc.), fie de acțiuni antropice agricole și industriale.

Printre presiunile antropice exercitate asupra biodiversității se numără: exploatarea agregatelor minerale, exploatarea necontrolată a pădurilor, pășunatul, desecarea mlaștinilor, împădurirea pajiștilor, abandonarea pajiștilor și pășunilor, regularizarea râurilor, utilizarea pesticidelor, turismul etc.

Gestionarea și eliminarea deșeurilor pune presiuni asupra mediului și sănătății umane, prin emisiile de poluanți și consumului de energie sau terenuri. Deșeurile sunt o resursă potențială deoarece mai multe fluxuri de deșeurii reprezintă materiale care pot fi refolosite, reciclate sau recuperate.

În natură sunt considerate generatoare de poluare

latentă naturală: inundațiile, vânturile puternice, inversiunile de temperatură și ceață, temperaturile maxime și generatoare de poluare a sectoarelor problemă - industria chimică, petrochimică, metalurgică, agricultura cu îngrășămintele chimice, transporturile.

La nivelul județului Neamț **inundațiile** sunt de regulă provocate de revărsări naturale ale unor cursuri de apă, datorate creșterii debitelor provenite din precipitații și/sau după topirea stratului de zăpadă sau a blocajelor cauzate de infrastructura insuficientă a secțiunilor de scurgere a podurilor și podețelor, blocaje produse de ghețuri sau de plutitori (deșeurii și material lemnos), alunecări de teren, precum și inundații datorate scurgerilor de pe versanți, de scurgeri ale apelor pluviale, precum și datorate unor incendii, accidente sau avarii la construcțiile hidrotehnice.

Fenomenele meteo extreme posibile la nivelul județului Neamț, se împart, în funcție de anotimpul specific, după cum urmează:

- > vijelii, grindină, valurile de căldură, averse de ploaie sau ploi torențiale cu cantități însemnate de precipitații în anotimpurile calde;
- > înghețurile târzii sau timpurii, temperaturi foarte scăzute, ceață, polei, viscole, cantități însemnate de precipitații sub formă de ninsoare cu strat consistent de zăpadă.

Ploile cu caracter de aversă sunt mai frecvente în zonele de munte: municipiul Piatra Neamț, municipiul Târgu Neamț, comunele Piatra Șoimului, Tazlău, Tașca, Dămuc, Bicazu Ardelean, Borca, Farcașa, Poiana Teiului, Bicaz Chei și Pipirig.

Grindina - conform istoricului, localitățile cele mai des afectate de căderi de grindină se află în zona de sud a județului, de-a lungul comunicațiilor Piatra Neamț-Costișa și Români - Secuieni, în zona de nord, pe direcția Târgu Neamț - Păstrăveni, și în zona de est - localitățile Săbăoani, Gherăești, Tămășeni, Doljești, Stănița, Icușești, Valea Ursului, etc.

Incendiile de pădure

În trecut, cauzele apariției incendiilor de pădure erau legate de nesupravegherea unui foc aprins sau de acțiunea unor fenomene atmosferice. Astăzi, însă, aceste cauze s-au diversificat într-o mare măsură și se referă la factori naturali și factori antropici de risc la incendiile de pădure. Factorii naturali de risc la incendii de pădure, predominanți în județul Neamț sunt: clima, presiunea atmosferică și curenții de aer, relieful.

Factorul climatic (temperaturi ridicate și secetă) poate influența semnificativ numărul de incendii, fiind mai ridicat în anii secetoși și caniculari. Umiditatea

excesivă ajută la reducerea vitezei de ardere spre deosebire de uscăciunea ridicată, care are un efect total opus. Curenții de aer prezenți în zona montană, locul predominant al pădurilor din județul Neamț, au caracter permanent crescând alimentarea arderii cu oxigen, și totodată viteza de ardere. Relieful influențează riscul de incendiu, în sensul propagării acestuia, prin implicațiile pe care le are asupra curenților de aer, iar prin poziționarea arboretului în pantă conduce la o propagare rapidă a incendiului pe înălțime, coroborat cu posibilitățile limitate de intervenție pentru oameni și tehnică.

Suprafața fondului forestier din județul Neamț este de 262.445 ha, din care 224.205 ha sunt acoperite cu păduri de molid, pin, brad și alte conifere. Suprafețele împădurite care pot fi afectate de incendiile de pădure reprezintă cca. 60 % din suprafață. Posibilitatea producerii incendiilor de pădure este relativ ridicată, mai ales în perioadele secetoase și în zonele perimetrare așezărilor umane. Zonele împădurite care prezintă factor de risc pentru producerea acestui tip de situație de urgență sunt situate pe raza ocoalelor silvice Vaduri, Gîrcina, Roznov, Tazlău, Târgu Neamț și Văratec.

Fenomenele distructive de origine geologică: **cutremurele și alunecările de teren.**

Cutremurele de pământ

Teritoriul județului Neamț poate fi afectat de mișcările seismice din zona Vrancea situată la cca. 150 km depărtare. Deși au fost înregistrate mișcări seismice cu epicentrul în zona Tazlău, probabilitatea de apariție a unor astfel de mișcări cu epicentrul în județul Neamț este redus.

Conform normativului menționat, județul Neamț este situat în totalitate în **zona de intensitate seismică VII** (exprimată în grade MSK rotunjite la numere întregi).

Pericolul producerii unor alunecări de teren ca urmare a mișcărilor seismice este prezent pe cca.48,6% din suprafața județului Neamț, procent ce reprezintă relieful muntos, cu pante mari, cu o mai mare susceptibilitate la alunecări de teren.

Ca urmare a mișcărilor seismice sunt posibile apariții locale a unor dezastre complementare la construcțiile și instalațiile tehnologice. Vechimea în serviciu a construcțiilor industriale din județul Neamț este variabilă. Acestea cuprind instalații ce lucrează sub presiune, folosesc substanțe toxice, iar avarierea lor ar putea produce pierderi de vieți omenești, mari pagube materiale, precum și importante dezechilibre ecologice. Depozitele de carburanți, care sunt amplasate în mod curent în perimetrele construite, reprezintă o sursă de explozii și incendii.

Alunecările de teren

Alunecările de teren ca situație de urgență independentă nu prezintă periodicitate. Fiind o pierdere de echilibru a unui masiv de pământ, ele sunt provocate și favorizate de alterarea calității pământurilor (prin umezire, interzicerea traseelor tradiționale de circulație, eliminarea apelor subterane etc.) de creșterea valorii sarcinilor gravitaționale (construcții, depozite de pământ sau materiale), sau de intervenții neautorizate, fără o bază corectă asupra geometriei sistemului (săpături locale la bază, șanțuri, tunele, creșterea unghiului de pantă a taluzurilor). Ultimele două cauze ale alunecărilor de teren, fiind provocate prin intervenții umane, pot fi prevenite și ținute sub control, eventual prin măsuri coercitive severe.

Zonele cu potențial ridicat de producere a alunecărilor de teren se găsesc pe teritoriul următoarelor localități: Piatra Neamț, Bicaz (Izvorul Alb, Potoci), Bicazu Ardelean, Bîra, Borlești, Botești, Dobreni, Dulcești (Corhana), Făurei, Icușești, Moldoveni, Păstrăveni, Răucești, Războieni, etc.

Conform **Planului de amenajare a teritoriului național, Secțiunea a V-a – Zone de risc natural**, în municipiul Piatra Neamț au fost identificate areale limitate geografic în interiorul cărora există potențialul de producere a următoarelor fenomene naturale:

- » *intensitate seismică exprimată în grade MSK – 7 grade MSK;*
- » *inundații pe cursuri de apă și pe torenți;*
- » *datorită reliefului, municipiul Piatra Neamț prezintă un risc primar mediu spre ridicat de producere a fenomenului alunecărilor de teren.*

Ținând cont de riscurile de producere a situațiilor de urgență și a dezastrelor, experiența în prevenire, protecție, limitare/reducere impact, răspuns și refacere, resursele la dispoziție, caracterul complex al managementului situațiilor de urgență și necesitatea implicării tuturor instituțiilor statului și a comunităților în acest efort, România a adoptat un sistem integrat de management al situațiilor de urgență, format din structuri cu activitate permanentă și structuri cu activitate temporară.

Poluarea mediului în Municipiul Piatra Neamț se datorează pe de o parte existenței unor practici vechi și poluante, și pe de altă parte mijloacelor financiare insuficiente pentru achiziționarea unor echipamente adecvate de protecție a mediului. Ocrotirea mediului reprezintă o componentă de bază a dezvoltării durabile și se concretizează în combaterea fenomenelor de poluare inerente activităților umane, prevenirea deteriorărilor posibile,

asimilarea, adaptarea și aplicarea cerințelor de mediu europene, protejarea biodiversității și monitorizarea parametrilor de calitate a factorilor de mediu.

Printre **problemele create de factorii mediului prezente în zona municipiului Piatra Neamț** sunt următoarele:

- » *relieful - vulnerabilitatea clădirilor la cutremure;*
- » *potențialul climatic - temperaturi extreme;*
- » *vânturi puternice, viscoliri de zăpadă;*
- » *inversiune de temperatură, calm atmosferic;*
- » *nebulozitate și ceață prelungită;*
- » *ploi torențiale cu perturbarea sistemului de canalizare;*
- » *brume târzii, grindină;*
- » *secetă prelungită, valuri de căldură;*
- » *umezelă relativ redusă;*
- » *vânturi turbioane;*
- » *resurse de apă - apă potabilă dură;*

- » *restricție de alimentare cu apă;*
- » *scăderea adâncimii pânzei freatice din subteran;*
- » *vegetația - dezvoltarea unor specii ierboase fără valoare;*
- » *uscarea arborilor și arbuștilor;*
- » *solurile - existența solurilor saturate.*

În aglomerarea urbană a Municipiului Piatra Neamț întâlnim câteva generatoare de poluare a aerului, apei și solului, atât în zonele industriale, cât și în cele rezidențiale. Aceste surse de impurificare sunt produse în special de **unități din zona industrială**. Agentul de poluare se prezintă sub forma de fum, pulberi, zgură cenușă, funingine, care se așează pe sol; oxizi de fier; bioxid de carbon, bioxid de sulf, oxizi de sulf, care se răspândesc în atmosferă; diverse substanțe organice, uleiuri, pesticide, îngrășăminte chimice, care poluează solul și apele de orice natură.

Zonele de disconfort urban se întâlnesc în lungul principalelor artere cu regim înalt, în intersecții principale, în zonele industriale.

7.4.2. Schimbările climatice

Modificarea climei conduce la creșterea frecvenței fenomenelor meteorologice extreme precum: inundațiile, seceta, creșterea temperaturilor medii la nivel global, creșterea nivelului mării și micșorarea calotei glaciare.

Principala cauză a schimbărilor climatice o reprezintă creșterea emisiilor de gaze cu efect de seră, diminuarea acestui fenomen reprezentând o prioritate pentru toate statele lumii.

Țara noastră a elaborat în acest scop **Strategia Națională privind Schimbările Climatice 2013 – 2020**, care:

- ▶ **urmărește minimizarea efectelor prin intermediul acțiunilor de adaptare și atenuare la schimbările climatice;**
- ▶ **explică și ilustrează cele două componente cheie ale efortului climatic: cel de prevenire și combatere a efectelor schimbărilor climatice (prin acțiuni destinate reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră – emisii GES) și cel de adaptare adecvată și cu daune minime în contextul creat de schimbările climatice deja în curs;**
- ▶ **oferă date și informații esențiale asupra variațiilor climatice care au afectat și vor afecta România;**

- ▶ **prezintă date și informații relevante la nivel general privind contribuția fiecărui sector la emisiile GES și modul în care activitatea umană (prin procese productive sau de consum/utilizare), împreună cu procesele naturale conduc la aceste emisii;**
- ▶ **propune tipuri de măsuri cheie ce trebuie implementate în fiecare sector pentru reducerea emisiilor GES și pentru adaptarea la efectele schimbărilor climatice;**

- descrie succint situația existentă la nivel mondial, care reclamă politici consistente de prevenire și combatere a schimbărilor climatice și a efectelor acestora;
- oferă un suport orientativ vizând măsurile și politicile care trebuie adoptate, utilizând fondurile europene structurale și de investiții din exercițiul financiar 2014 – 2020. Comisia Europeană a considerat acest document ca fiind obligatoriu în pregătirea Acordului de Parteneriat pentru absorbția fondurilor UE 2014-2020;
- trece în revistă principalele programe de acțiune la nivel național cu impact în domeniul schimbărilor climatice în diferite sectoare: industrie, transporturi, silvicultură, agricultură, urban etc.;
- fundamentează principiile ce vor sta la baza elaborării planurilor și programelor de acțiune la nivel sectorial, stabilește obiectivele generale și specifice care vor trebui atinse prin măsuri și acțiuni viitoare, stabilite în funcție de specificul concret al fiecărui sector în parte.

Conceput ca un document dinamic, ce reflectă o realitate în permanentă schimbare, *Strategia privind Schimbările Climatice* se va dezvolta și completa pe parcurs, având sprijinul și experiența unui grup de experți ai Băncii Mondiale. Astfel, în toamna anului 2015, *Strategia Națională privind Schimbările Climatice a fost extinsă, astfel încât, până în 2050, să acopere un orizont mai larg, păstrând însă două referențiale majore: 2020 și 2030.*

Aceasta va deveni un reper pentru „creșterea verde” a României, adică a dezvoltării economice bazate pe emisii reduse de gaze cu efect de seră.

Strategia va fi consolidată în baza unei evaluări macroeconomice, realizată după o modelare de impact sectorială și transsectorială. Aceasta va evalua în detaliu perspectivele, opțiunile, costurile și beneficiile măsurilor ce trebuie aplicate pentru ca România să-și asigure o dezvoltare solidă și sustenabilă pe termen mediu și lung, în condițiile obligațiilor majore de prevenire și combatere a schimbărilor climatice.

De asemenea, *Strategia* va fi pusă în practică pe baza unui plan concret, care va include acțiuni, termene, responsabilități specifice pentru fiecare sector și instituție, dar și criterii și indicatori de evaluare a modului în care au fost îndeplinite obiectivele urmărite.¹

¹ Sursa: <http://www.mmediu.ro/categorie/schimbari-climatice/>

² Sursa: *Strategia Națională privind Schimbările Climatice 2013 – 2020*

Schimbările climatice regionale și locale vor influența ecosistemele, așezările omenești și infrastructura. Modificările de temperatură și precipitații prognozate pot conduce la modificări ale perioadelor de vegetație și la schimbarea limitelor între păduri și pășuni. Unele evenimente meteorologice extreme cum ar fi valurile de căldură, secetă, viituri și altele asemenea vor fi mai frecvente, cu o intensitate crescută și, în consecință, cu riscuri mai mari pentru pagube semnificative asociate.

Pentru factorii de decizie la nivel internațional, **încălzirea globală ridică două preocupări majore:**

- *necesitatea reducerii semnificative a emisiilor de gaze cu efect de seră, în scopul diminuării influenței antropice asupra sistemului climatic natural;*
- *necesitatea promovării unor politici și a unor măsuri de adaptare la efectele previzibile ale schimbărilor climatice, datorate în principal inerției sistemului climatic.*

România s-a confruntat, în timpul primului deceniu al acestui secol cu o serie de fenomene meteorologice extreme, ce au determinat atât producerea de inundații, cât și apariția unor zone secetoase:

- în anul 2005 – inundațiile istorice produse pe râurile interioare, au provocat atât pierderea a 76 de vieți omenești cât și mari pagube materiale;
- în anul 2006 – inundațiile istorice care au avut loc pe sectorul românesc al Dunării cât și inundațiile produse pe râurile interioare au provocat, din nou, pagube materiale importante;
- în anul 2007 – cea mai gravă secetă din ultimii 60 de ani.

Zonele afectate de secetă s-au extins în ultimele decenii iar cele mai afectate zone sunt cele situate în sudul și sud-estul României. În ultimii 30 de ani în întreaga țară, se resimt efectele unor perioade secetoase din ce în ce mai dese și mai extinse în timp și spațiu. Producerea unor fenomene meteo-hidrologice extreme, inundații și secete au ca efect atât pierderea de vieți omenești cât și pierderi economice semnificative în toate sectoarele de activitate, precum agricultură, transport, furnizarea energiei, managementul apei și altele asemenea, iar modelele climatice globale indică faptul că frecvența și intensitatea acestor evenimente vor crește.²

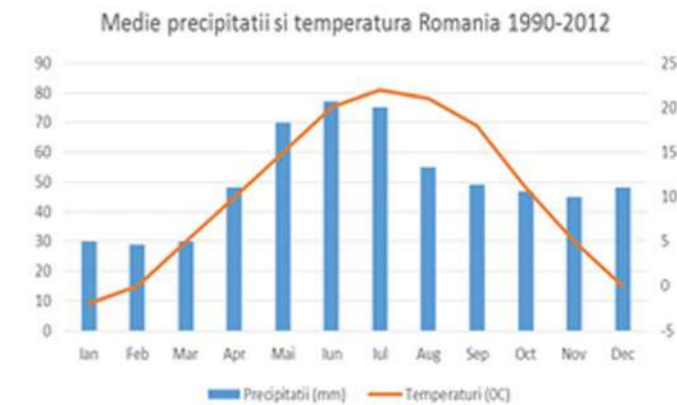
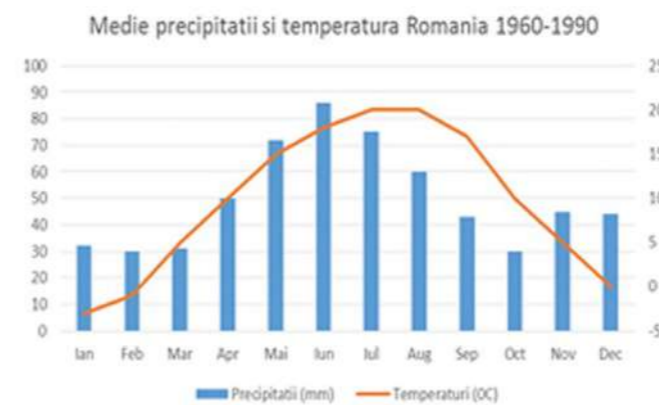

Fig. 7.11. Comparația temperaturilor medii lunare și a precipitațiilor în perioada 1990 - 2012 față de 1960 - 1990 la nivelul României

(Sursa: <http://sdwebx.worldbank.org/climateportal/>)

În România se estimează o încălzire medie anuală de aceeași magnitudine ca cea proiectată la nivel European, între 0,5 °C și 1,5 °C, pentru perioada 2020 - 2029 și între 2,0 °C și 5,0 °C pentru 2090 - 2099, în funcție de scenariul abordat. Din punct de vedere al precipitațiilor, peste 90% dintre modelele utilizate, proiectează în România, pentru perioada 2090 - 2099, producerea de secete severe vara.

Aceste prognoze meteorologice pe termen mediu și lung justifică apelul la **acțiuni imediate** emise de factorii de decizie care să presupună:

- *monitorizarea impactului schimbărilor climatice precum și a vulnerabilității sociale și economice asociate;*
- *integrarea măsurilor de adaptare la efectele schimbărilor climatice în strategiile de dezvoltare și politici la nivel sectorial, precum și armonizarea acestor măsuri între ele;*
- *identificarea măsurilor urgente de adaptare la efectele schimbărilor climatice în sectoarele socio-economice critice.*

În domeniul energiei, din cauza efectului schimbărilor climatice, se estimează o scădere a cererii de energie electrică pentru încălzire în timpul iernii, ca rezultat al creșterii temperaturii medii globale, ceea ce nu va compensa, însă, creșterea consumului de energie necesară funcționării aparatelor de aer condiționat și a dispozitivelor de răcire în zilele caniculare.

Una din cele mai urgente direcții de acțiune în contextul schimbărilor climatice o constituie adaptarea spațiului de locuit, construit. Având în vedere numărul crescut de persoane care trăiesc în orașe afectate de schimbările climatice, planificarea și dezvoltarea urbană trebuie să constituie o prioritate. O măsură de adaptare la schimbările climatice pentru spațiul construit, este aceea de a **corecta standardele și normele de construcție existente**, astfel încât

să corespundă viitoarelor condiții climatice și a evenimentelor meteorologice extreme. O altă măsură de adaptare la efectele schimbărilor climatice se referă la introducerea unor sisteme de încălzire și răcire mai eficiente precum și informarea populației urbane cu privire la riscurile schimbărilor climatice.

În sectorul transportului, pe lângă o **infrastructură de transport durabilă, mijloacele de transport trebuie și ele să fie adaptate** sau realizate astfel încât să fie reziliente la efectele schimbărilor climatice. Promovarea transportului alternativ cum este deplasarea pe jos sau cu bicicleta, adaptabil infrastructurilor existente se poate realiza prin reorganizarea spațiului urban.

La fel de importantă este și **monitorizarea impactului schimbărilor climatice în sectoarele prioritare**, respectiv:

- Industrie
- Agricultură și Pescuit
- Turism
- Sănătate publică
- Construcții și Infrastructură
- Transport
- Resurse de apă și protecție împotriva inundațiilor
- Păduri
- Energie
- Biodiversitate
- Asigurări
- Activități recreative
- Educație.

Principalele efecte și amenințări produse de schimbările climatice - inclusiv evenimentele extreme valuri de căldură, secetă, viituri și alte asemenea trebuie să fie identificate și cuantificate pentru fiecare din aceste sectoare prioritare, și în același timp trebuie identificate și oportunitățile de adaptare ale acestor sectoare la efectele schimbărilor climatice care pot fi semnificative și care, adesea, sunt trecute cu vederea de către factorii de decizie.

8. Analiza S.W.O.T.

8.1. Dezvoltare economică și resurse umane

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> → Caracterul de reședință de județ al municipiului – centru economic și social → Existența Asociației de Dezvoltare Intercomunitară Zona Metropolitană Piatra Neamț → Creșterea PIB în ultima perioadă → Pondere ridicată la nivelul județului, din punct de vedere al numărului de întreprinderi active și al cifrei de afaceri → Numărul mare de întreprinderi mici și mijlocii → Existența clusterului textil ASTRICO NORD-EST, din care fac parte și firme din municipii → Municipiul face parte din diferite asociații de dezvoltare (Asociația Municipiilor din România, Federația Mondială a Cetăților Unite și Orașelor Înfrățite) → Existența unor servicii cu rol teritorial la nivel județean, în administrație, transporturi, sănătate, cultură → Creșterea numărului mediu de salariați → Tendință generală de scădere a numărului de șomeri, în ultimii ani 	<ul style="list-style-type: none"> → Importanță medie în economia regională, comparativ cu celelalte municipii reședință de județ din regiune → Izolare relativă față de coridoarele majore de transport (paneuropene) → Aport redus la realizarea PIB Regional, la nivelul întregului județ → Relații funcționale relativ slabe cu polii de dezvoltare învecinați (Bacău și Suceava), din cauza puterii scăzute de atracție și a conectivității deficitare → Competitivitate redusă și productivitate medie mică a întreprinderilor active → Prezența limitată a investitorilor străini și, în general, o prezență insuficientă a capitalului extern în rețehnologizarea întreprinderilor → Lipsa unui program de acordare de facilități în vederea atragerii de noi investiții în zonă → Programe de formare profesională neadaptate la cererea reală de pe piața muncii → Resurse financiare insuficiente, accesul redus pe piața muncii → Îmbătrânirea forței de muncă

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> → Rezultate economice importante în anumite sectoare economice, peste media regiunii (în raport cu cifra de afaceri), cum ar fi: activitățile de servicii administrative și activitățile de servicii suport, intermedierea financiară și asigurările și industria extractivă → Municipiul Piatra Neamț deține cea mai mare pondere în economia județului, atât din punctul de vedere al numărului de întreprinderi active, cât și a rezultatelor economice ale acestora → Disponibilitatea unei forțe de muncă calificate în industrie 	<ul style="list-style-type: none"> → Număr insuficient de proiecte care să cuprindă componenta inovativă și slaba conștientizare în rândul reprezentanților mediului de afaceri al municipiului Piatra Neamț pentru dezvoltarea de proiecte inovative → Lipsa spiritului antreprenorial în rândul tinerilor și al persoanelor disponibilizate → Număr scăzut al activităților aferente în domeniul TIC; lipsa ofertelor de muncă în domeniul industrial → Numărul mare al locuitorilor nemulțumiți în ceea ce privește numărul de locuri de muncă (42% nemulțumiți și 25% mulțumiți, conform sondajului de opinie realizat) → Situat în zona montană, conform Ordinului comun nr. 97/1.332/2019 privind aprobarea criteriilor de încadrare și a listei localităților din zona montană emis de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale și Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, municipiul Piatra Neamț este defavorizat în vederea dezvoltării infrastructurii de transport rutier pentru fluidizarea traficului și amenajarea aleelor pietonale, fără a interveni asupra spațiilor verzi existente. Acest areal este fragil, antrenând eforturi mari, cu restricții în exercitarea unor activități economice și în utilizarea terenurilor, implicând o creștere a costurilor tuturor activităților și lucrărilor, aspecte ce conferă întreprinzătorilor dreptul la diferență și compensare.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> → Posibilitatea de extindere a activităților în domeniul economico-social-cultural, inclusiv cooperările și schimburile de experiență cu alte țări (municipiul este înfrățit cu 13 orașe) → Noi surse de finanțare a cercetării/infrastructurii de cercetare → Datorită peisajelor montane pe care le are municipiul Piatra Neamț, acesta are un mare potențial turistic și de agrement. → Posibilitatea de extindere a cooperărilor în asociațiile de dezvoltare din care face parte municipiul → Disponibilitatea fondurilor europene pentru extinderea și modernizarea IMM-urilor 	<ul style="list-style-type: none"> → Declinul economic general la nivel regional (cel mai mic PIB regional pe locuitor, din țară) → Creșterea concurenței la nivel regional, național și european → Slabul interes din partea (marilor) companii naționale și internaționale de a investi și a dezvolta proiecte care să genereze crearea de locuri de muncă pentru locuitorii municipiului. → Existența unor poli regionali de creștere mai dezvoltați și atragerea investițiilor către aceștia → Migrația tinerilor absolvenți de liceu către marile centre universitare din țară

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
→ Posibilitatea atragerii de fonduri europene pentru calificarea resursei umane	→ Municipiul Piatra Neamț se confruntă cu o serie de dezavantaje, precum: scăderea populației tinere, izolarea față de căile de comunicație și piețele mari de desfacere.
→ Posibilitatea de creștere a cooperării în cadrul clusterului ASTRICO NORD-EST	→ Lipsa unor oferte atractive, care să reducă fenomenul migrației forței de muncă calificate
→ Existența unor activități industriale viabile sau cu oportunități de dezvoltare	→ Lipsă de interes a grupurilor țintă pentru programele de formare profesională continuă
→ Cerere relativ mare de forță de muncă cu calificare medie	→ Creșterea numărului de șomeri în anul 2019
→ Creșterea numărului mediu de salariați	→ Sprijin insuficient pentru dezvoltarea sectorului IT&C
→ Dezvoltarea de parteneriate publice-private	→ Atragerea investițiilor către regiunile mai dezvoltate

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
→ Majoritatea cetățenilor se declară mulțumiți de calitatea sistemului de canalizare (peste 85%)	→ Existența unor cartiere (Pietricica, Speranța, Valea Viei, Văleni) în care sunt necesare lucrări de extindere/reabilitare a sistemului de canalizare, așa cum reiese din sondajul opiniei locuitorilor
→ Reabilitarea sistemului de iluminat public, prin proiecte cu finanțare nerambursabilă	→ Existența unor zone (limitate ca număr) nebransate la rețeaua de canalizare
→ Extinderea semnificativă a lungimii conductelor de distribuție a gazelor	→ Ineficiența sistemului de supraveghere video
→ Extinderea lungimii conductelor de gaze reabilite	→ Rețeaua de canalizare pluvială este subdimensionată, cu șanțuri parțial colmatate.
→ Majoritatea locuitorilor se declară mulțumiți de calitatea sistemului de furnizare a gazelor (aproximativ 87%)	→ Majorarea tarifelor pentru serviciile de alimentare cu apă și canalizare menajeră
→ Rețea dezvoltată de distribuție a energiei electrice	→ Clădiri de locuințe aglomerate spațial, fapt ce duce la slaba dezvoltare a infrastructurii rutiere, nefiind posibilă lărgirea coridoarelor de trafic și menținerea aleilor pietonale și a spațiilor verzi
→ Municipiul Piatra Neamț este membru al Asociației „Orașe Energie România”	
→ Majoritatea locuitorilor se declară mulțumiți de calitatea sistemului de furnizare a energiei electrice (aproximativ 92%)	

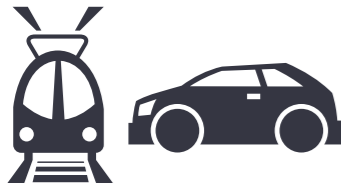

8.2. Infrastructura urbană (locuințe, utilități, spațiul urban)

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
→ Existența Planului Urbanistic General actualizat	→ Grad ridicat de concentrare a populației în zona centrală urbană a municipiului
→ Existența unei zone centrale destul de bine delimitată și preservată, cu funcțiuni complexe și cu o mare concentrare de obiective turistice	→ Interes crescut al populației municipiului pentru utilizarea centralelor termice individuale, în locul unui sistem centralizat de furnizare a energiei termice
→ Realizarea de investiții în extinderea infrastructurii de alimentare cu apă și infrastructurii de canalizare	→ Lipsa componentelor inteligente din proiectele de reabilitare a clădirilor existente
→ Sistemul de alimentare cu apă potabilă acoperă întreaga suprafață a municipiului, asigurând branșarea întregii populații	→ Dotările edilitare necesită lucrări de reabilitare și modernizare
→ Majoritatea cetățenilor se declară mulțumiți de calitatea sistemului de furnizare a apei (peste 75%)	→ Ponderea redusă a clădirilor reabilite termic
→ 86,50 % din populație este branșată la rețeaua de canalizare	→ Eficiența energetică redusă a blocurilor de locuințe și a clădirilor publice

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
→ Existența de resurse de apă potabilă cantitativ și calitativ superioare	→ Insuficiența sau degradarea amenajărilor comune din ansamblurile de locuințe colective și implementarea cu întârziere a legislației privind managementul deșeurilor
→ Politicile europene privind utilizarea fondurilor structurale pentru eficiență energetică	→ Necesitatea unor lucrări de modernizare a infrastructurii tehnico-edilitare
→ Construcția de locuințe în parteneriat public-privat sau creșterea numărului celor construite prin ANL	→ Accentuarea procesului de deteriorare a locuințelor din ZUM-uri, care riscă să separe și mai mult aceste comunități de restul municipiului
→ Posibilitatea realizării de investiții dedicate intervențiilor în ZUM-uri	→ Lipsa de fonduri a populației pentru reabilitarea termică a locuințelor
→ Posibilitatea accesării de fonduri europene pentru modernizarea și extinderea rețelei de alimentare cu apă și canalizare	→ Reticența populației în realizarea de investiții în domeniul energiei verzi

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> → Accesarea de fonduri europene pentru dezvoltarea infrastructurii necesare pentru serviciile de salubritate → Posibilitatea accesării fondurilor europene pentru reabilitarea termică a clădirilor → Disponibilitatea fondurilor pentru investiții în spații verzi 	<ul style="list-style-type: none"> → Creșterea costurilor cu consumurile energetice pentru încălzirea clădirilor → Neracordarea tuturor locuințelor la sisteme de colectare și epurare a apelor uzate poate conduce la poluarea pânzei freatice prin infiltrarea în sol a apelor uzate → Lipsa unei viziuni integrate de amenajare a spațiului disponibil la nivelul municipiului pentru transformarea acestuia în spațiu verde

8.3. Infrastructura de transport și comunicații

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> → Municipiul Piatra Neamț se află pe traseul mai multor rute de transport intern, ceea ce îi conferă atributele unui important nod de transport rutier → Aprobarea spre finanțare a proiectelor de reabilitare a infrastructurii rutiere pe principalele coridoare de transport, inclusiv prin crearea de benzi dedicate pentru transportul public și piste de biciclete → Aprobarea spre finanțare a proiectului de implementare a unui sistem de management inteligent al traficului, inclusiv componenta supraveghere video și enforcement → Aprobarea spre finanțare a proiectelor pentru modernizarea și dezvoltarea transportului public: vehicule electrice, sistem de ticketing, sistem de stații de transport public inteligente → Existența sistemului de tarifare a parcărilor prin SMS → Realizarea de proiecte pentru trecerea cablurilor aeriene în subteran → Racordarea la mijloace moderne de comunicații bazate pe cablu cu fibre optice 	<ul style="list-style-type: none"> → Municipiul Piatra Neamț nu beneficiază de conectivitate primară la cele două coridoare TEN-T prioritare → Starea de degradare a unor artere rutiere importante. Peste 63% dintre locuitori se declară nemulțumiți de starea străzilor, problemele cele mai serioase fiind sesizate în cartierele Cîrteii, Dărmănești, Gara Veche, Mărăței, Precista, Valea Viei și Zona Centrală → Volume mari de trafic în orele de vârf, datorită cotei modale ridicate deplasărilor cu vehiculul privat → Starea necorespunzătoare a vehiculelor de transport public; grad ridicat de uzură și eficiența energetică redusă a parcului de autovehicule → Lipsa unui sistem inteligent de management al traficului → Frecvența de circulație redusă a vehiculelor de transport public → Stații de transport public în stare necorespunzătoare și amplasate la distanțe mari → Lipsa informațiilor în timp real referitoare la transportul public

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
	<ul style="list-style-type: none"> → Lipsa pistelor de biciclete → Lipsa unui sistem de bike-sharing → Lipsa unor terminale intermodale care să promoveze și să faciliteze schimbul între modurile de transport alternative → Prezența redusă a spațiilor cu prioritate pentru pietoni, pietonale sau shared-space → Lipsa infrastructurii necesare pentru utilizarea pe scară extinsă a vehiculelor electrice → Lipsa unei politici eficiente pentru descurajarea parcărilor în zonele centrale → Lipsa unui sistem de informare a locuitorilor și turistilor privind locurile de parcare disponibile în zonele de proximitate ale destinației, în scopul fluidizării traficului → Procentul redus al cablurilor aeriene trecute în subteran → Suprapuneri între traficul local și cel de tranzit → Lipsa unor rute ocolitoare pentru transportul de marfă

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> → Actualizarea Planului de Mobilitate Urbană Durabilă → Disponibilitatea fondurilor europene pentru dezvoltarea infrastructurii de transport rutier → Disponibilitatea fondurilor europene pentru extinderea rețelei de piste de biciclete și a sistemului de bike-sharing → Disponibilitatea fondurilor europene pentru extinderea sistemului de management inteligent al traficului 	<ul style="list-style-type: none"> → Creșterea volumelor de trafic și a numărului de accidente → Întârzierea modernizării sau a dezvoltării infrastructurii de circulație are efecte negative inclusiv asupra transportului public → Reziliența populației în a comuta de la deplasările cu vehiculul personal la modurile alternative de transport (transport public, bicicletă) → Creșterea explozivă a numărului de autovehicule duce la creșterea presiunii pe infrastructura rutieră

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> → Disponibilitatea fondurilor europene pentru dezvoltarea infrastructurii intermodale → Promovarea modurilor de transport alternative și a intermodalității → Reorganizarea traseelor de transport public și a graficului de circulație pe baza informațiilor oferite de sistemul de management al flotei de vehicule → Creșterea numărului de călători cu transportul public → Disponibilitatea fondurilor europene pentru dezvoltarea infrastructurii destinate deplasărilor pietonale → Dezvoltarea sectorului tehnologiei informațiilor și comunicațiilor și creșterea numărului de utilizatori ai internetului → Posibilitatea de accesare de fonduri de finanțare pentru amenajarea de parcuri park&ride → Reorganizarea și limitarea parcării pe stradă, construirea de parkinguri supraterane și subterane, atât în zona centrală a municipiului, cât și în cartiere → Dezvoltarea infrastructurii de telecomunicații cu fondurile operatorilor privați 	<ul style="list-style-type: none"> → Insuficiența locurilor de parcare conduce la parcuri neregulate, cu ocuparea spațiilor dedicate pietonilor sau bicicliștilor sau chiar a spațiilor verzi → Creșterea costurilor de întreținere și operare a flotei de vehicule de transport public, cu repercursiuni asupra profitabilității societății → Scăderea gradului de satisfacție al utilizatorilor transportului public → Creșterea numărului de accidente rutiere, inclusiv cele implicând pietoni și bicicliști → Limitarea accesibilității pietonilor și periclitarea siguranței acestora de către autovehiculele parcate neregulat pe trotuare → Lipsa de siguranță și confort a deplasărilor cu bicicleta

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> → Gradul ridicat de mulțumire al cetățenilor în ceea ce privește numărul de unități școlare (peste 76% din cetățeni se declară mulțumiți sau foarte mulțumiți în această privință) → Nivelul de pregătire profesională ridicat al cadrelor didactice, semnalat de 81% dintre cetățeni ca fiind foarte mulțumitor sau mulțumitor. → Dezvoltarea continuă a sectorului medical privat → Preocupări pentru cercetare, participare la sesiuni de comunicări științifice la nivel local și județean → Număr tot mai mare de profesori implicați în activități de colaborare europeană → Implicarea în derularea programelor de formare/ dezvoltare profesională a managerilor și a cadrelor didactice din școli → Activități extrașcolare diversificate, în funcție de interesele elevilor → Investițiile realizate în Spitalul Județean → Existența în cadrul Spitalului Județean a tuturor specialităților medicale → Existența unui centru de permanență în cadrul Spitalului Județean, în parteneriat cu Primăria Municipiului Piatra Neamț → Creșterea numărului de medici și personal sanitar mediu în sectorul public → Gradul ridicat de mulțumire al populației în ceea ce privește numărul de cabinete medicale de familie (59% dintre cetățeni s-au declarat foarte mulțumiți sau mulțumiți în ceea ce privește acest aspect) → Diversificarea și specializarea ofertei de servicii sociale → Dezvoltarea de proiecte de responsabilitate socială 	<ul style="list-style-type: none"> → Insuficiente programe educaționale pentru elevii din categorii defavorizate, vulnerabile → Învățământul profesional și de meserii este insuficient dezvoltat și neadaptat cerințelor pieții muncii locale → Lipsa unei unități de învățământ superior pe raza municipiului → Deficitul de săli de sport, baze sportive și terenuri de sport școlare → Starea de deteriorare accentuată a majorității unităților școlare, acestea fiind în general clădiri vechi, de patrimoniu → Dotarea insuficientă a laboratoarelor de specialitate și a atelierelor de instruire practică, materiale didactice uzate sau depășite → Dotarea insuficientă a unităților de învățământ → Necesitatea reabilitării termice a clădirilor unităților de învățământ → Necesitatea amenajării sau renovării terenurilor de sport → Conexiune la Internet necorespunzătoare necesităților, ceea ce conduce la dificultatea conectării simultane a unui număr mare de utilizatori, necesitate evidențiată ca urmare a desfășurării cursurilor online. → Necesitatea refacerii instalațiilor electrice în unitățile de învățământ → Lipsa sau insuficiența dotării cu echipamente/ dispozitive IT → Lipsa de parteneriate eficiente între școală și mediul de afaceri → Scăderea numărului de ateliere școlare și dotarea lor deficitară

8.4. Educație, sănătate și asistență socială

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> → Existența unei rețele diversificate de unități de învățământ preuniversitar → Învățământul din municipiu este atractiv pentru elevii de pe raza județului → Municipiul Piatra Neamț reprezintă principalul centru de învățământ din județ 	<ul style="list-style-type: none"> → Spații insuficiente, care nu permit desfășurarea procesului educativ într-un singur schimb pentru toate clasele gimnaziale → Distribuția neuniformă a populației școlare pe unități școlare duce la apariția supraaglomerării în unele dintre acestea → Supranormarea cadrelor didactice la nivelul primar și gimnazial

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> → Existența unui număr mare de furnizori de servicii sociale acreditați la nivelul municipiului → Interes crescut al Municipality față de serviciile de asistență socială → Existența unor servicii sociale variate, adresate copiilor, tinerilor, familiilor, victimelor violenței familiale, persoanelor cu dizabilități, vârstnicilor → Derularea unor proiecte cu finanțare nerambursabilă pentru modernizarea infrastructurii de servicii sociale și a incluziunii pe piața muncii a persoanelor provenite din grupuri defavorizate → Existența Strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale pentru Municipiul Piatra Neamț 2018-2023 → Existența de parteneriate și colaborări între serviciile publice și cele private 	<ul style="list-style-type: none"> → Existența unui singur spital – Spitalul Județean de Urgență Piatra Neamț → Aparatură medicală în mare parte învechită, mai ales în comparație cu dotările din alte regiuni → Migrarea personalului medical din sectorul public în sectorul privat, sau în străinătate → Resurse umane mai puțin calificate în sistemul public de sănătate → Surse financiare insuficiente pentru infrastructură și personal, în sistemul de asistență socială → Insuficiente servicii pentru tinerii care provin din sistemul de protecție → Creșterea numărului de persoane expuse riscului de excluziune socială → Lipsa unei rețele informaționale și informatizate care să permită accesul comun al instituțiilor și organizațiilor competente, la o bază de date comună → Locuințe insuficiente pentru tineri

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> → Posibilitatea accesării de fonduri europene pentru investiții în infrastructura educațională → Dezvoltarea parteneriatului școlă - comunitatea locală → Dezvoltarea învățământului postliceal, pe anumite domenii furnizează forță de muncă calificată pentru piața muncii externe → Posibilitatea accesării de fonduri nerambursabile pentru reabilitarea clădirilor de patrimoniu, inclusiv a școlilor/liceelor care se încadrează în această categorie → Utilizarea în cât mai mare măsură a tehnicii de calcul (IT) în predare 	<ul style="list-style-type: none"> → Scăderea atractivității sistemului de învățământ datorită salariilor mici → Reducerea interesului adolescenților pentru studiile universitare → Uzura morală a infrastructurii necesare învățământului profesional și tehnic → Inexistența unor mecanisme concrete de colaborare între instituțiile de învățământ și agenții economici, inclusiv în ceea ce privește practica tehnologică → Scăderea nivelului de trai, cu efecte în rândul populației școlare

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> → Implicarea activă a I.S.J. Neamț și a C.C.D. Neamț în formarea continuă a cadrelor didactice → Posibilitatea accesării de fonduri pentru modernizarea și reabilitarea infrastructurii de sănătate → Accesarea de fonduri pentru calificarea personalului sanitar mediu → Oportunitatea de dezvoltare și dotare cu aparatură performantă a spitalului și ambulatoriului de specialitate → Posibilitatea implementării de programe privind prevenția → Implementarea unor strategii la nivel național privind dezvoltarea sistemului de sănătate → Existența sistemului privat de asigurări de sănătate → Creșterea accentuată a sectorului privat în domeniul serviciilor medicale, care prezintă un grad mai mare de încredere din partea populației municipiului → Existența programelor naționale de promovare a sănătății și educației pentru sănătate → Dezvoltarea furnizorilor privați de servicii sociale → Promovarea voluntariatului → Dezvoltarea serviciilor sociale de tip familial pentru copii → Accesarea de fonduri europene pentru înființarea unor centre medico-sociale → Existența surselor de finanțare nerambursabile destinate zonelor urbane marginalizate 	<ul style="list-style-type: none"> → Nealocarea fondurilor de la buget în timp util și la valoarea necesară pentru realizarea obiectivelor propuse → Creșterea nivelului de degradare în absența unor intervenții susținute de reabilitare și modernizare a unităților de învățământ → Riscul de accidentări în școlile neconforme → Instabilitatea locurilor de muncă, fenomen care caracterizează întreaga economie → Fluctuația în rândul personalului didactic → Scăderea populației școlare → Scăderea nivelului de încredere al populației în sistemul medical de stat → Nemulțumirea populației în ceea ce privește calitatea serviciilor medicale (peste 65% dintre cetățeni se declară nemulțumiți sau foarte nemulțumiți de acest aspect) → Nemulțumirea populației în ceea ce privește dotarea din sistemul medical (peste 75% dintre cetățeni se declară nemulțumiți sau foarte nemulțumiți de acest aspect) → Lipsa unui sistem unic informatic integrat care să interconecteze toți furnizorii de servicii medicale, precum și instituțiile cu atribuții în coordonarea activității acestora, poate conduce la scăderea calității actului medical → Creșterea numărului de probleme medicale, ca urmare a procesului de îmbătrânire al populației → Migrația cadrelor medicale cu pregătire superioară și medie, cu precădere în străinătate, datorită nivelului scăzut de salarizare → Migrația forței de muncă specializate din domeniul sănătate și asistență socială → Implementarea lentă a reformei sistemului sanitar

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
	<ul style="list-style-type: none"> → Cadrul legislativ în continuă schimbare → Creșterea nevoii sociale care poate conduce la supraîncărcarea personalului din institutiile de profil → Insuficiența surselor financiare din bugetul local pentru susținerea programelor destinate zonelor urbane marginalizate → Creșterea problematicei sociale ca efect al declinului economic

8.5. Turism, cultură și patrimoniu

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> → Poziționare geografică bună, în proximitatea spațiului montan, cu elementele cadrului natural specific arealului colinar – depresionar, cu impact pozitiv asupra diversității turismului → Proximitatea față de parcul național Ceahlău, Cheile Bicazului-Hășmaș, Vânători Neamț, Lacul Roșu, Lacul Cuedel, Lacul Izvorul Muntelui → Existența unui centru istoric destul de bine delimitat și prezervat, cu funcțiuni complexe și cu o mare concentrare de obiective turistice → Cadrul natural variat și existența mai multor zone protejate și rezervații naturale, reprezentând atracții turistice importante → Numărul ridicat al clădirilor de patrimoniu, monumentelor, muzeelor și vestigiilor de interes național → Existența unei pârtii de ski amenajate, cu instalație de iluminat și telescaun → Existența Sălii polivalente care este adecvată desfășurării de evenimente sportive de nivel național → Gamă diversificată de festivaluri culturale, artistice, de tradiții și folclor → Monumente istorice de importanță națională și internațională 	<ul style="list-style-type: none"> → Nivel redus al indicelui de utilizare a capacității de cazare și al duratei medii de ședere → Gradul redus de modernizare a infrastructurii de transport existente → Absența unei autostrăzi și a unui drum european care să permită o accesibilitate rutieră rapidă → Transportul public către obiectivele turistice este slab organizat și promovat → Insuficienta monitorizare a calității serviciilor turistice și a impactului turiștilor la nivelul destinației turistice → Lipsa pachetelor turistice integrate → Insuficienta dezvoltare/valorificare a infrastructurii de agrement și a activităților de petrecere a timpului liber → Lipsa unei săli de spectacole la standarde europene → Slaba dezvoltare a parteneriatului public-privat în domeniul turistic

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> → Vestigii arheologice, monumente de arhitectură, care prin vechimea și valoarea lor artistică, istorică, dar și prin accesibilitate, au potențial turistic → Disponibilitatea unor pachete turistice de tip cazare + masă + agrement (Pachetul Sky) → Înființarea Centrului Național de Informare și Promovare Turistică (2016) centru care oferă informații în ceea ce privește turismul în Piatra Neamț și în zonele adiacente → Oferta de cazare variată atât pe raza municipiului cât și în împrejurimi → Infrastructura de turism, agrement și sport dezvoltată, în raport cu celelalte oferte din zonă: telegondola, telescaunul, pietonalul din zona istorică a orașului, ștrandul, stadionul municipal → Nivelul ridicat de mulțumire al populației (peste 67%) în ceea ce privește starea elementelor patrimoniului cultural din municipiu 	<ul style="list-style-type: none"> → Insuficienta promovare la nivel național și internațional a obiceiurilor specifice și accesul limitat la circuite de rezervare internaționale → Insuficienta valorificare în scop turistic a patrimoniului imaterial din zonă → Lipsa unor trasee și ghiduri turistice cu suport electronic, a unor aplicații de prezentare multimedia → Lipsa unui sistem organizat de indicatoare pentru obiective și trasee turistice → Lipsa unui brand local, a unei strategii de marketing turistic, a ghizilor turistici locali, inclusiv promovarea insuficientă a Ansamblului Curții Domnești – Turnul lui Ștefan, recent restaurat cu fonduri europene – ceea ce conduce la practicarea turismului de tranzit, cu o durată scurtă a sejurului și o eficiență economică redusă → Insuficiente locuri de joacă pentru copii (peste 58% din populație se declară nemulțumită de numărul și starea locurilor de joacă pentru copii). Lipsa unui parc de joacă și recreativ pentru un număr mare de copii. → Lipsa unei baze de agrement acoperite → Insuficiente terenuri de sport în aer liber (peste 66% din populație se declară nemulțumită de numărul și starea terenurilor în aer liber)

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> → Municipiul Piatra Neamț a primit statutul de Stațiune turistică de Interes Național → Cerere turistică în creștere la nivel internațional pentru turismul cultural, balnear → Resurse pentru practicarea diverselor forme de turism (activ, religios, cultural, agrement) → Foarte bune perspective pentru a exploata zonele montane pe tot parcursul anului prin drumeție, alpinism, sporturi extreme, schi 	<ul style="list-style-type: none"> → Competiție puternică la nivel de destinație – destinații turistice interne și externe la prețuri similare și condiții superioare → Atractivitatea destinațiilor turistice din afara județului, în special înspre turismul montan și ecumenic → Insuficienta punere în valoare a monumentelor istorice prin amenajări arhitecturale specifice → Creșterea gradului de degradare a patrimoniului arhitectural

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> → Oportunitati de finanțare a turismului prin fonduri publice → Posibilitatea accesării de fonduri europene pentru investiții în reabilitarea și conservarea patrimoniului natural și cultural → Posibilitatea accesării de fonduri europene pentru investiții în infrastructura de agrement și petrecere a timpului liber → Promovarea ecoturismului, cu accent pe caracteristicile specifice ale ariilor naturale și zonelor protejate din municipiu → Posibilitatea creării de aplicații online pentru furnizarea informațiilor referitoare la obiectivele turistice ale municipiului și de localizare a acestora, precum și despre ofertele turistice și de agrement → Interesul pentru restaurarea, consolidarea, protecția și conservarea monumentelor istorice și a obiectivelor de patrimoniu → Aplicarea pentru programe și granturi de sprijinire și dezvoltare a culturii și tradițiilor → Promovarea activităților culturale 	<ul style="list-style-type: none"> → Investiții insuficiente în domeniul turismului → Nevalorificarea potențialului turistic local cu repercursiuni negative asupra activității economice → Încasările reduse din turism → Importanța scăzută acordată patrimoniului cultural imaterial → Tratarea deficitară a turismului din perspectiva cererii, mai exact a preferințelor, așteptărilor și exigențelor turiștilor, inclusiv pe fondul lipsei unor cercetări de piață în acest sens → Degradarea și insuficienta promovare a patrimoniului natural și cultural → Obiectivele turistice nu sunt amenajate corespunzător ca zone de promenadă și de petrecere a timpului liber

8.6. Cadrul natural și mediul

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> → Existența Agenției pentru Protecția Mediului care poate deține un rol important în ridicarea calității cadrului construit și natural → Existența rezervației floristice Dealul Vulpilor-Botoaia și a rezervațiilor paleontologice → Existența pe teritoriul municipiului a Rezervațiilor naturale → Rețea hidrografică bogată → Existența unei stații automate de monitorizare a calității aerului 	<ul style="list-style-type: none"> → Degradarea calității aerului, datorită infrastructurii edilitare, stării tehnice a autovehiculelor și calității combustibilului → Poluarea apelor de suprafață și subterane ca urmare a depozitării necontrolate a deșeurilor/dejecțiilor animaliere și a evacuărilor de ape uzate insuficient epurate → Reducerea investițiilor în domeniul protecției mediului → Insuficiente campanii de informare și conștientizare privind protecția mediului → Infrastructură redusă de utilizare a energiilor verzi, regenerabile

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> → Calitatea bună a apei furnizate populației → Existența unor colectori de deșeuri reciclabile: hârtie, carton, fier, anvelope uzate, echipamente electrice și electronice → Existența unui sistem de management integrat al deșeurilor la nivelul județului Neamț, municipiul fiind inclus în Zona 1. → Existența sistemului de colectare separată a deșeurilor menajere nepericuloase și a celor asimilabile → Existența, în cadrul primăriei, a unui serviciu public specializat care administrează spațiile verzi → Colectarea selectivă a deșeurilor implementată → Folosirea gazelor naturale în detrimentul combustibililor tradiționali, care sunt mai poluanți 	<ul style="list-style-type: none"> → Materialele reciclabile nu sunt selectate în totalitate → Funcționarea unor agenți economici poluatori, cu sisteme de reținere ineficiente → Inexistența unui centru de educație în domeniul energiei durabile → Insuficiente spații verzi, parcuri, grădini publice

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> → Implementarea legislației cu privire la introducerea celor mai bune tehnologii disponibile în infrastructura de mediu; creșterea eficienței utilizării resurselor și a energiei → Utilizarea fondurilor UE pentru îmbunătățirea standardelor de mediu, pentru reabilitarea și modernizarea tehnologică a echipamentelor și instalațiilor din sectorul industriei poluante → Disponibilitatea fondurilor europene pentru investiții în protecția mediului și a biodiversității → Realizarea de investiții din fonduri europene pentru reducerea riscurilor de accidente de mediu → Realizarea de proiecte cu finanțări europene pentru remedierea/ reconstrucția ecologică a terenurilor degradate/ameliorarea stării de calitate a solului → Adoptarea unor măsuri care să vizeze conservarea biodiversității → Disponibilitatea fondurilor europene pentru investiții în reabilitarea termică a clădirilor 	<ul style="list-style-type: none"> → Poluare extinsă datorată transportului rutier cu perspective de agravare odată cu creșterea gradului de motorizare și a volumului transporturilor de mărfuri → Riscuri de inundabilitate parțial în lungul râului Bistrița, a pârâului Cuejdi și pe pârâul Bâta Doamnei → Conștientizarea redusă din partea populației asupra necesității protejării mediului → Creșterea și diversificarea surselor de poluare, cu efect în intensificarea procesului de poluare → Accentuarea schimbărilor climatice la nivel local → Educație insuficientă a populației în domeniul energiei durabile

9. Stabilirea obiectivelor strategice

9.1. Obiective strategice europene, naționale și regionale

9.1.1. Criterii și cerințe de planificare

La elaborarea **Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Piatra Neamț 2021-2027** au fost avute în vedere următoarele **criterii**:

- ▶ Respectarea contextului de dezvoltare durabilă definit prin Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă, precum și prin alte documente strategice la nivel european, național și regional;
- ▶ Înscrierea viziunii și misiunii Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Piatra Neamț 2021-2027 în aria de referință a obiectivelor de creștere inteligentă, durabilă și inclusivă ale Uniunii Europene;
- ▶ Formularea obiectivelor strategice în concordanță cu obiectivele de dezvoltare durabilă ale Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă;
- ▶ Raportarea la experiența pozitivă a unor localități similare sau de rang superior din Uniunea Europeană, prin care să se faciliteze comparația și stabilirea unor ținte viabile, adaptate la condițiile specifice municipiului;
- ▶ Satisfacerea nevoilor specifice de dezvoltare ale Municipiului Piatra Neamț, actuale și viitoare, plecând de la avantajele competitive ce ar trebui promovate prin investițiile viitoare;
- ▶ Maximizarea atragerii de fonduri europene și optimizarea rezultatelor socio-economice ale investițiilor planificate;
- ▶ Reducerea decalajelor de dezvoltare existente între zona urbană și cea rurală administrate la nivelul municipiului Piatra Neamț;
- ▶ Satisfacerea integrală a cerințelor stipulate prin Legea nr.351/2001 actualizată cu modificările și completările ulterioare, privind elementele și nivelul de dotare pentru localitățile urbane de rangul II, cu accent asupra setului de cerințe deficitare la nivelul municipiului Piatra Neamț;

- ▶ Definirea elementelor de fundamentare pe baza informațiilor cuprinse în analiza socio-economică și analizele SWOT;
- ▶ Eliminarea/diminuarea aspectelor din categoria „Puncte slabe” evidențiate prin analizele SWOT elaborate pe domenii specifice de referință;
- ▶ Asigurarea de măsuri preventive, avându-se în vedere aspectele evidențiate prin analizele SWOT în categoria „Amenințări”;
- ▶ Utilizarea aspectelor pozitive din categoria „Puncte tari”, astfel încât să se asigure o aplicare cât mai eficientă a „Oportunităților” evidențiate prin analizele SWOT pe domenii specifice de referință;
- ▶ Luarea în considerare a lecțiilor învățate din perioada de programare anterioară.

În ceea ce privește **obiectivele strategice de dezvoltare**, acestea au fost stabilite printr-o largă consultare a tuturor părților interesate, plecând de la nevoile majore de dezvoltare ale Municipiului Piatra Neamț, aferente următoarelor domenii: infrastructură, competitivitate, resurse umane (inclusiv ocupare și incluziune socială), mobilitate urbană, capacitate administrativă și dezvoltare teritorială.

În definirea obiectivelor, strategia s-a bazat pe următoarele **valori**:

- democrația constituțională și statul de drept, respectiv cultura politică și administrativă participativă, pluralismul, separația și echilibrul puterilor în stat;
- coeziunea civică, afirmarea identității naționale și apartenența la spațiul comunitar al Uniunii Europene;
- garantarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor;
- demnitatea, înțelesă ca atribut esențial al persoanei;
- multidimensionalitatea participării la procesul de construire a unei ordini bazate pe respectarea dreptului internațional, valorilor democratice și principiilor dezvoltării durabile;
- sinergii în colaborarea cu organismele interguvernamentale, precum și cu inițiativele și mecanismele de colaborare pe plan regional.

Obiectivele specifice au fost definite ca o interfață de conectare a obiectivelor și politicilor strategice cu oportunitățile oferite de tipurile de investiții care vor fi finanțate prin viitoarele programe operaționale, plecând de la obiectivele de dezvoltare durabilă, domeniile prioritare de investiții și acțiunile cheie prevăzute de proiectele de regulamente privind fondurile europene.

Ca urmare a modului de abordare a investițiilor pentru perioada 2021-2027, stabilit prin reglementările structurilor de coordonare ale procesului de planificare, atât la nivel european, cât și la nivel național și regional, investițiile propuse spre finanțare răspund următoarelor **cerințe**:

- contribuie la atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale *Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă*;
- sunt programate într-un mod integrat și complementar, cu luarea în considerare ex-ante a aspectelor conexe de funcționare eficientă a facilităților rezultate ca urmare a implementării investițiilor noi;
- generează creștere economică și de locuri de muncă;
- răspund priorităților de dezvoltare teritorială;
- fructifică potențialul economic, social și geografic al municipiului.

De asemenea, obiectivele strategice definite prezintă caracteristicile **SMART**, fiind:

- > **SPECIFICE**: sunt furnizate informații asupra necesității, precum și a scopului pentru care a fost inclus fiecare obiectiv strategic;
- > **MĂSURABILE**: sunt prezentate aspectele cantitative și calitative, care vor permite ulterior monitorizarea implementării *Strategiei de Dezvoltare Durabilă*;
- > **ACCESIBILE**: sunt prezentate valorile proiectelor și sursele posibile de finanțare;
- > **RELEVANTE**: contribuie la realizarea viziunii și misiunii *Strategiei de Dezvoltare Durabilă*;
- > **ÎNCADRATE ÎN TIMP**: pentru fiecare proiect inclus în acțiunile ce conduc la atingerea obiectivelor strategice este specificată perioada propusă pentru implementare.

9.1.2. Obiective globale la nivel european

În cadrul următorului buget pe termen lung al UE pentru 2021-2027, Comisia propune modernizarea politicii de coeziune, principala politică de investiții a UE. Astfel, **Politica de coeziune (PC) 2021-2027** continuă investițiile în toate regiunile, pe baza a 3 categorii (mai puțin dezvoltate, în tranziție, mai dezvoltate).

Metoda de alocare a fondurilor se bazează încă, în mare măsură, pe PIB-ul pe cap de locuitor. Se introduc noi criterii (șomajul în rândul tinerilor, nivel scăzut de educație, schimbări climatice și primirea și integrarea migranților), pentru a reflecta mai bine realitatea de pe teren. Regiunile ultraperiferice vor beneficia în continuare de sprijin special de la UE.

Politica de coeziune continuă să sprijine strategiile de dezvoltare conduse la nivel local și să autonomizeze gestionarea fondurilor de către autoritățile locale. Crește și dimensiunea urbană a politicii de coeziune, prin alocarea a 6 % din FEDR dezvoltării urbane durabile și printr-un nou program de colaborare în rețea și de consolidare a capacităților dedicat autorităților urbane, sub denumirea **Inițiativa urbană europeană**. Investițiile în dezvoltare regională se vor axa mai ales pe obiectivele 1 și 2. Acestor priorități li se vor aloca 65 % - 85 % din resursele FEDR și ale **Fondului de coeziune**, în funcție de prosperitatea relativă a statelor membre.

În stabilirea obiectivelor strategice pentru perioada 2021-2027 s-a avut în vedere corelarea acestora cu **obiectivele de politică (OP) ale Uniunii Europene:**

- ♦ **Europă mai inteligentă**, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii;
- ♦ **Europă mai verde**, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice;
- ♦ **Europă conectată**, cu rețele strategice de transport și digitale;
- ♦ **Europă mai socială**, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate;
- ♦ **Europă mai apropiată de cetățenii săi**, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

Concluziile **Consiliului UE**, adoptate în data de 20 iunie 2017, „**Un viitor durabil al Europei: răspunsul UE la Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă**” reprezintă documentul politic asumat de statele membre ale UE privind implementarea Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, respectiv a celor **17 obiective de dezvoltare durabilă (obiective globale)**. Prin intermediul Obiectivelor Globale, se stabilește o agendă de acțiune ambițioasă pentru următorii 15 ani în vederea eradicării sărăciei extreme, combaterii inegalităților și a injustiției și protejării planetei până în 2030¹.

1. **Fără sărăcie** – Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context
2. **Foamete „zero”** – Eradicarea foametei, asigurarea securității alimentare, îmbunătățirea nutriției și promovarea unei agriculturi durabile
3. **Sănătate și bunăstare** – Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor la orice vârstă
4. **Educație de calitate** – Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți
5. **Egalitate de gen** – Realizarea egalității de gen și împuternicirea tuturor femeilor și a fetelor
6. **Apă curată și sanitație** – Asigurarea disponibilității și managementului durabil al apei și sanitație pentru toți
7. **Energie curată și la prețuri accesibile** – Asigurarea accesului tuturor la energie la prețuri accesibile, într-un mod sigur, durabil și modern
8. **Muncă decentă și creștere economică** – Promovarea unei creșteri economice susținute, deschise tuturor și durabile, a ocupării depline și productive a forței de muncă și a unei munci decente pentru toți
9. **Industrie, inovație și infrastructură** – Construirea unor infrastructuri rezistente, promovarea industrializării durabile și încurajarea inovației
10. **Inegalități reduse** – Reducerea inegalităților în interiorul țărilor și de la o țară la alta
11. **Orașe și comunități durabile** – Dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile
12. **Consum și producție responsabile** – Asigurarea unor tipare de consum și producție durabile.
13. **Acțiune climatică** – Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor

14. **Viața acvatică** – Conservarea și utilizarea durabilă a oceanelor, mărilor și a resurselor marine pentru o dezvoltare durabilă

15. **Viața terestră** – Protejarea, restaurarea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, stoparea și repararea degradării solului și stoparea pierderilor de biodiversitate

16. **Pace, justiție și instituții eficiente** – Promovarea unor societăți pașnice și incluzive pentru o dezvoltare durabilă, a accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile.

17. **Parteneriate pentru realizarea obiectivelor** – Consolidarea mijloacelor de implementare și revitalizarea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă.

ODD înlocuiesc cele opt **Obiective de Dezvoltare ale Mileniului (ODM)** cuprinse în textul **Declarației Mileniului** adoptată în septembrie 2000 la ONU. Majoritatea statelor lumii, printre care și România, se reuniau în jurul unui angajament de a reduce sărăcia globală și a salva milioane de vieți. Declarația Mileniului a constituit în perioada 2000-2015 unica agendă globală în domeniul dezvoltării asupra căreia a existat un acord la cel mai înalt nivel și care includea ținte precise:

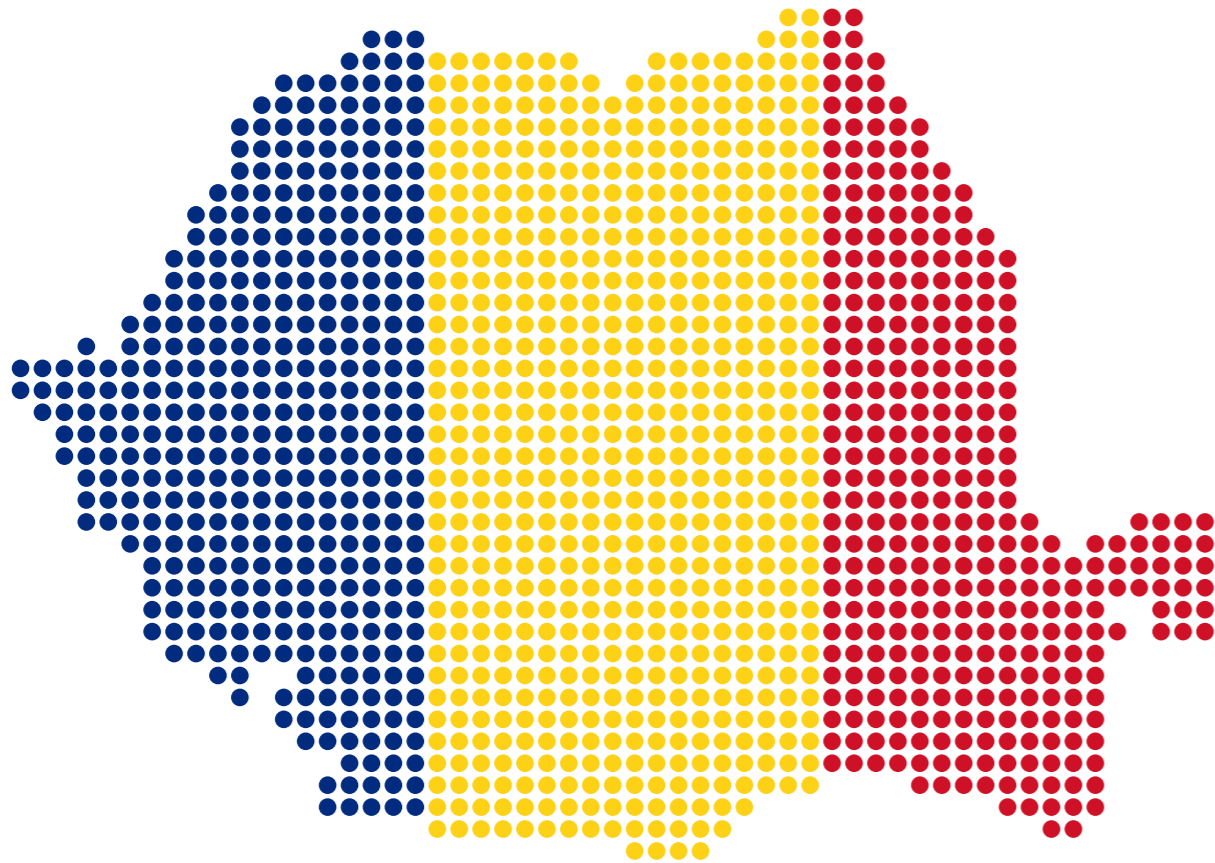
- Reducerea sărăciei extreme și a foametei
- Realizarea accesului universal la educație primară
- Promovarea egalității de gen și emanciparea femeilor
- Reducerea mortalității infantile
- Îmbunătățirea sănătății materne
- Combaterea HIV/SIDA, a malariei și a altor boli
- Asigurarea sustenabilității mediului
- Crearea unui parteneriat global pentru dezvoltare.

Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului au reprezentat pentru România un instrument complementar de mobilizare, la nivel intern, în domeniul dezvoltării economice și sociale.

Agenda 2030 depășește cu mult Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului, menținând teme precum eradicarea sărăciei, educația și sănătatea și abordând noi teme precum societățile pașnice și incluzive. Toate țările trebuie să se asigure că politici adecvate sunt pregătite pentru implementarea Agendei. Țările trebuie să promoveze instituții eficiente și incluzive și să creeze politici bazate pe statul de drept, drepturile omului, egalitatea de gen și creșterea implicării femeilor.

¹ Sursa: Ministerul Afacerilor Externe – Teme globale - <https://www.mae.ro/node/35919>

9.1.3. Obiective strategice la nivel național

România, în calitate de stat membru al *Organizației Națiunilor Unite (ONU)* și *Uniunii Europene (UE)*, și-a exprimat adeziunea la cele **17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD) ale Agendei 2030**, adoptată prin Rezoluția Adunării Generale a ONU A/RES/70/1, în cadrul Summit-ului ONU pentru Dezvoltare Durabilă din septembrie 2015.

România are nevoie de o schimbare a paradigmei prezente de dezvoltare pentru a face față provocărilor secolului XXI. Trăim o perioadă marcată de procesul de globalizare, de accentuare a inegalităților și de agravare a problemelor de mediu. Dezvoltarea Durabilă este soluția.

Dezvoltarea Durabilă reprezintă, în contextul românesc, dorința realizării unui echilibru, o sinteză între aspirațiile cetățeanului născut liber, societatea de care depinde și prin care se definește și contextul care permite realizarea de sine. Acest echilibru pornește de la om, actor central care caută un echilibru individual și condiții favorabile pentru a se realiza. Condițiile favorabile sunt influențate de societatea care trebuie să îl susțină și să îl motiveze și de mediul prin care se regăsește și își poate găsi echilibrul. Rolul statului în contextul dezvoltării durabile este să ajute la realizarea acestui echilibru, nu doar pentru cetățenii de acum, dar și pentru generațiile viitoare.

Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030 se adresează acestor provocări, propunând tranziția spre o dezvoltare durabilă bazată pe principiile și în spiritul Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, ca membră a unei Uniuni Europene prospere și revigorate.

Strategia precedentă a sprijinit revenirea din criza economică și financiară resimțită după anul 2008. În prezent este nevoie de o nouă abordare în pragul anilor 2020 care să țină cont de realitățile economice, sociale și de mediu de la nivel mondial, european și național, cu un orizont de timp care să privească peste generații, care să satisfacă nevoile generației actuale fără a compromite șansele viitoarelor generații de a-și satisface propriile nevoi.

Dacă în ultimii zece ani țintele României erau stabilite în raport cu evoluția economiei mondiale și în concordanță cu politicile UE, acum atât **România**, cât și UE trebuie să-și reprojeteze prioritățile pe termen mediu și lung pentru **atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă (ODD) din Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă**.

Totodată, România susține pe deplin ideea că Agenda 2030 trebuie să fie implementată de către instituțiile locale, răspunzând direct nevoilor cetățenilor. Nevoile, interesele și grijile acestora trebuie să fie

soluționate prin definirea unor strategii de dezvoltare locală și națională.

Ca membru al Uniunii Europene, România contribuie la îndeplinirea **Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă** nu numai din perspectivă națională, dar și la nivel internațional, prin sprijinul pe care îl acordă țărilor mai puțin dezvoltate, prin intermediul asistenței oficiale pentru dezvoltare. Experiența acumulată de România în procesul de tranziție este de natură a susține eforturilor țărilor interesate de a beneficia de un astfel de sprijin.

Obiectivul strategic global al României pentru perioada 2021-2027, având la bază angajamentele internaționale în materie de cooperare pentru dezvoltare, este de a contribui la eradicarea sărăciei extreme prin promovarea securității și prosperității, prin intermediul unor parteneriate eficiente cu alte țări, în vederea susținerii propriilor lor obiective de dezvoltare. Statele partenere ale României, beneficiare de asistență oficială pentru dezvoltare, sunt cele cuprinse în categoriile: state cel mai puțin dezvoltate, state cu venituri mici și state cu venituri medii, așa cum sunt prezentate în lista statelor beneficiare de asistență oficială pentru dezvoltare a OCDE/DAC.

De asemenea, România este angajată să implementeze Obiectivele de Dezvoltare Durabilă la nivel național și a revizuit **Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă (SNDDR)**, pentru a integra cele 17 obiective de dezvoltare durabilă. Excluziunea socială este identificată ca o provocare majoră la adresa implementării Obiectivelor. În Strategia românească revizuită se pune accentul pe susținerea incluziunii persoanelor cu dizabilități, a tinerilor și a femeilor în politicile de dezvoltare. Eradicarea sărăciei reclamă oportunități decente de angajare, iar prevenirea și evitarea excluziunii sociale necesită politici de coeziune socială.

În cadrul SNDDR sunt prezentate țintele naționale pentru fiecare dintre obiectivele de dezvoltare durabilă specificate în Agenda 2030, sub forma Orizont 2020, pentru măsurile preconizate și ținte 2030, pentru eșalonarea rațională a eforturilor destinate atingerii acestui scop.

Prin această strategie, România își stabilește cadrul național pentru susținerea Agendei 2030 și implementarea setului de 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă.

Priorități naționale de investiții pentru finanțarea din Fondurile Europene post-2020

SDD a Municipiului Piatra Neamț 2021-2027 asigură cadrul strategic și reprezintă instrumentul prin care localitatea, plecând de la analiza socio-economică și având drept cadru direcțiile strategice, obiectivele specifice și acțiunile cheie prevăzute de regulamente privind fondurile europene, își promovează prioritățile și interesele în domeniul turistic, economic, social și de mediu, încadrându-se în același timp în cele mai importante documente programatice de la nivel județean, regional și național.

Obiectivele globale sunt transpuse în priorități de investiții specifice pentru fiecare fond în parte. Prioritățile naționale de investiții pentru finanțarea din Fondurile Europene post-2020 au fost enunțate pe baza **Obiectivelor Politice (OP)** stabilite prin *Politica de Coeziune* a Uniunii Europene, prin detalierea de **obiective specifice (OS)** pentru fiecare dintre acestea, după cum urmează:

OP1 – O Europă mai inteligentă

■ Cercetare și inovare

- OS1. Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate

■ Digitalizare

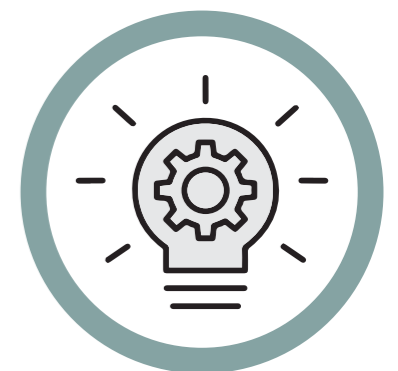
- OS2. Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor

■ Competitivitate

- OS3. Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor

■ Specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat

- OS4. Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat.

OP2 – O Europă mai verde

Energie

- OS1. Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră
- OS2. Promovarea energiei din surse regenerabile
- OS3. Dezvoltare de sisteme inteligente de energie, rețele și stocare în afara TEN-E

Schimbări climatice, riscuri, apă

- OS4. Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor
- OS5. Promovarea gestionării sustenabile a apei

Economia circulară

- OS6. Promovarea tranziției către o economie circulară

Biodiversitate

- OS7. Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării – Biodiversitate

Aer

- OS8. Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării - Aer

Situri contaminate

- OS9. Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării – Situri contaminate

Mobilitate urbană

- OS10. Mobilitate națională, regională și locală sustenabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă și intermodală, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere.

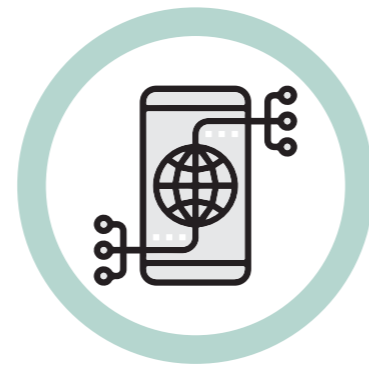
OP3 – O Europă mai conectată

Conectivitate

- OS1. Dezvoltarea unei rețele TEN-T durabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă, sigură și intermodală
- OS2. Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere

Broadband

- OS3. Îmbunătățirea conectivității digitale.

OP4 – O Europă mai socială

Ocupare

- OS1. Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoane inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale
- OS2. Modernizarea instituțiilor și a serviciilor pieței muncii pentru a evalua și anticipa necesarul de competențe și a asigura asistența personalizată și în timp real urmărind asigurarea medierii/plasării (matching), tranziției și a mobilității forței de muncă

- OS3. Promovarea participării echilibrate după gen pe piața muncii și a asigurării echilibrului dintre viața profesională și cea privată
- OS4. Promovarea adaptării la schimbare a lucrătorilor, întreprinderilor și antreprenorilor, a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate, precum și a unui mediu de lucru sănătos și adaptat care să reducă riscurile la adresa sănătății.

Educație

- OS5. Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale
- OS6. Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, completarea studiilor și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar
- OS7. Promovarea învățării pe tot parcursul vieții, în special a unor oportunități flexibile de perfecționare și reconversie profesională pentru toți luând în considerare competențele digitale.

Incluziune socială

- OS8. Promovarea integrării socio-economice a resortisanților țărilor terțe și a comunităților marginalizate, cum ar fi romii
- OS9. Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, durabile și accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecția socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de asistență medicală și a serviciilor de îngrijire de lungă durată – Incluziune socială.

Sănătate

- OS10. Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, durabile și accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecția socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de asistență medicală și a serviciilor de îngrijire de lungă durată – Sănătate.

Incluziune socială

- OS11. Promovarea integrării sociale a persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, inclusiv a persoanelor cele mai defavorizate și a copiilor
- OS12. Reducerea deprinderii materiale prin furnizarea de alimente și/sau asistență materială de bază persoanelor cele mai defavorizate, inclusiv prin măsuri de acompaniere.

OP5 – O Europă mai aproape de cetățenii săi

Turism, patrimoniu, cultură, securitate urbană

- OS1. Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului, a patrimoniului cultural și a securității în zonele urbane

Dezvoltare teritorială integrată

- OS2. Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului la nivel local, a patrimoniului cultural și a securității, inclusiv în zonele rurale și de coastă și inclusiv prin dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității.

Pe lângă obiectivele politice prezentate mai sus, mai sunt prevăzute **acțiuni pentru asistență tehnică**, și anume:

Asistență tehnică

- OS1. Informare și comunicare
- OS2. Pregătire, implementare, monitorizare și control
- OS3. Evaluare și studii, colectare de date
- OS4. Consolidarea capacităților autorităților statelor membre, ale beneficiarilor și ale partenerilor relevanți.

9.1.4. Obiective strategice la nivel regional

Agencia pentru Dezvoltare Regională Nord-Est a elaborat o nouă versiune a Planului de Dezvoltare Regională Nord-Est 2021-2027¹.

Viziunea pentru anul 2030 propusă este: Regiunea NE va fi un spațiu competitiv, durabil, rezilient și incluziv, unde îți vei dori să trăiești, să lucrezi și să investești!

Obiectivul general al PDR NE 2021-2027 este reprezentat de derularea în regiune a unei dezvoltări echilibrate printr-un proces de creștere economică durabil, favorabil incluziunii sociale, care să conducă la creșterea standardului de viață și reducerea decalajelor de dezvoltare intra și inter regionale.

Tipurile de acțiuni și măsuri propuse vor conduce la reducerea disparităților și la transformarea Regiunii Nord-Est într-o regiune mai atractivă, într-un spațiu economic stabil și diversificat în care cercetarea și inovarea au un rol activ.

PDR NE 2021-2027 are la bază o serie de **priorități**, cărora le corespund anumite **obiective strategice**, identificate și prioritizate ca fiind cele mai relevante în contextul stadiului actual de dezvoltare socio-economică a regiunii, precum și a principalelor direcții de acțiune strategică menționate în documentele strategice naționale și europene relevante:

- **Prioritatea 1: Dezvoltarea unei economii competitive;**
  - OS 1.1: Stimularea capacităților de inovare-cercetare și promovarea adoptării tehnologiilor avansate
  - OS 1.2: Sprijinirea înființării de noi firme competitive și sustenabile, în domenii de interes local și regional

- OS 1.3: Îmbunătățirea competitivității firmelor prin creșterea productivității în domenii cu valoare adăugată
- OS 1.4: Îmbunătățirea competitivității prin creșterea accesului la serviciile tehnologiei informației și comunicațiilor
- OS 1.5: Creșterea competitivității și sustenabilității industriilor culturale și creative
- OS 1.6: Creșterea competitivității economice în mediul rural
- OS 1.7: Sprijinirea valorificării potențialului turistic existent

■ Prioritatea 2: Dezvoltarea capitalului uman;

- OS 2.1: Creșterea ocupării în rândul grupurilor vulnerabile și a tinerilor
- OS 2.2: Îmbunătățirea accesului și participării la educație și formare de calitate
- OS 2.3: Creșterea accesului la un act și sistem medical de calitate, eficient și modern
- OS 2.4: Combaterea sărăciei și promovarea incluziunii sociale prin regenerarea zonelor rurale și urbane aflate în declin

■ Prioritatea 3: Protejarea mediului și optimizarea utilizării resurselor;

- OS 3.1: Sprijinirea și promovarea eficienței energetice
- OS 3.2: Promovarea managementului durabil al apei
- OS 3.3: Promovarea tranziției către energia circulară
- OS 3.4: Promovarea adaptării la schimbările climatice și prevenirea riscurilor
- OS 3.5: Îmbunătățirea protecției și conservării biodiversității și reducerea poluării

■ Prioritatea 4: Dezvoltarea unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente și durabile;

- OS 4.1: Creșterea accesibilității, conectivității și siguranței prin realizarea de investiții în infrastructura de transport
- OS 4.2: Îmbunătățirea accesului la infrastructura de comunicații de mare viteză
- OS 4.3: Reducerea emisiilor de carbon prin realizarea și implementarea planurilor de mobilitate urbană
- OS 4.4: Asigurarea condițiilor de dezvoltare în mediul urban, prin realizarea de investiții în infrastructura locală
- OS 4.5: Asigurarea condițiilor de dezvoltare în mediul rural, prin realizarea de investiții în infrastructura rurală

Definirea coerentă a planului de dezvoltare economică se întemeiază pe identificarea și analiza aprofundată a caracteristicilor teritoriale, inclusiv a nevoilor și potențialului de dezvoltare specifice unei regiuni, ținând totodată seama de oportunitățile și amenințările generate de factorii exogeni.

Pornind de la analiza nevoilor regionale, corelate cu potențialul și premisele de dezvoltare, și luând în considerare direcțiile de orientare strategică europeană, se poate concluziona că viziunea de dezvoltare a Regiunii Nord-Est trebuie să asigure crearea unui mediu economic inovator, dinamic, competitiv și durabil. Un astfel de mediu este construit pe piloni care generează predictibilitate și stabilitate în ceea ce privește sistemul legislativ și fiscal, creează valoare adăugată în sectoarele economice inovative și inteligente și asigură competitivitate pe piețele naționale și externe.

În stabilirea obiectivelor strategice și domeniilor de intervenție care definesc *SDD a Municipiului Piatra Neamț pentru perioada 2021-2027* au fost avute în vedere obiectivele politice și tematice stabilite la nivel european, național și regional, astfel încât să se asigure o flexibilitate mărită pe întreaga perioadă de derulare a ciclului de programare/implementare a proiectelor de investiții definite la nivelul municipiului.

De asemenea, se mărește astfel substanțial capacitatea de reacție la modificările / completările efectuate de structurile responsabile la nivel european și regional, ceea ce conferă *Strategiei* caracteristicile de dinamism și reacție oportună, cu utilizarea eficientă a resursei timp la dispoziție pentru promovarea proiectelor adecvate la noile condiții rezultate și maximizarea șanselor de eligibilitate a acestora.

9.2. Arhitectura programelor operaționale 2021-2027

Conform Memorandum-ului pe tema *Programele operaționale/naționale și arhitectura instituțională de gestionare a fondurilor europene* aferente *Politicii de Coeziune 2021-2027*, Comisia Europeană a emis reglementări comune pentru șapte fonduri cu gestiune partajată pentru a reduce fragmentarea utilizării resurselor financiare puse la dispoziția statelor membre din bugetul Uniunii Europene.

PREMISE:

menținerea sistemului de management și control al fondurilor europene aferente politicii de coeziune din perioada de programare 2014-2020

îmbunătățirea și simplificarea anumitor aspecte pentru a veni în sprijinul beneficiarilor politicii de coeziune.

descentralizarea implementării și creșterea leadership-ului din partea tuturor actorilor implicați.

PRINCIPII:

O mai bună coordonare între proiectele/operațiunile finanțate luând în calcul noile provocări

O abordare unitară în termeni de proceduri/practici prin comasarea tuturor autorităților de management în cadrul MFE care va asigura coordonarea orizontală a structurilor de management

O simplificare și mai bună coordonare pentru funcția de AM și funcția contabilă prin integrarea celei din urma în cadrul AM

Concentrarea și asigurarea continuității expertizei

O adaptare reală a intervențiilor la nevoile și specificul regional prin descentralizarea gestiunii și implementării la nivelul ADR-urilor

O abordare inovativă și integrată prin elaborarea programelor multifond

¹ Sursa: Planul de Dezvoltare Regională Nord-Est 2021-2027, versiunea ianuarie 2021

Orientarea strategică privind utilizarea fondurilor europene este dată de **Regulamentul privind prevederile comune (CPR)** care conține un set unic de norme pentru **7 fonduri UE** implementate în gestiune partajată, respectiv:

- » **I. Fondul european de dezvoltare regională,**
- II. Fondul de coeziune,**
- III. Fondul social european+,**
- IV. Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM),**
- V. Fondul pentru azil și migrație (FAMI),**
- VI. Fondul pentru securitate internă (ISF)**
- VII. Instrumentul pentru frontiere externe și vize (IBMF).**

Comparativ cu perioada de programare 2014-2020, **Regulamentul privind prevederile comune (CPR)** nu mai acoperă **Fondul european pentru agricultură și dezvoltare rurală (FEADR)**.

În acest context, propunerea de regulament comun vizează îmbunătățirea coordonării și armonizării implementării fondurilor care furnizează contribuții în temeiul politicii de coeziune, respectiv **Fondul european de dezvoltare regională (FEDR)**, **Fondul social european (FSE)** și **Fondul de coeziune**, cu **Fondul pentru sectorul maritim și al pescuitului și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM)**.

Totodată, s-a avut în vedere asigurarea unui răspuns comun adecvat și complementar la provocările generate de crizele în materie de migrație și securitate, respectiv guvernarea comună cu fondurile aferente domeniului afaceri interne, respectiv **Fondul pentru azil și migrație**, **Fondul pentru securitate internă și Instrumentul pentru managementul frontierelor și vize**.

În concluzie, **fondurile europene vor reprezenta în continuare unul dintre cele mai importante instrumente ce vor fi utilizate pentru reducerea disparităților regionale, precum și promovarea creșterii economice la nivel regional și local, consolidarea competitivității și creșterea ocupării forței de muncă**, obiective de referință la nivelul Uniunii Europene. Îndeplinirea acestor obiective este posibilă prin asigurarea unui mediu favorabil investițiilor, înființarea de noi companii sau dezvoltarea celor existente contribuind semnificativ la crearea de noi locuri de muncă și generarea de valoare adăugată.

Sistemul de implementare a fondurilor europene va fi mult mai eficient în perioada 2021 – 2027, comparativ cu celelalte două exerciții financiare, datorită simplificării structurii instituționale.

Totodată, sistemul va fi mai bine coordonat, fiind stabilite atribuții de autoritate de management numai la nivelul a trei organisme, astfel:

Ministerul Fondurilor Europene să îndeplinească funcția de **Autoritate de Management** pentru următoarele programe operaționale / naționale 2021-2027:

- » **Programul Operațional Dezvoltare Durabilă**
- » **Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare**
- » **Programul Național de Sănătate**
- » **Program Operațional Capital Uman**
- » **Programul Operațional Incluziune socială și Dezvoltare Teritorială Integrată**
- » **Programul Operațional Asistență Tehnică**
- » **Programele de cooperare teritorială.**

Ministerul Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor să îndeplinească funcția de **Autoritate de Management** pentru:

- » **Programul Operațional Transport.**

Agențiile de Dezvoltare Regională (ADR), actuale **Organisme Intermediare pentru Programul Operațional Regional 2014-2020**, să îndeplinească funcția de **Autoritate de Management** pentru:

- » **Programele Operaționale Regionale 2021-2027.**

Pentru exercițiul financiar 2021 – 2027, România a reușit să obțină 79,9 miliarde euro din 1.824,3 miliarde de euro alocate pentru 27 de state ale Uniunii Europene (ca urmare a ieșirii Marii Britanii din UE), în timp ce suma alocată în perioada anterioară a fost de 464 miliarde euro pentru 28 de state (31 miliarde euro pentru România).

Conform pachetului legislativ 2021-2027 propus de Comisia Europeană, **alocările dedicate României din fondurile aferente Politicii de Coeziune însumează aprox. 31 miliarde euro** (prețuri curente) și sunt distribuite pe fonduri astfel:

- » **Fondul European de Dezvoltare Regională - 17,715 miliarde euro**, inclusiv 392 milioane euro pentru Cooperare Teritorială Europeană;
- » **Fondul Social European Plus - 8,385 miliarde euro;**
- » **Fondul de Coeziune - 4,499 miliarde euro**, inclusiv alocarea de transferat către Mecanismul pentru Interconectarea Europei (Connecting Europe Facility - CEF) - 1,091 miliarde euro, din care doar 70% la dispoziția Statului Membru;
- » **Fondul pentru o Tranziție Justă – 1,766 miliarde euro.**

Concentrarea tematică la nivel național, conform pachetului legislativ, presupune ca:

- » **25% din total alocare FEDR este pentru Obiectivul de Politică 1 (O Europă mai inteligentă)**
- » **30% din total alocare FEDR este pentru Obiectivul de Politică 2 (O Europă mai ecologică)**
- » **30% din total alocare FEDR este pentru intervenții care vor contribui la îndeplinirea obiectivelor climatice**
- » **37% din total alocare FC este pentru intervenții care vor contribui la îndeplinirea obiectivelor climatice**
- » **6% din total alocare FEDR este pentru intervenții care vor contribui la dezvoltarea urbană durabilă**
- » **25% din total alocare FSE+ este pentru obiectivele specifice privind incluziunea socială**
- » **2% din total alocare FSE+ este pentru obiectivele specifice privind ajutorarea celor mai defavorizate persoane**
- » **10% din total alocare FSE+ este pentru sprijinirea ocupării tinerilor care nu au un loc de muncă sau nu sunt integrați într-un program de educație sau formare (NEETs)**

Conform propunerii pachetului legislativ care va governa politica de coeziune în perioada de programare financiară 2021-2027, statele membre au la dispoziție o serie de prevederi care permit sau impun transferi între fonduri, astfel:

- » statele membre pot solicita transferul de până la 20% din alocările financiare ale unui program, de la oricare fond către oricare alt fond aflat în gestiune partajată sau către orice instrument cu gestiune directă sau indirectă. Acest lucru a fost propus pentru a facilita, pe parcursul implementării programelor, atingerea obiectivelor stabilite pentru fonduri;
- » transferuri obligatorii către Fondul pentru o Tranziție Justă (FTJ) din alocările naționale FEDR și FSE+, de minim 1,5 și maxim 3 ori mai mari decât suma alocată la nivel național pentru FTJ.

PROGRAMELE OPERAȚIONALE aferente implementării Politicii de Coeziune la nivel național **pentru exercițiul financiar 2021 – 2027**, propuse de **Ministerul Fondurilor Europene** sunt:

- I. Programul Operațional Tranziție Justă (POTJ) - 1,76 miliarde euro**
- II. Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD) - 4,615 miliarde euro**
- III. Programul Operațional Transport (POT) - 8,3 miliarde euro**
- IV. Programului Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizar și Instrumente Financiare (POCIDIF) - 2,143 miliarde euro**
- V. Programul Operațional de Sănătate (POS) - 4,73 miliarde euro**
- VI. Programul Educație și Ocupare (POEO) - 7,722 miliarde euro**
- VII. Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS) - 2,594 miliarde euro**
- VIII. Programele Operaționale Regionale – implementate la nivel de regiune (8 POR)**
- IX. Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) - 597 milioane euro.**

I. PROGRAMUL OPERAȚIONAL TRANZIȚIE JUSTĂ (POTJ)

Viziunea strategică a POTJ se bazează pe obiective care vizează sprijinirea diversificării economice a celor mai afectate teritorii, împreună cu măsuri de recalificare și incluziune activă a lucrătorilor și a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, sprijinind totodată transformarea proceselor industriale necesară pentru o tranziție spre o economie neutră concomitent cu menținerea sau creșterea numărului locurilor de muncă din aceste sectoare.

Prin acțiunile care vor fi selectate POTJ vrea să se asigure că trecerea către o economie neutră din punct de vedere climatic are loc în mod echitabil, respectându-se principiul că *"nimeni nu este lăsat în urmă"*.

POTJ 2021-2027 va avea o alocare financiară de **2,030 miliarde euro**, din care:

- 766 milioane euro din **Fondul de Tranziție Justă**
- 1 miliard euro din **Next Generation EU**
- 265 milioane euro **Bugetul de stat**.

Priorități de investiții care se vor finanța în cadrul programului operațional:

Axa Prioritară 1 - O tranziție justă prin dezvoltarea spiritului antreprenorial, a IMM-urilor, a cercetării și inovării și a digitalizării

Obiectivul general este reprezentat de **necesitatea de sprijinire a teritoriilor celor mai afectate de tranziția către neutralitatea climatică și evitarea adâncirii disparităților regionale.**

Operațiuni :

- Investiții în înființarea, dezvoltarea și operaționalizarea incubatoarelor de afaceri;
- Investiții în crearea de noi întreprinderi, inclusiv prin servicii de consultanță;
- Investiții în activități de cercetare și inovare care conduc la creșterea competitivității întreprinderilor;
- Dezvoltare economică prin promovarea transferului de tehnologii avansate și sprijinirea cooperării dintre industrie și cercetători;
- Investiții productive în IMM-uri, inclusiv în întreprinderi nou înființate, care conduc la diversificare și reconversie economică;
- Creșterea competitivității întreprinderilor prin digitalizare și competențe digitale avansate;
- Creșterea gradului de digitalizare a serviciilor publice pentru a reduce sarcina administrativă pentru mediul de afaceri.

Axa Prioritară 2 - O tranziție justă prin investiții în tehnologii și infrastructuri pentru energie curată cu emisii reduse

Obiectivul general este reprezentat de **necesitatea de sprijinire a teritoriilor celor mai afectate de tranziția către neutralitatea climatică și evitarea adâncirii disparităților regionale.**

Operațiuni :

- Investiții în dezvoltarea de tehnologii pentru o energie verde;
- Investiții în realizarea de parcuri fotovoltaice conectate la rețea (operationale)-poate fi o soluție finanțarea acestor parcuri pe terenurile ce aparțin fostelor mine sau uzine astfel realizându-se proiecte integrate decontaminare/regenerare/reconversie;
- Investiții în realizare de turbine eolice (ferme eoliene- conectate la rețea);
- Investiții în ferme fotovoltaice/eoliene pentru promovarea utilizării energiei din surse regenerabile la nivelul operatorilor industriali (posibil cu componentă de producere hidrogen).

Axa Prioritară 3 - O tranziție justă prin reducerea poluării și consolidarea economiei circulare

Obiectivul general este reprezentat de **necesitatea de sprijinire a teritoriilor celor mai afectate de tranziția către neutralitatea climatică și evitarea adâncirii disparităților regionale.**

Operațiuni :

- Investiții în regenerarea și decontaminarea siturilor poluate (posibil cu componentă de water management);
- Investiții în proiecte de restaurare și de reconversie a terenurilor inclusiv prin măsuri de management al apei și crearea de infrastructuri verzi în mediul urban;
- Investiții în schemele de gestionare a deșeurilor la nivel județean în vederea consolidării economiei circulare;
- Acțiuni de prevenire a generării de deșeurii și reducerea cantității acestora, precum și acțiuni de creștere a reutilizării eficiente și reciclării acestora

Axa Prioritară 4 - O tranziție justă bazată pe creșterea nivelului de ocupare a forței de muncă

Obiectivul general este reprezentat de **necesitatea de sprijinire a teritoriilor celor mai afectate de tranziția către neutralitatea climatică și evitarea adâncirii disparităților regionale.**

Operațiuni :

- Perfecționare a lucrătorilor;
- Calificare și recalificare în sectoarele verzi ale economiei;
- Pension Bridging;
- Incluziunea activă a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă.

II. PROGRAMUL OPERAȚIONAL DEZVOLTARE DURABILĂ (PODD)

Strategia PODD este în concordanță cu obiectivul Uniunii Europene de conservare, protecție și îmbunătățire a calității mediului, cu **Semestrul European, Recomandările Specifice de Țară** relevante, **Programul Național de Reformă, Rapoartele de Țară din 2019 și 2020 și Anexa D a Raportului din 2020**.

Totodată, PODD se bazează pe obiective care vizează asigurarea coeziunii sociale, economice și teritoriale prin sprijinirea unei economii cu emisii scăzute de gaze cu efect de seră și prin asigurarea utilizării eficiente a resurselor naturale.

PODD 2021-2027 va avea o alocare financiară de **4,62 miliarde euro**, din care:

- 3,05 miliarde euro **FEDR**
- 837 milioane euro **FC**
- 692 milioane euro **Bugetul de stat**.

Priorități de investiții care se vor finanța în cadrul programului operațional:

Axa Prioritară 1 - Tranzitie energetică bazată pe eficiență energetică, emisii reduse, sisteme inteligente de energie, rețele și soluții de stocare

Obiectiv Specific FEDR/FC (i) - Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră;

Obiectiv Specific FEDR/FC (iii) - Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele și stocare în afara TEN-E.

Axa Prioritară 2 - Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară

Obiectiv Specific FEDR/FC (v) - Promovarea managementului durabil al apei;

Obiectiv Specific FEDR/FC (vi) - Promovarea tranziției către o economie circulară.

Axa Prioritară 3 - Protecția mediului prin conservarea biodiversității, asigurarea calității aerului și decontaminare a siturilor poluate

Obiectiv Specific FEDR/FC (vii) - Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării.

Axa Prioritară 4 - Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor

Obiectiv Specific FEDR/FC (iv) - Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor

III. PROGRAMUL OPERAȚIONAL TRANSPORT (POT)

Viziunea pentru anul 2030 este de a extinde infrastructura de transport pe teritoriul României în vederea îmbunătățirii conectivității între regiunile țării dar și cu restul țărilor din Uniunea Europeană.

POT 2021-2027 a fost elaborat pentru a răspunde nevoilor de dezvoltare ale României identificate în **Acordul de Parteneriat 2021-2027** și în acord cu **Raportul de țară și Recomandările specifice de Țară**, dar și **Strategiei dezvoltată de România pentru recuperarea decalajelor de dezvoltare în domeniul infrastructurii de transport, Planul investitional pentru dezvoltarea infrastructurii de transport pentru perioada 2020-2030**

POT 2021-2027 va avea o alocare financiară de **8,3 miliarde euro**, din care:

- 2,329 miliarde euro **FEDR**
- 2,570 milioane euro **FC**
- 3,427 milioane euro **Bugetul de stat**.

Priorități de investiții care se vor finanța în cadrul programului operațional:

Axa Prioritară 1 - Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport rutier

Obiectiv Specific FEDR/FC - Dezvoltarea unei rețele TEN-T sustenabile, adaptată la schimbările climatice, sigură și intermodală.

Axa Prioritară 2 - Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea infrastructurii rutiere pentru accesibilitate teritorială

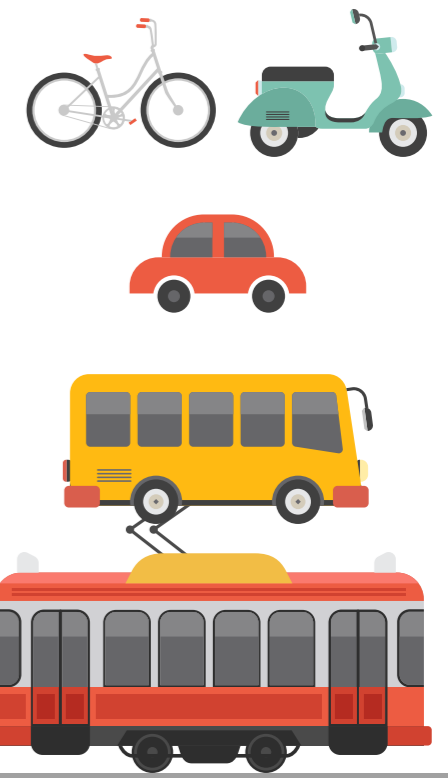
Obiectiv Specific FEDR/FC - Dezvoltarea și consolidarea mobilității naționale, regionale și locale durabile, flexibile și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la rețeaua TEN-T și mobilitatea transfrontalieră.

Axa Prioritară 3 - Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport pe calea ferată

Obiectiv Specific FEDR/FC - Dezvoltarea unei rețele TEN-T sustenabile, adaptată la schimbările climatice, sigură și intermodală

Axa Prioritară 4 - Îmbunătățirea mobilității naționale, durabilă și rezilientă în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată

Obiectiv Specific FEDR/FC - Promovarea mobilității urbane multimodale durabile.

Axa Prioritară 5 - Îmbunătățirea conectivității prin creșterea gradului de utilizare a transportului cu metroul în regiunea București-Ilfov

Obiectiv Specific FEDR/FC - Promovarea mobilității urbane multimodale durabile.

Axa Prioritară 6 - Îmbunătățirea conectivității și mobilității urbane, durabilă și rezilientă în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată

Obiectiv Specific FEDR/FC - Promovarea mobilității urbane multimodale durabile.

Axa Prioritară 7 - Dezvoltarea unui sistem de transport multimodal

Obiectiv Specific FEDR/FC - Dezvoltarea unei rețele TEN-T sustenabile, adaptată la schimbările climatice, sigură și intermodală

Axa Prioritară 8 - Creșterea gradului de utilizare a căilor navigabile și a porturilor

Obiectiv Specific FEDR/FC - Dezvoltarea unei rețele TEN-T sustenabile, adaptată la schimbările climatice, sigură și intermodală.

Axa Prioritară 9 - Creșterea gradului de siguranță și securitate pe rețeaua rutieră de transport

Obiectiv Specific FEDR/FC - Dezvoltarea unei rețele TEN-T sustenabile, adaptată la schimbările climatice, sigură și intermodală.

Axa Prioritară 10 - Asistență Tehnică

Obiectiv Specific FEDR/FC - Îmbunătățirea capacității instituționale a autorității de management a programului, să sprijine managementul programului operațional și măsurile de informare și publicitate ale acestuia.

IV. PROGRAMUL OPERAȚIONAL CREȘTERE INTELIGENTĂ, DIGITALIZARE ȘI INSTRUMENTE FINANCIARE (POCIDIF)

Viziunea strategică a POCIDIF o reprezintă crearea în România a unui ecosistem care potențează competitivitatea societății în contextul schimbărilor tehnologice, plecând de la nevoile de dezvoltare identificate prin *Strategia Națională* și cele 8 *Strategii Regionale de Specializare Inteligentă* și concentrarea eforturilor pentru atingerea potențialului tehnologiilor digitale pentru a crea noi oportunități de dezvoltare atât pentru sistemul public, cât și pentru mediul de afaceri.

POCIDIF 2021-2027 va avea o alocare financiară de **1,900 miliarde euro**, din care:

- 1,615 miliarde euro **FEDR**
- 285 milioane euro **Bugetul de stat**.

Priorități de investiții care se vor finanța în cadrul programului operațional:

Axa Prioritară 1 - Creșterea competitivității economice prin cercetare și inovare

Obiectiv Specific FEDR (i) - Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate

Axa Prioritară 2 - Dezvoltarea unei rețele de mari infrastructuri de CDI

Obiectiv Specific FEDR (i) - Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate

Axa Prioritară 3 - Creșterea competitivității economice prin digitalizare

Obiectiv Specific FEDR (ii) - Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor.

Axa Prioritară 4 - Dezvoltarea infrastructurii de comunicații în bandă largă

Obiectiv Specific FEDR OP3 (i) - Îmbunătățirea conectivității digitale.

Axa Prioritară 5 - Instrumente financiare

Obiectiv Specific FEDR (i) - Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate și (iii) Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor.

Axa Prioritară 6 - Creșterea capacității administrative

Obiectiv Specific FEDR (iv) - Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat

V. PROGRAMUL OPERAȚIONAL SĂNĂTATE (POS)

Viziunea strategică a POS: O națiune cu oameni sănătoși și productivi prin acces la servicii preventive, de urgență, curative și reabilitare de calitate.

POS 2021-2027 va avea o alocare financiară defalcată pe fiecare din cele 7 axe prioritare.

Priorități de investiții care se vor finanța în cadrul programului operațional:

Axa Prioritară 1 - Continuarea investițiilor în spitalele regionale

Obiectiv de Politică 4 - Europă mai socială, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale;

Obiectiv Specific FEDR (iv) - Asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară;

Obiectiv Specific FSE (ix) - Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung

Prioritatea 1 va avea o alocare financiară de 1,062 miliarde euro, din care:

- 1 miliard euro FEDR
- 62 milioane euro FSE.

Axa Prioritară 2 - Servicii de asistență medicală primară, comunitară și servicii oferite în regim ambulatoriu

Obiectiv de Politică 4 - Europă mai socială, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale;

Obiectiv Specific FEDR (iv) - Asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară;

Obiectiv Specific FSE (ix) - Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung

Prioritatea 2 va avea o alocare financiară de 354 milioane euro, din care:

- 143 milioane euro FEDR
- 211 milioane euro FSE.

Axa Prioritară 3 - Servicii de recuperare, paliativă și îngrijiri pe termen lung adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației și a profilului epidemiologic al morbidității

Obiectiv de Politică 4 - Europă mai socială, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale;

Obiectiv Specific FEDR (iv) - Asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară;

Obiectiv Specific FSE (ix) - Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung

Prioritatea 3 va avea o alocare financiară de 286 milioane euro, din care:

- 143 milioane euro FEDR
- 143 milioane euro FSE.

Axa Prioritară 4 - Creșterea eficacității sectorului medical prin investiții în infrastructură și servicii, defalcată pe:

- Investiții prioritare în infrastructură
- Investiții în structurile relevante în domeniul supravegherii bolilor transmisibile și de gestionare a alertelor naționale și internaționale la nivel central și local din domeniul sănătății publice
- Modernizarea sistemului național de transfuzii, inclusiv a infrastructurii de testare a sângelui și/sau procesare a plasmei.

Obiectiv de Politică 4 - Europă mai socială, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale;

Obiectiv Specific FEDR (iv) - Asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară;

Obiectiv Specific FSE (ix) - Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung

Prioritatea 4 va avea o alocare financiară de 1,971 miliarde euro, din care:

- 757 milioane euro FEDR
- 1,214 miliarde euro FSE.

Axa Prioritară 5 - Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical

Obiectiv de Politică 1 - O Europă mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente;

Obiectiv Specific FEDR (i) - Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate.

Prioritatea 5 va avea o alocare financiară de 454 milioane euro, din care:

- 454 milioane euro FEDR

Axa Prioritară 6 - Informatizarea sistemului medical

Obiectiv de Politică 1 - O Europă mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente;

Obiectiv Specific FEDR (ii) - Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor

Prioritatea 6 va avea o alocare financiară de 260 milioane euro, din care:

- 260 milioane euro FEDR

Axa Prioritară 7 - Măsuri FSE care susțin cercetarea, informatizarea și utilizarea de metode de investigare, intervenție, tratament

Obiectiv de Politică 1 - O Europă mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente;

Obiectiv Specific FSE - Promovarea învățării pe tot parcursul vieții, în special a oportunităților flexibile de perfecționare și reconversie profesională pentru toți, ținând seama de competențele digitale, anticipând mai bine schimbările și noile cerințe în materie de competențe pe baza nevoilor pieței muncii, facilitând tranzițiile profesionale și încurajând mobilitatea profesională

Prioritatea 7 va avea o alocare financiară de 344 milioane euro, din care:

- 100 milioane euro FEDR
- 244 milioane euro FSE.

VI. PROGRAMUL OPERAȚIONAL EDUCAȚIE ȘI OCUPARE (POEO)

Viziunea strategică a POEO: Din perspectiva capitalului uman, viziunea națională la orizontul anului 2027 este de a crea „O Românie mai socială cu acces egal la ocupare durabilă, de calitate, la un sistem de educație relevant pentru piața muncii, stimulat pentru învățarea pe tot parcursul vieții, o societate bazată pe solidaritate și condiții de viață mai bune pentru toți cetățenii”.

Viziunea de dezvoltare a resurselor umane prin intermediul POEO este construită pe 2 obiective majore:

(i) „Consolidarea funcționării eficiente a pieței muncii și facilitarea accesului și a participării incluzive și egale la ocupare de calitate și durabilă pentru resursa de forță de muncă” și

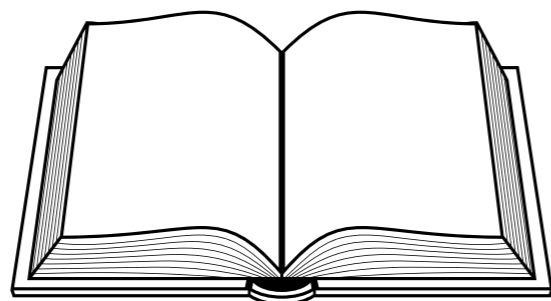
(ii) „Optimizarea sistemelor de educație și formare pentru a răspunde cerințelor pieței muncii, concomitent cu promovarea accesului egal la educație și stimularea învățării pe tot parcursul vieții”.

Astfel, Programul Operațional Educație și Ocupare urmărește să valorifice potențialul uman, în condiții de echitate, prin creșterea relevanței sistemelor de

educație și formare pentru piața muncii, în contextul utilizării și dezvoltării competențelor digitale și antreprenoriale și promovării unui mediu stimulat pentru învățarea pe tot parcursul vieții. Totodată, în domeniul Ocupării, obiectivul este ca piața muncii din România să devină sustenabilă, rezilientă, pro-activă și bazată pe inovare socială.

POEO 2021-2027 va avea o alocare financiară de 3,879 miliarde euro, din care:

- 3,297 miliarde euro Fondul Social European FSE
- 0,581 miliarde euro Bugetul de stat.

Priorități de investiții care se vor finanța în cadrul programului operațional:

Axa Prioritară 1 - Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii

Obiectiv de Politică 4 - O Europă mai socială, obiectivul general al POEO este de a contribui la crearea unei României mai sociale cu acces egal la ocupare durabilă, de calitate, la un sistem de educație relevant pentru piața muncii și stimulat pentru învățarea pe tot parcursul vieții.

Obiectiv Specific FSE+ (i) - Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoanele inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale;

Axa Prioritară 2 - Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională

Obiectiv de Politică 4 - O Europă mai socială, obiectivul general al POEO este de a contribui la crearea unei României mai sociale cu acces egal la ocupare durabilă, de calitate, la un sistem de educație relevant pentru piața muncii și stimulat pentru învățarea pe tot parcursul vieții.

Obiectiv Specific FSE+ (v) - Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți.

Axa Prioritară 3 - Creșterea calității și asigurarea echității în sistemul de educație și formare profesională

Obiectiv de Politică 4 - O Europă mai socială, obiectivul general al POEO este de a contribui la crearea unei României mai sociale cu acces egal la ocupare durabilă, de calitate, la un sistem de educație relevant pentru piața muncii și stimulat pentru învățarea pe tot parcursul vieții.

Obiectiv Specific FSE+ (iv) - Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale.

Obiectiv Specific FSE+ (v) - Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți.

Axa Prioritară 4 - Adaptarea ofertei de educație și formare profesională la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic

Obiectiv de Politică 4 - O Europă mai socială, obiectivul general al POEO este de a contribui la crearea unei României mai sociale cu acces egal la ocupare durabilă, de calitate, la un sistem de educație relevant pentru piața muncii și stimulat pentru învățarea pe tot parcursul vieții.

Obiectiv Specific - Ameliorarea calității educației și formării profesionale, astfel încât să se adapteze evoluțiilor înregistrate pe piața forței de muncă, inclusiv formările necesare și furnizarea de echipamente specific.

Axa Prioritară 5 - Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic

Obiectiv de Politică 4 - O Europă mai socială, obiectivul general al POEO este de a contribui la crearea unei României mai sociale cu acces egal la ocupare durabilă, de calitate, la un sistem de educație relevant pentru piața muncii și stimulativ pentru învățarea pe tot parcursul vieții.

Obiectiv Specific FSE+ (v) - Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți.

Axa Prioritară 6 - Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți

Obiectiv de Politică 4 - O Europă mai socială, obiectivul general al POEO este de a contribui la crearea unei României mai sociale cu acces egal la ocupare durabilă, de calitate, la un sistem de educație relevant pentru piața muncii și stimulativ pentru învățarea pe tot parcursul vieții.

Obiectiv Specific FSE+ (i) - Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoanele inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale.

Axa Prioritară 7 - Antreprenoriat și economie socială

Obiectiv de Politică 4 - O Europă mai socială, obiectivul general al POEO este de a contribui la crearea unei României mai sociale cu acces egal la ocupare durabilă, de calitate, la un sistem de educație relevant pentru piața muncii și stimulativ pentru învățarea pe tot parcursul vieții.

Obiectiv Specific FSE+ (i) - Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoanele inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale.

Axa Prioritară 8 - Susținerea reformelor pe piața muncii în acord cu dinamica pieței muncii

Obiectiv de Politică 4 - O Europă mai socială, obiectivul general al POEO este de a contribui la crearea unei României mai sociale cu acces egal la ocupare durabilă, de calitate, la un sistem de educație relevant pentru piața muncii și stimulativ pentru învățarea pe tot parcursul vieții.

Obiectiv Specific FSE+ (ii) - Modernizarea instituțiilor și a serviciilor pieței muncii pentru a evalua și anticipa necesarul de competente și a asigura asistența personalizată și în timp real urmărind asigurarea medierii/plasării (matching), tranziției și a mobilității forței de muncă;

Obiectiv Specific FSE+ (iii bis) - Promovarea adaptării la schimbare a lucrătorilor, întreprinderilor și antreprenorilor, a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate, precum și a unui mediu de lucru sănătos și adaptat care să reducă riscurile la adresa sănătății.

Axa Prioritară 9 - Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității pe piața muncii

Obiectiv de Politică 4 - O Europă mai socială, obiectivul general al POEO este de a contribui la crearea unei României mai sociale cu acces egal la ocupare durabilă, de calitate, la un sistem de educație relevant pentru piața muncii și stimulativ pentru învățarea pe tot parcursul vieții.

Obiectiv Specific FSE+ (iv) - Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale

Obiectiv Specific FSE+ (v) - Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți.

VII. PROGRAMUL OPERAȚIONAL INCLUZIUNE ȘI DEMNITATE SOCIALĂ (POIDS)

Viziunea strategică a POIDS: România continuă să se numere printre țările cu ponderi mari ale populației aflate în situație de risc, departe de media UE. Ultimele date EUROSTAT disponibile cu privire la incidența riscului de sărăcie la nivelul populației din statele membre UE scot în evidență gravitatea acestei problemei în rândul populației din România. În acest context, conform *Raportului de țară România 2020*, unul din trei români se află în risc de sărăcie sau excluziune socială, grupurile vulnerabile, inclusiv minoritatea romă, fiind cele mai expuse la acest fenomen.

În același timp, se observă că accesul la servicii primare de sănătate, sociale, educație este limitat pentru persoanele din mediul rural față de urban, disparitățile existând și la nivel regional, între regiunile dezvoltate și cel mai puțin dezvoltate. În aceste condiții, persoanele din mediul rural sunt expuse în mai mare măsură la excluziune socială, în principal copiii și tinerii, precum și persoanele vârstnice, persoanele cu dizabilități, familiile monoparentale și cele cu multi copii.

Strategiile naționale în domeniul social, aprobate și implementate de către autoritățile centrale, precum și evoluția macroeconomică au contribuit la scăderea ratei riscului de sărăcie și al excluziunii sociale precum și al indicatorului privind gradul de deprivare materială, însă diferența între România și media UE este încă ridicată.

POIDS vine cu un ansamblu de măsuri integrate prin care sprijină la nivel național aplicarea strategiilor naționale și locale pentru a contribui în mod direct la susținerea procesului de reducere al fenomenului sărăciei și la susținerea grupurilor vulnerabile în vederea depășirii situației de excludere socială.

Totodată, măsurile prevăzute în POIDS urmăresc să răspundă nevoilor grupurilor vulnerabile din mediul rural, în principal, dar și din mediul urban, atât în ceea ce privește asigurarea accesului la servicii cât și prin implementarea măsurilor care să sprijine membrii grupurilor vulnerabile (vouchere, sprijin material, alimente, etc).

Obiective generale:

1. Creșterea accesului la servicii sociale pentru populația vulnerabilă, cu precădere din mediul rural prin înființarea și dezvoltarea de servicii sociale la nivel local
2. Creșterea calității serviciilor sociale destinate persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile prin asigurarea cu personal de specialitate bine pregătit la nivel local și infrastructură adecvată
3. Reducerea gradului de excluziune socială pentru grupurile vulnerabile prin oferirea de suport și servicii accesibile pentru depășirea situațiilor de dificultate în care se află
4. Creșterea capacității sistemului național de asistență socială de a răspunde la nevoile populației vulnerabile prin dezvoltarea capacității furnizorilor de servicii sociale publice și privați la nivel local
5. Creșterea capacității autorităților locale de a identifica și evalua nevoile sociale ale comunității într-un mod participativ și de a elabora planuri de acțiune adecvate.

POIDS 2021-2027 va avea o alocare financiară de **3.463,741 milioane euro**, din care:

- 2.369,680 milioane euro FSE
- 574,500 milioane euro FEDR
- 519,561 milioane euro Bugetul de stat.

Priorități de investiții care se vor finanța în cadrul programului operațional:

Axa Prioritară 1 - Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității DLRC (intervenții adresate grupurilor de acțiune locală)

Obiectiv Specific FSE+ oricare obiectiv specific de la (i) la (x)

Obiectiv Specific FEDR (i) - Sporirea eficienței piețelor forței de muncă și facilitarea accesului la locuri de muncă de calitate prin dezvoltarea inovării și a infrastructurii sociale;

(ii) - Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii;

(iii) - Îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate, a migranților și a grupurilor dezavantajate prin măsuri integrate care să includă asigurarea de locuințe și servicii sociale;

(iv) - asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară

Axa Prioritară 2 - Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității

Obiectiv Specific FEDR (i) - Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului, a patrimoniului cultural și a securității în zonele urbane.

Axa Prioritară 3 - Comunități marginalizate

Obiectiv Specific FSE+ (viii) - Promovarea integrării socio-economice a resortisanților țărilor terțe și a comunităților marginalizate, cum ar fi romii

(ix) - creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung;

(x) - promovarea integrării sociale a persoanelor expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială, inclusiv a persoanelor celor mai defavorizate și a copiilor;

(viii) - Promovarea integrării socio-economice a resortisanților țărilor terțe și a comunităților marginalizate, cum ar fi romii

Obiectiv Specific FEDR (iii) - - Îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate, a migranților și a grupurilor dezavantajate prin măsuri integrate care să includă asigurarea de locuințe și servicii sociale.

Axa Prioritară 4 - Reducerea disparităților între copiii în risc de sărăcie și/sau excluziune socială și ceilalți copii - OP 4

Obiectiv Specific FEDR d (ii) - Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii;

Obiectiv Specific FSE+ (vii) - Favorizarea incluziunii active pentru a promova egalitatea de șanse și participarea activă și a îmbunătăți capacitatea de inserție profesională;

(iv) - Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare

(x) - promovarea integrării sociale a persoanelor expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială, inclusiv a persoanelor celor mai defavorizate și a copiilor.

Axa Prioritară 5 - Servicii pentru persoane varstnice

Obiectiv Specific FSE+ (ix) - Creșterea accesului egal la servicii de calitate și sustenabile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a adaptabilității sistemelor de sănătate, a serviciilor de îngrijire pe termen lung.

Axa Prioritară 6 - Sprijin pentru persoanele cu dizabilități

Obiectiv Specific FSE+ (vii) - Favorizarea incluziunii active prin promovarea egalității de șanse și a participării active, precum și prin îmbunătățirea angajabilității

(ix) - Creșterea accesului egal la servicii de calitate și sustenabile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a adaptabilității sistemelor de sănătate, a serviciilor de îngrijire pe termen lung

Obiectiv Specific FEDR d (ii) - Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii.

Axa Prioritară 7 - Sprijin pentru grupuri vulnerabile

Obiectiv Specific FEDR d (iii) - Îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate, a migranților și a grupurilor dezavantajate prin măsuri integrate care să includă asigurarea de locuințe și servicii sociale;

(ii) - Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii;

d (iii) - Îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate, a migranților și a grupurilor dezavantajate prin măsuri integrate care să includă asigurarea de locuințe și servicii sociale;

Obiectiv Specific FSE+ (ix) - Creșterea accesului egal la servicii de calitate și sustenabile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a adaptabilității sistemelor de sănătate, a serviciilor de îngrijire pe termen lung.

Axa Prioritară 8 - Ajutorarea persoanelor defavorizate

Obiectiv Specific FSE+ (xi) - Reducerea deprinderii materiale prin furnizarea de alimente și/sau asistență materială de bază persoanelor cele mai defavorizate, inclusiv prin măsuri de acompaniere.

Sursa: <https://www.freepik.com/pch-vector>

VIII. PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL (POR) 2021-2027

La **Programul Operațional Regional (POR)** sunt proiectate cele mai multe oportunități pentru microîntreprinderi și firme mici și mijlocii (IMM) pe perioada de programare 2021-2027. Spre deosebire de situația de până acum, când POR era gestionat de Ministerul Dezvoltării, în perioada de programare 2021-2027 POR va fi defalcat în 8 programe mai mici, fiecare gestionat de Autoritatea de Management de la fiecare Agenție de Dezvoltare Regională (ADR) din fiecare regiune.

POR 2021-2027 va avea o alocare financiară de 11,068,930,000.00 milioane euro, din care:

- 8,759,540,000 euro FEDR
- 2,323,690,000 euro Bugetul de stat.

Programul Operațional Regional 2021-2027 pentru regiunea Nord-Est 2021-2027, este un document strategic de programare care acoperă domeniile: specializare inteligentă și inovare, IMM-uri, digitalizare, eficiență energetică, dezvoltare urbană, mobilitate și conectivitate, biodiversitate, infrastructura educațională, turism și cultură/patrimoniu cultural.

Luând în considerare nevoile naționale, regionale și locale, obiectivele specifice selectate și Acțiunile/Tipurile de proiecte susțin Strategia programului pentru dezvoltarea durabilă și echilibrată a regiunii.

Proiectele finanțate au potențialul de a contribui la îmbunătățirea infrastructurii verzi, prin adoptarea unor soluții care să permită reducerea amprentei ecologice a componentei antropice. Adoptarea unor soluții compatibile cu principiile infrastructurii verzi contribuie totodată la îmbunătățirea condițiilor de viață ale comunităților locale, prin asigurarea menținerii condițiilor ecologice optime.

Programul Operațional Regional pentru regiunea Nord-Est 2021-2027, care face obiectul negocierii cu Comisia Europeană, va fi implementat în conformitate cu prevederile cadrului strategic comun european 2021-2027 și ale Regulamentelor europene aferente. Programul nu prezintă conexiune cu alt program operațional pe același sector (nu există subordonare ierarhică), dar pot fi identificate legături orizontale și sinergii cu programe operaționale privind alte sectoare la același nivel – PODD, POT, POCID, POCU, POS.

Priorități de investiții care se vor finanța în cadrul programului operațional:

Axa Prioritară 1 - Nord-Est – O regiune mai competitivă, mai inovativă

Obiectiv Specific FEDR - Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate;

Obiectiv Specific FEDR - Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor

Obiectiv Specific FEDR - Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor;

Obiectiv Specific FEDR - Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat

Axa Prioritară 2 - Nord-Est – O regiune mai digitalizată

Obiectiv Specific FEDR - Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor.

Axa Prioritară 3 - Nord-Est – O regiune durabilă, mai prietenoasă cu mediul

Obiectiv Specific FEDR - Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră;

Obiectiv Specific FEDR - Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării;

Axa Prioritară 4 - Nord-Est – O regiune cu o mobilitate urbană mai durabilă

Obiectiv Specific FEDR - Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile.

Axa Prioritară 5 - Nord-Est – O regiune mai accesibilă

Obiectiv Specific FEDR - Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere.

Axa Prioritară 6 - Nord-Est – O regiune educată

Obiectiv Specific FEDR - Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii.

Axa Prioritară 7 - Nord-Est – O regiune mai atractivă

Obiectiv Specific FEDR - favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în zonele urbane;

IX. PROGRAMUL OPERAȚIONAL ASISTENȚĂ TEHNICĂ (POAT)

Viziunea strategică a POAT: Din perspectiva Programului Operațional Asistență Tehnică, viziunea națională la orizontul anului 2027 este de a crește capacitatea administrativă în instituțiile implicate în managementul programelor finanțate din fonduri europene și la nivelul beneficiarilor.

Planul pentru consolidarea capacității administrative este un instrument nou de lucru și reprezintă o strategie operațională cu obiective și termene clare, ce are ca obiectiv general îmbunătățirea proceselor administrative în vederea facilitării implementării PO, precum și pentru încurajarea utilizării lecțiilor învățate. Asistența tehnică furnizată prin POAT va fi utilizată în complementaritate cu măsurile specifice pentru creșterea capacității administrative a beneficiarilor, care se vor regăsi în programele operaționale.

POAT 2021-2027 propune continuarea abordării din perioada 2014-2020, respectiv finanțarea din POAT a măsurilor orizontale și a asistenței tehnice pentru programele operaționale gestionate de MFE care nu vor avea axă proprie de asistență tehnică, respectiv PODD, POCID, POS, POCS, POTE și POAT. Această măsură permite implementarea optimă a asistenței, întrucât nu se duplică în cadrul fiecărui AM din MFE funcțiile de evaluare, monitorizare, verificare cereri de rambursare și achiziții pentru proiectele de asistență tehnică.

De asemenea, POAT se va asigura de o informare eficientă a potențialilor beneficiari privind oportunitățile de finanțare din fondurile europene, precum și pentru asigurarea transparenței implementării fondurilor.

POAT 2021-2027 va avea o rată medie de cofinanțare la nivel de program operațional astfel:

- **Alocare medie totală (FEDR + FSE+):** 60% Contribuție UE + 40 % Buget de Stat
- **Alocare FEDR:** 60% Contribuție UE + 40 % Buget de Stat
- **Alocare FSE+ :** 60% Contribuție UE + 40% Buget de Stat.

Priorități de investiții care se vor finanța în cadrul programului operațional:

Axa Prioritară 1 - Asigurarea funcționării sistemului de coordonare și control al fondurilor FEDR, FC, FSE+ și gestionarea PO (finanțată din FSE+)

Obiectivul general este de a asigura utilizarea și administrarea eficientă și eficace a fondurilor Uniunii Europene, sprijinind programarea, monitorizarea, controlul, auditul, evaluarea, comunicarea cu privire la prioritățile UE.

Operațiuni :

- Sprijin pentru coordonarea și controlul fondurilor 2021-2027 (FEDR, FSE+, FC), a PO și a fondurilor ESI 2014-2020;
- Asigurarea performanței în coordonarea, gestionarea și controlul fondurilor prin asigurarea motivării personalului.

Axa Prioritară 2 - Asigurarea transparenței fondurilor FEDR, FC, FSE+ (finanțată din FEDR)

Obiectivul general este de a asigura utilizarea și administrarea eficientă și eficace a fondurilor Uniunii Europene, sprijinind programarea, monitorizarea, controlul, auditul, evaluarea, comunicarea cu privire la prioritățile UE.

Operațiuni :

- Informare și Comunicare;
- Sprijin pentru întărirea parteneriatului

Axa Prioritară 3 - Îmbunătățirea capacității de gestionare și implementare a fondurilor FEDR, FC, FSE+ (finanțată din FEDR)

Obiectivul general este de a asigura utilizarea și administrarea eficientă și eficace a fondurilor Uniunii Europene, sprijinind programarea, monitorizarea, controlul, auditul, evaluarea, comunicarea cu privire la prioritățile UE.

Operațiuni :

- Întărirea capacității de gestionare a PO;
- Evaluare AP și de program;
- Menținerea unui sistem informatic funcțional și eficient, precum și întărirea capacității utilizatorilor săi – SMIS;
- Asigurarea funcționării structurilor de coordonare ITI;
- Pregătire perioadei 2027+;
- Formare orizontală pentru sistem și beneficiari (AM și B);
- Suport orizontal pentru sistem și beneficiari;
- Pregătire proiecte

X. PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN (POCU) 2021-2027

Programul Operațional Capital Uman (POCU) 2021-2027 este un document strategic de programare care acoperă domeniile ocuparea forței de muncă și educație și formare profesională obiectivul acestuia fiind de a contribui la Strategia programului, luând în considerare obiectivele și prioritățile specifice tematice selectate în funcție de nevoile naționale, regionale și locale.

POCU a fost elaborat de MFE, prin DGPCS în baza Regulamentului privind prevederile comune (CPR) și urmează a fi aprobat prin decizie a Comisiei Europene. Ministerul Fondurilor Europene asigură funcția

de Autoritate de Management pentru Programul Operațional Capital Uman 2021-2027, aspect reflectat și în cadrul Acordului de Parteneriat negociat cu Comisia Europeană.

Proiectele care vor fi elaborate după adoptarea POCU 2021 – 2027 vor fi proiecte cu impact în sfera creșterii gradului de ocupare, precum și al asigurării accesului egal la un sistem de calitate de educație și formare, în limita fondurilor alocate pentru fiecare axă prioritară.

Programul Operațional Capital Uman 2021 – 2027 este un program a cărui finanțare se asigură din **Fondul Social European (FSE+)**.

Priorități de investiții care se vor finanța în cadrul programului operațional:

Axa Prioritară 1 - Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii

Obiectiv Specific FSE+ (i) - Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoanele inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale.

Axa Prioritară 2 - Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională

Obiectiv Specific FSE+ (v) - Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți.

Axa Prioritară 3 - Creșterea calității și asigurarea echității în sistemul de educație și formare profesională

Obiectiv Specific FSE+ iv - Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale;

Obiectiv Specific FSE+ (v) - Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți.

Axa Prioritară 4 - Adaptarea ofertei de educație și formare profesională la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic

Obiectiv Specific FSE+ iv - Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale;

Axa Prioritară 5 - Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic

Obiectiv Specific FSE+ (v) - Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți.

Axa Prioritară 6 - Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți

Obiectiv Specific FSE+ (i) - Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoanele inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale.

Axa Prioritară 7 - Antreprenoriat și economie socială

Obiectiv Specific FSE+ (i) - Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoanele inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale.

Axa Prioritară 8 - Susținerea reformelor pe piața muncii în acord cu dinamica pieței muncii

Obiectiv Specific FSE+ (ii) - Modernizarea instituțiilor și a serviciilor pieței muncii pentru a evalua și anticipa necesarul de competente și a asigura asistența personalizată și în timp real urmărind asigurarea medierii/plasării (matching), tranziției și a mobilității forței de muncă

Obiectiv Specific FSE+ (iii bis) - Promovarea adaptării la schimbare a lucrătorilor, întreprinderilor și antreprenorilor, a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate, precum și a unui mediu de lucru sănătos și adaptat care să reducă riscurile la adresa sănătății.

Axa Prioritară 9 - Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității (prioritate comună Educație/Ocupare)

Obiectiv Specific FSE+ (iv) - Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale

Obiectiv Specific FSE+ (v) - Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți.

9.3. Programe de cooperare teritorială și transfrontalieră

Până la sfârșitul anului 2013, programele Interreg au finanțat aproape 7 000 de proiecte din domeniile de politică centrale ale *Strategiei Europa 2020*. Este vorba despre crearea și dezvoltarea de clustere economice, constituirea unor centre de excelență, centre de învățământ superior și de formare profesională, rețele de cooperare între centrele de cercetare și servicii de consultanță transfrontaliere pentru întreprinderi și întreprinderile nou înființate. Circa 1 300 de proiecte de mediu au presupus gestiunea partajată a resurselor naturale, inclusiv a bazinelor maritime și fluviale; acțiuni de cooperare pentru combaterea riscurilor naturale, pentru reacția la schimbările climatice și conservarea biodiversității, și inițiative pilot pentru dezvoltarea surselor regenerabile de energie.

Programele Interreg au contribuit la o serie de îmbunătățiri, inclusiv în ceea ce privește accesibilitatea, educația și formarea în comun și creșterea protecției împotriva riscurilor de mediu și antropice. A fost îmbunătățită internaționalizarea IMM-urilor, în special în regiunile transfrontaliere. Programele au avut și efecte mai extinse, în special prin reducerea barierelor specifice în calea cooperării (în special a celor culturale și fizice) și prin îmbunătățirea integrării sociale.

Regulamentele pentru perioada de programare 2014-2020 au abordat aspectele deficitare din perioada 2007-2013, în special, cadrul pentru rezultate și performanță care ar trebui să asigure o mai mare concentrare a fondurilor asupra unui număr limitat de obiective de politică, cu o logică bine articulată a intervenției în faza de început și cu măsurarea rezultatelor.

În perioada 2021-2027, România va beneficia de asistență financiară comunitară nerambursabilă pentru dezvoltarea de programe și proiecte de cooperare teritorială europeană, având ca scop dezvoltarea echilibrată a întregului teritoriu comunitar, prin încurajarea cooperării și schimbului de bune practici între regiunile Uniunii Europene, precum și pentru cooperarea cu statele terțe.

În vederea pregătirii participării României în viitorul program de cooperare transnațională, aferent perioadei de programare 2021-2027 este necesară înființarea unui **Grup Național de Lucru pentru Planificare și Programare Strategică**. Grupul de Lucru cuprinde reprezentanți ai organizațiilor relevante, precum și actori cheie de la nivel local, regional și național din domeniile preconizate a primi finanțare prin viitorul program. Grupul de Lucru va avea atribuții în planificarea strategică de la nivelul ariei eligibile și a programării utilizării asistenței comunitare alocate programului pentru perioada 2021-2027.

Cooperarea interregională și transfrontalieră va fi facilitată de noua posibilitate ca o regiune să utilizeze părți din propria alocare pentru a finanța proiecte în altă parte a Europei, împreună cu alte regiuni.

Perioada 2021-2027 va urmări consolidarea cooperării în continuare. Aceasta se poate realiza în special prin următoarele măsuri:

- ♦ Adaptarea arhitecturii programelor Interreg pentru a ține mai bine seama de zonele funcționale. Programele transfrontaliere vor fi mai bine fasonate pentru a concentra resursele asupra granițelor, unde interacțiunea transfrontalieră este mai intensă. Cooperarea maritimă va fi consolidată prin combinarea dimensiunii transfrontaliere și transnaționale a conlucrării între bazinele maritime, încadrată în noi programe maritime;
- ♦ Integrarea cooperării transfrontaliere în activitățile strategice recente, subliniată în comunicarea Comisiei „Stimularea creșterii și coeziunii în regiunile frontaliere ale UE” („Comunicarea privind regiunile de frontieră”);
- ♦ Consolidarea programelor Interreg transnaționale și de cooperare maritimă, care vizează aceleași zone funcționale ca strategiile macroregionale (SMR). O mai bună aliniere între finanțare și prioritățile SMR;
- ♦ Consolidarea cooperării interregionale pentru inovare, astfel cum se subliniază în Comunicarea Comisiei intitulată „Consolidarea capacităților de inovare în regiunile Europei: strategii pentru o creștere stabilă, durabilă și favorabilă incluziunii”. Realizarea acestor obiective va fi mijlocită de

propunerea unui nou instrument interregional cu rol de grupare a celor implicați în strategiile de specializare inteligentă în scopul accelerării inovării și al aducerii de produse și procese inovatoare pe piața europeană;

- ♦ Regulamentele RDC (*Regulamentul privind dispozițiile comune*) și FEDR vor continua să încurajeze și să sprijine coordonarea mai solidă între programele Interreg și programele de investiții pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică. Aceasta se va realiza prin asigurarea faptului că acțiunile de coordonare sunt bine reprezentate în prioritățile finanțate în cadrul acestor programe.

La nivel legislativ, structurile Uniunii Europene au început elaborarea propunerilor care vizează următoarea perioadă de programare (2021-2027). Toate programele de cooperare transfrontalieră vor fi incluse în cadrul obiectivului Cooperare Teritorială Europeană (INTERREG) și se previzionează o alocare financiară mai mare față de perioada 2014-2020.

În anul 2018, Comisia Europeană a adoptat o propunere referitoare la următorul cadru financiar multianual pentru perioada 2021-2027. Simplificarea cadrului a fost identificată drept obiectiv-cheie atât în documentul de reflecție privind finanțele UE, cât și în evaluarea ex post a cadrului actual și în consultarea publică privind cadrul pentru perioada 2021-2027.

În ceea ce privește **obiectivul de cooperare teritorială europeană (Interreg)**, Comisia propune un efort important pentru simplificarea cooperării dincolo de frontierele Uniunii. Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene face o distincție clară între cooperarea teritorială între statele membre și cooperarea economică, financiară și tehnică cu țări terțe. Cooperarea teritorială între statele membre se derulează în cadrul coeziunii economice, sociale și teritoriale.

Prin urmare, nu este posibil din punct de vedere juridic să se instituie un singur fond de cooperare în interiorul și în afara granițelor UE. Cu toate acestea, printr-un important efort de simplificare și de optimizare a sinergiei dintre ele, regulamentele care încadrează viitoarele instrumente de finanțare externă ale UE,

- > **IPA III: Instrumentul de asistență pentru preaderare („IPA III”)**
- > **IVDCI: Instrumentul de vecinătate, dezvoltare și cooperare internațională („IVDCI”)**

¹ Sursa: Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului privind dispoziții specifice pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană (Interreg) - <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/>

² Sursa: <https://www.ro-md.net/ro/2021-2027>

³ Sursa: <https://www.mlpda.ro/subarticles/7/anunt>

⁴ Sursa: <https://www.mlpda.ro/subarticles/7/selectiereprezentantisocietatecivilasubgrupnationalurbactiv>

- > **PTTPM: Decizia Consiliului privind asocierea țărilor și teritoriilor de peste mări și de stabilire a finanțării sub forma unui program („PTTPM”)**

urmăresc să stabilească norme clare pentru a transfera o parte din resursele lor către programele Interreg.

Acestea vor fi apoi implementate de autoritățile responsabile de programul Interreg din statele membre, în sistem de gestiune partajată, în conformitate cu normele stabilite de Regulamentul privind dispoziții specifice pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană (Interreg) sprijinit de Fondul european de dezvoltare regională și de instrumentele de finanțare externă [„Regulamentul privind obiectivul de cooperare teritorială europeană (Interreg)”].

Luând în considerare particularitățile Interreg, au fost stabilite două **obiective specifice Interreg**:

- **îmbunătățirea guvernancei Interreg**
- **îmbunătățirea siguranței și securității în Europa.**

Programele din cadrul obiectivului de cooperare teritorială europeană (Interreg) care implică mai multe state membre și, de asemenea, țări din afara UE, au caracteristici speciale. Regulamentul privind obiectivul de cooperare teritorială europeană (Interreg) stabilește așadar norme specifice Interreg atât cu privire la *Regulamentul privind dispozițiile comune (RDC)*, cât și la *regulamentul care vizează deopotrivă FEDR și Fondul de coeziune*. Regulamentul stabilește, de asemenea, norme specifice pentru programele din cadrul obiectivului CTE/Interreg („programele Interreg”), la care statele membre cooperează cu țări din afara UE.¹

Prezentăm mai jos **LISTA PROGRAMELOR INTERREG 2021-2027**:

- **PROGRAMUL INTERREG NEXT ROMÂNIA-REPUBLICA MOLDOVA 2021-2027**²
- **PROGRAMUL INTERREG NEXT ROMÂNIA-UCRAINA 2021-2027**
- **PROGRAMUL INTERREG V-A ROMÂNIA-UNGARIA**³
- **PROGRAMUL INTERREG EUROPA 2021-2027**
- **PROGRAMUL URBACT IV**⁴
- **PROGRAMUL INTERACT IV**
- **PROGRAMUL ESPON**

De menționat și:

→ **PROGRAMELE NAȚIONALE 2021-2027 FONDURILE EUROPENE DEDICATE AFACERILOR INTERNE**

Direcția Fonduri Externe Nerambursabile din Ministerul Afacerilor Interne a supus, în anul 2020, consultării publice versiunile preliminare ale programelor naționale cofinanțate din fondurile europene dedicate afacerilor interne 2021-2027, respectiv:

- FONDUL AZIL, MIGRAȚIE ȘI INTEGRARE (FAMI)
- FONDUL SECURITATE INTERNĂ (FSI)
- INSTRUMENTUL PENTRU MANAGEMENTUL FRONTIERELOR ȘI VIZE (IMFV)

→ **EUROPEAN CITY FACILITY (EUCF)**

→ **PROGRAMUL PRIVIND SPRIJINIREA EFICIENȚEI ENERGETICE ȘI A GESTIONĂRII INTELIGENTE A ENERGIEI ÎN INFRASTRUCTURA DE ILUMINAT PUBLIC**

→ **PROGRAMUL PRIVIND ÎMBUNĂȚĂIREA CALITĂȚII AERULUI ȘI REDUCEREA EMISIILOR DE GAZE CU EFECT DE SERĂ, UTILIZÂND AUTOVEHICULE MAI PUȚIN POLUANTE ÎN TRANSPORTUL PUBLIC LOCAL DE PERSOANE**

→ **APEL DE PROPUNERI „ELABORAREA PLANURILOR DE ATENUARE ȘI ADAPTARE ÎN MUNICIPALITĂȚI”**

9.4. Misiunea, Viziunea și obiectivele de dezvoltare ale Municipiului Piatra Neamț

9.4.1. Misiunea

Abordarea integrată a identificării necesităților și oportunităților de acțiune și investiție, în vederea asigurării unei dezvoltări economice și sociale durabile, care să transforme Municipiul Piatra Neamț într-un oraș atractiv, inteligent și competitiv.

Administrația locală dorește să fie angrenajul ce va facilita implementarea prezentei strategii, susținând contribuția fiecărui cetățean la implementarea ei, pentru a atinge obiectivele propuse.

Misiunea are rolul de a conduce la materializarea viziunii la nivelul anului 2027, limita orizontului de planificare al strategiei actuale. Este evident că amploarea deosebită a misiunii asumate face ca aceasta să poată fi îndeplinită numai prin efortul comun și implicarea tuturor factorilor mediului social, economic și instituțional al municipiului Piatra Neamț.

Astfel, rolul administrației locale este acela de a propune și a asigura cadrul de armonizare a aspirațiilor și posibilităților actuale pentru definirea și, ulterior, punerea în practică a planurilor și strategiilor concepute în parteneriat, prin utilizarea eficientă a resursele financiare și umane și prin atragerea de noi resurse.

Datorită caracterului dinamic al factorilor și condițiilor definitorii la un moment dat pentru mediul socio-economic, abordarea privind misiunea viitoare este necesar să fie, de asemenea, dinamică, flexibilă, conectată puternic la mediul intern și extern de manifestare a vieții comunității.

9.4.2. Viziunea

Strategia de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Piatra Neamț pentru perioada 2021-2027 se constituie drept o strategie de dezvoltare teritorială integrată, care are la bază analiza necesităților de dezvoltare și a potențialului zonei, inclusiv a interconexiunilor economice, sociale și de mediu, descrierea unei

abordări integrate ce răspunde necesităților de dezvoltare și potențialului identificat, precum și o listă cu operațiunile care vor fi implementate (conform prevederilor **Regulamentului UE 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului**, în ceea ce privește strategiile teritoriale – Art. 29).

Strategia de dezvoltare durabilă se bazează pe diagnosticul zonei urbane, realizat în capitolele anterioare și sintetizat în analiza SWOT. Ca urmare a analizelor realizate și concluziilor prezentate, a fost elaborată o definiție a cadrului strategic general, concretizată într-o viziune pe termen lung, obiective strategice și domenii de intervenție.

Strategia de dezvoltare durabilă reprezintă instrumentul utilizat pentru selectarea celor mai coerente proiecte la nivel local, reunite într-o viziune cuprinzătoare, cu scopul de a conduce la îndeplinirea obiectivelor stabilite la nivel județean, regional, național și european, inclusiv a obiectivelor stabilite prin programele operaționale.

În stabilirea viziunii Strategiei de Dezvoltare Durabilă a fost avută în vedere necesitatea ca documentul strategic să conțină acțiuni interconectate, care să urmărească îmbunătățirea durabilă a condițiilor economice, de mediu, climatice, sociale și demografice ale municipiului.

Elaborarea strategiei de dezvoltare durabilă reprezintă un proces care reunește eforturile de dezvoltare sectorială și necesitățile de dezvoltare teritorială integrată, prin formularea tuturor obiectivelor și măsurilor astfel încât acestea să fie adaptate la sistemul de obiective formulate în documentele de programare la nivelul UE, la nivel național, regional și local.

În concluzie, **Strategia de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Piatra Neamț pentru perioada 2021-2027 stabilește o viziune integrată și exhaustivă pe termen lung asupra dezvoltării durabile a comunității**, bazată pe coeziune și competitivitate economică, socială și teritorială, dezvoltare și șanse egale pentru toți membrii comunității locale, regionale, naționale și transfrontaliere, deopotrivă persoane fizice sau juridice.

Viziunea pe termen lung propusă prin Strategia de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Piatra Neamț este următoarea:

Piatra Neamț – un oraș european inteligent, atractiv și conectat la toate nivelurile teritoriale, angajat pe calea unei dezvoltări integrate în domeniul social, educațional, economic și al patrimoniului turistic și cultural, care să îl transforme într-un oraș prietenos cu mediul, în care este plăcut să locuiești, să faci afaceri și turism.

Pentru elaborarea viziunii de dezvoltare s-a avut în vedere proiecția dezvoltării viitoare a localității prin prisma așteptărilor tuturor categoriilor de factori beneficiari și/sau cu impact direct asupra direcției și intensității de dezvoltare a ansamblului resurselor umane și facilităților operaționale prin care se consolidează potențialul de creștere a calității vieții în municipiul Piatra Neamț.

Concomitent cu relevanța viziunii definite, un aspect deosebit de important a fost reprezentat de consistența și caracterul multidimensional, integrator al acesteia. Astfel, calitatea vieții este un indicator complex, care exprimă percepția individului despre existența sa în contextul culturii și a sistemului de valori în care trăiește.

În formularea viziunii și obiectivului general privind ținta localității pe termen lung, s-a asigurat respectarea unor **principii** general valabile, care reprezintă cheia de control în implementarea și monitorizarea strategiei pe termen scurt, mediu și lung deopotrivă:

- ▶ Corelația directă între strategiile generale naționale și regionale, strategiile specifice, măsurile și proiectele prioritare identificate în funcție de nevoile comunității;
- ▶ Asigurarea nivelului participativ al tuturor factorilor locali prin mecanisme de consultare publică. Populația, agenții economici, implicați activ în parteneriate destinate dezvoltării durabile, vor constitui vocea orașului, care se va face auzită prin participare civică susținută, prin implicare activă în viața orașului, în beneficiul tuturor;
- ▶ Eficiența utilizării resurselor umane și financiare de care dispune comunitatea – proprii sau atrase - prin integrarea lor.

Ca urmare, viziunea propusă reprezintă un deziderat ambițios, prin care se armonizează întregul spectru de cerințe și condiții prin care să se mobilizeze aspirațiile și resursele municipiului spre o dezvoltare integrată durabilă, inteligentă, competitivă.

9.5. Obiectivele strategice ale Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Piatra Neamț 2021-2027

9.5.1. Contextul definirii obiectivelor strategice

Finanțările europene pentru dezvoltare, se vor concentra pe proiecte inovative, prietenoase cu mediul în viitorul cadru financiar al Uniunii Europene 2021 - 2027. România dispune în prezent de două strategii naționale care menționează cinci domenii de bază dar, pe lângă acestea, fiecare dintre cele 8 regiuni de dezvoltare are propria sa strategie cu o listă proprie de domenii identificate. Toate acestea trebuie analizate și îmbinate pentru a obține niște direcții coerente de dezvoltare integrată.

Și Municipiul Piatra Neamț are în vedere dezvoltarea de documente strategice pentru a stabili priorități cu scopul de a crea un avantaj în dezvoltarea pe termen lung. Strategiile elaborate la nivel local au o importanță deosebită în ceea ce privește utilizarea fondurilor europene pentru exercițiul financiar 2021- 2027, care să ducă la îndeplinirea viziunii stabilite pentru această perioadă în ceea ce privește dezvoltarea municipiului.

În conformitate cu prevederile aprobate prin Memorandum-ul pe tema: *Programele operaționale/naționale și arhitectura instituțională de gestionare a fondurilor europene aferente Politicii de Coeziune 2021-2027*, este absolut necesară elaborarea unor documente strategice care să asigure continuarea dezvoltării urbane durabile a Municipiului Piatra Neamț și creșterea calității vieții cetățenilor săi, prin stabilirea unor planuri de acțiune coerente, în toate domeniile importante, precum și prin identificarea tuturor surselor de finanțare care să asigure implementarea cu succes a măsurilor și proiectelor propuse.

Astfel, este evidentă necesitatea implementării proiectului „*Dezvoltarea capacității de planificare strategică și implementare a unui sistem informatic integrat în Municipiul Piatra Neamț*”, respectiv elaborarea *Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Piatra Neamț pentru perioada 2021 – 2027*.

Obiectivul general al proiectului este reprezentat de consolidarea capacității administrative a Municipiului Piatra Neamț prin dezvoltarea capacității de planificare strategică și prin simplificarea procedurilor administrative, corelată cu introducerea unui sistem informatic de servicii electronice integrat cu o platformă de management informațional geografic – GIS, fapt ce va determina creșterea calității actului administrativ pe termen lung. Prin implementarea proiectului vor fi asigurate elementele definitorii pentru fundamentarea deciziilor și asigurarea unei planificări strategice integrate și coerente, respectiv *Strategia de Dezvoltare Durabilă*.

Astfel, prin implementarea proiectului vor fi stabilite misiunea, viziunea și planul de acțiune pe termen mediu și lung, prin elaborarea documentelor de planificare strategică fundamentale.

Proiectul va conduce la îmbunătățirea proceselor interne la nivelul Municipiului Piatra Neamț, furnizând instrumentele necesare pentru priorizarea investițiilor, încadrarea acestora în timp funcție de condiționalitățile locale, regionale, naționale și europene, pentru evaluarea riscurilor și pentru monitorizarea implementării planurilor de acțiune stabilite.

Implementarea Strategiei de dezvoltare durabilă 2021-2027 (SDD) va determina creșterea nivelului de predictibilitate a acțiunilor, managementul eficient al politicilor publice, crearea conexiunii dintre planificarea politicilor publice și elaborarea bugetelor locale multianuale, creșterea coerenței și eficienței în cheltuirea fondurilor publice.

Necesitatea unei SDD pentru perioada 2021-2027 rezida în: existența unui document programatic pentru perioada anterioară, care necesită o actualizare, o prelungire a planificării pe termen mediu și lung și stabilirea unor noi obiective, adaptate la noul context socio-economic, cât și la noile scheme și instrumente de finanțare; exercitiul financiar european următor reprezintă o provocare și, totodată,

o oportunitate pentru administrațiile publice locale pentru realizarea proiectelor de investiții necesare dezvoltării comunității; abordarea participativă, dezvoltarea de jos în sus care să implice un număr cât mai mare de actori care acționează direct, la fața locului, precum și schitarea unui număr de scenarii în baza viziunilor exprimate de aceștia este singura opțiune care poate asigura legitimitatea demersului de planificare strategică și poate asigura durabilitatea acțiunilor publice; planificarea strategică la nivel local este necesară deoarece creează coerența actului de guvernare locală și mărește transparența cheltuirii banului public.

Strategia de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Piatra Neamț 2021-2027 integrează obiectivele și prioritățile strategice care alcătuiesc o politică economică drept sprijin pentru societate, în scopul de a spori bunăstarea cetățenilor săi, prin creșterea competitivității și productivității, promovarea cunoașterii și a inovării, crearea locurilor de muncă de calitate, creșterea mobilității cetățenilor, consolidarea coeziunii sociale, a echilibrului teritorial și a unei economii competitive.

Viziunea de dezvoltare, obiectivele strategice și obiectivele specifice corespunzătoare stabilesc și dezvoltă un set de măsuri în care sunt integrate, în termeni operaționali, acțiunile programelor de cheltuieli ale guvernărilor locale.

9.5.2. Obiective strategice

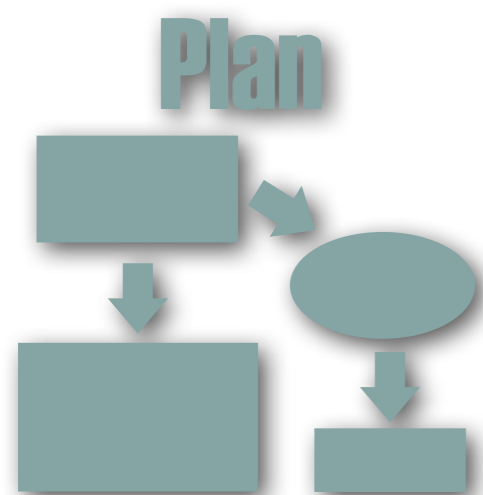
SDD 2021-2027 urmărește creșterea bunăstării și calității vieții cetățenilor prin promovarea cunoașterii și a inovării, crearea locurilor de muncă de calitate, creșterea mobilității cetățenilor, consolidarea coeziunii sociale, a echilibrului teritorial și a unei economii durabile și competitive, susținută de administrația locală.

Obiectivul general al Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Piatra Neamț 2021-2027 este următorul:

Dezvoltarea integrată în domeniul social, educațional, economic și al patrimoniului turistic și cultural a Municipiului Piatra Neamț care să ducă pe termen lung la creșterea calității vieții locuitorilor orașului, la creșterea competitivității mediului de afaceri local și a performanțelor în administrație, în condițiile asigurării protecției mediului.

În vederea realizării dezideratelor misiunii strategice a Municipiului Piatra Neamț, se propun următoarele **obiective strategice**:

- OS 1** *Asigurarea unei dezvoltări durabile și integrate prin regenerare urbană, promovarea eficienței energetice și modernizarea infrastructurii de utilități*
- OS 2** *Creșterea conectivității la toate nivelurile și promovarea mobilității urbane durabile*
- OS 3** *Piatra Neamț – oraș inovator și inteligent*
- OS 4** *Promovarea unei dezvoltări sustenabile în domeniul educației, sănătății, protecției și incluziunii sociale*
- OS 5** *Dezvoltarea economică sustenabilă a municipiului și promovarea dezvoltării patrimoniului turistic, cultural și de petrecere a timpului liber*
- OS 6** *Creșterea capacității administrative, precum și a calității și transparenței procesului decizional*

Implementarea **Strategiei de Dezvoltare Durabilă 2021-2027** va determina creșterea nivelului de predictibilitate a acțiunilor, managementul eficient al politicilor publice, crearea conexiunii dintre planificarea politicilor publice și elaborarea bugetelor locale multianuale, creșterea coerenței și eficienței în cheltuirea fondurilor publice. Este imperios necesar ca Strategia să fie elaborată în contextul noilor abordări ale Uniunii Europene privind modul de gestionare a instrumentelor structurale în cadrul regiunilor dezvoltate și mai puțin dezvoltate la nivel comunitar, și să fie în strânsă corelare cu politicile, planurile și proiectele derulate sau în curs de implementare, cuprinse în **Strategia de dezvoltare anterioară**.

Viziunea, gândirea și implementarea noii strategii este fie complementară celei din 2016, completează programele gândite anterior, corelează viziunile și conceptele implementate și asigură bazele tehnologice pentru provocările viitoare.

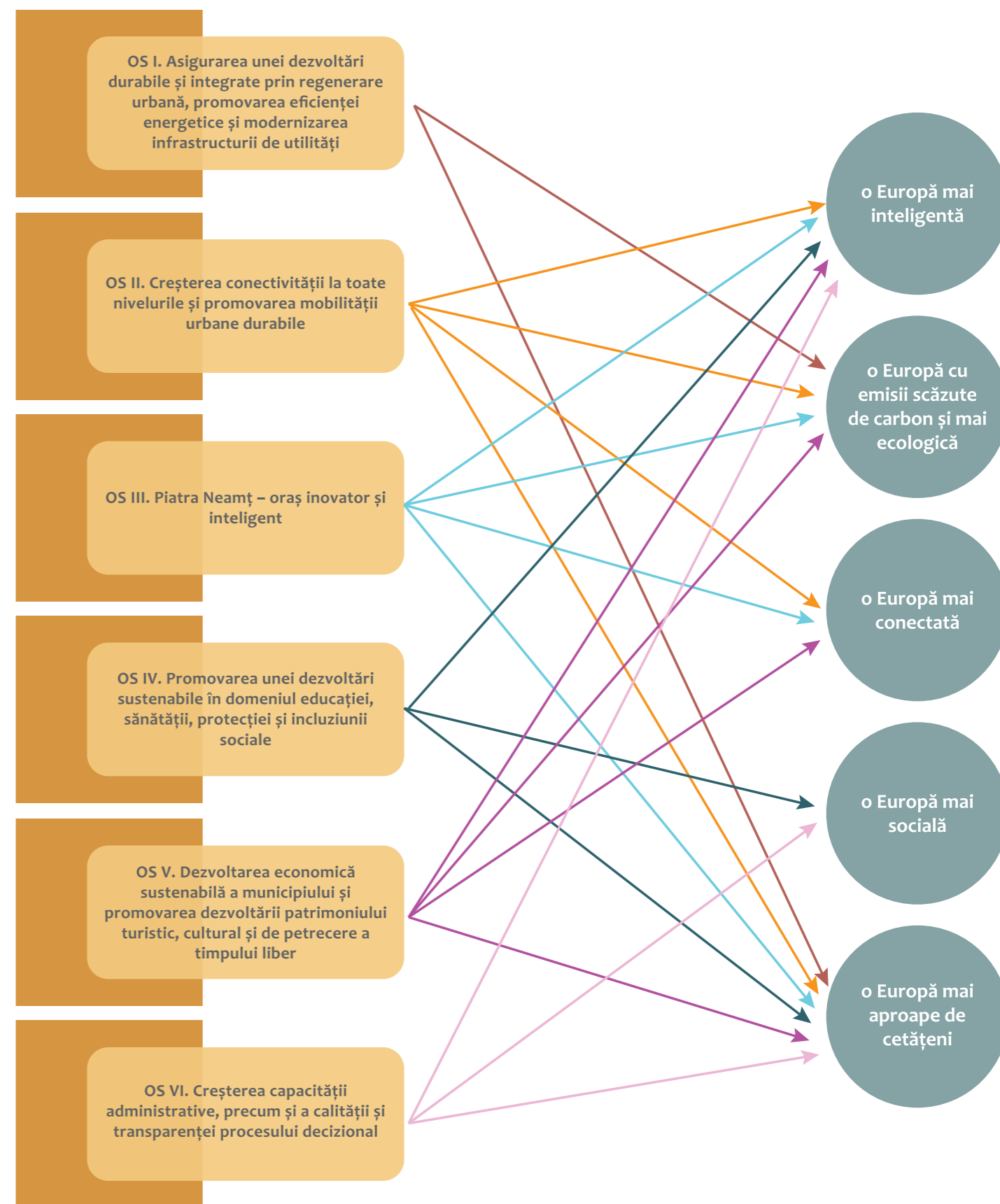
Pentru a asigura corelarea externă cu alte documente de planificare-programare, în definirea celor **6 obiective strategice** de dezvoltare durabilă a Municipiului Piatra Neamț, au fost analizate și strategiile existente la nivel național, regional și județean aflate în curs de elaborare sau finalizate. Astfel obiectivele de dezvoltare răspund următoarelor **documente de planificare-programare**:

- **Acordul de parteneriat pentru România aferent perioadei de programare 2021-2027**
- **Strategii naționale:**
  - *Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030*
  - *Strategia de Dezvoltare Teritorială a României - România Policentrică 2035*
  - *Planul Național de Relansare și Reziliență (PNRR)*
  - *Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României. Orizonturi 2013-2020-2030*
  - *Strategia energetică a României 2019-2030, cu perspectiva anului 2050*
  - *Planul Național Integrat în Domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice (PNIESC) 2021-2030;*
  - *România Educată – Viziune și Strategie 2018-2030;*
  - *Planul de Amenajare a Teritoriului Național Secțiunea VIII - Zone cu resurse turistice;*

- *Strategia Națională de Dezvoltare a Ecoturismului 2019-2029*
- *Master Planul General de Transport al României*
- *Strategia Națională privind Imigrația pentru perioada 2019 – 2022*
- **Strategii și planuri de dezvoltare la nivel regional și județean:**
  - *Planul de Dezvoltare Regională Nord-Est (PDR) 2021-2027*
  - *Planul de Amenajare a Teritoriului Județean Bacău (PATJ)*
  - *Planul Regional de Acțiune pentru Învățământ (PRAI) 2016 – 2025 pentru Regiunea de Dezvoltare Nord – Est.*

De asemenea, Obiectivele strategice, prin care se urmărește realizarea viziunii generale la orizontului anului 2027 și îndeplinirea misiunii asumate, au fost formulate în concordanță cu cele **5 obiective politice ale Politicii de coeziune a Uniunii Europene și cu cele 17 obiective strategice ale Agendei 2030**, cu scopul de a contribui inclusiv la realizarea Țintelor 2030 asumate în **Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030**.

Corespondența între obiectivele strategice și obiectivele de politică 2021-2027 ale Uniunii Europene

Correspondența între **obiectivele strategice** ale **Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Piatra Neamț 2021-2027** și **politicile și obiectivele stabilite la nivel european și național** este evidențiată în diagrama de mai sus, respectiv în tabelul următor.

Correspondența cu obiectivele Agendei 2030

Obiectiv Agenda 2030	Obiectiv strategic SDD
1. Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context	OS4 – Promovarea unei dezvoltări sustenabile în domeniul educației, sănătății, protecției și incluziunii sociale OS5 – Dezvoltarea economică sustenabilă a municipiului și promovarea dezvoltării patrimoniului turistic, cultural și de petrecere a timpului liber
2. Eradicarea foamei, asigurarea securității alimentare, îmbunătățirea nutriției și promovarea unei agriculturi sustenabile	OS4 – Promovarea unei dezvoltări sustenabile în domeniul educației, sănătății, protecției și incluziunii sociale OS5 – Dezvoltarea economică sustenabilă a municipiului și promovarea dezvoltării patrimoniului turistic, cultural și de petrecere a timpului liber
3. Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor, la orice vârstă	OS4 – Promovarea unei dezvoltări sustenabile în domeniul educației, sănătății, protecției și incluziunii sociale OS5 – Dezvoltarea economică sustenabilă a municipiului și promovarea dezvoltării patrimoniului turistic, cultural și de petrecere a timpului liber
4. Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți	OS3 – Piatra Neamț – oraș inovator și inteligent OS4 – Promovarea unei dezvoltări sustenabile în domeniul educației, sănătății, protecției și incluziunii sociale
5. Realizarea egalității de gen și întărirea rolului femeilor și al fetelor în societate	OS3 – Piatra Neamț – oraș inovator și inteligent OS4. Piatra Neamț – Oraș incluziv, cu oameni educați, sănătoși și implicați OS5 – Dezvoltarea economică sustenabilă a municipiului și promovarea dezvoltării patrimoniului turistic, cultural și de petrecere a timpului liber
6. Asigurarea disponibilității și gestionării durabile a apei și sanitației pentru toți	OS1 – Asigurarea unei dezvoltări durabile și integrate prin regenerare urbană, promovarea eficienței energetice și modernizarea infrastructurii de utilități OS4 – Promovarea unei dezvoltări sustenabile în domeniul educației, sănătății, protecției și incluziunii sociale
7. Asigurarea accesului tuturor la energie la prețuri accesibile, într-un mod sigur, durabil și modern	OS1 – Asigurarea unei dezvoltări durabile și integrate prin regenerare urbană, promovarea eficienței energetice și modernizarea infrastructurii de utilități OS3 – Piatra Neamț – oraș inovator și inteligent

Obiectiv Agenda 2030	Obiectiv strategic SDD
8. Promovarea unei creșteri economice susținute, deschisă tuturor și durabilă, a ocupării depline și productive a forței de muncă și asigurarea de locuri de muncă decente pentru toți	OS3 – Piatra Neamț – oraș inovator și inteligent OS4 – Promovarea unei dezvoltări sustenabile în domeniul educației, sănătății, protecției și incluziunii sociale OS5 – Dezvoltarea economică sustenabilă a municipiului și promovarea dezvoltării patrimoniului turistic, cultural și de petrecere a timpului liber
9. Construirea unei infrastructuri reziliente, promovarea industrializării durabile și încurajarea inovației	OS1 – Asigurarea unei dezvoltări durabile și integrate prin regenerare urbană, promovarea eficienței energetice și modernizarea infrastructurii de utilități OS2 – Creșterea conectivității la toate nivelurile și promovarea mobilității urbane durabile OS3 – Piatra Neamț – oraș inovator și inteligent OS4 – Promovarea unei dezvoltări sustenabile în domeniul educației, sănătății, protecției și incluziunii sociale OS5 – Dezvoltarea economică sustenabilă a municipiului și promovarea dezvoltării patrimoniului turistic, cultural și de petrecere a timpului liber
10. Reducerea inegalităților în interiorul țării și între țări	OS3 – Piatra Neamț – oraș inovator și inteligent OS4 – Promovarea unei dezvoltări sustenabile în domeniul educației, sănătății, protecției și incluziunii sociale
11. Dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile	OS1 – Asigurarea unei dezvoltări durabile și integrate prin regenerare urbană, promovarea eficienței energetice și modernizarea infrastructurii de utilități OS2 – Creșterea conectivității la toate nivelurile și promovarea mobilității urbane durabile OS3 – Piatra Neamț – oraș inovator și inteligent OS4 – Promovarea unei dezvoltări sustenabile în domeniul educației, sănătății, protecției și incluziunii sociale OS5 – Dezvoltarea economică sustenabilă a municipiului și promovarea dezvoltării patrimoniului turistic, cultural și de petrecere a timpului liber OS6 – Creșterea capacității administrative, precum și a calității și transparenței procesului decizional
12. Asigurarea unor modele de consum și producție durabile	OS3 – Piatra Neamț – oraș inovator și inteligent OS4 – Promovarea unei dezvoltări sustenabile în domeniul educației, sănătății, protecției și incluziunii sociale

Obiectiv Agenda 2030	Obiectiv strategic SDD
13. Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor	OS1 – Asigurarea unei dezvoltări durabile și integrate prin regenerare urbană, promovarea eficienței energetice și modernizarea infrastructurii de utilități OS5 – Dezvoltarea economică sustenabilă a municipiului și promovarea dezvoltării patrimoniului turistic, cultural și de petrecere a timpului liber
14. Conservarea și utilizarea durabilă a oceanelor, mărilor și a resurselor marine pentru o dezvoltare durabilă	OS3 – Piatra Neamț – oraș inovator și inteligent
15. Protejarea, restaurarea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, stoparea și repararea degradării solului și stoparea pierderilor de biodiversitate	OS5 – Dezvoltarea economică sustenabilă a municipiului și promovarea dezvoltării patrimoniului turistic, cultural și de petrecere a timpului liber
16. Promovarea unor societăți pașnice și incluzive pentru o dezvoltare durabilă, a accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile	OS3 – Piatra Neamț – oraș inovator și inteligent OS4 – Promovarea unei dezvoltări sustenabile în domeniul educației, sănătății, protecției și incluziunii sociale OS5 – Dezvoltarea economică sustenabilă a municipiului și promovarea dezvoltării patrimoniului turistic, cultural și de petrecere a timpului liber OS6 – Creșterea capacității administrative, precum și a calității și transparenței procesului decizional
17. Consolidarea mijloacelor de implementare și revitalizarea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă	OS3 – Piatra Neamț – oraș inovator și inteligent OS4 – Promovarea unei dezvoltări sustenabile în domeniul educației, sănătății, protecției și incluziunii sociale OS5 – Dezvoltarea economică sustenabilă a municipiului și promovarea dezvoltării patrimoniului turistic, cultural și de petrecere a timpului liber OS6 – Creșterea capacității administrative, precum și a calității și transparenței procesului decizional

De asemenea, în stabilirea obiectivelor strategice ale **Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Piatra Neamț 2021-2027** a fost avută în vedere corelarea acestora cu obiectivele strategice la nivel regional, incluse în **Planului de Dezvoltare Regională Nord-Est 2021-2027**.

Astfel, **corespondența dintre prioritățile și obiectivele la nivel regional cu obiectivele strategice ale Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Piatra Neamț 2021-2027** este prezentată în tabelul următor:

Priorități la nivel regional	Obiective strategice la nivel regional	Obiective strategice SDD
Prioritatea 1: Dezvoltarea unei economii competitive	OS 1.1: Stimularea capacităților de inovare-cercetare și promovarea adoptării tehnologiilor avansate	OS3 – Piatra Neamț – oraș inovator și inteligent OS5 – Dezvoltarea economică sustenabilă a municipiului și promovarea dezvoltării patrimoniului turistic, cultural și de petrecere a timpului liber
	OS 1.2: Sprijinirea înființării de noi firme competitive și sustenabile, în domenii de interes local și regional	OS3 – Piatra Neamț – oraș inovator și inteligent OS5 – Dezvoltarea economică sustenabilă a municipiului și promovarea dezvoltării patrimoniului turistic, cultural și de petrecere a timpului liber
	OS 1.3: Îmbunătățirea competitivității firmelor prin creșterea productivității în domenii cu valoare adăugată	OS3 – Piatra Neamț – oraș inovator și inteligent OS5 – Dezvoltarea economică sustenabilă a municipiului și promovarea dezvoltării patrimoniului turistic, cultural și de petrecere a timpului liber
	OS 1.4: Îmbunătățirea competitivității prin creșterea accesului la serviciile tehnologiei informației și comunicațiilor	OS3 – Piatra Neamț – oraș inovator și inteligent
	OS 1.5: Creșterea competitivității și sustenabilității industriilor culturale și creative	OS5 – Dezvoltarea economică sustenabilă a municipiului și promovarea dezvoltării patrimoniului turistic, cultural și de petrecere a timpului liber
	OS 1.6: Creșterea competitivității economice în mediul rural	N/A
	OS 1.7: Sprijinirea valorificării potențialului turistic existent	OS5 – Dezvoltarea economică sustenabilă a municipiului și promovarea dezvoltării patrimoniului turistic, cultural și de petrecere a timpului liber
Prioritatea 2: Dezvoltarea capitalului uman	OS 2.1: Creșterea ocupării în rândul grupurilor vulnerabile și a tinerilor	OS4 – Promovarea unei dezvoltări sustenabile în domeniul educației, sănătății, protecției și incluziunii sociale
	OS 2.2: Îmbunătățirea accesului și participării la educație și formare de calitate	OS4 – Promovarea unei dezvoltări sustenabile în domeniul educației, sănătății, protecției și incluziunii sociale
	OS 2.3: Creșterea accesului la un act și sistem medical de calitate, eficient și modern	OS4 – Promovarea unei dezvoltări sustenabile în domeniul educației, sănătății, protecției și incluziunii sociale

Priorități la nivel regional	Obiective strategice la nivel regional	Obiective strategice SDD
Prioritatea 2: Dezvoltarea capitalului uman	OS 2.4: Combaterea sărăciei și promovarea incluziunii sociale prin regenerarea zonelor rurale și urbane aflate în declin	OS4 – Promovarea unei dezvoltări sustenabile în domeniul educației, sănătății, protecției și incluziunii sociale
Prioritatea 3: Protejarea mediului și optimizarea utilizării resurselor	OS 3.1: Sprijinirea și promovarea eficienței energetice	OS1 – Asigurarea unei dezvoltări durabile și integrate prin regenerare urbană, promovarea eficienței energetice și modernizarea infrastructurii de utilități
	OS 3.2: Promovarea managementului durabil al apei	OS1 – Asigurarea unei dezvoltări durabile și integrate prin regenerare urbană, promovarea eficienței energetice și modernizarea infrastructurii de utilități
	OS 3.3: Promovarea tranziției către energia circulară	OS1 – Asigurarea unei dezvoltări durabile și integrate prin regenerare urbană, promovarea eficienței energetice și modernizarea infrastructurii de utilități
	OS 3.4: Promovarea adaptării la schimbările climatice și prevenirea riscurilor	OS1 – Asigurarea unei dezvoltări durabile și integrate prin regenerare urbană, promovarea eficienței energetice și modernizarea infrastructurii de utilități
	OS 3.5: Îmbunătățirea protecției și conservării biodiversității și reducerea poluării	OS1 – Asigurarea unei dezvoltări durabile și integrate prin regenerare urbană, promovarea eficienței energetice și modernizarea infrastructurii de utilități
Prioritatea 4: Dezvoltarea unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente și durabile	OS 4.1: Creșterea accesibilității, conectivității și siguranței prin realizarea de investiții în infrastructura de transport	OS2 – Creșterea conectivității la toate nivelurile și promovarea mobilității urbane durabile
	OS 4.2: Îmbunătățirea accesului la infrastructura de comunicații de mare viteză	OS2 – Creșterea conectivității la toate nivelurile și promovarea mobilității urbane durabile
	OS 4.3: Reducerea emisiilor de carbon prin realizarea și implementarea planurilor de mobilitate urbană	OS2 – Creșterea conectivității la toate nivelurile și promovarea mobilității urbane durabile
	OS 4.4: Asigurarea condițiilor de dezvoltare în mediul urban, prin realizarea de investiții în infrastructura locală	OS2 – Creșterea conectivității la toate nivelurile și promovarea mobilității urbane durabile
	OS 4.5: Asigurarea condițiilor de dezvoltare în mediul rural, prin realizarea de investiții în infrastructura rurală	N/A

9.5.3. Domenii de intervenție și acțiuni specifice

În cadrul obiectivelor strategice au fost identificate domenii de intervenție, iar pentru fiecare dintre acestea au fost stabilite acțiuni specifice, care să permită gruparea proiectelor într-un mod logic și coerent, în vederea asigurării unei mai ușoare corelări cu sursele de finanțare identificate și a facilitării identificării proiectelor complementare.

Domeniile de intervenție (DI) corespunzătoare obiectivelor strategice (OS) ale *Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Piatra Neamț 2021-2027* sunt următoarele:

Obiective specifice	Direcții de intervenție	Măsurile și acțiuni
OS1 – Asigurarea unei dezvoltări durabile și integrate prin regenerare urbană, promovarea eficienței energetice și modernizarea infrastructurii de utilități	DI 1.1 – Creșterea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră prin utilizarea surselor regenerabile	Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor cu gaz de seră
	DI 1.2 – Extinderea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii de utilități	Managementul durabil al apei
		Extinderea și modernizarea sistemului de iluminat public
	DI 1.3 – Reducerea poluării la nivelul municipiului prin protejarea naturii, biodiversității și a infrastructurii verzi	Managementul infrastructurii de colectare, procesare și depozitare a deșeurilor
OS2 – Creșterea conectivității la toate nivelurile și promovarea mobilității urbane durabile	DI 2.1 – Creșterea conectivității la toate nivelurile și promovarea mobilității urbane durabile	Promovarea investițiilor în infrastructura verde din zona urbană
		Monitorizarea poluării și promovarea reducerii acesteia
OS3 – Piatra Neamț – oraș inovator și inteligent	DI 3.1 – Piatra Neamț – oraș inovator și inteligent	Creșterea conectivității la nivel județean, regional și național
		Promovarea mobilității urbane durabile
OS4 – Promovarea unei dezvoltări sustenabile în domeniul educației, sănătății, protecției și incluziunii sociale	DI 4.1 – Îmbunătățirea calității și eficienței sistemului educațional, inclusiv formarea profesională continuă	Reabilitarea, modernizarea și dotarea unităților de învățământ, la toate nivelurile
		Îmbunătățirea calității și eficienței sistemului educațional
	DI 4.2 – Creșterea calității și accesibilității serviciilor medicale	Creșterea calității și accesibilității serviciului medical
	DI 4.3 – Promovarea integrării și incluziunii sociale, inclusiv prin modernizarea și extinderea infrastructurii specifice și creșterea accesibilității la aceasta	Promovarea integrării și incluziunii sociale în toate aspectele vieții economice și sociale
		Creșterea accesibilității la serviciile de asistență socială
		Extinderea și modernizarea infrastructurii pentru serviciile de asistență socială

Obiective specifice	Direcții de intervenție	Măsuri și acțiuni
OS5 - Dezvoltarea economică sustenabilă a municipiului și promovarea dezvoltării patrimoniului turistic, cultural și de petrecere a timpului liber	DI 5.1 – Sprijinirea mediului de afaceri și promovarea integrării la nivel național și european, inclusiv prin creșterea competitivității și dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă	Sprijin pentru dezvoltarea mediului de afaceri local Impulsionarea și promovarea competitivității mediului de afaceri prin fructificarea avantajelor digitalizării și cercetării
	DI 5.2 – Dezvoltarea și conservarea patrimoniului turistic, cultural și de petrecere a timpului liber	Dezvoltarea, conservarea și promovarea patrimoniului turistic și cultural Extinderea și modernizarea infrastructurii sportive și de agrement
OS6 - Creșterea capacității administrative, precum și a calității și transparenței procesului decizional	DI 6.1 – Creșterea capacității administrative, precum și a calității și transparenței procesului decizional	Creșterea calității și transparenței actului decizional
		Consolidarea capacității administrative prin investiții în sisteme informatice integrate și în pregătirea unor resurse umane competente

9.6. Portofoliul de proiecte

9.6.1. Analiza de impact privind măsurile întreprinse în perioada de referință a Strategiei de Dezvoltare anterioară

Banca Mondială a realizat, în anul 2020, o bază de date ce include portofoliul de proiecte al tuturor municipiilor și orașelor din România. Aceste liste de proiecte au fost preluate din *Strategiile Integrate de Dezvoltare Urbană (SIDU)* disponibile ale municipiilor și orașelor din România.

Proiectele preluate au fost încadrate pe cele 6 obiective relevante ale *Politicii Urbane a României*:

- I. Orașe mai inteligente
- II. Orașe mai ecologice, fără emisii de carbon
- III. Orașe mai conectate
- IV. Orașe mai sociale
- V. Orașe mai aproape de cetățeni
- VI. Capacitate Administrativă

POLITICA URBANĂ¹ reprezintă viziunea de dezvoltare urbană durabilă, inclusiv și rezilientă a României. Ea

va stabili o agendă comună a autorităților publice de la nivel central și local pentru îmbunătățirea cadrului de dezvoltare urbană, prin furnizarea unui set de măsuri coerente și prin coordonarea și corelarea domeniilor sectoriale și a diferiților actori.

Politica Urbană este elaborată în cadrul unui proiect de asistență tehnică derulat de *Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației* și *Banca Mondială* în perioada septembrie 2019 – martie 2022.

Proiectul “*Elaborarea politicii urbane ca instrument de consolidare a capacității administrative și de planificare strategică a zonelor urbane din România*” este cofinanțat din *Fondul Social European (FSE)*, prin *Programul Operațional Capacitate Administrativă (POCA) 2014 – 2020* (cod SMIS 129720, cod SIPOCA 711).

Obiectivul proiectului constă în elaborarea *Politicii Urbane* ca instrument de consolidare a capacității administrative și de planificare strategică a orașelor din România, prin:

- *fundamentarea cadrului normativ, investițional și financiar;*
- *schimbarea mentalității în ceea ce privește procesul de dezvoltare urbană.*

Politica Urbană va cuprinde un set de principii directe de planificare, dezvoltare, management și susținere a zonelor urbane de toate dimensiunile, ce va rezulta în urma unui proces colaborativ și de stabilire a responsabilităților între toate nivelurile de guvernare, bazat pe implicarea tuturor actorilor urbani relevanți, inclusiv societatea civilă și sectorul privat.

Politica Urbană va respecta principiul autonomiei locale și subsidiarității. Ea nu are rolul de a înlocui politicile urbane și strategiile locale, ci de a le fundamenta.

O politică urbană națională pentru toate categoriile de zone urbane este **fundamentală** în implementarea obiectivelor de dezvoltare ale *Noii Agende Urbane* aprobate în cadrul *Conferinței Habitat III a Organizației Națiunilor Unite*, în 2016, respectiv în implementarea acțiunilor *Agendei Urbane* pentru UE.

Politica Urbană va fi elaborată în conformitate cu prevederile *Noii Carte de la Leipzig*, document ce va fi aprobat în cadrul Președinției Germaniei la Consiliul UE, semestrul II 2020. Ea va asigura un cadru unic de planificare care va fundamenta programele de finanțare cu fonduri europene și naționale, pregătind astfel următorul exercițiu de finanțare 2021-2027.

În final, *Politica Urbană* va fi adoptată prin *Hotărâre de Guvern*.

În acest context, în anul 2018, *Banca Mondială* în parteneriat cu *Federația Zonelor Metropolitane și Aglomerărilor Urbane din România (FZMAUR)* și cu sprijinul autorităților publice subnaționale a identificat o serie de proiecte de dezvoltare urbană și cu impact metropolitan pentru București și cele 40 de reședințe de județ din România.

Pentru proiectele care nu au avut alocat un anumit buget în strategie, acesta a fost estimat. Estimarea bugetelor pe proiecte s-a făcut în principal în

conformitate cu proiectele deja contractate, semnate și finanțate pe diferite programe operaționale. În principal, proiectele sunt aferente perioadei de programare 2014-2023, dar din păcate au existat situații când unele strategii nu fost actualizate.

În anul 2019, cetățenii au fost invitați să prioritizeze aceste proiecte, în funcție de importanța pentru comunitatea locală, în cadrul celei mai mari campanii de consultare publică din țară pe tema dezvoltării urbane, respectiv metropolitane. În urma acestui exercițiu de selectare, consultare și prioritizare, a fost dezvoltată prima viziune de dezvoltare metropolitană a României, mai exact au fost agreeate în comun, de către autoritățile publice și cetățenii din întreaga țară, aproximativ 10 proiecte de dezvoltare urbană, cu impact metropolitan și importante din punct de vedere strategic, pentru București și cele 40 de reședințe de județ din România.

Elaborarea Portofoliului de proiecte corespunzător Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Piatra Neamț pentru perioada 2021-2027 a fost demarată prin analiza stadiului de implementare și al actualității, respectiv necesității proiectelor din documentul strategic aferent perioadei anterioare.

Ca urmare a acestei analize, au fost evidențiate proiectele din tabelul de mai jos, aflate în diferite stadii de implementare, proiecte aferente perioadei de finanțare 2014-2020.

Așa cum se observă din tabel, pentru finanțarea proiectelor respective au fost accesate fonduri nerambursabile din următoarele programe/axe de finanțare:

- > POR, AP3, PI 3.1C – *Iluminat public*: 2 proiecte
- > POR, AP4, PI4e – *Reducerea emisiilor de carbon*: 7 proiecte
- > POR, AP4, PI4.2 – *Terenuri degradate*: 3 proiecte
- > POR, AP4, PI4.3 – *Îmbunătățire comunități marginalizate*: 1 proiect
- > POR, AP4, PI4.4, OS 4.4 *Infrastructură învățământ preșcolar și antepreșcolar*: 4 proiecte
- > POR, AP4, PI 4.4, OS 4.5 *Infrastructura învățământ liceal tehnic*: 1 proiect
- > POR 2014-2020, AP 6, PI 6.1, *apelul de proiecte nr. 2*: 1 proiect
- > POCA AP2, OS 2.1, *apelul POCA/661/2/1-CP13/2019*: 1 proiect
- > AFM: 2 proiecte
- > MDRAP – PNDL: 2 proiecte
- > POAT: 1 proiect

Valoarea totală a proiectelor este: 401.204.555,69 lei (TVA inclus), reprezentând aproximativ: 80.000.000 euro.

¹ Sursa <https://citadini.ro/>

Tabel 9.1. Proiecte aflate în implementare

Nr. crt.	Titlu proiect	Cod SMIS/ Contract finanțare nr.	Durata contractului de finanțare	Valoare (lei) TVA inclus	POR AP/PI AFM CE
1	Extinderea și modernizarea sistemului de iluminat public în municipiul Piatra Neamț: Strada Cetatea Neamtului, Strada 1 Decembrie 1918, Strada Mihai Viteazu, Piața Stefan cel Mare, Bulevardul Republicii, Strada Mihaiw Eminescu, Strada Orhei, zona Valeni	124828 4701/ 29.08.2019	30/04/2021 - conform contract finanțare 31.05.2022 - conform AA la contractul de finanțare	5.184.548,22	AP3, PI 3.1C Iluminat public
2	Extinderea și modernizarea sistemului de iluminat public în municipiul Piatra Neamț: Bulevardul Decebal, Piața Mihail Kogalniceanu, Bulevardul Traian, Strada Fermelor, zona Pietricica	124829 4680/ 19.08.2019	30/04/2021 -conform contract finanțare 30.06.2022 - conform AA la contractul de finanțare	4.905.441,72	
3	Modernizarea sistemului de iluminat public în Municipiul Piatra Neamț, Etapa II: Strada Dărmănești – Strada Obor – Strada Petru Rareș – Bulevardul Dacia – Strada Ștefan cel Mare – Strada Eroilor – Piața 22 Decembrie – Strada Calistrat Hogaș – Strada Alexandru cel Bun – Strada Mihail Sadoveanu –Strada Liliacului – Strada Ozanei – Strada Dimitrie Leonida – Bulevardul 9 Mai – Aleea Tineretului – Strada Bistriței – Strada Petru Movilă	348/i/ges/ 02.08.2021		1.193.332	AFM
4	Reorganizarea coridorului principal de mobilitate urbană pe axa est-vest (Bulevardul Decebal, Piața Mihail Kogălniceanu, Bulevardul Traian)	126604 5067/ 28.01.2020	1/31/2023	26.660.435,74	AP4, PI 4e Reducerea emisiilor de carbon
5	Regenerare urbană a coridorului secundar de mobilitate pe axa est-vest - Etapa I (Bulevardul 9 Mai - Strada Dimitrie Leonida din Piatra Neamț)	126609 4721/ 29.08.2019	9/30/2022	16.343.303,54	
6	Modernizare coridor integrat de mobilitate est-vest - Strada Mihai Viteazu	126606 5054/ 28.01.2020	11/30/2022	14.549.926,50	
7	Modernizarea stațiilor de așteptare pentru transport public (TP)	126607 4798/ 01.10.2019	3/31/2022	22.884.266,52	

Nr. crt.	Titlu proiect	Cod SMIS/ Contract finanțare nr.	Durata contractului de finanțare	Valoare (lei) TVA inclus	POR AP/PI AFM CE
8	Implementare sistem de management inteligent al traficului în Municipiul Piatra Neamț	126608 5053/ 28.01.2020	6/30/2022	35.218.942,41	AP4, PI 4e Reducerea emisiilor de carbon
9	Reabilitare și modernizare transport ecologic	127035 5371/ 06.05.2020	31/12/2023	60.630.074,15	
10	Implementare sistem bike-sharing în Municipiul Piatra Neamț	126605 4720/ 29.08.2019	7/31/2022	12.167.886,90	
11	Creșterea calității vieții locuitorilor din cartierul Speranța prin amenajarea unei grădini publice	127871 4592/ 19.07.2019	31/01/2021 30.06.2022 - conform AA la contractul de finanțare	1.955.009,09	AP4, PI 4.2 Terenuri degradate
12	Îmbunătățirea mediului urban din municipiul Piatra Neamț prin amenajarea unui scuar în cartierul Pietricica	127870 4693/ 19.08.2019	31/01/2021 - conform contract finanțare 15.03.2022 - conform AA la contractul de finanțare	3.327.007,75	
13	Amenajare grădină publică în zona urbană marginalizată Văleni	127872 4624/ 19.07.2019	31/01/2021 - conform contract finanțare 15.03.2022 - conform AA la contractul de finanțare	2.662.912,33	
14	Reabilitarea/ modernizarea unui centru multifuncțional în zona Subdărmănești – cinematograful Cozla	128040 5342/ 30.04.2020	12/31/2022	7.917.721,01	AP4, PI 4.3 Îmbunătățire comunități marginalizate

Nr. crt.	Titlu proiect	Cod SMIS/ Contract finanțare nr.	Durata contractului de finanțare	Valoare (lei) TVA inclus	POR AP/PI AFM CE
15	Reabilitarea, modernizarea și dotarea Creșei Precista	128041 4978/ 11.12.2019	30.11.2021 - conform contract de finanțare; 31.10.2022 conform AA la contractul de finanțare	2.062.931,22	
16	Reabilitare, modernizare și dotare Creșa Mărăței	126467 4784/ 23.09.2019	30.06.2021 - conform contract de finanțare; 30.11.2021 conform AA la contractul de finanțare	3.312.114,40	AP4, PI 4.4, OS 4.4 Infrastructură învățământ preșcolar și antepreșcolar
17	Reabilitare, modernizare și dotare Grădinița cu program prelungit nr. 6	126424 5350/ 29.04.2020	31.10.2021 - conform contract de finanțare; 31.10.2022 conform AA la contractul de finanțare	2.302.945,54	
18	Reabilitarea, modernizarea și dotarea Grădiniței cu program prelungit nr.2	128042 5420/ 06.05.2020	30.06.2022	1.794.032,70	
19	Reabilitare, modernizare și dotare Colegiul Tehnic de Transporturi	127349 5226/ 24.03.2020	30.11.2022	14.005.597,62	AP4, PI 4.4, OS 4.5 Infrastructura învățământ liceal tehnic
20	Dezvoltarea capacității de planificare strategică și implementare a unui sistem informatic integrat în municipiul Piatra Neamț	136304 481/ 08.05.2020	08.05.2022 - conform contract de finanțare; 08.07.2022 conform AA la contractul de finanțare	3.854.719,12	POCA AP2, OS 2.1, apelul POCA/661/2/1 - CP13/2019
21	AFM - Stații de reincarcare VE	60/GES/ 28.10.2019	Iulie 2021 24.07.2022 conform AA la contractul de finanțare	1.168.564,57	AFM

Nr. crt.	Titlu proiect	Cod SMIS/ Contract finanțare nr.	Durata contractului de finanțare	Valoare (lei) TVA inclus	POR AP/PI AFM CE
22	Grădinița cu 12 grupe și program prelungit – cartier Speranța	Contract finanțare 1342/ 21.02.2018 AAd. 1/2121/ 19.11.2020	31.12.2021	2.562.009,61	MDRAP - PNDL
23	Școală cu 10 clase-cartier Speranța	Contract de finanțare nr. 2325/ 19.03.2018 AAd.1/2122/ 19.11.2020	31.12.2021	2.581.346,96	MDRAP - PNDL
24	Regiunea Nord-Est - Axa Rutieră Strategică 3: Neamț – Bacău - Reabilitare și modernizare axa de transport Piatra Neamț – Mărgineni – Făurei – Horia - Ion Creangă – Icușești - limită județul Bacău	SMIS 115474	Proiect în parteneriat cu Consiliul Județean Neamț (lider de proiect)	144.772.187,07	POR 2014-2020, AP 6, PI 6.1, apelul de proiecte nr. 2
25	Documentații tehnico-economice pentru implementarea proiectului „Creșterea performanțelor transportului public prin investiții de tip integrat în soluții inteligente aferente unui coridor de mobilitate din Municipiul Piatra Neamț”	SMIS 145313	Proiect în parteneriat cu Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord Est	7.187.302,00	POAT, Buget local

Întrucât proiectele se află în diverse stadii de implementare, impactul lor poate fi doar estimat în acest moment, în funcție de domeniul căruia i se adresează fiecare dintre acestea.

- Astfel, proiectele vor avea următoarele efecte pozitive:
- Creșterea calității vieții locuitorilor Municipiului Piatra Neamț
- Îmbunătățirea calității și ariei de acoperire a iluminatului public
- Îmbunătățirea parametrilor specifici mobilității urbane durabile
- Îmbunătățirea mediului urban și creșterea suprafeței de spații verzi
- Creșterea calității vieții locuitorilor din comunitățile marginalizate
- Reabilitarea, modernizarea și dotarea infrastructurii școlare, la diverse niveluri
- Dezvoltarea capacității administrative

Strategia de dezvoltare pentru perioada 2021-2027 stabilește viziunea pentru dezvoltarea durabilă a municipiului pe termen mediu și lung, amplificând impactul proiectelor corespunzătoare strategiei anterioare prin stabilirea unor obiective strategice, domenii de intervenție și măsuri adaptate la noul context socio-economic, dar și la noile schime și instrumente de finanțare.

9.6.2. Portofoliul de proiecte

Portofoliul de proiecte prevăzut pentru aplicarea **Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Piatra Neamț 2021-2027** a fost stabilit prin respectarea următoarelor **cerințe**:

- ▶ Să conducă la realizarea viziunii strategice a Municipiului Piatra Neamț în perspectiva anului 2027;
- ▶ Să utilizeze la potențial maxim facilitățile de investiții eficiente identificate prin elementele de tipul „Oportunităților” reliefate prin analiza SWOT realizată pe domenii specifice relevante;
- ▶ Să satisfacă acoperirea unei nevoi actuale reale, stringente, conform rezultatelor din categoria „Puncte slabe” evidențiate în analiza SWOT;
- ▶ Să amelioreze/elimine condițiile favorizante de manifestare viitoare a unor elemente de categoria „Amenințări” evidențiate în analiza SWOT;
- ▶ Să producă efecte durabile în timp și să permită dezvoltarea /modernizarea facilă și flexibilă, în perspectiva unor necesități suplimentare apărute ulterior și/sau cerințe noi impuse de noile condiții tehnologice evidențiate pe parcurs;

- ▶ Să vizeze un spectru cât mai larg de beneficiari direcți/indirecți ai rezultatelor obținute în urma implementării proiectului respectiv;
- ▶ Să satisfacă restricțiile impuse de respectarea criteriilor de mediu aplicabile și să contribuie la potențarea factorilor calitativi de mediu;
- ▶ Să se bazeze pe o atitudine anticipativă și comprehensivă privind evidențierea ex-ante a factorilor de risc, cu minimizarea acestora pe cât de mult posibil;
- ▶ Să conducă la completarea setului de valențe pentru creșterea prestigiului municipiului și crearea unor elemente de specificitate locală.

Prezentăm mai jos portofoliul de proiecte aferent **Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Piatra Neamț 2021-2027**, cu **repartiția proiectelor pe obiective strategice, domenii de intervenție, măsuri și acțiuni, precum și corespondența cu domeniile de analiză SWOT.**

OS 1 – Asigurarea unei dezvoltări durabile și integrate prin regenerare urbană, promovarea eficienței energetice și modernizarea infrastructurii de utilități		
DI 1.1 – Creșterea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră prin utilizarea surselor regenerabile		
Măsuri și acțiuni	Proiecte propuse	Corespondența cu domeniile de analiză SWOT
Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor cu gaz de seră	Creșterea performanței energetice a clădirilor publice în vederea îmbunătățirii eficienței energetice	Infrastructura urbană
	Investiții pentru creșterea eficienței energetice a clădirilor publice utilizate de unitățile școlare de nivel liceal din Municipiul Piatra Neamț - Colegiul Național de Informatică – Proiect în evaluare Axa 3.1, PI 3.1 B Reabilitari termice Cladiri publice	Infrastructura urbană Educație, sănătate și asistență socială
	Investiții pentru creșterea eficienței energetice a clădirilor publice din infrastructura educațională pentru învățământul tehnic și vocațional din Municipiul Piatra Neamț - Liceul de Arte Victor Brauner, Corp A – Proiect în evaluare Axa 3.1, PI 3.1 B Reabilitări termice Cladiri publice	Infrastructura urbană Educație, sănătate și asistență socială

Măsuri și acțiuni	Proiecte propuse	Corespondența cu domeniile de analiză SWOT
Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor cu gaz de seră	Reabilitare termică, unitate de învățământ Grădinița cu program prelungit nr.8	Infrastructura urbană Educație, sănătate și asistență socială
	Reabilitare termică, unitate de învățământ Grădinița cu program prelungit nr.10	Infrastructura urbană Educație, sănătate și asistență socială
	Reabilitare termică, unitate de învățământ Grădinița cu program normal nr.11-Văleni	Infrastructura urbană Educație, sănătate și asistență socială
	Reabilitare termică, unitate de învățământ Grădinița cu program normal nr.13	Infrastructura urbană Educație, sănătate și asistență socială
	Investiții pentru creșterea eficienței energetice a clădirilor publice din infrastructura educațională gimnazială din Municipiul Piatra Neamț - Școala Gimnazială Elena Cuza, corp C1 – Proiect în evaluare Axa 3.1, PI 3.1 B Reabilitari termice Cladiri publice	Infrastructura urbană Educație, sănătate și asistență socială
	Reabilitare termică Școala Gimnazială Elena Cuza – Sala de sport	Infrastructura urbană Educație, sănătate și asistență socială
	Reabilitare termică Școala Gimnazială nr.5 – Sala de sport	Infrastructura urbană Educație, sănătate și asistență socială
	Reabilitare termică, unitate de învățământ Școală Gimnazială nr.11	Infrastructura urbană Educație, sănătate și asistență socială
	Investiții pentru creșterea eficienței energetice a clădirilor publice din infrastructura educațională gimnazială din Municipiul Piatra Neamț - Școala Gimnazială nr.3 – Proiect în evaluare Axa 3.1, PI 3.1 B Reabilitari termice Cladiri publice	Infrastructura urbană Educație, sănătate și asistență socială
	Reabilitare termică, unitate de învățământ Grădinița cu program prelungit „Spiru Haret”	Infrastructura urbană Educație, sănătate și asistență socială
Investiții pentru creșterea eficienței energetice a clădirilor publice din infrastructura educațională pentru învățământul tehnic și vocațional din Municipiul Piatra Neamț - Colegiul Tehnic Gheorghe Cartianu	Infrastructura urbană Educație, sănătate și asistență socială	

Măsurile și acțiunile	Proiecte propuse	Corespondența cu domeniile de analiză SWOT
Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor cu gaz de seră	Reabilitare termică, unitate de învățământ Colegiul Național „Gheorghe Asachi”	Infrastructura urbană Educație, sănătate și asistență socială
	Reabilitare termică, unitate de învățământ Colegiul Național „Gheorghe Asachi”	Infrastructura urbană Educație, sănătate și asistență socială
	Reabilitare termică, unitate de învățământ Grădinița cu program prelungit nr.5	Infrastructura urbană Educație, sănătate și asistență socială
	Reabilitare termică, unitate de învățământ Grădinița cu program prelungit nr.12	Infrastructura urbană Educație, sănătate și asistență socială
	Reabilitare termică, unitate de învățământ Liceul cu Program Sportiv	Infrastructura urbană Educație, sănătate și asistență socială
	Reabilitare termică, unitate de învățământ Colegiul Tehnic Forestier	Infrastructura urbană Educație, sănătate și asistență socială
	Reabilitare termică, unitate de învățământ Liceul Economic „Alexandru Ioan Cuza”	Infrastructura urbană Educație, sănătate și asistență socială
	Reabilitare termică, unitate de învățământ Liceul Teologic Ortodox (Sfinții Împărați Constantin și Elena) - corp A-liceu (b-dul Traian), corp B - fosta școală nr 1 (B-dul General Dăscălescu) și corp C-Grădinița cu program normal	Infrastructura urbană Educație, sănătate și asistență socială
	Reabilitare termică, unitate de învățământ Colegiul Tehnologic ”Spiru Haret”	Infrastructura urbană Educație, sănătate și asistență socială
	Reabilitare și modernizare Palatul Copiilor	Infrastructura urbană
	Reabilitare, modernizare și dotare Liceul Tehnologic „Dimitrie Leonida”	Infrastructura urbană
	Reabilitare, modernizare și dotare Școala Gimnazială „Nicu Albu”	Infrastructura urbană
	Reabilitare, modernizare și dotare Școala Gimnazială nr.2	Infrastructura urbană
	Reabilitare, modernizare și dotare Școala Gimnazială nr.7 Văleni	Infrastructura urbană

Măsurile și acțiunile	Proiecte propuse	Corespondența cu domeniile de analiză SWOT
Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor cu gaz de seră	Reabilitare termică și modernizare centrul social de servicii specializate pentru copii	Infrastructura urbană
	Reabilitare termică și modernizare centrul social pentru persoane defavorizate (cantina socială)	Infrastructura urbană Educație, sănătate și asistență socială
	Reabilitare termică și modernizare clădiri administrative – Primaria Piatra Neamț	Infrastructura urbană
	Reabilitare termică și modernizare Forum Center	Infrastructura urbană
	Instalarea unor sisteme de automatizări ale sistemelor de control energie termică și electrică în clădiri municipale	Infrastructura urbană Cadrul natural și mediul
	Implementare sisteme de contorizare inteligente a energiei electrice și termice pentru clădiri municipale	Infrastructura urbană Cadrul natural și mediul
	Realizarea unui proiect demonstrativ - Construirea/eficientizarea energetică a unei clădiri publice la care necesarul de energie din surse conventionale să tindă sau să fie egal cu 0.	Infrastructura urbană Cadrul natural și mediul
	Implementare sisteme de contorizare inteligente a energiei electrice și termice pe clădiri - spații comerciale, birouri, sedii agenți economici	Infrastructura urbană Cadrul natural și mediul
	Înlocuirea acoperșurilor de azbociment la blocurile din Municipiul Piatra Neamț	Infrastructura urbană Cadrul natural și mediul
	Reabilitarea termică clădiri rezidențiale, blocuri de locuințe	Infrastructura urbană Cadrul natural și mediul
	Promovarea etichetării energetice a clădirilor rezidențiale	Infrastructura urbană Cadrul natural și mediul
	Valorificarea energiilor verzi, regenerabile - dotarea cu panouri fotovoltaice și alte surse de producere a energiei regenerabile a sistemului de iluminat și a clădirilor de interes public	Infrastructura urbană Cadrul natural și mediul
	Instalarea de SRE (panouri fotovoltaice) pe acoperșurile blocurilor de locuințe	Infrastructura urbană Cadrul natural și mediul
	Crearea unei hărți de eficiență energetică a clădirilor din Municipiul Piatra Neamț	Infrastructura urbană Cadrul natural și mediul

Măsuri și acțiuni	Proiecte propuse	Corespondența cu domeniile de analiză SWOT
Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor cu gaz de seră	Realizarea unei capacități de producere a energiei electrice și termice prin valorificarea surselor de energie regenerabilă la Sala Polivalentă din Municipiul Piatra Neamț	Infrastructura urbană Cadrul natural și mediul
	Construire parc fotovoltaic	Infrastructura urbană Cadrul natural și mediul

DI 1.2 – Extinderea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii de utilități

Măsuri și acțiuni	Proiecte propuse	Corespondența cu domeniile de analiză SWOT
Managementul durabil al apei	Extinderea și modernizarea rețelei pluviale din Municipiul Piatra Neamț	Infrastructura urbană
	Extinderea rețelei de apă și canalizare în Municipiul Piatra Neamț	Infrastructura urbană
	Reabilitarea/inlocuirea rețelei de aducțiune în Municipiul Piatra Neamț	Infrastructura urbană
	Reabilitarea/inlocuirea/extinderea rețelelor de distribuție apă potabilă și de canalizare din Municipiul Piatra Neamț	Infrastructura urbană
	Modernizarea și re tehnologizarea sistemelor de irigații din parcuri și zone verzi	Infrastructura urbană
	Reutilizarea pentru irigații a apei pluviale colectate la nivelul blocurilor de locuințe	Infrastructura urbană
	Program de amenajări hidrotehnice pentru canalele de gardă, terasamente, valuri de pământ, regularizarea scurgerilor de ape de pe versanți, îndiguiri de protecție, realizarea corespunzătoare a canalelor de colectare aferente apelor pluviale etc.	Infrastructura urbană
	Baraj de retenție pe râul Cuejdiu	Infrastructura urbană
	Managementul apelor din zona munte Cozla și din zona munte Pietricica	Infrastructura urbană

Măsuri și acțiuni	Proiecte propuse	Corespondența cu domeniile de analiză SWOT
Extinderea și modernizarea sistemului de iluminat public	Extinderea și modernizarea sistemului de iluminat public din Municipiul Piatra Neamț	Infrastructura urbană
	Optimizarea iluminatului public prin integrarea cu sistemul de management al traficului	Infrastructura urbană
	Realizare audit energetic al sistemului de iluminat public al municipiului	Infrastructura urbană
	Dotarea unor zone de iluminat public cu surse suplimentare de iluminat pe baza de SRE și prevazute cu control automat	Infrastructura urbană
	Creșterea siguranței cetățeanului prin montarea de camere video și implementarea sistemului integrat de monitorizare video	Infrastructura urbană
Managementul infrastructurii de colectare, procesare și depozitare a deșeurilor	Extinderea și îmbunătățirea managementului infrastructurii de colectare, procesare și depozitare deșeurilor în Municipiul Piatra Neamț	Infrastructura urbană Cadrul natural și mediul
	Derularea de acțiuni de promovare și conștientizare în rândul cetățenilor privind colectarea selectivă a deșeurilor	Infrastructura urbană Cadrul natural și mediul
	Sistem Inteligent tip IoT de colectare proactivă a deșeurilor municipale și dezvoltarea unui centru de colectare gratuită a deșeurilor reciclabile (potențial parteneriat cu CJ Neamț)	Infrastructura urbană Cadrul natural și mediul

DI 1.3 – Reducerea poluării la nivelul municipiului prin protejarea naturii, biodiversității și a infrastructurii verzi

Măsuri și acțiuni	Proiecte propuse	Corespondența cu domeniile de analiză SWOT
Promovarea investițiilor în infrastructura verde din zona urbană	Regenerarea urbană a arealelor degradate	Cadrul natural și mediul
	Extinderea și modernizarea spațiilor verzi din Municipiul Piatra Neamț	Cadrul natural și mediul
	Reabilitarea spațiilor verzi rezidențiale	Cadrul natural și mediul
	Parc dendrologic pe versantul nordic al dealului Pietricica	Cadrul natural și mediul

Măsuri și acțiuni	Proiecte propuse	Corespondența cu domeniile de analiză SWOT
Promovarea investițiilor în infrastructura verde din zona urbană	Lucrări de regularizare a albiei râului Cuiejdii	Cadrul natural și mediul
	Reconstrucție ecologică forestieră	Cadrul natural și mediul
Monitorizarea poluării și promovarea reducerii acesteia	Monitorizarea factorilor de mediu	Cadrul natural și mediul
	Realizarea hărții acustice a Municipiului Piatra Neamț	Cadrul natural și mediul
	Implementarea unor măsuri de diminuare a efectelor poluării fonice	Cadrul natural și mediul
	Campanii de informare și conștientizare privind protecția mediului înconjurător	Cadrul natural și mediul

OS 2 – Creșterea conectivității la toate nivelurile și promovarea mobilității urbane durabile

DI 1.1 – Creșterea conectivității la toate nivelurile și promovarea mobilității urbane durabile

Măsuri și acțiuni	Proiecte propuse	Corespondența cu domeniile de analiză SWOT
Creșterea conectivității la nivel județean, regional și național	Modernizarea infrastructurii de transport pentru creșterea accesibilității și introducerea de soluții moderne de mobilitate nepoluante în zona Dărmănești	Infrastructura de transport și comunicații
	Promovarea mobilității durabile la nivelul localităților din Zona Urbană Funcțională prin crearea infrastructurii specifice deplasărilor cu bicicleta (piste de biciclete) și pietonale (trotuare, pasarele, treceri de pietoni).	Infrastructura de transport și comunicații
	Variantă ocolitoare Piatra Neamț – coridorul est-vest	Infrastructura de transport și comunicații
	Variantă ocolitoare Piatra Neamț – coridorul nord-sud	Infrastructura de transport și comunicații

Măsuri și acțiuni	Proiecte propuse	Corespondența cu domeniile de analiză SWOT
Creșterea conectivității la nivel județean, regional și național	Creșterea accesibilității către localitățile componente prin reabilitarea infrastructurii rutiere, dezvoltarea de conexiuni alternative de mobilitate și hub-uri multimodale	Infrastructura de transport și comunicații
	Conectarea, resistemizarea și extinderea arterelor de legătură în interiorul inelului central de mobilitate	Infrastructura de transport și comunicații
Promovarea mobilității urbane durabile	Conectarea arterelor secundare la coridoarele est-vest și nord-sud și facilitarea mobilității durabile	Infrastructura de transport și comunicații
	Program multianual de întreținere și reparații a infrastructurii rutiere urbane pentru facilitarea integrării cu proiectele majore de mobilitate urbană	Infrastructura de transport și comunicații
	Dezvoltarea infrastructurii rutiere în contextul expansiunii urbane și a conectării cu zona funcțională urbană	Infrastructura de transport și comunicații
	Platforma de ride sharing dedicată promovării soluțiilor de transport în comun pentru elevi și studenți în Municipiul Piatra Neamț	Infrastructura de transport și comunicații
	ECO City Transport – Înlocuirea parcului de vehicule de transport public, cu vehicule ecologice inclusiv infrastructura de alimentare necesară – Etapa a II-a	Infrastructura de transport și comunicații
	Creșterea performanțelor transportului public prin investiții de tip integrat în soluții inteligente aferente unui coridor de mobilitate din Municipiul Piatra Neamț	Infrastructura de transport și comunicații
	Creșterea atractivității și siguranței deplasărilor cu transportul public prin modernizarea stațiilor de transport public și extinderea conceptului de Smart Hub Station – Etapa a II-a	Infrastructura de transport și comunicații
	Reorganizarea traseelor, a graficelor de circulație, adoptarea de soluții intermodale de transport în vederea reducerii costurilor și poluării, respectiv a creșterii eficienței transportului public în Municipiul Piatra Neamț	Infrastructura de transport și comunicații
	Dezvoltarea conceptului de mobilitate urbană „15 minute City”	Infrastructura de transport și comunicații
	Zone de tranzit, pasarele pietonale și velo pentru traversarea barierei naturale pârâul Cuijdii	Infrastructura de transport și comunicații

Măsuri și acțiuni	Proiecte propuse	Corespondența cu domeniile de analiză SWOT
Promovarea mobilității urbane durabile	Primul coridor de transport ce utilizează autobuze autonome	Infrastructura de transport și comunicații
	Acțiuni de conștientizare în vederea promovării conceptului „Un Oraș pentru Oameni. Nu pentru autoturisme”	Infrastructura de transport și comunicații
	Implementarea de sisteme de cântărire în mișcare la intrările în oraș, pe arterele cu trafic greu semnificativ	Infrastructura de transport și comunicații
	Amenajarea coridoarelor de mobilitate alternativa, respectiv a zonelor pietonale și semi-pietonale	Infrastructura de transport și comunicații
	Pasaj pietonal și velo în Piața Mihail Kogalniceanu	Infrastructura de transport și comunicații
	Reorganizarea circulației și amenajarea str. Piața 22 Decembrie, în vederea transformării acesteia în zonă pietonală	Infrastructura de transport și comunicații
	Reconfigurarea urbanistică a construcției hidrotehnice a râului Cujețiu în scopul echilibrării ponderii spațiilor destinate modalităților de deplasare și creșterii spațiului pietonal, de promenadă și pentru mobilitatea alternativa	Infrastructura de transport și comunicații
	Reabilitarea podului peste Râul Bistrița, str. Bistriței	Infrastructura de transport și comunicații
	Reabilitarea punții pietonale peste Râul Bistrița, str. 9 Mai	Infrastructura de transport și comunicații
	Extinderea infrastructurii de piste de biciclete	Infrastructura de transport și comunicații
	Extinderea sistemului de bike-sharing la nivelul Zonei Urbane Funcționale	
	Extinderea infrastructurii de transport public și alternativ în zonele de dezvoltare a intravilanului	Infrastructura de transport și comunicații
	Integrarea în sistemul inteligent de management al traficului a semnalizării specifice pentru bicicliști, pe coridoarele de mobilitate alternativa	Infrastructura de transport și comunicații

Măsuri și acțiuni	Proiecte propuse	Corespondența cu domeniile de analiză SWOT
Promovarea mobilității urbane durabile	Extinderea sistemului de impunere a reglementărilor de circulație în vederea creșterii siguranței în trafic și facilitarea comutării către soluțiile nepoluante de mobilitate (camere video inteligente de detecție a trecerii pe roșu, incidente în trafic, identificarea nr de înmatriculare, depășire viteză legală)	Infrastructura de transport și comunicații
	Amenajarea de spații de parcare în zonele rezidențiale, inclusiv soluții de tip Smart / Modular Parking	Infrastructura de transport și comunicații
	Amenajarea și reabilitarea parcarilor publice supraterane și subterane	Infrastructura de transport și comunicații
	P-Zero - Prima parcare pentru vehicule ecologice cu amprenta de carbon zero	Infrastructura de transport și comunicații
	Parcare inteligentă supraetajată Piața Agroalimentară Centrală și integrarea în aplicația electronică municipală de parcare	Infrastructura de transport și comunicații
	Parcare supraetajată str. Cujețiu - Str. Dimitrie Leonida și integrarea în aplicația electronică municipală de parcare	Infrastructura de transport și comunicații
	Parcare supraetajată în zona din spatele Petrodava	Infrastructura de transport și comunicații
	Centru intermodal de transport public al Municipiului Piatra-Neamț, integrat cu spații de tip park-and-ride/bike-and-ride	Infrastructura de transport și comunicații
	Identificarea locațiilor și amenajarea de spații tip park-and-ride la intrările în municipiu	Infrastructura de transport și comunicații
	Smart Low Emission Zone – proiect pilot	Infrastructura de transport și comunicații
	Program integrat de măsuri pentru stimularea electromobilității (stații de încărcare vehicule electrice, facilități la parcare, taxare preferențială etc)	Infrastructura de transport și comunicații
	Crearea structurii de gestionare a sistemelor de mobilitate alternativa	Infrastructura de transport și comunicații
	Crearea structurii de implementare și monitorizare a Planului de Mobilitate Urbană Durabilă	Infrastructura de transport și comunicații

OS 3 – Piatra Neamț – oraș inovator și inteligent		
DI 3.1 – Piatra Neamț – oraș inovator și inteligent		
Măsurile și acțiunile	Proiecte propuse	Corespondența cu domeniile de analiză SWOT
Promovarea conceptului de smart-city și realizarea de intervenții specifice în toate domeniile	Dezvoltarea unei platforme de telementagement a elementelor componente ale iluminatului public	Infrastructura urbană
	Îmbunătățirea performanțelor de distribuție și furnizare a energiei electrice prin implementarea de soluții inteligente de monitorizare și intervenție	Infrastructura urbană
	Creșterea gradului de utilizare a transportului public în Zona Urbană Funcțională prin implementarea unui sistem de transport public integrat la nivelul acestuia (sistem ticketing, stații de transport public inteligente, platformă de informare a utilizatorilor transportului public)	Infrastructura de transport și comunicații Infrastructura urbană
	Centrul Operațional de Management Integrat al Mobilității Urbane inclusiv Aplicație de Mobilitate Urbana pentru Cetățenii Municipiului Piatra Neamț	Infrastructura de transport și comunicații Infrastructura urbană
	Promovarea intermodalității prin implementarea unui sistem unic, integrat de taxare electronică pentru transportul public, bike/car-sharing, parcare (inclusiv sistem e-ticketing tip account-based-management, parcometre, senzori etc)	Infrastructura de transport și comunicații Infrastructura urbană
	Soluții Inteligente de Siguranță Publică și Management al Situațiilor de Urgență	Infrastructura urbană
	Safe School - Sistem de control al accesului, triaj medical și informare electronică în timp real pentru siguranța în instituțiile de învățământ	Educație, sănătate și asistență socială
	Smart building management platform - Sistem integrat de monitorizare, control și eficiența energetică - clădirile publice	Cadrul natural și mediul
	Sistem inteligent de management al parcarilor publice și rezidențiale din Municipiul Piatra Neamț	Infrastructura de transport și comunicații

Măsurile și acțiunile	Proiecte propuse	Corespondența cu domeniile de analiză SWOT
Promovarea conceptului de smart-city și realizarea de intervenții specifice în toate domeniile	Campanii de educare și conștientizare privind utilitatea și oportunitățile oferite de implementarea conceptului Smart City	Dezvoltare economică și resurse umane
	Încurajarea implementării aplicațiilor de e-learning și e-sănătate	Educație, sănătate și asistență socială
	Montarea unui sistem de senzori pentru a analiza eficiența și parametrii critici pentru întreaga infrastructură de utilități a orașului, în parteneriat cu furnizorii de utilități	Infrastructura urbană
	Crearea de aplicații SMART de interes pentru cetățeni care să poată beneficia de informațiile critice în timp real	Dezvoltare economică și resurse umane
	Centrul Operațional de Management Integrat inclusiv Aplicații de tip Smart-Community pentru Cetățenii Municipiului Piatra Neamț	Dezvoltare economică și resurse umane
	Safe City - Aplicație Inteligentă pentru cetățeni în vederea creșterii siguranței publice și întărirea capacităților de răspuns în cazul situațiilor de Urgență	Dezvoltare economică și resurse umane
	Crearea unui sistem inteligent de monitorizare a mobilității și a realizării indicatorilor de rezultat din Planul de Mobilitate Urbană Durabilă	Dezvoltare economică și resurse umane Infrastructura de transport și comunicații
	Sistem informatic centralizat de management și suport al deciziei în cazul proiectelor strategice de dezvoltare	Dezvoltare economică și resurse umane
	Platformă digitală de învățământ unică pentru toate instituțiile de învățământ preuniversitar, inclusiv vocațional și tehnologic, pentru facilitarea comunicării și management digital - catalog digital	Educație, sănătate și asistență socială
	Dezvoltare platformă digitală pentru turism inteligent	Dezvoltare economică și resurse umane Turism, cultură și patrimoniu
Aplicație software de promovare a turismului prin utilizarea soluțiilor tip smart city	Dezvoltare economică și resurse umane Turism, cultură și patrimoniu	

OS 4 – Promovarea unei dezvoltări sustenabile în domeniul educației, sănătății, protecției și incluziunii sociale

DI 4.1 – Îmbunătățirea calității și eficienței sistemului educațional, inclusiv formarea profesională continuă

Măsurile și acțiunile	Proiecte propuse	Corespondența cu domeniile de analiză SWOT
Reabilitarea, modernizarea și dotarea unităților de învățământ, la toate nivelurile	Centrul de educație și soluții inovative Colegiul Național Petru Rareș	Educație, sănătate și asistență socială
	”Colegiul Național Calistrat Hogaș” Piatra Neamț - centru de resurse curriculare inovatoare și educație rezilientă pentru dezvoltarea durabilă a competențelor cheie, realizarea tranziției verzi și digitale	Educație, sănătate și asistență socială
	Reabilitare și modernizare Colegiul Tehnic Forestier	Educație, sănătate și asistență socială
	Reabilitare, modernizare și dotare Liceul de Arte ”Victor Brauner”-corp B (b-dul Decebal) și corp C - monument istoric (str. Alexandru cel Bun)	Infrastructura urbană Educație, sănătate și asistență socială
	Reabilitare și modernizare Colegiul Tehnic „Gheorghe Cartianu”	Educație, sănătate și asistență socială
	Amenajarea/modernizarea de centre after-school în Municipiul Piatra Neamț	Educație, sănătate și asistență socială
	Investitii in infrastructura educationala gimnaziala din cadrul Școlii Gimnaziale nr. 8, Municipiul Piatra Neamț – Proiect în evaluare Axa 10	Educație, sănătate și asistență socială
	Investitii in infrastructura educationala gimnaziala din cadrul Școlii Gimnaziale nr. 5, Municipiul Piatra Neamț – Proiect în evaluare Axa 10	Educație, sănătate și asistență socială
	Investitii in infrastructura educationala gimnaziala din cadrul Școlii Gimnaziale „Daniela Cuciuc”, Municipiul Piatra Neamț	Educație, sănătate și asistență socială
	Investitii in infrastructura educationala gimnaziala din cadrul Școlii Gimnaziale nr. 7, Municipiul Piatra Neamț	Educație, sănătate și asistență socială
	Renovarea, reabilitarea și consolidarea clădirilor unităților de învățământ	Educație, sănătate și asistență socială
	Program multianual de întreținere/reabilitare infrastructură sportivă	Educație, sănătate și asistență socială
	Reabilitarea și amenajarea curții școlii în unitățile școlare, pentru desfășurarea de activități școlare în aer liber	Educație, sănătate și asistență socială

Măsurile și acțiunile	Proiecte propuse	Corespondența cu domeniile de analiză SWOT
Îmbunătățirea calității și eficienței sistemului educațional	Programe de cooperare între unitățile școlare și agenții economici, în vederea asigurării unei pregătiri practice corespunzătoare a elevilor	Educație, sănătate și asistență socială Dezvoltare economică și resurse umane
	Revigorarea învățământului profesional, vocațional și tehnic local, în parteneriat cu mediul privat	Educație, sănătate și asistență socială Dezvoltare economică și resurse umane
	Dotarea și echiparea unităților de învățământ în vederea creșterii calității actului educațional și realizării tranziției digitale (cabinete multimedia, centre de informare și biblioteci digitale, tehnică de calcul, conexiune la Internet, echipamente de laborator)	Educație, sănătate și asistență socială
	Crearea unui centru universitar la Piatra Neamț într-un consorțiu partenerial cu Consiliul Județean Neamț, alte primării din județ, Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord-Est, instituțiile de învățământ locale și companii	Educație, sănătate și asistență socială
	Prevenirea și reducerea violenței în mediul școlar și al traficului de persoane: „Protejează-i pe cei dragi!”	Educație, sănătate și asistență socială
	Campanii de informare, conștientizare și implementarea de programe pentru elevi și tineri	Educație, sănătate și asistență socială
	Dezvoltarea infrastructurii educaționale și a infrastructurii pentru formare profesională continuă	Educație, sănătate și asistență socială
	Promovarea formării profesionale a adulților pentru meserii specifice industriei ospitalității și agriculturii inteligente și sustenabile	Educație, sănătate și asistență socială
	Organizarea de campanii de promovare a cărții și lecturii în comunitate, inclusiv realizarea de târguri de carte	Educație, sănătate și asistență socială

DI 4.2 – Creșterea calității și accesibilității serviciilor medicale

Măsurile și acțiunile	Proiecte propuse	Corespondența cu domeniile de analiză SWOT
Creșterea calității și accesibilității serviciului medical	Spitalul Municipal de Urgență Piatra Neamț	Educație, sănătate și asistență socială
	Crearea unui centrului medical de îngrijiri paliative	Educație, sănătate și asistență socială
	Promovarea, operaționalizarea și dotarea corespunzătoare a tuturor Centrelor de Permanență Medicală în parteneriat cu Casa județeană de Asigurări de Sănătate, Spitalul Județean de Urgență Neamț, rețeaua medicilor de familie	Educație, sănătate și asistență socială

DI 4.3 – Promovarea integrării și incluziunii sociale, inclusiv prin modernizarea și extinderea infrastructurii specifice și creșterea accesibilității la aceasta

Măsuri și acțiuni	Proiecte propuse	Corespondența cu domeniile de analiză SWOT
Promovarea integrării și incluziunii sociale în toate aspectele vieții economice și sociale	Construirea de locuințe pentru tineri în regim de închiriere	Educație, sănătate și asistență socială
	Construirea de locuințe pentru persoanele vulnerabile social	Educație, sănătate și asistență socială
	Campanii de informare și conștientizare pentru integrarea pe piața muncii a persoanelor din grupurile marginalizate și combaterea discriminării	Educație, sănătate și asistență socială
Creșterea accesibilității la serviciile de asistență socială	Amenajarea de cantine sociale pentru persoanele defavorizate	Educație, sănătate și asistență socială
	Rețea de îngrijire la domiciliu a persoanelor vârstnice din toate cartierele municipiului, în parteneriat cu furnizorii privați acreditați.	Educație, sănătate și asistență socială
	Servicii de reabilitare în comunitate asigurate de echipe care furnizează la domiciliu serviciile specializate de abilitare/reabilitare	Educație, sănătate și asistență socială
	Parteneriat comunitar între Primărie și furnizori privați de servicii sociale pentru îngrijirea familiilor și persoanelor aflate în nevoie.	Educație, sănătate și asistență socială
	Servicii sociale integrate în centre de zi pentru copii a caror parinti sunt plecati în străinătate cu scopul prevenirii riscului de segregare familială	Educație, sănătate și asistență socială
	Dezvoltarea serviciilor sociale pentru grupurile defavorizate din Municipiul Piatra Neamț (adăpost de noapte, consiliere pentru prevenirea violenței domestice, etc.)	Educație, sănătate și asistență socială
Extinderea și modernizarea infrastructurii pentru serviciile de asistență socială	Centru social de zi pentru persoane vârstnice	Educație, sănătate și asistență socială
	Construirea și dotarea Centrului Educational și Recreativ pentru copii și tinerii din Cartierul Speranța	Educație, sănătate și asistență socială
	Reabilitarea și modernizarea creșelor existente și construirea de creșe în cartierele Dărmănești, Mărăței, Precista, 1 Mai și Văleni	Educație, sănătate și asistență socială
	Infintare centre de zi pentru îngrijire și reabilitare destinate persoanelor cu dizabilitati	Educație, sănătate și asistență socială

OS 5 – Dezvoltarea economică sustenabilă a municipiului și promovarea dezvoltării patrimoniului turistic, cultural și de petrecere a timpului liber

DI 5.1 – Sprijinirea mediului de afaceri și promovarea integrării la nivel național și european, inclusiv prin creșterea competitivității și dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă

Măsuri și acțiuni	Proiecte propuse	Corespondența cu domeniile de analiză SWOT
Sprijin pentru dezvoltarea mediului de afaceri local	Marketing pentru atragerea de investitori – elaborarea unui pachet de facilități	Dezvoltare economică și resurse umane
	Dezvoltarea unui incubator de afaceri în Municipiul Piatra Neamț	Dezvoltare economică și resurse umane
	Dezvoltarea unui Parc pentru inovație și specializare inteligentă	Dezvoltare economică și resurse umane
	Realizarea unui centru expozițional, de congrese și evenimente, servicii, industrii creative, ateliere de creație digitală, spații de comerț, birouri	Dezvoltare economică și resurse umane
	Centrul de formare în domeniul digital, internetului lucrurilor, inteligenței artificiale, roboticii și proceselor repetitive automatizate	Dezvoltare economică și resurse umane
	Modernizarea și operarea eficientă a halelor și piețelor agro-alimentare	Dezvoltare economică și resurse umane
Impulsionarea și promovarea competitivității mediului de afaceri prin fructificarea avantajelor digitalizării și cercetării	Inventarierea și reanimarea meșteșugurilor specifice zonei Neamț, inclusiv identificarea de locații și organizarea de mini-ateliere	Dezvoltare economică și resurse umane Turism, cultură și patrimoniu
	Cursuri de formare pentru dezvoltarea competențelor la nivelul IMM-urilor pentru specializare inteligentă	Dezvoltare economică și resurse umane

DI 5.2 – Dezvoltarea și conservarea patrimoniului turistic, cultural și de petrecere a timpului liber

Măsuri și acțiuni	Proiecte propuse	Corespondența cu domeniile de analiză SWOT
Dezvoltarea, conservarea și promovarea patrimoniului turistic și cultural	Dezvoltarea de facilități recreaționale și de vizitare în Parcul Pădure Cozla Piatra Neamț, pentru încurajarea unei vieți active	Turism, cultură și patrimoniu Cadrul natural și mediul
	Reabilitare/modernizare/dezvoltare turistică muntele Cozla	Turism, cultură și patrimoniu Cadrul natural și mediul

Măsurile și acțiunile	Proiecte propuse	Correspondența cu domeniile de analiză SWOT
Dezvoltarea, conservarea și promovarea patrimoniului turistic și cultural	Restaurarea, consolidarea, protecția și conservarea monumentelor din lista monumentelor istorice aparținând Municipiului Piatra Neamț, inclusiv cele aparținând altor entități juridice sau fizice situate pe teritoriul administrativ al Municipiului Piatra Neamț	Turism, cultură și patrimoniu
	Restaurarea, consolidarea, protecția și modernizarea clădirilor de interes cultural situate pe teritoriul administrativ al Municipiului Piatra Neamț	Turism, cultură și patrimoniu
	Amenajarea turistică de tip promenadă a malurilor lacului Bâta Doamnei	Turism, cultură și patrimoniu Cadrul natural și mediul
	Amenajarea unui teren de camping cu acces la apă potabilă și energie electrică, incluzând zonă pentru proiecții video și dotarea cu aparate fitness în aer liber	Turism, cultură și patrimoniu Cadrul natural și mediul
	Amenajarea unor spații cu scop cultural și recreativ în vederea promovării culturii locale	Turism, cultură și patrimoniu
	Crearea de trasee turistice cu suport electronic	Turism, cultură și patrimoniu Cadrul natural și mediul
	Crearea de module GPS pentru traseele cicliste și cicloturistice	Turism, cultură și patrimoniu Cadrul natural și mediul
	Înființarea Organizației de Management a Destinației de Turism – un parteneriat între administrația publică și operatorii din industria locală a ospitalității - pentru a construi o identitate unică destinației de turism Piatra Neamț	Turism, cultură și patrimoniu Dezvoltare economică și resurse umane
	Implementarea unui program sezonier de tururi ghidate gratuite pentru grupuri de turiști	Turism, cultură și patrimoniu Dezvoltare economică și resurse umane
	Panouri de prezentare obiective turistice în limba engleză	Turism, cultură și patrimoniu
	Reamenajarea spațiului Grădinii Zoologice din Piatra-Neamț și includerea sa în circuitul turistic	Turism, cultură și patrimoniu
	Amenajare trasee turistice și zone de promenadă în Municipiul Piatra-Neamț și zonele adiacente	Turism, cultură și patrimoniu Cadrul natural și mediul

Măsurile și acțiunile	Proiecte propuse	Correspondența cu domeniile de analiză SWOT
Dezvoltarea, conservarea și promovarea patrimoniului turistic și cultural	Cicloturism în Neamț	Turism, cultură și patrimoniu Cadrul natural și mediul
	Implementare sistem bilet turistic online	Turism, cultură și patrimoniu
	Consolidarea/amenajarea drumurilor de acces către obiectivele turistice din Piatra Neamț	Turism, cultură și patrimoniu Cadrul natural și mediul
	Amenajarea de parcări pentru autocare	Turism, cultură și patrimoniu
	Crearea de ghiduri turistice interactive și aplicații de prezentare multimedia	Turism, cultură și patrimoniu
	Modernizarea signalisticii verticale a traseelor turistice și a obiectivelor și integrarea acestora în cadrul unei aplicații mobile de promovare a turismului în municipiul Piatra Neamț	Turism, cultură și patrimoniu
	Valorificarea potențialului turistic și cultural prin crearea brand-ului municipiului Piatra Neamț	Turism, cultură și patrimoniu
	Circuit de promovare și de vizitare unitară format din cele 6 unități muzeale locale: Muzeul de Artă Eneolitică Cucuteni, Muzeul de Științele Naturii, Muzeul de Istorie și Arheologie, Muzeul de Etnografie, Muzeul de Artă, Casa Memorială "Calistrat Hogaș", precum și din ansamblul Curtea Domnească, Turnul Clopotniță sau Cetatea Dacică Petrodava	Turism, cultură și patrimoniu
	Promovarea ofertei de servicii turistice și de agrement a Municipiului Piatra Neamț, în parteneriat cu antreprenorii	Turism, cultură și patrimoniu
	Promovarea activităților/eventimentelor culturale în Municipiul Piatra Neamț	Turism, cultură și patrimoniu
	Promovarea ofertei de servicii turistice și de agrement a Municipiului Piatra Neamț, în parteneriat cu antreprenorii	Turism, cultură și patrimoniu
	Promovarea activităților / evenimentelor culturale în Municipiul Piatra Neamț	Turism, cultură și patrimoniu

Măsuri și acțiuni	Proiecte propuse	Corespondența cu domeniile de analiză SWOT
Extinderea și modernizarea infrastructurii sportive și de agrement	Creșterea atractivității Municipiului Piatra Neamț prin realizarea unui centru de echitație-agrement și terapie	Turism, cultură și patrimoniu
	Program municipal de realizare de noi locuri de joacă și modernizarea celor existente	Turism, cultură și patrimoniu
	Construirea în cartiere a unor parcuri speciale pentru copii: skateboard, role și trotinete	Turism, cultură și patrimoniu
	Petrodava Skatepark	Turism, cultură și patrimoniu
	Program municipal de realizare de terenuri de sport multifuncționale în cartiere, pentru promovarea antrenamentelor în aer liber	Turism, cultură și patrimoniu
	Reabilitarea și modernizarea Strandului Municipal	Turism, cultură și patrimoniu
	Regenerarea parcurilor, scuarurilor, grădinilor urbane, zonelor de agrement și petrecere a timpului liber din întreg municipiul	Turism, cultură și patrimoniu
	Internet gratuit în toate zonele publice din zona centrală, zonele de agrement, inclusiv în zona de petrecere a timpului liber din cartierele orașului	Turism, cultură și patrimoniu
	Revitalizarea spațiului urban prin asigurarea unui mobilier stradal modern plăcut vizual, ușor de întreținut și rezistent în timp (bănci, jardiniere cu flori, coșuri de gunoi, panouri de îndrumare, panouri de informare și hărți de orientare, cișmele stradale, toalete publice, stâlpi delimitatori, rastele de biciclete etc)	Turism, cultură și patrimoniu
	Concurs de soluții și implementare pentru valorificarea zonei de pe malul râului Bistrița, precum și malul Lacului Bâta Doamnei pentru agrement și petrecerea timpului liber, activități de comerț și turism (traseu de promenadă, terase, terenuri de sport, locuri de joacă, plaje, zone de picnic, piste pentru bicicliști, alei pietonale	Turism, cultură și patrimoniu
	Modernizare poligon auto	Turism, cultură și patrimoniu

OS 6 – Creșterea capacității administrative, precum și a calității și transparenței procesului decizional		
DI 6.1 – Creșterea capacității administrative, precum și a calității și transparenței procesului decizional		
Măsuri și acțiuni	Proiecte propuse	Corespondența cu domeniile de analiză SWOT
Creșterea calității și transparenței actului decizional	Creșterea comunicării instituționale a Primăriei Piatra Neamț	Dezvoltare economică și resurse umane
	Crearea unui PUG interactiv care să permită cetățenilor să lanseze idei și propuneri pentru dezvoltarea urbană	Dezvoltare economică și resurse umane
	Dispozitiv self-service pentru depunerea solicitărilor cetățenilor	Dezvoltare economică și resurse umane
	Dezvoltarea unei platforme on-line pentru depunerea și obținerea documentelor de natură fiscală	Dezvoltare economică și resurse umane
	Consolidarea capacității administrative prin investiții în sisteme informatice integrate și în pregătirea unor resurse umane competente	Retro-digitalizare a documentelor din arhivele fizice ale instituției și realizare arhivă digitală
	Formarea continuă a personalului primăriei Municipiului Piatra Neamț, precum și a personalului din instituțiile subordonate	Dezvoltare economică și resurse umane

În continuare sunt prezentate valorile estimate de implementare a proiectelor propuse, precum și sursa de finanțare identificată pe baza informațiilor existente la momentul elaborării **SDD Piatra Neamț 2021-2027**.

După apariția documentelor prin care se vor stabili condițiile specifice de finanțare pentru diferite programe operaționale și subdiviziuni ale acestora (**Ghidurile de finanțare**) se vor reevalua/completa informațiile prezentate. De asemenea, vor fi avute în vedere și alte surse de finanțare, în funcție de disponibilitatea acestora. Perioada de implementare a proiectelor este considerată ca fiind cea acoperită de orizontul strategic al documentului, aceasta urmând a fi actualizată în funcție de etapele de disponibilizare a fondurilor nerambursabile.

De asemenea, în tabelul de mai jos este prezentată perioada estimată de implementare, precum și corespondența cu obiectivele europene, naționale și regionale.

Nr. crt.	Proiecte propuse	Orizont de timp	Buget estimativ	Surse potențiale de finanțare
1	Creșterea performanței energetice a clădirilor publice în vederea îmbunătățirii eficienței energetice	2021-2027	40.000.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
2	Investiții pentru creșterea eficienței energetice a clădirilor publice utilizate de unitățile școlare de nivel liceal din Municipiul Piatra Neamț - Colegiul Național de Informatică – Proiect în evaluare Axa 3.1, PI 3.1 B Reabilitari termice Cladiri publice	2021-2027	6.949.989	POR 2014-2020, Buget local
3	Investiții pentru creșterea eficienței energetice a clădirilor publice din infrastructura educațională pentru învățământul tehnic și vocațional din Municipiul Piatra Neamț - Liceul de Arte Victor Brauner, Corp A – Proiect în evaluare Axa 3.1, PI 3.1 B Reabilitări termice Cladiri publice	2021-2027	4.492.857	POR 2014-2020, Buget local
4	Reabilitare termică, unitate de învățământ Grădinița cu program prelungit nr.8	2021-2027	250.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
5	Reabilitare termică, unitate de învățământ Grădinița cu program prelungit nr.10	2021-2027	250.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
6	Reabilitare termică, unitate de învățământ Grădinița cu program normal nr.11-Văleni	2021-2027	250.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
7	Reabilitare termică, unitate de învățământ Grădinița cu program normal nr.13	2021-2027	250.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
8	Investiții pentru creșterea eficienței energetice a clădirilor publice din infrastructura educațională gimnazială din Municipiul Piatra Neamț - Școala Gimnazială Elena Cuza, corp C1 – Proiect în evaluare Axa 3.1, PI 3.1 B Reabilitari termice Cladiri publice	2021-2027	2.758.727	POR 2014-2020, Buget local
9	Reabilitare termică Școala Gimnazială Elena Cuza – Sala de sport	2021-2027	280.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
10	Reabilitare termică Școala Gimnazială nr.5 – Sala de sport	2021-2027	280.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
11	Reabilitare termică, unitate de învățământ Școală Gimnazială nr.11	2021-2027	1.472.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
12	Investiții pentru creșterea eficienței energetice a clădirilor publice din infrastructura educațională gimnazială din Municipiul Piatra Neamț - Școala Gimnazială nr.3 – Proiect în evaluare Axa 3.1, PI 3.1 B Reabilitari termice Cladiri publice	2021-2027	3.559.996	POR 2014-2020, Buget local
13	Reabilitare termică, unitate de învățământ Grădinița cu program prelungit „Spiru Haret”	2021-2027	510.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
14	Investiții pentru creșterea eficienței energetice a clădirilor publice din infrastructura educațională pentru învățământul tehnic și vocațional din Municipiul Piatra Neamț - Colegiul Tehnic Gheorghe Cartianu	2021-2027	8.275.444	POR 2014-2020, Buget local
15	Reabilitare termică, unitate de învățământ Colegiul Național „Gheorghe Asachi”	2021-2027	1.750.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
16	Reabilitare termică, unitate de învățământ Grădinița cu program prelungit nr.5	2021-2027	470.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
17	Reabilitare termică, unitate de învățământ Grădinița cu program prelungit nr.12	2021-2027	707.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare

Nr. crt.	Proiecte propuse	Orizont de timp	Buget estimativ	Surse potențiale de finanțare
18	Reabilitare termică, unitate de învățământ Liceul cu Program Sportiv	2021-2027	1.970.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
19	Reabilitare termică, unitate de învățământ Colegiul Tehnic Forestier	2021-2027	1.150.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
20	Reabilitare termică, unitate de învățământ Liceul Economic „Alexandru Ioan Cuza”	2021-2027	1.150.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
21	Reabilitare termică, unitate de învățământ Liceul Teologic Ortodox (Sfinții Împărați Constantin și Elena) - corp A-liceu (b-dul Traian), corp B - fosta școală nr 1 (B-dul General Dăscălescu) și corp C-Grădinița cu program normal	2021-2027	1.150.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
22	Reabilitare termică, unitate de învățământ Colegiul Tehnologic ”Spiru Haret”	2021-2027	640.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
23	Reabilitare, modernizare și dotare Grădinița cu program prelungit „Floare de colț”	2021-2027	2.000.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
24	Reabilitare și modernizare Palatul Copiilor	2021-2027	1.000.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
25	Reabilitare, modernizare și dotare Liceul Tehnologic „Dimitrie Leonida”	2021-2027	4.320.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
26	Reabilitare, modernizare și dotare Școala Gimnazială „Nicu Albu”	2021-2027	10.100.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
27	Reabilitare, modernizare și dotare Școala Gimnazială nr.2	2021-2027	10.550.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
28	Reabilitare, modernizare și dotare Școala Gimnazială nr.7 Văleni	2021-2027	240.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
29	Reabilitare termica si modernizare centrul social de servicii specializate pentru copii	2021-2027	240.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
30	Reabilitare termica si modernizare centrul social pentru persoane defavorizate (cantina socială)	2021-2027	160.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
31	Reabilitare termica si modernizare clădiri administrative – Primaria Piatra Neamt	2021-2027	20.000.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
32	Reabilitare termica si modernizare Forum Center	2021-2027	2.000.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
33	Instalarea unor sisteme de automatizări ale sistemelor de control energie termică și electrică în clădiri municipale	2021-2027	5.000.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
34	Implementare sisteme de contorizare inteligente a energiei electrice și termice pentru clădiri municipale	2021-2027	8.000.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
35	Realizarea unui proiect demonstrativ - Construirea/eficientizarea energetica a unei cladiri publice la care necesarul de energie din surse conventionale sa tinda sau sa fie egal cu o.	2021-2027	10.000.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare

Nr. crt.	Proiecte propuse	Orizont de timp	Buget estimativ	Surse potențiale de finanțare
36	Implementare sisteme de contorizare inteligente a energiei electrice și termice pe clădiri - spații comerciale, birouri, sedii agenți economici	2021-2027	8.000.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
37	Înlocuirea acoperișurilor de azbociment la blocurile din Municipiul Piatra Neamț	2021-2027	47.000.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
38	Reabilitarea termică clădiri rezidențiale, blocuri de locuințe	2021-2027	30.000.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
39	Promovarea etichetării energetice a clădirilor rezidențiale	2021-2027	600.000	Buget local, Alte surse de finanțare
40	Valorificarea energiilor verzi, regenerabile - dotarea cu panouri fotovoltaice și alte surse de producere a energiei regenerabile a sistemului de iluminat și a clădirilor de interes public	2021-2027	1.000.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
41	Instalarea de SRE (panouri fotovoltaice) pe acoperisurile blocurilor de locuinte	2021-2027	2.500.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
42	Crearea unei hărți de eficiență energetică a clădirilor din Municipiul Piatra Neamț	2021-2027	200.000	Buget local, Alte surse de finanțare
43	Realizarea unei capacități de producere a energiei electrice și termice prin valorificarea surselor de energie regenerabilă la Sala Polivalentă din Municipiul Piatra Neamț	2021-2027	5.500.000	Buget local, PNRR, Alte surse de finanțare
44	Construire parc fotovoltaic	2021-2027	50.000.000	Buget local, Alte surse de finanțare
45	Extinderea și modernizarea rețelei pluviale din Municipiul Piatra Neamț	2021-2027	6.000.000	Buget local, PODD 2021-2027, PNRR, Alte surse de finanțare
46	Extinderea rețelei de apă și canalizare în Municipiul Piatra Neamț	2021-2027	10.000.000	Buget local, PODD 2021-2027, PNRR Alte surse de finanțare
47	Reabilitarea/inlocuirea rețelei de aducțiune în Municipiul Piatra Neamț	2021-2027	25.000.000	Buget local, PODD 2021-2027, PNRR Alte surse de finanțare
48	Reabilitarea/inlocuirea/extinderea rețelelor de distribuție apă potabilă și de canalizare din Municipiul Piatra Neamț	2021-2027	36.000.000	Programul Național de Investiții „Anghel Saligny”, Buget local
49	Modernizarea și re tehnologizarea sistemelor de irigații din parcuri și zone verzi	2021-2027	1.000.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
50	Reutilizarea pentru irigații a apei pluviale colectate la nivelul blocurilor de locuințe	2021-2027	15.000.000	Buget local, PNRR, Alte surse de finanțare
51	Program de amenajări hidrotehnice pentru canalele de gardă, terasamente, valuri de pământ, regularizarea scurgerilor de ape de pe versanți, îndiguiri de protecție, realizarea corespunzătoare a canalelor de colectare aferente apelor pluviale etc.	2021-2027	50.000.000	Buget local, Alte surse de finanțare
52	Baraj de retenție pe râul Cuejdiu	2021-2027	15.000.000	Buget local, Alte surse de finanțare
53	Managementul apelor din zona munte Cozla și din zona munte Pietricica	2021-2027	5.000.000	Buget local, PODD, Alte surse de finanțare

Nr. crt.	Proiecte propuse	Orizont de timp	Buget estimativ	Surse potențiale de finanțare
54	Extinderea și modernizarea sistemului de iluminat public din Municipiul Piatra Neamț	2021-2027	26.690.750	POR 2021-2027, AFM, Buget local
55	Optimizarea iluminatului public prin integrarea cu sistemul de management al traficului	2021-2027	7.500.000	POR 2021-2027, AFM, Buget local
56	Realizare audit energetic al sistemului de iluminat public al municipiului	2021-2027	600.000	POR 2021-2027, AFM, Buget local, Alte surse de finanțare
57	Dotarea unor zone de iluminat public cu surse suplimentare de iluminat pe baza de SRE și prevăzute cu control automat	2021-2027	20.000.000	POR 2021-2027, AFM, Buget local, Alte surse de finanțare
58	Creșterea siguranței cetățeanului prin montarea de camere video și implementarea sistemului integrat de monitorizare video	2021-2027	500.000	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
59	Extinderea și îmbunătățirea managementului infrastructurii de colectare, procesare și depozitare deșeurii în Municipiul Piatra Neamț	2021-2027	1.000.000	Buget local, PODD 2021-2027, PNRR, Alte surse de finanțare, Parteneriat public-privat
60	Derularea de acțiuni de promovare și conștientizare în rândul cetățenilor privind colectarea selectivă a deșeurilor	2021-2027	60.000	Buget local, Alte surse de finanțare
61	Sistem Inteligent tip IoT de colectare proactivă a deșeurilor municipale și dezvoltarea unui centru de colectare gratuită a deșeurilor reciclabile (potențial parteneriat cu CJ Neamț)	2021-2027	125.000.000	PODD, PNRR, AFM, Buget local, Alte surse de finanțare (parteneriat cu CJ Neamț)
62	Regenerarea urbană a arealelor degradate	2021-2027	3.500.000	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
63	Extinderea și modernizarea spațiilor verzi din Municipiul Piatra Neamț	2021-2027	5.000.000	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
64	Reabilitarea spațiilor verzi rezidențiale	2021-2027	10.000.000	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
65	Parc dendrologic pe versantul nordic al dealului Pietricica	2021-2027	12.000.000	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
66	Lucrări de regularizare a albiei râului Cuiejdii	2021-2027	3.000.000	PODD 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
67	Reconstrucție ecologică forestieră	2021-2027	2.000.000	PODD 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
68	Monitorizarea factorilor de mediu	2021-2027	700.000	PODD 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
69	Realizarea hărții acustice a Municipiului Piatra Neamț	2021-2027	300.000	Buget local, Alte surse de finanțare
70	Implementarea unor măsuri de diminuare a efectelor poluării fonice	2021-2027	250.000	PODD 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
71	Campanii de informare și conștientizare privind protecția mediului înconjurător	2021-2027	300.000	Buget local, Alte surse de finanțare

Nr. crt.	Proiecte propuse	Orizont de timp	Buget estimativ	Surse potențiale de finanțare
72	Modernizarea infrastructurii de transport pentru creșterea accesibilității și introducerea de soluții moderne de mobilitate nepoluante în zona Dărmănești	2021-2027	11.225.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
73	Promovarea mobilității durabile la nivelul localităților din Zona Urbană Funcțională prin crearea infrastructurii specifice deplasărilor cu bicicleta (piste de biciclete) și pietonale (trotuare, pasarele, treceri de pietoni).	2021-2027	10.000.000	POR 2021-2027, POT 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
74	Variantă ocolitoare Piatra Neamț – coridorul est-vest	2021-2027	159.605.000	POR 2021-2027, POT 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare, parteneriat cu CJ Neamț
75	Variantă ocolitoare Piatra Neamț – coridorul nord-sud	2021-2027	170.000.000	POR 2021-2027, POT 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare, parteneriat cu CJ Neamț
76	Creșterea accesibilității către localitățile componente prin reabilitarea infrastructurii rutiere, dezvoltarea de conexiuni alternative de mobilitate și hub-uri multimodale	2021-2027	15.000.000	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
77	Conectarea, resistemizarea și extinderea arterelor de legătură în interiorul inelului central de mobilitate	2021-2027	70.000.000	POR 2021-2027, POT 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
78	Conectarea arterelor secundare la coridoarele est-vest și nord-sud și facilitarea mobilității durabile	2021-2027	20.000.000	POR 2021-2027, POT 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
79	Program multianual de întreținere și reparații a infrastructurii rutiere urbane pentru facilitarea integrării cu proiectele majore de mobilitate urbană	2021-2027	9.800.000	Buget local, Alte surse de finanțare
80	Dezvoltarea infrastructurii rutiere în contextul expansiunii urbane și a conectării cu zona funcțională urbană	2021-2027	60.000.000	POR 2021-2027, POT 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
81	Platforma de ride sharing dedicată promovării soluțiilor de transport în comun pentru elevi și studenți în Municipiul Piatra Neamț	2021-2027	6.000.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
82	ECO City Transport – Înlocuirea parcului de vehicule de transport public, cu vehicule ecologice inclusiv infrastructura de alimentare necesară – Etapa a II-a	2021-2027	31.750.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
83	Creșterea performanțelor transportului public prin investiții de tip integrat în soluții inteligente aferente unui coridor de mobilitate din Municipiul Piatra Neamț	2021-2027	143.746.050	POR 2021-2027, Buget local
84	Creșterea atractivității și siguranței deplasărilor cu transportul public prin modernizarea stațiilor de transport public și extinderea conceptului de Smart Hub Station – Etapa a II-a	2021-2027	10.000.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
85	Reorganizarea traseelor, a graficelor de circulație, adoptarea de soluții intermodale de transport în vederea reducerii costurilor și poluării, respectiv a creșterii eficienței transportului public în Municipiul Piatra Neamț	2021-2027	5.000.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
86	Dezvoltarea conceptului de mobilitate urbană „15 minute City”	2021-2027	15.000.000	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
87	Zone de tranzit, pasarele pietonale și velo pentru traversarea barierei naturale pârâul Cuejdiu	2021-2027	15.000.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
88	Primul coridor de transport ce utilizează autobuze autonome	2021-2027	44.000.000	POR 2021-2027, Alte surse de finanțare
89	Acțiuni de conștientizare în vederea promovării conceptului „Un Oraș pentru Oameni. Nu pentru autoturisme”	2021-2027	150.000	Buget local, Alte surse de finanțare

Nr. crt.	Proiecte propuse	Orizont de timp	Buget estimativ	Surse potențiale de finanțare
90	Implementarea de sisteme de cântărire în mișcare la intrările în oraș, pe arterele cu trafic greu semnificativ	2021-2027	3.000.000	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
91	Amenajarea coridoarelor de mobilitate alternativa, respectiv a zonelor pietonale si semi-pietonale	2021-2027	5.950.000	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
92	Pasaj pietonal si velo in Piata Mihail Kogalniceanu	2021-2027	11.500.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
93	Reorganizarea circulației și amenajarea str. Piața 22 Decembrie, în vederea transformării acesteia în zonă pietonală	2021-2027	4.000.000	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
94	Reconfigurarea urbanistică a construcției hidrotehnice a râului Cuejdiu în scopul echilibrării ponderii spațiilor destinate modalităților de deplasare si creșterii spațiului pietonal, de promenada si pentru mobilitatea alternativa	2021-2027	40.000.000	Buget local, Alte surse de finanțare
95	Reabilitarea podului peste Râul Bistrița, str. Bistriței	2021-2027	10.000.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
96	Reabilitarea punții pietonale peste Râul Bistrița, str. 9 Mai	2021-2027	5.000.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
97	Extinderea infrastructurii de piste de biciclete	2021-2027	10.000.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
98	Extinderea sistemului de bike-sharing la nivelul Zonei Urbane Funcționale	2021-2027	12.000.000	POR 2021-2027, Buget local
99	Extinderea infrastructurii de transport public si alternativ în zonele de dezvoltare a intravilanului	2021-2027	5.000.000	Buget local, Alte surse de finanțare
100	Integrarea în sistemul inteligent de management al traficului a semnalizării specifice pentru bicicliști, pe coridoarele de mobilitate alternativa	2021-2027	9.000.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
101	Extinderea sistemului de impunere a reglementărilor de circulație in vederea creșterii siguranței in trafic si facilitarea comutarii catre solutiile nepoluante de mobilitate (camere video inteligente de detectie a trecerii pe roșu, incidente in trafic, identificarea nr de inamtriculare, depasire viteza legala)	2021-2027	8.000.000	Buget local, Alte surse de finanțare
102	Amenajarea de spații de parcare în zonele rezidențiale, inclusiv solutii de tip Smart /Modular Parking	2021-2027	10.900.000	Buget local, Alte surse de finanțare
103	Amenajarea și reabilitarea parcărilor publice supraterane și subterane	2021-2027	20.000.000	Buget local, Alte surse de finanțare, Parteneriate Public Privat
104	P-Zero - Prima parcare pentru vehicule ecologice cu amprenta de carbon zero	2021-2027	8.000.000	Buget local, Alte surse de finanțare, Parteneriate Public Privat
105	Parcare inteligenta supraetajata Piața Agroalimentara Centrala si integrarea in aplicația electronica municipala de parcare	2021-2027	7.500.000	Buget local, Alte surse de finanțare, Parteneriate Public Privat
106	Parcare supraetajata str. Cuejdiu - Str. Dimitrie Leonida si integrarea in aplicația electronica municipala de parcare	2021-2027	12.000.000	Buget local, Alte surse de finanțare, Parteneriate Public Privat
107	Parcare supraetajată în zona din spatele Petrodava	2021-2027	10.000.000	Buget local, Alte surse de finanțare, Parteneriate Public Privat
108	Centru intermodal de transport public al Municipiului Piatra-Neamț, integrat cu spatii de tip park-and-ride/ bike-and-ride	2021-2027	10.000.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare

Nr. crt.	Proiecte propuse	Orizont de timp	Buget estimativ	Surse potențiale de finanțare
109	Identificarea locațiilor și amenajarea de spații tip park-and-ride la intrările în municipiu	2021-2027	25.000.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
110	Smart Low Emission Zone – proiect pilot	2021-2027	15.000.000	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
111	Program integrat de măsuri pentru stimularea electromobilității (stații de încărcare vehicule electrice, facilități la parcare, taxare preferențială etc)	2021-2027	1.500.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
112	Crearea structurii de gestionare a sistemelor de mobilitate alternativa	2021-2027	1.500.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
113	Crearea structurii de implementare și monitorizare a Planului de Mobilitate Urbană Durabilă	2021-2027	100.000	Buget local, Alte surse de finanțare
114	Dezvoltarea unei platforme de teleanagement a elementelor componente ale iluminatului public	2021-2027	1.000.000	AFM, Buget local, Alte surse de finanțare
115	Îmbunătățirea performanțelor de distribuție și furnizare a energiei electrice prin implementarea de soluții inteligente de monitorizare și intervenție	2021-2027	1.000.000	PODD 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
116	Creșterea gradului de utilizare a transportului public în Zona Urbană Funcțională prin implementarea unui sistem de transport public integrat la nivelul acestuia (sistem ticketing, stații de transport public inteligente, platformă de informare a utilizatorilor transportului public)	2021-2027	7.000.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
117	Centrul Operațional de Management Integrat al Mobilitatii Urbane inclusiv Aplicatie de Mobilitate Urbana pentru Cetatenii Municipiului Piatra Neamț	2021-2027	20.000.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
118	Promovarea intermodalității prin implementarea unui sistem unic, integrat de taxare electronica pentru transportul public, bike/car-sharing, parcare (inclusiv sistem e-ticketing tip account-based-management, parcometre, senzori etc)	2021-2027	8.500.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
119	Soluții Inteligente de Siguranță Publică și Management al Situațiilor de Urgență	2021-2027	800.000	PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
120	Safe School - Sistem de control al accesului, triaj medical si informare electronica in timp real pentru siguranta in institutiile de invatamant	2021-2027	600.000	PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
121	Smart building management platform - Sistem integrat de monitorizare, control si eficienta energetica - cladirile publice	2021-2027	500.000	PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
122	Sistem inteligent de management al parcărilor publice și rezidențiale din Municipiul Piatra Neamț	2021-2027	10.000.000	Buget local, Alte surse de finanțare
123	Campanii de educare și conștientizare privind utilitatea și oportunitățile oferite de implementarea conceptului Smart City	2021-2027	500.000	Buget local, Alte surse de finanțare
124	Încurajarea implementării aplicațiilor de e-learning și e-sănătate	2021-2027	400.000	Buget local, Alte surse de finanțare
125	Montarea unui sistem de senzori pentru a analiza eficiența și parametrii critici pentru întreaga infrastructură de utilități a orașului, în parteneriat cu furnizorii de utilități	2021-2027	1.000.000	Buget local, Alte surse de finanțare
126	Crearea de aplicații SMART de interes pentru cetățeni care să poată beneficia de informațiile critice în timp real	2021-2027	500.000	Buget local, Alte surse de finanțare

Nr. crt.	Proiecte propuse	Orizont de timp	Buget estimativ	Surse potențiale de finanțare
127	Centrul Operational de Management Integrat inclusiv Aplicatii de tip Smart-Community pentru Cetatenii Municipiului Piatra Neamț	2021-2027	20.000.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
128	Safe City - Aplicație Inteligentă pentru cetățeni în vederea creșterii siguranței publice și întărirea capacităților de răspuns în cazul situațiilor de Urgență	2021-2027	10.000.000	Buget local, Alte surse de finanțare
129	Crearea unui sistem inteligent de monitorizare a mobilității și a realizării indicatorilor de rezultat din Planul de Mobilitate Urbană Durabilă	2021-2027	1.000.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
130	Sistem informatic centralizat de management și suport al deciziei în cazul proiectelor strategice de dezvoltare	2021-2027	600.000	Buget local, Alte surse de finanțare
131	Platformă digitală de învățământ unică pentru toate instituțiile de învățământ preuniversitar, inclusiv vocațional și tehnologic, pentru facilitarea comunicării și management digital - catalog digital	2021-2027	600.000	PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
132	Dezvoltare platformă digitală pentru turism inteligent	2021-2027	886.000	Buget local, Alte surse de finanțare
133	Aplicatie software de promovare a turismului prin utilizarea solutiilor tip smart city	2021-2027	500.000	Buget local, Alte surse de finanțare
134	Centrul de educație și soluții inovative Colegiul Național Petru Rareș	2021-2027	800.000	PNRR, POR 2021-2027, POEO 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
135	”Colegiul Național Calistrat Hogaș” Piatra Neamț - centru de resurse curriculare inovatoare și educație rezilientă pentru dezvoltarea durabilă a competențelor cheie, realizarea tranziției verzi și digitale	2021-2027	800.000	PNRR, POR 2021-2027, POEO 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
136	Reabilitare și modernizare Colegiul Tehnic Forestier	2021-2027	500.000	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
137	Reabilitare, modernizare și dotare Liceul de Arte ”Victor Brauner”-corp B (b-dul Decebal) și corp C - monument istoric (str. Alexandru cel Bun)	2021-2027	1.150.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
138	Reabilitare și modernizare Colegiul Tehnic „Gheorghe Cartianu”	2021-2027	500.000	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
139	Amenajarea/modernizarea de centre after-school în Municipiul Piatra Neamț	2021-2027	2.000.000	POEO 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
140	Investitii în infrastructura educationala gimnaziala din cadrul Școlii Gimnaziale nr. 8, Municipiul Piatra Neamt – Proiect în evaluare Axa 10	2021-2027	7.491.079	POR 2014-2020, Buget local
141	Investitii în infrastructura educationala gimnaziala din cadrul Școlii Gimnaziale nr. 5, Municipiul Piatra Neamt – Proiect în evaluare Axa 10	2021-2027	13.189.245	POR 2014-2020, Buget local
142	Investitii în infrastructura educationala gimnaziala din cadrul Școlii Gimnaziale „Daniela Cuciuc”, Municipiul Piatra Neamt	2021-2027	9.666.436	POR 2014-2020, Buget local
143	Investitii în infrastructura educationala gimnaziala din cadrul Școlii Gimnaziale nr. 7, Municipiul Piatra Neamt	2021-2027	4.122.975	POR 2021-2027, Buget local
144	Renovarea, reabilitarea și consolidarea clădirilor unităților de învățământ	2021-2027	8.000.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
145	Program multianual de întreținere/reabilitare infrastructură sportivă	2021-2027	1.000.000	Buget local, Alte surse de finanțare

Nr. crt.	Proiecte propuse	Orizont de timp	Buget estimativ	Surse potențiale de finanțare
146	Reabilitarea și amenajarea curții școlii în unitățile școlare, pentru desfășurarea de activități școlare în aer liber	2021-2027	5.000.000	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
147	Programe de cooperare între unitățile școlare și agenții economici, în vederea asigurării unei pregătiri practice corespunzătoare a elevilor	2021-2027	800.000	POEO 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
148	Revigorarea învățământului profesional, vocațional și tehnic local, în parteneriat cu mediul privat	2021-2027	2.500.000	PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
149	Dotarea și echiparea unităților de învățământ în vederea creșterii calității actului educațional și realizării tranziției digitale (cabine multimedia, centre de informare și biblioteci digitale, tehnică de calcul, conexiune la Internet, echipamente de laborator)	2021-2027	10.000.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
150	Crearea unui centru universitar la Piatra Neamț într-un consorțiu partenerial cu Consiliul Județean Neamț, alte primării din județ, Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord-Est, instituțiile de învățământ locale și companii	2021-2027	50.000.000	PNRR, Buget local, parteneriat Consiliul Județean, ADR Nord Est, Alte surse de finanțare
151	Prevenirea și reducerea violenței în mediul școlar și al traficului de persoane: „Protejează-i pe cei dragi!”	2021-2027	200.000	POIDS 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
152	Campanii de informare, conștientizare și implementarea de programe pentru elevi și tineri	2021-2027	500.000	Buget local, Alte surse de finanțare
153	Dezvoltarea infrastructurii educaționale și a infrastructurii pentru formare profesională continuă	2021-2027	200.000	POEO 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
154	Promovarea formării profesionale a adulților pentru meserii specifice industriei ospitalității și agriculturii inteligente și sustenabile	2021-2027	7.500.000	POEO, Buget local, Alte surse de finanțare
155	Organizarea de campanii de promovare a cărții și lecturii în comunitate, inclusiv realizarea de târguri de carte	2021-2027	200.000	POEO 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
156	Spitalul Municipal de Urgență Piatra Neamț	2021-2027	250.000.000	POS 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
157	Crearea unui centrului medical de îngrijiri paliative	2021-2027	20.000.000	POS 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
158	Promovarea, operaționalizarea și dotarea corespunzătoare a tuturor Centrelor de Permanență Medicală în parteneriat cu Casa județeană de Asigurări de Sănătate, Spitalul Județean de Urgență Neamț, rețeaua medicilor de familie	2021-2027	14.000.000	POS 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
159	Construirea de locuințe pentru tineri în regim de închiriere	2021-2027	80.000.000	PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
160	Construirea de locuințe pentru persoanele vulnerabile social	2021-2027	9.000.000	PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
161	Campanii de informare și conștientizare pentru integrarea pe piața muncii a persoanelor din grupurile marginalizate și combaterea discriminării	2021-2027	200.000	POEO 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
162	Amenajarea de cantine sociale pentru persoanele defavorizate	2021-2027	200.000	POIDS 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
163	Rețea de îngrijire la domiciliu a persoanelor vârstnice din toate cartierele municipiului, în parteneriat cu furnizorii privați acreditați.	2021-2027	2.500.000	Buget local, Alte surse de finanțare, Parteneriat public-privat

Nr. crt.	Proiecte propuse	Orizont de timp	Buget estimativ	Surse potențiale de finanțare
164	Servicii de reabilitare în comunitate asigurat de echipe care furnizează la domiciliu serviciile specializate de abilitare/reabilitare	2021-2027	1.000.000	POIDS 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
165	Parteneriat comunitar între Primărie și furnizori privați de servicii sociale pentru îngrijirea familiilor și persoanelor aflate în nevoie.	2021-2027	1.000.000	Buget local, Alte surse de finanțare, Parteneriat public-privat
166	Servicii sociale integrate in centre de zi pentru copii a caror parinti sunt plecati in strainatate cu scopul prevenirii riscului de segregare familiala	2021-2027	400.000	POIDS 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
167	Dezvoltarea serviciilor sociale pentru grupurile defavorizate din Municipiul Piatra Neamț (adăpost de noapte, consiliere pentru prevenirea violenței domestice, etc.)	2021-2027	200.000	POIDS 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
168	Centru social de zi pentru persoane vârstnice	2021-2027	1.500.000	POS 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
169	Construirea si dotarea Centrului Educational si Recreativ pentru copiii si tinerii din Cartierul Speranța	2021-2027	5.640.000	POIDS 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
170	Reabilitarea și modernizarea creșelor existente și construirea de creșe în cartierele Dărmănești, Mărăței, Precista, 1 Mai și Văleni	2021-2027	20.000.000	PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
171	Infintare centre de zi pentru ingrijire si reabilitare destinate persoanelor cu dizabilitati	2021-2027	5.000.000	POIDS 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
172	Marketing pentru atragerea de investitori – elaborarea unui pachet de facilități	2021-2027	200.000	Buget local, Alte surse de finanțare
173	Dezvoltarea unui incubator de afaceri în Municipiul Piatra Neamț	2021-2027	2.000.000	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare, Parteneriat public-privat
174	Dezvoltarea unui Parc pentru inovație și specializare inteligentă	2021-2027	25.000.000	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare, Parteneriat public-privat
175	Realizarea unui centru expozițional, de congrese și evenimente, servicii, industrii creative, ateliere de creație digitală, spații de comerț, birouri	2021-2027	15.000.000	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare, Parteneriat public-privat
176	Centrul de formare în domeniul digital, internetului lucrurilor, inteligenței artificiale, roboticii și proceselor repetitive automatizate	2021-2027	10.000.000	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare, Parteneriat public-privat
177	Modernizarea și operarea eficientă a halelor și piețelor agro-alimentare	2021-2027	20.000.000	Buget local
178	Inventarierea și reanimarea meșteșugurilor specifice zonei Neamț, inclusiv identificarea de locații și organizarea de mini-ateliere	2021-2027	1.000.000	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare, Parteneriat public-privat
179	Cursuri de formare pentru dezvoltarea competențelor la nivelul IMM-urilor pentru specializare inteligentă	2021-2027	500.000	POEO 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
180	Dezvoltarea de facilități recreaționale și de vizitare în Parcul Pădure Cozla Piatra Neamț, pentru încurajarea unei vieți active	2021-2027	7.584.000	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare, Parteneriat public-privat
181	Reabilitare/modernizare/dezvoltare zonă turistică muntele Cozla	2021-2027	5.000.000	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare, Parteneriat public-privat
182	Restaurarea, consolidarea, protecția și conservarea monumentelor din lista monumentelor istorice aparținând Municipiului Piatra Neamț, inclusiv cele aparținând altor entități juridice sau fizice situate pe teritoriul administrativ al Municipiului Piatra Neamț	2021-2027	15.000.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare

Nr. crt.	Proiecte propuse	Orizont de timp	Buget estimativ	Surse potențiale de finanțare
183	Restaurarea, consolidarea, protecția și modernizarea clădirilor de interes cultural situate pe teritoriul administrativ al Municipiului Piatra Neamț	2021-2027	2.000.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
184	Amenajarea turistică de tip promenadă a malurilor lacului Bâta Doamnei	2021-2027	500.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
185	Amenajarea unui teren de camping cu acces la apă potabilă și energie electrică, incluzând zonă pentru proiecții video și dotarea cu aparate fitness în aer liber	2021-2027	500.000	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
186	Amenajarea unor spații cu scop cultural și recreativ în vederea promovării culturii locale	2021-2027	500.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
187	Crearea de trasee turistice cu suport electronic	2021-2027	500.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
188	Crearea de module GPS pentru traseele cicliste și cicloturistice	2021-2027	200.000	Buget local, Alte surse de finanțare
189	Înființarea Organizației de Management a Destinației de Turism – un parteneriat între administrația publică și operatorii din industria locală a ospitalității - pentru a construi o identitate unică destinației de turism Piatra Neamț	2021-2027	150.000	Buget local, Alte surse de finanțare, Parteneriat public-privat
190	Implementarea unui program sezonier de tururi ghidate gratuite pentru grupuri de turiști	2021-2027	25.000	Buget local, Alte surse de finanțare
191	Panouri de prezentare obiective turistice în limba engleză	2021-2027	165.000	Buget local, Alte surse de finanțare
192	Reamenajarea spațiului Grădinii Zoologice din Piatra-Neamț și includerea sa în circuitul turistic	2021-2027	2.000.000	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
193	Amenajare trasee turistice și zone de promenadă în Municipiul Piatra-Neamț și zonele adiacente	2021-2027	500.000	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
194	Cicloturism în Neamț	2021-2027	3.003.900	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
195	Implementare sistem bilet turistic online	2021-2027	10.000.000	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
196	Consolidarea/amenajarea drumurilor de acces către obiectivele turistice din Piatra Neamț	2021-2027	1.000.000	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
197	Amenajarea de parcări pentru autocare	2021-2027	4.000.000	PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
198	Crearea de ghiduri turistice interactive și aplicații de prezentare multimedia	2021-2027	500.000	Buget local, Alte surse de finanțare
199	Modernizarea signalisticii verticale a traseelor turistice și a obiectivelor și integrarea acestora în cadrul unei aplicații mobile de promovare a turismului în municipiul Piatra Neamț	2021-2027	450.000	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
200	Valorificarea potențialului turistic și cultural prin crearea brand-ului municipiului Piatra Neamț	2021-2027	400.000	Buget local, Alte surse de finanțare
201	Circuit de promovare și de vizitare unitară format din cele 6 unități muzeale locale: Muzeul de Artă Eneolitică Cucuteni, Muzeul de Științele Naturii, Muzeul de Istorie și Arheologie, Muzeul de Etnografie, Muzeul de Artă, Casa Memorială "Calistrat Hogaș", precum și din ansamblul Curtea Domnească, Turnul Clopotniță sau Cetatea Dacică Petrodava	2021-2027	500.000	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare

Nr. crt.	Proiecte propuse	Orizont de timp	Buget estimativ	Surse potențiale de finanțare
202	Promovarea ofertei de servicii turistice și de agrement a Municipiului Piatra Neamț, în parteneriat cu antreprenorii	2021-2027	200.000	Buget local, Alte surse de finanțare, Parteneriat public-privat
203	Promovarea activităților/evenimentelor culturale în Municipiul Piatra Neamț	2021-2027	500.000	Buget local, Alte surse de finanțare
204	Creșterea atractivității Municipiului Piatra Neamț prin realizarea unui centru de echitație-agrement și terapie	2021-2027	20.000.000	Buget local, Alte surse de finanțare, Parteneriat public-privat
205	Program municipal de realizare de noi locuri de joacă și modernizarea celor existente	2021-2027	450.000	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
206	Construirea în cartiere a unor parcuri speciale pentru copii: skateboard, role si trotinete	2021-2027	250.000	Buget local, Alte surse de finanțare, Parteneriat public-privat
207	Petrodava Skatepark	2021-2027	1.500.000	Buget local, Alte surse de finanțare, Parteneriat public-privat
208	Program municipal de realizare de terenuri de sport multifuncționale în cartiere, pentru promovarea antrenamentelor în aer liber	2021-2027	7.500.000	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
209	Reabilitarea si modernizarea Strandului Municipal	2021-2027	1.500.000	Buget local, Alte surse de finanțare
210	Regenerarea parcurilor, scuarurilor, grădinilor urbane, zonelor de agrement și petrecere a timpului liber din întreg municipiul	2021-2027	40.000.000	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
211	Internet gratuit în toate zonele publice din zona centrală, zonele de agrement, inclusiv în zona de petrecere a timpului liber din cartierele orașului	2021-2027	200.000	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
212	Revitalizarea spațiului urban prin asigurarea unui mobilier stradal modern plăcut vizual, ușor de întreținut și rezistent în timp (bănci, jardiniere cu flori, coșuri de gunoi, panouri de îndrumare, panouri de informare și hărți de orientare, cișmele stradale, toalete publice, stâlpi delimitatori, rastele de biciclete etc)	2021-2027	15.000.000	Buget local, Alte surse de finanțare
213	Concurs de soluții și implementare pentru valorificarea zonei de pe malul râului Bistrița, precum și malul Lacului Bâta Doamnei pentru agrement si petrecerea timpului liber, activități de comerț și turism (traseu de promenadă, terase, terenuri de sport, locuri de joacă, plaje, zone de picnic, piste pentru bicicliști, alei pietonale	2021-2027	50.000.000	Buget local, Alte surse de finanțare
214	Modernizare poligon auto	2021-2027	1.500.000	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
215	Creșterea comunicării instituționale a Primăriei Piatra Neamț	2021-2027	5.000.000	Buget local, Alte surse de finanțare
216	Crearea unui PUG interactiv care să permită cetățenilor să lanseze idei și propuneri pentru dezvoltarea urbană	2021-2027	500.000	Buget local, Alte surse de finanțare
217	Dispozitiv self-service pentru depunerea solicitărilor cetățenilor	2021-2027	700.000	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
218	Dezvoltarea unei platforme on-line pentru depunerea și obținerea documentelor de natură fiscală	2021-2027	1.500.000	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
219	Retro-digitalizare a documentelor din arhivele fizice ale instituției și realizare arhivă digitală	2021-2027	2.000.000	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
220	Formarea continuă a personalului primăriei Municipiului Piatra Neamț, precum și a personalului din instituțiile subordonate	2021-2027	800.000	POEO 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare

9.7. Criterii de prioritizare

În vederea realizării unei prioritizări preliminare a intervențiilor incluse în portofoliul de proiecte al *Strategiei de Dezvoltare Durabilă*, a fost realizată o **analiză multicriterială**, pe baza stabilirii unor indicatori de performanță, reprezentând parametrii în funcție de care măsurile propuse sunt evaluate și comparate între ele.

Fiecare indicator (criteriu) trebuie să măsoare un aspect relevant și nu trebuie să depindă de un alt criteriu. **Criteriile** sunt, în general, de două feluri: **cantitative și calitative**.

Indicatorii propuși pentru evaluarea impactului măsurilor propuse sunt următorii:

► Impactul asupra mediului și eficienței energetice

Proiectul primește un punctaj în funcție de **impactul asupra mediului**: eficiență energetică, adaptare la schimbări climatice, biodiversitate, poluare (3 – impact mare; 2 – impact mediu; 1 – impact redus; 0 – fără impact);

► Impactul asupra dezvoltării „inteligente”

Proiectul primește un punctaj în funcție de **impactul asupra dezvoltării „inteligente”**: smart-city, digitalizare, inovare, CDI (3 – impact mare; 2 – impact mediu; 1 – impact redus; 0 – fără impact);

► Impactul asupra calității vieții și incluziunii sociale

Proiectul primește un punctaj în funcție de **impactul estimat asupra calității vieții**: sănătate, cultură, educație, sport, siguranță și incluziunii sociale (3 – impact mare; 2 – impact mediu; 1 – impact redus; 0 – fără impact);

► Impactul asupra conectivității și atractivității

Proiectul primește un punctaj în funcție de **impactul estimat asupra conectivității și atractivității** (3 – impact foarte mare; 2 – impact mare; 1 – impact mediu; 0 – impact nesemnificativ);

► Gradul de atragere a sursei de finanțare

Proiectul primește un punctaj în funcție de **nivelul de atragere a sursei de finanțare** (se acordă punctajul în funcție de valorile accesibile pe diverse surse de finanțare).

Pentru prioritizarea măsurilor propuse în cadrul matricei, fiecărui indicator i-a fost alocată o anumită pondere.

Ponderea propusă pentru criteriile de prioritizare menționate anterior este următoarea:

Indicator	Pondere
Impactul asupra mediului și eficienței energetice	20%
Impactul asupra dezvoltării „inteligente”	15%
Impactul asupra calității vieții și incluziunii sociale	25%
Impactul asupra conectivității și atractivității	25%
Gradul de atragere a sursei de finanțare	15%

Indicator	Punctaj maxim (Pmax)	Pondere (p)	Valoare maximă din 10	Scor ponderat (Sc)
Impactul asupra mediului și eficienței energetice	3	20%	2,0	Punctaj x 0,67
Impactul asupra dezvoltării „inteligente”	3	15%	1,5	Punctaj x 0,5
Impactul asupra calității vieții și incluziunii sociale	3	25%	2,5	Punctaj x 0,83
Impactul asupra conectivității și atractivității	3	25%	2,5	Punctaj x 0,83
Gradul de atragere a sursei de finanțare	3	15%	1,5	Punctaj x 0,50

Formula utilizată pentru **calcularea scorului ponderat al fiecărui criteriu de prioritizare** este următoarea:

$$Sp_i = p_i \times 10 / P_{max\ i}$$

unde:

i = criteriul de prioritizare

Sp_i = scor ponderat al criteriului i

p_i = ponderea criteriului i

$P_{max\ i}$ = punctajul maxim al criteriului i

Punctajul fiecărui proiect se calculează cu formula:

$$PP = \sum_{i=1}^5 PC_i \times Sp_i$$

unde:

PP = punctaj proiect

Sp_i = scor ponderat al criteriului i

PC_i = punctajul acordat pentru criteriul i .

Trebuie specificat că nivelul de prioritate al proiectelor este un factor dinamic, ce trebuie evaluat periodic și modificat, pe toată durata de acțiune a strategiei de față, în funcție de evoluția economiei la toate nivelurile, de oportunități noi pentru accesarea fondurilor europene sau de alți factori care vor conduce la modificarea situației actuale.

Prezentăm mai jos tabelul conținând o sinteză a **Planului de acțiune**, prin prezentarea **proiectelor** în ordinea rezultată ca urmare a aplicării procedurii de prioritizare, pe baza elementelor cunoscute la momentul elaborării documentului strategic.

Prioritizarea proiectelor va fi actualizată de **Comisia de monitorizare și actualizare a SDD**, după centralizarea rezultatelor consultării public (răspunsurile la chestionarul online) și stabilirea condițiilor de eligibilitate pentru finanțarea din fonduri europene.

De asemenea, în tabel este specificată **corespondența proiectelor respective cu obiectivele strategice la nivel european, național și regional, indicatorii de monitorizare și prioritatea de investiții corespunzătoare Programului Operațional Regional 2021-2027**, acolo unde este cazul.

Denumire proiect	Punctaj	Corespondența cu documentul strategic	Indicatori de monitorizare	POR 2021-2027 Prioritatea de investiții
Creșterea atractivității și siguranței deplasărilor cu transportul public prin modernizarea stațiilor de transport public și extinderea conceptului de Smart Hub Station – Etapa a II-a	9,33	OP1 al UE - O Europă mai inteligentă și mai competitivă OP2 al UE - O Europă mai ecologică OP3 al UE - O Europă mai conectată PI4 a PDR-NE - Dezvoltarea unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente și durabile	Orase și localități cu sisteme de transport urban digitalizate noi sau modernizate Numarul anual de pasageri ai transporturilor publice	PI4 – Nord-Est – O regiune cu o mobilitate urbană mai durabilă
Creșterea performanțelor transportului public prin investiții de tip integrat în soluții inteligente aferente unui coridor de mobilitate din Municipiul Piatra Neamț	9,33	OP1 al UE - O Europă mai inteligentă și mai competitivă OP2 al UE - O Europă mai ecologică OP3 al UE - O Europă mai conectată PI4 a PDR-NE - Dezvoltarea unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente și durabile	Orase și localități cu sisteme de transport urban digitalizate noi sau modernizate Numarul anual de pasageri ai transporturilor publice	PI4 – Nord-Est – O regiune cu o mobilitate urbană mai durabilă
ECO City Transport – Înlocuirea parcului de vehicule de transport public, cu vehicule ecologice inclusiv infrastructura de alimentare necesară – Etapa a II-a	9,00	OP2 al UE - O Europă mai ecologică OP3 al UE - O Europă mai conectată PI4 a PDR-NE - Dezvoltarea unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente și durabile	Capacitate material rulant ecologic pentru transportul public	PI4 – Nord-Est – O regiune cu o mobilitate urbană mai durabilă
Creșterea gradului de utilizare a transportului public în Zona Urbană Funcțională prin implementarea unui sistem de transport public integrat la nivelul acestuia (sistem ticketing, stații de transport public inteligente, platformă de informare a utilizatorilor transportului public)	8,50	OP1 al UE - O Europă mai inteligentă și mai competitivă OP2 al UE - O Europă mai ecologică OP3 al UE - O Europă mai conectată PI4 a PDR-NE - Dezvoltarea unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente și durabile	Orase și localități cu sisteme de transport urban digitalizate noi sau modernizate Numarul anual de pasageri ai transporturilor publice	PI4 – Nord-Est – O regiune cu o mobilitate urbană mai durabilă
Promovarea intermodalității prin implementarea unui sistem unic, integrat de taxare electronică pentru transportul public, bike/car-sharing, parcare (inclusiv sistem e-ticketing tip account-based-management, parcometre, senzori etc)	8,50	OP1 al UE - O Europă mai inteligentă și mai competitivă OP2 al UE - O Europă mai ecologică OP3 al UE - O Europă mai conectată PI4 a PDR-NE - Dezvoltarea unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente și durabile	Orase și localități cu sisteme de transport urban digitalizate noi sau modernizate	PI4 – Nord-Est – O regiune cu o mobilitate urbană mai durabilă
Creșterea gradului de utilizare a transportului public în Zona Urbană Funcțională prin implementarea unui sistem de transport public integrat la nivelul acestuia (sistem ticketing, stații de transport public inteligente, platformă de informare a utilizatorilor transportului public)	8,50	OP1 al UE - O Europă mai inteligentă și mai competitivă OP2 al UE - O Europă mai ecologică OP3 al UE - O Europă mai conectată PI4 a PDR-NE - Dezvoltarea unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente și durabile	Orase și localități cu sisteme de transport urban digitalizate noi sau modernizate	PI4 – Nord-Est – O regiune cu o mobilitate urbană mai durabilă
Crearea unui sistem inteligent de monitorizare a mobilității și a realizării indicatorilor de rezultat din Planul de Mobilitate Urbană Durabilă	8,50	OP1 al UE - O Europă mai inteligentă și mai competitivă OP2 al UE - O Europă mai ecologică OP3 al UE - O Europă mai conectată PI4 a PDR-NE - Dezvoltarea unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente și durabile	Sistem implementat	Nu este cazul

Denumire proiect	Punctaj	Corespondența cu documentul strategic	Indicatori de monitorizare	POR 2021-2027 Prioritatea de investiții
Creșterea accesibilității către localitățile componente prin reabilitarea infrastructurii rutiere, dezvoltarea de conexiuni alternative de mobilitate și hub-uri multimodale	8,00	OP1 al UE - O Europă mai inteligentă și mai competitivă OP2 al UE - O Europă mai ecologică OP3 al UE - O Europă mai conectată PI4 a PDR-NE - Dezvoltarea unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente și durabile	Lungimea drumurilor reconstruite sau modernizate – altele Piste ciclabile care beneficiaza de sprijin Numarul anual de utilizatori ai pistelor ciclabile	Nu este cazul
Centrul Operational de Management Integrat inclusiv Aplicatii de tip Smart-Comunity pentru Cetatenii Municipiului Piatra Neamț	8,00	OP1 al UE - O Europă mai inteligentă și mai competitivă OP2 al UE - O Europă mai ecologică PI3 a PDR-NE - Protejarea mediului și optimizarea utilizării resurselor	Utilizatori de servicii si aplicații digitale publice	PI2 – Nord-Est – O regiune mai digitalizată
Dezvoltarea conceptului de mobilitate urbana „15 minute City”	7,83	OP2 al UE - O Europă mai ecologică OP3 al UE - O Europă mai conectată PI4 a PDR-NE - Dezvoltarea unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente și durabile	Populatia care beneficiaza de masuri privind calitatea aerului	PI4 – Nord-Est – O regiune cu o mobilitate urbană mai durabilă
Centru intermodal de transport public al Municipiului Piatra-Neamț, integrat cu spatii de tip park-and-ride/bike-and-ride	7,83	OP1 al UE - O Europă mai inteligentă și mai competitivă OP2 al UE - O Europă mai ecologică OP3 al UE - O Europă mai conectată PI4 a PDR-NE - Dezvoltarea unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente și durabile	Orase si localitati cu sisteme de transport urban digitalizate noi sau modernizate Numarul anual de pasageri ai transporturilor publice	PI4 – Nord-Est – O regiune cu o mobilitate urbană mai durabilă
Smart Low Emission Zone – proiect pilot	7,83	OP1 al UE - O Europă mai inteligentă și mai competitivă OP2 al UE - O Europă mai ecologică PI3 a PDR-NE - Protejarea mediului și optimizarea utilizării resurselor	Populatia care beneficiaza de masuri privind calitatea aerului	PI3 – Nord-Est – O regiune durabilă, mai prietenoasă cu mediul
Sistem inteligent de management al parcărilor publice și rezidențiale din Municipiul Piatra Neamț	7,67	OP1 al UE - O Europă mai inteligentă și mai competitivă OP3 al UE - O Europă mai conectată	Sistem implementat	PI4 – Nord-Est – O regiune cu o mobilitate urbană mai durabilă
Smart building management platform - Sistem integrat de monitorizare, control si eficienta energetica - cladirile publice	7,50	OP1 al UE - O Europă mai inteligentă și mai competitivă OP2 al UE - O Europă mai ecologică PI3 a PDR-NE - Protejarea mediului și optimizarea utilizării resurselor PI4 a PDR-NE - Dezvoltarea unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente și durabile	Numărul de clădiri publice în care se implementează sistemul	Nu este cazul
Amenajarea coridoarelor de mobilitate alternativa, respectiv a zonelor pietonale si semi-pietonale	7,00	OP2 al UE - O Europă mai ecologică OP3 al UE - O Europă mai conectată PI4 a PDR-NE - Dezvoltarea unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente și durabile	Populatia care beneficiaza de masuri privind calitatea aerului	PI4 – Nord-Est – O regiune cu o mobilitate urbană mai durabilă

Denumire proiect	Punctaj	Corespondența cu documentul strategic	Indicatori de monitorizare	POR 2021-2027 Prioritatea de investiții
Dotarea și echiparea unităților de învățământ în vederea creșterii calității actului educațional și realizării tranziției digitale (cabine multimedia, centre de informare și biblioteci digitale, tehnică de calcul, conexiune la Internet, echipamente de laborator)	7,00	OP1 al UE - O Europă mai inteligentă și mai competitivă Op4 - O Europă mai socială PI2 a PDR-NE - Dezvoltarea capitalului uman	Numărul de unități școlare dotate și modernizate Numărul de elevi care beneficiază de măsurile de dotare și echipare a unităților școlare	PI6 – Nord-Est – O regiune educată
Extinderea infrastructurii de piste de biciclete	6,83	OP2 al UE - O Europă mai ecologică OP3 al UE - O Europă mai conectată PI4 a PDR-NE - Dezvoltarea unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente și durabile	Piste ciclabile care beneficiaza de sprijin	PI4 – Nord-Est – O regiune cu o mobilitate urbană mai durabilă
Extinderea sistemului de bike-sharing la nivelul Zonei Urbane Funcționale	6,83	OP2 al UE - O Europă mai ecologică OP3 al UE - O Europă mai conectată PI4 a PDR-NE - Dezvoltarea unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente și durabile	Numarul anual de utilizatori ai pistelor ciclabile	PI4 – Nord-Est – O regiune cu o mobilitate urbană mai durabilă
Modernizarea signalisticii verticale a traseelor turistice și a obiectivelor și integrarea acestora în cadrul unei aplicații mobile de promovare a turismului în municipiul Piatra Neamț	6,67	OP1 al UE - O Europă mai inteligentă și mai competitivă OP5 al UE - O Europă mai aproape de cetățeni PI1 a PDR-NE - Dezvoltarea unei economii competitive PI3 a PDR-NE - Protejarea mediului și optimizarea utilizării resurselor	Institutiile publice care beneficiaza de sprijin pentru a dezvolta servicii si aplicatii digitale	PI1 – Nord-Est – O regiune mai competitivă, mai inovativă
Platforma de ride sharing dedicata promovării soluțiilor de transport în comun pentru elevi și studenți în Municipiul Piatra Neamț	6,50	OP1 al UE - O Europă mai inteligentă și mai competitivă OP3 al UE - O Europă mai conectată OP4 al UE - O Europă mai socială PI2 a PDR-NE - Dezvoltarea capitalului uman	Populatia care beneficiaza de masuri privind calitatea aerului	PI4 – Nord-Est – O regiune cu o mobilitate urbană mai durabilă
Dezvoltarea de facilități recreaționale și de vizitare în Parcul Pădure Cozla Piatra Neamț, pentru încurajarea unei vieți active	6,50	OP5 al UE - O Europă mai aproape de cetățeni PI1 a PDR-NE - Dezvoltarea unei economii competitive PI3 a PDR-NE - Protejarea mediului și optimizarea utilizării resurselor	Spatii deschise create sau reabilitate in zone urbane	PI7 – Nord-Est - O regiune mai atractivă
Restaurarea, consolidarea, protecția și conservarea monumentelor din lista monumentelor istorice aparținând Municipiului Piatra Neamț, inclusiv cele aparținând altor entități juridice sau fizice situate pe teritoriul administrativ al Municipiului Piatra Neamț	6,50	OP5 al UE - O Europă mai aproape de cetățeni PI1 a PDR-NE - Dezvoltarea unei economii competitive	Situri turistice si culturale sprijinite Vizitatori in siturile care beneficiaza de sprijin	PI7 – Nord-Est - O regiune mai atractivă
Restaurarea, consolidarea, protecția și modernizarea clădirilor de interes cultural situate pe teritoriul administrativ al Municipiului Piatra Neamț	6,50	OP5 al UE - O Europă mai aproape de cetățeni PI1 a PDR-NE - Dezvoltarea unei economii competitive	Situri turistice si culturale sprijinite Vizitatori in siturile care beneficiaza de sprijin	PI7 – Nord-Est - O regiune mai atractivă
Promovarea mobilității durabile la nivelul localităților din Zona Urbană Funcțională prin crearea infrastructurii specifice deplasărilor cu bicicleta (piste de biciclete) și pietonale (trotuare, pasarele, treceri de pietoni).	6,33	OP2 al UE - O Europă mai ecologică OP3 al UE - O Europă mai conectată PI4 a PDR-NE - Dezvoltarea unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente și durabile	Lungimea drumurilor reconstruite sau modernizate – altele Piste ciclabile care beneficiaza de sprijin Numarul anual de utilizatori ai pistelor ciclabile	PI5 – Nord-Est – O regiune mai accesibilă

Denumire proiect	Punctaj	Corespondența cu documentul strategic	Indicatori de monitorizare	POR 2021-2027 Prioritatea de investiții
Identificarea locațiilor și amenajarea de spații tip park-and-ride la intrările în municipiu	6,33	OP2 al UE - O Europă mai ecologică OP3 al UE - O Europă mai conectată PI4 a PDR-NE - Dezvoltarea unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente și durabile	Populația care beneficiază de măsuri privind calitatea aerului	PI4 – Nord-Est – O regiune cu o mobilitate urbană mai durabilă
Variantă ocolitoare Piatra Neamț – coridorul est-vest	6,17	OP2 al UE - O Europă mai ecologică OP3 al UE - O Europă mai conectată PI4 a PDR-NE - Dezvoltarea unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente și durabile	Lungimea drumurilor reconstruite sau modernizate – altele	PI5 – Nord-Est – O regiune mai accesibilă
Variantă ocolitoare Piatra Neamț – coridorul nord-sud	6,17	OP2 al UE - O Europă mai ecologică OP3 al UE - O Europă mai conectată PI4 a PDR-NE - Dezvoltarea unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente și durabile	Lungimea drumurilor reconstruite sau modernizate – altele	PI5 – Nord-Est – O regiune mai accesibilă
Program integrat de măsuri pentru stimularea electromobilității (stații de încărcare vehicule electrice, facilități la parcare, taxare preferențială etc)	6,17	OP2 al UE - O Europă mai ecologică OP3 al UE - O Europă mai conectată PI4 a PDR-NE - Dezvoltarea unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente și durabile	Populația care beneficiază de măsuri privind calitatea aerului	PI4 – Nord-Est – O regiune cu o mobilitate urbană mai durabilă
Dezvoltarea unei platforme de telementagement a elementelor componente ale iluminatului public	6,17	OP1 al UE - O Europă mai inteligentă și mai competitivă OP5 al UE - O Europă mai aproape de cetățeni PI4 a PDR-NE - Dezvoltarea unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente și durabile	Număr elemente controlate	Nu este cazul
Îmbunătățirea performanțelor de distribuție și furnizare a energiei electrice prin implementarea de soluții inteligente de monitorizare și intervenție	6,17	OP1 al UE - O Europă mai inteligentă și mai competitivă OP2 al UE - O Europă mai ecologică PI3 a PDR-NE - Protejarea mediului și optimizarea utilizării resurselor PI4 a PDR-NE - Dezvoltarea unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente și durabile	Număr soluții	Nu este cazul
Aplicație software de promovare a turismului prin utilizarea soluțiilor tip smart city	6,17	OP1 al UE - O Europă mai inteligentă și mai competitivă OP5 al UE - O Europă mai aproape de cetățeni PI1 a PDR-NE - Dezvoltarea unei economii competitive	Aplicație realizată	Nu este cazul
Reabilitarea termică clădiri rezidențiale, blocuri de locuințe	6,00	OP2 al UE - O Europă mai ecologică PI3 a PDR-NE - Protejarea mediului și optimizarea utilizării resurselor	Clădiri rezidențiale care beneficiază de sprijin pentru îmbunătățirea performanței energetice Consum final anual de energie Emisii de gaze cu efect de seră estimate	PI3 – Nord-Est – O regiune durabilă, mai prietenoasă cu mediul
Extinderea și modernizarea sistemului de iluminat public din Municipiul Piatra Neamț	6,00	OP2 al UE - O Europă mai ecologică PI3 a PDR-NE - Protejarea mediului și optimizarea utilizării resurselor PI4 a PDR-NE - Dezvoltarea unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente și durabile	Consum final anual de energie Emisii de gaze cu efect de seră estimate	PI3 – Nord-Est – O regiune durabilă, mai prietenoasă cu mediul

Denumire proiect	Punctaj	Corespondența cu documentul strategic	Indicatori de monitorizare	POR 2021-2027 Prioritatea de investiții
Reconfigurarea urbanistică a construcției hidrotehnice a râului Cuejdiu în scopul echilibrării ponderii spațiilor destinate modalităților de deplasare și creșterii spațiului pietonal, de promenadă și pentru mobilitatea alternativă	6,00	OP2 al UE - O Europă mai ecologică PI1 a PDR-NE - Dezvoltarea unei economii competitive PI3 a PDR-NE - Protejarea mediului și optimizarea utilizării resurselor	Populația care beneficiază de măsuri privind calitatea aerului	Nu este cazul
Regenerarea parcurilor, scuarurilor, grădinilor urbane, zonelor de agrement și petrecere a timpului liber din întreg municipiul	6,00	OP2 al UE - O Europă mai ecologică PI1 a PDR-NE - Dezvoltarea unei economii competitive PI3 a PDR-NE - Protejarea mediului și optimizarea utilizării resurselor	Populația care beneficiază de măsuri privind calitatea aerului	Nu este cazul
Crearea unui centru universitar la Piatra Neamț într-un consorțiu partenerial cu Consiliul Județean Neamț, alte primării din județ, Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord-Est, instituțiile de învățământ locale și companii	5,83	OP1 al UE - O Europă mai inteligentă și mai competitivă OP4 - O Europă mai socială PI2 a PDR-NE - Dezvoltarea capitalului uman	Numărul de unități de învățământ create Numărul de studenți care beneficiază de crearea unității de învățământ	PI6 – Nord-Est – O regiune educată
Amenajarea unor spații cu scop cultural și recreativ în vederea promovării culturii locale	5,83	OP5 al UE - O Europă mai aproape de cetățeni PI1 a PDR-NE - Dezvoltarea unei economii competitive	Spații deschise create sau reabilitate în zone urbane	PI7 – Nord-Est - O regiune mai atractivă
Reabilitare/modernizare/dezvoltare zonă turistică muntele Cozla	5,67	OP5 al UE - O Europă mai aproape de cetățeni PI1 a PDR-NE - Dezvoltarea unei economii competitive PI3 a PDR-NE - Protejarea mediului și optimizarea utilizării resurselor	Spații deschise create sau reabilitate în zone urbane	PI7 – Nord-Est - O regiune mai atractivă
Implementare sistem bilet turistic online	5,67	OP3 al UE - O Europă mai conectată PI1 a PDR-NE - Dezvoltarea unei economii competitive PI4 a PDR-NE - Dezvoltarea unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente și durabile	Utilizatori de servicii și aplicații digitale publice	PI2 – Nord-Est – O regiune mai digitalizată
Concurs de soluții și implementare pentru valorificarea zonei de pe malul râului Bistrița, precum și malul Lacului Bâta Doamnei pentru agrement și petrecerea timpului liber, activități de comerț și turism (traseu de promenadă, terase, terenuri de sport, locuri de joacă, plaje, zone de picnic, piste pentru bicicliști, alei pietonale)	5,67	OP5 al UE - O Europă mai aproape de cetățeni PI1 a PDR-NE - Dezvoltarea unei economii competitive PI3 a PDR-NE - Protejarea mediului și optimizarea utilizării resurselor	Spații deschise create sau reabilitate în zone urbane	PI7 – Nord-Est - O regiune mai atractivă
Sistem Inteligent tip IoT de colectare proactivă a deșeurilor municipale și dezvoltarea unui centru de colectare gratuită a deșeurilor reciclabile (potențial parteneriat cu CJ Neamț)	5,50	OP5 al UE - O Europă mai aproape de cetățeni PI3 a PDR-NE - Protejarea mediului și optimizarea utilizării resurselor	Sistem implementat	PI3 – Nord-Est – O regiune durabilă, mai prietenoasă cu mediul
Safe School - Sistem de control al accesului, triaj medical și informare electronică în timp real pentru siguranța în instituțiile de învățământ	5,50	OP4 - O Europă mai socială OP5 al UE - O Europă mai aproape de cetățeni PI4 a PDR-NE - Dezvoltarea unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente și durabile	Sistem implementat	PI2 – Nord-Est – O regiune mai digitalizată

Denumire proiect	Punctaj	Corespondența cu documentul strategic	Indicatori de monitorizare	POR 2021-2027 Prioritatea de investiții
Optimizarea iluminatului public prin integrarea cu sistemul de management al traficului	5,50	OP1 al UE - O Europă mai inteligentă și mai competitivă OP2 al UE - O Europă mai ecologică PI3 a PDR-NE - Protejarea mediului și optimizarea utilizării resurselor PI4 a PDR-NE - Dezvoltarea unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente și durabile	Consum final anual de energie Emisii de gaze cu efect de sera estimate	PI3 – Nord-Est – O regiune durabilă, mai prietenoasă cu mediul
Modernizarea infrastructurii de transport pentru creșterea accesibilității și introducerea de soluții moderne de mobilitate nepoluante în zona Dărmănești	5,50	OP2 al UE - O Europă mai ecologică OP3 al UE - O Europă mai conectată PI4 a PDR-NE - Dezvoltarea unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente și durabile	Populația care beneficiază de măsuri privind calitatea aerului	PI4 – Nord-Est – O regiune cu o mobilitate urbană mai durabilă
Conectarea, resistemizarea și extinderea arterelor de legătură în interiorul inelului central de mobilitate	5,50	OP2 al UE - O Europă mai ecologică OP3 al UE - O Europă mai conectată PI4 a PDR-NE - Dezvoltarea unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente și durabile	Lungimea drumurilor reconstruite sau modernizate – altele Utilizatori de drumuri nou construite, reconstruite sau modernizate	PI5 – Nord-Est – O regiune mai accesibilă
Conectarea arterelor secundare la coridoarele est-vest și nord-sud și facilitarea mobilității durabile	5,50	OP2 al UE - O Europă mai ecologică OP3 al UE - O Europă mai conectată PI4 a PDR-NE - Dezvoltarea unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente și durabile	Lungimea drumurilor reconstruite sau modernizate – altele Utilizatori de drumuri nou construite, reconstruite sau modernizate	PI5 – Nord-Est – O regiune mai accesibilă
Zone de tranzit, pasarele pietonale și velo pentru traversarea barierei naturale pârâul Cujești	5,50	OP2 al UE - O Europă mai ecologică OP3 al UE - O Europă mai conectată PI4 a PDR-NE - Dezvoltarea unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente și durabile	Populația care beneficiază de măsuri privind calitatea aerului	PI4 – Nord-Est – O regiune cu o mobilitate urbană mai durabilă
Primul coridor de transport ce utilizează autobuze autonome	5,50	OP1 al UE - O Europă mai inteligentă și mai competitivă OP2 al UE - O Europă mai ecologică OP3 al UE - O Europă mai conectată PI4 a PDR-NE - Dezvoltarea unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente și durabile	Populația care beneficiază de măsuri privind calitatea aerului	PI4 – Nord-Est – O regiune cu o mobilitate urbană mai durabilă
Pasaj pietonal și velo în Piața Mihail Kogălniceanu	5,50	OP2 al UE - O Europă mai ecologică OP3 al UE - O Europă mai conectată PI4 a PDR-NE - Dezvoltarea unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente și durabile	Populația care beneficiază de măsuri privind calitatea aerului Numărul anual de utilizatori ai pistelor ciclabile Piste ciclabile care beneficiază de sprijin	PI4 – Nord-Est – O regiune cu o mobilitate urbană mai durabilă
Reorganizarea circulației și amenajarea str. Piața 22 Decembrie, în vederea transformării acesteia în zonă pietonală	5,50	OP2 al UE - O Europă mai ecologică OP3 al UE - O Europă mai conectată PI4 a PDR-NE - Dezvoltarea unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente și durabile	Populația care beneficiază de măsuri privind calitatea aerului Numărul anual de utilizatori ai zonei pietonale Suprafață zonă pietonală	PI4 – Nord-Est – O regiune cu o mobilitate urbană mai durabilă

Denumire proiect	Punctaj	Corespondența cu documentul strategic	Indicatori de monitorizare	POR 2021-2027 Prioritatea de investiții
Reabilitarea podului peste Râul Bistrița, str. Bistriței	5,50	OP3 al UE - O Europă mai conectată PI4 a PDR-NE - Dezvoltarea unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente și durabile	Lungimea drumurilor reconstruite sau modernizate – altele Utilizatori de drumuri nou construite, reconstruite sau modernizate	PI4 – Nord-Est – O regiune cu o mobilitate urbană mai durabilă
Reabilitarea punții pietonale peste Râul Bistrița, str. 9 Mai	5,50	OP2 al UE - O Europă mai ecologică OP3 al UE - O Europă mai conectată PI4 a PDR-NE - Dezvoltarea unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente și durabile	Lungimea drumurilor reconstruite sau modernizate – altele Utilizatori de drumuri nou construite, reconstruite sau modernizate	PI4 – Nord-Est – O regiune cu o mobilitate urbană mai durabilă
Internet gratuit în toate zonele publice din zona centrală, zonele de agrement, inclusiv în zona de petrecere a timpului liber din cartierele orașului	5,50	OP3 al UE - O Europă mai conectată PI1 a PDR-NE - Dezvoltarea unei economii competitive PI4 a PDR-NE - Dezvoltarea unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente și durabile	Utilizatori de servicii și aplicații digitale publice	PI2 – Nord-Est – O regiune mai digitalizată
Reabilitarea/inlocuirea rețelei de aducțiune în Municipiul Piatra Neamț	5,33	OP2 al UE - O Europă mai ecologică PI3 a PDR-NE - Protejarea mediului și optimizarea utilizării resurselor PI4 a PDR-NE - Dezvoltarea unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente și durabile	Lungime rețea reabilitată	PI3 – Nord-Est – O regiune durabilă, mai prietenoasă cu mediul
Soluții Inteligente de Siguranță Publică și Management al Situațiilor de Urgență	5,33	OP1 al UE - O Europă mai inteligentă și mai competitivă OP5 al UE - O Europă mai aproape de cetățeni PI3 a PDR-NE - Protejarea mediului și optimizarea utilizării resurselor PI4 a PDR-NE - Dezvoltarea unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente și durabile	Număr soluții implementate	Nu este cazul
Dezvoltare platformă digitală pentru turism inteligent	5,33	OP1 al UE - O Europă mai inteligentă și mai competitivă OP5 al UE - O Europă mai aproape de cetățeni PI1 a PDR-NE - Dezvoltarea unei economii competitive	Platformă dezvoltată	Nu este cazul
Creșterea performanței energetice a clădirilor publice în vederea îmbunătățirii eficienței energetice	5,17	OP2 al UE - O Europă mai ecologică PI3 a PDR-NE - Protejarea mediului și optimizarea utilizării resurselor	Clădiri publice care beneficiază de sprijin pentru îmbunătățirea performanței energetice Consum final anual de energie Emisii de gaze cu efect de sera estimate	PI3 – Nord-Est – O regiune durabilă, mai prietenoasă cu mediul

Denumire proiect	Punctaj	Corespondența cu documentul strategic	Indicatori de monitorizare	POR 2021-2027 Prioritatea de investiții
Modernizarea și re tehnologizarea sistemelor de irigații din parcuri și zone verzi	5,17	OP2 al UE - O Europă mai ecologică PI3 a PDR-NE - Protejarea mediului și optimizarea utilizării resurselor PI4 a PDR-NE - Dezvoltarea unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente și durabile	Lungime rețea reabilitată	PI3 – Nord-Est – O regiune durabilă, mai prietenoasă cu mediul
Amenajarea unui teren de camping cu acces la apă potabilă și energie electrică, incluzând zonă pentru proiecții video și dotarea cu aparate fitness în aer liber	5,17	OP5 al UE - O Europă mai aproape de cetățeni PI1 a PDR-NE - Dezvoltarea unei economii competitive	Lungime rețea reabilitată	PI3 – Nord-Est – O regiune durabilă, mai prietenoasă cu mediul
Creșterea siguranței cetățeanului prin montarea de camere video și implementarea sistemului integrat de monitorizare video	5,00	OP2 al UE - O Europă mai ecologică OP3 al UE - O Europă mai conectată PI4 a PDR-NE - Dezvoltarea unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente și durabile	Spatii deschise create sau reabilitate in zone urbane	PI7 – Nord-Est - O regiune mai atractivă
”Colegiul Național Calistrat Hogaș” Piatra Neamț - centru de resurse curriculare inovatoare și educație rezilientă pentru dezvoltarea durabilă a competențelor cheie, realizarea tranziției verzi și digitale	5,00	OP1 al UE - O Europă mai inteligentă și mai competitivă Op4 - O Europă mai socială PI2 a PDR-NE - Dezvoltarea capitalului uman	Numărul de unități școlare dotate și modernizate Numărul de elevi care beneficiază de măsurile de dotare și echipare a unităților școlare	PI6 – Nord-Est – O regiune educată
Revigorarea învățământului profesional, vocațional și tehnic local, în parteneriat cu mediul privat	5,00	Op4 - O Europă mai socială PI2 a PDR-NE - Dezvoltarea capitalului uman	Numărul de persoane care beneficiază de măsuri	PI6 – Nord-Est – O regiune educată
Revitalizarea spațiului urban prin asigurarea unui mobilier stradal modern plăcut vizual, ușor de întreținut și rezistent în timp (bănci, jardiniere cu flori, coșuri de gunoi, panouri de îndrumare, panouri de informare și hărți de orientare, cișmele stradale, toaile publice, stâlpi delimitatori, rastele de biciclete etc)	5,00	OP5 al UE - O Europă mai aproape de cetățeni PI3 a PDR-NE - Protejarea mediului și optimizarea utilizării resurselor	Spatii deschise create sau reabilitate in zone urbane	PI7 – Nord-Est - O regiune mai atractivă

10. Implementarea, monitorizarea și evaluarea Strategiei de Dezvoltare Durabilă

10.1. Contextul instituțional de implementare a Strategiei de Dezvoltare Durabilă

Implementarea presupune procesul de transformare a resurselor disponibile (materiale, financiare, umane) în rezultate calitative și cantitative, astfel încât să fie atinse toate obiectivele strategice definite și, prin intermediul acestora, la sfârșitul perioadei de planificare, misiunea asumată.

Totodată, este necesar să se ia în considerare faptul că însuși procesul de implementare induce schimbări, uneori deosebit de importante, ale parametrilor de stare aferenți mediului de manifestare economic și social, ca urmare a efectelor rezultate din implementarea noilor facilități operaționale rezultate. De aici imperativul parcurgerii unui proces de evaluare-reevaluare continuu, cu reveniri asupra cerințelor formulate inițial și ameliorarea/dezvoltarea acestor cerințe în conformitate cu situația economico-socială actualizată.

Implementarea SDD, prin care se vor pune în aplicare programele și măsurile cuprinse în *Planul de acțiune*, se va realiza prin proiectele propuse în portofoliul de proiecte, respectându-se normele europene, legislația națională și reglementările locale în vigoare.

Punerea în aplicare în mod practic a *Planului de acțiune al SDD* va porni de la cunoașterea, asigurarea și aplicarea următoarelor **condiții**:

- colaborarea transparentă dintre autoritățile publice locale/instituțiile/organizațiile/firmele din municipiul Piatra Neamț;
- identificarea și atragerea de surse de finanțare în completarea celor finanțate prin fonduri structurale;
- respectarea priorităților stabilite de Autoritatea Urbană în implementarea proiectelor, în acord cu necesitățile în evoluție ale municipiului și în stransă legătură cu strategiile la nivel județean, regional și național;
- corelarea tuturor proiectelor existente și viitoare în vederea asigurării unei dezvoltări social-economice armonioase, integrate la nivel regional.

În scopul implementării cu succes a *Strategiei de Dezvoltare Durabilă 2021 – 2027 a Municipiului Piatra Neamț*, prin realizarea proiectelor cuprinse în *Portofoliul de proiecte* pentru perioada programatică avută în vedere și susținerea obiectivelor strategice stabilite pentru îndeplinirea viziunii și misiunii municipiului, au fost identificate o serie de **activități**, care pot fi clasificate după cum urmează:

- ▶ Acțiuni pregătitoare de implementare a strategiei
- ▶ Acțiuni necesare pentru implementarea proiectelor
- ▶ Acțiuni de monitorizare a stadiului de implementare a strategiei
- ▶ Acțiuni corective în vederea actualizării strategiei în funcție de situația existentă la momentul respectiv
- ▶ Acțiuni de pregătire a strategiei pentru următoarea perioadă programatică.

10.2. Indicatorii de monitorizare și evaluare a implementării SDD

Activitățile care trebuie întreprinse - pe termen scurt, mediu și lung - în scopul atingerii **obiectivului general** al strategiei și al realizării **acțiunilor prioritare** identificate pentru fiecare domeniu de intervenție menționat în cadrul strategiei sunt prezentate în tabelul de mai jos. De asemenea, sunt prezentate și **structurile responsabile** pentru realizarea acțiunilor respective. Trebuie menționat faptul că structurile respective sunt responsabile, în primul rând, cu asigurarea demarării acțiunilor respective și cu monitorizarea realizării acestora, dar în faza de implementare a acțiunii se recomandă atragerea și colaborarea și cu alte entități, în scopul obținerii expertizei profesionale specifice necesare, cum ar fi: reprezentanți ai mediului de afaceri, parteneri din alte municipii, instituții de învățământ și cercetare, consultanți externi, evaluatori independenți etc.

ACȚIUNE	RESPONSABILI
Acțiuni pe termen scurt (2021 – 2022)	
Aprobarea strategiei de către Consiliul Local al Municipiului Piatra Neamț prin Hotărâre de Consiliu Local	Consiliul Local al Municipiului Piatra Neamț
Înființarea unei „Comisii de monitorizare și actualizare a Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Piatra Neamț, 2021 – 2027”, prin Dispoziție a Primarului Municipiului Piatra Neamț	Primarul Municipiului Piatra Neamț
Repartizarea proiectelor pe compartimentele de specialitate din cadrul Primăriei Municipiului Piatra Neamț	Comisia de monitorizare și actualizare a SDD
Finalizarea proiectelor aflate în implementare	Comisia de monitorizare și actualizare a SDD
Realizarea/actualizarea documentelor de fundamentare pentru fiecare domeniu prioritar stabilit prin Strategia de dezvoltare durabilă, conform nivelului de prioritate stabilite	Comisia de monitorizare și actualizare a SDD
Analiza rezultatelor și concluziilor documentelor de fundamentare pe fiecare domeniu prioritar, în scopul actualizării/corecției gradului de prioritate al proiectelor din portofoliu, precum și pentru analiza necesarului de resurse (financiare, umane, logistică etc.) și stabilirea duratei estimative de implementare pentru fiecare proiect	Comisia de monitorizare și actualizare a SDD
Identificarea și analizarea surselor de finanțare pentru proiectele propuse spre implementare prin strategia de dezvoltare, precum și a modului de accesare a surselor de finanțare respective	Comisia de monitorizare și actualizare a SDD
Realizarea listei de proiecte prioritare	Comisia de monitorizare și actualizare a SDD
Identificarea partenerilor publici și privați pentru dezvoltarea și implementarea proiectelor prioritare	Comisia de monitorizare și actualizare a SDD
Realizarea de acorduri de parteneriat în scopul realizării proiectelor din portofoliu	Comisia de monitorizare și actualizare a SDD
Planificarea multianuală a bugetului, pe baza analizelor realizate anterior și a consultărilor cu Comisia de monitorizare și actualizare a strategiei. Stabilirea graficului de derulare/implementare a proiectelor, prin includerea în buget a investițiilor stabilite ca fiind prioritare pentru perioada respectivă	Comisia de monitorizare și actualizare a SDD

ACȚIUNE	RESPONSABILI
Pregătirea cadrului instituțional și a resurselor umane pentru implementarea proiectelor prioritare	Comisia de monitorizare și actualizare a SDD
Evaluarea intermediară a strategiei (cel puțin anual)	Comisia de monitorizare și actualizare a SDD
Acțiuni pe termen mediu (2022 – 2027)	
Continuarea activităților pe termen scurt care nu au fost finalizate	Comisia de monitorizare și actualizare a SDD
Realizarea de parteneriate pentru dezvoltarea proiectelor prioritare de anvergură de la nivelul municipiului	Comisia de monitorizare și actualizare a SDD
Implementarea proiectelor prioritare	Comisia de monitorizare și actualizare a SDD
Promovarea rezultatelor proiectelor la nivel municipal, județean, regional, național și internațional	Comisia de monitorizare și actualizare a SDD
Monitorizarea stadiului implementării proiectelor din portofoliu și realizarea unor rapoarte de progres	Comisia de monitorizare și actualizare a SDD
Revizuirea portofoliului de proiecte, în scopul realizării de eventuale corecții/completări a elementelor cuprinse în acesta, inclusiv a gradului de prioritate, în funcție de stadiul de implementare la momentul respectiv și de concluziile rapoartelor de progres	Comisia de monitorizare și actualizare a SDD
Evaluarea intermediară periodică a strategiei (cel puțin anual)	Comisia de monitorizare și actualizare a SDD
Revizuirea și actualizarea strategiei pe baza evaluării intermediare și luarea de măsuri corective, dacă este cazul (la maxim 2 ani)	Comisia de monitorizare și actualizare a SDD
Acțiuni pe termen lung (2027 – 2029)	
Continuarea activităților pe termen mediu care nu au fost finalizate	Comisia de monitorizare și actualizare a SDD
Revizuirea și actualizarea strategiei pe baza evaluării intermediare și luarea de măsuri corective, dacă este cazul (la maxim 2 ani)	Comisia de monitorizare și actualizare a SDD
Finalizarea implementării proiectelor prioritare	Comisia de monitorizare și actualizare a SDD
Promovarea rezultatelor proiectelor la nivel municipal, județean, regional, național și internațional	Comisia de monitorizare și actualizare a SDD
Evaluarea finală a strategiei	Comisia de monitorizare și actualizare a SDD
Pregătirea strategiei de dezvoltare a Municipiului Piatra Neamț pentru următoarele perioade de programare	Comisia de monitorizare și actualizare a SDD

Toate deciziile strategice privind implementarea SDD revin organelor deliberative ale **Unității Administrative Teritoriale Municipiul Piatra Neamț**. Aceasta are obligația de a asigura cadrul instituțional și mobilizarea reprezentanților autorităților publice din municipiul Piatra Neamț, în vederea implementării SDD. Toate măsurile de coordonare și administrare a activităților de implementare a **Planului de acțiune al SDD** sunt de competența structurii de implementare constituite la nivelul UAT Municipiul Piatra Neamț.

După cum se observă, se propune **înființarea unei „Comisii de monitorizare și actualizare a Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Piatra Neamț, 2021 – 2027”**, care va avea un rol principal în implementarea, monitorizarea gradului de implementare, planificarea și eventuala modificare a strategiei. Comisia respectivă trebuie să includă, alături de primar și viceprimar, membri ai compartimentelor și direcțiilor de specialitate din Primărie, a căror contribuție este absolut necesară pentru evaluarea strategiei și stabilirea nivelului de prioritate al proiectelor, un rol important avându-l, bineînțeles, Compartimentul Implementare Proiecte și Biroul Proiecte cu Finanțare Europeană.

Structura de monitorizare și actualizare va fi responsabilă de coordonarea și administrarea efectivă a procesului de implementare a SDD, monitorizând activitățile echipelor de proiect.

Atribuțiile Structurii de monitorizare și actualizare:

- urmărește implementarea Planului de acțiune al SDD și a proiectelor din lista de proiecte prioritare;
- monitorizează încadrarea în graficul de implementare a SDD;
- identifică surse de finanțare pentru proiectele cuprinse în SDD;
- menține legătura cu Autoritățile contractante, prin intermediul ADR Nord-Est;
- coordonează și monitorizează activitatea echipelor de proiect;
- monitorizează și evaluează modul de implementare a SDD.

Structura de monitorizare și actualizare va avea obligația de a elabora următoarele **documente de planificare**:

- **Planul anual al acțiunilor de implementare** a proiectelor prioritare și a celorlalte proiecte prevăzute în portofoliul de proiecte;

- **Planul anual financiar**, care se ve întocmi pe baza planului anual al acțiunilor de implementare a proiectelor integrate prioritare. Planul financiar va indica fondurile necesare pentru realizarea proiectelor și sursele de proveniență ale acestora (bugete locale, bugetul de stat, programe europene, alte surse);

- **Situația anuală** privind gradul de implementare a SDD.

După aprobarea **Strategiei de Dezvoltare Durabilă**, respectiv a proiectelor individuale, se vor constitui echipe individuale pentru implementarea fiecărui proiect, în funcție de specificul acestora.

Implementarea fiecărui proiect în parte va fi realizată de **echipele de proiect** constituite la nivelul **UAT Municipiul Piatra Neamț** pentru respectivul proiect. Persoanele care vor face parte din echipele de proiect vor fi desemnate prin dispoziție emisă de Primarul Municipiului Piatra Neamț. **Echipele de proiect** ce se vor constitui vor fi compuse din 3-5 persoane: *manager de proiect, manager financiar, responsabil cu achizițiile publice, numărul membrilor echipelor de proiect variind în funcție de complexitatea proiectului*. Echipele de proiect sunt responsabile de implementarea efectivă a proiectelor individuale incluse în SDD.

Responsabilitățile echipelor de proiect:

- întocmesc fișele de post pentru fiecare membru al echipei;
- organizează și desfășoară activități de implementare a proiectului;
- asigură managementul financiar și tehnic pentru activitățile de proiect;
- întocmesc raportările de evaluare intermediare și finale solicitate de finanțator;
- prezintă Structurii de Implementare a SDD, la cererea acesteia, stadiul implementării proiectului;
- urmărește înscrierea în costuri, parametrii precum și în graficul de execuție a proiectului și a SDD.

Este esențial ca aprobarea prezentei strategii de dezvoltare urbană să nu fie percepută ca punct final al unei elaborări tehnice și nici ca un document de fundamentare finalizat cu o listă de proiecte implementabile cu ajutorul instrumentelor de finanțare nerambursabile. **Strategia de Dezvoltare Durabilă** reprezintă un instrument de guvernare a municipiului, flexibil și adaptabil în timp nevoilor în schimbare, care generează acțiuni publice și private cu valoare strategică pe termen lung pentru dezvoltarea competitivă a municipiului și pentru reducerea disparităților din interiorul acestuia.

Controlul rezultatelor implementării SDD se va realiza ca un proces continuu, urmărindu-se planurile anuale de implementare a proiectelor, alocarea de fonduri și încadrarea în limitele stabilite prin planul financiar anual, gradul de implementare a strategiei.

Evaluările intermediare și finală ale succesului înregistrat în implementarea strategiei se vor face conform unor criterii clare, de către comisia amintită mai sus. Criteriile respective au un caracter dinamic, în sensul că pot fi modificate în cazul în care se constată că cele stabilite inițial nu oferă o imagine clară asupra stadiului de implementare.

Un set inițial de astfel de **criterii de evaluare** va conține cel puțin următoarele puncte:

- > Valoarea procentuală a totalului bugetelor proiectelor implementate sau în curs de implementare, în raport cu bugetul planificat inițial;
- > Evaluarea impactului proiectelor implementate în raport cu rezultatele preconizate (succesul proiectelor individuale);
- > Valoarea procentuală a fondurilor atrase din surse nerambursabile, în raport cu valoarea totală a proiectelor;
- > Valoarea procentuală a fondurilor atrase din surse nerambursabile, în raport cu valoarea estimată a fi atrasă din astfel de surse.

Evaluarea stadiului de implementare a strategiei va fi făcută cel puțin anual. O evaluare corectă și obiectivă va permite generarea de măsuri corective asupra eventualelor rezultate nesatisfăcătoare, precum și de măsuri care să preîntâmpine apariția unor astfel de situații în perioada următoare.

Indicatorii de rezultat care vor fi utilizați pentru monitorizarea implementării **Strategiei de Dezvoltare Durabilă** și a proiectelor incluse în aceasta trebuie să fie în concordanță cu indicatorii stabiliți pentru accesarea fondurilor europene. Întrucât lista acestor indicatori nu este disponibilă la momentul elaborării **Strategiei de Dezvoltare Durabilă**, va fi necesară actualizarea indicatorilor propuși în tabelul următor la momentul cunoașterii acestora.

Tab. 10.1. Indicatori de monitorizare a implementării Strategiei de Dezvoltare Durabilă

OBIECTIV STRATEGIC 1 <i>Asigurarea unei dezvoltări durabile și integrate prin regenerare urbană, promovarea eficienței energetice și modernizarea infrastructurii de utilități</i>		
Domeniu de intervenție	Ațiuni specifice	Indicatori de rezultat/monitorizare
DI 1.1 – Creșterea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră prin utilizarea surselor regenerabile	Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor cu gaz de seră	Gospodarii care beneficiază de sprijin pentru îmbunătățirea performanței energetice a locuinței Clădiri publice care beneficiază de sprijin pentru îmbunătățirea performanței energetice Măsuri de creștere a performanței energetice implementate Proiecte de producție a energiei din surse regenerabile Consum final anual de energie Consum final anual de energie Emisii de gaze cu efect de sera estimate

Domeniu de intervenție	Ațiuni specifice	Indicatori de rezultat/monitorizare
DI 1.2 – Extinderea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii de utilități	Managementul durabil al apei	Lungime rețea de apă reabilitată/extinsă/modernizată
	Extinderea și modernizarea sistemului de iluminat public	Lungime rețea de canalizare reabilitată/extinsă/modernizată Lungime rețea sistem de iluminat extinsă/modernizată
	Managementul infrastructurii de colectare, procesare și depozitare a deșeurilor	Măsuri de extindere și îmbunătățire a managementului infrastructurii de colectare, procesare și depozitare deșeuri
DI 1.3 – Reducerea poluării la nivelul municipiului prin protejarea naturii, biodiversității și a infrastructurii verzi	Promovarea investițiilor în infrastructura verde din zona urbană	Suprafata infrastructurii verzi care beneficiaza de sprijin in zonele urbane Populatia care are acces la infrastructuri verzi noi sau modernizate in zonele urbane
	Monitorizarea poluării și promovarea reducerii acesteia	Măsuri de monitorizare a poluării implementate Măsuri de reducere a poluării implementate

OBIECTIV STRATEGIC 2 <i>Creșterea conectivității la toate nivelurile și promovarea mobilității urbane durabile</i>		
Domeniu de intervenție	Ațiuni specifice	Indicatori de rezultat/monitorizare
DI 2.1 – Creșterea conectivității la toate nivelurile și promovarea mobilității urbane durabile	Creșterea conectivității la nivel județean, regional și național	Lungimea drumurilor noi care beneficiaza de sprijin – altele Lungimea drumurilor reconstruite sau modernizate – altele Utilizatori de drumuri nou construite, reconstruite sau modernizate Capacitate material rulant ecologic pentru transportul public Piste ciclabile care beneficiaza de sprijin Zone pietonale extinse/modernizate
	Promovarea mobilității urbane durabile	Orase si localitati cu sisteme de transport urban digitalizate noi sau modernizate Măsuri de promovare a intermodalității implementate Populatia care beneficiaza de masuri privind calitatea aerului Numar anual de pasageri ai transporturilor publice Numarul anual de utilizatori ai pistelor ciclabile

OBIECTIV STRATEGIC 3

Piatra Neamț – oraș inovator și inteligent

Domeniu de intervenție	Ațiuni specifice	Indicatori de rezultat/monitorizare
DI 3.1 – Piatra Neamț – oraș inovator și inteligent	Promovarea conceptului de smart-city și realizarea de intervenții specifice în toate domeniile	<p>Întreprinderi care beneficiază de sprijin (din care: micro, medii, mari)</p> <p>Servicii și produse digitale dezvoltate pentru întreprinderi</p> <p>Instituii publice care beneficiază de sprijin pentru a dezvolta servicii și aplicații digitale</p> <p>Utilizatori de servicii și aplicații digitale publice</p> <p>Întreprinderi care ating un nivel ridicat de intensitate digitală</p> <p>Sisteme smart integrate implementate</p>

OBIECTIV STRATEGIC 4

Promovarea unei dezvoltări sustenabile în domeniul educației, sănătății, protecției și incluziunii sociale

Domeniu de intervenție	Ațiuni specifice	Indicatori de rezultat/monitorizare
DI 4.1 – Îmbunătățirea calității și eficienței sistemului educațional, inclusiv formarea profesională continuă	Reabilitarea, modernizarea și dotarea unităților de învățământ, la toate nivelurile	<p>Capacitatea claselor din cadrul infrastructurilor pentru îngrijirea copiilor care beneficiază de sprijin (noi sau modernizate)</p> <p>Capacitatea claselor din cadrul infrastructurilor din domeniul învățământului care beneficiază de sprijin (noi sau modernizate)</p> <p>Numarul anual al copiilor care utilizează infrastructurile pentru îngrijirea copiilor ce beneficiază de sprijin</p>
	Îmbunătățirea calității și eficienței sistemului educațional	<p>Numar instituții de învățământ modernizate/reabilitate/dotate</p> <p>Măsuri pentru îmbunătățirea calității și eficienței sistemului educațional implementate</p>
DI 4.2 – Creșterea calității și accesibilității serviciilor medicale	Creșterea calității și accesibilității serviciului medical	Unități medicale construite/reabilitate/modernizate/dotate
DI 4.3 – Promovarea integrării și incluziunii sociale, inclusiv prin modernizarea și extinderea infrastructurii specifice și creșterea accesibilității la aceasta	Promovarea integrării și incluziunii sociale în toate aspectele vieții economice și sociale	Unități de asistență socială construite/reabilitate/modernizate/dotate
	Creșterea accesibilității la serviciile de asistență socială	Măsuri de creșterea a accesibilității la serviciile de asistență socială implementate
	Extinderea și modernizarea infrastructurii pentru serviciile de asistență socială	Măsuri de promovare a integrării și incluziunii sociale implementate

OBIECTIV STRATEGIC 5

Dezvoltarea economică sustenabilă a municipiului și promovarea dezvoltării patrimoniului turistic, cultural și de petrecere a timpului liber

Domeniu de intervenție	Ațiuni specifice	Indicatori de rezultat/monitorizare
DI 5.1 – Sprijinirea mediului de afaceri și promovarea integrării la nivel național și european, inclusiv prin creșterea competitivității și dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă	Sprijin pentru dezvoltarea mediului de afaceri local	<p>Întreprinderi care beneficiază de sprijin (din care: micro, medii, mari)</p> <p>IMM-uri care introduc inovații în materie de produse sau procese</p> <p>Utilizatori de servicii, produse sau procese digitale noi sau îmbunătățite</p> <p>IMM-uri care utilizează servicii de incubare anual după crearea acestuia</p> <p>Întreprinderi cu cifra de afaceri mărită</p>
	Impulsionarea și promovarea competitivității mediului de afaceri prin fructificarea avantajelor digitalizării și cercetării	IMM care investesc în competențe specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat
DI 5.2 – Dezvoltarea și conservarea patrimoniului turistic, cultural și de petrecere a timpului liber	Dezvoltarea, conservarea și promovarea patrimoniului turistic și cultural	<p>Situri turistice și culturale sprijinite</p> <p>Întreprinderi cu cifra de afaceri crescută</p> <p>Vizitatori în siturile care beneficiază de sprijin</p>
	Extinderea și modernizarea infrastructurii sportive și de agrement	<p>Spatii deschise create sau reabilitate în zone urbane</p> <p>Măsuri de promovare a turismului implementate</p>

OBIECTIV STRATEGIC 6

Creșterea capacității administrative, precum și a calității și transparenței procesului decizional

Domeniu de intervenție	Ațiuni specifice	Indicatori de rezultat/monitorizare
DI 6.1 – Creșterea capacității administrative, precum și a calității și transparenței procesului decizional	Creșterea eficienței și coerenței actului administrativ prin asigurarea documentelor strategice fundamentale	Documente strategice finalizate
	Creșterea calității și transparenței actului decizional	Măsuri de creștere a transparenței procesului decizional implementate
	Consolidarea capacității administrative prin investiții în sisteme informatice integrate și în pregătirea unor resurse umane competente	<p>Sisteme/platfome informatice implementate</p> <p>Personal finanțat din FEDR</p>

Monitorizarea implementării și îndeplinirii obiectivelor SDD

Controlul rezultatelor implementării SDD se va realiza, în mod continuu, la toate nivelele structurilor organizatorice descrise, conform competențelor acestora. Se va urmări îndeplinirea *Planului anual al acțiunilor de implementare a proiectelor prioritare, Planul anual financiar și Situația privind gradul de implementare a SDD*. Evaluarea rezultatelor implementării proiectelor se va face de către *Structura de implementare și de echipele de proiect* pentru fiecare proiect derulat.

În cadrul evaluării, se apreciază gradul de îndeplinire a obiectivelor și politicilor propuse în Strategia de dezvoltare, prin analiza efectelor pe care le au politicile și programele de dezvoltare asupra mediului de afaceri, economiei, infrastructurii, mediului social-cultural, și calității vieții populației din municipiul Piatra Neamț.

Monitorizarea implementării și îndeplinirii obiectivelor proiectelor

Monitorizarea activităților din proiect intră în sarcina managerului echipei de proiect. Acesta va asigura, cu sprijinul echipelor de proiect, elaborarea rapoartelor de progres privind stadiul implementării, a raportului final, întocmirea cererilor de rambursare a cheltuielilor, elaborarea previziunilor privind fluxurile financiare pentru proiectele individuale.

Rapoartele de progres precum și rapoartele care însoțesc cererile de rambursare vor fi elaborate de echipa de proiect în colaborare cu consultantul care va asigura managementul proiectului.

Monitorizarea continuă se va realiza săptămânal prin întâlnirile echipei de proiect, evaluându-se activitatea membrilor echipei de proiect, gradul de implicare a fiecărui membru, îndeplinirea responsabilităților specifice și, dacă este cazul, făcându-se recomandări de îmbunătățire. Evaluarea continuă se va face și privind modul în care sunt consumate resursele implicate în proiect, înregistrarea în contabilitate a tuturor cheltuielilor efectuate așa cum a fost prevăzut în bugetul proiectului.

Monitorizarea periodică se va face la finalizarea fiecărei etape, evaluându-se măsura în care activitățile planificate s-au desfășurat conform planului de implementare, în mod eficient și eficace: s-a respectat

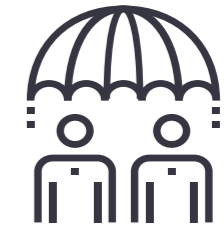
data de începere și finalizare, s-au desfășurat toate sub-activitățile, s-au obținut rezultatele previzionate cantitativ și calitativ. Dacă va fi cazul și vor apărea factori perturbatori se vor lua măsuri de corecție pentru implementarea cu succes a proiectelor.

Evaluarea finală se va realiza în ultima lună de proiect și va urmări modul în care s-a realizat implementarea cu succes a proiectului: îndeplinirea obiectivelor, obținerea rezultatelor măsurabile, desfășurarea eficientă și eficace a activităților planificate, satisfacția grupului țintă, etc.

10.3. Riscuri în implementarea SDD. Măsuri de atenuare

Implementarea proiectelor poate fi afectată de o serie de riscuri legate de: planificarea proiectelor, management de proiect, de personal, riscuri de natură tehnică, etc.

Riscuri legate de planificarea proiectului:

- Indicatori supraestimați fac imposibilă atingerea lor (duce la retragerea finanțării);
- Timp insuficient pentru anumite operațiuni ale proiectului (prelungirea implementării parțiale sau totale a activităților peste limitele planificate);
- Resurse umane insuficiente pentru activitățile proiectului (duce la încărcarea timpului de muncă a resurselor umane deja implicate cu consecințe asupra calității activităților derulate și asupra perioadelor de timp în care se derulează activitățile).

Măsuri de contracarare:

- Întâlniri periodice ale echipei de proiect pentru identificarea și eliminarea acestor probleme;
- Evaluarea permanentă a calendarului de activități, conștientizarea termenelor critice din graficele de implementare;
- Luarea în considerare a unor rezerve de timp;
- Replanificarea din timp a activităților astfel încât să fie prevazute și solicitările cu caracter urgent.

Riscuri legate de personal:

- Resurse umane sunt indisponibile atunci când este nevoie de ele (duce la încărcarea timpului de muncă a resurselor umane disponibile, la conflicte între membrii echipei de implementare, la sentimente de frustrare la nivelul celor care conștientizează importanța asigurării unei calități corespunzătoare pentru activitățile proiectului);
- Sub-contractorii nu-și îndeplinesc sarcinile potrivit cerințelor (duce la nerespectarea termenelor planificate, la afectarea calității implementării activităților).

Măsuri de contracarare:

- asigurarea de personal de rezervă în ce poate înlocui sau ajuta un membru al echipei de implementare în perioadele critice;
- reevaluarea în permanență a graficului de activități astfel încât să fie corelat cu modificările interne și externe de personal ale beneficiarului și furnizorilor din cadrul proiectului.

Riscuri legate de managementul proiectului:

- Nerespectarea termenelor de implementare a proiectelor (poate duce la neeligibilitatea cheltuielilor, transmiterea rapoartelor de progres incomplete către Autoritatea de management);
- Nu există încadrare în bugetul planificat pe categorii de cheltuieli și pe total buget (depășirea bugetului planificat duce la neeligibilitatea cheltuielilor);
- Ineficiența în utilizarea resurselor proiectului (duce la încărcarea costurilor proiectului în mod nejustificat).

Măsuri de contracarare:

- Diseminarea tuturor informațiilor legate de contractul de finanțare către toți membrii echipei de implementare a proiectului;
- Stabilirea responsabilităților exacte în ceea ce privește rapoartele întocmite.

Riscuri de natură tehnică:

- Întârzieri în execuția lucrărilor și depășirea graficului de lucrări;
- Neconcordanțe ce apar pe perioada executiei proiectului cu documentația tehnică care stă la baza proiectului;
- Neconcordanța între specificațiile tehnice ale materialelor și calitatea materialelor folosite la lucrări.

Măsuri de contracarare:

- Încheierea unor contracte de execuție ferme cu clauze bine stabilite: perceperea garanției de bună execuție, a garanției pentru plata avansului, garanții pentru rețineri, prevederea de penalități la plata executanților/ furnizorilor în caz de întârzieri în execuția contractului, etc;
- Prezentarea certificatelor de calitate ale materialelor achiziționate;
- Analiza și avizarea situațiilor de lucrări în vederea efectuării plăților;
- Colaborare strânsă cu echipa de experți tehnici, consultanți, diriginți de șantier, astfel încât să se realizeze monitorizarea foarte atentă a contractelor de lucrări.

10.4. Procedura de prioritizare a proiectelor SDD

Conform *Documentului Cadru de Implementare a Dezvoltării Urbane*, există mai multe etape care trebuie parcurse de către autoritățile publice, municipiile reședință de județ pentru a identifica lista de proiecte prioritare aferentă SDD care vor fi implementate în perioada 2021-2027 cu finanțare din cadrul POR 2021-2027, respectiv alte axe prioritare POR, sau alte programe operaționale cu finanțare din fonduri europene.

Selectarea din portofoliul de proiecte a SDD a listei intermediare de proiecte (lista scurtă)

Structura de implementare a SDD, în colaborare cu parteneri relevanți la nivel local va elabora o listă intermediară de proiecte pentru perioada de implementare 2021-2027, pornind de la portofoliul de proiecte aferent SDD (ce include cel puțin lista de proiecte din scenariul selectat din PMUD).

Autoritatea publică locală poate utiliza diferite criterii în stabilirea acestei liste intermediare de proiecte, cum ar fi: *perioada de implementare a proiectelor, prioritizarea investițiilor din proiecte în documentele strategice sectoriale, existența unor posibile surse de finanțare și condițiile de finanțare aferente, gradul de maturitate, raportul costuri operaționale/costuri de investiție, etc.*

În această etapă vor fi identificate și stabilite, din portofoliul de proiecte al SDD, acele proiecte ce vizează solicitantii de drept public, indiferent de sursa de finanțare, care, orientativ, pot fi realizate în perioada de implementare a SDD. Punctul de plecare îl constituie stabilirea bugetului operațional al municipiului Piatra Neamț pentru perioada de implementare 2021-2027. Pentru a avea un număr suficient de proiecte pentru procesul de prioritizare și selecție în etapa următoare, valoarea estimată a proiectelor (contribuția proprie a UAT-ului, inclusiv cheltuielile totale de operare și mentenanță) din lista intermediară sau portofoliul de proiecte SDD, orientativ, va depăși valoarea bugetului operațional al municipiului reședință de județ.

Pentru a facilita procesul de selecție din etapa următoare, proiectele ce vor forma lista intermediară de proiecte din SDD vor fi ordonate în **2 liste de proiecte după sursa de finanțare** identificată, astfel:

- **Lista proiectelor finanțabile în cadrul axelor prioritare POR 2021-2027 sau alte Programe Operaționale;**
- **Lista proiectelor finanțabile din alte surse de finanțare (buget local, buget național, alți donatori, etc.).**

Pentru proiectele din lista intermediară de proiecte se vor elabora fișe de proiect completate în conformitate cu modelul prevăzute în ghidurile specifice.

Prioritizarea și selectarea proiectelor prioritare pentru perioada de programare 2021-2027

În cadrul acestei etape se va urmări stabilirea listei de proiecte prioritare pentru implementarea SDD în perioada 2021-2027. Procesul de prioritizare și selecție a proiectelor prioritare pentru perioada de programare 2021-2027 se va realiza pornind de la lista intermediară (lista scurtă de proiecte), în funcție de sursa de finanțare și în baza fișelor de proiecte întocmite.

În urma parcurgerii acestui proces de prioritizare și selectare, va rezulta o listă de proiecte prioritare (100% din alocarea financiară disponibilă) și o listă de rezervă (suplimentar până la 100% din alocarea financiară disponibilă), organizată pe priorități de investiții.

Procesul de prioritizare și selectare a proiectelor cu finanțare din celelalte axe prioritare și alte surse de finanțare se va realiza în baza listei intermediare de proiecte și a fișelor de proiecte aferente. În procesul de prioritizare și selectare a proiectelor aferente altor axe prioritare POR 2021-2027/ PO și alte surse de finanțare se va ține cont și se vor include în aceste liste proiectele prestabilite și prioritizate de Autoritățile de Management/alte instituții, proiectele care au fost deja depuse la finanțare în anumite PO/alte Axe prioritare ale POR sau sunt în curs de elaborare în vederea depunerii, precum și proiectele aflate în implementare.

În urma parcurgerii etapelor de mai sus din procesul de prioritizare și selecție a proiectelor vor rezulta următoarele liste de proiecte prioritare pentru perioada 2021-2027 aferente SDD:

- **Lista proiectelor prioritare finanțabile în cadrul axelor prioritare POR 2021-2027 sau alte Programe Operaționale;**
- **Lista proiectelor prioritare finanțabile din alte surse de finanțare (buget local, buget național, alți donatori, etc.).**

10.5. Cadrul partenerial pentru elaborarea și implementarea SDD

Strategia de Dezvoltare Durabilă a fost elaborată respectând criteriile cheie de calitate utilizate în evaluarea documentelor strategice la nivel european: relevanță, eficacitate, eficiență, consecvență și coerență pragmatism, sustenabilitate și aranjamente de management și monitorizare.

Elaborarea SDD presupune parcurgerea a trei etape principale:

- ▶ **Etapa analizei contextului urban și identificarea principalelor probleme și nevoi;**
- ▶ **Etapa elaborării Strategiei de Dezvoltare Durabilă;**
- ▶ **Etapa de consultare publică.**

SDD s-a realizat printr-un amplu proces participativ, fiind antrenate și aducându-și aportul instituții, autorități publice și ONG-uri implicate în procesul dezvoltării orașului și atragerii de fonduri europene. Elaborarea SDD s-a bazat pe un proces de consultare permanentă a principalilor actori locali, prin intermediul:

- întâlnirilor de lucru
- publicării de materiale informative pe site-ul Primăriei Municipiului Piatra Neamț
- aplicării de chestionare pentru identificarea nevoilor și problemelor de dezvoltare a orașului

În cadrul întâlnirilor de lucru tematice s-au identificat principalele probleme specifice fiecărui sector, oportunitățile de dezvoltare, s-au analizat posibilitățile de accesare a fondurilor europene pentru perioada 2021-2027.

Lista de proiecte din SDD este un rezultat al analizelor realizate, consultărilor și întâlnirilor organizate pentru elaborarea acestui document și integrează liniile trasate în alte **documente strategice locale, regionale**, precum:

- ♦ *Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă și Climă al Municipiului Piatra Neamț (PAED-C) 2021-2027;*
- ♦ *Planul de Mobilitate Urbană Durabilă al Municipiului Piatra Neamț (PMUD) 2021-2027.*
- ♦ *Strategia Smart-City a Municipiului Piatra Neamț*

Detalii asupra procesului consultativ sunt prezentate ca anexă a prezentului document strategic.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

**Dezvoltarea capacității de planificare strategică și implementare a unui sistem
informatic integrat în Municipiul Piatra Neamț**

Cod SIPOCA 807/MYSMIS 136304

Primăria Municipiului Piatra Neamț

octombrie 2021

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii
Europene sau a Guvernului României

Material distribuit gratuit

